62. évfolyam 172. szám. Nagykanizsa, 1923. augusztus 1. szerda Egyes szám ára 60 korona.

Készpénzzel bérmentesítve „Zalai Közlöny"
Nemzeti Muzeum
2
Budapest

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-út 18. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 82. sz. Telefonszám: József 73-61.

Előfizetési ára: Egy hóra 1200 K, negyedévre 3600 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában.

Külpolitikai mérleg.

Nagykanizsa, julius 31. Ha vizsgálódó szeminel nézzük a magyarság mai helyzetét, a nemzetek őszszeségének gazdasági és politikai életébe való belekapcsolódását, ha a kivülről jövő lehetőségek, a végeredményben pozitivumot nem jelentő azinea és barátiszavak óplumától nem ringatódunk kéjes mámorba, hanem mindezeket kellő értékükre szállitva le, hideg fővel és tiszta szemmel mérlegeltünk eredményeket és az ezeken alapuló biztos jövőt, akkor bevallhatjuk, hogy minden népek és nemzetek között egyedül állunk, a magunk erejére, a magunk akaratára, el szánt és törhetetlen két kezünk munkájára utalva.

A föld ugynevezett kulturnemzetei, leszámitva Kinát és Japánt, akik, legalább is egyelőre, nem hatnak sulyos tényezőként a kháborszerű világkavargásban, a velünk való viszonylatban ellenséges, vagy jóakaratu, de végül is merőben közömbös két csoportra oszthatjuk fel: a kisantant, azonkivül Franciaország és Belgium az első csoportba tartozik. Ezek állig fegyverben még ma is és csak egy megmozdulásra várnak, hogy egészen megfojtsanak bennünket. Ők az engeszteltetetlen gyülölet politikájának legelszántabb hordozói és ők szi jak a hamu alatti üszköt, amely egyszer ujra felgyujtja a világot. Franciaország és Belgium l'art pour l'art csinálják a gyülölet politikáját velünk szemben. Hiszen egymassal szembenálló anyagi érdekeink nincsenek, de nem tudják elfelejteni, hogy valamikor Németország lobogója mellett repdesett a mi Márlás lobogónk, Németországé mellett, aki végigtaposta Belgiumot és szeregével a szajnaparti álomvároshoz járt közel, akit ma a halálos ágyon meg kell fojtani, mert erőire kap egyszer és minden rugásért azázsi fizet vissza: *feltámadó oroszlán a haldoklót meg rugdosó szamárnak.*

A kisantantba tömörülő „kulturnemzetek" gyülölete a félelmet takargatja. Mintahogy a betörő lesi az egyszer lesujtott áldozatot, hogy nem ébred-e fel, mielőtt a zsákmány biztonságban volna, ugy ők is visszatartott lélekzettel figyelnek a legkisebb moccanásra is. Ők, a szives kéz, amely csalekedne, ha ellenünk intene a fő, mert a halott feje alól a párnát is ki lehet már huzni és nem kell félni attól, hogy keze utánanyul a rabló kéznek. A legveszettebb ellenségek körülöttünk, minden jóérzés, igaz ságos akarat hiján, *ezektől igazán semmi jót nem várhatunk.* — Es a jóbarátok?... A beszéd *beszéd marad*, repül a szó, azinea rakéta puffog, azután kialszik és ismét éjszaka van. Olaszország? Körülbelül 7 éve hátbatámadott bennünket, miért várnánk tőle jobbat ezután? Olasz-magyar barátság? Jól hangzik — de *semmit nem jelent!* 30—40 magyar és olasz egy csoportba verődése — *minden politikai suly nélkül.* Talán feltűnési viszketeg, vagy inkább közös anyagi érdek — az inditók. Es Olaszország a maga politikáját csinálja. Ezt is csinálta 1916 ban is, ezt csinálja ma is és abban a pillanatban, amikor ártalmassá válhatnánk egyéni érdekeire, a tőrét már a hátunkban éreznénk. — Anglia? Anglia félni kezd Franciaország feltörő hatalmától. Félti presztiszét, féltí az angol szász hegemóniát minden nemzetek fölött. S talán készül egy időre, mikor a nagyranőtt Franciaországgal kell szembefordulni. Anglia pártfogó, segitenl akaró szava Németország és velünk szemben, nem rokonérzésből, nem jóindulatu belátásból fakad. Hiuságból és érdekből. Erdek. Mint 99 százalékát az embereknek, ez vezéli a nemzeteket is. Minden szó, gondolat és cselekédet, ennek a szolgálatába van beállitva. Eddig Lengyelország, Ausztria, Bulgária, Török- és Németország, ide számitva a semleges hatalmakat is, *mit törődnek avval, hogy kelet felé egy ország halni készül*, hogy elvették mindenét a levegőjét is el akarják venni, hogy koldusabb lett az utolsó utcasarki kéregetőnél, mit törődnek evvel, ha ezáltal a maguk érdekelt nem látják ve szélvesztetve?

Magunk vagyunk, mert közös érdekeink senkivel nincsenek. Mi csak nekünk örüm, ha megint miénk a Bánát, az erdélyi sikok és hegyek és a Kárpátok sziklás vidéke. — Testvértelen nemzet, akit Európa kapujában testével védett minden idegen népeket. S ha délben megkondul a harang, Európa örömtől zugó szava ez, őt századéven át hangzik ide, mi álltunk akkor is Nándorfehérvár falán és Európát mentettük meg. Erdemes volt? — Magunk vagyunk, de *a mult bátoritás a jövőre.* Az az erő, az a bátorság és erkölcsi érték von vezett el a az ércszavu harangok hirdetni fogják egyszer nemcsak Nándorfehérvár diadalát, hanem *Trianon bukását is.*

A közalkalmazottak illetményei — a miniszterlanács előtt.

Százszázalékos fizetésemelés.

Budapest, julius 31. (Telefonjelentés.) A mai miniszterlanácson a korona romlásáról a közalkalmazottakra nézve beállt helyzetet behitó megvitatás tárgyává tette a arra az elhatározásra jutott, hogy esetul a közalkalmazottak illetményeit, beleértve a külön pótlékokat is, az illetményeknek havi megállapitása utján fogják a koronának a julius havi uj fizetésrendezés ügyével fennállott kérdésével állandó arányban tartani. E célból minden hó utolsó miniszterlanácsával megfogják állapitani a következő hónapokra járandó illetményeket. Ennek a megállapodásnak megfelelőleg elhatározta a miniszterlanács, hogy tekintettel a legujabb váratlan koronaromlásra, a közalkalmazottak részére augusztus hóra, az uj illetményszabályzatok szerint járó fizetést és a külön pótlékokat 100 százalékkal emeli, ennélfogva az uj illetményszabályzat szerint e hónapra járó összegen felül még *ugyanolyan összeg sürgős folyósitását rendeli el.* — Juliusra nézve már kiadott kormányrendeletben foglalt rendezés az adandó pótlékokra nézve önként értheto leg változatlan marad.

A szerb kabinet rekonstrukciója.

Belgrád, julius 31. Pasics a királynak előterjesztette a kabinet rekonstrukciójára vonatkozó javaslatot.

Az uj fizetések kiutalása.

Budapest, julius 31. (Telefonjelentés.) Dr. Kállay pénzügyminiszter utasitást adott ki, hogy az uj járandóságokat a lehető leggyorsabban fizessék ki. A mai napon csak a régi fizetést adták ki, de még e héten kiutalják az uj fizetést is, a jövő héten pedig a juliusra járó 100% pótlékot is.

Köztársasági puccs Görögországban.

London, julius 31. Mac Neil államtitkár az alsóházban közölte, hogy a kormány tudomása szerint Görögországban a köztársasági forma bevezetésére irányuló kisérlet küszöbön áll. Venizelosz szerepe nem igen, látható tisztán.

Lengyel kommunisták leleplezett összeesküvése.

Varsó, julius 31. (Expresz-távirat.) Nagy feltűnést keltt egy messze szétágazó kommunista szervezet összeesküvésének leleplezése, amely az eddigi rendőri nyomozás alapján nyilván a lengyelországi kommunista aknamunka vezérkara volt. Eddig 20 kommunistát vetettek vizsgálati fogságba, köztük néhány kommunista vezetőt.

Életfogytiglani kényszermunkára változtatták a franciák a halálraitélt hét német munkás büntetését.

Berlin, julius 31. Francia forrásból származó jelentés szerint a néhány héttel ezelőtt a mainzi haditörvényszék által halálraitélt hét munkás itéletét a francia gyarmatokon eltöltendő életfogytiglani kényszermunkára változtatták át. Állitólag Görges gazdasági tanitót, akinek a pápa közbenjárására kegyelmeztek meg, szintén a gyarmatukra szállitják.

A francia pénzlefoglalások elősegitik a márka zuhanását.

Berlin, julius 31. Böss, berlini főpolgármester a városi tanács küldöttségének élén a kancellárral és az illetékes miniszteriumok államtitkáraival folytatott tanácskozáson tegnap még egyszer részletesen kifejtette Berlin inséges helyzetét.

A nagykereskedelmet kielégitő mennyiségű deviza nyujtásával hiladék nélkül abba a helyzetbe kell hozni, hogy elegendő mennyiségű élelmiszert szerezhessen be.

A kancellár kijelentette, hogy a márkának az utóbbi napokban való roppant elértéktelenedését nem kis mértékben a megszállt területeken francia részről történt pénzlefoglalások okozták.

Dr. Cuno kancellár a továbbiakban még kifejtette, hogy a kormány felemelt adóbevételekkel és állandó értékű kölcsönökkel szándékozik küzdeni az inflició ellen.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, julius 31. (Telefonjelentés.) A nemzetgyülés mai ülését fel tisznegykor nyitotta meg *Szcitovszky* elnök.

Az elnök kijelenti, hogy az *indemnitás általános vitája véget ért.* Mielőtt a Ház általánosságban határozna a javaslat felett, a zárszó jogán megilleti azokat a képviselőket a szó, akik a javaslathoz határozati javaslatokat terjesztettek be. Jelenti egyuttal az elnök, hogy sokorópátkai Szabó István az indemnitás 18. szakaszához különvéleményt terjesztett elő. A szólás tehát csak ennek a szakasznak a tárgyalásánál fogja megilletni.

Zárszó jogán Baross János beszélt. Ölffy Imre személyes kérdésben Strausszal vitázott, majd zárszó jogán Gaál Gaszton beszélt. A vita során elhangzott beszédekre akart megjegyzéseket tenni. Azután az indemnitást általánosságban elfogadták.

A kedvezményes lisztellátás érdekében.

Budapest, julius 31. (Telefon.) A városok kongresszusa küldöttségileg tisztelgett ma délben Sipőcz Jenő Budapest polgármesterének vezetésével Kállay Tibor pénzügyminiszter és Bud János közélelmezési minisztereknél. A küldöttség azt az óhaját terjesztette elő, hogy a kedvezményes lisztellátást ne vonják meg a város szegényei és más munkaképteleneitől. A küldöttség elnöke Sipőcz Jenő volt, a polgármesterek küldöttsége ezután Vass József népjóléti miniszternél tisztelegtek, kérték a minisztert, hogy engedélyezzék az u. n. éhségadó kivetését, hogy a városok szegényeit elláthassák liszttel.

Vass József népjóléti miniszter kijelentette a küldöttségnek, hogy ezen kérés teljesitésére hajlandó.

A leleplezett kisantant.

Budapest, julius 31. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Óriási feltünést keltett a román politikai körökben az a vezércikk, amely az „Indrendtarea" cimü lapban jelent meg Vladescu Mihály, volt román miniszter tollából. A vezércikkben a sinajai konferenciával kapcsolatban Vladescu leleplezi a kisantant politikai tehetetlenségét és bebizonyitja, hogy ez a politikai érdekszövetség nem tarthatja már magát. *„A kisantant kezdetben kizárólag Magyarország ellen alakult meg"* — irja többek közt a volt miniszter — később azonban általánositotta a programját végkép, hogy a békeszerződések védelmére is törekedett. Igy szélesebbkörü politikát folytathatott volna, de a nyilvánitott program dacára *skrupolozusan csak a magyar határokat vizsgálgatta.* Pedig ha már alakult ilyen középeurópai politikai érdekszövetség, ennek meg kellett volna oldania a lengyel, de különösen a Balkán kérdését. Ezekben az irányokban azonban egy lépés sem történt, sőt egyáltalán nem történt olyan, amire presztizst adott volna ennek a kisantantnak arra, hogy most a nagy európai kérdésekbe, különös tekintettel az angol-francia viszony bonyolulataiba beavatkozhassék. A kisantant inaktivitása *kiábránditotta magából a világot és csak szaporitotta ellenségeit,* amivel nagyon gyenge lábon áll most már a szövetség egysége. A csehek a főhibások, mert ők vannak leginkább érdekelve a Ruhr kérdésben és még sem tettek semmit a kisantant helyzetének megszilárditására. Csehszlovákia nem üz egységes kisantant politikát, hanem a kisantantot használja fel a maga politikai céljai biztositására. Itt van a most még veszedelmesebb lengyel kérdés, amelynek rendezése Romániának is eminens érdeke. Es a jugoszláv-olasz konfliktus és a többi nagy kérdések. Az volna talán a kisantant összprogramja, hogy a Népszövetség Tanácsába delegálhasson egy minisztert. A kisantant mindenképen organikus hibában szenved, amit egy ilyen előzményekkel biró sinajai találkozás, amelynek mindössze három ülése lesz és ahol az első ülésen örvendezni fognak egymásnak a külügyminiszterek, a harmadikon meg bucsuzkodnak, tehát értekezésre mindössze a második ülés marad, nem alkalmas.

Tárgyalások az igazságügyi palota megvétele ügyében.

Az igazságügyminiszter megbizottai Kanizsán.

Nagykanizsa, jul. 31. — Saját tudósitónktól. —

Dr. Batthyány—Strattmann László herceg a tulajdonát képező nagykanizsai Erzsébet-téri igazságügyi palotát tudvalevőleg megvételre ajánlotta az igazságügyminisztériumnak. — Noha a kincstárnak egy uj igazságügyi palota épitése céljaira megvan a saját telke, a jelenlegi posta-épület, a fogház és a mellette levő kert a Zöldfa-kertig, és megvannak már az épitendő palotának teljesen kész tervrajzai is — az igazságügyminiszter hajlandó volt ez ügyben tárgyalásokba bocsájtkozni a palotatulajdonos herceggel és megbizta dr. *Záborszky* István államtitkárt és *Császár* Gyula épitésztanárt, hogy nézzék meg és vizsgálják felül a hercegi palotát és kérjék ki a biróság vezetőinek véleményét.

Tegnap érkezett le Nagykanizsára dr. Záborszky államtitkár és Császár épitésztanár, akik azonnal behatóan megszemlélték az épületet, majd dr. *Kenedi* Imre táblabiró, a törvényszéki elnök helyettesével és dr. *Szabó* Lajos kir. ügyészségi elnökkel tanácskozásra ültek össze.

Ugy a biróság, mint az ügyészség vezetőjének az volt az egységes véleménye, hogy *az épület nem alkalmas* a biróság és az ügyészség céljaira, még akkor is szüknek, kicsinynek és alkalmatlannak bizonyulna, ha egy vagy két emeletet az épületre felépitenének. Javasolták, hogy az igazságügyminiszterium maradjon az eredeti terv — *egy uj igazságügyi palota felépitése* mellett, amelynek hozzávetőleges költségvetése a korona mai árfolyama mellett közel *két milliárd korona* lenne.

Dr. Kállay Tibor pénzügyminiszter ittléte alkalmával egyizben lélig igéretet tett oly értelemben, hogy az igazságügyi palota fel lesz épitve.

Jó lenne, ha a város vezetősége most a további lépéseket megtenné, hogy a pénzügyminiszter-képviselőnk az igazságügyminiszterrel egyetemben a kérdés anyagi oldalát kedvezően megoldaná.

Amennyiben azonban ez lehetetlen lenne — addig is, mig az uj igazságügyi palota felépül — dr. Záborszky államtitkár azt fogja javasolni az igazságügyminiszternek, vegye meg a hercegi palotát ugy ahogy most áll, minden átalakitás, bővités vagy nagyobb javitás nélkül.

Az igazságügyminiszter a véleményezés alapján hozza meg legközelebb döntését.

Többmilliós lopás a Centrál-szállóban

A tettest a rendőrség átadta az ügyészségnek.

Nagykanizsa, julius 31. — Saját tudósitónktól. —

Garai Frigyes a „Central szálló" társtulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a szállodában elhelyezett négy nagy ládát feltörték és az abban elhelyezett több millió korona értékü saját tulajdonát képező fehérnemüt és egyéb dolgokat teljesen kifosztották. — Az államrendőrség bünügyi osztálya azonnal megindította a nyomozást és sikerült a tettest a már egyizben nagyobb kávélopást elkövetett Nagy Antal szolga személyében elfogni, akinél több lopott tárgyat meg is találtak.

Nagy Antalt a rendőrség letartóztatta és átadta a kir. ügyészségnek.

Az ország szénellátása nagy részben már biztositva van.

Az általános szénszükséglet nagy részét import utján fedeztette le a kormány. — Az államvasutak teljes szénszükséglete a hazai bányákból kerül elő. — A cséplési szénkontingálás befejeződött. — A gőzeke-szántási szénigénylések a mezőgazdasági kamarák utján jelentendők be az országos szénbizottsághoz.

Budapest, julius 31. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) A bekövetkezett nagy gazdasági összeomlással a sok szomoru aktuálitással együtt előtérbe került az ország téli szénellátásának kérdése is. Az előző évek szomoru tapasztalatai, akik még mainál sokkal kedvezőbb gazdasági helyzetből szürődtek le, arra késztették a kormányt, hogy a tüzelőellátás ügyében, tehát ugy a szén, mint a faszükséglet biztositásáért a kellő beruházásokat megtegye és az ország szükségletét ilyenformán biztositsa. A lengyelsziléziai szénbányákkal már tavaly megtörtént a végleges megállapodás a békeszerződésben is kikötött importszén-kontingens szállitására, ami körül a Csehszlovák állam nem támaszt már nehézségeket. A szénimportálás tehát akadályokba nem ütközik. A meghagyott hazai szénbányák termelése is fokozott erővel folyik, amiből kifolyólag ki is termelik a kalkulációba vett legmagasabb arányu szénmennyiséget.

Az ország általános szénszükségletére vonatkozóan az Országos Szénbizottság a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az a szénmennyiség, ami az ország szénszükségletét fedezi, nagyrészt már az ország területén van, a hiányzó mennyiség pedig biztosan le van fedezve. Ez azonban sajnos, nem azt jelenti, hogy lemorzsolódott gazdasági helyzetünk dacára jó körülmények közé kerültünk. Az import-szenet, tehát éppen azt, amit magánhasználatra szántunk, idegen fizetőeszközökért kellett megvásárolnunk, a beállott nagy valutaeltolódás differenciáit meg kell térittetnünk. Az ipari szénszükséglet tulnyomó mennyisége a hazai szénbányák termelésеiből került elő és igy azokat a differenciákat, amelyek az import szénnél fognak mutatkozni, a hazai szénbányák termelvényei körül nem lesznek olyan nagyok.

— Az Országos Szénbizottság, amelynek feloszlatásáról ellenőrizhetetlen hirek kerültek forgalomba, oly sikerrel végzi teljes hatáskörrel munkáját a szénellátás körül, hogy nem mutatkoztak zavarok. Most pedig az őszi gőzeke szántás szénkontingálása előmunkálatai folynak. Ez is az évek óta szokásos formák között történik olykép, hogy az illetékes mezőgazdasági kamarákhoz benyujtott egyes kérelmeket a mezőgazdasági kamarák véleményezés után felterjesztenek hozzánk és az Országos Szénbizottság a véleményezett szükségletet 100%-arányban képes honorálni.

— A hazai és külföldi szenek eladási árait az Országos Szénbizottság az árvizsgáló bizottsággal egyetértőleg esetenként állapitja meg. A szénárak az egész országba szóló érvénnyel birnak minden esetben. E helyzet alól sajnos a tüzifa kivül áll, amennyiben az Erdélyből és a felvidékről importálandó famennyiségeket a román, illetve cseh kormányok támasztott nehézségei miatt a magyar fakormánybiztosságnak még nem sikerült biztositani, de a tárgyalások folynak és valószinüre vehető, hogy őszig a faellátás is fedezve lesz.

A balatonendrédi csipke.

IX. Gróf Széchényi Aladár is beleszól.

Kezdettől fogva nyilt harcot folytattam az Egyke ellen. Nagyon sok tusakodásom volt a népemmel miatta. Ugy, hogy az lett a nóta vége, hogy én lettem a körjegyzőség területén a vármegye részéről az Egyke-bakter és mikor Somogyvármegye tartotta a nagy Egykegyülését és előkészitette a dunántuli megyék Egyke értekezletét, hát nekem kellett ott lennem. Igy ismerkedtem meg gróf Széchényi Aladárral, aki külön is foglalkozott velem, mert a beszédem feltünést keltett. Olyan tényekre mutattam reá, amelyeket mindenki munkába vehet és mindenki haszonnal alkalmazhat. A többi közt felemlitettem a csipkét is. Gróf Széchényi Aladár figyelmét annyira megragadta a dolog, hogy egyszer találkát adott Pesten és felvitt a kultuszminiszteriumba. Én ballagtam utána hüségesen, végre egy miniszteri tanácsos elé kerültünk, mint aki főfő tényező a csipkében. Mikor bejelentik a grófot a tanácsosnál, hát kitárt ajtókkal fogadta. A gróf ur nagy biztosan ment a belső terembe, én meg nagy alázatosan ballagtam utána, de az én orrom előtt becsukták az ajtót.

Hanem a gróf ur élénken felkiáltott: „A tisztelete Urra szükségünk van!" Erre aztán engem is beeresztettek.

A tanácsos ur csak a gróf urat kérdezte, de a gróf ur rám bizta az ügy előterjesztését. Én azután elmondtam részletesen a miniszteri tanácsos urnak a csipke-ügy mikénti állását, törekvéseinket, azonban nem tudtam nála semmit elérni. Gróf Széchényi Aladár ur könnyebben tájékozódott az ügyek között és azzal bocsátott el, hogy ha az államnál nem megy a dolog, majd segit a vármegye. A jó öreg vármegye. Akit szeretnek ugy leszólni mindennek, de amikor helyt

kell állni valami jó dologért, akkor előrángatják.

Most is előállott a vármegye és megszavazott a balatonendrédi csipke támogatására évi 200 kor. (ezüst) segélyt. Sohasem vettem igénybe, de valahogyan mindig átmelegití szivemet az a megértés, amellyel a vármegye sok kemény hivatalos dolga között vett magának időt, hogy figyelmet forditson egy gyenge plánta ápolására, sőt anyagi támogatására. A csipke történetéből ugy érzem, hogy nem szabad kihagyni ezt a tényt és Kacskovics Lajos akkori alispán urat, aki keresztül vitte ezt a vármegyén egy olyan emberrel szemben, akit tulajdonképpen sohasem ismert.

Közbe kinevezték vallás- és közoktatásügyi miniszterré gróf Zichy Jánost, akinek az volt az első miniszteri tevékenysége, hogy az egész intézményt, amely a Titkár ur vezetése alatt állott, feloszlatta és szélnek eresztette, a Titkár urat is, meg az egész szaktanitónői kart is.

Hogy volt, mint volt, nem tudom, ebbe már az én kezem nem játszott bele, de a vége az lett, hogy a csipke megszünt. Én jóllaktam a közgazdasági tevékenységgel. A nép felé elvesztettem a hitelemet, felfelé pedig egy minden lében kanál embernek mutatkoztam be, aki nem tud mást, csak gorombáskodni. Ezzel a mérleggel zártam le a csipkézést. *Kájel Endre.*

— **Az Ipartestület népünnepélye.** Mint előző számunkban közöltük, az Ipartestület dalárdája folyó hó 5-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel nagyszabásu népünnepélyt rendez, melynek részletes műsora a következő: 1. *Katalin pusztai nóták.* Népdal egyveleg. 2. *Apacslánc* a „Három grátia" cimü operettből. Lejtik *Pléh* Mancika és *Somogyi* Pál. 3. *Falu végén . . .* Népdal. 4. *Mihály bácsi mulat.* Vigjáték. Szereplők: Mihály bá' — Somogyi Ferenc, Mózsi zsidó — Marik István, 2 cigány — Németh Gyula és ifj. Szakasits Kálmán, Julia néni — Szél Bözsi. 5. *Nem, nem, soha!* Irredenta dal. Az ének számokat *Büchler* Mór karnagy avatott vezetésével előadja az *Ipartestület dalárdája.*

A legnagyobb, a legerősebb és a leghatalmasabb királyság.

Az európai államszövetség tervezete. Magyarország szerepe az államszövetségben. — Sully herceg emlékiratai.

Nagykanizsa, julius 31.

Most, amikor felfuvalkodott szomszédaink annyira szeretik kardjaikat csörtetni s mikor lépten-nyomon az ő „fontos szerepet betöltő" hivatásukkal kérkednek, nem lesz talán érdektelen, ha visszanézünk egy kicsit a multba. Nem azért tesszük ezt, mintha szükségünk lenne az önigazolásra, csakhogy lássa a világ, mint vélekedtek rólunk annak idején olyan nagyságok, mint IV. Henrik francia király és nagy minisztere Sully herceg és *milyen szerepet szántak Magyarországnak.*

Az eseménynek megértéséhez szükséges tudnunk, hogy IV. Henrik (uralkodott 1589—1610) siralmas állapotokat talált Franciaországban, mikor uralkodását megkezdte. Az évtizedekre terjedő vallásháboru az ország lakosságát megtizedelte, a koronának alig volt tekintélye s az ország borzasztó adósságok terhe alatt nyögött. S a kiváló uralkodó 11 évi uralkodása alatt, olyan miniszterek segitségével, mint Sully herceg, a pénzügyminiszter, teljesen rendezett állapotokat teremtett Franciaországnak.

A külföldi nagy szövetségek kötése és a II. Fülöp spanyol királylyal kötött vervinsi béke sikerein felbuzdulva, IV. Henrik király arról ábrándozott, hogy egy nagy európai államszövetséget alkot, melynek keretében *Magyarországnak nagyon fontos szerepet szánt.*

Hogy Henrik eme szándékát meg nem valósithatta, csak hirtelen halála akadályozta meg; (1610. május 14-én, amikor a beteg Sully herceg látogatására ment, az utcán a spanyol habsburg politika egy bérence leszurta ezt a nagy francia királyt.

Az államszövetség tervezetét Sully herceg emlékirataiból ismerjük, melynek fontosabb — és minket közelről érintő — részei a következők:

„Az államszövetségnek 15 tagja van. Ez államokat aszerint, amint kormányformáik bizonyos hasonlóságot mutatnak, három csoportba osztjuk.

Az első csoport áll azokból a fejedelmekből, akiknek megvan a szuverénitásukat tanusitó jelvényük és cimük, de akik ehhez mégis csak arisztokratikus jelölés és választás utján jutnak. Ilyenek voltak eddig: a pápa, a császár, a velencei doge és ilyeneknek kell lenniök ezután *Magyarország,* Lengyelország és Csehország királyainak.

A második csoport azokból áll; akik feltétlenül szuverénnek tekintik magukat az örökösödés jogánál fogva; ilyenek: a francia, a spanyol, az angol, a dán és a svéd király és ilyennek kell lennie az uj lombardiai királynak.

A harmadik csoport azokból az államokból áll, amelyek látszólag nemzeti alapon nyugosznak, de mégis több fejedelemségből és uraságból állanak, melyeknek külön szuverénitások, törvényeik, kiváltságaik, szokásaik és erkölcseik vannak. Ilyen a helvéták köztársasága és ilyenek lesznek az olaszok és a belgák köztársaságai.

Magyarország szerepe.

Ami Magyarország királyságát illeti, amelynek a boldogult király (IV. Henrik) nézete szerint *Németország és Olaszország, sőt az egész kereszténység hatalmas védőbástyájának kell lenni* a törökök félelmes birodalmával szemben, a király három dolgot akart különösen figyelembe venni.

Először, hogy feltétlenül és örökösen választó királyság legyen s a választás Európa nyolc leghatalmasabb uralkodójára bizassék. Ezek az uralkodók: a pápa, a császár, a francia, a spanyol, az angol, a dán, a svéd és a lombard királyé, akik kötelezzék magukat, sőt a választásnál esküdjenek meg arra, hogy Magyarországot megvédelmezik és segitik mindennemü zavar, villongás és támadás ellen, akár belülről, akár kivülről történjék is az.

Másodszor, hogy mindezen nagy választófejedelmek esküdjenek meg arra s esküjüket valóban álljják, hogy ezt a királyságot sohasem összejátszás, alattomosságok, kedvezések, barátsági és rokoni tekintetek alapján itélik oda, hanem mindig azt választják uralkodóul a fejedelmek és az érdemes hadvezérek közül, aki legjobban el van hiresedve testi és szellemi erejéről, meg katonai és politikai erényeiről.

Harmadszor: hogy *Magyarország a legnagyobb, legerősebb és leghatalmasabb királyság* legyen azáltal, hogy már most *hozzácsatolják, először az osztrák hercegséget, a stájer, karinthiai és krajnai grófságokat;* később pedig, aszerint, mint az adandó alkaimak megengedik, *régi területének egész hátralevő részét, továbbá Erdélyt, Szlavóniát, Boszniát és Horvátországot".*

Vajjon mit szólnak ehhez a csehek, a szerbek, az oláh és mit szól ehhez a nagy entente? És mit szól ehhez különösképen a mai Franciaország?

Rakéták.

— Irja: Pálinkás Béla. —

A levegő.

A feleség: (Egy széken ül és olvas.)

A férj: (Háttal a feleségének, az ablaknál vesződik a bagós pipájának a kitisztogatásával. Mikor végez, megtömi a pipáját, rágyujt s kezdi szivattyuzni a még mindig eltömődve maradt szerszámot, miközben nagy füstcsomók szállnak fel a pipából, amint a szelelését erőlteti. Eközben azonban a háta mögött nagy zuhanás hallik, mire hirtelen megfordul. A pipa kiesik a kezéből, az égő dohány a szőnyegen szertehullik s a füstgomolyagok felfelé szállnak a plafonra.) Jézus Máriám! (És odaugrik a a feleségéhez, aki a székről szó nélkül lefordult a földre s most mozdulatlanul fekszik, mint egy halott.) Mari! Mari!

A Mari: (belép és csodálatos pofát vág.)

A férj: Hamar gyorsan, rögtön egy lavor vizet és a törülközőt!

A Mari: (a cselédleány, kiugrik, aztán hozza a lavor vizet és a törülközőt.)

A férj: (mosni kés élesztgetni kezdi a feleségét, aki pár pillanat mulva talpra áll. Kutyabaja.) Hogy vagy?

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról. —

(20) Irta: Oláh Árpád.

Maga mellé ültette Nikolait és a férfi szemébe nézve, lassan, a vértanuk határozottságával és hangtalan fájdalmával elmondta Alexej Leonidioffal szemben lerótt áldozatának történetét.

— Igen, Nikolai, ez volt a sorsom. Nem volt előttem más kiut. Zokogó szivvel cselekedtem . . . hogy érted, a te szabadulásodért meghozzam életem legnagyobb áldozatát. Tudtam, hogy ez lesz a te legnagyobb megpróbáltatásod is. — Mégis megtettem! Érted! Nem akartam, hogy magához öleljen a fagyoslehelletü Szibéria, nem akartam, hogy elsápassza arcodat az ólombányák fojtó levegője. Feláldoztam magam, hogy ne érhessen téged a kozák csizmája, a táborőrök kancsukája, áldozata lettem én is az orosz forradalomnak, de megtettem mindent, zugolódás és panaszszó nélkül.

Nikolai két kezébe hajtotta fejét és ugy zokogott.

— Nem, nem, ne hajtsd le a fejed Nikolai — folytatta a leány. Én tudom, hogy rettentő tőlem hallanod. De most még mindig jobb, mint később. A mult, ez a mult itt harsogott a lelkemben, be kellett hát mindent vallanom. Mindent megmondhattam volna neked már az első napon, akkor, amidőn eljöttem ide, Párisba. De nem tudtam megzavarni viszontlátásunk nagy örömeit. Most már azonban kötelességem volt ez a gyónás. Itt vagyok tehát, igazságomat feltárva előtted, tisztán, de mégis beszennyezetten. S tudom, hogy mi a kötelességem! Feloldalak adott szavad alól. Ha azt hiszed, hogy nem tudsz már ugy szeretni, mint tegnap, vagy tegnapelőtt, ha érzed, hogy Alexej Leonidioff végképp közénk állt és letiporta a mi boldogságunkat, Nikolai én könnyes szemekkel, de mégis azt mondom neked: *most váljunk el egymástól!* Most, amikor még nem jött el az egymásközti kinok, a megalázások, a hütlenség, a szenvedések ideje. Mert én ugy gondolom, hogyha te, nem törődve azzal, ami volt, mégis a magadévá teszel, s az eljövendő idők éjszakáin meg fogod kérdezni talán magadtól: érdemes volt-e? Érdemes volt-e feleségül venni azt a leányt, aki másé volt, mielőtt az enyém lett volna?! Ha érzed Nikolai, hogy majd egyszer, igy fogsz majd kérdezni, akkor jobb, ha ma, ha most elbucsuzunk, egy csókkal, egy öleléssel, de örökre. Igy van, igy kell lennie, mert ha nem tudunk egyesülni a boldogságra, minek egyesüljünk a szenvedésre?

Annie kimerülten hallgatott el és a szobában nem hallatszott más, mint a halk sirása két szerelmes embernek. Temetői hangulat, halálvárás ült a lelkeken. És mindkettőjüknek volt is mit temetniök . . .

VII. FEJEZET.

Mikor az asszony sir . . .

Talán igy, talán ugy.

Jobb lett volna pontot tenni akkor a történet végére, amidőn Annie Lermontioff nemes szivvel felajánlotta Nikolainak a válást. Jobb lett volna egy igaz, tiszta csókkal elbucsuzni örökre és elfelejteni a megpróbáltatásokat. Nem tagadhatták, sebzett volt mindkettőjük szive, s ahhoz, hogy ezek a sebek begyógyuljanak, földöntuli szerelem kellett volna.

Nem a szenvedélyek szavára kellett volna hallgatnia Nikolainak akkor, amidőn Annie válaszut elé állitotta, hanem a sziv és szavára. Mert ilyen esetekben, döbbentő életdilemmák előtt mindig mást mond a szenvedély és mást a sziv. Meg kellett volna kérdeznie önmagát, hogy képes lesz-e örökre, egy emberi élet rövid, de néha mégis tulságosan hosszu idejére elfeledni Annie nagy megpróbáltatását.

Azon az estén, amidőn Annie a fájdalmak nagy elhatározásával mindent feltárt előtte, nyilt homlokkal és határozottan, örökérvényü életigazságokat kellett volna mondania. De Nikolai ezekben a pillanatokban nem gondolt semmire, nem gondolt a következmények szomoru lehetőségére és haladt tovább azon az uton, amely szerinte csak egyedül állott nyitva előttük. Megigérte, nagy, lelketmegrázó férfi zokogással, hogy minden ugy lesz, ahogy Annie kivánja. Megigérte szent szóval, szent hazugsággal az ajakán, hogy örökértékü lesz előtte az az áldozat, amellyel Annie megmentette az ő életét.

Szent hazugság volt ez az igéret már akkor, a vallomások megrázó éjszakáján, hiszen Nikolai érezte, hogy Annie szavai után valami összeomlik a lelkében. (Folyt. köv.)

A feleség: Micsoda kérdés ez?
A férj: Hát nem is emlékszel?
A feleség: Mire?
A férj: Lefordultál a székről.
A feleség: Én?
A férj: Igen. Most mostalak fel.
A feleség: Hát persze, hogy emlékszem. De, hogy ilyen disznóságok is megtörténhetnek egy becsületes család házánál, annak is csak te vagy az oka?
A férj: De, édesem...
A feleség: Kérlek, ne is mentegesd magad! Ha csak egy kissé is figyelmes férj volnál, akkor már tudnod kellett volna a kötelességedet. Épp tegnap hallhattad, ha akartad volna, a házi orvosunktól, hogy állandóan friss levegőre van szükségem, ha azt akarom, hogy valahogyan helyre jöjjek. Én akarnám is, hanem te nem akarod. Te azt akarod, hogy egy napon itt előtted, ebben a büdös pipafüstös, bagószagu levegőben dögöljek egyszer meg. Mert te egy szívtelen kutya vagy! Aki a feleségét anynyira sem becsüli, hogy egy kis egészséges levegőhöz engedné.
A férj: De, kedvesem...
A feleség: Hallgass! Hányszor megmondta már az orvosunk, hogy nagyságos asszonyom, csak ki a friss levegőre, minél többet künn tartózkodni. Te mégis ugy tartasz, mint egy rabszolgát, mert nincs egy tisztességes ruhám, amit fel vehetnék. A multkor is kértelek, vedd meg a Steinernél azt a ruhát.
A férj: (elcsodálkozva) Engem?
A feleség: rendületlenül folytatja) ... de neked előbbre való a büdös pipád, hogy megfojts a füstjével. Mert ugyis azt akarod, hogy egyszer végérvényesen megüssön engem a guta, hogy itt, a holttestem felett örömdiadalt ülhess...
A férj: De, édes fiam, én minden áldozatra kész vagyok...
A feleség: Igen. Csak arról a ruháról nem akarsz hallani...
A férj: De, szentem, épp az előbb mondtam, hogy öltözz és...
A feleség: Kérlek, ne dühösits! Mi a rongyokba öltözzem?
A férj: Hát nem akarsz eljönni a Steinerhez?
A feleség: A Steinerhez?
A férj: Na, igen! Hiszen már egy félórája azt magyarázom, hogy vegyük meg azt a ruhát, amit az orvos rendelt.
A feleség: Nem tréfálsz?
A férj: De, kérlek, ha egyszer az életedről van szó...
A feleség: (két tenyere közé fogja az ura arcát a ugy néz a szemébe) Hát megveszed?
A férj: Becsületemre mondom!
A feleség: Te vagy a legaranyosabb ember a világon! (És az ajkát az ura ajkára tapasztja.)

Valuták és devizák:

Napoleon 70700, Font (London) 90810 92820, Dollár (New-York) 19905—20405, Francia frank (Paris) 1161-1195, Márka (Berlin) 3·30—4·70, Olasz lira (Milano) 861—895. Osztrák kor. (Bécs) 27·85—29·55, Lei (Bukarest) 10050—10750, Szokol 586—606 Svájci frank (Zürich) 3535—3635, Dinár (Zágráb) 208—213·0, Lengyel márka (Varsó) 890-1130, Amsterdam 8012. — Koppenhága 3544—3644, Krisztiánia 3190-3290, Stockholm 5267-5437.

Zürichi zárlat:

Berlin 5·00, Amsterdam Hollandia 220·50 New-York 560—76 London 2504. Páris 3270, Milano 2430, Prága 1657, Budapest 02·75, Zágráb 590, Varsó 28, Wien 0·78 85, Szófia 515, Osztrák bély. 0·79 50

Budapest esti forgalomban 2.—

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 78000—79000, egyéb 77000 8000 rozs 54000-55000 takarmány árpa 44000-46000 sör 0000-0000 zab 75000-77500 tengeri 46500—47500, repce 140000, korpa 35000—36000, köles —·—.

A birák — az uj igazságügyminiszter reformjáról.

Elismerőleg nyilatkoznak a miniszter terveiről.

Nagykanizsa, julius 31. — *Saját tudósitónktól.* —

A sajtó már foglalkozott az uj igazságügyminiszter nagyszabásu reformterveivel. A „Zalai Közlöny" munkatársának alkalma volt a helyi biróság vezetőtagjaival ebben az ügyben beszélgetést folytatni és véleményüket a reformtervaket illetőleg megkérdezni.

A régi, évtizedes kriminalisták, mint a fiatalabb büntetőjogászok a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak Nagy igazságügyminiszter által tervbevett reformokról, miket nagyon szükségeseknek és fontosaknak tartanak. A vádtanácsok a kisebb ügyeknél teljesen beszüntetendőnek tartják. — Tudjuk, hogy a tanácselnök nagyon sok esetben zavarban volt, mert egy-egy szavazóbiró hiányában a tanács nem tudta a tárgyalást megkezdeni. Most ez az állapot is meg fog szűnni. A nagyobb, fontosabb eseteknél azonban természetesen a tanács további feltétlen fentartását kivánják, mert hiszen egy ember szabadságáról, esetleg életéről van szó, ezt *egy* emberre bizni nem lehet. Szükségesnek tartják a törvények szigoritását, főleg becsületvédelem, stb. terén. Az uj igazságügyminisztert egyébként a biróság tagjai mint mélytudásu, kiváló gyakorlati jogásznak ismerik — akitől sokat várnak.

HIREK.

Hiszek neked!...

Lásd: én hiszek neked, mivel te
[mondod, Édes,
hogy férfi ajka még nem érte ajkadat,
mely, mint a gyermeké: oly csacska
[és beszédes
s rubinja lángoló nyár végi pirkadat.

S igy csendes alkonyon: hunyó
[parázs hevében
forró öröm fog el, hogy itt bolyongsz
[velem,
mert karjaid között: a békelágy ölében
csak röpke árny a gond s játék a
[küzdelem.

A méla fák alatt, ha kék szemedbe
[nézek:
szivemben áradó szerelmi dal fogan;
s mint alkonyat felé megtért urát a
[fészek:
a lelkem átölel remegve, boldogan.

S mig édes arcodat szellő simitja
[lágyan,
s a hamvadó sugár arany hajadra tür,
ezernyi fáklyaként lobog feléd a
[vágyam,
mely drága, mint a vér és tiszta, mint
[a tüz.

Szépséged ugy ragyog, mint esti fény
[az áron
szerelmed égi mécs bus éjszakámon át,
és én hivő gyanánt áldott utadba
[tárom
a lelkem orgonás tündéri templomát...

Vöghy-Benyovszky Pál.

— **Hivatalos óráink:** A kiadóhivatal (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái délelőtt fél 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig Telefon 78. — A szerkesztőség (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái felek részére délelőtt 10 órától 12-ig. Telefon 78 A felelős szerkesztő délután 6 órától 8-ig a nyomdában (Főut 5. sz. alatt) fogad és bármily ügyben a nagyközönség rendelkezésére áll. Telefon 117.

— **Naptár:** Aug. 1. V. sz. P.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint meleg és tulnyomóan száraz idő várható helyi zivatarokkal.

— **Személyi hir.** Dr. *Mutschenbacher* Edvin kir. törvényszéki tanácselnök, vizsgálóbiró tegnap szabadságáról megérkezett s elfoglalta hivatalát.

— **Áthelyezések a premontreieknél.** Dr. *Novák* Béla szombathelyi főgimnáziumi tanárt Türjére jószágkormányzónak, *Neogrády* Gilbert szombathelyi főgimnáziumi tanárt Keszthelyre a főgimnáziumhoz helyezte át a csornai prépost.

— **Tanulók kirándulása Ausztriába.** Főgimnáziumi cserkészeink a napokban jöttek meg jó egészségben, testileg lelkileg megerősödve iharosberényi táborozásukból, ahol báró *Inkey* József ur vendégszeretetét élvezték. Most meg egy nagyobb vállalkozás előkészületei folynak. Ugyanis már a mult évben több magyar cserkészcsapat ment külföldre, igy Angliába, Németországba, Finnországba stb. egyrészt, hogy a magyar fiuk müvelődjenek és látókörük szélesedjék, másrészt, hogy a magyar cserkészet megbecsültetése által a magyar névnek tisztességet szerezzenek s a külföld rokonszenvét a magyarság részére megnyerjék az ifjuság által. Az idén a sulyos gazdasági helyzet miatt csak a közeli országokba utaznak cserkészek s a kanizsai gimnáziumi csapat is jelentkezett külföldi utra s a terv szerint *Grácz* vidékére mennek két hétre s ez idő alatt kisebb nagyobb kirándulásokat tesznek a közeli hegyekre; legnagyobb ut az 1800 m-es Gleinalpe (Speikkogel) megmászása. A még májusban megtervezett és előkészitett kirándulás azonban az utóbbi nagy leromlás miatt szinte kivihetetlennek látszik, mert eltekintve attól, hogy az ausztriai drágaság miatt minden élelmiszert magukkal kell vinniök, maga az utiköltség 3 ezer koronával meghaladja ma már a befizetett részvételi dijat. Bár a Magyar Cserkészszövetség is — átértve jelentőségét — igyekszik erejét jóval meghaladva támogatni a külföldre utazó csapatokat, de neki sincsenek anyagi forrásai. A csapat vezetősége azonban, amig csak kis remény is van a terv megvalósitására, nem adja fel a reményt, hisz minden meg nem valósitott terv energiacsökkenést jelent s nem akarja, hogy Kanizsa elmaradjon mások mögött. Valószinü azonban, hogy a jelentkezett 23 tanuló közül csak kevés tud résztvenni ma is a kiránduláson, bár a városban is igen érdeklődnek iránta a tegnap a Délzalai takarékpénztár 10.000 és dr. Schlichtanz fogorvos is 10.000 K t adományoztak a kirándulás megkönnyitésére. Indulás a terv szerint 6 án, hétfőn.

— **Több milliós dohányelrejtés Zalaszentgróton.** A zalaszentgróti csendőrőrs *Okolicsányi* Rudolfné zalaszentgróti lakost, nagyobb mennyiségü dohánykészlet elrejtése miatt régebb idő óta figyelte. A megfigyelés után, *Hamburger* Bernát zalaszentgróti lakos padlását átkutatta, mely alkalommal a padláson több millió korona értékü különböző dohányt elrejtve talált, mellyel az államkincstárt tetemesen az árkülönbözet eltitkolásával szándékozott megkárositani. A talált különböző minőségü dohányt a csendőrség a zalaszentgróti pénzügyőrségnek adta át. — Okolicsányiné ellen a följelentést megtették.

— **Buzalopó jankaházi uradalmi mezőőrök.** A jankaházi uradalom intézője a csendőrőrsöt arról értesitette, hogy a Hervitadülőből 41 kéve buzát ismeretlen tettesek ellopták. Körültekintő erélyes vizsgálat után kiderült, hogy a tettesek Vass Lajos, Hegedüs János, Kövér Ferenc és Rezneki József sényei lakosok voltak. A nevezetteket a csendőrség feljelentette.

— **Baleset fürdés közben.** Tegnap délután majdnem végzetessé váló baleset történt a zalaegerszegi Baumgartner malom mellett. Többen fürödtek a Zala folyóban, igy *Nagy* Mancika is, aki egyszer csak elvesztette lába alól a talajt és elmerült. Sikoltozására a közel fürdő *Rajki* László tisztviselő sietett oda s a már-már fulladozó leányt kimentette. Intő példa ez azoknak, kik nem tudnak uszni s mégis belemerészkednek minden ismeretlen vizbe.

— **Öngyilkosok.** Csizmadia Lajos zalaszentgróti volt lakos, a Zala folyó mellett levő egyik füzfára felakasztotta magát. — Aranyodon, Kőszegi Zsigmond cselédje, Soós János aranyodi születésü, a fönt nevezett gazdának pajtájában a gerendára a rudazó kötéllel felakasztotta magát. Mindkét esetben büncselekmény nem forgott fenn, az ügyészség a temetést engedélyt megadta.

— **A vagyonváltság fejében fizetendő buza.** Ötvenezer koronában állapitották meg augusztusra a vagyonváltság fejében fizetendő buza métermázsáját.

— **A tisztviselői fizetés egységesitése.** Ma jelent meg a közszolgálati alkalmazottak fizetésének egységesitéséről szóló rendelet.

— **Kellemetlen „tévedés".** Az egyik Balaton melletti uri kaszinó játéktermében kinos eset történt a napokban. Az egyik bakk asztalnál javában folyik a játék, miközben a játékosok egyik hölgy tagja felháborodva ugrik fel helyéről és közli a mellette ülő férjével, hogy a háta mögött álló ur vakmerő módon megsértette női becsületét. A férj érthető felháborodással ront a „tolakodó" férfinek, aki ellen a vád, hogy az uriasszony hófehér vállait vakmerő módon megérintette. „Takarodjon innen" — hangzik a férj ajkáról, mire a szorult helyzetben lévő férfi a tévedések hangoztatásával igyekszik szabadulni a kellemetlen helyzetből. Már már elmérgesedni látszik a kellemetlen szituáció, mikor a játékasztal egyik elmés és humoros tagja szeliden jegyzi meg a tévedéssel takaródzó férfinek: — *„Igaza van barátom, maga tényleg tévedett"*.

Hangos kacaj és a „tévedett" csendesen távozik . . .

— **Ujból emelik a könyvek árának szorzószámát.** A magyar könyvkiadók legutóbbi gyülésükön elhatározták, hogy az összes magyar könyvek szorzószámát az eddigi 600 ról 1200 szorosra emelik.

— **Orvosi hir.** Dr. *Welwarth* Dezső csecsemő és gyermekorvos szabadságáról visszaérkezett és rendelését Nádor-utca 10. szám alatt ujból megkezdte. Rendel: délelőtt 11—12-ig, délután 3—4 ig.

— **Fegyvertulajdonosok figyelmébe.** Mindazok, kik fegyveradót fizetnek, de vadászati adót nem, kötelesek a birtokukban levő vadászfegyvereket szám szerint az elöljáróságnál, illetve az adóhivatalnál bejelenteni. A bejelentés csak abban az esetben nem szükséges a községi elöljáróságnál, illetve adóhivatalnál, ha vadászati jegyet is vált az illető és ebbeli szándékát a járás főszolgabirájánál (polgármesternél (bejelenti. A vadászati jegy kiállitására irányuló bejelentések 8 napon belül nyujtandók be az illetékes járási főszolgabirónál, illetve a város polgármesterénél.

— **Hatálytalanitják a hatósagi lisztellátás megszüntetését.** Hatálytalanitják a hatósági lisztellátás megszüntetésére vonatkozó rendeletet. A minisztertanács már elvben hozzájárult a rendelet átvizsgálásához.

— **A román követség közleménye.** A román követség utlevél osztálya a jövőben méltánylást érdemlő esetekben vidéken lakó magyar állampolgárok utleveleit a felek személyes megjelenése nélkül is elfogadja láttamozás céljából, ha az utlevelet a kérelmezőnek rokona, hozzátartozója, vagy barátja mutatja be a követség utlevél osztályánál (Budapest, VII., Rökkzillárd-utca 2.) oly bizonyitvány kiséretében, hogy a fél személyes megjelenésében fontos okok miatt akadályozva van. Az utlevél tulajdonosának személyes megjelenését gátló körülményeket igazoló bizonyitványokat az illető egyénnek helyszerinti illetékes közigazgatási hatóságoknál, községekben esetleg a jegyzőtől kell kérni. — Elfogad a követség oly bizonyitványokat is, amelyet az illető utlevél tulajdonos esetleges felettes hivatalos hatósága állit ki. Az utlevél láttamozás dija ezidőszerint 220 lei a napi árfolyamok értéke, a magyar korona szám ellenértéke szerint. Az u. n. családi utleveleknél a vizum dij csak egy utlevél után fizetendő.

— **Megtérült a Pálffi Bank károsultjainak pénze.** A mult évről emlékezetes még a Pálffi Bankház ügye. Az ügyben körül belül 700 tanukihallgatást eszközöltek. Az akkor lefoglalt értékpapirok, melyek akkori értéke 15 millió tett ki, máig megtizszereződött, ugy, hogy a bank összes károsultjainak pénze kamatostól megtérült.

48
koronába kerül
példányonkint ugy helyben, mint vidéken augusztus 1-től naponta 6 és vasarnap 8 oldal terjedelemben megjelenő
ZALAI KÖZLÖNY
ha most negyedévre előfizet

— **500 korona a villamosjegy Budapesten.** Augusztus 5 től kezdve 400, 15-től pedig 500 koronára emelik a villamosjegy árát Budapesten.

— **A Rotschild csoport pályázik a Délivasut vonalaira.** Mint értesülünk, a Rothschild csoport azon fáradozik, hogy megszerezze a Délivasut magyar vonalait, melyet Pestről Nagykanizsán át Sopron, Ágfalváig vezetnének és amelyeket a MÁV is szeretne a maga hálózatába beolvasztani.

— **Anglia különválasza.** Anglia külön választ küld Németországnak. A francia-belga válasz nem elégitette ki az angol kormányt. Az angol kormány nem tér vissza többé a passziv politikához.

— **Uránia** szerdán-csütörtökön mutatja be a *„14 ik“* második részét: Rejtelmes házasságot. Főszereplők: Petrovics és Lóth Ila. Jón Joe May rendezésében. Mia May főszerepével: *„Szerelem vására.“*

— **Poincaré követelése.** Poincaré az Angliával szemben fennálló tartozás mérséklését követeli a német jóvátétel csökkentése fejében.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPI harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, soknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor meglejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

Tanügy.

Tanfolyamok népművelési titkárok részére.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter augusztus 22 iki kezdettel a népművelési titkárok részére Budapesten titkári tanfolyamot rendez, amelyre minden kinevezett népművelési titkár megjelenni tartozik.

KÖZGAZDASÁG.

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe.

A m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi 96233/VIII. b. szám alatt körrendeletet intézett a pénzügyi hatóságokhoz és közegekhez, melyben a bércséplők mint általános forgalmiadó alanyok egyöntetü ellenőrzését szabályozza.

A körrendelet harmadik bekezdése szigoru kötelességévé teszi a cséplőgép tulajdonosoknak, hogy bércsépléssel folytatott keresetl tevékenységük eredményéről pontos adó-lerovási könyvet (köznyelven bélyegkönyvet) illetve feljegyzéseket vezessenek, mely kötelesség teljesitésének ellenőrzését a pénzügyi közegek elsőrendü feladatává teszi.

Ebbe az általános forgalmiadó lerovására és lerovásának ellenőrzésére szolgáló könyvbe tartozik a bércséplést vállaló géptulajdonos a leszámolás eredményét, a keresett bérmennyiségét és pénzben kifejezett ellenértékét — *melyből azonban a géptulajdonos szolgálatában álló munkások munkabére* (akár természetben, akár készpénzben történik is a fizetés) *le nem vonható* — csépeltető gazdánként bevezetni.

A bejegyzési kötelezettség egy naptári hétben állapittatott meg. Tehát az egy hét alatt keresett gabonamennyiség ellenértéke, mint adóalap után járó általános forgalmiadó a hét utolsó napjától számitott *24 óra alatt esedékes*, illetve ragasztandó be a bélyegkönyvbe. Ha tehát a felragasztandó bélyegjegy a következő hét hétfőjének reggelén még nincs felragasztva, ugy a pénzügyigazgatóság — amennyiben a cselekmény vagy mulasztás sulyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — az 1921. évi 88818. t. c. 65. § a értelmében jár el. Az adó lerovására szolgáló könyvben fel kell tüntetni, hogy a bércséplővállalkozó milyen árfolyam mellett kereste a gabonamennyiséget, illetve gabonanemüt. Ez az árfolyam azonban nem lehet kisebb a budapesti áru- és értéktőzsdén jegyzett szokványminőségü buza, illetve gabonanemü azonheti tőzsdei középárfolyamainál.

Ugyanebben a könyvben a bevezetett adatok helyességét, illetőleg a megkeresett gabonamennyiséget a csépeltető gazda aláirásával tartozik igazolni. A körrendelet felhatalmazza a gabonagyüjtés országos kormánybiztosságát, hogy a gabonakereskedők ellenőrzésével kapcsolatban a bércséplők gabonaforgalmát is ellenőrizhesse.

Ennek következtében a bércséplést vállaló géptulajdonosok kötelesek oly feljegyzést is vezetni, melyből pontosan megállapitható az, hogy a keresett gabonát illetőleg gabonanemüeket, kinek mikor és mennyiért adta el. Ez esetben eladási ár alatt a helyi viszonyoknak megfelelő piaci ár értendő, amely azonban sohasem lehet kevesebb az eladás hetén a budapesti áru- és értéktőzsdén jegyzett tőzsde középárfolyamánál. *K. G.*

A tőzsde hirei.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Budapest, julius 31. *Mai terménytőzsdén* különösen buzában élénk forgalom volt. Tőzsdeidő elején a tartózkodó kinálat folytán magas árakon jöttek létre kötések és budapesti árura 800 koronás pénz ajánlat volt. 78 kg-t budapesti paritásban 820-t kötötték. Vidéken is élénk forgalmat bonyolitottak le 790—800 koronás áron. A kötések mind uj buzára vonatkoznak. Liszt árak is emelkedtek. Rozs Budapesten 540, közeli állomásról 1 kivételesen 550 l cserélt gazdát. — Árpa csendes, árfolyama 3000 koronával emelkedett. Zabot Budapesten 750—780 koronával kerestek. Tengeri élénk csikvándi 625, Budapesten 580 és 550. Repce üzlet nélkül szilárd, korpa zsák nélkül Budapesten 335, zsákkal 360.

A mai magánforgalom az elején tartózkodóan indult, később azonban megélénkült és a déli órákban a magas árakon elég sok áru volt a piacon. — Kosztpénz prompt 6 százalék, aug. 6 és 16-a közötti időre 12—14 százalék. Salgó 730. Rima 210, Államvasut 600, Georgia 800, Gummi 178. Cukor 3000. Ofa 400, Hazaifa 180, Leszámitoló 95, Pesti hazai 2200, Első magyar biztositó 2400, Városi vasut 40, Közuti vasut 45, Izzó 515, Levantei 600, Ganz vill. 1650, Magyar hitel 495, Lichtig 15. Goldberger 74, Kistercsal 70, Kéve 4500, Diana 26, Flóra 180, Földhitel 300, Városi bank 25. Merkur 30.

Esti magánforgalom. Irányzat az arbitrázs papirokban változatlan, helyi értékek szilárdak, üzlet kevés van. Salgó 685, Államvasut 560, Rima 198, Kőszén 2320, Leszámitoló 95, Izzó 520, Ált. tak. 140, Gummi 160, Baráti 22, Danica 150, Karton 75, Georgia 820, Cukor 2900—850, Keresk. bank 940—55, Ganz vill. 1500, Fegyver 940, Osztrák hitel 200—206, Magyar hitel 490, Hungária müträgya 380, Interrexim 44.

Sertésvásár. Felhajtás 750, eladtak 350 darabot. Árak. I. r. 5400—600, közepes 5000—5200, könnyü 4600—800, szalonnás félsertés 4800—5300, lehuzott hus 5000—200, sózott szalonna 6500, zsir 7500. A vásár lanyha volt.

Marhahus vásár. I. r. egész 5400—6800, hátulja 5800—7200, eleje 5600—6600 II. r. egész 4600—5400, hátulja 4800—5600, eleje 4000—4400, csontozni való 3000—3600. Növendék marha I. r. egész 3800—4700, bivaly II. r. 3200—3400, borju bőrben 4800—5300, faggyu 2200—4600, marhabőr 8000—8500, borjubőr 9—10.000, felhajtás nagymarha 215, eladtak 123 drbot. Növendékmarha 5, eladtak 5 öt. Bivaly 2, eladtak 2 öt. Borju 174, eladtak 100 darabot. A vásár lanyha volt.

Nemes fémek: Ezüst korona 2250, ezüst forint 7000, ezüst 5 koronás 11500. Arany 10 koronás 63—64000, arany dukát 75—76000.

Az amerikai elnök husmérgezése veszélyes.

San Francisco, julius 30. A legujabb közlések szerint Harding állapota aggasztóra fordult. Két szakorvost hivtak hozzá. Attól tartanak, hogy a szivvel kapcsolatos komplikációk állnak be.

Főszerkesztő: **zeéri Pósch Géza.**
Felelős szerkesztő **Benedek Rezső.**
Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

Apró hirdetések.

Minden szó 20 korona, vastagabb betüvel 40 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Keresek [illegible] a város [illegible] 1—2 [illegible] műhelyt, vagy [illegible] [illegible] helyiséget. Cimet kérem [illegible] Szabó Antal [illegible]. 7596

Kézimunka. A legművésziebb kivitelü [illegible] elvállalom. Cim: Csengery-ut 30. 7597

Fiatal [illegible] Cimeket a kiadóba kérek.

Irógép bérbe kerestetik. Cimeket a kiadóhivatalba lehet leadni.

Irodának alkalmas [illegible] Telefonnal [illegible] Cimeket a kiadóhivatalba kérek.

[illegible] jó [illegible] egy tanonc felvétetik. Kinizsy-utca [illegible].

Teljes bognárfelszerelés [illegible] eladó. Cim Teutsch drogériában. 7870.

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kékcsillag“-hoz
NAGYKANIZSA
Telefonszám 288. Központi szálloda.

„Zalai Közlöny“ Budapesten naponta kapható az Anker-köz 2. szám alatti dohányárudában.

ÓVÁS.

Szives figyelmébe ajánlom nagybecsü ügyfeleimnek, hogy

GYÜJTŐFORGALMAM

össze nem téveszthető minden más próbaképp alakult gyüjtőforgalommal, mely decára a konkurranciának, az eddigi pontossággal indittatik **hatonként háromszor**, természetes **ugyanazon árakkal, mint a konkurencia.**

Kérve további nagybecsü megbizásaikat teljes tisztelettel

HUSZ JENŐ szállitó **BUDAPEST,**
VII., Kazinczy-utca 51. sz.
Telefon: József 128-06. és 76-07.

Saját vesuti raktár vágdanyai Budai Déli Vasutjon

Képviselve:
GÜNSER ZSIGMOND szállitóval
NAGYKANIZSA.
— Telefon: 234. —

NEM FÁJ FEJE

és a lába, ha
a Dák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben
rendelt kizárólag elsőrendü anyagból készült

ARGENT-féle

cipőt hord.

Javitások gyorsan eszközöltetnek.

Kézzel varrott duplatalpu

SZANDAL

mar megrendelhető

Az uj forgalmi adókönyvek

melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében
kaphatók.

FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő **napi sártati** rovatokat kell tartalmazni:

bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Versenytárgyalási hirdetmény.

Tótszerdahely község adófizető egyénei a község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező területen egy ujonnan épitendő jegyzői lak és irodahelyiségek összes munkáinak vállalatba adására versenytárgyalást hirdet.

Tervrajz a községházán hivatalos órák alatt megkapható.

Ajánlatok **1923. évi augusztus hó 9-ig d. u. 12 óráig** zárt boritékban a községházánál adandók be, melyek ott augusztus hó 9-én d. u. 3 órakor fognak felbontatni, mely felbontásnál ajánlattevők, illetve megbizottaik jelen lehetnek.

Tótszerdahely, 1923. julius 25 én.

Az alakult épitészeti bizottság.

Felhivom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes

szőrme- és sapka-árukat

— az üzlet renoválása miatt — **leszállitott árakon** kiárusitom.
Sok pénzt takarit meg, ki most nálam szükségletét fedezi.
Megtekinthető reggel 8 tól, este 6 ig vételkényszer nélkül.

Tisztelettel **FORGÁCS REZSŐ,** **berlini szőrme- és sapkaáruháza**
NAGYKANIZSA, FŐ-UT 22. SZÁM.

Nagybani árakat számitunk, **ha kicsinyben vásárol is.**

KEMÉNY ÉS FISCHMANN BUDAPEST,
Rákóczi-ut 20. Keleti pályaudvar-közelében.

Kézmü és divatáruk, cefrek, hasznosak, kartonok, fésűek, férfi és női sávétek stb., stb.
Vászon- és alfonáruk nagy raktára. 7207

Legfinomabb

SZEGEDI PAPRIKA

nagyban és kicsinyben, valamint egyéb árucikkek — mig a készlet tart — napi árakon alul kaphatók a

Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Nagykanizsán, Csengery-ut 6.
— Telefon 59. —

SZABÓ JÓZSEF

épületi- és műlakatos
szabadalmazott takarékfűtőholy, kályha- és lemozáru vállalata
RÁKÓCZI-UTCA 12.
— TELEFON: 334. —

Elvállalok: lakatosmunkákat, gépjavitást, autogenhegesztést és mindennemü javitásokat. 7240

A kiskanizsai hengermalom
teljesen **átszervelve** és ujonnan **átalakitva** ujból

megkezdte az őrlést.

Felkérjük a t. őrlőközönséget egy próbaőrlést csinálni, amikor meggyőződhet, hogy a legjobb minőségű és teljesen kifogástalan őrleményt ny.

REICH ÉS WEISZ. 7266

Villanyfelszerelési cikkek.

Zsinorok, huzalok, **villanykörlök,** minden fesztültségben, csillárok, müvészi **csőlamp** lámpaernyők. Szükségleteit legolcsóbban szerezheti be **Szilágyinál**

Budapest, VIII., Népszinház-u. 27.
Keleti pályaudvar közelében. 7256

KOSZTPÉNZT

kihelyezésre elfogad, idejében feladott tőzsdei megbizásokat szakszerű lebonyolitásban és tőke biztonságban teljesit a

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R. T.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 74. szám.
Telefon: József 60-40., József 155-51.
Sürgönycim: COBDENBANK. 7255

A volt városi sertéshizlalda telepünkön lévő villanyerőre berendezett

DARÁLÓ MALOM

mindenkinél olcsóbb vámtételek mellett üzemét megkezdte.

Mindenkinek érdeke, hogy inkább terményeit darálttatni vinné, forduljon felvilágositásért a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársasághoz Nagykanizsán

Városi gyüjtőtelep: **Csengery-ut 6.** Telefon: **59.** — Ipartelepünk telefonszáma: **286.**

Ugyanott egy 1500 kg-os uradalmi **hidmérleg** és egy 8 HP **gőzgép** eladó.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE

vizvezeték berendező vállalata

Főüzlet és műhely: NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.
Fiüzlet: BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13

Elvállalunk mindennemü vizvezeték berendezési munkálatokat, ugyanint modern fürdőszoba- mosdó és closetberendezés, [illegible] berendezések, csatornázások, szivó-nyomó kutak, kézi és házi vizvezeték rendezés [illegible] berendezéseket saját tervezésünk szerint.

Raktáron tartunk minden nemü vizvezeték csőanyagot, réz armaturákat, öntöttvas szomszédzott és bádog fürdőkádakat, vörösréz fürdőkályhákat, tyre és mosdók és closetokat, mindennemü hőtartási cikkeket, bádor-árukat, zománcozott konyha edényeket, bordassati cikkek, szőlő permetezőket.

Javitásokat és átalakitási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközlünk.

Iskolakönyvek bekötését

legolcsóbb árban vállalja

lapunk nyomdája

Fő-ut 5. szám alatt.

FIGYELEM! FONTOS!

HEISLER IGNÁC

és

VASKERESKEDELMI SZÁLLITMÁNYOZÁSI R. T.
BUDAPEST, V., HOLD-UTCA 10.

értesitik a nagykanizsai kereskedelmi és ipari érdekeltséget, hogy **Budapest-Déli vasuti és Nagykanizsa közötti** állandó

GYÜJTŐFORGALMAT

létesitett. Kocsik-konányok minden szerjén és szombaton indittatnak

A fuvardijtétel olyan előnyös, hogy a darabárufuvardijtételtől szemben ca **1500 korona** megtakarítást jelent 100 kg.-ánt

Bővebb felvilágositással szivesen szolgál a nagykanizsai képviselet:

LACKENBACHER EDE
szállitó ág 7211

VAROSHÁZÉPÜLET. — TELEFON 50.

SZAKÁTS GYULA

MŰSZERŰZEME ÉS IRÓGÉPVÁLLALATA

Telefon 40 **NAGYKANIZSA** Telefon 40
Kazinczy-ut 29. (Kisszőrhéz)

3 heti könnyü akkord munkára 40—50

munkást

felveszünk jó keresettel

FEITSCHER ÉS ILLÉS
SUGAR-UT 28. SZ. ALATT.

Jelentkezhetnek fiuk, leányok 12 évtől és felnőttek.

A munka azonnal kezdhető!

Házat, földbirtokot,

balatoni villát, vendéglőt és üzletházat helyben és vidéken jutányos árban vehet

Dukász Miksa ingatlanközvetitő által.
Nagykanizsa, Rákóczi utca 20. sz.
Több szőlőbirtokot keresek megvételre.

BUZÁT, ROZSOT,

zabot, árpát és tengerit

vásárolunk **legmagasabb** napi áron.

Felhivjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig log tartani.

Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycim: **Futura.** Telefonszám: 123.

HIRDESSEN

a

Zalai Közlönyben

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

Engedélyszám: Belügyminiszter szám „Zalai Közlöny"

62. évfolyam Nemzeti Muzeum Budapest 5. augusztus 2. csütörtök Egyes szám ára 60 korona.

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-tér 18. Interurban-Telefon 18. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám József 73—61.

Előfizetési ár: Egy hónapra 1200 K, negyedévre 3600 K. Budapesten: hónapra Anker-köz 8. sz. dohányárudában

Két miniszteri beszéd.

Nagykanizsa, aug. 1.

A kormány bármennyire sürgette az indemnitás gyors letárgyalását, annak általános vitája az elmult szombaton ért végét, amely alkalommal válaszolt a miniszterelnök és a pénzügyminiszter az elhangzott lényegesebb ellenzéki felszólalásokra.

Megdöbbenve hallottuk a kormányelnök ajkáról azt a szomoru megállapitást, hogy a nemzetgyülés idejének több, mint a felét indemnitási vitákra fordiitotta. Az ellenzék lépten-nyomon mulasztásokkal vádolja a kormányt, s imé kézzel fogható bizonyiléka a tények megállapitásának: *a nemzetgyülés gátolta a kormányt sürgős reformjainak keresztülvitelében*; hosszulére eresztett, gyakran órákig tartó beszédekben engedte a napokat elrepülni az ország feje felett akkor, amikor minden percre kidolgozott programja van a kormánynak. — Egyebet nem emlitsünk: 30 törvényjavaslat fekszik a parlament asztalán letárgyalatlanul és ennek egyedüli oka az, hogy *a nemzetgyülés gyakran lényegtelen, tisztára személyes vonatkozásu szavakban fukartalan; beszédekkel rabolta a drágg időt.*

A miniszterelnök nem vigasztalan, de mégis szomoru képét adta az ország mai helyzetének. Ráviláglitott azokra a *szélsőségekre*, amelyek nemcsak, hogy gátolják, de esztendőkre visszavetették az ország előrehaladását. A miniszterelnök nagy vonásokban beszélt, s ebbe a keretbe a két királypuccsot, a a nyugátmagyarországi krizist s szomszédaink részéről megnyilatkozó áldatlan harcot emlitette. Hozzájárult ehhez még a bal és a jobboldali szélsőségek magatartása, amelyek a jogrend gyökeres megszilárdulását veszedelmesen hátráltatják.

A miniszterelnök beszédéből azonban *vas energia és tettrekészség* szikrázott. Kicsengett minden szavából a jószándék, s *határozott bizalmat támasztott magával szemben még az ellenzéken is.*

Nem kevesebb érdeklődéssel várták a pénzügyminiszter felszólalását, aki az általános gazdasági helyzetet világitotta meg. Talpraállásunk nehézségeiért a kormányt józan lejjel felelőssé tenni nem lehet. A reparáció veszedelme még a fejünk felett lebeg, s *ez a bizonytalan légkör teszi oly ingadozóvá gazdasági helyzetünket.* A pénzügyminiszter szavalból is kiviláglott azonban a remény sugára a külföldi kölcsön kapcsán, amelynek eredményében *szilárdan hisz.* Beszédének lényeges passzusa volt, amikor a tisztviselőkérdés megoldását emlitette. Kijelentései kielégithetik a közalkalmazottak táborát, s vonatkozik ez a korona legutóbbi leromlásával kapcsolatban is, amelynek konzekvenciáit a kormány le fogja vonni.

A kabinet két előkelő tagjának beszéde komoly nyomokat kell, hogy hagyjon nemcsak a nemzetgyülés tagjainak lelkében, de az ország lakosságában is itt sulyos problémák és adott helyzetek megszivleléséről van szó.

Minden magyar embernek, aki egyben jó hazafi is, a miniszterelnök és a pénzügyminiszter beszédet komoly megfontolással kell mérlegelnie.

Biztosan megkapjuk a külföldi kölcsönt.

Budapest, augusztus 1. (Fővárosi szerkesztőségünk telefonjelentése.) A sinajai értekezlet a magyar kölcsönökre vonatkozóan a kisántánt államférfiai ránk nézve igen nagy jelentőségü határozatot hoztak. Ezzel a határozattal alkalmasint az utolsó gát is leomlott az elől, hogy Magyarország megkapja a létére olyannyira szükséges külföldi kölcsönt. Az Orient Radio-ügynökségnek erre vonatkozó jelentése azonban igen homályos és a legfontosabb pontokban nem ád részletes felvilágositást. Nevezetesen nem tudjuk, mik lennének azok a garanciák, amelyeket a kisantant a zálogjogok felfüggesztése ellenében megkivánna. Az e tekintetben tervezett intézkedésekről ugy látszik különben is egyelőre legalább titkolódznak. Annyi azonban bizonyos, hogy a kérdést békülékeny szellemben vizsgálták meg Sinajában és megegyeztek a magyar kölcsön kérdéséről.

A kisantant attól tart, hogy mi a kapott kölcsönt propagandára és fegyverkezésre fogjuk felhasználni, azonban az ország mai helyzetében mindenki tisztában van azzal, hogy az esetleges kölcsönt csak hasznos beruházásokra és a nyomor enyhitésére szabad és kell forditani. Ennek ellenkezőjét senki sem gondolja Magyarországon és azt csupán a kisántánt gyanakvó politikusai tételezik fel.

Benes — a sinajai értekezletről.

Prága, aug. 1. (Expressz távirat.) *Benes* cseh külügyminiszter a sinajai értekezlet záró ülése után a prágai Tageblatt tudósitója előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A sinajai értekezlet teljes sikerrel járt. Az egész anyagot elintéztük. Valamennyi kérdésben megállapodunk, hogy a kisántánt államai egymással egyetértenek és viszonyuk egymáshoz javult. A kisántánt Európában hatalmi tényező, nem pedig tüntető csoport. A tárgyalás előterében a magyar kérdés állott. Bár megtörténhet az is, hogy a kisántánt Magyarországnak a zálogjogok felfüggesztését célzó kérelmének elintézésénél egységesen fog dönteni, — ami civileg rendkivül fontos az európai politikára.

Angol döntés a német válaszról.

Párs, augusztus 1. (Sajtótávirat) Kivánoslan ugyan, de minden nagyobb figyelem nélkül várják francia politikai körökben, hogy mit fog határozni ma az angol miniszterta nács? Beavatott helyen kijártak tartják, hogy Anglia folytatni kivánja a szövetségesekkel a titkos diplomáciai aktaváltást, sokkal valószinűbbnek látszik, hogy a londoni kormány most már a szóbeli eszmecserét fogja kezdeményezni a szövetségesek között. — Arra számitanak itt, hogy Anglia elszigetelten egymaga fog válaszolni Németországnak és hangoztatni fogja, hogy Franciaországot és Belgiumot még az ebbeli eszmecsere u'ján sem lehet rávenni arra, hogy tárgyalásokat kezdjen Németországgal, ameddig a passziv ellenállás tart.

A franciák elutasitották az angol javaslatokat.

London, aug. 1. (Rádiógram.) Holnap, csütörtökön fog nyilatkozni Baldwin miniszterelnök az angol kormány álláspontjáról és következő teendőiről.

A kormány kebelében élesküzdelem folyik azok között, akik egyik oldalon Franciaország barátságát mindennél előbbre helyezik, másik oldalon külön politika követése mellett szállnak sikra. A francia-barát miniszterek pártja, amelynek élén Ronald Mac Neill államtitkár áll, jórészt a kisebb politikai sulyú biró miniszterekat foglalja magában, mig Curzon a Baldwin, valamint a kormány többi szárnyaitevőbb egyénisége, a külön brit politika mellett kardoskodik. Hir szerint megtörténhetik, hogy a kormány még ma nem határoz, hanem végleges döntését közvetlenül a holnapi ülés előtt fogja meghozni. A miniszterelnökre nagy nyomást gyakorolnak az üzleti érdekeltségek, amelyek külön brit politika megállapitását követelik haladéktalanul.

Ezekben a körökben az a vélemény, hogy a brit és a francia álláspont összeegyeztetésére ugy sincs semmi remény és minden iparkodás ebben az irányban puszta időveszteséget jelent, miatt Németország helyzete egyre rosszabbodik. Az üzletemberek és általában a nempolitikusok a helyzet ugy látják, hogy a Baldwin-kormány sorsa a mostani döntésen fordul meg.

Cuno marad a kormány élén.

Berlin, augusztus 1. (Telefonjelentés.) A demokratapárt egy vezetőtagja ugy nyilatkozott, hogy egyelőre szó sem lehet Cuno távozásáról. Az elégedetlenség nem a kabinet, hanem egyes miniszterek, elsősorban a birodalmi gazdasági és pénzügyminiszter ellen irányul, a megoldás pedig csak az lehet, hogy szélesebb alapon megalakul az ugynevezett nagykoalicló, de a jelenlegi kancellár vezetésével. Az egész szociáldemokrata tábor eltéli a baloldali szélsőséges elemek aknamunkáját a ilyen körülmények között képtelen vállalkozás volna a kommunista diktatura, amely szemben találná magát a szervezett munkásmilliókkal.

Harding elnök állapota javul.

San Francisko, aug. 1. (Rádiógram) A Harding elnök állapotáról kiadott legutóbbi bulletin közli, hogy az elnök jól töltötte az éjszakát és állapota javult. Láza 37 fokra csökkent, az érverés és lélegzés javult, a tüdőgyulladás nem terjed tovább.

Nyolc állam már megszüntette az utlevélkényszert.

Bécs, augusztus 1. (Telefonjelentés.) Anglia, Franciaország, Olaszország Spanyolország, Svájc, Belgium, Hollandia és Luxemburg az utlevelek láttamozását egymás közötti kölcsönösen megszüntették. Az említett államok polgárai ezentul utlevelüket láttamoztatása nélkül utazhatnak mind a nyolc állam területén.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, augusztus 1. (Telefonjelentés.) A nemzetgyülést egyneyed 12 órakor nyitotta meg *Szcitovszky* Béla elnök.

Elnőnek *Hegymegi Kiss* Pál szólal fel, aki a házszabályokhoz szól és a pénzügyminiszter által az indemnitáshoz benyujtandó módositást csak önálló törvényjavaslat formájában kivánja tárgyalni.

Haller István kifogásolja, hogy a pénzügyminiszter 120 milliárdos adóemelést kiván az indemnitásba felvétetni módositás alakjában.

Öri-Szabó Dezső határozati javaslatot nyujt be, mely szerint utasitsa a nemzetgyülés a pénzügyminisztert, hogy a jövedelem- és vagyonadó reformjáról novellát terjesszen be.

Bethlen István emelkedik ezután szólásra: Vita indult meg afelett, hogy azt a szakaszt, amelyet a pénzügyminiszter az indemnitás után nyujtott be, csatolják-e az indemnitáshoz, vagy nem. — A kormány könnyebben és szivesebben járt volna el egy külön törvényjavaslat előterjesztésével. Olyan időket élünk, hogy ezt a nemzetet csak áldozatkészséggel lehet megmenteni, ha ez hiányzik, akkor el veszünk.

Szünet után *Sándor* Pál az indemnitás 5-ik szakaszával kapcsolatban a hadiölcsönökről beszél.

Borzalmas gyilkosság.

A kikosarazott szerelmes rettenetes bosszuja. — A falu legszebb leányának szomoru tragédiája.

Balatonederics, aug 1. — Saját tudósitónk jelentése. —

Borzalmas gyilkosság tartja izgalomban Balatonederics lakosságát. *Kompos* Ferenc, fiatal, alig huszonöteves szenkenegyári munkás hosszabb időn át udvarolt *Szanati* Juliska edericsi fiatal leánynak és noha a leány nem viszonozta Kompos érzelmeit, a fiatalember mégis megkerte a szuloktól a leány kezét. Természetesen, sem a szülők, sem a leány hallani sem akartak arról, hogy a leány Komposhoz menjen feleségül.

A leghatározottabb visszautasitásban részesult. — Kompos azonban mindennek dacára csak tovább zaklatta a csinos fiatal leányt szerelmével, tolakodásában odáig vetemedett, hogy több izben revolvert is fogott reá és megfenyegette, hogy lelövi, ha nem lesz az övé.

Kompos Ferenc tegnapelőtt délután két óráig a gyárban, ahol alkalmazásban volt — rendes szolgálatot teljesitett. Két óra után hazament, amikor az utcán szembe jött vele Szanati Juliska, aki néhány barátnőjével a község utcáján sétálgatott. Kompos a leányok felé ment, majd Juliskát magához szólitotta, aki persze a legény megszólitására nem reagált, sőt egyenesen elfutott az erőszakos Kompos elől. Kompos azonban utána futott az előle menekülő leánynak és amikor elérte

bicskájával teljes erővel hátba szurta, majd az utszéli árokba dobta, ahol reá térdelt és még harmincnyolcszor belémártotta bicskáját a falu legszebb leányának fiatal testébe. A szó szoros értelmében véve — valósággal összehasogatta a leány felső testét.

A leányok és néhány fiatal legény, akik a közelben tartózkodtak és szemtanui voltak a borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságnak, a megvadult gyilkos láttán nem mertek a velőtrázó sikoltozással segitségért kiáltó leány segitségére sietni. Amikor az emberi bőrbe bujt vadállat beleunt véres munkájába, a leány barátnői a szétvagdalt leányt bevitték szülőihez, akik leányuk láttán a fájdalomtól elvesztették eszméletüket.

A gyilkos pedig ezalatt a leány meleg vérétől még frissen csepegő nyitott bicskáját kezében tartva, korcsmáról-korcsmára járt és hangoztatta, hogy *még hárommal végezni fog*.

Erre persze már nem került sor, mert a futólépésben helyszinre érkezett csendőrök nehéz vasba verték az elvetemült gyilkost.

Zalai levelek.

Azt kérdezhetné valaki, hogy miért tart az ujság valamit állandóan felszinen, hisz ugyis pusztába kiáltó szó az ujság szava a mai nagy tülekedésben? Minek ir naponap után ugyanarról a kérdésről, sürgetve annak megoldását, vagy keresztülvitelét? Ki hallja meg a mai fekete időkben a tiszta szót?!

Valahányszor ugyanarról a kérdésről többször irok, önként elémkérdőjelez ez a kérdés. Vajjon, van-e eredménye, van-e létjogosultsága annak, hogy a mostani zilált viszonyok közepette produktiv munkát, kézzelfogható eredményeket sürget az ujság?

Mind-azokre az önként felvetődő kérdésekre nagyon rövid a felelet: van!

Mert ha csak az ezeredik sürgetésre, vagy az ezeredik kérelemre is megvalósul valami terv, valami eszme, az ujság már akkor is betöltötte hivatását. Vagy ha csak minden ezeredik terv talál csak megértő lelkekre, akkor is nagy szolgálatot tett a birlap.

Amikor a „Zalai Közlöny" harcol a zalamegyei iskolákért, vasutért, a nagykanizsai szinházért, az állandó nagykanizsai, vagy Zalamegyei szintársulatért, az irredentizmusért, itt a határon, az iskolán-kivüli népművelésért és mindenért, ami megyei szempontból fontos, csak kötelességének tesz eleget. S ha mindezekből csak egy is megvalósul, már akkor is óriási fontosságu szolgálatot tett nemcsak a megyének, hanem közvetve az országnak is.

Azokhoz pedig, akik erre illetékesek, csak egy rövid kérésünk van: segitsenek nekünk a munkában, hisz közös erővel oly sok szép eszme, terv valósult már meg.

Pesterczey Gyula.

— **Hivatalos órák:** A kiadóhivatal (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái délelőtt fél 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig. Telefon 78 — A szerkesztőség (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái felek részére délelőtt 10 órától 12-ig. Telefon 78 A felelős szerkesztő délután 6 órától 8-ig a nyomdában (Főut 5. az. alatt) fogad és bármily ügyben a nagyközönség rendelkezésére áll. Telefon 117.

— **Naptár:** Aug. 2. L. Alf.

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról —

(21) Irta: Oláh Árpád.

Érezte, hogy belül, a sziv mélyén, az eddigi boldog bizakodó szerelem üdvös fészkében halk fájdalom született. Megszületett ez a fájdalom, hogy felállitson egy néma momentót, egy kérdezést, egy sáppanó sóhajt és Nikolainak mindig erre kellett gondolnia. S bár ez a fájdalom az elkövetkezett mámorok idejére alig volt érezhető, megerősült és kiáltozott azután, amidőn két év multva, rövid és erre az időre zavartalan házasélet után megkezdődött Annie és Nikolai között a szerelem hanyatlásának szomoru harca.

Minden szerelemnek el kell multnia a a férfiszerelem mindig hamar multobb, mint az asszonyé. A férfi hamar feleji. És jaj, szomoru siras a sorsa azután annak az asszonynak, aki hivni, követelni akarja, uj élette kelteni azt, ami örökre elmult.

Annie és Nikolai két éve éltek már együtt Párisban, ahol Romsky ügyvédi irodát nyitott. Az iroda jól ment és Annie Lermontioff boldognak érezte magát. Egyszerű, csöndes élet volt az, amit Nikolai Romsky mellett élt, nagy lelki emóciók nélkül, boldogan... Ezalatt a két év alatt azt hitte, hogy az élettragédiák felhői végkép elvonultak felőlük. Boldogságukat fokozta azután a második év nagy eseménye Annie anya lett.

Az anyaság-uj örömöket, messzenérő reményeket és ragyogó vágyakat öntött Annie szivébe. Nikolai maga is azt hitte, hogy most már nem lehet boldogabb. De csakhamar be kellett látnia, hogy lassanként elágazik az ő életutjok és megkezdődik Annie Lermontioff, most már Madame N. Romsky szenvedése.

Egy asszony nyitvalevő és mindenre figyelő szemei előtt nincs és nem is lehet titok. Könnyes szemei kellett tehát látnia, hogy Nikolai lassanként megváltozik. A csókja már régóta nem volt olyan forró, mint a boldogság első idejében, a meghitt, bizalmas esti beszélgetések is elmaradoztak. Nikolai egyre gyakrabban maradt ki, sablonos, halaszthatatlan ügyekre hivatkozva éjszakánkint.

Annie próbálta ezt a lassu, de megállithatatlan átváltozást lélektanilag elemezni, ám soha nem tudott olyan feleletet adni magának, mely teljesen kielégitette volna. Hibáztatta néha Nikolai társaságát is, de azután be kellett látnia, hogy nem a társaság oka mindennek, a hiba magában Nikolaiban keresendő és igy boldogsága megmentéséért Nikolaival kell felvenni a harcot.

Harc! Küzdelem! Visszadöbbentették ezek a szavak, mert ha visszagondolt, két évvel ezelőtt még lehetetlennek látszott előtte a dolgok ilyenirányu fejlődése. Lehetetlen volt elképzelni azt, hogy ő és Nikolai valaha ellentétes érzelmek és gondolatok harcosaiként állijanak szemben egymással. S ha mindezt, a pillanatrövidségű és boldogságban oly hamarmuló két év után elgondolta ujra meg ujra Annie leánykájának, a kis Babette-nek bölcsője mellett boldogtalannak érezte magát. A ködös hajnalokon épugy, mint a komor alkonyórákon érezte Annie az elhagyatott, az egyedül lévő, a megunt, a megcsalt asszonyok keserű fájdalmait s elhullatta azokat a senkinek, soha be nem vallott könnyekel, amelyekkel mint annyi más ezernyi boldogtalan asszonytársa a, hamarmuló férfi szerelmet siratta el.

Most eszmélt rá csak arra, hogy nem ismerte, vagy talán félreismerte Nikolait. Látta elröppeni a férfi őszinteségét, látta az örömök másfelé való keresését, látta a hanyatlás, a hervadás minden kiáltó és kiábrándító jelét, hiába hunyta le a szemét, ott harsogott a szivében a szomoru vád: vége!

Páris, ez a nagy, mohó város talán éppen ekkor fürdött a kezdődő téli szezon minden örömében. Annie azonban nem vett tudomást az ablaka alatti elzsivajgó életről. Néha kérte Nikolait, hogy kisérje el a szinházba, de férje a legütőbbször kitérő válaszokat adott. Es igy Annie előtt teljesen bezáródott a szórakozások utja, egyedül maradt, sötéten izzó gondolataival és egy csöpp most induló lélekkel, aki a bölcsőben habosfehér párnái között szunnyadt.

Igen, Babette, a szőkehaju, rózsaszinarcu kékszemü baba volt Annie egyetlen vigasza ezeken a könnybefuló, gyötrelmes napokon. Babette mosolygó, lüde gyermekszemei láthatták a szerelmes anya minden fájdalmát, az érzések és vágyak mindennap megismétlődő, megrázó lemetélését.

(Folyt. köv.)

Idénykép Keszthelyről.

Keszthely, aug. 1. Reggel 6 óra. Megmozdul a város. Indul a munka a még alvó szaluk alatt.

A gimnázium előtti kis lombkoszorus téren méltóságos, régmult időket hordozó mozdulatlanságában áll Keszthely egyetlen szobra: a *Festetics szobor.*

Az éjjel ugy látszik látogatói voltak. Akik nappal talán e'mentek mellette, hogy meg se nézték. Vagy talán ugy jártak vele, mint a falusi asszony, aki magam hallottam, mikor a másiknak magyarázta, hogy az szent Vendel és áhitatosan vetett keresztet előtte.

Ma éjjel kevésbbé jámbor vendégel lehettek. Feldiszitették. A fejébe züllött szalmakalapot csaptak, méltóságos örök gesztusra lendülő karjára sétabotot akasztottak. Cégérül odaakasztották még egy közeli borbély réztányérját.

Gondolom, milyen jót mulattak. Annál is inkább, mert összetörtek és leszedtek még egy pár cimtáblát.

Hát igy mulatnak néhányan fürdőzők, gazdag nagyurai a szomoru mának. Mert most nem lehet ám praxi számlára könyvelni. Mert a praxik eltüntek, elszéledtek már mind. Nem maradt itt mulatni más, csak fürdőzők, nagyvárosi intelligencia, jobban mondva nagyvárosi pénz.

De vájjon az a könnyen szerzett, könnyen eldobált nagyvárosi pénz feljogosit e valakit arra, hogy meggyalázza régi nagyjaink emlékét? Feljogosit-e valakit, hogy városunk, megyénk büszkeségét, kulturánk hősét, áldozatos lelkü apostolát válassza éretlen tréfák célpontjául?

Barbarits Lajos.

Magyar nők a leánykereskedők hálójában.

A leánykereskedés meggátolására szervezkedett nemzetközi iroda magyar főtitkárnője: *Latinovics* Róza legutóbb nyilatkozott a szép intézmény munkájáról.

— Elsősorban — mondotta — a kivándorlás alkalmával kivánjuk fokozott védelemben részesiteni a nőket, magán a hajón, továbbá az ujvilágba való megérkezésük alkalmával. Szóvá kivánjuk tenni, hogy a leánykereskedelem ismét megélénkült. Tudomásunkra jutott, hogy magyar lányokat visznek ki lelkiismeretlen kufárok Delamerikába. A szerencsétlenekre odakünn a legszomorubb sors, sőt a pusztulás vár. Elhatározott szándékunk, hogy minden erővel megakadályozzuk ezt a léleküzérkedést, ami tulajdonképen merénylet a magyar nemzet ellen. Most dolgozunk azon, hogy az amerikai társadalmi egyesületeket megnyerjük a kerités elleni küzdelemre.

— A legközelebbi londoni konferencián javasolni fogjuk, hogy olyan helyiségekben, ahol italokat fogyasztanak, ne alkalmazhassanak nőket. A kávéházakban csak 24, a szállókban pedig 40 évnél idősebb női alkalmazottak dolgozhassanak.

— A fontosabb pályaudvarokon éjjel-nappal szolgálatot teljesitenek az egyesületbe tartozó missiós nolgyek. Sajnos, még mindig nem tudtunk megfelelő helyiséget szerezni a misszió részére. A toloncházban állandóan működik több kiküldöttünk és a támasznélküli, züllésnek kitett nőket a Magdolna-otthonban helyezik el.

Muzeum-nap Keszthelyen.

A Balatoni Muzeum 25 éves jubileuma.

Keszthely, 1923. augusztus 1.

(Keszthelyi szerkesztőségünktől.)

1897-ben született meg a terv Keszthelyen, 1898 ban alakult meg 524 taggal a *Balatoni Muzeum Egyesület,* hogy összegyüjtse a Balatonvidék ezerfelé szórt, ezerfelé rejtett kincseit. Szerény anyagi erőkkel, de annál hivatottabb, nagytudásu, csüggedetlen harcosokkal indult utjára Zalamegye ezen nevezetes kultur-intézménye. Dr. *Lovassy* Sándor, akkor még akadémia tanár és dr. *Csák* Árpád voltak zászlóbontói, azé a zászlóé, amit ma ugyanők bontottak büszke, negyedszázados ünneplésre.

Hires, neves, tudós férfiak jöttek össze Keszthelyen ez alkalommal. Es összejött a város érdeklődő közönsége, hogy ünnepelje a Muzeumot, hogy meghajtsa az elismerés zászlaját a fáradat'an harcosok előtt.

Az ünnepélyt dr. *Lovassy* Sándor min. tanácsos, a gazd. akad. v. igazgatója, a B. Muzeum Egy. elnöke nyitotta meg. Közszeretetben álló alakját lelkes ovációval ünnepelte a közönség.

Utána dr. *Czakó* Elemér közokt. min. államtitkár, neves muzeológus tartott egy meglepően és mindvégig lebilincselő előadást a vidéki muzeumok kulturprogramjáról. A középkornak a templom volt a muzeuma, odagyüjtött mindent, ami különös, ami értékes, ami szép volt. Később az ököljog korában a várak, majd kastélyok, főuri — mondhatni — köteles kedvtelés nyomán rendszertelenül összehalmozott magángyüjtemények vették át ezek szerepét. Mignem az ősi szokásból, a hagyományok kötelező erejéből kultur cél lett: átvette ezek szervezését és vezetését az állam, megkezdődött a differenciálódás kezdetben célját tévesztve fejlődött a szép eszme, csak *fejlesztette a tudományt,* tudásokat nevelt. *Ma terjeszteni hivatott a muzeum a tudást.* Széles néprétegeknek hozzaférhetővé tenni, okos berendezéssel megmagyarázni mindent: mintegy szemléltető szabadoktatás legyen a mai muzeum. Hogy nézhessen mindenki a valóság ezernyi darabján át évszázadokon, évezredeken keresztül. A nemzet összegyüjtött értékei, hogy legyenek „lelki valutánk" emelői. Hogy javitsuk ezáltal a rólunk alkotott világvéleményt. A muzeum nem lehet parádés, sem reprezentativ intézmény. Nem lehet raktár, sem titokzatos, beláthatatlan „tudóstenyészde", hanem legyen a muzeum a nemzet széles rétegeinek tanitómestere.

E után *Bella* Lajos igazgató tartott előadást az ember őskoráról, a praehistorikus kor, a kő-, vas-, réz-korszak emberéről, kulturájáról, eszközeiről.

Dr. *Oroszlán* Zoltán vetitett képekkel illusztrálva mutatta be a kapcsolatokat „Pannonia kulturája és müvészete" cimü előadásában a római, görög, szir, egyiptomi müvészetekkel.

Madarassy László néprajzi muzeumi felügyelő a „*Balatonvidék népé*"-t ismertette, müvészeti, foglalkozási, nyelvi s egyéb viszonylatokban. A Balatonvidék elsőrangu néprajzi kutatási terület. Családtörténeti kutatásokkal, temető és egyéb ásatásokkal, a mai népre irányuló megfigyelő állomások szervezésével s ezeknek a muzeumba való bekapcsolásával sok érdekes és értékes néprajzi adatot nyerhetne és menthetne meg a jövő számára a magyar kultura.

Dr. *Csák* Árpád, a Balatoni Muzeum Egyesület titkára visszapillantásában végigvezette hallgatóságát a 25 éves mult eseményein és eredményein. A ma legfontosabb eredménye, hogy cca 1000 taggal rendelkező egyesület kulturpalotát épiteni akaró tervei nagyon közel állanak a megvalósuláshoz.

Reischl Imre városbiró, a Balatoni Muzeum Egyesület alelnöke szivhezszóló, mélyenszántó gondolatokkal teletüzdelt berekesztő beszédével az ünnepély befejeződött.

Délután a parkban balatoni népünnepély és velencei-est adtak még nagyobb fényt a jubileumnak.

Igy indult el a keszthelyi Balatoni Muzeum a következő negyedszázad elébe.

Nagy tervek, nagy akarások iródtak az ujrabontott zászlóra, a magyar kultura büszke zászlajára. — Alatta sorakozni legszentebb kötelességként álljon előttünk, hogy ezt a zászlót, a müveltség, a tudás fegyverét ne tiporhassa porba semmi vihar ránkfenekedő népe. Hogy legyen Zala olyan kincse a szomoru hazának, amilyent Zalának adott a sorsa a Balatonban.

A „Zalai Közlöny" panaszkönyve.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Igen tisztelt Szerkesztő Ur, engedje meg, hogy b. lapja utján felhivjam az illetékes tényezők figyelmét arra a türhetetlen állapotra, ami nap nap mellett a Kossuth Lajos téren észlelhető, mert tudom, hogy a Zalai Közlönyben való feltárás után a hatóságok megteszik a kellő intézkedéseket.

Sajna, az ügy nem — szalonképes. Sőt. De nincs más mód, hogy szóvá tegyem. Ugyanis az emésztőgödrök tartalmát kihordó kocsikról van szó. Azt, hogy ezek a kocsik nappal is végig járják a várost és megfertőzik az egész utvonalon a levegőt amerre csak járnak, azt még valahogy elnyögi az ember, bár ezt máshol — tudtommal — *éjjel* szokták csinálni, de hogy minden kocsi *félórás pihenőket tartson a Markó vendéglő előtt* és az egész környék levegőjét megfertőzze: ez még a harctereket járt és legkevésbé kényes szaglószerveimnek is sok. Ilyen büzt még a harctereken sem volt alkalmam tapasztalni, amint itt a Kossuth téren egyik nap a másik mellett. Délelőtt ugy — mint délután. Vannak azután olyan régi kocsik is, miket rozoga hordókból tákoltak össze *s ezekből* — amerre járnak, ahol megállnak, *folyik az enyészet leve,* melynek leirhatatlan büze keresztülhatol a csukott ablakokon és befurakodik a szobák legelrejtettebb zugába és undorral tölti el az embert. Csak természetes, hogy ilyen állapotok mellett az ottani lakosság nem nyithatja ki az ablakokat, nem szellőzheti lakását, de *elkerüli otthonát* és a háztájékát is.

Az ottani lakók nevében: *Aláirás.*

A levél irója jól tette, hogy lapunkhoz fordult és igénybe vette panaszkönyvünket. Meg vagyunk róla győződve, hogy az illetékes tényezők, amelyek mindenkor szivesen szanálják lapunk panaszkönyvében szóvá tett anomáliákat, most is azonnal intézkednek, hogy e lehetetlen állapotoknak egyszer s mindenkorra eleje vétessék.

HIREK.

Pannonia tündére.*)

Lampérth Géza.

Valamikor, egyszer régen —
Vagy tán nem is rég vala:
Büszke tenger tükörében
Nezte magát csalfa fényben
Magyaroknak csillaga,
Fenragyogó csillaga!

Áldozánk kacér szirénnak
Kábultunk a csáb dalon.
S elfeledtünk téged érte,
Pannonia bus tündére:
Szemérmes szép Balaton,
Lágyan zsongó Balaton.

... Büszke tenger szirénája
Elhagyott hajh, hütlenül:
S didergő, sord éjszakánkba'
Magyar csillag sirva fázva
Észak, kelet, dél felül
Most tehozzád menekül.

S hü tündér te — a nagy éjben
Lágy-szeliden ringatod
A megtépett, megtört fényben,
De törhetlen szent reményben
Egő magyar csillagot —
Hajnalunk míg fölragyog.

Ősmagyar szimfóniákat
Zsong virrasztó, halk dalod.
S bus haragod ha feltámad
Azt harsogja: Félre bánat —
Az Isten órái járnak!
S fényes napunk, magyarok
Fölragyog még — fölragyog!

*) Keszthelyi szerkesztőségünknek sikerült Lampérth Gézától, az ismert nevü költőtől, a Petőfi Társaság néhány, a keszthelyi ünnepek számára irt és ott elődott költeményét a „Zalai Közlöny"-nek megszerezni.

— **Időjárás.** Meterológiai jelentés: Egyenlőre száraz idő várható lényeges hőváltozás nélkül.

— **Az uj vegyesdandárparancsnok Kanizsán.** Holnap, pénteken este 8 óra 30 perckor érkezik Kanizsára a budapesti személyvonattal a szombathelyi kerület uj vegyesdandárparancsnoka: fertőszentmiklósi *Artner* Kálmán tábornok. Az uj dandárparancsnokot az állomáson a katonai előkelőségeken kivül diszszázad fogja várni. Artner tábornok megjelenik a szombat és vasárnap tartandó katonai atlétikai versenyen is, melynek személyes megjelenésével különös fényt fog kölcsönözni.

— **Uj körjegyzőségek Zalában.** A jegyzők vállaira az ujabb időkben annyi munka és teher sulyosodott, hogy csak a legnagyobb erőfeszitéssel tudnak eleget tenni kötelességeiknek és fontos feladataiknak. Ez inditotta arra az illetékeseket, hogy a körjegyzőségeket szaporitsa és igy a munkát megossza. Zalavármegye már régebben több uj körjegyzőséget szervezett, melyeket most a belügyminiszter jóváhagyott. E szerint a következő uj körjegyzőségek szerveztettek meg: a *nagylengyeli* körjegyzőség az eddig a zalaegerszegi járáshoz tartozott Gellénháza, Bazita és Dobrahegy községekből; a *petrikereszturi* körjegyzőség Petrikeresztur, Győrfiszeg, Ibortia és Lickóvadamos községekből; a régi *barabásszegi* körjegyzőség pedig az uj

beosztás folytán Kisiengvel, Palinszeg, Barabásszeg és Gombaszeg községekből áll. Az uj körjegyzőségek szeptember 1-én kezdik meg működésüket.

— **Hoyos gróf Koppenhágában.** Amint értesülünk, *Hoyos* Miksa gróf, Kaposvár képviselője augusztus 10-én Kopenhágába utazik, ahol az Interparlamentáris konferencián fog résztvenni. Ennek befejezése után Svédországba megy a göteborgi világkiállitásra.

— **Kirendelés.** *Bődy* Zoltán alispán *Kovács* Lőrinc aljegyzőt Nagyradára rendelte ki helyettesnek az ottani körjegyző szabadság idejére.

— **Uj aljegyzői állás.** Felsőrajk körjegyzőségben szervezendő aljegyzői álláshoz a belügyminisztérium megadta a jóváhagyást. Az uj aljegyzői állásra legközelebb kiirják a pályázatot.

— **Személyi hir.** *Nagy* Virgil milhályfi lelkész szabadságra Hévizre utazott, távollétében *Bécsi* Vazul ferencesielkész helyettesiti.

— **A veszprémi püspökség** Monostorapátiban levő birtokát (melyet eddig Lőke Arpád taliándörögdi nagybirtokos bérelt) október elsején saját kezelésébe veszi át.

— **Beiratás az egyetemekre.** A *Pázmány Péter* tudományegyetemen a beiktatások és beiratások az 1923—24. tanév első felére szeptember 1 én kezdődnek és bezárólag szeptember hó 21 ig tartanak. A folytatólagosan iratkozó tandij fizető hallgatók legkésőbb *szeptember 8 áig* tartoznak beiratkozni, a tandijmentességért folyamodó ugyanilyen hallgatók pedig szeptember 11., 12. és 13 ik napján iratkoznak be. Az ujonnan iktatott vagy felvett hallgatók közül a tandijfizetők szeptember 10 től 18 ig, a tandijmentességért folyamodók pedig szeptember 19 től 21 ig iratkoznak be. Az előadások szeptember 24 én kezdődnek. A beiratkozási engedelmeket kérő és kellőleg felszerelt folyamodványokat augusztus elseje és 31 ike között kell az illetékes kar dékánjához benyujtani. — A *Műegyetemre* való beiratkozásért annak az osztálynak (mérnöki, épitészi, gépészmérnöki, vegyészmérnöki, közgazdasági) dékánjához kell folyamodni, amelybe a folyamodó beiratkozni óhajt. A folyamodványok augusztus 1 től 31-ig nyujtandók be. Megjegyzendő azonban, hogy a helyszüke miatt a feltételek korlátolt számban történnek és hogy a vegyészmérnöki osztályra csak néhány uj hallgató vehető föl.

— **Nem szavazták le Kállayt.** Az M. T. I. jelenti: Egyes lapok azt a hirt közölték, mintha a legutóbbi minisztertanácson *Kállay* Tibor dr. pénzügyminiszternek a tisztviselőkérdésben tett előterjesztését leszavazták volna. Illetékes helyen felhatalmazást kaptunk annak kijelentésére, hogy ez a hir nem felel meg a valóságnak. Amennyiben nem felel meg a tényeknek az a hir sem, mely szerint Popovits Sándor távozásának a jegyintézet éléről és hogy a pénzügyminiszter Teleszky János vagy Szterényi József bárót szeretné erre az állásra megnyerni.

— **Adomány.** A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helyi fiókja *Farkas* Pál főnök utján százezer koronával járult hozzá a főgimn. cserkészek külföldi utjának megvalósitásához. A nemes tett magában birja jutalmát.

Katonai athletikai verseny Nagykanizsán.

Nagykanizsa, augusztus 1. (Saját tudósitónktól.)

Amióta a sport nagy jelentőségét az egész országban kezdik mindjobban felismerni, a polgári sportegyesületek mellett, a katonai hatóságok is nagy megértéssel karolják fel a katonák testnevelését. A legnagyobb elismeréssel kell adóznunk a legfelső katonai fórumnak, amely ezen a téren a legjobb mederbe terelte a katonai sportot és egyuttal utat nyitott a katonaság számára, hogy a sporttársadalom banmóltóképpen elhelyezkedhessék.

A katonai sport az utóbbi 2—3 év óta nagyarányu fejlődést mutat. Ennek a fejlődésnek fokmérői az évről évre megismétlődő dandárversenyek, amelyek egyuttal a honvédség országos versenyének elő mérkőzései is.

A m. kir. szombathelyi 3. v. dandár athletikai versenyét ez évben Nagykanizsán rendezi a Zrinyi Sporttelepen. A nagyszabásu verseny, melyen kb. 300 katona athléta indul, a város egész közönségének osztatlan érdeklődésére tarthat számot, mert arányaiban és felkészültségében felülmulja az eddigi összes hasonló athlétikai versenyeket.

A részletes programot lapunk egyik legközelebbi számában közöljük, de már most közölhetjük, hogy 4 én (szombaton) délelőtt és délután a csapatversenyek, mig 5 én (vasárnap) délután 3 órai kezdettel az egyéni számok és a stafétа döntők kerülnek lebonyolitásra.

— **A tisztviselők élelmiszerváltsága.** A pénzügyminiszter a kedvezményes áru természetbeni élelmiszer ellátás helyett járó készpénzváltság összegét augusztus havában erre igényjogosultak számára, akiknek hatósági lisztre is igényjogosultságuk van 20.000, a többi igényjogosultak számára pedig 23.000 koronában állapitotta meg.

— **Eltünt asszony.** Bocskor Károly neje Császár Rozália kányavári lakos eltünt. Nevezetten állitólag elmebaj tünetei mutatkoztak. Az eltüntet a hatóság nyomozza.

— **A Kógyárberki Lecsapoló Társulat** augusztus 4-én délelőtt Zalaszentmihályon rendkivüli gyülést tart.

— **Egy brutális férj tragédiája.** Véres családi dráma tartja izgalomban a csurgói járáshoz tartozó Belezna község lakosságát. Egy ottani izgága, részeges földmives ittas állapotban megakarta gyilkolni a családját, eközben a felesége egy vasdarabot ragadott fel és azzal agyonütötte az izgága embert.

— **Ne bántsd a másét!** Koszedmák György nagykanizsai lakos, amikor a saját földjét munkálta, a szomszéd földjét megdézsmálta és káposztát, tököt, hagymát tulajdonitott el jogtalanul. A rendőrség bünügyi osztálya az eljárást megindította.

— **Uj burgenlandi lap.** Sopronból irják: Burgenlandban gombamódra szaporodnak a lapok. Minden párt lapot ad ki, hogy erősitse magát az egymás közötti való küzdelemben. Legutóbb Savanyukuton inditottak egy hetilapot, amelynek lapvezérei: Vass Mihály renegát képviselő, Bolt Viktor tartományi tanácsos, felelős szerkesztője pedig Goldbacher János. A lap már első példányában is erősen izgat a magyarok ellen. A lakosság nem rokonszenvez az uj lappal s igy nem igérkezik hosszu életünek.

— **Orvosi hir.** Dr. *Welwarth* Dezső csecsemő és gyermekorvos szabadságáról visszaérkezett és rendelését Nádor-utca 10. szám alatt ujból megkezdte. Rendel: délelőtt 11—12 ig, délután 3—4-ig.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár ut sarok.)

— **Uránia. Jön: „Szerelem vására“.**

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Uránia** Mégisma, csütörtökön mutatja be a „*14 ik*“ második részét: Rejtelmes házasságot. Főszereplők: Petrovics és Lóth Ila. Jón Joe May rendezésében, Mia May főszerepével: „*Szerelem vására*.“

Intim levelek.

Özv Gammáne Alfa Betti Urnőnek

Nagyságos Asszonyom!

A válaszomra adott feleletét ezuttal is hálával nyugtázom s csak azt az egyet jegyzem meg rá, hogy aki haragszik, annak nincs igaza.

Önnel — és most már egészen komolyan beszélek — őszintén szeretnék személyesen megismerkedni, nem azért, hogy a felajánlott olaszországi utat együtt tegyük meg — amelyre most Ön azzal vág vissza, hogy „Ohó. Uram, itt még nem tartunk!“ és elfelejti, hogy az ajánlatot nem én, hanem Ön tette! — hanem személyesen szeretnék Önnel megismerkedni azért, hogy élőszóval megvédelmezhessem Önnel szemben az én intim leveleimet, amit e lap hasábjain nem akarok a nyilvánosság elé adni.

Mert méltóztassék elhinni, én szivesen állok vitába, polémiába bárkivel, de aki a szigoru tárgyilagosság területéről lelép, azzal szemben derékben töröm ketté a szót.

Az Ön első válaszánál is ilyen sejtelmeim voltak, azért irtam, hogy nem tudom, hányadán állok magammal s hányadán Önnel. Ugye, őszintén beszélek?

A második válasza ezt a sejtelmemet 95 percentnyire meggyőződésemre érlelte.

Volna is rá feleletem, de nem teszem, mert a mostani soraiból ugy érzem ki, hogy az Ön természete a polemiákhoz nem eléggé nyugodt és a látszat amellett szól, hogy nem tud a tárgyilagosság mellett maradni.

Lehet, hogy tévedek, hiszen csak a betük után itélek, de az emberi gyarlóságainkhoz tartoznak, hogy az impresszióink meg is csalhassanak bennünket.

Őszintén örülnék, ha a jelen levelem minden betüje csalódáson alapulna s e rövid papirpárbaj után őszinte baráti jobbot nyujtanánk egymásnak.

Szeretettel üdvözli Önt *Zéta.*

Calvi gróf eljegyzésének mulatságos akadályai.

Az olasz lapok mulatságos esetről számolnak be Calvi gróf eljegyzésével kapcsolatban, aki tudvalevőleg nemrégiben vette nőül Jolanda hercegnőt, az olasz király leányát. A gróf, aki a turini katonai lovaglóiskola tanára volt, egy szép napon parancsnokától szabadságot kért, hogy Rómába utazhassék, ahol — mint mondotta — családi ügyeket kell elintéznie. A parancsnok érdeklődött, hogy miféle családi ügyről van szó, mire a gróf kijelentette, hogy legnagyobb sajnálatára ezt nem mondhatja meg. Az ezredes, akit nagyon bosszantott a fiatal tiszt szigoru diszkréciója, elutasitotta a kérést és nem adta meg a szabadságot, sőt kijelentette Calvi grófnak, hogy „feltünő gyakran ismétlődő római utazással nem fogják kedvezően befolyásolni karrierjét.“ Calvi gróf természetesen nem nyugodott meg az utazási engedély megtagadásába és dandárparancsnokához, majd hadtestparancsnokához fordult, ahol már azt is kijelentette, hogy azért van szüksége néhány napi szabadságra, mert eljegyzés előtt áll. — A magasabb parancsnokságokat azonban már értesitette a turini ezredes és igy ugy a dandár-, mint a hadtestparancsnokság megtagadta az engedélyt a Rómába való utazáshoz. Miután a gróf látta, hogy nincs más hátra és meg kell mondani az igazat, tehát ugy vélte, hogy a leghelyesebb, ha nyomban kirukkol a nagyágyuval. Éppen ezért bizalmasan közölte a hadtestparancsnokkal, hogy azért kell Rómába utaznia, hogy Jolanda hercegnővel eljegyezze magát és nagyon kéri a hadtestparancsnok urat, hogy legyen tekintettel az olasz királyi családra és adja meg végre az utazási engedélyt. A hadtestparancsnok ettől kezdve ugy kezelte a grófot, mint ahogy őrülteket szokás és ezért nem is mondott többé ellent neki, megadta az engedélyt az utazáshoz, azonban hozzátette azt a tanácsot is, hogy nagyon ajánlja a kapitánynak, kimélje az idegeit, mert az utóbbi időben viselkedése aggodalomra ad okot. Röviddel ezután olvasta a hadtestparancsnok ur a lapokban, hogy az „őrült“ kapitány eljegyezte Jolanda hercegnőt.

A szovjetkormány megkegyelmez a Jugoszláviába menekült oroszoknak.

Zágráb, aug. 1. Hiteles hirek szerint küszöbön áll a kereskedelmi szerződés megkötése Jugoszlávia és Szovjetoroszország között. A belgrádi kormány megbizásából Lazarevics követ vezette a tárgyalásokat. Ha bebizonyosodnék, hogy Moszkva barátságos viszonyt kiván ápolni Jugoszláviával, akkor a két állam között legközelebb helyreáll a diplomáciai kapcsolat. Az orosz menekültek, akik nagy számmal tartózkodnak Jugoszláviában, aggodalommal nézték a kereskedelmi szerződéses tárgyalások menetét s ezt megtudván a moszkvai kormány, biztositotta Belgrádot, hogy a politikai menekülteknek hajlandó amnesztiát adni és nem vet gátat visszatérésük elé, hogy hazájukban szabadon élhessenek hivatásuknak.

A franciák megszállták a harpeni társaság bányáit.

Essen, augusztus 1. (Expressz-távirat.) A szén- és kokszszállitások rohamos csökkenése erőszakosabb rendszabályokra késztette a francia megszálló parancsnokságot. A harpeni bányatársaság üzemtanácsától azt követelte, hogy teljes nappali és éjjeli munkásfelváltással dolgozzanak, de a német bányászok erről hallani sem akartak, mire a megszálló parancsnokság az üzemtanácsnak legtöbb tagját letartóztatta. A bányászok a tiltakozás jeléül sztrájkba állottak s akkor francia katonaság megszállotta a bányavállalat tárnáit.

Folytatják a vizsgálatot az Ulain-féle ingyen-részvények ügyében.

Budapest, aug. 1. (Telefonjelentés.) A képviselők és tisztviselők állitólagos ingyen-részvényeinek ügyében folyik a tényállásnak birói uton való tisztázása. Az ügyészség kérte a vizsgálóbirót, hogy kivételesen végezze el az egyes nyomozati cselekményeket, különösen pedig hallgassa ki azokat, akiket a három nagy bank állitóan megkörnyékezett, azután pedig a vallomások ellenőrzése céljából szálljon ki a három intézetbe és vizsgálja meg a könyveket és levelezéseket.

Kovács Miklós dr. vizsgálóbiró kihallgatta a tanukat, majd tegnap megjelent a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankban és a Magyar Általános Hitelbankban, ahol az esti órákig dolgozott a szükséges adatok összegyüjtése céljából. A vizsgálóbiró ma délelőtt a Lloyd Banknál végzi ugyanezt a műveletet. Mind a három intézetben nagy előzékenységgel bocsátották a vizsgálóbiró rendelkezésére a szükséges adatokat.

Cseh- és Lengyelország viszonya.

Prága, augusztus 1. (Szikratávirat.) A „Csesko Szlovo" a sinajai értekezlet alkalmából Csehország és Lengyelország viszonyáról a következőket irja: Teljesen kizárt dolog, hogy a kisantant olyan kötelezettségeket vegyen át, amelyeket maguk a nagyhatalmak sem akarnak átvenni, noha azok elismerték Lengyelország jelenlegi határait. — Lengyelország nem kivánhatja, hogy a háborus tartozások veszélyét más államok vegyék magukra, ugyanis Lengyelország olyan határok fentartására határozta el magát, amelyek első látásra azt a benyomást keltik, hogy mostani helyzetükben nem tarthatják meg. A cseh nép valóságban oroszbarát érzelmü, mint ezt Benes a Szovjetoroszországhoz intézett jegyzékében is hangsulyozta és a köztársaság külpolitikájában ezzel a körülménnyel mindenkor számolni kell.

Tanügy.

Pályázatok tanitók részére. A Zalamegyei Általános Tanitó Testület két pályatételre pályázatot hirdet. Az első tétel: „Csonka-Magyarország népiskolája, mint Nagy-Magyarország alapköve", a második téma szabadon választható. Pályázati határidő folyó évi szeptember 15-e, amikorra a pályázatoknak a szerző nevét rejtő jeligés boritékban be kell érkezniök, Brauner Lajos II. körzeti elemi iskolai igazgató cimére, Nagykanizsára. Pályadij egyenként 5000 (ötezer) korona. A pályadijnyertes munka szerzője tartozik dolgozatát a közgyülésen felolvasni.

KÖZGAZDASÁG.

Nem lesz rekvirálás. Egyes lapokban arról adtak hirt az utóbbi napokban, hogy a kormány határozott célja a drágaság letörése érdekében a gabonarekvirálást elrendelni, mert igy reméli, hogy a buza és a többi gabonaneműek ára nem emelkedik majd tovább. Illetékes helyről azt az információt kapjuk, hogy a kormánynak eszében sincs oly végzetes lépést elkövetni, mint a rekvirálás; mert nagyon jól tudja, hogy efféle közszükségleti cikk szabadforgalmának korlátozásával nem lehet célt elérni és az ilyen intézkedés igen káros következményekkel járna. — Mindössze arról van szó, hogy *a kormány nem engedi meg a buza kiszállitását csak liszt alakjában*. Figyelmeztetjük a gazdálkodó közönséget, hogy ne üljön föl az alaptalan és rosszindulatu hireknek.

Ötvenezer korona a váltságbuza. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága fejében fizetendő buza árát augusztus hónapra métermázsánkint 50.000 koronában állapitotta meg

Árhullámzás a bor- és pálinkapiacon. A borpiacon a korona esésének következménye mind össze abban nyilvánult meg, hogy a másodkéz az eladásnál tartózkodóbb lett és a termelők azonnali fizetést és magasabb árakat kérnek, amelyek azonban korántsem oly magasak, mint a többi piacon kialakult árak. — Komoly adatok a borárakról nincsenek, mert az utóbbi napokban erős árhullámzás volt tapasztalható.

A vámgabona téritési dija. A pénzügyminiszter az augusztus havára vámőrlés utján beszolgáltatott kontingens gabona, továbbá a kereskedelmi őrlés után és az ellenőrzött malmokból beszolgáltatott, illetőleg beszolgáltatandó gabona téritési árát q ként a következőkben állapitotta meg: Rozs és kétszeres 31000, árpa 29000, tengeri 35000, zab 43000, köles 30000, takarmányárpa 32000 és ocsu 1500 korona.

A mezőgazdasági szerszámok drágulása. A vaspiacon e héten kétizben 30 százalékkal emelték a vasárakat, a kereslet mégis rendkivül élénk, különösen a gazdasági cikkeket vásárolják nagyobb mennyiségben, a kereskedők azonban tartózkodnak az eladásoktól. A félárat 50 százalékkal emelték. A rudvas alapára 1070, a hengerbuzaié 1125, a horganylemezé 3055, a huzalszegé 1540, a szekértengelyé 2045—2065, a lópatkóé 1340—1370, rimamurányi kapáé 3675—4410, a sajtolt lapáté 1775—1950 korona. A piacon egyébként számolnak azzal, hogy a jövő hét folyamán a vasipar és a kereskedelem áttér az aranykorona és a dollárszámitásra.

A drágulás százalékban. Az utolsó két hét alatt 70 százalék, julius eleje óta 91.9 százalék, az év eleje óta 874 százalék az általános drágulás.

Tengerentulra viszik a magyar repcét. A külföldi piacok igen erősen érdeklődnek most a magyar repce és a biborheremag iránt. Különösen Amerika föllépése volt nagy ujság a vevők táborában. Az amerikaiak, akik eddig francia árut vásároltak, azt hangoztatták, hogy a magyar terménypiacon olcsóbb és jobb áruhoz tudnak jutni, a fizetési feltételek a jóval kedvezőbbek, különösen, hogyha dollárral fizetnek. Már eddig is nagy kötések történtek és az amerikai vevők hajlandóságot mutatnak arra is, hogy fölvegyék az egész fölösleges készletet. Más külföldi vevők föllépése már eddig is élénk üzletmenetet és áremelkedést eredményezett.

Paprika és uborkasavanyitó telep Nagykőrösön. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara céljául tüzte ki, hogy a Nagykőrösi uborka és a hódmezővásárhelyi kiváló minőségü csemegepaprika kedvező értékesitését biztositsa. Mindkét cikk romlandó lévén, ha annak nyers állapotban való kivitele valamely oknál fogva elakad, nem lesz értékesithető a őrlési károk érik a gazdákat. Ez a helyzet érlelte meg a kamarában azt a gondolatot, hogy ezeket a cikkeket konzerválni kell, mert igy biztosan és jobban értékesithetők. Ebben az ügyben már értekezletet is tartottak Kecskeméten, amelyen elhatározták a savanyitó telep létesitését.

A tőzsde hirei.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Magánforgalom augusztus 1-én a délelőtt folyamán lanyha volt, különösen az arbitrázs papirokban, ahol sorozatos lemorzsolódás állott elő. Délfelé sok áru került a piacra. Általános takarék 135, Egy fővárosi takarékpénztár 110, Budapesti gőzmalom 155, Magnezit 1450, Kőszén 2100, Salgó 640, Stefaneum 65, Coburg 48, Ganzdanubius 13500, Ganz villamos 1400, Fegyver 900, Hoffer 170, Kühne 85, Lipták 26, Izzó 490, Karton 90, Angol—magyar 80—82, Földhitel 300, Hazai bank 140, Leszámitoló 80, Osztrák hitel 175, Kereskedelmi bank 900, Pesti hazai 2300, Georgia 760, Mezőhegyesi 320, Fabank 75, Kávé 4400, Zabolai 110, Atlantika 78, Nova 200, Trust 100.

Terménytőzsde. Alacsonyabb árfolyamokon igen élénk forgalom alakult ki és a malomkartel, mely már napok óta nem vásárolt jelentékeny tételeket vet fel a piacon 2000—2200 koronával alacsonyabb árfolyamokon. A tőzsdeidő elején 78 kg. buzát 830 K-s átlagáron vásárolták, később azonban 800 K-s árfolyamon erős kinálat volt benne. Rozsot a malmok 570 K-val vásárolták. Zárlatfelé kissé visszaesett, ugy, hogy 540 K-s árfolyamon nehezen lehetett üzletet kötni. 1 tétel Ceglédről 535 K-val cserélt gazdát. Állomáson 510. Rozsban mindössze 20 vagon került eladásra. Árpafélék piaca csendes, főleg prompt árut kötöttek 475 koronával. Takarmánycikkek piacán az irányzat csendes, árak az utolsó napi árnivón mozognak. Zab Budapesten közraktártól 740, tengeri Budapesten 565, állomáson 550.

Gyapjuvásár. A piacon váratlanul megélénkült a forgalom ugy a belföldi, mint a külföldi kereskedelem megkezdte a vásárlást. I. rendü uradalmi zsirban nyirott 7000. II. rendü uradalmi 5—6000. Usztatott tiszai áru 12—13.000. Gyengébb usztatás 9—10.000, bőrgyapju 5000. Egyéb gyapjufajtákból nincsen áru.

Nemesfémek: Ezüst korona 2450, ezüst forint 6800, ezüst 5 koronás 13300, arany 10 koronás 65000, arany dukát 74.000.

Marhahus vásár. I. r. egész 5300—6500, hátulja 5700—7000, eleje 5500—6500; II. r. egész 4500—5300, hátulja 4700—5500, eleje 3900—4300; csontoznivaló 3700—800, faggyu 2—4000; marhabőr 7600—8500. Felhajtás nagymarha 58, eladás nagymarha 35.

Sertésvásár. Felhajtás 800, eladtak 500. Arak: I. rendü 5600—800, könnyü 5200—400, középes 4800—5000. Szalonnás félsertés 5800—6500, lehuzott hus 5000—5300, sózott szalonna 6500—700, zsir 7800.

Valuták és devizák:

Napoleon 78000, Font (London) 87170 89170, Dollár (New-York) 19125—19625, Francia frank (Paris) 1118-1149, Márka (Berlin) 2·50—3·91, Olasz lira (Milano) 817—861. Osztrák kor. (Bécs) 26·80—28·30, Lei (Bukarest) 9750—10450, Szokol 582—572 Svájci frank (Zürich) 3400—3500, Dinár (Zágráb) 197—204·0, Lengyel márka (Varsó) 850-990, Amsterdam 7012. — Koppenhága 3400—3500, Krisztiánia 3052-3290, Stockholm 6032-6202.

Zürichi zárlat:

Berlin 0·00, Amsterdam Hollandia 220·00, New-York 5·9—00 London 2550, Páris 3242, Milano 2435, Prága 1645, Budapest 03·00, Zágráb 580, Varsó 25, Wien 0·78·75, Szófia 500, Osztrák bélyeg. 0·79·50. **A korona Prágában 17·50, Bécsben 3·35.**

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 77500—80000, egyéb 77000 7500 rozs 52500-58000 takarmányárpa 44000-44000 sör 0000-0000 zab 73000-77600 tengeri 565 0—57500, repce 140000. korpa 33000—36000, köles —·—

A kinai elnök öngyilkossági kisérlete.

London, augusztus 1. (Távirat.) A „Times"-nak jelentik Rigából: Charbini hiradás szerint a kinai köztársaság elnöke öngyilkossági kisérletet követett el és revolverlövésekkel sulyosan megsebezte magát.

Önt meg akarják téveszteni,

mert dobozban és csomagban olyan pótkávét árusitanak, mely a valódi Franckhoz hasonlit ugyan, de mégsem a valódi Franck, hanem ennek csak megtévesztő utánzata. Ha azegyedül valódi Franckot akarja, akkor csak olyat fogadjon el, amelyen gyári jegyünk a kávédaráló és teljes aláirásunk: **FRANCK HENRIK FIAI** *található.*

Szerkesztői üzenetek.

Sch. Özv. Gammáné Alfa Betti nem az, akit Ön gondol. Mindössze 22 esztendős, fiatal, pompás urianszony és — özvegy. Bővebbet róla mondani — köteles diszkréciónk tiltja. Sajnosen látjuk a további szellemi harcot.

Főszerkesztő: **zeécl Pösch Géza.** Felelős szerkesztő: **Benedek Rezső.** Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

48 koronába kerül

példányonkint ugy helyben, mint vidéken augusztus 1-től naponta 6 és vasárnap 8 oldal terjedelemben megjelenő

ZALAI KÖZLÖNY

ha most negyedévre előfizet

Apró hirdetések.

Minden szó 20 korona, vastagabb betűvel 40 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó.

Irógép [illegible] keresteik. Cimeket a kiadóhivatalba kérjük leadni.

Irodának alkalmas szoba fűtésnek alberlétre keresteik azonnala. Telefonnal ellátott előnyben részesül. Cimeket a kiadóhivatalba kérek.

Vadászterületet bérbevennék, vagy társulnék. Cim: Posaházi [illegible]

Kereskedelmiről érettségizett, gyakorlatos [illegible] bankban, takarékpénztár, vagy más részvénytársasággal szeretnék elhelyezni. Lakhelyem: Nagykanizsa. Gyár[illegible]

Szabógépet, szongérdi gépszabókat azonnal vagy ujabb állást keres. Uradalomba szeretne [illegible] adhelybeszerelésre is vállal. Az összes gazdasági eszközök, gépek javítását szakszerűen végzi. Bak [illegible] Baranyavár.

Fiatal urilember bútorozott szobát keres. Cimeket a kiadóhoz kérek.

FÉRFI-SZÖVETEK és TÉLIKABÁT-SZÖVETEK

óriási választékban

FÜRST JÓZSEF

divatáruháza a „Kékcsillag"-hoz

NAGYKANIZSA

Telefonszám 288. Központ szálloda.

Most az időben **BERNÁT-féle ING-KABÁT**

2 gallérral és övvel a legjobb, a legkellemesebb, a legolcsóbb viselet.

BERNÁT, a GALLÉRKIRÁLY

Budapest, V., Váci [illegible] 76.

NEM FÁJ FEJE

és a lába, ha

a Deák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben

rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült

ARGENT-féle

cipőt hord.

Javítások gyorsan szakszerűen.

Készel vazzott duplatalpu

SZANDAL mar megrendelhető

TANULÓLEÁNY

felvétetik

lapunk nyomdájában.

MEGHIVÁS.

A Nagykanizsai Közraktárak Részvénytársaság t. c. részvényesei az **1923. évi augusztus hó 18-án délelőtt 11 órakor** a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében tartandó

rendes évi közgyülésre

azon értesitessel hivatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleget és ennek, ugy az igazgatóságnak jelentését a társasági irodában és a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt augusztus hó 10-től kezdve megtekinthetik.

A részvények az alapszabályok 18. § a értelmében a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaságnál három nappal a közgyülés előtt letétbe helyezendők.

A közgyülés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A lefolyt üzletév vásznamadásának elosztása, az évi mérleg megállapitása, a nyereség felosztása és az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság felmentése felette intézendő határozattal.
3. A felügyelő-bizottság tiszteletdijának megállapitása az 1922—1923. üzletévre.
4. A hivatalos lap kijelölése.
5. Az alapszabályok 21. §-a, illetőleg 23. §-a értelmében:
   a) a sorrend szerint kilépő Ujnépi Elek Lipót és Hirschler Sándor igazgatósági tagok helyett ujak, esetleg novoeltek ujbóli megválasztása 3 évre
   b) öt felügyelő bizottsági tagnak megválasztása 1 évre.

Nagykanizsa, 1923. julius hó 6.

Mérleg-számla

Vagyon

	K	f	K	f
Épitkezési számla:				
épületek és iparvágány			311048	80
Gépberendezések számla			212480	65
Zsákok számlája			4065	82
Értékpapír-számla:				
18 [illegible] korona n. é. [illegible] kölcsön a K 25	45000	—		
12000 korona n. é. [illegible] Pesti Magy. Ker. Bank záloglevel	11938	0[illegible]		
20 darab Dunántuli Közgazdasági részvény	2000			
1920. évi állami kényszerkölcsön	2340		61278	02
Tartozók folyószámlában			11584379	12
Pénztárszámla:				
pénzkészlet			432758	83
			13105991	22

Teher

	K	f	K	f
Részvénytőke:				
11000 darab teljesen befizetett részvény			2200000	—
Tartalékalap-számla			3631545	—
Értékcsökkenési alap-számla			210000	—
Nyugdijalap-számla	400000	—		
f. évi 4% kamat	16000	—	416000	—
Külön nyugdijalap-számla			22145	13
Ujnépi Elek Lipót alap-számla	1551	34		
f. évi 5% kamat	78		1629	34
Osztalék-számla:				
fel nem vett osztalék			24904	—
Adótartalék-számla			05700	—
Háboru okozta rong. helyreállt alap-			12500	—
Épületek és felszerelési tárgyak felujitási alap számla			1500000	—
Követelők folyószámlában			2719650	97
Egyenleg:				
Nyereség áthozat mult évről	38506	53		
F. évi üzleti haszon	2233410	25	2271916	18
			13105991	22

Az igazgatóság.

Ezen mérlegszámlát megvizsgáltuk és az üzleti könyvekkel megegyezőnek találtuk.

A Felügyelőbizottság.

Felhivom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes

szőrme- és sapka-árukat

— az üzlet renoválása miatt — **leszállitott árakon** kiárusitom. Sok pénzt takarit meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Megtekinthető reggel 8 tól, este 6 ig vételkényszer nélkül.

Tisztelettel **FORGÁCS REZSŐ,** berlini szőrme- és sapkaáruháza

NAGYKANIZSA, FŐ-UT 22. SZÁM.

Az uj forgalmi adókönyvek

melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésében

kaphatók.

FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő **napi záróalati** rovatokat kell tartalmazni:

bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

SIKÁRGYÖKÉRTERMELŐ

évi termését megvesznénk, esetleg kitermelést finanszirozunk területet bérbevennénk

Ajánlatok „KÉFEGYÁR 525/v." jeligére

BLOCKNER J. kipróbált irodájába

Budapest, IV. Semmelweis-u. 4.

küldendők.

Nagykanizsai Takarékpénztár

részvény elővételi jogokat

minden mennyiségben legmagasabban vásárolunk

GRÓSZ ÉS TÁRSA

bank- és tőzsdebizományosok

SUGÁR-UT 1.

BUZÁT, ROZSOT,

zabot, árpát és tengerit

vásárolunk **legmagasabb** napi áron.

Felhivjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig fog tartani.

Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa

Bőrgyűjtő: Futura. Telefonszám: 199.

Iskolakönyvek bekötését

legolcsóbb árban vállalja

lapunk nyomdája

Fő-ut 5. szám alatt.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán

62. évfolyam 174. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 3. Péntek Egyes szám ára 60 korona.

Délmagyarországi Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-tér 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Hírlapszerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám: József 73-61.

Előfizetési ára: Egy hóra 1200 K, negyedévre 3600 K. Budapesten kaphető Author-hír 8. sz. dohányárudában

Rólunk — nélkülünk.

Sinajában összeült a kisántánt, mely mindjárt elsőnek a „magyar kérdést" vette tárgyalás alá s azt hír szerint simán és egyetértőleg „el is intézte" — Fentartás nélkül elhisszük a kisántántbeli félhivatalosnak azt a szükszavu megállapitását, hogy kérdést illetőleg a kisántánt államai *„teljes egyetértésben határoztak."* De még a hangulat felől sem tehetünk kétségben, mely ez államokban Magyarország iránt uralkodik, hisz ami árulkodás és befeketitési kisérlet Európában az utóbbi két év folyamán történt, az mind cseh, román és jugoszláv oldalról indult meg Magyarország ellen, avval a szép célzattal, hogy az európai hatalom ezidő szerinti birtokolt, az angolokat, olaszokat és franciákat, főleg ez utóbbiakat Magyarország ellen felbószitse s hazánkat ugy állitsa be, mint amely szakadatlan Irredenta-munkájával s avval, hogy leszerelő kötelezettségének nem akar eleget tenni, állandóan veszélyezteti Európa békéjét. Ez a törekvése ugyan Anglia és Olaszország felé — főleg a sok fegyverkutatási kudarc miatt — nem sikerült, de a kisántánttal bámulatosan együttérző Franciaország készpénznek fogadta el annak minden besugását s bizalmában odáig elment, hogy a magyar kérdésben való döntés jogát csaknem fentartás nélkül átengedte a kisántántnak. — Ez nagyra is van pienipotenciájával s könyomatosain keresztül büszkén sejtetni engedi, hogy a nagyántánthoz a kisántánton át vezet az ut. Ami már most a magyar kérdést illeti, az tulajdonkép a magyar kölcsön kérdése, melyre a pénzügylleg leromlott államnak elengedhetetlenül szüksége van, miért is a magyar kormány a kölcsön lehetővé tétele érdekében azt kérte, hogy a jóvátételi bizottság függessze fel a zálogjogokat. Az Orient Radio szerint a sinajai értekezlet tanácskozásának legfontosabb tárgya a magyar állami javakra bekebelezett zálogjog *felfüggesztése* volt, amely a magyar pénzügyi helyzet orvoslása végett felveendő kölcsön megkönnyitésére szükséges. A kiküldöttek egyetértettek abban az óhajban, hogy Magyarországnak megkönnyitik a kivezető utat a zilált helyzetből, mégis avval a kikötéssel, hogy Magyarország az igy kapott pénzt sem ujabb (?) fegyverkezésre, sem irredenta propagandára (?) nem használhatja fel, mert Magyarország sajnos, még mindig nem szerelt le (?) és kormánya tehetetlennek bizonyult az irredenta egyesület tevékenységének meggátlására, amely a szomszédállamok elleni erőszakot és revansszellemet élteti. — E célból a kiküldöttek gyakorlati biztositékokban állapodtak meg — Ebből a kommünikéből haj szálpontosságra megállapitható, hogy *a jóindulatnak mekkora mértéket várhatjuk a kisantant részéről a kölcsön megszerzése körül.* Megállapitást nyert, hogy Magyarország előirt leszerelő kötelezettségének *teljes mértékben eleget tett* s erről a nagyantant misszió hivatalosan is meggyőződtek s ezt *el is ismerik.* Az irredenta egyesületet a kormány régen feloszlatta s tevékenységét *betiltotta.* Tehát mindkét akadékoskodó gáncsvetés csak ürügy. Azután: mik azok a gyakorlati biztositékok? Talán ujabb, milliárdokba kerülő ellenőrző misszók, vagy talán egy ujabb megszállás — *a Ruhrvidék mintájára??* . . .

A mozdonyvezetők sztrájkja

3000 mozdonyvezető és ugyanannyi fütő sztrájkba lépett a MÁV nál. — Csak szükségvonatok közlekednek. — A kormány statáriumot léptetett életbe. — A sztrájkvezéreket letartóztatták. — Nem gazdasági — de politikai sztrájk. — A nagykanizsai állomáson.

Budapest, aug. 2. (A Magyar Távirati Iroda telefonon jelenti lapunknak.) A magyar mozdonyvezetők országos szövetségébe tömörült mozdonyvezetők a kormánynak a közszolgálati alkalmazottak fizetés egységességére vonatkozó rendelkezését, amely aug. 1 én lépett hatályba, kielégitőnek nem találta, és *külön követeléseket támasztott,* amelyeket a kormány teljesithetőnek nem talált. Erre a mozdonyvezetők mai délután tartott üléskőkön kimondották a sztrájkot.

A mozdonyvezetők küldöttsége ma megjelent a Házban *Valkó* kereskedelemügyi miniszter előtt Sarkadi Sándor elnök vezetésével. A küldöttség szónoka a léteiminimum ujabb megállapitását kérte és bizonyitotta, hogy a mostani fizetésekből képtelenek magukat fenntartani.

A kereskedelemügyi miniszter kijentette, hogy kérelmüket nem teljesitheti, a kormány minden teljesitő képességéig elment a legutóbbi fizetésemelésnél. A küldöttség szónoka erre azt kérte, hogy mutassa meg a miniszter azokat a módozatokat, melyek szerint a mostani fizetésekből is legszerényebben is meg lehet élni.

A kereskedelmi miniszter erre választ nem adott. A küldöttség erre elégedetlenül hagyta el a miniszter és visszament a mozdonyvezetők szövetségéhez, ahol Sarkadi beszámolt küldetésük eredményéről. Fülsiketitő zajongás és lárma támadt. Nem dolgozunk tovább! kiabáltak. Sarkadi kijelentette, hogy a rendkivüli sulyos helyzetben felelősségük tudatában helyükön tovább nem maradhatnak, miért is a mozdonyvezetők országos szövetségének elnöksége, mint a fűtők országos szövetségének elnöksége és tisztikara mai nappal lemond, *mindtal elkerülhetetlen a munkabeszüntetés.* A gyülésen elhatározták a mozdonyvezetők, hogy *a MÁV. vonalain a tor galmat beszüntetik.* A gyülést Sarkadi elnök délután fél 4 órakor rekesztette be.

Figyelmeztette a szövetség tagjait, hogy a legnagyobb fegyelmet tanusitsák, karhatalommal ne álljanak szembe, ne adjanak okot az összetüzésre.

Körülbelül 3000 mozdonyvezető és 3000 fütő vett eddig részt a sztrájkban.

Csak szükségvonatok közlekednek.

Budapest, augusztus 2. (A Magyar Távirati Iroda jelentése.) A MÁV igazgatóságától nyert értesülés szerint a sztrájk következtében a rendes személy- és gyorsvonatok forgalma további intézkedésig megszünt. Augusztus 2 ának 17 órájától kezdve a MÁV hálózatán csak szükségforgalmat tartanak fenn, amelyben gyorsvonatok egyáltalán nem járnak és a személyvonatok is csak mérsékelt számban fognak közlekedni. A vonatok indulási ideje az állomásokon kifüggesztett hirdetményekből vehető ki. Tekintettel arra, hogy a szükségvonatokkal csak csekély személyforgalmat lehet lebonyolitani, az igazgatóság kénytelen volt a sztrájk tartamára az utazási kedvezmények érvényességét felfüggeszteni.

Kihirdették a statáriumot.

Budapest, augusztus 2. (A Magyar Távirati Iroda jelenti.) A ma délután tartott rendkivüli miniszertanácson utasitotta az igazságügyminiszterit, hogy a rögtönbiráskodást azonnal hirdesse ki, tekintettel arra, hogy *a mozdonyvezetők törvénytelen módon sztrájkba léptek* és esetleg a közrend fentartása szempontjából statáriumra szükség lehet, mivel a kormány elhatározta, hogy a legnagyobb erővel és kiméletlenül lép fel mindenféle rendbontással szemben. Az igazságügyminiszter a miniszertanácsról rendelet értelmében elkészitette a statáriumi rendeletet, amelyet szabályszerű módon ki is fog küldetni az összes illetékes hatóságokhoz.

A statárium szól a lázadás, gyujogatás stb. nagyobb sulyu bűncselekményeken kivül a vaspályákon, távirdákon vagy hajókon elkövetett mindennemű közveszélyes cselekmények tekintetében, továbbá a hatóságok büntetőügyi védelméről szóló törvénybe ütköző cselekedetekre, minden fegyveres csoportosulásra, magánosok elleni erőszak sulyosabb eseteire és végül az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvénybe ütköző bűncselekményekre. — A magánosok elleni erőszak, magában foglalja mindazokat a bűncselekményeket, amikor valakit meggátolnak abban, hogy kötelességét végezze, ha tehát valamely mozdonyvezetőt, aki munkába akarna állani, meggátolnak abban, hogy kötelességét végezze, az abban őt meggátolni szándékozók *azonnal halálbüntetéssel sujtandók.*

Egyáltalán a statárium értelma az, hogy a statárium-rendeletben felsorolt büntettek miatt azok elkövetői ellen statáriális biróság jár el.

Egyedüli büntetés a halálbüntetés.

Letartóztatták a sztrájkvezéreket

Budapest, augusztus 2. (Lapzártakor érkezett.) A vasuti sztrájkkal kapcsolatban az államrendőrségen ma délután őrizetbe vettek 31 embert, köztük a központi intézőbizottság 10 emberét Sarkadi Sándorral az élükön. Azonkivül a nyugati pályaudvar intézőbizottságából 20 embert. Hogy *a sztrájk politikai okokból történt, az abból is látható,* hogy a bukaresti gyorsvonatot a mozdonyvezetők 4 óra helyett 3 óra 40 perckor már elindították. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást. A Trieszti gyorsvonat már nem is indult.

A Pálffy-téren 200 propeller munkás szintén sztrájkba lépett.

A kanizsai állomáson.

Nagykanizsa, aug. 2. (Éjfélkor. Saját tudósitónktól.) A kanizsai államrendőrség összes hivatalos helyiségei telve vannak a Nemzetvédelmi Szövetség tagjaival, akik minden eshetőségre készen várják a fejleményeket. A rendőrkapitányság vezetője, dr. *Beusterien* Erich rendőrtanácsos és helyettese, dr. *Rott* Endre rendőrkapitány kiadják a rendőrtiszteknek az utasitásokat. A Délivasut állomását erős rendőrszakaszok őrzik, ugyancsak rendőrszakasz őrzi a mozgópostát, az 1. számu posta- és távirdahivatalt és a telefonközpontot. A Centrál előtt a közönség türelmetlenül várja a budapesti lapok megérkeztét, persze nem tudják, hogy a budapesti gyorsvonat nem fut már be a kanizsai vasuti állomásra. Mivel lapzárta előtt vagyunk, azonnal kihajtattunk a vasuti állomásra, ahol *Strém* Ignác állomásfőnök, a tisztikar és a mozdonyvezetők együtt vannak.

Strém főnök kijelenti előttünk, hogy a Déli Vasut vonatok még közlekednek és a mostani vonat is elindul. Sehol semmi rendzavarás nem történt. Az utasok a várótermekből egy pillanat alatt ellepik a jegypénztárt.

Háromnegyed egy órakor arról értesülünk, hogy több mint valószinű, *hogy a DV. vonalain is kitör a passziv rezisztencia.*

Állitólag Székesfehérvárott már megállottak és nem közlekednek a Délivasuti vonatok. Nem tudni még, hogy reggelig mi történik, de *valószinű*, hogy reggel a DV vonalain is szünetel a forgalom. A rendőrség természetesen egész éjjel erős szolgálatot tart a pályaudvaron.

Fontosabb eseményekről azonnal külön kiadásban értesitjük közönségünket.

Lapzárta után.

Lapunk már gépben volt, amikor 2 óra után a budapesti M. T. I. telefonon jelenti nekünk, hogy a MÁV. szegedi Üvé kijelentette ottani munkatársa előtt, hogy Békéscsabán, Hódmezővásárhelyen, Orosházán, Kecskeméten, Szajolon, Kiskunfélegyházán, ahol a MÁV-nak fütőházai vannak, legteljesebb nyugalomról érkeztek jelentések, sőt Szegedről az éjjel 12 órakor Budapestre induló személyvonat, valamint a reggel 7 órakor induló gyorsvonat közlekedni fog és a kormány által életbeléptetett szigoru rendszabályok következtében Budapestre be is fog futni.

A Délivasutnál is megkezdődott a sztrájk, mert a délutáni trieszti gyorsvonat nem jutott ki az állomásról.

—

Wilson leleplezései a béketárgyalásokról.

A francia katonai klikk Németország részekrebomlasztását követelte. — A béketárgyalások irányitó szelleme Foch Marschall volt. — A békebizottság tizes tanácsa követelte a román megszállást Magyarországon. — A spanyol királynak Magyarország érdekében tett intervenciójára feleletül feldarabolták az országot. — Wilson visszavonulásával Amerika is visszavonult az európai politikától.

Budapest, augusztus 2. *(Fővárosi szerkesztőségünk telefonjelentése.)*

Wilson volt amerikai elnök most adta ki emlékiratainak második kötetet a világháborut követő béketárgyalásokról. Az emlékiratok sulyos kitételeket tartalmaznak a franciák magatartásáról, aminek következménye *a mai általános európai helyzet.*

A világsajtó, különösen, hogy a ruhrvidéki akcióval Franciaország elvesztette a világ szimpátiáját. Wilson emlékiratait mindenfelé az emlékiratok felfogása szerint kommentálja. Áll ez különösen az angol és a német sajtóra, amely az elkeseredés hangján tárgyalja Wilson emlékiratai alapján a béketárgyalások történetét.

Wilson nágyjelentőségü kötetéből szószerint közöljük a Magyarországra és érdekeire vonatkozó részleteket a következőkben:

„A béketárgyalások idejét joggal mondhatom az emberi történelem legszomorubb periodusának. Azzá vált főkép akkor, amikor én — látva az egymásra halmozódó céltalanságokat — elutaztam Párisból. Ezalatt Clemenceauék valóságos összeesküvést szőttek hirdetett elveim ellen és elhatározták, hogy azokat érdekeiknek megfelelően fogják korrigálni. Amikor a békekonferencia irányitó szelleme Foch marschal lett, a békekonferencia, amely hivatva lett volna valóságos békét teremteni, Franciaország hadizsákmányává lett. Franciaország korlátlan ur lett felette, tehát meg kellett csinálnia ezzel a békemanőverrel az 1871-es német diadalra a megfelelő pendant-et. Béketervét arra alapitotta, hogy Francia- és Németország időtlen-időkig ellenségként fognak egymással szembenállni, amiért le kell gyöngiteni Németországot annyira, hogy támadófélként soha többé számitásba ne jöhessen. Pichon francia külügyminiszter a Német birodalmat, Bismarck hatalmas müvét az 1871. előtti részekre akarta szétugrasztani. Ám ez Európa politikai elhelyeződésére lett volna veszedelmes, tehát Clemenceau megelégedett azzal, hogy Németországgal szemben Lengyelországot es Cschszlovákiát erősitette meg területileg es gazdaságilag az örökellenség izolálására. *Ez a francia katonai klikk döntötte porba Magyarországot is azzal, hogy egyrészt területeit a jog és igazság elvei ellen feldarabolta, azután rázuditotta a bolsevizmust, végül a románokat tüzelte arra, hogy lépjék át a semleges zónát és foglaljanak el minél nagyobb darabot Magyarország testéből.* Ugyanebben az időben a békeszerződésen uralkodó francia irányitó szellemnek hangoztatott törekvése volt az is, hogy a már nagyrészt lefegyverzett Németországgal, Magyarországgal és Ausztriával szakitsa meg a megkötött fegyverszünetet *és kezdjen uj háborut* az antant, amivel olyan döntő csapást mérjen a legyőzött központi szövetségesekre, hogy azzal kitörölhesse azokat az élő nemzetek sorából. Ennek betetézéséül pedig *Oroszországba akart Foch marsall betörni* es Oroszországot meghóditani és annektálni Franciaország számára. A magyar bolsevizmus kitörésekor néhai Károly király sürgetésére Alfonz spanyol király interveniált a békebizottságnál aziránt, hogy Magyarországot katonai akcióval szabaditsák fel a bolsevizmus alól. Ehelyett az következett, hogy *Magyarország körül kisantánt-gyürüt kovácsoltak* azzal a céllal, hogy Magyarország minden mozdulását ellenőrizzék és azt a legerélyesebben ellensulyozzák."

„Az ilyen körülmények között létrejött békeegyezmény nem biztosithat békét!" — fejezte be iratait Wilson.

A brit kormány álláspontja.

London, augusztus 2. A mai nap fontos dátumot jelent a politikában. Curson külügyminiszter a lordok házában, Baldwin miniszterelnök pedig az alsóházban fogja ismertetni a brit kormány álláspontját azokkal a francia és belga észrevételekkel szemben, amelyeket a Németországnak nyujtandó válasz angol tervezetére tettek. A szövetségesek e tárgyban váltott közléseiket továbbra is titokban tartják.

—

A külföld a sinajai konferenciáról.

A sinajai konferenciával kapcsolatban a külföldi sajtó élénken foglalkozik a magyar kérdéssel. Igy többek között a Times vezércikkében azt irja, hogy Magyarországot csupán az mentheti meg az összeomlástól, ha helyzetét ugyanugy rendezi, mint Ausztria. Benes nem ellensége Magyarország megsegitésének, ha a magyar államférfiak belátják annak szükségességét, hogy jobb viszonyt tartsanak fenn a kisantant államaival.

A Morning Post tudósitó levelezője arról értesül, hogy egyedül Nincsics ellenezte a magyar zálogjogok felfüggesztését.

A bukaresti lapok a sinajai konferenciával foglalkozva megállapitják, hogy a magyar kölcsön ügyében Benes cseh külügyminiszter foglalta el a legengedékenyebb álláspontot. Nincsics más véleményen volt és *az ő álláspontja volt Magyarország szempontjából a legmerevebb.* Hangoztatta, hogy Magyarország nem adta eddig semmiféle bizonyitékait jószándékainak. Duca román külügyminiszter csak annak biztositását kérte, hogy Magyarország a felveendő kölcsönt nem fogja fegyverkezésre forditani. A megegyezés végül azon az alapon jött létre, hogy *felfüggeszti magyarországi jövedelméről a zálogjogokat és beleegyezik a kölcsön első részletének folyósitásába.* A többi részlet folyósitása azonban csak akkor lenne perfektuálható, ha Magyarország az első kölcsönrészlettel vállalt kötelezettségeit valóban teljesitette.

Olasz diplomáciai körökben a sinajai értekezlettel kapcsolatban ugy nyilatkoznak, hogy az értekezletnek nem volt olyan jelentősége, mint aminőt a résztvevő államok az első pillanatokban az összejövetelnek tulajdonitottak. *Az értekezletnek egyedül Magyarország irányában volt fontossága.* A kisantant államai eddig Magyarországgal szemben defenziv álláspontra helyezkedtek. Most *e pontban változás történt,* amennyiben a kisantant államai mérlegelték a budapesti kormánnyal való együttmüködés és érintkezés lehetőségét. Egyébként a *kisantantnak szintén érdeke, hogy a magyar állam kikerüljön egy olyan gazdasági helyzetből, ami változást vonhat maga után Magyarország politikai helyzetében.*

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, augusztus 2. (Telefonjelentés.) A mai ülést fél 11 után nyitotta meg *Huszár* Károly alelnök. *Farkas* Tibor kifogásolja, hogy az elnök az ülést mindig 10 óra után nyitja meg. Az elnök válaszában kijelenti, hogy ennek nem az elnökség az oka, hanem az, hogy a képviselők későn járnak az ülésre. Ezután az elnök szavazásra bocsátja az indemnitás 7-ik szakaszát. *Homonnay* Tivadar módositását a Ház elveti, *Dénes* Istvánét elfogadja. *Gaál* Gaszton benyujtott inditványát visszavonja, *Vicztán* István módositását elfogadják, *Sándor* Pál inditványát elvetik. A 8-ik szakasz előtt *Örffy* Imre előadó két uj szakasz bevételét javasolja, továbbá két szakasznak a pénzügyi bizottság elé való utalását inditványozza. *Gaál* Gaszton a házszabályokhoz kérve szót, kijelenti, hogy ne tárgyalhassanak mást, csak a napirendre tüzött dolgokat.

Utána a kultuszminiszter szólal fel és kéri a kormány nevében az inditvány elfogadását.

Rupert Rezső tiltakozik az uj szakaszok beiktatása ellen. *Farkas* és *Dénes* István képviselők felszólalása után a Ház többsége elfogadja az előadó inditványát és az uj szakaszt a pénzügyi bizottsághoz utalja. *Őrffy* Imre előadó uj 9-ik szakasz beiktatását javasolja, mely szerint a városok és vármegyék pótadót vethetnek ki a tavalyi kivetés alapján, kéri a pénzügyi bizottsághoz való átutalását. *Nemes* Bertalan csatlakozik hozzá.

Gaál felszólalása után a Ház többsége a javaslatot a pénzügyi bizottsághoz utalja. A régi 8-ik szakasznál *Farkas* Tibor inditványozza, hogy tegyék át az igazságügyi bizottsághoz a szakaszt, ehhez *Rupert* is hozzájárul. *Nagy* Emil igazságügyminiszter a kormány nevében kijelenti, hogy hozzájárulnak az inditványhoz.

Tiz perc szünet után a 8. szakaszt *Farkas* Tibor inditványával elfogadják és a pénzügyi bizottsághoz utalják. A 9-ik szakasznál *Szabó* József, Egri *Nagy* János, *Farkas* Tibor, *Balitz* Gyula, *Dénes* István, *Vázsonyi* szólalnak fel.

A Népszövetség akciója az általános lefegyverzés érdekében.

Budapest, augusztus 2. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Londonból jelentik: Macdonald, az angol Labour Party vezére javaslatot nyujtott be az alsóház elé arról, hogy külön világkonferenciának összehivását kezdeményezze az angol parlament. — A javaslat különben a Labour Party határozati javaslata is volt egyuttal. Az alsóház zajos ülésen tárgyalta a benyujtott javaslatot, aztán szavazással 286 : 169 arányban elvetette azt. A javaslat ellenzékének szónokai azzal indokolták álláspontjukat az angol parlament által kezdeményezendő külön akció ellen, hogy a Népszövetséget azért létesitették a hatalmak, hogy pacifista célokat szolgáljon, amit eredményesen tesz is. — Ugyanis szeptember elejére plenáris ülés van jelezve épp az általános leszerelés kérdése ügyében.

Nagykanizsa város közegészségügye.

Dr. Rácz tiszti orvos havi jelentése.

Nagykanizsa, augusztus 2.

— Saját tudósitónktól. —

Tegnap terjesztette be a város polgármesteri hivatalában dr. *Rácz* Kálmán városi tisztiorvos a mult hó közegészségi állapotáról szóló jelentését.

A jelentés megállapitja, hogy a mult hó időjárási viszonyai kedvezőek voltak Nagykanizsán, a hó legnagyobb részében száraz, meleg időjárás mutatkozott elegendő esőzéssel.

Ugyancsak kedvező volt a közegészségi állapot. A megbetegedések és halálozások száma a felnőtteknél csekély volt. A halálozásokat leginkább idült szervi betegségek okozták. — A gyermekeknél szintén kedvező volt a közegészségi állapot. Leginkább az emésztő szervek hurutbántalmai fordultak elő, melyek néhány esetben kedvező kimenetelüek voltak.

Járványok nem fordultak elő, fertőző betegségek csupán hat esetben és pedig vérhas 2, vörheny 2, és tifusz 2 esetben. Öngyilkosság egy esetben fordult elő, sulyos testisértés egyszer sem történt, sem nagyobb baleset, szerencsétlen szülés, sem véletlen szerencsétlenség következtében beállott halál. Egy esetben egy 21 éves fiatalembert heveny elmezavarral a pécsi elmegyógyintézetbe kellett szállitani. — Veszettség nem fordult elő.

Az elmult hónap folyamán összesen harminchét ember elhalálozott. Haláluk oka: rákbetegség 3, tüdőgümőkór 7, bélhurut 5, szervi szivbaj 5, végelgyengülés 5, tüdőbetegségek 5, emésztési hiány 1, agyhártyalob 1, veselob 1, vizbefulladás 1, gyomorfekély 1 és égési sebek 1 esetben.

A tisztiorvos hivatalos jelentéséből Nagykanizsa általános közegészségi állapotát a mult hónapban — elég kedvezőnek lehet nevezni.

Az angol sajtó Magyarország és Bulgária önrendelkezésének biztositását kontinentális érdeknek nyilvánitja.

Budapest, aug. 2. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Londonból jelentik: Az angol sajtó lord Curzonnak a felsőházban tett nyilatkozatával kapcsolatban sokat foglalkozik a magyar helyzettel, amiben analógiát talál Németország helyzetével, amennyiben szomszédai a jóvátételnél szintén a biztonsági kérdést, az irredentát és a folyton megujuló szomszédközi incidenseket tartják a szanálási hozzájárulás akadályának. „Érthető — irja többek közt a Manchester Guardian — ha a kisantant Magyarországot bárányszelidnek szeretné látni, mielőtt konszolidálódnék, de viszont azzal, hogy egy országot politikai és gazdasági zürzavarba kergetnek, még nem biztositották határaikat. Magyarország és hasonlóan Bulgária önrendelkezése kontinentális érdek, amit semmiféle ideiglenes szempontoknak alávetni nem szabad.

Jóslás a tenyérből.

Vannak babonás emberek, akik a tenyérből való jóslásban hisznek s ördöngősséget találtak a jósnők és cigányasszonyok tudományában. Pedig ezek csak a kézvonalaknak adnak jelentőséget.

A kézvonalakat igy magyarázzák:

A szivvonal tenyerünkön a legfelső vonal. A Jupiter-dombon kezdődik s többé-kevésbé egyenesen szeli át a tenyeret. Minél magasabban kezdődik a Jupiter dombon, annál jobb. Ha majdnem a mutatóujj tövéig ér, ez féltékenységet jelent. A szivvonalról a Jupiterre futó vonacskák azoknak a személyeknek a számát mutatják, akiket az életben szeretünk. Az irántuk való érzelem nagyságát, hosszuságuk és mélységük mutatják. Érdemetlenre pazarolt érzést jelent, vagy mutat az, ha az egyiken pici pirosjegy van. Ha pedig a vonal egyenes, jegy nélkül, ez boldog érzésekről beszél. Ha a vörös jegyen tul is folytatódik a vonalacska, az ujabban keletkező érzést jelent, amely azonban a régit nem pótolhatja. Ha a szivvonal kétágu villát képez: hűség és jóság. Szivvonalról lefeléhajló ágak: rokonainkban való csalódások. Puhakezü emberek befolyásolhatók. A kemény kéz durvaságok. Legjobb a puha, mégis ruganyos kezü ember, az ilyenekbe feltétlen lehet bizni. A szivvonalon minden megszakitás, vagy piros jegyecske bánatot, vagy valami hibát jelent. A sziv-, fej- és életvonalak egyesülése a mutató és hüvelykujjak közt: erőszakos halál.

HIREK.

A tihanyi kolostorban.

Lampérth Géza.

A tihanyi kolostorban
Nagy halotti tor van . . .
Lelekharang, bus zsolozsmák
Ország gyászát sirva zsongják.
Toronyalji tor-teremben
— Bu szivben, könny a szemben —
Ül a gyásznép komor csendben.

„Endre, kegyes, jó királyunk
Hü jobbágyid nem igy vártunk,
De ha az Ur igy rendelte,
Nem szállhatunk vele perbe.
Hitünk meg ne kisértessék,
U szent neve dicsértessék.
Lelked immár a menny-égbe,
Itt ringassa hamvad' béke . . ."

Szól egy jövevény barát
S meghatottan,
Nagy nyugodtan
Kihörpinti poharát.

Jár a pohár sorra rendre.
„Hajh nagyurunk . . . Endre! . . ."
Száll a sóhaj szájról szájra [illegible]
Nyiladoz a szivek zárja.
Bu kicsordul . . . árad . . . zajlik
Szél zudul künn . . . toronyaljig
A Balaton fölmorajlik . . .

„Zug a magyar tó . . . Halljátok?
Mi zug benne? — Magyar átok?
Köröskörül tenger ellen —
S testvér tör itt testvér ellen.
Árva nép, az ág is huzza —
Mégis egymást marja, nyuzza . . .
Uristen a magas égbe'
Mikor lesz itt magyar béke?"

Harsog egy magyar barát
S megbusultan,
Tüzbegyultan
Földhözcsapja poharát.

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról. —

(23) Irta: Oláh Árpád.

Es ilyen érzelmek között kellett azután megtudnia azt is, hogy Nikolai egy táncosnő után bolondul. Meg kellett tudnia, hogy a jól menő ügyvédi iroda kezdi elveszíteni hirnevét, klienturáját és jövödelmeit is. Annienak csak ki kellett szélesitenie a perspektivát és maga előtt láthatta az elkövetkezendő időket, amelyekből vésztjóslóan integettek a züllés és a szegénység csontkezei. Annie Lermontioffnak csak gondolkodnia kellett és csakhamar rájött arra, hogy aki elindul az alkohol, a kártya és a félvilág lépcsőin, annak sorsa a pusztulás. Elmulása, porbaomlása mindennek, ami szép, ami boldogság és életcél volt eddig.

A szenvedések ujra rohamlépésben jöttek s zengő refrénként Annie mindig ezt hallotta: két év, csak két év! Arra nem is mert gondolni, hogy mi lesz a következő ujabb két esztendő elmulása után? Nem, még gondolkodásban sem volt annyira merész, hiszen szörnyü feleleteket kellett volna kapnia.

Igy folyt tehát az élet, szürkén, fájdalmasan, halk zokogásokkal és néma fájdalmakkal. Annie néma volt, Nikolai pedig egyre szabadabban élte a korlátnélküli férfi szabad világát. Most már rendszeressé váltak az egész éjszakai kimaradások, a hajnali hazatérések, amidőn gyürötten, tántorogva köszönt be Annie hálószobájába a férfi, az akit szeretett.

Fájdalom volt ezt látni és ezek a fájdalmak egyre fokozódtak. Lassanként elfogyott az otthon levő pénz, a bankba kellett menni, hozzányulni Annie hozományához, amelyet mindketten Babette-nak szántak. Eljött az az idő, amidőn az Avenue de l' Operai iroda is végkép bezárult. Nikolai már nem hozott a házhoz semmi pénzt. Feladta az ügyvédeskedést és kártyaklubokban igyekezett helyrehozni azokat a veszteségeket, amelyek a legutolsó hónapokban érték.

Ámde a szerencsétlenség ritkán jár egyedül s Nikolai ahelyett, hogy nyert volna, egyre nagyobb összegü becsületbeli adósságok polipkarjaiba került. Kimeritették minden pénzforrást, sőt Annie még édesatyjának is irt a Kaukázusba, ahonnan egy nagy összeg érkezett a levélre. Mindez nem volt elég. A kártya és az egyre sziliajabbá váló éjszakai élet telhetetlen Molochként itta, emésztette a pénzt és Nikolaiban nem volt elég erő ahhoz, hogy a pusztulás örvényének szédülete előtt mégis megálljon.

Annie tehát elérkezettnek látta az időt arra, hogy közbevesse magát és megmentse Nikolaival együtt magát és Babettet is a teljes pusztulástól. Asszonyi varázsának és rábeszélő képességének minden eszközét igénybevéve meg akarta győzni Nikolait ennek a helyzetnek a tarthatatlanságáról. Voltak napok, amidőn Nikolai (a józanság tisztán látásának immár egyre ritkuló óráin) mindent megigért, fogadkozott a munka megkezdésére és az uj rendes életre. De alig hogy eljött az est, mintha gonosz szellemkezek vonszolták volna, ment feltartózhatatlanul, ellentmondást nem türve az uj mámorok elé, a tobzódó párisi éjszakába. Ment és most már nem hatották meg Annie könnyei, Babette üdvös kacagása és a nélkülözés réme, amely már az ajtón kopogtatott.

Igy mult el még egy év, a szenvedések ujabb tövliskoszorus tizenkét hónapja, amidőn megtörtént végre az, aminek be kellett következnie. Nikolai egy heves, fuldokló zokogással és a robbanásig feszült idegizgalommal telt párbeszéd után eltávozott házulról, két napig dőzsölt a legkétesebb párisi mulatókban, azután levelet irt Annienek, hogy elmegy, örökre, elhagyja, ne keresse, legyen mindennek vége.

A levélen meglátszott, hogy reszkető kezekkel, részeg fejjel irta a férfi, de mégis, döbbenetesek voltak a gyürt papirosról Annie felé sikoltó szavak. Es az asszony, aki szerelméért feláldozta a tisztaságát, még akkor sem hitt . . . Várt, csöndes megadással, mindenről lemondó reménységgel, várta Nikolait, hogy visszajöjjön.

De Nikolai Romsky dr., aki valamikor esküszóval, szerelemmel igérte meg neki, hogy örökké szeretni fogja s hü védelmezőjeként az egész életre melléje áll: *elment.* Elment egy bucsucsók, egy Istenhozzád nélkül, akkor, amidőn a nyomor belépett a hajdan de boldog kis lakásba. (Folyt. köv.)

— **Időjárás.** Meteorológiai intézet jelentése szerint tulnyomóan derült száraz idő várható hőemelkedéssel.

— **A főispán itthon.** Dr. *Tarányi* Ferenc főispán ma Zalaegerszegre érkezik.

— **Áthelyezés.** *Ujvári* Béla polgári iskolai tanárt a vall. és közoktatásügyi miniszter a balatonfüredi Erzsébet szeretetháztól az ujpesti polgári iskolához helyezte át.

— **Kinevezés.** Dr. *Burány* Gergely csornai prépost *Gönczi* Ede türjei volt jószágkormányzót jószágfelügyelővé nevezte ki.

— **A Porcinkula bucsu** tegnap este ért véget a ferenciek templomában. A katolikus hivek óriási sokasága vett részt mind a két napi bucsun. A tegnapi istentisztelet alatt *Rácz* főkántor vezetése alatt a templomi kórus figyelemreméltó művészi érzékkel adott elő egyházi énekeket, melyek közül Rácz saját szerzeményü miseéneke általános feltünést keltett. *Kenedi* Aura, *Domján* Gyula és István szólóénekét különösen ki kell emelnünk. Az istentisztelet alatt igen sok hivő a szentségekhez járult.

— **Megválasztott tanitónő.** A felsőszemenyei róm. kat. III ik tanitói állásra az iskolaszék *Kajtár* Erzsébet okleveles tanitónőt választotta meg.

— **A kanizsai postafőnöki állással** kapcsolatban megemlékeztünk többek között arról is, hogy *Muzikár* Ferenc kaposvári postafőnök is szerepel a sok pályázó között. Muzikár főfelügyelő most annak megállapitására kért fel bennünket, hogy nem pályázott a kanizsai 1 számu postafőnöki állásra.

— **A kiskanizsai polgárok áldozatkészsége.** A kiskanizsai katolikusok egy tizenkét mázsás harang beszerzésére most buzát gyüjtenek. Van olyan gazda is, aki 5 mázsa buzát jegyzet. A kiskanizsai polgárok oly áldozatkészek, hogy nemsokára megrendelhetik a harangot.

— **A cserkészeknek.** *Kumin* Ferenc az Amerikai vendéglő tulajdonosa a cserkészek külföldi kirándulására 10.000 koronát küldött be szerkesztőségünkbe. Rendeltetési helyére juttattuk.

— **Barátságos mérkőzés.** Vasárnap délután a Barcsi Sport Club I. és a Transdanubia I. csapatai között barátságos footbalmérkőzés folyik le. A Transdanubia ez alkalommal revancheot ad a barcsi egyesületnek, mely ott léte alkalmával 5:0 gól arányban verte. — Azóta azonban a Transdanubia csapata megerősödött és igy azok, kik a szeszgyári pályán vasárnap megjelennek, egy érdekes mérkőzés szemtanui lesznek.

— **A pöcegödör tisztitási dija.** Zalavármegye törvényhatósági árvizsgáló bizottsága a pöcegödör tisztitási diját Nagykanizsa és Zalaegerszeg város területére a következőképen állapitotta meg. Ahol a kocsival a gödörhöz lehet jutni, ott hektoliterenként 300, ellenkező esetben 400 koronát kell fizetni.

— **A talált pénz a kincstáré.** A pénzügyminiszter egy konkrét eset kapcsán kijelentette, hogy a talált pénzek egy esztendő után teljes egészükben az államkincstárt illetik.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötödéjében békebeli anyagból készült harisnyák, soknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megjelenhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

A gyermeknyaraltatás sikeres megoldása.

Keszthely, augusztus 2. — *A Zalai Közlöny tudósitójától.* —

A „*Zalai Közlöny*" egyik számában a gyermeknyaraltatás panaszait a már a tervnél való dugábadőlését olvastam. Ellentétek vannak főváros és vidék, város és falu között, ellentétek politikai, ellentétek vallási, egyszóval minden téren és mindenütt csak ellentetek. Magyar betegség. Régi átok.

Hát talán próbáljuk meg, ugy, hogy ne szoruljunk közvetlenül azokra, akikkel ellentétben vagyunk.

— Napok óta láttam a Balatonparton fürödni egy eleven, hancurozó, vidám kis társaságot: 24 fiu és külön 16 leány, meg 2 ovónő és 2 felügyelő. Gondoltam, ezek biztosan nyaraló gyermekek. Es szeget ütött a fejembe: hova tették vajjon ezek az *ellenteteket?* — Elmentem hát hozzájuk. Az egyik elemi iskolában laknak két teremben a fiuk, zárdában a leányok. *Sárosy* Gyula békésvármegyei árvaszéki elnök és *Kiss* Ferenc vm. irodatiszt, mint az akció szervezői és vezetői fogadtak. Elmondták, hogy Békésmegyéből jöttek. Különböző községekből verbuválták a kis csapatot. — Az „alkalmasság" kérdésében csak a rászorulás mértéke volt irányadó. Es semmi ellentét. Sok köztük a hadiárva és tisztviselőgyerek. Véznák, sápadtak, de a nyaralás és társasélet meghozta a jókedvüket, lassan lebarnulnak a jó zalai naptól. Naponta, ha lehet, fürödnek kétszer. — Az „Amazon"-ban kapnak kitünő és méltányosan olcsó étkezést. Lakásuk meg az iskolaterem, kitömött, puha szalmazsákok, pokrócok, stb. Ez nincs a gyerekeknek semmi bajuk, semmi panaszuk. A velük levő felnőttek ugy viselik gondját mindegyiknek, mint saját gyermekeiknek.

Hát ugy-e, ez mind szép, mind jó, de — és itt jön a mumus, a melyik tulajdonképpen okozója minden ellentétnek — a nyaraláshoz ugyanaz a három dolog kell, mint a háboruhoz. S ezt vajjon hol vette a kis társaság? — A maga zsebéből? Akkor nem lennének véznák, árvák, nyaraltatásra szorulók. Nem!

A törvényhatóság, Békésvármegye adta össze szükségen 1.400,000 koronát, községenként, önként. — Mert minden községnek fájt a sápadt, szomoru sorsra jutott gyermek. Fájt a jövő munkáskezeket erőtlennek, betegesnek, véznának látni. Es a törvényhatóság rendező kezével belenyult az ügybe, a községek megértéssel fogadták és támogatták erejükhöz mérten.

Igy jött össze a pénz. Igy lett független a kis csapat az ellentétektől. Es érzi jól — nagyon jól — magát Keszthelyen.

Es vajjon nem fog-e százszorosan megtérülni a törvényhatóságnak, a községeknek az áldozat, amit gyermekeikre hoztak?

Kölcsön ez csak. Ami kamatostul térül meg nemsokára a munkáskedvü, egészséges, életerős fiatalságban.

Miért, hogy ezt csak Békésmegye birja ki? Hogyan, hogy Békésmegyének *még a gyermekeire is* jut?

— **Orvosi hir.** Dr. *Welwarth* Dezső csecsemő és gyermekorvos szabadságáról visszaérkezett és rendelését Nádor-utca 10. szám alatt ujból megkezdte. Rendel: délelőtt 11—12 ig, délután 3—4-ig.

— **A Georgikon évkönyve.** A keszthelyi magy. kir. gazdasági akadémia Georgikon gazdasági köre az akadémiának, mint a világ legrégibb szakoktatásügyi intézményének 125 éves fennállása emlékére évkönyvet ad ki, mely évkönyv a kör ez évi munkásságát ismerteti és a kör szakülésén elhangzott kiválóbb szakelőadásokat is közli.

— **Kinevezik a vitézek járási őrmestereit.** A Vitézi Rend értelmében minden járásban vitézi őrmesterek nevezendők ki. A vitézi őrmesterek összekötő kapcsot alkotnak a vitézek és a járási hadnagyok közt.

— **Szabadon választhatnak orvost a köztisztviselők.** — Augusztus elsejétől uj alapra helyezik a közalkalmazottak gyógykezelését. Az az eddigi rendszer, mely szerint a köztisztviselők, illetve családtagjaik gyógykezelését megállapodások szerint egyes orvosok látták el, *megszünik.* Augusztus elsejével az ilyen megállapodások érvényüket vesztik és *minden köztisztviselő esetről esetre ahhoz az orvoshoz fordul, akihez akar.* Ezeket az orvosokat ezután nem az állam dijazza, hanem a köztisztviselő, aki viszont az államtól kérheti az orvosi költségek megtéritését. Ez orvosi segélyek, valamint a halálozási és gyermekágyi segélyek iránti kérvények mindenkor a miniszteriumhoz cimzendők, mig az üdülőbe való küldés, vagy gyógyfürdőbe való utalás iránti kérvények a Kansz-hoz. A kérvényeket igazoltatni kell a számvevőséggel és az illető hivatali főnökség küldi fel hivatalból a miniszteriumba, illetve a Kansz hoz. Az uj gyógykezelési rendszer életbelépésével a közalkalmazottak havi fizetésének egy-egy százalékát fogják levonni havonkint. Ezt az egyszázalékot junius elsejéig visszamenőleg is meg kell fizetniök a köztisztviselőknek.

— **A Nagykanizsai Keresztényszocialista Egyesület** f. hó 3 án, pénteken este 7 órakor az egyesület helyiségében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok pontos megjelenésre felhivatnak.

— **Uránia.** Szombat—vasárnap „Szent Mihály" Werner Emilia regénye filmen 6 felvonásban. Főszerepben Petrovics és Makay Margit. Angol hiradó. Jön: Joe May zseniális rendezésében, Mia May főszerepével „Szerelem vására."

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Uránia. Jön: „Szerelem vására".**

48

koronába kerül

példányonkint ugy helyben, mint vidéken augusztus 1-től naponta 6 és vasárnap 8 oldal terjedelemben megjelenő

ZALAI KÖZLÖNY

ha most negyedévre előfizet.

KÖZGAZDASÁG.

Az orosházai gazdaság tanulmánykirándulása Dánországba.

A m. kir. földmüvelésügyi miniszter közölte az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamarával, hogy az Orosházai Kisbirtokosok Szövetségének megkeresésére a kisgazda közönség érdeklődő tagjai részére szakszerü vezetés mellett Dánországba tanulmánykirándulást szervez.

A földmivelésügyi kormány a tanulmányut kielégitő sikere érdekében minden lehető erkölcsi és szakszerü támogatást meg fog adni arra nézve, hogy a tanulmányut a résztvevők magán gazdálkodásának és az általános gazdasági müveltségnek előmozditását szolgálja. Anyagi támogatást azonban megfelelő költségvetési fedezet hiányában nem nyujthat. Hogy ennek dacára a szerényebb anyagi viszonyok között élő gazdák részére is lehetővé tétessék a tanulmányi kiránduláson való részvétel, a dánországi illetékes tényezőkkel felveendő tárgyalások során gondoskodni kíván a földmüvelésügyi kormány arról, hogy a tanulmányuton részt venni óhajtó kisgazdáknak legalább egy része a dánországi tartózkodása idején az ottani kisgazdák vendégszeretetét élvezhesse.

Annak megállapitása céljából, hogy hány kisgazda óhajt egy ilyen tanulmányuton részt venni, felhivjuk a kamaránk hatáskörébe utalt gazdaközönséget, hogy amennyiben ezen dánországi tanulmányuton részt óhajtanak venni, jelentsék be ezirányu szándékukat az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatóságához. A kamara nagyon szivesen venné az érdeklődő és résztvenni óhajtó gazdák erre vonatkozó javaslatát, hogy a tanulmány kirándulás megtartására a folyó év melyik hónapja lenne legalkalmasabb.

A tanulmányuton való részvétel feltételeit és költségét annak tárgysorozatát és az összes tudnivalókat annak idején az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara az érdeklődő gazdaközönségnek tudomására hozza.

A tejhamisitás meggátlása érdekében.

A földmivelésügyi miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a tejhamisitások meggátlása és büntetése tárgyában. — A rendelet szerint egyes termelők és a tej forgalomba hozatalával foglalkozó egyének különböző konzerváló anyagokat is kevernek a tejbe. A rendelet a konzerváló szerekkel való keverést is épp oly hamisitásnak minősiti, mint a vizzel és idegen anyagokkal való keverést. Az ily módon üzött visszaélések kihágásnak minősitetnek és ugy a hamisitók mint a forgalombahozók szigoru büntetésben részesülnek.

Kormányrendelet a mezőgazdasági kishaszonbérletek meghosszabbitásáról.

A Budapesti Közlönyben jelent meg a kormánynak 5600/1923. M. E. számu rendelete, mely aképp intézkedik, hogy az 5751/1922. M. E. számu rendelet hatálya alá eső kishaszonbérletek, résművelések és legelőterületek — nem miként eddig történt — a további gazdasági évig, hanem azon gazdasági

y végéig hosszabbittatnak meg, amelyben a földbirtokreform az illető községben végrehajtatott. A rendelet e kérdésben fennálló jogszabályokat még annyiban módositotta a kormány, hogy az 5751—1922. M. E. számu rendelet alapján hozott határozatok végrehajtása iránti intézkedést a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága, illetve az Országos Földbirtokrendező Biróság hatáskörébe utalja.

Az idei burgonyát szabadon lehet a külföldön értékesiteni.

A földmivelésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértően további intézkedésig megengedte az idei termésü érett burgonya vámkülföldre engedély nélkül való szállitását.

A tőzsde hirei.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Budapest, aug. 2. A mai tőzsdenap volt az utolsó ebben a perloduaban, amikor a kötések ex giró történtek, mert ezután a kötések prompt kasszára történnek. A tőzsde ennek megfelelőleg nyitáskor bizonytalanul alakult és a magánforgalomban előfordult alacsonyabb árfolyamok itt is kifejezésre jutottak. *Az első félidőben 10—15 százalékos veszteségek is voltak*, később azonban az alacsonyabb árfolyamokon ugy a magánosok, mint a bankok vásárlásokat eszközöltek és igy a plac az eladásra kerülő darabokat felvette. Ennek következtében *átmenetileg megjavult*. Általában az üzlet tartózkodó volt, a prompt árut azonban keresték. Bécsből a mai napon a plac biztatás nélkül maradt. Kivételes esetben egy-két papir megjavitotta árfolyamát, azonban a maximális emelkedés 15 százalék.

Zárlatkor a hangulat barátságos, forgalom azonban vontatott és az irányzat gyengébb. Kosztpénz 14 százalék prompt, nincs benne üzlet.

Utótőzsde. Tekintettel arra, hogy a 27-ike utáni fizetési nap nem ismeretes, prolongáriás üzlet nem volt. Csekély irányzat mellett a forgalom tartott. Államvasut 440, Osztrák hitel 160, Magyar hitel 392, Salgó 540, Schlick 124, Hofherr 170, Égisz 24, Juta 117, Kőszén Délivasut 108, Cukor 2400, Just izzó 11, Interrexin 31, Mezőhegyesi 245, Oceán 28750.

Esti magánforgalomban az irányzat szilárdabb. Salgó 590, Államvasut 490, Kőszén 2100, Cukor 2400, Mezőhegyesi 250, Osztrák hitel 172, Magyar hitel 420, Délivasut 125.

Tőzsdén nem jegyzett értékek: rabank 7600—8200, Budapesti bank 5800—6200, Foresta 20000—30000, Just izzó 10—12, Korvin szinház 1800—2000, Korvin film 13—16500, Magyar—német bank 4000, Uj Pesti bank 2800—3200, Délkeleti 32, Kopeczky 2600.

Valuták és devizák:

Napoleon 78600, Font (London) 87170 89170, Dollár (New-York) 19125—19625, francia frank (Paris) 1098-1130, Márka (Berlin) 2·30 - 3·70, Olasz lira (Milano) 823—857. Osztrák kor. (Bécs) 28·80—28·60, Lei (Bukarest) 9660—10250, Szokol 557—577 Svájci frank (Zürich) 3400—3500, Dinár (Zágráb) 199—206·0, Lengyel márka (Varsó) 860-990, Amsterdam 8012. — Koppenhága 3434—3634, Krisztiánia 3034-3134, Stockholm 5068-5228.

Zürichi zárlat:

Berlin 5·00, Amsterdam Hollandia 220·50, New York 560—50 London 2559, Paris 3185, Milano 2415, Prága 1640, Budapest 05·00, Zágráb 580, Varsó 26, Wien 0·075, Szófia 506, Osztrák bély. 0·79·60
A korona Prágában 20·00, Bécsben 2·60.

A budapesti tőzsde záró árfolyamai

A budapesti tőzsde délután 1 órai záróárfolyamai a következők:

Állam adóssági kötvények

Aranyjáradék	—
4% kor. jár.	—
4% koronajár.	—
6% hadik.	—
5½% hadik.	—
4% nem. n. kor. jár.	—

Bankok

Ang.-M. b.	65000
Hazai	135000
Agrár	—
Magy. Hit.	375000
Jelzálog	27000
Leszámit.	72000
Ol.-M. bank	23000
Osztr. Hit.	159000
Salgó	550000
Rima	165000
Közuti	35000
Városi	38000
Délivasut	110000
Államvasut	390000
Nova	170000
Angol	—
B. Agrár	44000
Iparbank	—
Földhitelb.	295000
Hermes	68000
Horv. szl. j. b.	47000
Ingatlan	152000
M.-Cseh Iparb.	35000
Forgalmi	35000
Ker. Hitel	32000
Magyar-Német	21000
Közp. Jelzál.	21000
Városi bank	19000
Merkur	25000
Nemz. b. és tak.	32000
Keresk. B.	730000
Lloyd bank	25000

Takarékpénztárak

Belvárosi tp.	39000
Lipótvárosi	25000
Fővárosi	91000
Kőbány. Tak.	20000
Által. Tak.	120000
M. orsz. közp.	141000
Hazai első	1825000

Biztositók:

Első M. Bizt.	2000000
Fonciére	172000
Magy. Franc.	—
Jég!	49000
Pannonia b.	550000

Malmok

Bors. M.	128000
Concordia	58750
Békéscsabai	60000
Budapesti	128000
Törökszmiklós	36000
Gizella	70000
Hungária	79000
Királymalom	—
Viktória	205000
Tr. Danubia	47000
Union gözm.	—

Bányák és téglagyárak

Beocsini	700000
Bors. szén	265000
Szentlőr.	63000
Cement	135000
Északi szén	—
Szászvári	450000
Kohó	630000
István tégla	64000
Kőb. gőzt.	—
Drasche	155000
Magnezit	1600000

Aszfalt	60000
Ált. Kősz.	2250000
Kerámia	70000
Nagyhét.	160000
Ujlaki	75000
Urikányi	800000
Back m.	80000
Bauxid	110000

Nyomdák

Athenaeum	150000
Franklin	—
Globus	40000
Kunossy	29000
Pallas	105000
Réval	39000
Rigler	33000
Stephaneum	88000

Vasművek és gépgyárak

Kóburg	42000
Csáky	50000
Gazd. Gy.	125000
Fegyver	760000
Frankl	82000
Ganz-Dan.	13200000
Ganz-Vill.	1100000
Gép és vasut	76000
Győrffy	50000
Hofherr	180000
Kaszab	55000
Kühne	80000
Láng	135000
Lipták	26000
Mág	60000
Magyar acél	135000
Belga fém	100000
Motor	56000
Ólomárugyár	28000
Vegyipar	27000
Vagongyár	110000
Roessemann	60000
Schlick	120000
Schuller	80000
Teudloff	62000
Wörner	29500
Chaudoir	130000
Rez-Lloyd	30000
Fábián vas	21500
Czinner	—
Interrex.	25000

Különféle vállalatok

Légszesz	1100000
Bárdi	23000
Baróti	18000
Bóni	85000
Brassói	300000
Chinoin	13000
Danica	117000
Diana	16000
Égisz	25000
Egy. izzó	370000
Textil	23000
Gyapjumosó	98000
Papir	63000
Részvénysor	188000
Szövő-Kötő	61000
Spódium	270000
Temesi sz.	39000
Dorogi	40000
Délcukor	330000
Star	—
Felten	450000
Fiumei rizs	800000
Flóra	106000
Fővárosi sör	40000
Goldberg.	72000
Gschwindt	205000
Halkeresk.	31000
Műtrágy.	290000
Horvát cuk.	700000
Hungária	—
Juta	113000
Kábel	1200000

Karton	72000
Keglevich	17000
Keleti Murányi	—
Királyautó	12500
Királysör	73000
Klein	17000
Klotild	170000
Polgári sör	400000
Krausz szesz	75000
Liget szan.	68000
M. Cukor	2300000
Lámpa	160000
Auer	140000
K. és lenipar	63000
Őstermelő	240000
Pamut	160000
Gumi	125000
Szalámi	27000
Vasuti forg.	190000
Marosi pet.	—
Mezőg. Ip.	675000
Oceán	30000
Olajipar	100000
Pann. sör	—
Phöbus	32000
Rothmüller	20000
Dtull sertés	60000
Vander	31000
Lukács	—
Alt. Gáz	—
Püspöki	30000
Royal szálló	90000
Schwartzer	40000
Szeg. kender	240000
Szikra	70000
Stummer	—
Telefon	93000
Tem. sör	80000
Tokaji	85000
Török	19000
Turul cipő	—
Unió szinh.	21500
Várm. mezőg	23000
Vasm. vill.	45000
Vill. pezsgő	28000
Zagyvapálf.	70000
Mezőh. cukor	250000
Kissling	20000
Mérleg	—

Faipari vállalatok

Merkurfa	14250
Cserző	32000
Dunaharaszti	28000
Egyes. fa	43000
Foresta	—
Fournier	30000
Gutmann	370000
Hazai fa	135000
Honi fa	23000
Kőrösbányai	13000
Különl. épit.	16000
Lignum (hifi)	63500
Magyar ált. fa	—
Amerikai fa	30000
Erdő	14000
M. Lloyd	85000
Malomsoky	19000
Nemzeti fa	—
Lichtig	13750
Uj Ofa	370000
Orsz. fa	—
Rézbányai	59000
Szlavónia	84000
Union	1000000
Vik. butor	14100
Zabolai	110000
Zentai	90000
Mftr.	265000

Közlekedési vállalatok

Adria	650000
Atlantika	59000
Levante	465000
Bur	29000
Miskolci vill.	37000
Trőszt	95000

A mai terménytőzsdén az árak estek és csak a malomkartell vásárlásai élénkitették meg a placot. A malmok Budapesten körülbelül 60—70 vagont vásároltak 78 kg-os alapon. O buzában gyengébb volt az üzlet, Budapesten 770. Uj buzát 78 kg-os alapon 780—785 K-val vásárolták. A forgalom mind prompt buzára vonatkozik, határidős üzlet nem volt.

Rozs csak uj áru volt a placon. Állomáson 500, Budapesten 530. Árpa csendes.

Takarmány cikkek elhanyagoltak, irányzat itt is lanyha és az árak 1—1500 K-val estek. Uj zab Budapesten közraktárból 745 K. Tengeri állomáson prompt áru 550. Korpa Budapesten 340, állomáson 320. Korpában a forgalom csekély.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 77000—77500, egyéb 76000-6600 rozs 52000-53500 takarmány árpa 44000-48000 sör 0000-0000 zab 72000-74000 tengeri 56000—56500, repce 137500, korpa 38000—34000, köles —·—.

Vágómarhavásár. A vásár irányzata lanyha volt, mivel kevés bécsi vevő volt a placon. Igy az árak 3—400 K-val estek.

Felhajtás 1063 drb. nagy magyar vágómarha. Árak: Ökör II. rendü 2100—800, közepes 1600—1900, silány 1100—1500. Bika jobb 2200—700. Magyar tehén 2000—2500. Csontozni való 1000—1300. Növendékmarha 1400—1700.

Marhahus vásár. I. rendü egész 5280—6400, hátulja 5600—7000, eleje 5300—6400; II. rendü egész 4300—5000, hátulja 4600—5400, eleje 3000—3200. Faggyu 2000—2400. Felhajtás: Nagymarha 85, eladás 67. Borju felhajtás 76, eladás 76. Irányzat lanyha. Növendékmarha I. rendü 3500. Borju 5000—5400. Növendékmarha 1, eladás 1.

Sertésvásár. Felhajtás 720, eladtak 600-at. Árak: I. r. 5800—6000, könnyü 5000—5300, közepes 5400—700. — Szalonnás félsertés 5800. Lehuzott hus 4800—5200. Sózott szalonna 7200—500. Zsir 8800—9000.

A csehek a Felvidékből egyszerü gyarmatot akarnak csinálni.

Budapest, augusztus 2. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Zsolnáról jelentik: A Turóczszentmártonban megjelenő „Narodni Noviny" cimü lap, amely a tót nemzeti párt központi orgánuma, a napokban éles és elkeseredett cikket közölt a csehek nyilvánvaló imperialisztikus törekvései ellen. Adatszerüen bizonyitja, hogy a csehek a Felvidéket egyszerü cseh gyarmattá akarják tenni, még pedig olykép, hogy a „felszabaditott" tót testvért egzisztenciájában lehetetlenné teszik, a földreform keretében kisajátitott birtokparcellákat telepesek között osztják fel a helyi lakosság teljes háttérbeszoritásával. A tótok ilyenformán a maguk hazájából tovább is kénytelenek Amerikába vándorolni. Tele vannak ezekkel a szomoru kivándorlókkal a pályaudvarok. A tót nemzeti pártnak legfőbb kötelessége, hogy ezekkel az állapotokkal szemben felvegye a legélesebb küzdelmet.

Főszerkesztő: **zsérl Pósch Géza.**
Felelős szerkesztő **Benedek Rezső.**
Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

Apró hirdetések.

Minden szó 20 korona, vastagabb betűvel 40 korona. Állást keresőknek 50 százalék szerzőmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Írógép bérbe kerestetik. Címek a kiadóhivatalba leadandó.

Irodának alkalmas szoba fűtésrendszer bérlettel kerestetik azonnalra. Tekintetes bérelő előnyben részesül. Címek a kiadóhivatalba kérek.

Vadászterület bérbevenni, vagy társulni. Cím: Postaház 61. 7914

Kereskedelemirányú érettségizett, egyetlenben nős fiatal takarékpénztár, vagy más résztvevő kereskedőnél szeretne elhelyezni. Lakásom: Nagykanizsa, Gyár-utca 31. Tóth Ferenc posta alatt.

Fele ár tanulóknak felvétetik Nagy Antal tímármesternél, Csengery-ut 66. 7913

Vasbarakkedőgerendát és tanulók felvesznek azonnal felvétetnek Schwager Gyula vasbarakkedőtelepén, Magyar-utca 4.

Finom ürömbor bocsátott szobát keres. Címek a kiadóba kérek.

Bútorozott szobámba lakótársat keresek. Bővebben Arany János-utca 1/a. 7930

Kórisbogár, anyarozs, hársfavirág és minden más gyógynövény a legmagasabb napi áron értékesíthető:

Pantodrog Magyar Gyógynövény R. T.

Budapest, VIII., Baross-utca 12.

FIGYELEM! Czégünk nevével visszaélnek, azért budapesti irodánkban kórisbogárért 1000, anyarozsért 800, hársfavirágért 300 K-val magasabb árat fizetünk bizonyosságunkban a napi árnál.

JUMPER PAMUT

a legszebb szinekben a legnagyobb választékban

KLEIN JÓZSEF ÉS TESTVÉRE

cég kalapüzletében.

MÉRLEGKÉPES

KÖNYVELŐ

ki németül is levelez, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok **Frank és Társa kefegyár, Nagykanizsa** czímre.

SIKÁRGYÖKÉRTERMELŐ

évi termését megvesznének, esetleg kitermelést finanszírozunk, területet bérbevennének.

Ajánlatok „KEFEGYÁR 525/v." jeligére

BLOCKNER J. hirdető irodájába, **Budapest, IV. Semmelweis-u. 4.** küldendők.

3 heti könnyű akkord munkára 40—50

munkást

felveszünk jó keresettel

FEITSCHER ÉS ILLÉS

SUGÁR-UT 28. SZ. ALATT.

Jelentkezhetnek fiúk, leányok 12 évtől és felettek.

A munka azonnal kezdhető!

BUZÁT, ROZSOT,

zabot, árpát és tengerit

vásárolunk **legmagasabb** napi áron.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig log tartani.

Zalavármegyei Szövetkezeti Árufergalmi R. T., Nagykanizsa

Sügérdyuk: Kutora. Telefonszám: 132.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes

szőrme- és sapka-árukat

— az üzlet renoválása miatt — **leszállított árakon** kiárusítom.

Sok pénzt takarít meg, ki most nálam szükségletét fedezi.

Megtekinthető reggel 8-tól, este 6 ig vételkényszer nélkül.

Tisztelettel **FORGÁCS REZSŐ,** berlini szőrme- és sapkaáruháza

NAGYKANIZSA, FŐ-UT 22. SZÁM.

ÉKSZEREIT mielőtt értékesítené, saját érdekében nézze meg a kirakatunkban lévő napi árakat. Mindenféle ékszereket **óriási** árban vesszünk.

GELLÉRT TESTVÉREK

Budapest, VI., Eötvös-u. 6. szám.

SZAKÁTS GYULA

MŰSZERÜZEME ÉS IRÓGÉPVÁLLALATA

Telefon 40 **NAGYKANIZSA** Telefon 40

Kaszinczy-ut 29. (Klasenház)

NEM FÁJ FEJE

és a lába, ha

a Duák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben

rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült

ARGENT-féle

cipőt hord

Javítások gyorsan eszközöltetnek.

Kézzel varrott duplatalpu

SZANDAL már megrendelhető

Nagykanizsai Takarékpénztár

részvény elővételi jogokat

minden mennyiségben legmagasabban vásárolunk

GROSZ ÉS TÁRSA

bank- és tőzsdabizományosok

SUGÁR-UT 1.

Ajánlunk legolcsóbban, míg készletünk tart:

Szuperfoszfátot julius, augusztus, szeptemberi szállításra, vevő tetszése szerint

40%-os Kálisót, Kainitot, továbbá

Mésznitrogénnt, Kénsavas-Ammoniákot,

egész vagontételekben közvetlen a gyárból és kisebb mennyiség vásárlásánál

itteni raktárunkból

szállítva.

Melis és Pintér, Szombathely

Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társ. képviselője.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE

vízvezeték berendező vállalata

Főkirakat és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.**

Fióktelep: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13.**

Elvállalunk mindennemű vízvezeték berendezési munkálatokat, ugyanúgy mosdókat, fürdőszobákat, mosdó és closetberendezéseket, á[illegible] ...anyavízvezetési berendezéseket, csatornázásokat, szivó- és nyomó kutak, kőműves munkák és vízvezeték részére szükséges szükségszerűen szükséges szerelési munkálatokat, [illegible] és egyéb vízvezetékszerelési munkálatokat saját tervezésünk szerint.

Raktáron tartunk: mindennemű vízvezeték csöveket, rés armaturákat, öntöttvas szomlacsatorna és bádog fürdőkádakat, vörösréz fürdőkádakat, kályhákat, fayence mosdók és closetokat, mindennemű bádogáru edényeket, bádogárukat, szomlacsatornát kenyha edényeket, horzsasú etikett, sudár permetezőkeret, kertiszkocsi és átalakítási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközünk.

Iskolakönyvek bekötését

legolcsóbb árban vállalja

lapunk nyomdája

Fő-ut 5. szám alatt.

ÓVÁS.

Szives figyelmébe ajánlom nagybecsű üzletfeleimnek, hogy

GYŰJTŐFORGALMAM

össze nem tévesztendő minden más gyűjtőkép alakult gyűjtőforgalommal, mely d cára a konkurenciának, az eddigi pontossággal indítottik **hatalmas háromszor,** természetes **ugyanazon árakkal, mint a konkurencia.**

Kérve további nagybecsű megbizásaikat teljes tisztelettel

HUSZ JENŐ szállító **BUDAPEST,**

VII., Kaszinczy-utca 51. sz.

Telefon: József 128-06. és 76-67.

Saját szarvi raktár vágóanyal Speel Déli Vasútnál

Képviselve:

GÜNSER ZSIGMOND szállítóval

NAGYKANIZSA.

— Telefon: 334. —

FÉRFI-SZÖVETEK

és

TÉLIKABÁT-SZÖVETEK

óriási választékban

FÜRST JÓZSEF

divatáruháza a „Kékszilag"-ban

NAGYKANIZSA

Telefonszám: 388. Központi szálloda.

KOSZTPÉNZT

kihelyezésre elfogad, idejében feladott tőzsdei megbizásokat tőzsdéjárfolyamos effektuái, vidéki megbizásokat pontosan teljesít a

Magyar Közlistviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R. T.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 74. szám.

Telefon: József 60-20., József 135-32.

Giróforgalom: CORDENBANK. 7955

Hirdetmény.

Gajambok község (Zalamegye) jócsökölcsű bizonyitványnal rendelkező

kovácsot

keres segéddel együtt.

Választás **szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor** lesz.

Feltételek megtudhatók minden vasárnap.

Közbirtokosság.

Az uj forgalmi adókönyvek

melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előírásának megfelelnek

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésében

kaphatók.

FIGYELEM! A nagyobb alakú forgalmi adókönyvnek a kivételszerű napi zárlati rovatokat kell tartalmazni:

bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 175. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 4. Szombat Egyes szám ára 60 korona.

Vörös Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal VII. ker. Akácfa-utca 42. s. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 42. s. Telefonszám: József 73—61.

Kiadóhivatal ára: Egy hóra 1200 K, negyedévre 3600 K. Budapesten kapható Anker-ház 3. sz. dohányárudában

A munkabeszüntetés

a bérharcnak legutolsó fegyvere. Valljuk be őszintén — legélesebb fegyvere. És nagyon vigyázzon az, aki e fegyverhez nyul, hogy önsérülés ne történjék. Azért a fizetésemelésnek munkabeszüntetés utján való kikényszerítését minden egyes esetben nagyon is meggondolandónak tartjuk. Mert rendesen mindkét fél, ugy a dolgozó, mint a munkaadó sulyos károsodását jelenti. Noha vannak esetek, amikor nincs más eszköz a dolgos kezek számára, hogy maguknak nagyobb darabka kenyeret biztositsanak — mint az ellenállás, de ezek csak a legnagyobb ritkaság számba kell, hogy jöjjenek.

Nem vagyunk hivei a munka beszüntetésnek, az ellenállásnak, vagy bármily más erőszakos eszköznek — ahol könnyű megegyezés és kölcsönös megértés utján mindkét fél részére sokkalta nagyobb előnyöket lehet elérni.

Különösen áll ez a mozdonyvezetők és fűtők mostani passziv rezisztenciájára. A miniszertanács azon határozata, mellyel most ujabban ugy rendezték a közalkalmazottak fizetését, hogy soraikban általános megnyugvást kellett, meggyőzhette a mozdonyvezetőket és fűtőket is arról, hogy a magyar kormány minden rendelkezésére álló eszközzel segitségére kiván lenni tisztviselőinek a sulyos megélhetés égetően nehéz problémájában Olyan áldozatokat hozott, melyek az ország teherbirását is erős próbára teszik. Türhetőbbé, kevésbbé gondterheltté tette számukra és családtagjaikra a megélhetést, anélkül, hogy a közalkalmazottak csak a legcsekélyebb kényszereszközökhöz nyultak. A magyar kormány átérezte, mert szintén átszenvedte a tisztviselői nyomor minden skáláját — és segitett, amennyire teljes erejének és lehetőségének latbavetésével csak segiteni tudott.

A mozdonyvezetőknek és fűtőknek ugyanazon álláspontra kellett volna helyezkedni, mint a többi tisztviselőknek, nem pedig kényszerhelyzetbe hozni, sőt egyenesen keztyűt dobni a felelős tényezőknek.

A sztrájkkal — amely teljesen megbénította az ország vérkeringését — *azt a látszatot keltették* az ország becsületesen dolgozó népe előtt, hogy harcuk nem gazdasági harc, nem a nagyobb darabka kenyérért folytatott küzdelem, de *politikai hátterü*, politikai célzattal és akarásokkal, melynek hátterében itt lappang *a titkos fekete kéz* . . .

A magyar nemzet megpróbáltatásainak legsulyosabb napjaiban a magyar vasutasság mindenkor becsületes védője volt a nemzet érdekeinek, kipróbált hazafiasságán a nihil zátonyra futott és hogy leninék uralma előbb dőlt meg, nem csekély mértékben a magyar vasutasok mindenek felett álló makulátlan hazafiasságának köszönhető.

Azért erős a meggyőződésünk, hogy e komoly percben sem lesz urrá rajtuk az elhamarkodottság, a meggondolatlanság, a szenvedély, de tisztában vannak azzal, hogy mivel tartoznak az országnak, a magyarságnak és a többi keresztethordozó, nélkülöző, de a magyar Golgota utját emelt fővel és magyar daccal járó *sok százezer más, nehezen dolgozó magyar testvéreknek.* (*)

A mozdonyvezetők sztrájkja a Házban.

Nincs jogosultsága a mozdonyvezetők sztrájkjának. A miniszterelnök a sztrájkról.

Budapest, augusztus 3. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A nemzetgyülés ma délelőtti ülésének megnyitása előtt mozgalmas élet volt a folyosón. A képviselők a tegnapesti események hatása alatt későn érkeztek meg a képviselőházba és egyes csoportokban tárgyalták az eseményeket. Kérdőkézre járt egy röpirat, melyet a tegnapesti órákban dobtak az utcára. A röpirat a következő:

„Amig mások megszedték magukat, addig mi feláldoztuk magunkat és mégis az állam semmiféle biztositott számunkra. Levonhatjuk a megállapitást, hogy nagy szégyene a kormánynak és a nemzetgyülésnek, hogy az ügyben mindeddig nem intézkedtek. Ahogy a kormány cselekszik, ugy cselekszünk mi is. Mi addig segitséget vártunk, de a mi jóhiszeműségünkkel visszaéltek. Kijelentjük, hogy a megkezdett harcot a pokol minden veszélyével szemben is lankatlan kitartással és erővel folytatjuk. Nem riasztott bennünket vissza semmi önkény, semmiféle miniszterelnöki betiltás. Alárirások: A Keresztény Szocialista Nemzetnevelők Országos Egyesülete, a Magyar Mozdonyvezetők Országos Egyesülete, a MOVE, a Keresztény Szocialista Szakszervezetének Bizottsága, az ÉME, a Fővárosi Altisztek Szakcsoportja."

A képviselők a legnagyobb felháborodással és elitéléssel tárgyalták ezt a röpiratot, amikor Gömbös megérkezett, az ÉME párti képviselők azonnal kérdést intéztek hozzá a röpiratban szereplő MOVE alárásáról. Gömbös Gyula a leghatározottabban kijelentette, hogy a MOVE alárás *apokrif* és hogy ebben az ügyben a legszigorubb vizsgálatot követeli.

Bethlen István miniszterelnök a kereskedelemügyi miniszter társaságában érkezett a képviselőházba. Gömbös Gyula azonnal felkereste és ismertette vele a szóbanforgó röpiratot. *Kijelentette, hogy a MOVE aláirásáról nem tud semmit,* az visszaélés a MOVE nevével.

A miniszterelnök a társaslőkkel, Gömbös Gyulával és Almássy Lászlóval visszavonult szobájába tanácskozásra. Megállapodtak abban, hogy a napi felszólalásokban a röpirat és általában a sztrájk ügyével Gömbös Gyula, Haller István, Kiss Menyhért, Almássy László és Gaál Gaszton szólalnak fel. Az ÉME párt ma délelőttre hirdetett értekezletét holnap délelőtt tartják meg. A mai nemzetgyülést néhány perccel 11 óra előtt nyitották meg.

Napirend előtt Gömbös Gyula és Szeitovszky Béla, továbbá Haller István, Almássy László és Gaál Gaszton jelentettek be felszólalást. Gömbös arról a körlevélről beszél, melyről a képviselők a délelőtt folyamán tárgyaltak, annak aláirását a MOVE részéről nem ismeri el és *maga a MOVE is legteljesebb mértékben elitéli a sztrájkot.*

Különben is bejelenti a Háznak, hogy az egyik képviselőtársa figyelmeztette, hogy *ez a röpirat már hónapokkal előbb megjelent.* Beszél a mozdonyvezetők és fűtők sztrájkjáról. A mozdonyvezetők a mostani kritikus helyzetben *az egész ország szemben hazafiatlanul viselkedtek.* Kivánja kimutatni, hogy **ez a sztrájk nem gazdasági,** meg kell állapitani, hogy a kormány nem követett el mulasztást abban, hogy ez a sztrájk kirobbant. Hogy lehet az, hogy a kormány nem tudott erről.

A után *Valkó* Lajos emelkedett szólásra. Beszél a mozdonyvezetők szükös fizetéséről és órabéréről, **az egyesités óta a mozdonyvezetők havi jövedelme 360—460 ezer korona** és már ők régebben bejelentették, hogy amennyiben azonnali rendezés nem történik, a munkát beszüntetik. Meg kell állapitani, hogy a mozdonyvezetők és fűtők igen nehéz viszonyok között rendkivüli munkát végeztek és azt derekasan végezték. Kijelenti, hogy a kormány semmiféle rendbontást nem tür és ezzel szemben a törvény teljes szigorával jár el.

Haller közbeszól: Nem szabad itélni anélkül, mig nem ismerjük azokat a rugókat és intenciókat, amelyek a sztrájkot kirobbantották. Beszél a keresztényszocialista sztrájk felfogásáról, amikor tárgyilagosan akarjuk a kérdést megvizsgálni, nem kell tulfűtött hangulat, mert a sztrájkolók azt hiszik, hogy a mennyiben gazdasági okai vannak, szüntesse meg a kormány azokat az okokat. *Legerélyesebben kell eljárni a sztrájk előidézőivel szemben, ha politikai okok vannak mögötte.* Kérdi, hogy mit szándékozik tenni a kormány?

Almássy László a mozdonyvezetők részéről semmiféle lépés nem történt azirányban, hogy feltárják a bajokat a kormány előtt.

Gaál Gaszton beszél arról, hogy nincsen jogosultsága a mozdonyvezetők és fűtők sztrájkjának. A szabad és független munkásságnak joga van a helyzetén javitani, de **ugyanakkor nincs joga egy állami alkalmazottnak saját hazájával szembe szállani.**

Bethlen István gróf miniszterelnök: Felvetették a képviselők azt a kérdést, hogy *gazdasági, vagy politikai sztrájkról van e szó?* Ebben a percben nem akarja eldönteni. A kormány a sztrájkot el nem türheti. — A vonat legalább ugy közlekedhessék, hogy a közélelmezési, személyszaszállitó és áruforgalom biztositassék. *Meg kell tudni* — **kik a felbujtók?** A saját részéről legalább a sulyos gazdasági helyzetben hajlandó arra, hogy munkabéregyeztetőbizottságot állitathasson fel, mert az egyes szakmák között nagy a bérkülönbözet.

Kiss Menyhért személyes kérdésben szólal fel. Szóvá teszi azt az ügyet is, hogy a mozdonyvezetők és fűtők kiküldöttei bejöttek a parlamentbe is. A mozdonyvezetők kérése jogos és különösen egy férfinek beszélt, aki később bemutatta magát: Andréka főkapitány vagyok, ki azután bement a többi képviselők közé s azt mondta, hogy egyes képviselők bujtogatnak.

Azután ismét *Bethlen* István beszél, végül pedig *Rakovszky* azt mondja, hogy a nemzetvédelmi osztagot csürhének nevezték. Ő ezt kikéri magának. (Élénk helyeslés.)

Zsitvay személyes kérdésben szólal fel. Az ő véleménye az volt, hogy a kormány a jogos kívánságokat teljesítse.

Megkezdték az őrizetbe vett vasutasok kihallgatását

Budapest, augusztus 3. (Telefonjelentés.) A mozdonyvezetők és fűtők sztrájkja alkalmából őrizetbe vett alkalmazottak kihallgatása ma délután két órakor a főkapitányságon megkezdődött. A vizsgálatot *Horváth* Antal főtanácsos irányítja. A kihallgatás nehéz munkáját a referensek és fogalmazók végzik. — Az előállított mozdonyvezetők és fűtőket, valamint a bizalmiférfiakat egyenként vezetik a rendőrség tisztviselői elé. Csak a kihallgatás elvégzése után fognak határozni, hogy az előállított egyéneket szolgálati kihágás és megszegés miatt előzetes letartóztatásba helyezzék-e. A kihallgatás előreláthatólag a késő esti órákig tart.

Apró táviratok.

Budapest, aug 3. (Telefonjelentés.) Politikai meglepetések készülnek, Gömböst követik a kisgazdák is.

A fővárosban teljes a rend, kapukat 9 órakor kell bezárni, mulatók záróraja 10 óra.

A Práger Tageblatt laibachi jelentések szerint Szlovákiában az államvasutak és délivasutak alkalmazottai 34 órás tüntető sztrájkba állottak. A postaalkalmazottak nem csatlakoztak a sztrájkmozgalomhoz.

Szigorúan büntetik a sztrájk vezetőit és a felbujtókat, de enyhén bánnak a félrevezetettekkel.

A helyiérdekű vasutaknál és a villamos vasutaknál a legteljesebb rendben folyik minden. *Az alkalmazottak a vasuti sztrájkolók eleivel nem azonosítják magukat.*

Lord Curson beszéde a lordok házában.

Páris, aug. 3. (Szikratávirat.) A „Havas" jelenti Londonból: Lord Curzon a felsőházban tartott beszédében többek között ezeket mondotta: Azzal vádolnak minket, hogy Franciaországot elkeserítjük és Németországot bujtogatjuk, azonban Németországnak mi mindenkor azt tanácsoljuk, hogy hagyjon fel a passzív ellenállással. Azt mondják, hogy Franciaország elhatározása megváltozhatatlan, azonban *Anglia sem maradhat tétlenül.* Nem tehetjük azt sem, hogy a jóvátételi bizottságból kivonuljunk, sem pedig azt, hogy a megszálló csapatokat visszavonjuk. Mi is aláírtuk a versaillesi békeszerződést és ezért őrködnünk kell azok végrehajtása felett. A brit politika ugyan nem járt sikerrel az egységes front tekintetében, de egyetlen pillanatig sem lehet azt állítani, hogy a sikerre minden kilátás eltűnt volna.

Október elsejéig tulajdonjogilag átadják a földhöz juttatottaknak a megitélt földet.

Nagykanizsa, augusztus, 3 — Saját tudósítónktól. —

A kanizsai földbirtokrendező bizottság most tárgyalta a már általunk legrészletesebben ismertetett OFB itélet mikénti végrehajtását a Földhitelintézet kiküldötteinek jelenlétében *Szabó* Győző járásbirósági alelnök elnöklete alatt. A tárgyaláson ott volt dr. *Sabján* Gyula polgármester a város képviseletében. A bizottság megbizta *Waligurszky* mérnököt a parcellázási munkálatok keresztülvitelével. A földhözjuttatottak katasztrális holdanként 15 kg. buza, a házhelyhez juttatottak 7·5 kg. buza árát kötelesek befizetni. A fizetési módozatokat dr. Sabján polgármester lapunk mai számának hirdetési rovatában közli. Minden remény meg van arra, hogy ugy a földhöz, mint a kishaszonbérlethez juttatottaknak a megitélt föld tulajdonjogilag október elsejéig simán átadható lesz.

Kincses Kolozsvár oláh rabságban.

A vérző magyar szíven mindaddig nem fog behegedni a román fegyvertől ütött seb, amig kincses Kolozsvár s vele együtt a földkerekség leggyönyörűbb része, az egész Erdély vissza nem kerül az ország testéhez. Öt év óta bitorolja itt a hatalmat a világ legtehetetlenebb népe, de a vergődő oroszlán, a szárnyaló magyar turul karma, még mindig lekötve és nyitott szemekkel, erejétől megfosztottan kénytelen nézni a pusztítást. Mert pusztítanak vagyont, kulturát, tradiciót, értékeket, a miket a magyar szellem és szorgalom itt, Mátyás király földjén évszázadok óta megteremtett. Egy pénzügyigazgatósági tisztviselő érkezett most haza a románok kezein levő kincses Kolozsvárról. Ő számolt be nekünk hűséges szinfestéssel ottani tapasztalatairól, amik bizony szomoru, magyar léleknek fájóképpé sűrösödnek össze.

Romania Mare.

— Csak a fantázia tartja össze és nem a jövendőjébe vetett hit. Maniu kegyelmes úr, a volt magyar képviselő, mennyit harcolt ezért a nagy Romániáért, ki most maskulpázik, a benszülött oláhság és az ország erejét adó, kulturfölényével kimagasló magyarsága meglér együtt és közös lélekkel szidja a „regátbeli" románt. A kolozsi — Kolozsvár melletti kies, szép sósfürdő — paraszt azt mondja, a magyar törvények, a magyar uralom paradicsom volt a felszabadulisághoz képest, amikor a régi Románia bojárjai és apró kishivatalnokjai éppugy szívják a testvér oláh vérét, mint az ellenséges magyarét. A becsületes, szorgalmas, békés erdélyi oláhparaszt — Jókai állít nekik örök emléket az „Egy az Isten" egy szép jelenetében — érzi, hogy a magyarok oldalán áll az igazság és a régi kötelék meg a közös uj baj összeköti, testvéresíti őket.

A méltóságos pincér.

— Miért? Komoly oka van rá. A magyar tisztviselők nagyrésze és legjava odahagyta a román impériumot. A kormány kétségbeesett: mi lesz a közigazgatással? Nosza hamar hirdetményt tett közzé, hogy aki írni, olvasni tud, jelentkezzék állami szolgálatra. Műveletlen, durvalelkü, közönséges emberek, Romániából származó pénzsóvár kalandorok kerültek a hivatalokba. Ezek most tűzzel-vassal „közigazgatnak" a saját zsebükbe és irtózatosan gyűlölik a magyarokat. Erény, tisztaság, közéleti morál náluk ismeretlen fogalom. A jó példa — sajnos — áthat a megmaradt magyar tisztviselőkre is. Nagyváradon dolgozik egy renegát magyar pénzügyi főtanácsos, aki a román uralom alatt vagyont, házat szerzett magának, most gondtalanul él. Maga is őszintén bevallja, miből? Egy kis baksisért lehet engedni az adókból.

— De legjellemzőbb példája a korrupciságnak a méltóságos pincér úr. Valamikor valamelyik kolozsvári étteremben volt ötödrangu, züllött pincér, akivel a vendégek nem szívesen érintkeztek. Ma valami főtitkári címet visel, méltóságos cím a rangja és ajtaja előtt fegyveres román baka áll. Igy tiszteli meg Romania Mare a maga kiváló embereit . . .

Mathiei Corvinul.

— Ez azt jelenti: Corvinusz Mátyás. A mi büszke, igazságos királyunkból bizony román nemzeti hős lett. Épp ezért nem rombolták le szobrát, Fadrusz remekét, csak a magyar feliratot javították ki: „Mathie Corvinul"-ra. A reneszánszért rajongó, művészlelkü király örök nyugodalmát így merték megzavarni a bocskoros barbár hordák.

— A szobor elé felállították Róma szent lupusát, aminek emlőitől Romulusz és Rémusz szívják a nevelő nedüt. Ez a románok román, sőt latin. eredetét akarná szimbolizálni. A történelem kacag ezen a pöffeszkedésen. Ciceró, Horatius, Vergiliusz fajtestvérének meri magát nevezni ez a nép. Vajjon mit szól hozzá a kényszerű szövetséges, Itália nemes népe? Néha tán dühre buzog fel ereiben a civis Románia becsületesen igaz, büszke, kék vére.

A magyarok ellen.

— Ez a jelszó. Üldözik, űzik a magyarságot a Romániából származó urak. A hivatalos nyelv: román. Persze a békeszerződés értelmében a hatóságok kötelesek meghallgatni a magyar beszédet, ha valaki románul nem tud. Fittyet hánynak a ratifikált rendelkezésre.

— Magyar iskola nincs. A kolozsvári gyönyörű Nemzeti Szinházban román ripacsok művészkednek. És Janovich dr. kénytelen lelkes trupjával a nyári szinházban meghuzódni, ahol egész tél folyamán mártiromsággal játszva, komoly magyar kulturmunkát végzett.

És csodálatos. Künn az utcán, az üzletekben, társaságban mindenütt magyarul beszélnek. Az édesízü magyar szót nem tudja a szuronyerdő az ajkakról leirtani. Nyelvében él a nemzet . . . A magyar szó őrzi a magyar gondolatot, a magyar szívet. Amig él Erdélyben — ha titkon is — a magyar szó, addig nincs elveszve ez a szép ország.

A lei kurzusa.

— Biharpüspöki az utolsó állomás. Itt motozzák meg az utasokat tetőtől talpig, hogy nem visz-e ki magával valami nemes értéket. Pénzek közül csak a német és lengyel márkát, az osztrák és magyar koronát szabad kivinni. Leit természetesen nem. Az állomáson vannak pénzváltó üzletek, ahol 150 koronáért váltják be a nemes román valutát.

— Persze ez a motozás valóságos tortura. Kegyetlen és igazságtalan. Nem törődnek azzal, hogy az utas lekésik, legfeljebb vár, de a bürokratizmusnak seholsem tapasztalható, ostoba késlekedésének alá kell magát vetnie.

— Az utazásról lévén szó, nem lehet említés nélkül hagyni, hogy a vasuti viszonyok kriminálisak. Csak a gyorsvonatok néznek ki ugy ahogy. — Legszomorubb látomás azonban, hogy az állomásokon használatlanul ott hevernek Máv. felirással a tőlünk rabolt kocsik. Eső verdesi, időjárás tépi ezeket a drága értékeket. Pusztul idegen, barbár kézen a magyar korona.

A föld gyümölcse.

— A piac tele van minden jóval. Ez a talaj a magyar föld érdeme. Áldott, jóságos teremtő erő a mi földünk, még az ellenségnek is fizet. Élelmiszerekben rengeteg bőség és feltűnő olcsóság mutatkozik a kolozsvári piacon, a föld meghozná a maga gyümölcsét, duzzadó bőségével azt igéri, valamikor nekünk fog teremni.

— Lesz még magyar nyár . . . Lesz még kikelet, Kolozsvár felett . . . Magyar bánat sir, magyar remény vár rab Erdélyország felett.

A balatonendrédi csipke.

Ujra találkozom Gosztonyi Máténé urnővel.

X A csipkének ugy látszik vége lett, mert nem kaptunk mi se kisasszonyt, se telepet. A Titkár ur, amint megtudtam, kályhaügynök lett, az állam is beszüntette támogatását, de hát nekem se volt időm siránkozásra, vagy sopánkodásra, mert az elmult évek alatt annyira rendbe szedtem a kicsiny egyházamat, hogy építkezni kellett. Meg volt hozzá a kedv is, a pénz is, no, meg a bátorság is. Mert aki építkezni mer, az olyan bátor ember legyen, hogy az ördögtől se féljen. Mi azonban ilyen bátor emberek voltunk. Javában haladt az építkezés, amikor nekem eszembe jutott a régi szerelmesem és elgondoltam, hogy a fészek készen lesz, hát asszony is kell a házhoz. Megirtam a levelemet a kis lánynak, hogy hát készen lesz a ház, ha tehát meggondolta a dolgot, jöhet ám bele királynőnek. Ezt a levelemet azonban nem bíztam semmiféle postára, hanem bevittem magam Siófokra és ott bedobtam a mozgópostába a vonatra. Mikor aztán nagy örvendezéssel jövök vissza, egy első osztályu kocsiból leszól reám egy roppant elegáns hölgy: „Jónapot lelkész ur!" Meglepődve néztem fel, mert mint afféle jóneveléső falusi pap, én nem tartottam a Délivasuton I-ső osztályu ismerősöket. Mindig III. osztály volt a mi birodalmunk, az ujjunkon eltudtuk számolni a II-od osztályon utazó ismerőseinket. De I-ső osztály! Olyan nincs. Azonban volt. Ott állott magasan fölöttem és tekintettel arra, hogy a vonat minden pil-

lanatban elindulhat, gyorsan elmondta, hogy már rég óta keresnek engem gróf Batthyány Lajosné őnagyméltóságával a csipke dolgában és hogy a kegyelmes asszony el is akar jönni, hogy személyesen győződjön meg a csipke állásáról. „Jaj, Nagyságos Asszonyom — siettem közbevágni — most ne jöjjenek, mert szét van szedve a házam.“ „Óh, az nem baj — folytatta a nagyságos asszony — mert mi autóval megyünk.“ Kölcsönösen kicseréltük a cimeinket és én mehettem haza előkésziteni a nagy vendégfogadást. Hirt adtam a csipkéseknek, hogy mindenki legyen készen. Később megtudtam a látogatás napját is. Azt is hirül adtam a csipkéseknek. Azok aztán a nyakamra is hozták minden dirib darab csipkéjüket 80 cm.-től 230 cm.-ig. Benne voltam a kredoba, ki kellett fizetnem. A jelzett napon aztán vártunk angyali türelemmel, de autó helyett jött egy olyan ólmos eső, hogy a kegyelmes asszony nem mert elindulni. Igaza is volt.

Ólmos eső ide, ólmos eső oda, én ujra felsültem a csipkével. A sok csipkés itt rajzott egész nap, az eső elől a szomszéd házak eresze alatt keresve menedéket, gondolom, hogy hogyan áldottak azok engem. Mert hogy elázott a szép ruhájuk. Ezeknek is igazuk volt. Jöttek aztán a levelek, hogy én menjek fel Pestre az Igazgató úrhoz. Felmentem. Ott aztán megegyeztünk az Igazgató urral apróra, hogy ők támogatni fognak engem, azonban nekem magamnak kell megcsinálni mindent. Nekem kell gondoskodnom fütésről, világitásról, szaktanitónőről, teremről, ennek bebutorozásáról, aztán majd kapok megrendelést. Felit se igen értettem én az egésznek, csak annyit tudtam, hogy én kapok egyszersmindenkorra 500 kor. segélyt (ezüstben) és évente 800 koronát a szaktanitónő fizetésére. A vármegye is ajánlt évi 200 koronát, hát gondoltam magamban, ha én ingyen kosztot adok a szaktanitónőnek, ezeket a segélyeket meg odaadom fizetésnek, akkor, ha jövedelmez a telep, ha nem, de fenn tudom tartani. Megnyugodva jöttem haza, de már a faluban nem mertem senkinek se szólni, hogy a csipkében is végeztem valamit Pesten. *Kájel Endre.*

A helyzet a nagykanizsai állomáson.

A rendőrség őrizetbe vett egy izgatót.

Nagykanizsa, aug. 3. A nagykanizsai pályaudvarra déli 1 óra 10 perckor beérkezett a budapesti személyvonat néhány utassal. Ez volt az a vonat, amely Balatonszentgyörgyön rekedt. 5 óra 25 perckor futott be a bécsi rendes személyvonat két mozdonnyal. Az egész személyzet kanizsai volt. Ez volt az utolsó vonat, mely Kanizsára befutott.

Vasuti körökből vett értesülésünk szerint az egész Délivasuton szünetel a forgalom.

Az állomáson tartózkodó Nemzetvédelmi Szövetség tagjai hosszabb időn át egy gyanusan viselkedő férfit figyeltek, aki a vasutasok közé furakodott és izgatott. Dr. *Őrley* kir. kormányfőtanácsos, a polgári vasutőrség parancsnoka és *Trippammer* Jenő helyettesparancsnok többször figyelmeztették az illetőt, hogy hagyja abba izgatásait, majd az állomás elhagyására szólitották fel. Ő azonban nem reagált a figyelmeztetésre és felszólitásra. Ekkor hozzálépett *Benkes* állam rendőrségi detektiv és igazolásra szólitotta fel, de az illető a detektivvel is szembeszállt és feleselt. A detektiv a renitens izgatót előállitotta a kapitányságra.

A kapitányságon az ügyeletes rendőrtiszt előtt főmérnöknek mondotta magát. A rendőrség vele szemben a szokásos eljárást foganatositotta.

A pillanatnyi helyzet az, hogy a legközelebbi órában szükségvonatot inditanak Budapestre.

A Kanizsáról ma délelőtt Szombathelyre inditott személyvonat ma délután a rendes időben visszaérkezett. A vonatot Szombathelyen feltartóztatták és délután rendes időben a kanizsai személyzet, csakhogy haza jöhessen, haza hozta az egész szerelvényt. Igy ma délután Szombathely és Kanizsa között ez a vonat a legszükségesebb forgalmat lebonyolitotta.

Magyar előkelőségek egy amerikai hajókolosszus fogadtatási ünnepségén.

Magyarország képviselői is résztvettek a „Lewiathan“ fogadtatásán. Gratz Gusztáv dr. ny. külügyminiszter a világ legnagyobb hajójáról

Budapest, aug. 3.

Megirtuk annak idején, hogy a jelenkori legnagyobb óceánjáró az amerikai tulajdonba jutott „Vaterland“, amely „*Leviathan*“ néven az Egyesült Államok hajóstársaságának az United States Linesnek vezérhajója julius 4-én indult első utjára New Yorkból Európába. Jelentettük azt is, hogy a hajót nagy ünnepséggel fogadják első befutása alkalmával s ezekre az ünnepségekre valamennyi kulturnemzet képviselőit meghivták. Magyarországból Hohenlohe herceg, Gratz Gusztáv dr. v. külügyminiszter, Poka Pivny Béla dr. a Magyar Külügyi Társaság igazgatója, Giesswein Sándor dr. pápai prelátus, nemzetgyülési képviselő utaztak el az ünnepségekre, amelyeken Szapáry László gróf angliai magyar nagykövettel élükön vettek részt. A meghivott előkelőségek most érkeztek vissza Budapestre; az érdekes utazásról Gratz Gusztáv ny. külügyminiszter a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az United States Lines magyarországi politikai képviselője, csákányi Marx János v. b. t. t. barátom kért fel arra, hogy több barátommal együtt, akiket egyidejüleg meghivott, vegyek részt azokon az ünnepségeken, amelyek a Lewiathan első megérkezésekor fognak lezajlani. A lapok szines tudósitásokban részletesen beszámoltak már az ünnepség külsőségeiről, én csupán azt a mély benyomást szegezhetem le, amelyet egy ilyen hajóóriás a szemlélőre gyakorol. Amikor a Lewiathan már befutott és előttünk feküdt a hatalmas vastest, minden jelenlevő elragadtatását a legtalálóbban fejezte ki Giesswein Sándor prelátus barátom, aki felkiáltott: Amióta a piramisokat láttam, ilyen hatalmas alkotás nem került elém!

Érthető kiváncsisággal léptünk a meglepő hajó belsejébe. Minden sarokban egy-egy lift siet fel-alá és szállitja az utasokat a legfelső „A“ fedélzetre, vagy le a „B—E“ fedélzetekre, melyek mind a vizszint felett vannak. A két legfelső fedélzetet foglalják el a közös termek, amelyek a modern kultura csodái. Társai karzattal ellátott étterem, táncterem, szinház, dohányzó, játszó, sport, uszó-termek állanak az utasok rendelkezésére. Különösen feltünik a mi európai szemünknek a rendkivüli, előkelően egyszerü amerikai kényelem, amely a hajót amerikai magánpalotákhoz teszi hasonlóvá. A széles folyosók sarkain különféle üzletek vannak, trafikok, virágkereskedések, bankok, bőrönd és játéküzletek. Póka-Pivny barátom Cherbourgban — ahonnan Southamptonig a Lewiathan fedélzetén tettük meg az utat — a hajón feladott 50 dollárt egy franciaországi fürdőhelyre, Deauwillebe drótnélküli táviró utján. Megérkezésünkkor a küldemény már várta szállodájában. A hajó drótnélküli táviróállomását természetesen valamivel nagyobb ügyletek lebonyolitására sürün vették igénybe a hajó utasai, különösen Pierpont Morgan és Vincent Astor, akik állandó összeköttetést tartottak fenn new-yorki felhőkarcolóik állomásaival. Érdeklődtünk a jegyek árai után is, a rendes európai-amerikai tarifától csak a luxus kabinok árai térnek el, 1000—5000 dollár egy ilyen jegy. Magyar koronában kifejezve még fényüzési és forgalmi adó nélkül is elég jelentékeny összeg.

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról. —

(23) Irta: **Oláh Árpád.**

Annie Lermontioff ujra érezte azt a nagy tompa fájdalmat a szive körül, mint akkor, amidőn Alexej Leonidioff a válaszut elé állitotta. De ez a fájdalom most százszor jobban égette s ha Babette nincsen, a mosolygó szőke amorett, Annie megölte volna magát.

Elment — zokogta azon az estén, amikor már egy heti távollét után biztosra kellett vennie, hogy Nikolai nem tér vissza hozzá — és én itt maradtam. Összetört élettel, remények és szerelem nélkül, kifosztva és megalázva attól, akit szeretett. Oh, ez a megpróbáltatás nagyobb volt az ő lelki erejénél, ezt nem lehetett daccal, közönnyel elviselni, eljött hát az a nap, amidőn ujra jajjongani és sikoltani kellett, mert a fájdalom ugy tört rá, mint a halál.

Elment. Az a Nikolai, akit a teste árán mentett meg Szibériától, az esküdött arra, hogy ezt nem fogja soha elfeledni. És lám, mégis elfeledte. Mégis meg tudta tenni, hogy más ledér nők festett ajkáért, pénzéhes mosolyáért, a hamarmuló, hangos örömökért sárbatiporja az ő szivét. Mert igen, igy volt. Annie szive másodszor került a sárba. Másodszor eszmélt arra, hogy milyen önző és rut a férfi, ha kihalt belőle a sziv szava... Másodszor, de most már legdöbbentőbb valóságában állott eléje az élet és hallatta gunyos kacaját. A könnyező asszonyi szemekbe ujból belerőhögött a Bün és joggal, mert ujra győzött.

Mit lehetett most már tenni? Menekülni, elfutni innen, összetört szivével és egy szőke babával. Vissza a Kaukázusba, az ősz, jó, megértő apa, Alexej Vladimir Lermontioff otthonába, hogy ott, a zsongó, mesélő halk erdők sürüségében elfelejtődjön az ő élete, neve és az ő boldogtalan szerelme. El kellett innen mennie, most már nem egyedül, de mégis Nélküle. El kellett menni és nem gondolni közös életük elmult három esztendejére, mely olyan nagyon boldog és szerelmes volt a kezdetén.

Igy határozta el Annie Lermontioff és valóban nem is tehetett mást. Tudta, hogy atyja szeretettel várja. Alexy Vladimir Lermontioff bölcs gondolkodásu férfiu volt és néma mosollyal intézte el az élet keserü és minduntalan feltörő problémáit. Nem csodálkozott semmin, — amint ő mondani szokta, — hiszen az életen nincs semmi csodálkozni való. Tudomásul vette, hogy Annie elakar válni Nikolai Romskytól, s levele, amelyben az apa soha el nem muló meleg szeretetével hivta haza Anniet, azzal végződött: „légy ugy, ahogy tenni akarsz.“

Eljött tehát a készülődés és az elutazás ideje. Annie asszony fásult közönnyel intézte el a szükséges tennivalókat. Elutazása előtt való estén egy urat fogadott, a leghiresebb párisi magánkutató intézet detektivjét és egy szomoru megbizatást adott neki.

— Válófélben vagyok az uramtól — mondotta Annie — és arra lenne szükség, hogy Ön Dr. Nikolai Romskyt megfigyelje és szemmeltartsa addig az ideig, amig én távol leszek Páristól. Ebben a lezárt boritékban mindent megtalál, ami férjem személyére vonatkozik s ha azt is elárulom, hogy a hires táncosnő, Vera Kinsky barátja, nem lesz nehéz rátalálnia. Itt az én oroszországi cimem is és arra kérem, hogy értesitsen Nikolai Romsky ezutáni életéről. Ugye, meglesz?

A detektiv meghajolt.

— Parancsára, nagyságos asszonyom. A jövő héttől kezdve már meg fogja kapni pontos jelentéseimet.

Másnap Annie szobalányával és Babette-vel elutazott Párisból. Az állomáson még megvett egy szinházi lapot, amelynek cimlapján riválisa, boldogságának összetiprója, Vera Kinsky táncosnő arcképe mosolygott. Annie sokáig elnézte a festett, merészen kokett arcot és ki tudja, mire gondolt.

A vonat rohant a zöldülő, virágos mezőkön át, a mosolygó, békés faluk, a nyugalmas kisvárosok mellett. Egyre jobban, minden perccel inkább távolodott attól a várostól, ahol meg kellett tanulnia a hitvesi szenvedést. Háta mögött volt tehát Páris, az örömök tarka városa, ahol rövid három év alatt elhervadt, elmult Annie Lermontioff első és utolsó, legigazibb szerelme.

Annie nézte a képet, mely feléje kacérkodott a lap fedeléről és szemei megteltek könnyel. Egy pillanatig talán önmagát is hibáztatta, hogy minden közeledési kisérlet nélkül, szinte futva hagyta ott Nikolait és Párist. (Folyt. köv.)

Southamptonban, a Lewiathan fedélzetén dejeuner volt, amelyre Londonból különvonatok szállitották a meghivottakat, akik legnagyobbrészben a hajóépitő és hajótulajdonosok közül kerültek ki. Minden állam képviselve volt ezen a diszebéden, de a legnagyobb számban angolok voltak jelen, nemcsak azért, mert ők odahaza voltak, hanem azért is, mert Angliának legnagyobb gazdasági érdeke a kereskedelmi hajórás hegemoniája, s ezért alaposan meg akarták vizsgálni a hatalmas konkurenst. Csoportokban osztottan vizsgálták át a hajót, a mentőcsónakokat, sőt fényszórókkal még az esti órákban is a Lewiathant csodálták, mustrálták az angol hajó-konstruktőrök.

A vasutasság nem óhajtotta a sztrájkot.

Nem tartják helyesnek az ellenállás folytatását. — Fel fogják hivni a sztrájkolókat a munka felvételére

Budapest, augusztus 3. (A M. T. I. jelenti lapunknak éjfél után.) A mozdonyvezetők Intéző bizottságának a rendőrségen előállitott és őrizetbe vett tagjai kihallgatásuk alkalmával azzal védekeztek, hogy a sztrájkot nem ők proponálták és a mozdonyvezetők az ő akaratuk ellenére léptek sztrájkba. A sztrájk kimondása után csak azért vállalták az Intéző bizottsági tisztet, hogy a sztrájkolókat a rendbontó lépéstől visszatartsák. Ma este a mozdonyvezetők egy küldöttsége járult a főkapitány elé és előtte kijelentette *Sarkady*, a szövetség elnöke, hogy a vasutasság nem óhajtotta a sztrájkot és nem tartja helyesnek annak folytatását sem.

A mozdonyvezetők kiküldötte kijelentette a főkapitánynak, hogy a szaktársakat még ma a munka felvételére fogják felhivni.

HIREK.

Vallomás.

Irta: **Barbarits Lajos.**

Mert szereted a krizántémot,
mert szereted a ködös téli estét,
mert szereted a konduló éjfélt,
mert szereted a siró embert:
— azért szeretlek.

Mert nem hiszel az eskü szónak,
mert nem hiszel a csók tüzének,
mert nem hiszed, amit megálmodsz,
mert nem hiszed azt se, amit más erez:
— azért hiszek neked.

Mert sirni tudsz, ha más nevet,
mert sirni tudsz, ha a tánc vadul,
mert siratod, amit régen kacagtál,
mert siratod az esti messze nótaszót:
— azért sirok veled.

Mert bucsuzol mindentől, ami eljön,
mert bucsuzol attól, ami sohase volt,
mert bucsuzol, ha az ajkad meg [remeg,
mert bucsuzol, ha a lelked titkon [álmodik:
— azért nem tudok bucsuzni tőled.

Pedig de jó lett volna tegnap!
— De jó, hogy ma már késő —
[nem lehet — —

— **Hivatalos óráink:** A kiadóhivatal (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái délelőtt fél 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig. Telefon 78. — A szerkesztőség (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái felek részére délelőtt 10 órától 12-ig. Telefon 78 A felelős szerkesztő délután 6 órától 8-ig a nyomdában (Főut 5. sz. alatt) fogad és bármily ügyben a nagyközönség rendelkezésére áll. Telefon 117.

— **Naptár:** Aug. 4. Domonk.

— **Időjárás.** Meteorológiai intézet jelentése szerint meleg zivatarokra hajló idő várható, később hősülyedéssel.

— **A fémipari szakiskola ügyében** *Vigh* Albert kultuszminiszteri tanácsos tegnap felkereste dr. *Sabján* Gyula polgármestert és *Király* Sándor műszaki tanácsost, akikkel a fémipari szakiskola építési módozatait megtárgyalta, majd megkötötték a szerződést a kereskedelmi miniszteriummal.

— **A nagykanizsai étterem- és kávéháztulajdonosok** beadványban fordulnak az államrendőrséghez, hogy miként Szombathelyen és a többi vidéki városokban, ugy Nagykanizsán is éjjel 2 óráig engedélyezzék az éttermekben és kávéházakban a zenélést. Az étterem és kávéháztulajdonosok kivánsága annál is inkább jogosult és könnyen teljesithető, mivel a záróra ugyis 2 órában van megállapitva, semmi akadálya tehát annak, hogy a zenészek a záróráig ne zenélhessenek.

— **Meghalt egy ujságiró.** Fiatal volt, még csak mindössze 28 éves, a becsületes nemzeti irányu sajtónak közkatonája *Windisch* Károly, aki a toll éles pennájával szolgálta magyar szivének minden idegszálával a magyarságot és a nemzeti gondolatot. Katonatiszt gyermeke volt, ő maga is részt vett a harctéren, majd a fővárosi ifjuság egyik vezetőembere lett, aki megbecsülhetetlen szolgálatot tett a vörös uralom alatt. A nemzeti sajtó munkásai megdöbbenéssel veszik körül a betük eszményi fanatikusának ravatalát és a testvérszeretet egy néma könyüjével bucsuzzunk attól, aki gondolatvilágunkhoz, világnézetünkhöz és szivünkhöz oly közel állott. Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk őrizni. Özvegy édesanyja mindenét vesztette egyetlen gyermekében.

— **Személyi hir.** *Kránitz* Kálmán veszprémi segédpüspök, káptalani nagyprépost *Szentes* Anzelm zirci perjel kiséretében a káptalani birtokok megtekintésére két napra Zalamerenyére érkezett. Innen Zalapátiba ment, ahol egész csendben ünnepelte pappá szentelésének hatvan éves évfordulóját.

— **A kereskedelmi alkalmazottak** holnap délelőtt fél 11 órakor tartják a Szarvas kávéház hátsó termében alakuló gyülésüket. *Deutsch* Jenő az egyesület országos titkára fogja ismertetni az egyesület fontosságát. Kéretnek a kartársak, hogy pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— **Keszthelyi sportélet.** Folyó hó 5-én (vasárnap) délután 6 órai kezdettel az MTK, a magyar bajnokcsapat teljes első csapatával fog felálni a Keszthelyi Legényegylet ellen.

— **Horváth János halála.** Őszinte részvéttel vettük a hirt, hogy pósfai *Horváth* János nyug. gépgyári igazgató, a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár RT igazgatósági tagja tegnap elhalálozott. Horváth János halála kiterjedt előkelő családot boritott mélységes gyászba.

— **Egy nemes emberbarát,** aki sok izben névtelenül törölte le a szenvedők könyüit, 20.000 K-t küldött be szerkesztőségünkbe Szent Antal éhező szegények segélyezésére. Teljesen a nemes lélek szándéka szerint osztottuk szét az összeget a legnagyobb nyomorban szenvedők között. Ugyanezen emberbarát 30.000 K-t adott át a ferencrendi házfőnöknek, aki 15 legszegényebb embernek 2—2000 K-t osztott ki. E nemes tett nem szorul dicséretre. Mindennél szebben beszél. Példának állitjuk.

— **Uránia. Jön: „Szerelem vására".**

— **A tisztviselők drágasági pótléka.** A jövőhéten kapják meg az állami alkalmazottak a 100 %-os drágasági pótlékot.

— **Adományokat csak hatósági engedély alapján szabad gyüjteni.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatósághoz rendeletet intézett, amellyel szabályozza az adománygyüjtéseket. A rendelet kimondja, hogy adományokat csak előzetes hatósági engedély alapján szabad gyüjteni. Ez az engedély nemcsak készpénzadomány gyüjtésére szükséges, hanem a gyüjtésnek bármilyen közvetitett módjához is. A jótékonycélu mulatságok rendezése, árucikkek és műtárgyak jótékony célra való forgalomba hozása, vagy kisorsolására, sajtótermékekre való előfizetések gyüjtése stb. szintén engedélyhez van kötve. Az engedélyt rendszerint a belügyminiszter adja meg, jótékonycélu előadásokra és mulatságokra pedig a törvényhatóság első tisztviselője. A gyüjtés teljesitésért a gyüjtött összegből százalékot és részesedést biztositani vagy fizetni nem szabad.

— **Mi okozta a kecskeméti csodákat?** Szerte az országban élénk feltünést keltettek a Kecskemét melletti Muszály-csodák, amelyeknek hőse a 13 éves Farkas-Soltész János volt, akinek közeledtére butordarabok mozdultak meg, a tüz kiütött, stb. A különös eseteket nem tudták sehogyan sem megfejteni, közben a fiut egy Pap Antal nevü vegyészmérnök vette állitólagos gyógykezelés alá, azonban a csodák csak nem akartak megszünni, hanem még fokozódtak. A legutóbbi tanyai tüz alkalmából a fiut a rendőrségre vitték, ahol azután elmondta, hogy őt a vegyész hipnotizálta és igy kényszeritette a rejtélyesnek látszó esetek keresztülvitelére. Az igy transzba ejtett fiuval a vegyész csodatevő kuruzslásokat végzett, amivel kitünő keresti forráshoz jutott. A kecskeméti rendőrség a vegyészt letartóztatta.

— **Kanadában olyan buzatermés volt, amely egymagában elegendő az egész világ élelmezésére.** Newyorkból jelentik: Emberemlékezet óta nem volt olyan gazdasági esztendeje Amerikának, mint az idei. Különösen dus aratás volt Kanadában, ahol csupán buzában annyit takaritottak be, amennyi az egész világ élelmezésére elegendő. — A chikagoi terménytőzsdén a gabonaár ennek következtében óriási esett, sőt a tőzsdei riadalom miatt az árak már a termelési költségek alá zuhantak. Ezzel kapcsolatban határozta el ugy az Egyesült Allamok kormánya, mint a kanadai kormányzóság, hogy minden módon hatalmas exportot indit Európába, különösen Németországba és külön exportakciót kedvezményez az összes európai inséges területek ellátásának fedezésére.

— **Olaszország nem tür a Duna és Balkán területein szláv blokkot.** Rómából jelentik: Olaszország most már kifejezetten egyéni érdekpolitikája alapjára helyezkedett mindenféle európai problémával szemben. Legélénkebben bizonyitja az olasz sajtó felfogása a francia-angol elhidegülésről, de különösen a mostani szinajai konferenciáról, amiről a kormányhoz legközelebb álló „Giornale di Roma" vezércikkben a következőket irja: „Óva inti a kormány a Szinajában levő balkáni diplomatákat a szláv blokk lehetőségeinek tárgyalásától, Olaszország nem türheti, hogy a Duna és a Balkán vidékein Olaszország érdeki kárára bármilyen célu szláv blokk is alakuljon. — Foch és Berond francia tábornokok prágai és belgrádi utja különben is komoly meggondolásra késztetik az olasz kormányt és utját szabják az alakult helyzetben az egész olasz politikának." A cikk kinos feltünést keltett az egész európai sajtóban.

— **Füszerkereskedők figyelmébe.** A kiskereskedelmi árusitás részére 1923. aug. 2 tól kezdődő hatállyal érvényes irányárjegyzék átvehető Rosenfeld Adolf Fiai cégnél, Fő ut 4.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötödéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6

— **Uránia.** Szombat—vasárnap „Szent Mihály" Werner Emilia regénye filmen 6 felvonásban. Főszerepben Petrovics és Makay Margit. Angol hiradó. Jön: Joe May zeniális rendezésében, Mia May főszerepével „Szerelem vására."

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

Széljegyzetek.

Az Országos Statisztikai Hivatal legutóbbi kimutatása szerint az elvált nők száma 54 százalékkal szaporodott. Megállapitja a kimutatás, hogy a házasságoknak több mint fele válással végződik.

Az analfabéták rettentő száma mellett ime egy ujabb sötét szám. Minden második házasság válással végződik! Ime, a legujabb veszedelem, amelyet észre kell vennünk, mert különben sulyos következményei lehetnek a dolognak. Ime, a mai kor, a nehéz idők a családot immár kezdték ki.

Orvosság csak egy lehet: *meg kell szüntetni a nyomort, az okot, s akkor önmagától megszünik az okozat.*

Az egyetemi ifjuság munkaügyi hivatala arra kéri a közönséget, hogy ha bármilyen megbizható munkaerőre van szüksége, forduljanak ezirányu kéréseikkel hozzá.

Az egyetemi ifjuság tehát tanul és dolgozik. Dolgozik pedig nemcsak szellemileg, hanem fizikai munkát is végez, hogy a tanulmányainak folytatásához szükséges pénzt előteremtse.

Akik szeretik éppen ilyesféle vádakkal illetni a főiskolai ifjuságot, nézzenek csak körül s akkor megláthatják, hogy azok nemcsak tanulnak, hanem — ha kell — ásót is vesznek a kezükbe. *Gladiator.*

A vasutas sztrájk.

Budapest, aug. 3. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A mai politikai események homlokterében a sztrájk áll, amely minden társadalmi osztályt érint. A lelkiismeretlen felbujtókat, akik az ország nehéz helyzetében az ország vérkeringését megakadályozzák, a legszigorubban meg kell büntetni. Az egész nemzetgyülés teljesen egyetért ebben. Igen helyesen mutatott rá ugy a miniszterelnök, mint a kereskedelemügyi miniszter és Gaál Gaszton, valamint az egységespárt részéről Almássy László, hogy akkor, amikor a vasuti tisztviselők és az összes személyzet javadalmazását a magyar állam teljesitőképességét erősen meghaladva megállapitották, **semmiféle elfogadható indoka nincsen a sztrájknak.** A sztrájk még azok előtt sem rokonszenves, akik a sztrájkot, mint a gazdasági harc végső fegyverét indokoltnak tartják. *Minden komoly érv ellene szól.* Ellene szól az ország nehéz helyzete és maga az a körülmény is, hogy a vasutasok sorsának javitására a kormány minden lehetőt megtesz. A sztrájkolók azáltal is összeütközésbe kerülnek, mert az 1914. évi XVII. törvénycikk *a sztrájkot büncselekménynek minősiti.* Az egységespárt nagy megértéssel van a mozdonyvezetők és az egész tisztviselői kar helyzete iránt. Őket igen nagy értékűek tartja és érdemükül hozza fel, hogy a háboru után éppen a vasutasok voltak az elsők, akik helyreállitották maguk között a békebeli állapotokat. Ez a személyzet kötelességtudásának az érdeme. Ne rontsák le azt az érdemet és azt a megbecsülést, amellyel iránytuk minden komoly és minden megértő ember viseltetik. Térjenek vissza az elhagyott mozdonyokhoz, inditsák meg ujra az ország vérkeringését, mert az ország érdeke ezt kivánja. Aki ezt nem teszi, — *azt a törvény teljes szigorral fogja sujtani!*

A vajdasági katolikus egyház memorandumban követelte sérelmeinek azonnali orvoslását.

Budapest, aug. 3. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Szabadkáról jelentik: A vajdasági katolikusok ellen elkövetett sorozatos sérelmek ügyében az egyházi funkcionáriusok memorandumot nyujtottak át Budanovits Lajos apostoli adminisztrátor utján a jugoszláv kormánynak. A memorandum öt pontja szószerint a következő: 1) Husz római katolikus zárdát lefoglaltak, illetve olymódon vettek köztulajdonba, amire csak a szovjetbirodalomban lehet példát találni. 2) A telekkönyvben a római katolikus egyház nevén bejrt 920 holdas birtokot ismeretlen okból elkobozták a hatóságok. 3) Elvettek 212 iskolatermet, 70 kántori és tanitói lakást és a Bennlévőket az utcára telepitették ki. 4) Elvették az ujvidéki római katolikus főgimnáziumot és szerb állami iskolát telepitettek be. 5) Kiosztották az összes kántori és tanitói haszonbér-földeket, amik az egyház tulajdonát teszik és amelyeket kegyurak adományoztak kifejezetten erre a szolgálatra. Ezzel nyomorba kergették a különben alig jövedelmes fentirt állású egyéneket, akiknek nyomora a katolikus vallásu kisebbség kulturális helyzetével van ezoros összefüggésben. — A memorandum támogatásara latbavetette minden politikai erejét a vajdasági Magyarpárt is.

Kiss Menyhért képviselő szerepe.

Budapest, aug. 3. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) Kiss Menyhert tegnap, amikor a mozdonyvezetők küldöttsége a miniszterelnöknél volt és arra kérte a miniszterelnököt, hogy adja meg a munkásság kivánságait, az egyik ottlevő emberhez, kiben szintén egy vasutast vélt, odafordult és azt sugta a fülébe, hogy kéri, hogy oda hasson és beszélje rá a többieket is, hogy ne engedjenek. — Ez az ember Andréka kapitány volt, aki azonnal jelentette ezt az esetet és megkereste a mentelmi bizottságot, hogy Kiss Menyhért ellen az eljárást meginditthassa.

Legujabb táviratainк.

Budapest, augusztus 3. (Telefonjelentés.) A mozdonyvezetők és fűtők által tegnap megkezdett sztrájkban eddig változás nem állott be. Rendzavarás nem történt. A rendőrség a tegnap előállitott mozdonyvezetők és fűtőkön kivül ma ujabb előállitásokat foganatositott. Az előállitások a szolgálati kötelezettség megzavarása miatt történtek. Ma délelőtt folyamán előállitott 7 embert a rendőrség még nem hallgatta ki.

Czeglédről jelentik: A tegnap esti és a ma reggeli gyorsvonat menetrendszerinti pontossággal elindult Budapestre.

A szegedi üzletvezetőség területén üzemzavarás nem történt.

A budapesti állomásokról Lajosmizse és Nagymaros felé induló vonatokat a MÁV. mérnökei vezették.

A MÁV. igazgatósága vett értesülésünk szerint a mozdonyvezetők közül egyesek már szolgálatra jelentkeztek. A szegedi, miskolci és pécsi üzemvezetőségek saját hálózatukon a forgalmat legnagyobb részt fenntartják. Debreceni üzemvezetőség a legszükségesebb forgalmakat biztositotta. — Ugyanigy a szombathelyi üzemvezetőségnek is biztositva van a szükségforgalom. Budapestről a keleti és nyugati pályaudvarról szombaton 5 gyors és személyvonat fog indulni.

A déli vasuti alkalmazottak felkérték Homonnay Tivadart, hogy vezesse küldöttségüket a vasutigazgatósághoz, ahol megbizottjuk kijelentette, hogy a mozdonyvezetők felfogásával nem azonositják magukat. Ép igy Homonnay vezetésével a VOGE küldöttsége tárgyalt Valkó kereskedelemügyi miniszterrel és egy memorandumban kijelentették, hogy elitélik a mozdonyvezetők sztrájkját és kérik a miniszterek, hogy tőle telhetőleg segitsen a munkásokon.

A szőlő-műtrágyázás kérdése.

Csonka hazánkban a szőlő nemcsak mint gyümölcs, hanem mint bor is nagy szerepet játszik a közélelmezés terén, de mint exportcikk, közgazdasági szempontból is fontos reánk. Gazdasági szempontból azért fontos a szőlő termelése, mert a sok, másra alig használható sivár homoktalajt és silány hegyvidéki domboldalt lehet a szőlővel kiválóan hasznositani.

Sajnos, most régi hazánk területéhez képest tulsok kisértékű homokföldünk maradt csonkává tett hazánkban és igy fokozottabb érdekünk, hogy az ily talajon termelt növényeink minél nagyobb jövedelmet hajtsanak.

A szőlő termésfokozására a mivelési eljáráson kivül, leghathatósabb mód: a trágyázás. Külföldi és hazai szakembereink kisérleteiben és tudományos irásaiból tudjuk, hogy a szőlő egyike azon növényeknek, mely a trágyázást biztos meghálálja és az okosan kereszttülvitt műtrágyázás is hathatósan képes a termést emelni, sőt annak minőségét is javitani.

Most, a borkivitel pangása folytán, szőlőbirtokosaink közül egyesek azt vethetnék ellen ebben a kérdésben, hogy a szőlőtermelés ez idén kevés jövedelmet hajt, tehát a trágyázás nem fizeti ki magát.

Sletek ezzel szemben kijelenteni, hogy ez téves fölfogás. A szőlő okosan kereszttülvitt trágyázása mindenkor kifizeti magát. Ha drága a szőlő és a bor, akkor azért trágyázzunk, mert a magas árakban a trágyázás költségei megtérülnek. Ha pedig olcsó a szőlő és a bor ára, akkor azért kell trágyázni, hogy több legyen a termés és az olcsóbb árakat a nagyobb termések egyenlitsék ki.

Az okos és számitó gazda azért is trágyáz, mert tekintetbe veszi, hogy a gyengéntermő szőlőre a munkáltatás költsége ugyanaz, mint a jóltermőre és jobban jár az a termelő, ki a nagyobb költségek ellenében nagyobb termést kap, mint az, aki takarékoskodik a kiadásokkal s megelégszik kevés termással is.

Az intelligens gazda nem elégszik meg a gyengéntermő szőlővel, mely sokszor a megmunkáltatás költségeit sem fizeti vissza, hanem gazdag és bő terméshozamra törekszik, mert csak ekkor térülnek meg a megmunkáltatás és a trágyázás költségei is és ezenfelül még haszon is marad.

Nálunk a szőlőket trágyázzák ugyan, de nem szakszerűen és csak mostoha adagokkal. Igy az után a szőlőtermések is gyengék. A mi termésátlagainkkal a gyengébb talajon termelő német és francia szőlőgazdák nem elégednének meg, sőt — tönkremennének az ottani magasabb mivelési költségek mellett. Az olasz borok azért volnának képesek a mi szőlőgazdáinkat csakhamar tönkretenni olcsóságuk miatt (ha a kormány beengedné őket), mert sokkal többet teremnek, mint a mi szőlőink, tehát a bort is olcsóbban adhatják, mint mi magyarok.

Nagy termést mi csak bőséges trágyázással érhetünk el. Hiába metszük a vesszőt termőre — irja Grabner Emil kiváló szaktudósunk — az mégsem fog teremni, mert ha a talaj nem gazdag tápanyagokban, a szőlő nem képes teljes termőerejét kifejteni.

A magyar szőlők termésfokozásának leghatósabb fogantyuja a helyes trágyázás, s kötött földön épp ugy, mint a homokban.

Csonka hazánk nagy érdeke az, hogy a többtermelés a szőlőmivelésben is megvalósuljon. Hogy mily óriási közgazdasági hasznunk van abból, ha szőlőben és borban nemcsak saját piacainkat tudjuk bőven ellátni, hanem még exportálni is tudunk más országokba, azt talán fölöslegesen hangoztatnunk.

Hollós Sándor.

KÖZGAZDASÁG.

Bő szilvatermést várnak.

Az idén a gyümölcstermés általában kielégitő, de különösen szilvából várnak bőséges termést. A borsodi községek egymásután értesitik a városi szeszfőzdét, hogy nagymennyiségű szilvatermésüket pálinkafőzésre ajánlják fel. A pálinka a bőséges termés daczára sem lesz olcsóbb, mert — mint értesülünk — a jövő héten ismét emelik a kincstári haszonrészesedést 800 koronáról 1800 koronára.

Drágább a hordó mint a bor.

A nemsokára bekövetkező szüret nagy gondot okoz a szőlőbirtokosoknak. Borosbordókban ugyanis nagyon nagy a hiány. Ez a körülmény egyébként az árakban is megnyilvánul. Az uj tölgyfából való hordó ára literenkint 200—250 korona, azért drágább a közepes minőségű bor literjénél.

A tőzsde hirei.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Magánforgalom reggel: Az irányzat valamivel javult. Magyar hitel 400—10, Osztrák hitel 170, Salgó 555—75, Rima 160—70, Georgia 700, Cukor 2400, Izzó 400, Államvasut 400, Leszámitoló 72, Délivasut 120 —30, Csáki 50—52, Mezőhegyesi 265.

Délben: Magyar hitel 400—10, Osztrák hitel 170, Salgó 555—575, Rima 160—70, Georgia 700, Cukor 2400, Izzó 400, Államvasut 480, Leszámitoló 72, Délivasut 120—30, Csáky 50—52, Mezőhegyesi 265, Irányzat valamivel javult.

Este: Salgó 550, Osztrák hitel 165, Cukor 2400, Kőszén 2100, Államvasut 460—70, Magyar hitel 200. Irányzat üzlettelen.

Valuták és devizák:

Napoleon 63000, Font (London) 87140—89149, Dollár (New-York) 19123—19623, Francia frank (Paris) 1102-1136, Márka (Berlin) 2·20 – 3·60, Olasz lira (Milano) 824—858. Osztrák kor. (Bécs) 26·75—28·45, Lei (Bukarest) 9450—10150, Szokol 557—577 Svájci frank (Zürich) 3400—3500, Dinár (Zágráb) 200—207·0, Lengyel márka (Varsó) 850-890, Amsterdam 8012. — Koppenhága 3468—3568, Kristiánia 3043-3143, Stockholm 5086-5236.

Zürichi zárlat:

Berlin 4·50, Amsterdam Hollandi 220·10, New-York 559—75 London 2557, Párts 3235, Milano 2422, Prága 1640, Budapest 03·50, Zágráb 687, Varsó 25, Wien 9 78 75, Szófia 810, Osztrák bály. 6 79 50.

A terménytőzsdén a korona aziárdulása és a vasutas sztrájk miatt lanyha volt az irányzat. Már nyitáskor sok áru volt a placon és budapesti paritásu buzának 780 K körül mozgott az ára. Ez az ár a tőzsdeidő folyamán 750 K-ig esett vissza. Általában az árak 1—1500 K-val olcsóbbodtak. A forgalom vontatott volt. Budapesti paritásu buzában a következő kötések voltak: 775—765, Dunántulról 745 K-val kötöttek és általában az állomási árak e körül mozogtak. Roza Dunántulról 515, 1 nagyobb tétel Martonvásárról kassza előre 505, Pestmegyéből 515. Árpában nem volt üzlet. A jelentéktelen tétel 440 K. Zab is lanyha. Somogymegyéből 650 K val kötöttek.

48
koronába kerül
példányonkint ugy helyben, mint vidéken augusztus 1 tól naponta ti és vasárnap 8 oldal terjedelemben megjelenő
ZALAI KÖZLÖNY
ha most negyedévre előfizet

kassza előre. 1 másik tétel 640 állomásról. Tengeriben Tarasiról 1 tétel 560 korona volt.

Termény jelentés:

Szeg (Tiszavidéki) uj 76000—76500, rozs 75000 8000 rozs 50000-51500 takarmány árpa 44000-46000 zab 00000-00000 zab 70000-72000 tengeri 550 0—56500, repce 135000, korpa 31500—33000, köles — —.

Gyapjupiac. A piacon váratlanul megélénkült ugy a bel, mint a külföldi forgalom. I. rendű uradalmi zsirban nyirott 7000, II. rendű 5—6000. Usztatott kinai áru 12—13000, gyengébb usztatás 9—10.000. Bőrgyapju 5000.

Lóvásár. Felhajtottak 586 ló só rendű lovat, 25 II. rendűt. Eladatlan maradt 515: Jobb hátaló és calkó 210—950.000, könnyű kocsiló 1. 350,000—2.050,000, nehéz igáló 1.115,000, 2 500,000, könnyeb igáló 685,000 -1.500,000. Szamár 200,000. Öszvér 400,000. Alárendelt minőségű lovak 180—850,000. Vágólovak 20 000—600,000.

Liszlpiac. Dara 1300—400, 00 1200—300, 0 1100—200, 2 liszt 900—950, 6 liszt 800—850, 8 liszt 360—370. Korpa 280—300. 75 százalékos rozsliszt 700—750.

Marhahusvásár. I. rendű egész 5300—650, hátulja 5700—7000, eleje 5200—6300. II. r. egész 4300—900, hátulja 4500—5500 — eleje 3000—3400. Csontosnivaló 2500—900. Faggyu 2500—4800. Marhabőr 7800—8500. Felhajtás 202, eladás 200. Irányzat. Növendék marha 3600—4200, II. rendű 360—800.

Serlésvásár. Felhajtás 450, eladták mind. Árak: I. rendű 6000—6300, könnyű 5200—5400, közepes 5800—6000, Szalonnás félsertés 6200—7000. Lehuzott bus 4600—5200. Sózott szalonna 7—7400. Zsir 9000. Vásár élénk volt.

Főszerkesztő: zeéri Pósch Géza.
Felelős szerkesztő Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Apró hirdetések.

Minden szó 20 korona, vastagabb betűvel 40 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Fogorvos bérbe keresni k. Cimet a kiadóhivatalba lehet leadni.

Csépfőbenzin és gázolaj minden mennyiségben kapható Trstenik Gusztáv drogériában. 7316

Zéta és tanulónak felvesznek Nagy Antal cimbalomszerű, Csengery-ut 68. 7313

Platnl urlember bőrcsizmát szabót keres. Cimet a kiadóba kérek.

Gépírónő ügyvéd irodába felvétetik keresztül. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadóhatal, szálloda, gazdaságkezelő, bonyhabolos eladó Hilbeller sorjegyirodában, Zrinyi Miklós-utca 48.

MUNKÁSOK
akkord és napszámmunkára felvétetnek a
NAGYKANIZSAI KÖZRAKTÁRAK R. T.-nál

✝

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága, választmánya, felügyelőbizottsága és tisztviselői kara mély fájdalommal jelenti, hogy az intézet ügyburgó igazgatósági tagja

pósfai HORVÁTH JÁNOS ur
nyug. áll. gépgyári igazgató

folyó hó 3-án elhunyt.

Emlékét hálás kegyelettel őrizzük.

Nagykanizsa, 1923. augusztus 3 án.

SIKÁRGYÖKÉRTERMELŐ
évi termését megvennénk, esetleg kitermelést finanszírozznánk, területet bérbevennénk.
Ajánlatok „KEFEGYÁR 525/v." jeligére
BLOCKNER J. hirdető irodájába, Budapest, IV. Semmelweis-u. 4. küldendők

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kékcilling" ház
NAGYKANIZSA
Telefonszám: 328. Köpont szálloda.

MÉRLEGKÉPES
KÖNYVELŐ
ki németül is levelez, azonnali belépésre keresteik. Ajánlatok Frank és Társa kelegyár, Nagykanizsa cimre.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
Felhivjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig fog tartani.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sörgyárban: Futaru. Telefonszám: 188.

JUMPER PAMUT
a legszebb szinekben a legnagyobb választékban
KLEIN JÓZSEF és TESTVÉRE
cég kalapüzletében.

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Dunák-tér 1. sz. alatti
cipő-üzletben
rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt kord
Javitások gyorsan szakszerűen.
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendelhető

Nyilvános árverés.

A K. T. 306 §-a alapján **f. évi augusztus hó 11-én d. e. 9 órakor** Morgány pusztaházi tartozó Kamerália erdőben lévő fakitermelési telepen közjegyző közbenjöttével nyilvános árverésen eladjuk a letarolt részen lévő összes tüzifát és pedig **kozöbbelbl** 50 ürméter hasáb, 150 ürméter dorong tüzifát és 30 vagon tusakot.

Kikiáltási ár: 50 ürméter hasáb tüzifáé 750.000 korona, 150 ürméter dorong tüzifáé 2,100 000 korona, 30 vagon tusaké 900 000 korona

Venni szándékozok kötelesek a helyszinén a kikiáltási ár 25%-át bánatpénzül letenni az árverés megkezdése előtt, vétel esetén pedig az egész vételárat azonnal lefizetni.

Árverési költségeket, vételi illetéket, esetleges forgalmi adót vevő viseli.

Az eladásra kerülő tárgyak a helyszinén megtekinthetők, s azok mennyiségéért, minőségéért semmi némű szavatosságot nem vállalunk.

Fentartjuk magunknak azt a jogot, hogy az eladásra kerülő tárgyak egy tételben, vagy csoportosan, avagy külön-külön kerüljenek eladásra.

Bővebb felvilágositással dr. *Prack István* nagykanizsai ügyvéd ur szolgál.

Fatermelő és Fakereskedelmi R. T. Budapest, Röppentyű-utca 52.

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő **napi zárólati** fovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

10109/1923.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré teszem, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság a Herceg Batthyányi Strattmann László doktornak Nagykanizsa város határában fekvő mezőgazdasági földbirtoka megváltása tárgyában hozott 13298 O. F B./1923. számu iteletének végrehajtását a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségére bizta.

Ezen intézet részére a földhöz juttatottak mérnöki felmerés, parcellázás, birtokba helyezés stb. költségek cimén a szántóföldek és rétek után kat holdankint 15 kg. — a házhelyek után pedig házhelyenkint 7½ kg. buza egyenértéket kötelesek fizetni.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége azokkal szemben, akik fizetési halasztás kérésére nem jogositottak, a fizetés határidejének végső napjául **folyó hó 15-ét** jelölte meg s a buza pénzbeli egyenértékét fenti határidőig kat. holdankint 12.000 koronában, házhelyenkint pedig 6000 koronában állapitotta meg

Felhivom tehát a házhelyhez és földhöz juttatottakat, hogy **f. hó 6-ától kezdve 15-ig bezárólag** a városi pénztárba házhelyenkint 6000 koronát, a szántóföldek és rétek után kat. holdankint 12 000 koronát okvetlenül fizessenek be, mert aki ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ugy fog tekintetni, mint aki a részére juttatott házhelyről, szántóföldről, illetve rétről lemond.

A szegénysorsu hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák fizetési halasztást kérhetnek, azonban ezek a költségeket a fizetés idejében érvényes buzaár alapján lesznek kötelesek befizetni.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az összeirási jegyzékeket és birói kinutatásokat a városi számvevőségnek adtam ki. A fizetendő költségeket a számvevőség állapitja meg és számfejti, tehát először oda kell jelentkezniök és a számfejtés után teljesitik a fizetést a városi pénztárba.

Ezen felhivásom csak azokra vonatkozik, akik részére a juttatás tulajdonjoggal történt, mig a kis haszonbérletekhez juttatottak a mérnöki költségekre előzetesen a haszonbérlőkkel kötelesek megegyezni, vagy pedig egyezség hiányában a haszonbérekkel együtt a vegyes biróság fogja megállapitani.

Nagykanizsa, 1923. aug. 3.

Dr. Sabján Gyula s. k. polgármester.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 176. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 5. Vasárnap Vasárnapi szám 100 korona.

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. Interurban-Telefon 73. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 27. sz. Telefonszám: József 72—41.

Előfizetési ára: Egy hóra 1200 K, negyedévre 3600 K Budapesten kapható Ankner-köz 2. sz. dohányárudában

Negyedik éve,

hogy a moszkvai gonosztevők ötödfél hónapos uralma megbukott, hogy a katakombák megnyiltak és szabad volt ismét magyarnak lenni, szabad volt ismét a nemzeti trikolórt kitűzni, szabad volt ismét az oltár előtt hitvallást tenni. Az ezer sebből vérző ország fekete egén oszladozni kezdtek a gyászfelhők, a vörös vihar kitombolta magát, a szent piros-fehér-zöld ismét felragyogott Magyarország egén. Szabadon lélekzett fel mindenki — megbukott az orosz téboly.

Lekerültek a vörös rongyok, le az utcasarkok torzképei, eltünt a plakáttenger, leáldozott a patkányuralom, megtört az erőszak, a szeny visszahömpölygött a csatornákba és szabadon lélekzett fel mindenki, aki tiszta volt és bünmentes.

És előjöttek a szenvedők, a bilincsbevertek, az elnémitottak, a börtönben sinylődők, a szeretteiktől kiszakitottak, és urrá lett ismét a bizakodás, a remény, a hit — az öröm . . .

Negyedik éve . . .

Amikor visszapillantunk — lelki szemeink előtt ismét fel ujulnak a sebek, miket emberi elvetemedettség és pokoli gonoszság ütött a hazafiak lelkén és testén. Látjuk a szőke Duna habjai között vergődo áldozatokat, látjuk a magyar folyam magyar vérrel pirosra festett széles medrét, a leninfiuk ördögi kaján arcát, a terroristák halálvonatát, rohamkéseit, az utszéli fákra aggatott áldozatokat, a röhögő hóhérokat, halljuk a haldoklók utolsó sóhajait, a megkinzottak jajjkiáltásait . . .

Negyedik éve . . .

Azonban — mintha nem vontuk volna le a multak tanulságait . . .

—

Megszünt a mozdonyvezetők sztrájkja

Ujból megindult a rendes vasuti forgalom

Budapest, augusztus 4. (A Zalai Közlöny telefonjelentései.)

A Magyar Országos Tudósító jelenti hivatalosan: Délelőtt fél 11 órakor az összes pályaudvarokon a mozdonyvezetők és fűtők munkára jelentkeztek. A forgalom ma reggel óta hét gyors és ugyanannyi személyvonattal gyarapodott.

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Az éjjeli kiadásunkban jeleztük, hogy a mozdonyvezetők küldöttsége járt a főkapitányságnál és ott kijelentette, hogy a sztrájkoló társaságot még az éjjel folyamán a munka azonnali felvételére hivja fel. Ezzel a kijelentéssel ugy látszik, hogy a mozdonyvezetők sztrájkja ma reggelre megszünik és a rendes vasuti munka megkezdhető lesz. — Ezzel szemben Andréka főkapitányhelyettesnek beérkezett jelentések szerint a mozdonyvezetők és fűtők csak két pályaudvaron jelentkeztek teljes számban, azonban a személypályaudvarokon ez a jelentkezés hiányos volt. Féltizenegy óráig a sztrájkolok nagy része nem jelentkezett munkára, igy a sztrájk a jelen pillanatban beszüntetettnek nem tekinthető.

A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitánya a MOT utján közli:

Tekintettel arra, hogy a mozdonyvezetők tömegesen jelentkeznek munkára és igy Budapesten a közbiztonságot veszélyeztetve nem látom, a statárium kihirdetésével kapcsolatban kiadott 22.266/923 számu rendeletnek 1. és 2. pontjait akként módositom, hogy a szórakozó helyeken és az 1. szakaszban felsorolt egyéb helyeken a zárórát éjjeli 12 órában állapitom meg. A 2. szakaszra vonatkozólag pedig az előbbi rendelettel megállapitott 10 órai kapuzárást léptetem ujra életbe. *Szeszlér Hugó* s. k. helyettes főkapitány.

A kanizsai állomáson is felvették a munkát.

Munkatársunk az esti órákban felkereste *Strem* Ignác kanizsai állomásfőnöket, ki a mozdonyvezető sztrájkra vonatkozólag a következőket mondotta:

— A nagykanizsai állomás Budapestre küldött megbizottai *Fresz* és *Kolonits* arról értesitettek, hogy azok az okok, melyek a sztrájkot előidézték, megszüntek, amennyiben az illetékes tényezők a követeléseket teljesitették. Ennek következtében felhivtam a mozdonyvezetőket, hogy a munkát azonnal vegyék fel. Erről értesitettem a fűtőházat és a sztrájktanyát is, honnan három ember azonnal megjelent és kijelentették, hogy a legnagyobb készséggel a munkát az összes vonalakon azonnal felveszik. Igy előreláthatólag éjfélig kezdve már az összes vonatok menetrendszerüen ismét közlekedni fognak.

Munkatársunk kérdést intézett a sztrájk megszüntetével kapcsolatban a Nemzetvédelmi Szövetség állomáspa rancsnokához, aki kijelentette, hogy egyelőre továbbra is permanenclában maradnak, minden esetre szükségre elkészülve.

Belgium válasza.

Bruxelles, aug. 4. (Szikra távirat.) Az angol kérdő ivre adott belga válasz kijelenti, hogy Belgium akkor fogja a passzív ellenállást megszüntnek tekinteni, amikor visszavonják azokat az intézkedéseket és rendeleteket, amelyek az 1923. évi január hó 17 i állapotok ellen irányulnak. Belgium nem fogja elutasitani a jóvátételre vonatkozó tárgyalásokat még abban az esetben sem, ha a Ruhr lakosság egyes csoportja az ellenállást továbbra is folytatná, de ennek az a feltétele, hogy a passzív ellenállás folytatása ne legyen berlini utasitásra visszavezethető. Belgium az ellenállás beszüntetésének elismerése érdekében nem kivánja a lakosság büntetését, csupán azt, hogy ne keresztezzék többet a szövetségesek intézkedéseit.

Negyvennyolc áldozata van az Krayenseni vonatkatasztrófának.

Berlin, augusztus 4. A krayenseni vasuti szerencsétlenségnek sebesültjei közül ujabban ismét két személy halt meg és igy a halottak száma már 48-ra emelkedett.

Nincsics a sinajai konferentiáról.

Belgrád, aug. 4. (Expressz távirat.) Nincsics külügyminiszter a sajtó képviselőit fogadva kijelentette, hogy a kisantant értekezletein az utóbbi években nagy előre haladást lehet megállapitani. A sinajai értekezlet azt a benyomást keltette, hogy a kisantant kebelében uralkodó egyértelmüség mindinkább nagyobb és nagyobb mérveket öltött. A miniszter végül közölte a tudósitókkal, hogy a legközelebbi értekezlet Belgrádban lesz.

A vasuti forgalom helyreállt.

Budapest, augusztus 4. A Magyar Királyi Államvasutak Igazgatósága közli, hogy az Államvasut vonalain a személy- és áruforgalom a vasárnapra virradó éjszakán a legteljesebb rendben megindult, kivéve a debreceni vasutat, amelynek vezetősége közli, hogy az áruforgalmat csak korlátolt mértékben kezdték meg.

Rövid táviratok.

Budapest, augusztus 4. (A Zalai Közlöny legujabb távirati jelentései.)

Nagy cseh zarándoklat indult Rómába.

A pápa nem fogadta a lengeruhás cseh nőket öltözetük kihivó volta miatt.

Temesvárról jelentik, hogy a román államvasutak augusztus 1-től kezdődőleg beszüntették az összes nyugdijasoktt vasutasok nyugdijának kifizetését. Ez az intézkedés érthetőleg nagy felháborodást keltett a közönség körében, amennyiben a nyugdijasok a legnagyobb nyomornak vannak kitéve.

Cseh lapok jelentik, hogy Jehlicska tanárt, a tót irredenta mozgalom vezetőjét a washingtoni katolikus egyetem erkölcstan tanárává nevezték ki.

Holnap zárul le a gyermekügyi kiállitás.

Moszkvából jelentik, hogy az idei nizenij-novgorodi vásár várakozáson felül sikerült.

Romániában az ujságok kisebb oldalterjedelemben fognak megjelenni és az előfizetési dijakat 100 százalékkal fogják felemelni.

Kina és Oroszország közelednek gazdasági egymáshoz. Karakán orosz kiküldött elutazott tegnap Kinába. Elutazása előtt a hirlapiróknak tett nyilatkozatában különösen hangsulyozta a Csendes-óceán nemzetközi fontosságát és Oroszország és Kina gazdasági szövetségének rendkivül fontosságu megteremtését.

A letartóztatott vasutasokat a főkapitányságról elbocsátották.

Harding elnök utolsó utja.

Sanfrancisco, augusztus 4. (Kabel) Harding elnök holttestét a szállodából egyszerű szertartás után a vasutállomásra vitték. Az utvonalon ezer és ezer ember állott egymás háta mögött. Kivonult a katonaság és a tengerészség. Azután Washingtonba szállították. Itt az elhunyt elnököt először a fehér házban, majd Capitoliumban ravatalozták fel. Onnan a családi sírboltba vitték örök nyugalomra.

Az Egyesült Államokban a köztársaságlak kerekedtek felül.

Páris, aug. 4. (Szikratávirat.) Harding elnök halálával kapcsolatosan a köztársasági pártlak mindinkább felülkerekedtek és attól félnek, hogy a párt darabokra szakad. A köztársasági elnökségre pályázók közül a következőket emlitjük: La Folette, John Son, Wattson, Mac Cormic.

Elfogták az Anna-utcai rablógyilkosokat.

Budapest, aug. 4. Angyal László detektivfőfelügyelő embereivel több nap óta titokban folyó nyomozási irányban haladva elfogta a kegyetlen gyilkosság tényleges elkövetőit: Gyula József 42 éves és Bedő József 25 éves állásnélküli magánhivatalnokokat, akik ki akarták rabolni az öreg budai ékszerészt a kereszülvágták a nyakát, mert csak igy tudtak szabadulni.

A belpolitika hirei.

Az egységes kormányzó párt meg log erősödni. — Közeledések az egységes párthoz. — Belejazódik az indemnitás vitája. — Szerdán tárgyalják a tisztviselői letszámapasztásról szóló törvényjavaslatot. — A jövő hát végén a nemzetgyülés befejezi üléseit.

Budapest, aug. 4. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) Politikai körökben ugy vélekednek, hogy az egységespárt nemcsak bensőleg fog megerősödni, de külső támogatásban is lesz része. Ugyanis sokan vannak részint a pártonkivüllek közül, részint a Huszár—Ernsztpártban, kiket eddig csak az tartott vissza, hogy még szorosabb kapcsolatot keressenek Bethlennel és az egységespárttal, hogy egyes jobboldali politikusok tul nagy szerephez jutottak.

A közel jövőben lehetőnek tartják a politikai körökben, hogy közeledések fognak történni az egységespárthoz, illetve belépések azok részéről, kik most attól távol állnak. Ebben az irányban már most is megbeszélések folynak, amelyek rövidesen eredménnyel fognak járni.

Előreláthatólag szerdán már befejeződik az indemnitási törvényjavaslat részletes vitája. Csütörtökön a tisztviselői létszámapasztásról szóló törvényjavaslatot veszi a nemzetgyülés tárgyalás alá, melynek letárgyalása után a pénzügyminiszter által legujabban beterjesztett javaslatot veszik tárgyalás alá. Előreláthatólag ezek nem fognak nagyobb vitát provokálni, miután az érdekeltségek részéről felmerült kivánságok már nagyrészt honorálttattak. Meg van a remény arra, hogy a jövő hét végére a nemzetgyülés befejezheti a tanácskozást és a Ház hosszabb szünetet vehet magának.

Az egységes kormányzópárt értekezlete.

Az adóvalorizációs törvényjavaslatot tárgyalták a pártértekezleten. — Dr. Kállay pénzügyminiszter a jövedelem és vagyonadóról. — Hajlandó uj adókivetést eszközölni. — A lakás épités előmozditásáról szóló törvényjavaslat. Az állam kölcsönt nyujt az épitő vállalatoknak lakások épitésére. — Valkó kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a vasuti sztrájk véget ért.

Budapest, augusztus 4. A Magyar Országos Tudósító telefonon jelenti lapunknak:

A keresztény kisgazda-, földmivesés polgári párt ma délelőtt 11 órakor a miniszterelnöki fogadóteremben értekezletet tartott és az adóvalorizációs törvényjavaslatot tárgyalták. Az értekezleten részt vett *Bethlen* István gróf miniszterelnök, *Kállay* Tibor pénzügyminiszter, *Nagy* Emil igazságügyminiszter, nagytatádi *Szabó* István földmivelésügyi miniszter, *Klebelsberg* Kuno gróf kultuszminiszter, *Vass* József népjóléti miniszter, *Szitovszky* Béla, a nemzetgyülés elnöke, *Mayer* János, az egységes párt elnöke, *Platthy* György, *Almássy* László, gróf *Csoyos* Miksa és a párt számos tagja.

Az értekezletet *Kállay* Tibor pénzügyminiszter nyitotta meg. — Sulyosnak tartja a jövedelemadóról és vagyonadóról előterjesztett törvényjavaslatot, de ha figyelembe veszik az értékeltolódásokat 1921-től a mai napig, beláthető, hogy a megállapitott 5—25 szörös szorozószám a jövedelem- és vagyonadóra vonatkozólag kedvezőbb az adózókra nézve, mintha a mostani 0·03 koronával számittottuk volna. Belátja azonban, hogy a mai sulyos gazdasági helyzetben bizonyos engedményeket kell tenni. Kész a 25 szörösét *leszállitani 20 ra*. Hajlandó az egész vidékre kiterjedően, ahol a jövedelmiadó kivetése tulságos volt, *uj addókivetést eszközölni*. Hajlandó a szőlő- és házadót méltányosan kivetni. Felhatalmazást kér a nemzetgyülestől, hogy rendeleti uton állapitsa meg a szorozószámnak azon fokozatait, a melyek megfeleluek azon százalékoknak, amely százalékban a szőlő, vagy ház jövedelmének része az összjövedelemnek. — Akiknek a jövedelem tisztán a szőlőből, vagy házból van, azon a szorozószám alkalmazást nem nyer, tehát ugyanannyi jövedelmiadót fizet, mint 1920—1921. évben. A létminimum tekintetében kimondja, hogy 500 aranykoronának megfelelő jövedelem nem kerül adóztatás alá, amely 1.500,000 korona összegnek felel meg. Azonban az 1922—23. évben keletkezett uj adóknak megfelelően, ha a birtokos 1921-ben adómentességet élvezett, a létminimum alapján megadóztatandó.

Következik *Egri-Nagy* János. A szőlőbirtokosokra nézve megnyugvással veszi tudomásul, hogy a pénzügyminiszter hajlandó engedményeket tenni.

Perlaki György arra kéri a pénzügyminisztert, hogy a legutóbbi idő alatt felszabadult területeken az 1922—1923 évre történő jövedelem- és vagyonadó lefizetését legalább 1 évre halassza el.

Szijj Bálint arra kérte a pénzügyminisztert, hogy azoknál az adózóknál, akik már előre megfizették 1922—1923. évre a jövedelem és vagyonadójukat, kivetés nélkül az általuk megfizetett összegekre a valuta értéke szerint valorizáltassanak.

Temesváry Imre arra kérte a pénzügyminisztert, hogy az 1922/23. évre fizetendő jövedelem- és vagyonadó a törvénytől eltérőleg 3 részletben legyen fizetendő. Egyharmad rész szeptember végéig, egyharmadrész december és egyharmadrész 1924. március végéig. Magáévá teszi Szijj Bálint inditványát. — *Erdélyi* Aladár helyesli a pénzügyminisztternek a szőlőbirtokosokra vonatkozó álláspontját. — *Platthy* György elfogadja Szijj Bálint inditványát. Inditványt terjeszt elő a vizi társulatok egyesgesitéséről, amely rendeletet elfogadják. *Héjjas* Miksa pártolja Szijj Bálint inditványát, többféle adónemekre vonatkozólag inditványt terjeszt elő. *Széchenyi* Viktor gróf elfogadja a miniszter javaslatát. — *Griffl* Janó hozzájárul a pénzügyminiszter javaslatához. *Heji* Imre a szőlőgazdák érdekében kér engedményeket és kéri, hogy a két javaslatot sürgősen tárgyalják le.

A pénzügyminiszter reflektál a felszólalásokra, kijelenti, hogy a felszólalásokból azt veszi ki, hogy az adókivetésekre vonatkozóan az 1920. évben aránytalanságok vannak. Ahol nagyobb sérelmek voltak, biztositát nyujt a törvényjavaslatban uj adóalap megállapitására. A jövedelemadó részletfizetés tekintetében nem fogadja el Temesváry inditványát teljes egészében. Hozzájárul ahhoz, hogy a jövedelmiadó első részének lefizetését szeptemberről novemberre helyezzék át. Hozzájárul Szijj Bálint inditványához olyanformán, hogy azok részére, akik 1923. évre la befizették, azoknak háromszorosa leszen a jövedelmiadó. A pénzügyminiszter felszólalása után a párt a törvényjavaslatot a miniszter módositásával ugy általánosságban, mint részleteiben *elfogadta*.

Vass József népjóléti miniszter ismertette a lakásépités előmozditásáról szóló törvényjavaslatot, amelyben az állam kölcsönt nyujt az épitővállalatoknak lakások épitésére. A kölcsön összegét öt év alatt kötelesek visszafizetni.

Erdélyi Aladár felszólalása után a lakásépitési törvényjavaslatot az értekezlet általánosságban és részleteiben elfogadta. *Mokcsay* Zoltán szóvátette, hogy a közönség és a párt képviselőtagjainak tájékoztatására szükség van bizottságok kiküldésére.

A miniszterelnök szintén magáévá tette a javaslatot. Ugyanilyen értelemben szólalt fel Egri Nagy János, Erdélyi Aladár és Rubinek István. Az értekezlet egy ilyen bizottságot választott. A bizottság tárgyalásán *Angyán* Béla sajtófőnök is megjelent, aki tagja a bizottságnak és *Almássy* László. A bizottság jövő héten, kedden, ismét összeül.

Széchenyi Viktor a vasutasasztrájk ügyében kért felvilágositásokat.

Valkó kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a sztrájk véget ért. Tárgyalások nem voltak a kormánnyal, a vasutasok a maguk jobb belátásától vezetve állottak ismét munkába. Ezzel az ülés véget ért.

Zalamegyei problémák.

A Balaton-környék felvirágoztatása.

(5) Minden nemzetnek van valami kincse, amelyre büszkén hivatkozhat. Azt a kincset minden nemzet megbecsüli, félve őrködik felette és büszkén mutatja oda a világnak: ime, ez az enyém, nekem ilyen is van. Szépen fejezi ezt ki Eötvös József báró az ő csodálatos költői nyelvével a „Bucsuban". Nekünk, mint Eötvös mondja, csak „szentelt fájdalom" a kincsünk, mig Hellasz, Róma s a francia legalább a multjára hivatkozhat.

Hiszen a multunkra, Nagy Lajos, Mátyás Magyarországára, a török verő és a költő Zrinyire, a lángelméjű, fiatalon elhunyt Apáczai Cseri Janosra, a költők fejedelmének triászára: Petőfi, Arany, Vörösmarthy neveire, a nyugatot védő és a védelemben elvérzett szerepünkre és multunkra mi is hivatkozhatunk. A mi multunk fényét alig mulja felül más nemzeté, de alig van más nemzetnek oly *borusan fényes* multja, mint éppen nekünk.

Es — csak mult már, nem a jelen idők kincse. Pedig milyen szükségünk van most is valamire, amire magyar önérzettel mutathatnánk mondván: ez is magyar!

Ha más kincsünk nincs is de vannak természeti kincseink, melyek egy részét még a földből kell előteremteni, de van olyan kincsünk is, amely már valóságban is létezik, készen áll előttünk. Ilyen kincsünk nekünk a Balaton, a magyar tenger és ilyen, a maga nemében szinte páratlan kincsünk, a Hévíz.

A Balatont is, a Hévizet is az idegenek már világhirűvé tették volna, ahova a világ másik feléről is tódulnának az emberek. Ha a Hévíz és a Balaton pl. Németországban volna!

De, hál' Istennek, itt van Magyarországon. Mivel pedig itt van, gondoskodnunk kell arról, hogy virágzóvá tegyük ugy a Hévizet, mint a Balatont.

Ezt a két természeti kincset fénylő jelenné kell tennünk. A véleményemszerinti tennivalókról, a módozatokról adandó alkalommal fogok beszámolni. *(ha)*

Tanügy.

A polgári iskolák a főigazgatóságok hatáskörében.

Mint értesülünk a polgári iskolákat az uj tanévtől kezdve a tanfelügyelőségek hatásköréből a főigazgatóságok hatáskörébe utalják át. Ezzel a momentummal is jobban kidomborodik a polgári iskolák középiskolai jellege.

Tanitói nyugták láttamozása.

A tanfelügyelőség felhivja az összes *nem* állami tanitók figyelmét arra, hogy a nyugták láttamozása felelősség terhe mellett az iskolaszéki elnökök hatáskörébe tartozik. A tanfelügyelőség nyugtákat csak évenként két izben láttamoz, mig az iskolaszékek minden időben a szükséghez képest.

Széljegyzetek.

Magyarországon az özvegyek száma az elmult időkhöz viszonyitva 25 százalékkal emelkedett. Tehát a legutóbbi népszámlálás óta minden negyedik asszony özvegyen maradt.

Nyolc millió lélekből több mint egy millió analfabéta; minden második házasság válással végződik, minden negyedik asszony az urát siratja, akit elvitt a háboru, a forradalom, a kommün: hatalmas Isten, hát mikor lesz vége ezeknek a fekete számoknak!

•

A Stefánia Szövetség Zalaegerszegi Fiókja nemrégiben mozgalmat inditott egy 6—8 ágyas modern szülőotthon felállitása iránt. A szövetség nem ülésezett, tárgyalt, tervezgetett, latolt, fontolgatott, mérlegelt sokat, hanem *cselekedett!* Az eredmény: meglesz a szülőotthon. Tanulság: lehet még a mostani időkben is tenni valamit, csak nem kell agyonütni előre az eredményt a végnélküli ülésezésekkel.

•

Magyarországon az üszög ez évben háromszáz milliárd korona kárt okozott. S ennek majdnem kizárólag az az oka, hogy a gazdák nem csávázzák a vetőmagvat. Szóval a mi földmüvelésünk nem állazon a magaslaton, ahol állhatna. Pedig ennek első sorban a gazda maga látja kárát.

•

Amikor a zalaegerszegi póstapalota épitésénél a munkások tömegét látom sürögni-forogni, önkéntelenül is arra gondolok, hogy ebben a városban pár hónapig a tett, a munka szelleme jár. Istenem ha az egész országban járhatna ez a szellem, de más, jobb világ is lenne akkor!

•

A tanitók részére megnyitották a VII. fizetési osztályt. Amiért a tanitóság évtizedeken keresztül harcolt, beteljesedett — de csak részben. Jönni kell még a status rendezésnek és a — VI. fizetési osztálynak.

•

A háboru áldozatairól, a hadirokkantakra nagyon nehéz napok jártak. A legtöbbje rokkantsága folytán nem tud ugy dolgozni, mint kellene, vagy mint szeretne, következéskép a jövedelme sem olyan, hogy meg tudna élni belőle. A rokkantdij pedig eddig olyan minimális volt, hogy az bizony számitásba se jöhetett.

A nagy drágaságra való tekintettel most a kormány a hadirokkantak illetményeit százszorosra emeli fel.

Megelégedéssel vesszük tudomásul, hogy a hadirokkantak valamivel jobb helyzetbe kerülnek, mint eddig voltak.

•

Egy német mérnök uj repülőszerkezetet talált fel, amellyel már két sikeres repülőutat végzett. Az uj szerkezet tulajdonképpen sárkányra erősitett ejtőernyő s az egész szerkezet alig nyom 15 kilót. A feltaláló a széllel felemeltette magát a levegőbe s azután lassan visszaereszkedett.

Íme, mig mi beszélünk, mig a nagyantant fölényére hivatkozva belerugja sáros csizmáját a teutonba, s mig a kisantant ugyszólván vezényszóra csörteti kardját és sarkantyuját, addig a germán óriás összeszoritja fogát és dolgozik és alkot — a jövendő nagy német világbirodalom számára.

•

Egy alföldi kisgazda kávét ültetett és csodák csodája, a kávé egészen olyan lett, mint más külföldi kávé és épp olyan élvezhető, mintha holland vagy indiai pénzért hozatta volna külföldről.

Erdemes ezen egy kicsit elgondolkozni. *Gladiátor.*

Saison-képek Keszthelyről.

Keszthely, augusztus 4. — Keszthelyi szerkesztőségünktől. —

Hozzák az idegen valutát. Szépen begurulnak a nyomukban a lirák, svájci frankok, cseh koronák, szokolok, dollárok. Felváltódnak rengeteg cifra magyar papirpénzre.

Fényesen lehet ma élni ezekből. Mert azt mondják Magyarországon olcsó minden. Eldorádó van itt.

Prágai cseh leányzó meséli: odahaza 550 szokol havi fizetésből nyomorog. Itt fürdőzik, mint egy hercegnő. Ruhát, cipőt, fehérnemüt vásárol. És bámul, hogy az itteniek elkeseredetten mesélnek a drágaságról.

Svájci asszony 2 kis leányával napi 1 frankból él. Maga főz és egyáltalán nem drágálja a piacot. Neki ritkán jut egy franknál több naponta. És szerényen ebből is lehet élni.

Vannak aztán még olaszok, dolláros megtért boldogok. Jöttek sokan Ausztria különböző részeiből. Magyar testvérek a megszállott, elrabolt magyar földekről.

Egynek sem drága semmi.

Csak a mi asszonyaink jönnek haza sirva a piacról. Csak mi átkozzuk nap nap után a drágaságot.

Pedig a mi fürdőseink nagy része is ugy vásárol a piacon, hogy leméreti a tejet, bepakolja a táskájába a vajat, zöldséget, gyümölcsöt, tojást s csak aztán kérdezi, hogy mivel tartozik. És szónélkül fizet.

S ha ezek után a mi asszonyaink, a tőzsdétől távolszakadt, egyszerü, verejtékező, gondokkal küzködő keszthelyi népünk alkudni próbál a piacon, vagy ki meri szalajtani a száján, hogy valami drága, ugy nem egy esetben történik meg, hogy ki kapja kezéből az eladó az árut s örülhet a közönséges halandó, ha csak annyit vágnak a fejéhez, hogy „most pedig Isten hirével, mert még egyszer annyiért se eladó. Azt hiszik, kell valakinek az ő pénzük."

Könyöröghet, bocsánatot kérhet, leborulhat a vakmerő és tiszteletlen vevő. Végleg kegyvesztett lett. Rá se néznek többet. Mert fő a tekintély.

Gorombánál gorombább ilyen jelenetek százával szórakoztatnak minden reggel bennünket a piacon.

Hogy igaza van az eladónak, az minden kétséget kizárólag kiviláglik abból a másik jellemző képéből a keszthelyi piacnak, ahogy minden kapualjban, ha ugy véletlenül belép az ember, ott lát guggolni egy-egy ilyen kiürült kosaru nagyhatalmat, amint fel se nézve olvassa a kötényébe teregetett halom pénzt. Legkisebb egységekül a százast kezeli természetesen, mert a többi igazán nem számit.

Reméljük azonban, hogy az egyensuly a piac két pólusa között rövidesen helyre áll. Kap az eladó egy kosár áruért egy kosár pénzt. Igy aztán jó lesz egész addig, mig rá nem jön, hogy hiszen *kettővel is kaphatna érte.*

A szerelem élete.

Éjszaka.

A pirkadás után hajnal, a hajnal után napsütés, a napsütés után déli ragyogás, a déli ragyogás után alkony és azután — az éjszaka. Ez az ut szimbolizálhatja az életet s ez a szimbolum rásémázódik a szerelem életére is.

Éjszaka! Hát a szerelem életében éjszaka is van? . . .

Amikor az árnyék végtelen hosszura nyulik, amikor a nap már a küszöbön áll, hogy elbucsuzzék a nappaltól és tovább haladjon vándorutján, amikor felragyog az égen az est-hajnali csillag, s mikor langyos jólesés simogatja meg lelkünket, vajjon gondoltok e, én kis pajtásaim arra, hogy az alkony után az éjszaka jő, a nappal halála!

Hiszen van élet az éjszakában is, hiszen a csillagok csak az éjszakában ragyognak, hiszen a hold csak az éjszaka életét ezüstözi sárgafehérre, de hát ez az élet csak kópiája a nappalinak, a valóságos életnek.

Bizony, én kis pajtásaim, az éjszaka az elmulás képét sürití bele tudatunkba, az éjszaka a Nirvána előszobája. Azután már a Nihil jő.

S látjátok, én kis pajtásaim a szerelem életének is van éjszakája, amikor lemegy a szerelem napja, s legfeljebb csak a visszaemlékezés csillagfénye csillog az égen.

Istenem! Mivé lett az a revorvertjogó, mindent perzselő, nagy-nagy szerelem! Hova lett a tüze, a lángja! Hova lett a fénye, a sugara és hova lett maga a — Nap!

Bizony, bizony, a nappal után jő az éjszaka.

Én kis pajtásaim, ha néha néha még könnyek lopakodnak a szemetekbe, siratva a szerelem nappalát, engedjétek csak folyni azokat a könnyeket. Hisz olyan fekete körülöttetek a világ és olyan semmiség a ti fehér szerelmetek a mai kor

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról. —

(24) Irta: Oláh Árpád.

De azután eszébe jutott a legutolsó év alatt végigélt tengernyi szenvedés, az egyedüllét fájdalmas éjszakái, a rut, hideg szavak, azután Nikolai hütlen elmaradása, amely olyan volt, mint az arculverés s ha Annie mindezt ujra meg ujra átgondolta, mégsem találhatta bünösnek magát, mégsem okozhatta a szerelem elmulásáért s saját szenvedésének [illegible]nyei, hiszen most is, mint élete [illegible] első szörnyü megpróbáltatásán, ő [illegible] az, akit kifosztottak s a köny[illegible] csak az ő számára voltak jo[illegible]

[illegible] ujra, megint, mint már [illegible]szor a fájdalmak mázsányi [illegible] alatt, a megcsalt, az elhagyott, szerencsétlen asszonyok fuldokló [illegible]gásával és azt hitte, a sorsa [illegible]eljesült.

VIII. FEJEZET.

Vera Kinsky.

Nikolai és Annie elválásának okai [illegible] lelki megrázkódtatásokból következtek. Két évi házasélet után eljött a szerelemhes férfi vágyainak elhamvadása s ehhez még járult az a szörnyü tudat, amelyet nem lehetett Nikolai gondolatvilágától kitörülni soha. Mert Nikolai Romskyban mindig felzokogott a merő emlékezés: Alexej Leonidleff.

Bizonyos, hogy Nikolaiban lelkivilággá formálódott az a tudat s természetes, hogy igyekezett felejteni. Annie oldala mellett ez a rögesz méhez hasonló, halálos belső vérzés soha nem csökkent, hanem egyre erősült. Másutt megkereste azokat a gondolatnélküli boldogságokat, amiket Annie mellett nem tudott feltalálni.

Talán maga Nikolai Romsky sem volt hibás egészen, a harmadik év vége felé lejátszódott eseményeiben. Bizonyára menthető és magyarázható volt az a züllés, amely végül is a mindennapi vitákhoz, a szegénységhez és lassanként a szakitáshoz vezetett. Bizonyos az is, hogy Annie sem haraggal, sem gyülölettel, hanem végtelen fájdalommal hagyta ott Párist s mennél jobban távolodott asszonyéletének boldogságaitól és későbbi viharaitól, annál inkább felsajgott benne a kérdés: hátha rosszul cselekedett!

Igen, dacos volt ő is. Nem a türő, mindenről lemondó, magukat feláldozó asszonyok tipusát látta magában, hiszen csak egy évig tudott megmaradni amellett a férfi mellett, aki züllött. Két évig, amig perzselő napként ragyogott végtelen szerelmük, minden jó és csodaboldogsága volt s mégis, a két év boldogsága nem volt elég ahhoz, hogy a harmadik év elválását megakadályozza. Egy év elég volt neki ahhoz, hogy megunja az életet a lefelé ivelő pályán és eljusson Nikolaitól.

Pedig azt esküdte neki: *örökké! Örökre!* És mi lett az ő házaséletük örökkévalóságából? Rövid és álomként elmult három esztendő. Három év és azután, bucsuzás nélkül bevégződött az ő találkozásuk.

Amig Annie Lermontioff ilyen sötét gondolatokkal tépelődött a szülői házban — ahol másfélnapi vonatut után Babett el minden baj nélkül megérkezett — addig Nikolai Romsky nem igen törte ilyen homályos problémákon a fejét. Ahogy megirta bucsulevelét Annienak, ugy érezte, hogy valami, ami neki eddig fájt és égette belül, megszünik és nyomtalanul a semmiségbe vész. Alkoholos mámor köde oszlatta szét a fájdalmait s másnap, ahogy józan fejjel ébredt, nem tudott cselekedetén semmit kivetni, kritizálni valót. Abban a meggyőződésben élt, hogy ennek nem lehetett másképpen történnie, el kellett válni Annietól, különben megőrült volna.

A gyanu s a bizonyosság emésztő tudata nagyon mélyre eresztette le már csápjait Nikolai lelkében. Három év lassu gyötrődése elég volt neki is ahhoz, hogy megváltoztassa nézeteit és megunja Annie mellett a csendes élet egyszerü boldogságát. Három év elég volt ahhoz, hogy szerteszakadozzanak a vonzalom bilincsei és Nikolai megirhassa: Isten veled, Annie!

Igaz, hogy maga a válás gondolata Nikolai Romskytól indult ki. A hosszu idő óta tartó éjszakai élet könnyelmüvé tette ugyan gondolkodásmódját, de ezt a végzetes szót: válj el! mégis más mondta ki először. Vera Kinsky volt ez a nő, egy orfeumi táncosnő, akivel Nikolai egy pezsgőmámoros éjfélen ismerkedett meg s aki lassanként teljesen hatalmába keritette a férfit. Annie Lermontioff varázslatos képe még együttlétük ideje alatt elhalványult Nikolai lelkében Vera Kinskyé mellett, aki

férfiainak szeméb-n. Nem e korhoz születtetek, nem e kor férfiszerelme kell a ti fehérálmu lelketeknek.

*

Én kis pajtásaim, akiknek e sorokat irtom, ne haragudjatok rám ezekért a szomoru igaz szavakért. Ha ismeritek ezt a szerelmet, ugyis tudjátok már, hogy ez ilyen, de legalább tul vagytok rajta; ha pedig még nem ismeritek, hát ugyis meg látjátok, hogy a szerelemnek a mostani szerelemnek, éjszaka a vége. Ég veletek, én kis pajtásaim!

Bethsábé.

A balatonendrédi csipke.

Rávágtam az asztalra.

XI. Megegyeztem én az igazgató urral juniusban, hogy majd szeptemberben felmegyek Pestre és akkor majd átveszem a megrendelést és a pénzeket, én addig a faluban készitek elő mindent. Én nagy jámborul felmegyek szeptemberben Pestre, aztán közlöm az én Igazgatómmal, hogy én hát készen volnék, adja ki az 500 kor-t, meg a 300 kor-nak az esedékes részét és a megrendeléseket. Az Igazgató Ur elkezd himölni hamolni, hogy ő nem igért annyit, mert ő csak 300 kor-t igért egyszersmindenkorra. Hiába próbáltam én eszébe juttatni a tárgyalásunkat pontról-pontra, később szóról szóra — jó emlékező tehetségem volt — hát könnyen vettem a dolgot, egészen addig, amig az Igazgató Ur olyanokat kezdett mondani, hogy az 500 kor és és 300 kor-ás dolgokat én magamtól találtam ki. Valami mérhetetlen keserüség öntötte el az egész valómat. Először történt velem az életemben, hogy a szavam hitelességében kételkedni mert élő ember fia. Nem tudtam, hogy mi fog történni velem, de olyant vágtam az Igazgató Ur iróasztalára, hogy táncolt azon minden ami rajta volt.

Kemény szóval támadtam az Igazgatóra, megmondván neki, hogy én szeszes italt nem iszom, tiszta fejü embernek tudom magam és nincs a földkerekségének az a kincse, amiért én a szavamat megmásitanám vagy éppen arra használnám, hogy a mások szavát megváltoztatva bármiféle anyagi előnyt próbáljak biztositani a magam részére és ha az Igazgató Ur nem igy van be'sőleg berendezve akkor én nem is tárgyalok vele többet. Ezzel ott hagytam a faképnél, azon bizonyossággal, hogy nem látom én többet se ezt, se a csipketelepet az életemben.

Nem ugy lett. Az Igazgató Ur erre másként váltott. El nem tudta képzelni, hogy vajjon ki áll az én hátam mögött, hogy én az ő irodájában merem verni ez asztalt, mintha én lennék a gazda ottan és jogom lenne vele szemben ugy viselkedni. Nagyon sok hölgy érdeklődött a csipketelep után, nem tudta, hogy milyen összeköttetésben vagyok én velük. Nem merte a tárgyalásokat megszakitani, hanem ugy vezette a levelezést, hogy én láttam abból, hogy igy sohasem lesz abból telep. Mikor aztán meguntam a sok polyára való levelezést, fogtam magam és megirtam Gasztonyi Béláné urnőnek, hogy hogyan is van a dolog.

Megirtam, hogy én nem kerestem az ő pártfogásukat és ha az a véletlen vasuti találkozásunk nincs, akkor én nagyon sok herce hurcától meg lettem volna mentve, de mivel én komoly ember létemre komolyan mertem venni egy előkelő magyar urinő szavát most már nagyon kérem ugy őt, mint a többi urinőt, hogy gondoskodjanak arról, hogy itt a telep a télen felállittassék, mert ha most fel nem állitjuk a telepet, akkor a falum népe fel lesz jogositva, hogy folyton a szemünk közé vágja, hogy „huncut az ur", mert csak bolondítani tudnak bennünket, de mikor készre kell csinálni valamit, akkor az urak sehol sincsenek. Miután én megvagyok győződve arról, hogy az a Gasztonyiné, aki a karádi varrottast piaci cikké tette, nem akart velem komédiát üzni, kérem minden további levelezés kizárásával szives intézkedéseit, hogy itt a telep felállittassék.

Az ökölcsapásról, — igazgató urról egy szót sem irtam. Hogy mi történt, mi sem nem tudom, de egyszer kapok egy levelet az Igazgató urtól, hogy kocsit kér az állomásra. Volt kocsi. Sült malac ebédre. Az Igazgató ur kiváncsi volt a munkateremre, tessék megnézni. Megmutattam az ebédlőmet. „Szivem ez lovagló terem" kiáltott fel. „Szükség-esetén annak is lehet használni" feleltem szerényen.

Hanem az ökölcsapásról nem beszéltünk, pedig az mentette meg a csipkét.

Kájel Endre.

Ujból tárgyalják a kölcsön ügyét.

— Mentő ut Magyarország számára. —

London, augusztus 4. (Szikratávirat.) **A „Manchester Guardian", mint politikai körökben értesült, jelenti, hogy a jóvátételi bizottság hamarosan alkalmat keres arra, hogy a májusban hozott kölcsönügyi határozatot ujra tárgyalás alá vegyék és ugy Magyarország számára mentő utat nyissanak.**

Rakéták.

— Irja: Pállnkás Béla. —

Lázitás.

A feleség: Gábor!

A férj: Hallom.

A feleség: A lányodat veszedelmes dolgokra tanitják az iskolában.

A férj: Veszedelmes dolgokra?

A feleség: Igen.

A férj: Például.

A feleség: Mit például? Látszik, mennyit gondolsz a lányod nevelésére!

A férj: De kérlek.

A feleség: Semmi kérlek. Mert ha lelkiismeretes apa volnál, akkor nem engednéd meg, hogy a lányod olyan könyvből tanuljon, mint amilyenből tanul.

A férj: Egy szót sem értek . . .

A feleség: Hátha nem érted, majd megmagyarázom. (Kezébe kapja a kis lány könyvét, egész biztosra felnyitja s olvassa, mint valami deklarációt.) „A családhoz tartoznak: az apa, az anya, a gyermek és a cseléd." (Aztán élesen rá néz az urára.)

A férj: No?

A feleség: Mit no? Hát nem érted?

A férj: Sőt, nagyon is világosan értem.

A feleség: És ezt is helyben hagyod?

A férj: Hát . . . izé . . . Miért nem hagynám helyben?

A feleség: Ugy??

A férj: Hát, kérlek, ne bolondits meg, hanem beszélj világosan.

A feleség: Még világosabban, mint ez a piszok könyv?

A férj: No igen, kérlek, mert most már csakugyan nem értem, miről is legyen szó.

A feleség: Nem?

A férj: Nem!

A feleség: (Energikusan) Hát magyarázd meg nekem, hogy mióta tartozik a cseléd a családhoz? Mert én ilyen vad, bolond gombákat soha életemben nem hallottam. Magyarázd meg, kérlek szépen, nekem, mi jogon és mi alapon mondhatja ez a könyv azt, hogy a cseléd hozzá tartozik az én családomhoz? Hogy merészeli bárki is az én leányomat olyanra tanitani, hogy a cseléd velem egyenrangu és . . .

A férj: De, kérlek . . .

A feleség: Várj! Most én beszélek! És hogy a cseléd az én családomnak tagja? Magyarázd meg nekem, volt e a mi törvényes házasságunkban olyan momentum, olyan cselekmény, olyan . . . olyan közös . . . izénk . . . ténykedésünk — azt hiszem, érted, mit akarok mondani? — amelyből kifolyólag jogot formálhatna a cseléd arra, hogy a családunk tagjának tartsa magát? Hacsak arra nem gondolok, hogy az ágyunkat ő veti meg, de ezentul ezt is meg fogom neki tiltani, mert bár a kommunizmus idejében az ilyen őrültségek is lehetségesek voltak, ma már azonban ismét rendes jogállamban élünk s nem türhetem, hogy a lányom kezébe olyan könyvet adjanak, amelynek intenciója: lázitani a házasság és a családi élet ellen. Mert ha ezt megtürjük, akkor nálam 49 cseléd állhatna elő a követeléssel, *hogy a családom tagja*. A naplómból ki tudom mutatni, hogy a mostani cselédünk,

---

maga volt a csábosszavu, méregaiku démoniság megtestesitője.

Vera Kinsky egész multja homályba burkolt és bizonytalan erkölcsü volt.

Hogy tulajdonképen hol kezdte, azt maga sem tudta volna megmondani. Bölcsője a marseillesi kikötőt körülvevő szegény negyedben ringott, ott nőtt fel a változatos, emberekkel, szinek, illatok és hangok összevisszaságával telitett kikötőnegyedben, ahol mindent tulkorán megtanult . . . Emelkedése egy tizedrangu párisi mulatóban kezdődött, ahonnét szépsége és romlottsága csakhamar előkelőbb dobogókra vitték föl. Mikor Nikolait megismerte, pályája már tulhaladta az emelkedést, tehát a lejtőn volt már ő is, az elfeledés, a hervadó szépség és a viharos mult lejtőjén.

A csillag hanyatlott, ámde ez a hanyatlás pazarpompáju és tüneményes volt. A hódolók sora még mindig nem látszott megtörőttnek, Vera Kinsky udvara még mindig bővelkedett áldozatkész udvarlókkal s akkor jött Nikolai Romsky dr., az élet szörnyü kérdései elől menekülve, hogy előretörjön a férfiak falanxán és meghóditsa magának, kizárólagosan és teljesen Vera Kinskyt.

Nikolai Romsky lelkében ujra felvirágzott a szerelem, de ez az erőszakolt tavasz nem a tiszta, egyszerü boldogságokat, hanem a kétségbeesett és erőszakolt gyönyöröket teremtette meg. Vera Kinsky szerelme és lángoló odaadása nem cél volt, hanem eszköz, hogy Romsky doktor elfelejthesse nejét, elfelejthesse Babettet és főkép elfelejthesse Alexej Leonidioff kaján mosolyu arcát.

Azon az estén, amidőn a „Café Chantant" szeparéjában Nikolai megirta Annienak emlékezetes bucsulevelét, kész volt mindennel és szilárd volt az elhatározása. Vera Kinsky, vele szemben, az asztal tulsó felén ült s a pezsgőtől csillogó szemmel nézte Nikolait.

— Tehát megirod — kérdezte a férfit, aki elgondolkozva nézte a maga elé tett levélpapirost. Hát mégis határoztál?

— Igen határoztam. Nem lehet másképpen. Hidd el Vera, ha arra gondolok, hogy örökre elválok Annietól, hát megremeg a szivem. Mégis, sokat, valamikor talán mindent jelentett nekem ez a nő. De hiába küzködök, nem tudom elfelejteni azt a délutánt, amit Alexej Leonidioffal eltöltött. Mindig erre kellett gondolnom és már majdnem megőrültem. Hát akkor ugye, jobb előbb, mint utóbb!

— Vera Kinsky felkacagott.

— Ó, de nagy kérdést csinálsz te ebből a valójában jelentéktelen kis esetből! Elváltok és ezzel vége. Bizonyára tisztában van Annie is azzal, hogy semmi sem tart örökké és különösen nem a szerelem, mely ugy szép, ha tiszavirág életü . . .

Nikolai ránézett Verára.

— Könnyelmü vagy, ha igy gondolkodol. És ez fáj nekem.

A nő továbbra is vig maradt.

— Ó, csak semmi komolyság. Te tudod a legjobban, hogy a szerelem dolgában mik az én elveim. Hidd el fiacskám, ezek az elvek egészen nagyszerüek. Élni! Ez az én jelszavam! A fiatalság, a szépség és az erő ideje ugyis hamar mulik. Meddig is tud boldog lenni az ember? Egy évig, kettőig, tizig? De mi ez az idő az emberi élet ötvenhatvan évéhez képest?! Jogos tehát az én kivánságom, „az örömök vására és kierőszakolása.

Nikolai megrázta a fejét.

— Nem hiszem, hogy mindenben igazad lenne Vera. Egy nő sohasem lehet az élet teljes kiélésének. Álláspontján. Hiszen a nőt maga a természet teremtette a tartózkodásra, a várakozó negativumokra. De te . . .

— Igen — vágott szavaiba a táncosnő, én más vagyok. Most lásd: téged szeretlek. De eljön majd egy nap, amikor neked is azt mondom: menj!

Most Nikolain volt a kacagás sora.

— Nem, ezt nem hiszem Vera — mondotta mosolyogva. Én el fogok, nem sokkal, csak egy nappal előbb hagyni téged, mielőtt te máshoz küldenél!

Ittak, nevettek.

— Hát jó, legyen, — mondotta Vera, igyunk a mi boldogságunkra. Igyunk a mára. Igyunk a holnapra, amely nemsokára feldereng! És aztán — jöhet, aminek jönnie kell!

Nikolai magához intette a pincért.

— Ezt a levelet vigyék erre a cimre. Választ nem várok. De azonnal kérem.

(Folyt köv.)

a Mari, a 49 ik cseléd, amióta törvényes házasságban élek veled. Megkövetelem tehát tőled, hogy a miniszter figyelmét fel fogod hívni az általa engedélyezett eme tankönyvre s a magas és kegyelmes figyelmébe fogod ajánlani, hogy nála ezt a könyvet keresztül csempészték, botrányos lázítások vannak a család és az ország ellen s meg kell győznöd őt arról, hogy a könyv a legsürgősebben elkobzandó, a szerzője pedig 15 évi fegyházra itélendő! (Megfordul és a könyvet belevágja a tűzbe.)

HIREK.

A véremen át.

Barbarits Lajos.

Ilyen ezerszemű este
ne hagyj magamra!
Száz fehér lépcsőt rak elém
soha ölelésbe — vesző
fekete éjbe hófehérlő
ingerlő asszonyok selymes teste.
A lelkemben össze vissza táncol
porlepte, régi, sötét sarokban
sok kárhozott, porlepte, régi csók.
Néha a szivem is beledobban
ugy éjjélidőn — nagyon — ijesztőn.
A véremen át: nagy tengeren át
sok-sok parányi lélekvesztőn
ezernyi könnyen imbolyogva jár.
Temetés lesz, ha partot érnek —
a hullámverés is megáll;
sok sok fehér madár
(sok kárhozott, porlepte, régi csók)
a tulsó partról a temetésre száll.
Hogy ki halt meg tán egy se tudja.

Ilyenkor nagyon légy velem!
Az ezerszemű este — nézd!
mind az ezer szemét behunyja...

— **Hivatalos óráink:** A kiadóhivatal (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái délelőtt fél 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig. Telefon 78. — A szerkesztőség (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái felek részére délelőtt 10 órától 12-ig. Telefon 78. A felelős szerkesztő délután 6 órától 8-ig a nyomdában (Főut 6. sz. alatt) fogad és bármily ügyben a nagyközönség rendelkezésére áll. Telefon 117.

— **Naptár:** Aug. 5. H. B. A.

— **Időjárás.** Meteorologiai intézet jelentése szerint tulnyomóan derült száraz idő várható későbbi hőemelkedéssel.

— **Anyakönyvi hirek.** Az elmult héten Kanizsán összesen 9 születés fordult elő, ezek közül 5 fiu, 4 pedig leánygyermek volt. — *Házasságkötések:* Vitéz Zay Ödön m. kir. honvéd őrnagy Dénes Erzsébettel, Biró Pál mezőgazdasági cseléd Murakeresztúrból Czimmermann Máriával. *Halálozások:* Ozlán Mária 28 éves tüdőgümőkór, Szabó Jánosné szül. Poczák Anna 53 éves gyomorrák, özv. Kovács Józsefné szül. Varga Anna 87 éves aggkori végkimerülés, Horváth János nyug. Máv. igazgató 84 éves végelgyengülés.

— **A balatonfüredi szinház sorsa.** Megirta már a Zalai Közlöny, hogy a használhatatlan állapotban lévő balatonfüredi szinház kijavitása, esetleg uj épület emelése komoly megbeszélés tárgyát képezi. Ez ügyben a napokban Balatonfüreden értekezlet volt, melyen elhatározták, hogy a szinházat felépitik. A terv tehát megvalósul és a nemzet csalogányának szinháza ismét meg fogja kapuit nyitni.

— **Tanitói nyugdijazás.** *Szőke* Dániel balatonfüredi tanitót a vallás- és közoktatásügyi miniszter szeptember elsejei hatállyal nyugdijazta.

Petőfiről emlékezés.

A keszthelyi akadémia által rendezett Petőfi ünnepen mondta: **Barbarits Lajos**, a „Zalai Közlöny" keszthelyi szerkesztője.

Száz éve volt.

Akkor is ökölbeszorultak a kezek, mint most. Akkor is ránktelte fojtogató kezét a sors és gyültek-gyültek titokban, keservesen, dacosan magyar könnyek mint most. De már ott remegett a levegőben a holnap. A busan szótlanul összenézők szemében már megvillant a minden magyarok hite, minden magyarok álma.

Csak még tavaszra várt a tél. És várt a tavasz a nyárra. Magyarország várt a feltámadásra. Mint most.

Száz éve volt.

Kicsi őrtüzek égtek a nagy téli éjszakában körűskörül. Magyar könnyek, magyar bánat őrizték akkor még a Kárpátok ormát, szőke Tisza táját. Ott égtek végig a Duna partján, a Lajta mentén. Ott égtek tul a Királyhágón is, drága szép Erdélyországban is.

Egyszer egy ilyen éjszaka meteor szaladt fel az égre. Amilyent még nem látott soha senki. A fénye beragyogott mindent. Ezer csudálatos szinét szerteszét szórta. Szikrázva hasitott magának diadalutat, ragyogót, szépet, tele tűzzel, virággal, nótával, könnyel, kacagással — nekünk magyaroknak, szenvedőknek, szomoruaknak, mindig bizakodóknak.

Aztán eltünt. Hirtelen, nagyon hamar, mint egy meteor. Csak hosszu tüzes csik maradt utána az égen. Egy visszafájó seb. Egy visszasiró emlékezés.

Petőfi volt. Petőfi, a százéve született, az örökre halhatatlan.

Petőfi volt. Akit ma fáradtan, ijedten összebujó, megtépett, kifosztott, árván maradt magyarok ünnepelnek. Akit ugy melengetnek a keblükön, ugy simogatják, becézik, a lelkükkel körülölelik, mintha félteni kellene, hátha ezt is elveszik tőlünk.

Azóta a ravatalunk körül zimankós, hideg téli éjszakák járnak. Azóta szegény szép Magyarországból csak egy tenyérnyi maradt. Hazánk kicsi. De azt akarják, hogy ravatalunk elég legyen.

De nézzenek ránk a rablók, akiknek fojtogató kezétől száz sebből vérzőn átkozzuk a sorsunk — nézzenek ránk, mikor ünnepelünk, mikor százéves Petőfinket a magyarságunk büszke öntudatával, ökölbeszoruló kézzel, dacos, törhetetlen feltámadni-akarással odamutatjuk az egész világnak — és belekiáltjuk a requiembe, amivel el akarnak temetni bennünket: „Ide nézzetek! Még ez a miénk! Aztán temessetek, ha tudtok összetörni egy nemzetet, amelyik ilyen kincseket nevelt a maga földjén, a maga kék ege alatt, a maga aranykalászos, selymes, puhafüvü mezőin — Temessetek! — ha vagytok olyan erősek, mint amilyennek mi érezzük magunkat, mikor Petőfi lelke jár a ravatalunk körül és kinlódó ajkunkra lehell a bizakodást, a törhetetlen, izzó magyar akarást — Temessetek! mikor a csókja nyomán ezer uj Petőfi ébred a pusztán és körűskörül minden megmaradt magyar rögön — Temessetek! hanem látjátok, hogy gyulnak a lépte nyomán körül a bilincsbetört határokon uj áldozásra tüzek. — Ha nem láttok semmit, — ha nem éreztek semmit, akkor temessetek! — akkor táncoljatok csak tovább a ravatalunk körül! — üljétek tovább az átkozott tort! — még nem tudtok elvenni mindent! Még hiszünk! Még várunk! Még magyarok vagyunk!"

Ezt jelenti nekünk ma a százéves Petőfire emlékezés. Ezt jelenti nekünk az ő ünnepe — az ő diadalmas centenáriuma.

Az irodalomtörténet nemcsak Magyarországon koszoruzta őt halhatatlanná, de elismerte annak az egész müvelt világ. A magyar irodalomban — irja Beőthy Zsolt — ő képviseli először „a néppel megteljesedett magyar nemzet lelkét" — a világköltészetben mindenkinél igazabban „az örök emberi ifjuságot".

Az élete sem volt más, csak fiatalság. Sokszor bolondos, sokszor nyomoruságos kálváriája az ő költészetének. Tele változatossággal, nyughatatlan, ideges lobogásokkal, tele szépségek utáni szaladással. Már az iskolapadot szüknek érezte. Hiába próbálta meg itt is, ott is. Sehol sem fejezte be tanulmányait. Az ő lelke nem türte a korlátokat, az elébeadott, kitaposott utakat. Csikorgó téli időben gyalog ment fel Budapestre, hogy elérje vágyai netovábbját: a Nemzeti Szinház deszkáit. El is érte. De csak mint statisztát alkalmazták. Aztán katona lett. De ott még jobban érdekelték az idegen nyelvek, a nagy német, francia költők, mint a kommandó. Hosszu vándorlások következtek ezután. Egyik helytől a másikra. Csupa élmény, csupa uj impresszió. És sok-sok küzködés a mindennapokkal. Mikor első kötete megjelent, már széltében ismerték és mindenütt szerették. Az ezután következő bolyongások már mindmegannyi diadalutja volt a fiatal költőnek. Az egyénisége és ahogy ugyszólván végig költötte az életét, maga volt sokszor a bolondos, gyerekes, de mindig vonzó, szeretetre találó őszinteség, a szép elgondolásokért rajongás: a fiatalság talán. „Szabadság-szerelem" volt a jelszava. Ez volt az élete is. Szerelméért odaadta a szabadságát, a független, féktelen életét, mikor megtalálta lelkének társát: Szendrey Juliát. De alig egy év mulva, a negyvennyolcas események lelkes előharcosa a szabadságért odaadta szerelmét is, az életét is.

Vihar törte derékba a lobogó fáklyát. Egy tüz kialudt. Egy csillag leszaladt a segesvári csatatéren.

Ennyit röviden az életről.

Költészete: az élet minden vonatkozásában. Az ő maga 25 éves élete, kora, történelme, eszmeáramlatai, bünei és erényei, mindezeknek kapcsolódása mindenre resonáló egyéniségéhez, a magyar föld minden röge, minden szépsége ott él a lelkében. Nem csak ott él — nekünk is adta mind örökségül az uj kor hajnalhasadásán, aminek prófétája, harcosa volt, amiért élt, amiért az életét is áldozatul adta.

„Szabadság—szerelem" volt a jelszava. Mert szerette a magyar földet és szerette a szerelmet.

Az áldott magyar föld ezer szépségétől, virágai illatától, sárgakalászos rónájától, zöldbeboruló tavaszától tanulta a dalt. A lelke ott járt, ahova minket köt az életünk — ott az Isten szabad ege alatt, ezer napsugártól simogatott kék ég alatt — ott ahol mi élünk, ahol mi járunk, ahol mi dolgozunk. Onnét szökött minden versébe valami kevesektől látott, pedig mindenkinek adatott szépség. Onnét tüzdeli tele sorait tarka képekkel, százszinü szivárvánnyal. Onnét születnek a legcsudálatosabb szinei.

A természet fanatikusa volt. Az volt a muzsája, az ihletője. Csapongó képzelete onnét szedte csokorba a sok-sok virágot, amivel tele van tüzdelve a magyar mező, a magyar tavasz, a magyar föld minden talpalatnyi röge.

A mesék bölcsőit ringató délibábos rónán született. Szinte magába szivta felöltöztette a lelkével a magyar földet, a magyar népet. Ő mutatta meg, ő adta nekünk mind. Hogy lássuk, hogy szeressük, hogy soha ne adjuk.

Ha futó felhőt látott, ha szálló madarat látott, ha esti harangszót hallott, ha tilinkó szava csendült a csendbe, ha messze gulya kolompolt, ha csillag leszaladt — az ő lelkében mind-mind dalba rezdült.

A lantján ott élt a mi világunk: a puszta, a ménes, a ringó vetés, a rét, az erdő, a szalmatetős kicsi falusi ház. Ott muzsikált rajt a pengő kasza, a pacsirtaszó, a csikorgó kutgém, a halókrös béres vidám kurjongatása. Ott muzsikált rajt a szellősimogatta kalászok zizegése, szaladó patakok csobogása.

Talán ezért lett szentje, halhatatlanja ennek a magyar földnek, magyar népnek. Talán azért él fogalomként a neve kunyhótól a palotáig mindenütt, ahol szép, ahol szent a magyar szó.

Elindult a pusztáról és a nagyvilág itélőszéke előtt állt meg, hogy örökzöld babért hozzon koszorunak a Duna-Tisza tájára, az áldott, százszorszent, gyönyörü magyar földre, a mi földünkre, a bölcsőnkre, a koporsónkra, a dacos, büszke magyarságunkra.

Ma átok tiporja, vihar tépi, ragadozó kezek marcangolják szegény szép Magyarországot.

Es szegény Magyarország reszketve, bizakodón várja-várja az uj Petőfit. A ma, a gyászos, keserves ma Petőfijét. Nem egyet. Százat. Sokat. Mindenkit vár szegény Magyarország. Várja azt, aki kinyujtsa teremrehivó kezét a ravatal fölé és tüzet szórjon szerte, hogy kigyulladjon a fekete drapéria és lobogva gyuljon lángra az áldozati oltáron százezerek hite, százezerek feltámadása. És égesse, pusztitsa, perzselje végig a ravatalunk körül vihánccoló fekete sereget. Kergesse el a gyászt. Gyujtsa lángra a letargiává bágyadt közönyösséget. Lángajku, ébresztőszavu, keményöklü, ma született Petőfiket vár. Akik beleharsogják a létlen várakozásba, hogy „nem! — nem! — ne engedjétek leszögezni a koporsó fedelét szegény szép Magyarország felett! Hiszen él — él még ez a szegény Magyarország!"

Várunk. És emlékezünk.

Idézzük a halhatatlanságunkat, a Petőfinket, a nagy, büszke, magyar kincseinket. Elzarándokolunk a sirjához, a százéves bölcsőjéhez, a magyar földünk, magyar sorsunk dobogó szivéhez.

Kálváriát járunk!

Ökölbeszoruló kezünk imádságra békül. Dacos, néma esküvésre lendül.

— — — — — — — — —

Petőfi lelke jár a csendben.
Kicsi tüzek gyulnak a nyomában.
Sok — száz — ezer — millió kicsi tüz.
Esküszünk!!

— — — — — — — — —

És Petőfi lelke csendesen mondja rá az Ament.

— **Vitézi szék elnyeréséért** folyamodott *Sörley* Sándor nagykanizsai illetőségü tart. hadnagy.

— **Uj adóügyi jegyzői állások.** A teskándi és az andráshidai körjegyzőségeknél adóügyi jegyzői állásokat szerveztek. Az uj adóügyi jegyzőségek szeptember elsején kezdik meg működésüket.

— **Lenti fejlődése.** Lenti igen nagy fejlődésen megy keresztül, eddig már körülbelül hat féle gyára van és ujabban iparvasutat épittett három irányban, még pedig Rédics—Lenti, Lenti—Barabás—Szilvágy és Lenti—Cupp—Csesztreg.

— **Rokkant nyugdij fizetések.** *I. Hadirokkantak:* Augusztus hó 6 és 7. napján. *II. Hadiözvegyek és árvák:* Augusztus hó 8 és 9. napján. Felhivatnak a rokkantak és hadiözvegyek, hogy a csekkszelvényüket hozzák el magukkal.

— **A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár RT.** Nagykanizsán, pósfai *Horváth* János igazgatósági tagjának elhunyta alkalmából koszorupótló adományként a helybeli közkórháznak a vagyontalan betegek élelmezésének javitása céljából 15000 koronát juttatott.

— **Bűncselekmény-e az éhségsztrájk?** 1922. tavaszán a zalaegerszegi internáltak éhségsztrájkba kezdtek. Az ügyészség az internáltak közül nyolc ellen eljárást inditott az éhségsztrájkból kifolyólag, a zalaegerszegi törvényszék azonban ez év elején valamennyit *felmentette*. Az ügyész felebbezése folytan két vádlott ügye a győri tábla elé került, amely most tárgyalta az ügyet és hasonlóképpen felmentette őket.

— **A gyógyszerárak 500 százalékos emelése.** A hivatalos lap közli a népjóléti miniszterium rendeletét a gyógyszerárak ujabb emeléséről. A rendelet a régi szokásoktól eltérően nem közli részletesen a gyógyszerek uj árait, hanem egyszerüen az alapárak százalékos emeléséről intézkedik, még pedig olyan módon, hogy az eddig számitott, összesen 150% felár helyett augusztus 1-től 650% felár számitható. A gyógyszerárak emelésével kapcsolatban rendezték a gyógyszerészsegédek illetményeit is.

— **Mérsékelték a kisfizetések kereseti adóját.** A hivatalos lap pénzügyminiszteri rendeletet közöl a szolgálati illetmények után áró általános kereseti adó megváltoztatásáról. A rendelet, különösen az alsóbb fokozatokban, te-ıát a kisebb fizetéseknél lényeges nérsékléset tartalmaz, van olyan okozat, ahol a kereseti adót ha-ıdára csökkenti. Adómentes a eti kereset 22 500, a havi kereset) ezer koronáig. Az adótételek gyébként 22.500—25.000 korona eresetnél 50 korona, 25—50.000-ig !0—800 korona, 50—100.000 ig 0—3600, 100—150.000 ig 3600—00, 150—200.000-ig 7800—15.000 rona között mozognak, 90—100 er koronás havi fizetés után 200 rona az adó, 100—150 ezerig 0—1200, 200—250 ezerig 2800—0, 250—300 ezerig 5000—8000 rona között váltakozik a kereseti 5 összege.

— **A hatósági lisztellátás rendje.** Augusztus 15 ével a élelmezési miniszternek eddig intézkedései értelmében a hatósági lisztellátás megszünik. Aug. 16-tól kezdve csak állami lisztsegély lesz, amelyben a munka- és keresetképtelen hadirokkantak, hadi özvegyek és hadiárvák részesülhetnek csak. A tanács közhirré teszi, hogy ezeknek összeirását csak összeiró iven fogják végezni. Az ivek a lakás szerint illetékes lisztbizottságnál kaphatók. A hatósági lisztsegélyben részesülők uj liszt- és kenyérjegyet fognak kapni, amelyek havonként 6 kilogramm liszt vásárlására jogositanak.

A kisantant miniszterei politikai összejövetelt tartanak Karlsbadban

Prága, augusztus 4. (Telefonjelentés.) A Cseszko Demnyk értesülése szerint Karlsbadban politikai összejövetelt fognak tartani a kisantant miniszterei. Ennek folytán Swehla cseh miniszterelnök legközelebb Karlsbadba utazik. Bratianu román miniszterelnök szintén legközelebb odaérkezik. Pasics miniszterelnököt Marienbadba várják.

— **Nemzetgyalázó baptista prédikátor.** Walter János soproni baptista prédikátor juniusban a budapesti gyorsvonaton a magyar nemzetet mélyen sértő kijelentéseket tett. Kijelentéseiért a veleutazók közül többen feljelentették. A nemzet megbecsülése ellen elkövetett bűntett cimén a hatóságok meg is inditották Walter ellen az eljárást. A prédikátort keresték egy hónap óta mindenütt, de nem tudtak nyomára akadni. Tegnap aztán végre hurokra került. Azonnal letartóztatták és átkisérték az ügyészség fogházába.

— **Uj tarifa és uj menetrend a Balaton mentén.** A balatontavi gőzhajózási részvénytársaság a személyjáratokban a dijszabást felemelte és pedig a következőkép: Siófok—Balatonfüred és vissza az I. osztályon Siófok és Balatonfüred között 2400 K, a II. osztály 1800 K; Balatonfüred, Tihany és Balatonföldvár között az I. osztály 1800 K, a II. osztály 1200 K, a Balatonboglár és Révfülöp között közlekedő hajóknál az I. osztály 1500 K, a II. osztályt 1200 K-ra emelték fel. Az uj dijszabással egyidejüleg uj menetrendet is állapitottak meg.

— **Uránia.** Ma 3, 5, 7 és 9 kor „Szent Mihály“ Werner Emilia regénye filmen 6 felvonásban. Főszerepben Petrovics és Makay Margit. Angol hiradó. Jön: Joe May zseniális rendezésében, Mia May főszerepével „Szerelem vására.“

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

Zürichi zárlat:

Berlin 4 85, Amsterdam Hollandia 219 50, New-York 558—25 London 2551, Páris 3227, Milano 2412, Prága 1635, Budapest 03 25, Zágráb 625, Varsó 23, Wien 0 78 60, Szófia 620, Osztrák bély. 0 79 50.

A házimacska történetéhez

Mig az összes állatok között a kutya volt a legelső, mely az ember társává szegődött és követte őt földi pályafutásában, mint a hűség és barátság megtestesitője, már a legrégibb korban is, addig a macska, ez a kényes, hamis, hizelgő jószág csak évezredekkel utóbb, az ujabb korban csatlakozott az emberhez. A macska tehát az emberi kultura ujabb hóditása.

A házimacska természetesen a vadmacska leszármazottja, tehát az ősi emberiségnek ki kellett abból tenyésztenie, vagy mondjuk, megszelliditenie. Ha figyelembe vesszük a vadmacska természetét, mely mindenre alkalmas, csak megszelliditésre nem, ugy elgondolhatjuk, hogy ezt csak az állattal bánni tudó békés, türelmes és intelligens nép tehette az őskorban. Ezt ha nem tudnánk, ugy ki is találhatnánk, hogy csakis az ősi egyptomiak, ezen nagykulturáju, csodálatos titokzatos nép tehette meg és csak nekik sikerült a vad, zárkózott, bizalmatlan, veszekedő természetü vadmacskából több generáción át a mai szelid, hizelgő házimacskát kitenyészteni.

Herodotos görög történetiró (szül. Kr. e. 500 év körül) és Diodorus görög iró (szül. Kr. e. 100 év körül) irásaiból tudjuk, hogy a macskát az egyptomiak nemcsak tenyésztették, hanem szentnek és sérthetetlennek tartották és ha kimultak, mint a szenteket bebalzsamozták és ünnepélyesen eltemették és nekik sirköveket állitottak. Ilyen sirköveket többet találtak a kutatók és az azokra vésett feliratok szövege is bizonyitja azt, amit a görög irók elregéltek róluk.

Diodorus, mint szemtanu leir egy igen érdekes esetet, amely élénken mutatja az egyptomi nép mély vallásos érzelmét és viszont felháborodását afelett, ha azt megsértik. Akkori időben (Kr. e. 30 tól Kr. u. 14 ig) Róma hatalmának tetőpontján állt és az egész világ rettegett a rómaiaktól. Ha Egyptomba néhány római odavetődött, a legnagyobb félelemmel és tisztelettel bántak vele, nehogy valahogy megharagitsák a nagy birodalom fiát.

Egy római véletlenségből megölt egy macskát, mire a város népe felbőszülve sereglett a római után és a polgári és katonai előkelőségek hiába igyekeztek csititani a népet és hiába óvták őt a rómaiak hatalmától, a felbőszült egyptomi nép, mitsem törődve a következményekkel, a rómait felkoncolta.

Régi görög iróknál többször találunk verseikben gunyos célzásokat az egyiptomiakra. Herodotos egyik irásában összehasonlitja a görögöt az egyptomival, mondván: „Te ha egy beteg macskát látsz, akkor sirsz; én pedig legszivesebben agyonütöm és a bőrét lehuzom“, mondja a görög az egyptominak.

A házimacska tőlük terjedt el a görögökhöz és rómaiakhoz, akik azért becsülték meg a macskát, mert rettentően szenvedtek az egerek elszaporodása miatt, ugy hogy az ókorban voltak vidékek, ahol falvaknak kellett kivándorolniok az elszaporodott egerek miatt.

Mielőtt a régiek a szelid macskát ismerték, a menyétet és nyestet kezdték megszeliditeni, hogy az egereket pusztitsa. Mindkét állatot könnyen lehet ugyanis megszeliditeni és igy szivesen élnek az emberekkel házközösségben. Ezek azonban szintén ragadozó állatok és ami hasznot az egerek pusztitásával tettek, azt viszont többszörösen ellensulyozták a fiatal baromfi pusztitásával, igy azután hadat is kellett nekik üzenni.

Hogy Horatius római iró idejében, Krisztus születése előtt 65 év körül, a római házakban még nem volt macska, azt mutatja a költőnek az alábbi meséje: Egy városi egér meglátogatta a mezei egeret és ez megvendégelte őt borsóval, zabbal és mezei bogyókkal. A kényes városi vendég azonban lenézte ezen közönséges ételeket és igy szólt: mit élsz itt a mezőn és erdőn, távol az emberektől, jer velem a városba, ott finomabb falatokat kaphatsz. Éj volt. Mindketten vándoroltak a város felé, ahol a falon át lyukon bebujtak egy uri házba, ahol tányérokban és kosarakban ott voltak még a finom vacsora maradványai. A két egér nekilátott a falatozásnak és jóllakva szaladgált a biborvörös szőnyegeken. Egyszerre kinyilnak az ajtók és erős ugatással kutyák rohannak a szobába ugy, hogy az egerek nagy bajjal tudtak elmenekülni. Biztonságba jutva, igy szólt a mezei egér a városihoz: „Köszönöm az ilyen fényüző életet! Inkább vagyok az én lyukamban a mezőn, a földön, ahol zavartalanul és biztosan érzem magam és ha elhullott magvakat is tudok csak találni.“ Ha annakidején, amidőn Horatius irta ezen mesét, a római házakban a szelid macskát ismerték volna, ugy bizonyára nem a kutyákat szerepeltette volna az egerek elzavarójánként, hanem a macskát.

A pompeji romok kiásatásánál midőn, mint tudjuk Krisztus születése után 79-ben Pompeji város elpusztult, a lávaeső elől az emberek evésközben is menekültek és a Vezuv lávája elboritott mindent ugy, hogy még az ételmaradékok is a hamu alatt az asztalon maradtak, sehol sem találtak macskacsontvázakat a szobákban, jeléül, hogy akkor még az nem volt, holott lovak, kutyák, kecskék és egyéb háziállatok a forró lávaeső alatt eltemetett hulláit mind megtalálták.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 75000—76000, egyéb 74000 5500 rozs 60000-61600 takarmány árpa 46000-47000 sör 0000-0000 zab 70000-72000 tengeri 550 0—56500, repce 135000, korpa 31000—32000, köles —·—.

szöszös bükkönyt, borsót, lencsét, mákot
és egyéb hüvelyeseket és magvakat magas árban vesz
és mintázott árajánlatot kér
gönyeim: ıtómag.
MAYER HENRIK ÉS TÁRSA vetőmagkereskedése BUDAPEST, V., Akadémia-utca 8. Telefon: 168-11 és 165-62.

SPORTÉLET.

A vegyesdandár atletikai versenyét elhalasztották. A szombat és vasárnap délutánra hirdetett katonai atletikai versenyt elhalasztották.

Vármegyei Leventeverseny Kanizsán. A folyó hó 12-én (vagyis jövő vasárnap) a Zrinyi sporttelepen megtartandó vármegyei Levente-versenyen a következő egyesületek fognak résztvenni: Nagykanizsa város: Nagykanizsai és kiskanizsai levente egyesületek. Zalaegerszeg város levente egyesülete. Nagykanizsai járás: Sormás, Eszteregnye, Magyarszerdahely, Bocska, Homokkomárom, Nagybakónak és Galambok levente egyesületei. Keszthelyi járás: keszthelyi levente egyesület. Balatonfüredi járás: balatonfüredi levente egyesület. A verseny sorrendje a következő: Délelőtt 9 órától: Elő futamok 100—200—400 méteres síkfutás. Csapatversenyek: Táv- és magasugrás, suly- és diszkoszdobás és gerelyvetés. Délben a résztvevő ifjuság, oktatóik és a versenyintézőség a sporttelepen ebédel. Leventeegyesületi zenekarok hangversenyeznek. Délután 3 órától: Felvonulás, Hymnusz. Egyéni versenyek: 100 m. döntő, suly, 800 m., diszkosz, 200 méteres döntő, gerely, magasugrás, 400 m. döntő, távolugrás, stafétafutás 4×100 méteres, birkózás. Dijkiosztás: érmek, vándordijak és tiszteletdijak. Szózat. Elvonulás. Délután a versenyek alatt a m. kir. 6. honvédgyalog ezred zenekara hangversenyez.

KÖZGAZDASÁG.

Háromszáz milliárd korona az ez évi üszögkár.

A helytelen gazdálkodás következtében terméseredményünk mindig jóval alul marad a megkövetelhető eredményeken. Óriási károk származnak igy például a csávázás hiánya miatt. A folyó gazdasági évben az üszög okozta kárt hazánkban 2—300 milliárd koronára becsülhető. Az a károsodás elkerülhető lett volna a vetőmagvak csávázásával, vagy nemesitett vetőmagvak használatával. A gazdáknak mulhatatlan kötelességük, hogy üszkös gabonájukat vetésre ne használják fel, mert ezzel nemcsak maguknak, hanem az országnak is óriási károkat okoznak.

Égetett szeszes folyadékok kötelező bejelentése.

Mindazok, akik a folyó évi julius 25. napján a szabadforgalomba már átment, vagyis az 1921. évi XLI. t.-c. szerinti szeszadóval már megadóztatott és kincstári érrészesedéssel nem terhelt olyan égetett szeszes folyadékok készletével birnak, mely összesen 50 liternél több alkoholt tartalmaz, kötelesek a folyadékok mennyiségét és annak alkoholtartalmát, valamint azon községet és helyiséget, amelyben a folyadék tartatik, az illető készletek tartási helyére nézve illetékes pénzügyi szakasznál írásban két példányban bejelenteni.

Ha az égetett szeszes folyadék összes készlete az 50 liter tiszta alkoholt meg nem haladja, azt nem kell bejelenteni. Minden más esetben a szabadforgalomba már átment összes készlet bejelentendő.

A készlet és a készletek után esedékes pótrészesedés bejelentése a birtokosnak képezi kötelességét.

Az egy ugyanazon fél birtokában, ugyanazon községben, habár különböző helyiségekben lévő folyadékok egy bejelentésbe foglalandók, de az ugyanazon fél birtokában különböző községekben lévő égetett szeszes folyadékokról községenként külön külön bejelentések teendők. A bejelentés elmulasztását vagy a bejelentésben foglalt valótlanságokat szigoruan büntetik.

A tőzsde hirei.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Budapest, augusztus 4. A mai magánforgalomban semmiféle változás nem volt. A forgalom szük keretek közt mozgott. Üzletkötések csak elvétve fordultak elő. Érdeklődés főleg prompt áru iránt volt. Irányzat tartott.

Magyar hitel 375—390, Osztrák hitel 165—170, Kereskedelmi bank 760—780, Kőszén 2075, Államvasut 450, Izzó 350—360, Leszámitoló 73, Cukoripar 2400, Déli vasut 104—106, Georgia 680—690, Mezőhegyesi 255—260, Budapesti gőzmalom 120, Közuti 34—35000.

A mai terménytőzsde a két napos lanyha irányzat után szintén lanyhán indult. Ez az irányzat azonban a tőzsdeidő későbbi folyamán kissé szilárdabbá vált. Keresett áru volt a piacon a buza, mely állomáson 750 K, azonban 730 K-ért fordultak elő távoli állomásról kötések. Buzában a következő kötések történtek. — Nyirbátorról 750, Fehérmegyéből 740, Pestmegyéből 750, Dunántulról 750. Rozs állomáson 490 K 1 tétel 505, Takarmány árpa Budapesten 505, Zab 650 állomáson, Budapesten 750. Tengeri Győrből 550. — Korona 3¼.

Valuták és devizák:

Napoleon 89000, Font (London) 87110—89110, Dollár (New-York) 19115—19615, Francia frank (Paris) 1105-1139, Márka (Berlin) 2·00—3·50. Olasz lira (Milano) 823—857. Osztrák kor. (Bécs) 26·80—28·50, Lei (Bukarest) 9450—10160, Szokol 666—676 Svájci frank (Zürich) 3400—3500, Dinár (Zágráb) 199—206·0, Lengyel márka (Varsó) 780-920, Amsterdam 7677. — Koppenhága 3460—3560. Krisztiánia 3060-3160, Stockholm 5067-5227

Szénavásár. Felhozatal 280 szekéren összesen 3640 q. Rétiszéna I. rendü 15650—20000, rétiszéna II. rendü 11300—15650, rétiszéna III. rendü 7000—11250.

Nádtakarmány. Zöld száraz 6000—6500, Muharszéna 22000, Lucernaszéna 19—24,000, Zabosbükkönyszéna 15—22,000, Takarmányszalma és zabszalma 12—12500, Tengeriszár 3500, Alomszalma 6500—8000, Zsuppszalma 6500—10.000. Egy 350—500. Kinálat bőségesen elegendő volt, vevők száma nagy, a kereslet élénk. Az árak a vásár folyamán emelkedtek.

Nemes fémek piaca: Ezüst korona 1900, ezüst forint 5000, ötkoronás 9800, a 20 koronás magyar arany 100,000, Dukát 57000.

Marhahusvásár és serteshusvásár tekintettel a szombatra, változatlan.

Főszerkesztő: **zeéri Pósch Géza.**
Felelős szerkesztő **Benedek Rezső.**
Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

— **Uránia. Jön: „Szerelem vására".**

48 koronába kerül
példányonkint ugy helyben, mint vidéken augusztus 1-től naponta 6 és vasárnap 8 oldal terjedelemben megjelenő
ZALAI KÖZLÖNY
ha most negyedévre előfizet.

Apró hirdetések.

Minden szó 20 korona, vastagabb betüvel 40 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Szakképzett, vizsgázott gépészkovács azonnal, vagy ujévre állást keres. Uradalomba esetleg teljes műhelyberendezését is viszi. Az összes gazdasági eszközök, gépek javitását szakszerüen végzi. Balog Károly, Ihárosberény. 7915

Cséplőbenzin és gázolaj minden mennyiségben kapható Teutsch Gusztáv drogériában. 7516

Erős fiu tanulónak felvétetik Nagy Antal timármesternél, Csengery-ut 68. 7913

Gépirónő ügyvédi irodába felvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Gazdaasszonyi [illegible] elmenne 5 éves kisleánykámmal, magános urhoz. Cim a kiadóhivatalban. 7955

Egy szobabútor eladó Szemere-utca 6. szám alatt.

[illegible] előszobába három részes garderobe szekrényt. Cim a kiadóban.

Kiadó egy Premier [illegible]. Rózsa-u. 24.

Diófa ebédlőasztal 6 székkel együtt eladó. Bővebbet Sugár-ut 45. szám, háztulajdonosnál.

Tanonc felvétetik jó fizetéssel Spiegl Géza vegyeskereskedésében, Király-utca 47.

Orsz. Zenefőiskolai módszerrel aug. 1-től
zongora- és ének-tanitást elvállalok.
I.-NÉ BERKOVICH MÁRTA
Nagykanizsai Takarék épület, 2 lépcső, II. emelet.

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kékcsillag"-hoz
NAGYKANIZSA
Telefonszám 388. Központ szálloda.

MÉRLEGKÉPES
KÖNYVELŐ
ki németül is levelez, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok
Frank és Társa kefegyár, Nagykanizsa
cimre

Hölgyeim és Uraim!
Mély tisztelettel ajánlunk Önöknek:
Hamburgi elnevezésü mindennemü fehérneműre alkalmas pamutvásznat méterenkint 3920 K-ért.
510 drb fehérített, bérelős lepedőt drb-ként 18.970 koronáért.
140 cm. széles [illegible] lenvászon kitünő minőségben méterét 18.920 K
Gyönyörü modern, [illegible] női szövet métere 8070 korona.
[illegible] ágyhuzatnak, sezlonok, anginok, kelengye maradékok, kanavászok, törülközők, abroszok, [illegible] és gyönyörü [illegible] fehérnemüek [illegible].
Kérjük tekintse meg raktárainkat, vizsgálja meg árainkat. 7795
Olcsó maradékvásár.
CSAK AZ UDVARBAN.
Budapest, Király-utca 32. Petőfi-u. sarok.

ABADIE
valódi francia szivarka-papir

10109/1923.

Hirdetmény.

Ezennel közhirre teszem, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság a Herceg Batthyányi Strattmann László doktornak Nagykanizsa város határában fekvő mezőgazdasági földbirtoka megváltása tárgyában hozott 13298 O. F. B./1923. számu itéletének végrehajtását a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségére bizta.

Ezen intézet részére a földhöz juttatottak mérnöki felmérés, parcellázás, birtokba helyezés stb. költségek cimén a szántóföldek és rétek után kat. holdankint 15 kg. — a házhelyek után pedig házhelyenkint 7½ kg. buza egyenértéket kötelesek fizetni.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége azokkal szemben, akik fizetési halasztás kérésére nem jogositottak, a fizetés határidejének végső napjául **folyó hó 15-ét** jelölte meg s a buza pénzbeli egyenértékét fenti határidőig kat. holdankint 12.000 koronában, házhelyenkint pedig 6000 koronában állapitotta meg.

Felhivom tehát a házhelyhez és földhöz juttatottakat, hogy **f. hó 6-ától kezdve 15-ig bezárólag** a városi pénztárba házhelyenkint 6000 koronát, a szántóföldek és rétek után kat. holdankint 12.000 koronát okvetlenül fizessenek be, mert aki ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ugy fog tekintetni, mint aki a részére juttatott házhelyről, szántóföldről, illetve rétről lemond.

A szegénysorsu hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák fizetési halasztást kérhetnek, azonban ezek a költségeket a fizetés idejében érvényes buzaár alapján lesznek kötelesek befizetni.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az összeirási jegyzékeket és birói kimutatásokat a városi számvevőségnek adtam ki. A fizetendő költségeket a számvevőség állapitja meg és számfejti, tehát először ott kell jelentkezniök és a számfejtés után teljesitik a fizetést a városi pénztárba.

Ezen felhivásom csak azokra vonatkozik, akik részére a juttatás tulajdonjoggal történt, mig a kis haszonbérletekhez juttatottak a mérnöki költségekre előzetesen a haszonbérlőkkel kötelesek megegyezni, vagy pedig egyezség hiányában a haszonbérekkel együtt a vegyes biróság fogja megállapitani.

Nagykanizsa, 1923. aug. 3.

Dr. Sabján Gyula s. k.,
polgármester.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes

SZŐRME-ÁRUKAT

leszállított árakon kiárusítom. — Sok pénzt takarít meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel

FORGÁCS REZSŐ, bőrszőrme- és szőrszőrmeáruház **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**

Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

---

ÓVÁS.

Szives figyelmébe ajánlom nagybecsü ügyfeleimnek, hogy

GYÜJTŐFORGALMAM

ossza nem tévesztendő minden más jobbképp alakult gyüjtőforgalommal, mely decára a konkurenciának, az eddigi pontossággal indíttatik **hatamkánt háromszor,** természetes **ugyanazon árakkal, mint a konkurencia.**

Kérve további nagybecsü megbizásaikat teljes tisztelettel

HUSZ JENŐ szállító **BUDAPEST,**
VII., Kazinczy-utca 51. sz.
Telefon: József 158-66. és 16-67.
Saját vasuti raktár vágánnyal Budapest Déli Vasutnál
Képviselve:
GÜNSER ZSIGMOND szállítóval
NAGYKANIZSA.
— Telefon: 324. —

ZSÁKOK, PONYVÁK kölcsönzése, vétele és eladása
KLEIN SÁNDOR
BUDAPEST, Eötvös-u. 8. Teréz körut 1.
Telefon: 31-18, 131-38. Sürgönyím: Klein zsákos
Zsinagok, hevederek, raffia.

JUMPER PAMUT
a legszebb szinekben a legnagyobb választékban
KLEIN JÓZSEF ÉS TEITVÉRE
cég kalapüzletében.

Nagybani árakat számitunk, ha kicsinyben vásárol is.
KEMÉNY ÉS FISCHMANN BUDAPEST,
Rákóczi-ut 80. Keleti pályaudvar közelében.
Kémiai és divatáruk, selyek, kanavászok, kartonok, finoman, tüzfa és más selyemek stb. stb.
Vásson- és siffonfonalunk nagy raktára. 7797

Jaeger Champagne rozs
eredeti
vetőmagja
kapható még, mig a készlet tart a
Magyar-Német Mezőgazdasági R. T.
Növénynemesitő Üzemánál
BALATONSZEMES.
7831

Villanyfelszerelési cikkek.
Csinorok, huzalok, **villanykörtik,** minden fassültségben, csillárok, művészi **selyem** lámpaernyők. Szükségletét legolcsóbban szerezheti be **Szilágyinál**
Budapest, VIII., Népszinház-u. 27.
Keleti pályaudvar közelében. 7796

KOSZTPÉNZT
kihelyezésre elfogad, idejében feladott tőzsdei megbizásokat középárfolyamon effektuál, vidéki megbizásokat pontosan teljesit a
Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R. T.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 74. szám.
Telefon: József 60-50., József 335-32.
Sürgönycím: COBDENBANK. 7853

NYÁRON

BRÁZAY Kalogén fogkrém a legjobb fogápolószer!
BRÁZAY Kalogén szájvíz fertőtleníti a szájüreget!
BRÁZAY Kalogén fogpor nagyszerű foglisztitó!

A vágóhidi utcn lévő volt városi sertéshizlalda telepünkön villanyerőre berendezett

VÁMDARÁLÓ MALOM

üzemát megkezdte.

Mindenkinek érdeke, hogy mielőtt termányeit darálttatni vinné, forduljon felvilágositásért a

Dunántuli Élelmiszer és Árufforgalmi Részvénytársasághoz Nagykanizsán

Ipartelepünk telefonszáma: 286.

Ugyanott egy 1500 kg-os uradalmi **hidmérleg** és különféle nagyságu **bádogadányok és mázaskannák** eladók.

HIRDESSEN
a
Zalai Közlönyben

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk **legmagasabb** napi áron.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam résére történő gabonaváásárlási akció igen rövid ideig log tartani.

Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycím: Futura. Telefonszám: 133.

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a **Deák-tér 1. sz. alatti cipő-szalonban**
rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült
ARGENT féle
cipőt hord.
Javitások gyorsan eszközöltetnek.
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendelhető

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
villanyszerelő berendező vállalata
Főüzlet és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.**
Fióküzlet: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 28. — Telefon: 151-13.**
Elvállalunk minden villanyszerelő berendezési munkálatokat, vagyonos magyar [illegible] és szakszerű berendezéseket, javitást és szakszerű javitást [illegible] szolgáló automatikusan működő szerelvényt berendezéseket, központiórát és [illegible] szerelésüket saját tervezésünk szerint.
Raktáron tartunk minden villanyszerelő cikkeket, rés armaturákat, [illegible] vas szendecsőtt és bádog fürdőkádakat, vödörös fürdőkádakat, fayance mosdók és closetokat, minden villanykészülékeket, bádogárukat, szemáncsozott konyha edényeket, borászati eszközöket, szőlő permetezőket.
Javitásokat és átalakitási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközünk.

Iskolakönyvek bekötését

legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája

Fő-ut 5. szám alatt.

SZAKÁTS GYULA
MŰSZERÜZEME ÉS IRÓGÉPVÁLLALATA

Telefon 40 **NAGYKANIZSA** Telefon 40
Kazinczy-ut 28. (Kisszőrkás)

Meleg czipőben **BERNÁT-féle ING-KABÁT**
2 gallérral és övvel a legjobb, a legkellemesebb, a legokszerűbb viselet.
BERNÁT, a GALLERKIRÁLY
Budapest, V., Vilmos czáros-ut 16.

Legfinomabb
SZEGEDI PAPRIKA
nagyban és kicsinyben, valamint egyéb árucikkek — mig a készlet tart — napi árakon alul kaphatók a
Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Nagykanizsán, Csengery-ut 6.
— Telefon 30. —

GYAPJUT
minden mennyiségben veszünk. Mintákat saját költségünkon szállitsa fel.
Deutsch Gyula és Társai
Budapest, IV., Király-u. 36.
Kölcsön zsákok. 7706

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő **napi záróli** rovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, HÁZINYULBŐRT, tuh-, borju-, tehén- és lobört, valamint minden e szakmába vágó vadbőröket a legmagasabb napi árban vesz FORGÁCS REZSŐ, NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvny omdáb[illegible] gy a izsán

62. évfolyam „Zala Közlöny" Nagykanizsa, 1923. augusztus 7. Kedd Egyes szám ára 60 korona.

Budapest

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-tér 12. Interurbana-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám: József 73—61.

Előfizetési ára: Egy hóra 1800 K, negyedévre 5400 K Budapesten kapható Ankur-köz 8. sz. dohányárudában.

Lássunk tisztán!

Nagykanizsa, aug. 6.

Az események egymás után torlódtak össze az utóbbi napokra. Az országnak nagy szerencséje, hogy olyan nagy körültekintésu, higgadt ember fogja a kormány gyeplőjét, mint gróf Bethlen István, s hogy a megbokrosodott lovak nem ragadhatják el az ország szekerét.

Az a hidegvér, amit Bethlen István tanusit minden alkalommal, amikor komoly események köszöntenek ránk, a legnagyobb bizalmat támasztja mindenki részéről személye iránt. Bethlen István szilárdan áll a sarkán és épp oly szilárd az akaratereje és tettrekészsége; nem engedi, hogy az országot ismét kiforgassák gyökeréből.

Gömbösék titkos manóverkedése, ami annál veszedelmesebb volt, mert a jóbarát mezébe öltözködve vették körül a mai kormányzati rendszert, ezekben a napokban világosan kipattant s természetesen ezek után le is kellett vonnlok a konzekvenciákat. A mozdonyvezetők sztrájkja, a nyomában bekövetkezett statárium kihirdetése, Gömbösék kilépése s a kormány intencióival való már előző és egyre gyakrabban történő szembehelyezkedésük, végre lehetővé lette, hogy mindenki világosan lásson. Ilyen „megfigyelőkre" a kormányzó pártnak nem lehet szüksége, akik minden alkalmat megragadnak, hogy nehezítsék a kormányzás amugy is sulyos lehetőségeit.

Megtörtént tehát az, aminek el kellett már egyszer következni: Gömböséknek be kellett látniok, hogy azzal a politikai felfogással, ami veszedelmesen kanyarodott a szélső, s már-már nagyon szélső irányba, nem lehetnek együtt azokkal, akik a higadságot képviselik s reális utakon haladnak. Gömbösék érzelmi politikája tiszteletreméltó fixaideákat tartalmazhat, de Európa reális számitó s mindent mérlegelő politikájában Magyarország nem képviselheti izoláltan a lángban lobogó s hamar elhamvadó *érzelmi politikát*, amely kifelé a megértés lehetőségét rontja, itt benn pedig korlátokat emel a rendelkezésre álló erők közé, amelyeknek egyesült és válivetett munkája nélkül ez az ország soha talpra nem állhat.

A szemtől-szembe való harcban nagyon rövid ideig tartott a két politikai felfogás birkózása: Gömbösék egy pár embert számláló kis csoportja sulyos veréséggel távozott arról a térről, ahol égignyuló fákká akartak nőni. Az ország közvéleménye örül és tapsol ennek a fordulatnak, mert végre is tiszta viz kellett a pohárba. Azok a tényezők, amelyek ezt állandóan megzavarositották, mérhetetlen sokat ártottak nem csak belpolitikailag, de a külpolitikában is. Kisded töredékük az ellenzék padjai közül már korántsem jön annyira veszedelmes módon számitásba. Azokon a területeken pedig, ahol a jóhiszemü, dolgos embereket munkájuk zavartalanságában felkorbácsolták, *a kormánynak van hatalma és ereje rendet teremteni.*

Anglia állást foglal a magyar kérdésben a kisántánt beavatkozási kisérlete ellen.

London, aug. 6. (Szikratávirat.) *A Manchester Guardian vezércikkében kifejtett, hogy Magyarországnak lehetővé kell tenni a kölcsönt a népszövetség ellenőrzése mellett és hogy az ellenőrző bizottság fejét ne egy hatalom, hanem maga a népszövetség nevezze ki. Nem érthető, hogy a kisántánt miért követel a maga részéről külön megfigyelőt Magyarországgal szemben és hogy e külön megfigyelőnek mi volna a hivatása.*

A lap folytatólag hangot ad Magyarország ama aggodalmának, hogy a kisántánt korlátlan hatalmat akar elérni a Magyarország ügyeibe való beavatkozásra. Reméljük, folytatja a lap, hogy Magyarország ezirányu aggodalmai alaptalanok. Az az ellenőrzés, amelyet Magyarországon gyakorolni kell, kizárólag a kölcsön biztositására és pénzügyi térre szoritkozhatik — Ezeken a határokon belül Magyarország nem panaszkodhatik arról, hogy szuverenitását megsértenék, ha a nagyhatalmak és a népszövetség biztositja Magyarországot minden jogosulatlan politikai befolyás ellen.

Düsseldorfban bombát dobtak a francia katonákra.

Páris, aug. 6. A Havas iroda jelenti Düsseldorfból, hogy tegnap ott őrségváltáskor bombát dobtak. Két katona, egy asszony és egy gyermek megsebesült. Elfogtak egy menekülő német diákot, akinél gránátalkatrészeket találtak. A diák tagadja, hogy ő dobta a bombát. A bombamerénylet miatt a rendőrfőnöktől, továbbá a merénylő atyját és testvérét letartóztatták. Több nacionalista vezetőt is őrizetbe vettek. A forgalmat a nappal óráira korlátozták és esti 10 órára ällt lános zárórát rendeltek el. A három megsebesült francia katona már veszélyen kivül van. A német polgárok közül hatan sebesültek meg. Düsseldorfban szombaton dél után 7 óra tájban, a francia őrség felváltásakor kézigránátok felrobbanása következtében négy francia katona és három polgár többé kevésbé sulyosan megsebesült. A merénylet következtében a megszálló hatóság letartóztatta a városi rendőrség vezetőjét.

Aláirták az amerikai—török békeszerződést.

Lausanne, aug. 6. Amerika és Törökország között kötött békeszerződést aláirták.

A békeszerződés aláirása abban a szállóban történt, melyben Erzsébet királyné lakott.

Angol Jegyzék Oroszországhoz.

London, augusztus 6. (Szikratávirat.) Anglia moszkvai képviselője azokra a meglehetősen nyugtalanitó híresztelésekre való tekintettel, a melyek Rakovszkijnak Nagybritanniával szemben tanusitott magatartásáról keringenek, jegyzéket nyujtott át, amelyben felvilágositást kér arról, van-e alapjuk ezeknek a híreszteléseknek. — Rakovszkij, aki Moszkvából tegnap akart elutazni Londonba, Nagybritanniának e lépése miatt elhalasztotta.

A nemzetgyülés pénzügyi bizottságának ülése.

Az adó-valorizációs javaslat tárgyalása.

Budapest, augusztus 6. (Telefonjelentés.) A nemzetgyülés pénzügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor a nemzetgyülés bizottsági termében *Ráday* Gedeon gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen *Temesváry* Imre előadásában részletelben is elfogadta az egyes pénzügyi bizottságok rendelkezéséről szóló törvényjavaslatot. A bizottsági ülésen a kormány részéről jelen volt *Kállay* Tibor pénzügyminiszter és *Bud* János közélelmezésügyi miniszter, valamint *Rakovszky* István belügyminiszter. A jövedelem- és vagyonadó felemelésére szóló szakasznál *Wolff* Károly kérte a bizottságot, hogy a jövedelem- és vagyonadó alól mentességet mondja ki az olyan árva vagyonoknál, amelyeket értékpapirokban helyeztek el közhaszongokná és értékükben nem növekedtek. Hasonló értelemben szólalt fel *Ugron* Gábor is.

A pénzügyminiszter kijelentette, hogy az ilyen árvavagyonoknak az ugyanolyan adómalany többi tételétől való elválasztását hivatalból nem lehet eszközölni, azonban ő is szükségét érzi annak, hogy az ilyen értékpapirokban elhelyezett árvavagyonokat elkülöniteik a többi vagyonoktól. Gondoskodni fog arról, hogy a pénzügyi bizottságok az illető hatóságokat hivják fel az árvavagyonok ilyen elkülönitésére. A pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy az ilyen értékpapirokban elhelyezett árvavagyonok a jövedelem- és vagyonadó alól mentesittessenek. *Wolff* Károly és *Sándor* Pál azt kérték, hogy a sajátjegyzésü hadikölcsönből is lehessen a jövedelem- és vagyonadót fizetni. *Wolff* még arra is kérte a pénzügyminisztert, hogy sajátjegyzésü hadikölcsönből kereseti adót is lehessen fizetni. A pénzügyminiszter mindkét indítványt elfogadta. *Biró* Pál azt indítványozta, hogy az adóhelyesbítések iránt benyujtott felebbezések esetén az összegnek csak 60%-át kellene megfizetni az előirt határidőre, a többi 40% pedig a felebbezés elbirálása után. A pénzügyminiszter az indítványt elfogadja azzal, hogy a 40% után is kellene fizetni pótadót. *Wolff* Károly szerint az ujonnan keletkezett vagyon és jövedelmek megadóztatását a törvény rendelkezései nem tartják kivihetőnek. A pénzügyminiszter ezirányu rendelkezést kéri a törvényjavaslatba. — A pénzügyminiszter az indítványt elfogadta és a bizottság az uj szakaszban kimondotta, az ujonnan keletkezett vagyon és jövedelmek

megadóztatását. Wolff Károly kérte a bizottságot, hogy különös méltánylást érdemlő esetekben, különösen az árvavagyonok tekintetében a javaslatba kontemplált szorzószámtól eltérhessen a pénzügyminiszter. A bizottság az inditványt elvetette arra való tekintettel, hogy a javaslat majd intézkedik arról. A javaslat többi szakaszait a bizottság módositás nélkül fogadta el.

A belpolitika hirei.

Az egységes pártból. — Kiss Menyhért ügye. — Leadvai István cikke. — Megvonták a „Nép" kolportázsjogát.

Budapest, augusztus 6. (Telefonjelentés.) Az egységes pártban a helyzet az, hogy a kilépések száma nemhogy nőne, hanem inkább megfogy. Csöngedi Gyula kilépésének visszavonása, Bell Miklós, valamint Őry-Szabó Dezső elhatározásának ingadozása a véglegesnek tekinthető; kilépéseket mindössze háromra redukálja. Ezek már kizárólag szélsőjobboldali barátaikra számithatnak. Az egységes párt helyzetében más változás a jelen pillanatban nincsen. Semmiesetre sem áll az a hiresztelés, mintha Gömbösék kilépésével akár a kormányzat, akár az egységes párt balfelé orientálódnék és a szélső liberális csoportokkal megbeszéléseket folytatna és közeledést készitene elő. Illetékes helyen a leghatározottabban kijelentették, hogy *liberális képviselők csatlakozásáról szó sincsen,* tárgyalások ilyen értelemben nem folynak.

A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága a II számu bizottsági teremben augusztus 7-én délelőtt 9 órakor ülést tart, amelyen Kiss Menyhért izgatási ügyét tárgyalja. Az ügy hamarosan a nemzetgyűlés elé kerül.

Pártkülönbség nélkül elitélik Lendvai támadását és megtorlást követelnek azért, hogy egy, a választókhoz irt levelében *a nemzetgyülést „bünbarlangnak"-nevezte.* — A képviselők nemcsak Lendvai ellen kivánnának eljárást inditani, hanem a lap főszerkesztője: Benárd Agoston ellen is. — Holnap valószinüleg napirend előtt szóvá fogják tenni a nemzetgyülésen a lap cikkeit, amely előreláthatólag nagy vitát fog provokálni.

Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy „A Nép" főszerkesztője ellen az eljárást meg kell inditani. Ma irta alá azt a rendeletet, amellyel 6 napra megvonta „A Nép"-től a megjelenés jogát.

Nem türhetjük, hogy ilyen durva és goromba hangon irjanak a nemzetgyülés ellen. Az inkriminált cikk tulhalad minden elképzelhető határt. Erre mással, mint bünvádi eljárással felelni nem lehet.

A nemzetgyülés holnapi ülésén viharos vitát várnak az Ulain-ügygyel kapcsolatban.

A román pénzügyminiszter eredménytelen külföldi utja.

London, aug. 6. (Szikra távirat.) Bratianu Vintilla román pénzügyminiszter külföldi utja nem járt azzal az eredménnyel, amint azt attól várták. A miniszter a lapok tudósitóinak kijelentette, hogy Románia addig nem fizetheti ki adósságait, mig a külföld ki nem egyenliti Románia követeléseit.

Kőszeghy nyugalmazott ezredes öngyilkossága.

Manlicher fegyverrel szájába lőtt. — A golyó kijött a koponyán és átütötte a mennyezet falát. — Hogyan történt az öngyilkosság? —

— Saját tudósitónktól. —

Nagykanizsa, augusztus 6.

Megrendítő eseményről kell ma ismét beszámolnunk. Egy hős magyar katona, aki magyar vitézséggel végigküzdötte a háborut — tragikus módon vetett véget életének. Távol a mit sem sejtő szeretteitől, akiket porig fog sujtani egy szükszavu távirat, amit most adtak fel, mikor e sorokat irjuk. Ismét kevesebbek vagyunk egy magyar tölggyel. Az izig-vérig való katona szombaton éjfélkor még nyugodtan elbeszélgetett ismerőseivel és vasárnap reggel már élettelenül feküdt az egyszerü szoba padlóján kiteritve. Manlicherrel véget vetett életének. Az eset érthetően az egész városban nagy megdöbbenést keltett és őszinte, mély részvétet váltott ki a társadalom minden rétegéből. A szomoru esetről a következőkben számolunk be olvasóinknak:

A Nemzetvédelmi Szövetség vezetője.

A nagykanizsai postaépülettel szemben az Erzsébet-téren van az Országos Stefánia Szövetség csecsemőgondozó- és anyavédő intézménye. Az épület első emeletén a rendelőszobák mellett kapott egy szobából álló hivatalos helyiséget a Nemzetvédelmi Szövetség, mely egyesülés azért alakult, hogy sztrájkok esetén a munka rendes menetét biztositsa, a rendet és közbiztonságot fentartani és a polgárok vagyonát és testi épségét megvédeni segitse. A mozdonyvezetők és fütők mostani sztrájkja alkalmával a szövetség tagjai a rendőrség mellett vigyáztak a délivasut pályaudvarán, a fütőházban, stb., hogy semmi rendetlenség vagy zavargás ne történjék. A szövetség tagjai nagyon derekasan végezték ebbeli feladatukat. Tudunk arról, hogy egy budapesti szükségvonatot a sztrájk alatt egy ilyen Nemzetvédelmi Szövetségbeli mérnök vezette. A nagykanizsai szövetség vezetője *Kőszeghy* Ödön nyugalmazott ezredes volt, akit szeretetreméltó, bajtársias modora miatt mindenki szeretett és nagyrabecsült.

Ahogy szombat éjfélkor leváltották az állomáson szolgálatot teljesitő szövetségi tagokat — azok mind hazafelé igyekeztek, hogy kipihenhessék magukat az ujabbi szolgálati idő eljöveteléig. Kőszeghy Ödön, a Szövetség vezetője azonban visszament az Erzsébet-téri hivatalos helyiségbe, hogy aznapi teendőjét a nála megszokott pontossággal bevégezze. Vele ment még néhány szövetségi tag is, akik azonban egyóra felé hazamentek. Az urak a legjobb hangulatban bucsuztak Kőszeghytől, aki nagy fejfájásról panaszkodott és idegesen viselkedett.

Vasárnap reggel...

Mikor reggel az ujabb felváltó csoport jelentkezett a hivatalos helyiségben, az ajtót zárva találták. Bekopogtak. Azonban nem jött semmi válasz. Az urak azon hiszemben, hogy Kőszeghy a kimerültségtől valószinüleg tovább aludt, hangosan dörömbölni kezdtek az ajtón. Ismét nem kaptak választ. Mikor néhány percnyi ajtódöngetés után sem nyitotta ki az ajtót — az egyik ur kinyitotta az ajtót és a szövetség tagjai borzalmas látványnak voltak szemtanui.

Kőszeghy Ödön nyugalmazott ezredes ott feküdt a szoba közepén, éjjeli öltözékben, arcra bukva, egy nagy vértócsában, ballába egy a földön heverő Manlicher vállszijjába akadva, mig jobblába a térdizületnél be volt hajlitva.

Az egyik ur egy pillanat alatt az utcán termett, hol a közelben álló rendőrőrszemet értesitette a látottakról. A rendőr azonnal jelentést tett az esetről a kapitányság ügyeletes rendőrtisztviselőjének, aki azonnal telefonált dr. *Fodor* Aladár tisztiorvosnak, majd néhány perc mulva kiszállt több detektivvel és rendőrrel a helyszinre, hogy a tényállást felvegye.

A nyugalmazott ezredest ugy találták megmerevedetten, mint a hogy a tagok látták. — Az asztal mellett, székéből kibukva, arcával a padlónak esve, éjjeli öltözékben, szétroncsolt fejjel, nagy vértócsában, lába mellett egy Manlicher, amelyeken vér és agyvelő-foltok között egy kis felszakitott gömbölyű lyuk, melyen a Manlicher 95-ös golyója keresztülhatolt és átütötte a menyezetet.

Dr. *Fodor* Aladár természetesen már nem tudott mást megállapitani, mint a beállott halált, amely a jelek után itélve a hajnali órákban bekövetkezhetett. Nemsokára érkezett oda a törvényszék vizsgálóbirája is: dr. *Mutschenbacher* Edvin kir. törvényszéki tanácselnök, majd a katonai bizottság három tagja. Ugy a tisztiorvos, mint a törvényszék vizsgálóbirája és a rendőrség minden kétséget kizárólag megállapitották — hogy *Kőszeghy Ödön öngyilkosságot követett el.* A hat évi orosz fogságot elszenvedett és lelkileg teljesen megtört ember **tettét pillanatnyi elmezavarban követte el.**

A hatósági vizsgálat megállapitotta, hogy Kőszeghy Ödön, mikor már mindenki hazament, levetette felső ruháit, szépen összerakva ágyra tette, beült karosszékébe, majd a Manlichert térdei közé állitva, csöve nyilását a szájába dugta, bal lábával a puskaszijat megfeszitette, mig jobb lábának ujjaival a ravaszt meghuzta. A 95-ös Manlicher golyó szétroncsolta Kőszeghy fejét, a koponyán kijött és a menyezetet keresztül ütötte. A falon és a menyezeten vér és agyvelő foltok jelzik a rettenetes roncsolást, mit a golyó véghez vitt. A lövés azonnali halált okozott. Kőszeghy a lövés után lebukott székéről, arccal a földnek. Ugy találták meg a hatóság emberei.

A hivatalos bizottság jegyzőkönyvet vett fel az esetről, a vizsgálat eredményéről; a talált tárgyakról és értékekről pontos leltárt készitettek, amit majd az elhunyt hozzátartozóinak fognak kiszolgáltatni. Jellemző Kőszeghy rendszeretetére és katonás precizitására, hogy ruháját még öngyilkossága előtt is a legnagyobb rendben székére tette, ugy mint máskor este. Az iratok, könyvek, levelezések példás rendben, gyöngybetüs irással. A nála talált pénzértékek gondosan ezres és tizezresenként összecsomagolva, összekötve és leolvasva. Minden példás rendben. Kőszeghy közmondásos pontossággal vezette a Szövetség ügyeit.

A halál tanyáján.

Ahogy odamegyünk a csecsemőgondozó intézet házához, rendőrőrszemek állnak a kapu előtt. Künn az utcán kiváncsi emberek. Az öngyilkosság hire tüzgyorsasággal terjedt el a városban és igy sokan szerettek volna bejutni. Természetesen nem engedik be őket. Az udvaron az ismert „fekete kocsi." Ugy néz ki, mint egy óriási fekete szivardoboz. Várja a legfrissebb szállitmányt. A halottasház legujabb lakóját. A lépcsőn fent ismét egy rendőrőrszem. „Jobboldali sarok szoba" — mondja felénk. A jobboldali sarokszoba egy egyszerü kis kétablakos udvari szoba, néhány szék, egy asztal, szekrény, vaságy — az egész butorzat benne. Az asztal előtt egy detektiv és a rendőrfogalmazó felveszik a tényállást és leltározzák a talált értékeket. Néhány detektiv és rendőr suttogva beszélnek egymással. Suttogva, tisztelettel: *Halál,* a nagyur ütötte fel itt tanyáját. Előtte még a hatóság komoly arcu emberei is bizonyos elfogódottságot éreznek. Némán, fejintéssel köszöntjük egymást. A szoba közepén a padlón egy hatalmas vértócsa, sürü, aludt vértömeggel. *Egy magyar férfi* piros vére. Mellette egy nyitott, legegyszerübb fakoporsó, néhány forgáccsal. A küzdelmes emberi élet *utolsó állomása.* Hol nem kérnek lakásigazolványt, lakhatási engedélyt, a háztulajdonos beleegyezését. Szépen, csendesen, almán költözködhetik be a lakója. Oly nyomott, gyászos a hangulat a kicsi szobában.

A hulla . . .

A vértócsán tul, félrehuzva, egy lepedővel letakart ember. Csak két, térdig meztelen lábat látunk. Márványfehér, ápolt testü. A bal lábon még rajta van egy tornacipő. Többet nem látni, mert eltakarja a lepedő. Megkérjük az ott tartózkodó *Gödölley* Lajos urat, a Nemzetvédelmi Szövetség vezetőjét, engedje meg, hogy a betakart hullát megnézhessük. Szivesen tesz eleget óhajunknak. Egy ember felemeli a lepedőt és — meglátjuk a néhány órával azelőtt még életerős férfit. Belül teljesen szétroncsolt fej, az arc rendkivül felpuffadva, eltorzitva, véresen. *Irtózatos látvány* — melynek további lefestését olvasóink engedjék el nekünk. Nem tudjuk soká nézni magunk sem. A falon vérnyomok, vércseppek, a golyó által átfurt menyezeten vérfoltok. *A 95-ös Manlicher golyó rémes pusztitást vitt véghez.*

Részletek Kőszeghyről.

Gödölley Lajos ur, aki személyesen ismerte Kőszeghy ny. ezredest — a utódja a Szövetség vezetőségében — elmondja nekünk, hogy Kőszeghy nyomott hangulatu, ideges ember volt. Nagy idegességét a harctérről, de főként hat évi nehéz orosz hadirabságából hozta magával a ugy látszik, beteges is volt. Nyomott kedélyhangulata, burkomorsága az utóbbi időben mindjobban észrevehetőbbé vált, azonban senkisem gondolt arra, hogy öngyilkossági tervekkel foglalkozik. Erős a meggyőződése, hogy *tettét pillanatnyi elmezavarban követte el.* Nős, családos volt. Családja Komlón

térről az állo-
rog gondoskod-
en kuzdött nyug
st katonai pom-
meltetni.

a egymással beszél-
emberek összecsoma-
alott ruháit, holmijait,
magát szépen lassan be-
az egyszerű fakoporsóba,
és leviszik az udvaron vá-
hullaszállitó kocsiba.

Fény és árny . . .

sárnap déli egy óra van. A
nyörü kék égen pazarul bo-
csájtja szét perzselő aranysugarait a nap. Az utcákon boldog emberpárok, reményteljes fiatal életek csengő kacagása. Nyüzsgő, pezsgő, friss élet és boldogságvágy. Oly szép az élet — minden küzdelem, szenvedés és tusa dacára. *Elet, élet, élet* — kiált felénk hangos szóval minden. Élet — te legszebb és legbecsesebb adománya Istennek!

Kocsizörgés hallatszik. A kerekek dübörgése veri fel az áhitatos csöndet. Egy nagy fekete kocsi fut végig a Fő utcán — ki a temető hullaháza felé. Gyorsasággal viszi hideg, élettelen terhét. Az egyetlen bántó, disszonáns, zavaró hang — a pazar vasárnapi délben. Kevesen tudják csak, hogy egy tragédiát takar a fekete kocsi. Hogy valahol messze — özveggyé lett egy hüséges asszony, epátalanná egy család. És kacag az Elet . . . és tovább gördül a fekete kocsi . . .

Kőszeghy Ödön 55 éves, nyugállományu ezredest kedden délelőtt 10 órakor temetik a temető halottasházából nagy katonai gyászpompával a katolikus egyház szertartása szerint. A temetésen ott lesznek az összes katonai, polgári hatóságok és a közhivatalok vezetői. (*)

Valuták és devizák:

Napoleon 68000, Font (London) 86690 · 88590, Dollár (New-York) 19006—19506. Francia frank (Paris) 1105-1136, Márka (Berlin) 1·70 –2·20, Olasz lira (Milano) 822—856, Osztrák kor. (Bécs) 26·60—28·30, Lei (Bukarest) 9550—10250, Szokol 556—576 Svájci frank (Zürich) 3400—3500, Dinár (Zágráb) 202—209·0, Lengyel márka (Varsó) 780-920, Amsterdam 7638. — Koppenhága 3444—3644, Krisztiánia 3094-3194, Stockholm 6049-6210.

—

A ma délutáni katonai atlétikai verseny.

Nagykanizsa, aug. 7. Ma délután 3 órakor bonyolitják le a Zrinyi sporttelepen a katonai atlétikai verseny főszámait, a tegnapi előfutamok és csapatversenyek után.

A versenyen, amelyet vasárnapról a vasutas-sztrájk miatt halasztottak el keddre, megjelenik fertőszentmiklósi *Artner* Kálmán tábornok, vegyesdandár parancsnok is.

A szünetekben a katonai zenekar játszik:

Az egyes számok a következő sorrendben bonyolódnak le:

1. 100 m. sikfutás, tiszti döntő.
2. 100 m. sikfutás, legénységi döntő.
3. Sulydobás, legénységi.
4. 4x100 m. staféta, döntő.
5. Magasugrás, tiszti.
6. 110 m. gátfutás, legénységi döntő.
7. 110 m. gátfutás, tiszti döntő.
8. Gerelydobás, legénységi.
9. 15 km. távgyaloglás (ötös csapatverseny.)
10. 200, 200, 400, 800 stafétafutás, döntő.
11. Diszkoszdobás, tiszti.
12. 1500 m. sikfutás, legénységi.
13. Távolugrás, tiszti.
14. Távolugrás, legénységi.
15. 400 m. sikfutás, legénységi döntő.
16. 5000 m. távfutás, legénységi.
17. Rudugrás, tiszti.
18. 100, 200, 300, 400 m. staféta.

A verseny iránt érthetően óriási érdeklődés nyilvánult meg.

A vasárnapi népünnepély.

Nagykanizsa, augusztus 6. A vasárnapi népünnepély, melyet az Ipartestület dalárdája agilis karnagyának, *Büchler* Mórnak vezetésével rendezett, a legteljesebb erkölcsi és anyagi sikerrel végződött. Az ünnepély sikeréhez nagy mértékben járult hozzá az Ipartestület dalárdája, amely az előadott énekszámokkal precíz betanulást és kiváló hanganyagot mutatott fel. *Somogyi* Ferenc kabinet alakitása fokozott mértékben vonta magára a közönség figyelmét, valamint *Pléh* Manci és *Somogyi* Pali apacstánca is. A táncok betanitásáért *Szabó* Pista érdemel dicséretet.

A többi szereplők is a tőlük telhető legjobbat nyujtotta a közönségnek és háromezer jelenlévő honorálta zajos tapsokkal a szereplők tudását és igyekezetét. A szerencsesátoron és amerikai árverésen kivül nagy volt az érdeklődés a női szépségverseny iránt, amelynek első diját *Simon* Manci, a másodikat *Piatsek* Böske nyerte meg. A népünnepély a legvirágosabb hangulat jegyében folyt le, tánc és nótaszó mellett a 2 órai záróráig. A bevételt a 10 év óta működő dalárda diszzászlójának elkészitésére forditják.

A balatonendrédi csipke.

XII. Uj korszak a csipkében.

Az igazgató ur neve most már mellékes, mert ugyis otthagyta állását, az Orsz. Magyar Háziipari Szövetség igazgatója volt. Ez vette kezébe a dolgot. Annyira mentünk, hogy végre 1911. január 9 én megjött az uj kisasszony, Schwartz Erzsébet. Régi szepesi család sarja, akinek az egész családja századok óta a bányászattal, majd később a gyárakkal foglalkozott. Csodálatos képessége volt a csipkeveréshez. Pontos, rendet tartani tudó és fegyelmező erővel megáldott hölgy volt, aki rendbeszedte az elzüllött telepet. Mert nagy baj volt. A leányok az $1^1/_2$ évi szünet alatt az alig megtanult csipkeverést elfelejtették, az első gárdából meg alig jelentkezett egy kettő. Teljesen elölről kellett kezdeni mindent, ráadásul meg kellett küzdeni a falu megrendült bizalmával. Valahogy mégis összeverődött vagy 40 leány, az asszonyok egészen elmaradtak, volt mit hallgatniok az emberektől az elpocsékolt tél miatt. A munka aztán ment szépen. Az uj csipkés kisasszony nem igen iparkodott kedvében járni a telepnek, hanem katonás rendet hozott be. Ő maga pontosan ott volt reggel a munka megkezdésénél és utolsó volt, aki elment. A 40 munkásnőt be is tanitotta, hanem kevés csipkét tudtak csinálni. Az O. M. Háziipari Szövetség legalább is kevesellette. És engem tett felelőssé a kudarcért. Azonban én keményen megmondtam, hogy a hiba nem bennem van, hanem bennök, mert egy téli háziipari tanfolyamot nem szabad január 9 én kezdeni. Mert a szaktanitónőnek már legalább szeptember derekán helyén kell lenni és az egész téli munkát elő kell késziteni. Október derekán azután jönnek a munkásnők, novemberben már teljes erővel kell folyni a munkának, mert december —március a csipketermelő hónap, de csak ilyen előkészület után.

Becsületére legyen mondva a Szöv.-nek, szó nélkül elfogadta okoskodásomat és okt. 1-én itt volt ismét Schwartz Erzsébet urhölgy. De ekkor történt egy bolond dolog. Hosszu ősz volt és a falu népe nekiesett a határnak és dolgozott nyakló nélkül, akkor megzavarodott az idő, ugy, hogy a kukoricát nem lehetett megszedni, csak novemberben. Akkor kapkodott mindenki a magáé után, az urodalom kukoricája meg kinnt maradt. Annyira szoritotta az urodalmat az időjárás, hogy a szüretben (20 kr.) 40 fillér volt a lányok napszáma, de most fizetett 3 K-t egy kis lánynak, csak menjen kukoricát szedni. 3 ezüst korona! Dehogy jutott eszébe egynek is a csipke. Alig voltak egypáran. Elmult az október, el a november és nem jöttek. A kisasszony itt akarta hagyni az egészet. Ő nem kinlódik és nem bolonditja a Szövetséget. Végre december 9-én berobbant vagy 30 leány. Volt aztán dolog. Készült a csipke. Igen, de azt csak mi tudtuk ketten a kisasszonnyal, mi már azt is kiszámitottuk, hogy leszállitunk tavaszra 1200 méter csipkét, csakhogy a Szövetség még össze[illegible]sza vagy 80 métert kapott

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról. —

(26) Irta: **Oláh Árpád.**

A pincér meghajolt és néhány perc mulva egy szolga már rohant is Annie lakása felé . . .

Igy intéződött el tehát, könnyelmü léhasággal Annie Lermontloff sorsa. Vera Kinsky és Romsky nem gondoltak most arra, hogy a könnyelmüen megirt és utraindított levél összetör egy asszonyszivet! Mit bánták ők a következményeket! Elmerültek a percek mámorában és azt hitték, mindig igy lesz, kipirultan, pezsgősen, mámorosan.

Züllés volt ez már, Nikolai Romsky határozott lelki demoralizálása. Igaz, hogy ezt maga Nikolai akarta igy. Vera Kinsky csak éppen szükségszerü következménye volt a lejtő egyik állomásának. És a züllésnek ez a folyama szinte szédítő volt. A pezsgős estét egy hasonló követte, ittak, mulattak heteken át, addig amig tartott Nikolai pénze és amig dr. Romskynak hitele volt a gyanus és kopott külvárosi ügynököknél.

Két vagy három hónap telt el igy. Nikolai nem látta és nem nézte a nappalokat, az éjszakának élt, az alkoholok most már deliriumig fokozott önkivületében. Vera Kinsky ezekben a napokban szintén égett. Ő is, hanyatló életnyarának minden keserüségével tombolta ki magát, amig egy napon ennek az életnek vége nem szakadt.

Nikolai és Vera Kinsky között szinte percek alatt történt meg a szakitás akkor, amidőn a férfi tárcája kezdett végkép kimerülni. Vera Kinsky nyiltan megmondotta, hogy más férfi után néz. Romskyt ez a rut kijelentés már nem is bántotta nagyon, fejében megváltoztak a mondatok és a cselekedetek értelmei, nevetett mindenen, hajdani becsületes életén, szerelmén, tobzódásán és legjobban, saját magán. A keserüség humora különösen akkor öntötte el egészen, amidőn egy odunak is alig nevezhető hónaposszobát kellett kivennie, hogy fedél alatt hajthassa le a fejét. És ebben a kopott, nyomott levegőjü hónapos szobában, néhai ruhatárának romjain Nikolai Romsky végre egyedül maradt.

Sem pénze, sem állása, sem reménye arra, hogy valamihez hozzájön — nem volt. Régi barátait elkerülte, de azok talán meg sem ismerték volna a borostás állu, kopott, tétova legényben a hajdani daliás és szép ügyvédet. Lezüllött teljesen. Apró összegeket tudott csak felhajtani, amelyek éppen fizikai megmaradását biztositották. És most, még ezeknek a csekély összegeknek a megszerzése is óriási feladat volt. S a gondok, amik igy megrohanták, ujra az alkoholhoz vitték, melynek olcsó és jótékonyan ható bódulata eltudta altatni a holnap gondjain tépelődő lelkét.

Voltak napok, amidőn alig evett valamit, csakhogy a mindennapi italára teljen. Ez az életmód azután testileg is rettenetesen meggyötörte. Lázas éjszakák következtek, amelyeken kiszáradt, cserepes ajakkal, rémképeket hajszolva vergődött ócska faágyán.

Nem volt senki, aki megértette, aki szerette, aki felemelte volna. A belső lelki megrázkódtatások által akaraterejében legázolt férfi tompa gyötrődéssel adta át magát a sorsnak. És a sors most bosszut állt rajta, kegyetlen, kiméletlen bosszut, levitte őt a posványok aljára, a koldusok, a férgek, a legrosszabbak közé, hogy megmutassa: lásd ez volt az, amire vágytál!!!

Óh, most a kétségbeesett önkinzások óráin Nikolai sokszor, nagyon sokszor gondolt elmult, messzetünt házaséletére. Most, amikor a rideg magány és a nincstelenség bilincsei sulyosodtak rá, megértette, mit dobott el magától. Eldobta boldog szép életét, egy őrült rögeszmén rágódva, csak azért, mert nem tudott hinni Annie Lermontloff eszményi tisztaságában.

Élte, hetek, hónapok óta züllött, reménytelen koldusélelét, menekülve a pálinka és a bor mámorához, vad fájdalmakkal és egyre lejebb süllyedt . . . De ki is törődhetett volna vele. Barátai talán, akik csak addig rajongták körül, ameddig gazdag volt és tüneményesen haladt előre pályáján? Barátnői talán, akik csak a nagyszerü gavallért látták benne? Ugyan, kinek okozott fájdalmat Nikolai lezüllése, ez a nagyvárosban olyan mindennapi és felületes gondolkodással könnyen magyarázható dolog?

Nem, Nikolai Romsky mögött nem állott senki ezekben a tragikus hónapokban. (Folyt. köv.)

Karácsonyig. Kevesellette és reámutatván 2 esztendei hiábavaló kísérletezésre és költségre bejelentette, hogy a telepet beszünteti. Én aztán megírtam az igazgató urnak, hogy a csipkeipar nem subagellér, amit csak ugy könnyedén leakasztanak a fogasról és tartottam neki egy előadást, hogy milyen türelmet követel egy házi ipar megteremtése. Nem vettem figyelembe, hogy az igazgató ur kereskedelmi ügyvivő volt a Keleten, én csak azt tudtam, hogy 1200 méter csipke készen lesz a tavaszra. Készen is lett. Igazgató, Szövetség is volt verve és egyszer az életemben megértem, hogy elismerték az igazságomat.

Kárel Endre.

HIREK.

— **Hivatalos óráink:** A kiadóhivatal (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái délelőtt fél 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig. Telefon 78. — A szerkesztőség (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái felek részére délelőtt 10 órától 12-ig. Telefon 78. A felelős szerkesztő délután 6 órától 8-ig a nyomdában (Főut 5. sz. alatt) fogad és bármely ügyben a nagyközönség rendelkezésére áll. Telefon 117.

— **Naptár:** Aug. 7. Kajetán.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint túlnyomóan száraz idő várható, hőemelkedéssel.

— **Személyi hirek.** *Hann* János tb. megyei főjegyző, főispáni titkár nyári szabadságát megkezdette. *Csillaghy* Győ gy kir. ügyész nyári szabadságát a mai nappal megkezdette. — Dr. *Novay* Imre városi aljegyző szabadságáról visszaérkezett és elfoglalta hivatalát.

— **Gyékényesnél kisiklott és a töltésről lezuhant egy tehervonat.** A Kapronca felől Gyékényesre közlekedő jugoszláv tehervonat eddig el nem derített okból a jugoszláv vonalon kisiklott s lezuhant a magas töltésről, minek következtében nyolc teherkocsi összetörött. Emberéletben nem esett kár. A pálya helyreállításáig Zágráb felé szünetel a forgalom.

— **Uj gazdasági felügyelő.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter dr. *Némethy* József Zalaegerszeg r. t. város és a zalaegerszegi járás kir. gazdasági felügyelőjét Baranya vármegye gazdasági felügyelőségének ideiglenes vezetésével megbízta és helyébe *Tiborcz* Elemér kir. gazdasági felügyelőt helyezte át Pécsről Zalaegerszegre.

— **Kereseti adókivetés.** Tegnap kezdődtek meg a kereseti adókivetési munkálatok.

— **Haláleset.** *Székely* János nyugalmazott tapolcai főállatorvos tegnap Badacsonyban meghalt.

— **Uj katolikus lelkész Tihanyban.** Dr. *Bárdos* Remig pannonhalmi főapát *Lakner* Kelemen tihanyi plébánost főapáti titkárrá léptetvén elő, helyébe plébánossá *Faludy* Marcellint nevezte ki.

— **A zalaegerszegi Ipartestület** tegnap tartott választmányi ülésén Jády Károly ipartestületi elnök bejelentette, hogy a jövedelmi és vagyonadónak 5—25-szörös szorzószáma ellen Farkas Tibor nemzetgyülési képviselő utján felterjesztéssel fordultak a pénzügyminiszterhez.

— **Képviselők lovagias ügye.** Az ismeretes Fábián—Eckhardt affaireból kifolyólag Pakots József és Hajdu Marcell mint Fábián segédei és Zsilinszky Endre és Gömbös Gyula mint Eckhardt segédei a tárgyalásokat megkezdték.

Évvége a keszthelyi Gazd. Akadémián.

Keszthely, augusztus 6. *(Keszthelyi szerkesztőségünktől.)*

Lezajlottak az utolsó vizsgák is az Akadémián, Elszéledtek a praxik, csak mutatónak maradt egynéhány. Az Alma Mater falai közt tanyát ütött a csend. Az aula fekete tábláin most tényleg feketén ásít az üresség. A jubileumi 125-ik, mozgalmas évet pihenik a vén falak. Most erép, büszke, produktiv esztendő volt ez az esztendő.

Volt az Akadémiának évelején 392 beiratkozott hallgatója, évvégére ez a szám leapadt 330-ra. Ebből a II. évre csak 108. Legszebb eredményeket, amelyen ritkaság a közelmultban, a harmadév mutatott fel: 77 hallgató jelentkezett vizsgára. Ezek közül 49 kapott oklevelet, amiből 32·7 százalék kitüntetéses és csak a vizsgára mentek 24·7 százaléka maradt októberre. A többi évfolyamok eredményei meg sem közelitik ezen arányokat. Azok térnek a következő évre halasztani a vizsgákat, mert ugyis vissza kell jönniük.

Az elmult évben a hallgatóság kifelévaló magatartásában is némi javulás mutatkozott. Az igazgatóság erélyes intézkedéseinek eredménye, hogy fegyelmi egyetlenegy sem volt.

A szegénysorsu hallgatók terheinek könnyitése is fokozottabban történt, mint más esztendőkben.

Tandij elengedés	158000 K
Állami ösztöndij	17000 „
Somogymegyei Gazd.	
Egyletből	28000 „
Állami menza-segély	600000 „
Segélyegyletből	30800 „
Külön segély közalapból	600000 „
Kedvezményes lisztellátás	309950 „
Takarékok és uradalmaktól	25000 „
Ifjusági egyesületektől	89175 „
Összesen	1.880,425 K

Ennyi segélyt nyujtott az idén az Akadémia arra rászoruló és érdemes hallgatóinak, ugy, hogy különféle cimeken volt, aki havonta 12 500 koronát kapott. Ezenkivül a Szoc. Misszió buzgóságának köszönhető, hogy 10—12 hallgatót vándor kosztra fogadtak el Keszthely tehetősebbjei.

A zárógyülésen a tanári kar megtárgyalván a folyó ügyeket, a jövő tanrendet, *Sztankovics* János miniszteri tanácsos, igazgató beszámolt az elmult évről, majd meleg hangu beszédében fejezte ki köszönetét és elismerését a tanári karnak, amely viszont szeretettel köszöntötte az igazgatót. A záró gyülést a Bocskayban tartott barátságos vacsora fejezte be.

A jövő tanévre a beiratások minden előzetes folyamodás vagy jelentkezés nélkül október 1—8 közt történnek keresztlevéllel, eredeti érettségi bizonyitvány a nem közvetlenül középiskolából jelentkezőknél erkölcsi bizonyitvány alapján. A konviktusban bennlakásra már nem lehet pályázni, mert a II. és III. évfolyambeliek közül 32 ott már a jövőre elhelyezést nyert s azzal a létszám betelt. Ingyenes hely jövő évben itt egyáltalán nem lesz. A menzára bárki jelentkezhetik. Az elmult évben 42 kg. buza volt a havi étkezés ellenértéke, ami most emelkedni fog.

A 125 éves Georgikon jubiláló ifjusága sok eddigi esztendőnél gazdagabbal, szebbel, munkásabbal ünnepelte meg a nagy évfordulót. Soha ilyen lázó, öntudatos, komoly nekilendülése a fiatal erőknek, az uj, épitő, alkotó generációnak nem volt, mint az idén. Bizonyitja ezt a 17 kitüntetéssel az életnek, magyar ugarnak induló ifju gazda. Bizonyitja az a hatalmas kulturális és társadalmi munka, amivel bele kapcsolódott az Akadémia ifjusága Keszthely, Zalamegye, sőt az egész ország társadalmába. Az ifjuság gazdasági szakmunkálkodása, Keszthely legnivósabb ünnepségei, legsikerültebb hangversenyei, kultur előadások, a szak- és szépirodalmi sajtó, külföldi tanulmányutak stb. stb. mindmegannyi ragyogó biztositékai az elkövetkező jubileumoknak, az elkövetkező Magyarországnak.

Lássa, tudja és higyje mindenki, aki vele él, vele hisz, vele vár, akar és küzd az ifjusággal, hogy az idei Georgikon büszke fiai méltók 125 éves multjukra, és méltók a következő 125 évre.

Mert megmutatták, hogy a munkábafeszülés, a komoly, céltudatos, nagy dolgok felé indulás is lehet praxi virtus. Megmutatták, hogy a praxi nem csak jómulató, bravuros kedvü, féktelen fiatalságu magyar urnak, nem csak Pathó Pálnak erényeit. Hanem igenis magyar sorsunk. Visszaálmodott multunk, ezer imádságba szőtt jövőnk pillérét hordozni is kerülnek ki innét vállak.

Igy, csak igy nézhet Zala büszkén a főiskolájára. Csak igy élhet vele annak ifjuságával, annak minden megmozdulásával. Igy ünnepelhet vele együtt, ha majd eljön a következő jubileum.

— **Helypénzadtjszabás.** A városi tanács tudvalevőleg a helypénzszedés felemelését határozta el. *Bódy* Zoltán alispán most mihelyt tartás végett egy helypénzszedési szabálymértéket küldött a városnak azzal a megjegyzéssel, hogy nincs ellenvetése, ha eszerint szedeti a helypénzeket. E szabálymérték a következő helypénzszedési tarifát tünteti fel:

Egy éven felül szarvasmarha vagy ló után helybeliek részére 300 K, vidékiek részére 600 K, egy éven alul i borju, csikó, szamár után helybelieknél 50, vidékieknél 300 K, hizott sertések után helybelieknél 50, vidékieknél 250 K, sovány sertések után helybelieknél 50, vidékieknél 150 K, kecske, juh után helybelieknél 50, vidékieknél 100 K, malac, bárány, gödölye után helybelieknél 20, vidékieknél 100 K, terhes szekér után 50, vidékieknél 500 K, üres szekér után helybelieknél 20, vidékieknél 100 K, liba, nyul, pulyka helybelieknél 20, vidékieknél 100 K, réce, tyuk és egyéb szárnyas helybelieknél 20, vidékieknél 100 K, kosár után helybelieknél 20, vidékieknél 100 K, zsákban történő árusitás után helybelieknél 20, vidékieknél 100 K, tejeskanna után helybelieknél 10, vidékieknél 50 K, kézkosárban való árusitás után vidékieknél 50 K, sátorban vagy földön történő eladásnál minden elfoglalt m² után helybelieknél 10, vidékieknél 60 K, köszörűsöknél és képárusitóknál helybelieknél 20, vidékieknél 100 K, házalóknál helybelieknél 30, vidékieknél 150 K.

— **Hatályon kivül helyezték a statáriumot.** Az igazságügyminiszter hatályon kivül helyezte a statárium kihirdetésére augusztus 2-án kiadott rendeletet.

— **Kilen…** …helyen. A … s rend… tömeg jött ö… A nála… megbámulja a… in ezres… cirkuszt, de leg… angolva, radatlan rezesbar… Minden…

Valahogy én is el… törzmon… vacsora utáni meg… a Sző… gásom közben. Egy … ben külön csoport … vaján. gára figyelmemet. Két rend… csendőr tartott kérer… időr… kis gyereket, mig egy … tiszthelyettes vallatta. Igy … meg, hogy a gyerek össz… 9—10 éves, egy idevalósi Tóth … nos nevü cipészmos fia, aki … harmadizben van a csendőrök … sében. Először a hévizi gáton fürdősök ruhái közül lopta el egy asszony kézitáskáját minden benne lévővel és 1600 koronával. Később 10.000 koronát lopott valamelyik szomszédasszony szobájából. Most pedig 12.000 koronát emelt ki valahogy ablakon át és napokon keresztül esztelen, gyerekes költekezést vitt végbe pajtásaival és épp amint a cirkuszba akarta b… őket, elfogták a kicsiny a mérinagyatlü betörőt. Sirt a kis … ember keservesen. „Csendőr bácsi én nem hazudok … elköltöttem … kifliit meg cukrot vettem … meg körtét. Meg a gyerekeknek adtam. Csendőr bácsi, én istenbizony, soha többet nem lopok.“ „Vigyék a fogdába!“ — adta ki a parancsot a szigoru tiszthelyettes.

Eddig rendben van. De — talán a bámuló közönség előtt tekintélyt szerzendő — meggondolta a dolgot a rend szigoru őre és brutálisan bántalmazta — kezet és cipőjét használva — a fiut, amelynek … letes leirásától tartózkodunk.

„Most be vele a fogdába!“ — s büszkén, emelt homlokkal, mint akit bizonyára csudálnak, ment be a cirkuszba. A gyereket meg fé… nerdte a két csendőr és vitte.

Végignéztem. Le is írtam. Az én véleményem is az, mindenkié az, hogy minden szigorral meg kell akadályozni a fiatal gonosztevők ilyenirányu fejlődését. Le kell törni a kis gazembereket. Vannak nagyon közel erre törvényhozásunknak. De kinozni még az állatot sem szabad. És ebben a tiltakozásban benn kell, hogy legyen minden jóérzésü ember tiltakozása. Mert ez nem megfékezése, nem megtörése a gonosztevő hajlamoknak. Ez nem igazságszolgáltatás. Ezt az eljárást a büntetőjog egy paragrafusa sem szankcionálja. Ez vandalizmus. Igy a fennálló társadalmi rend ellenségeit lehet nevelni nem csak abból, akin végigtiport a szegesbakancs, hanem azokból is, akik végignézték, sokan, egyszerü munkásemberek, mesterlegények, anyák.

Egy kilencéves gonosztevőt nem müvészet agyonrugni, vagy … még rosszabb, nyomorékká tenni. De igenis müvészet azt jó utra téríteni, embert faragni belőle. Büntetéssel, szigorusággal, javító intézettel, jósággal is. Oda kell állitani az illetékes fórum elé. Majd elintézik ott a dolgát. Elvégre kulturállam vagyunk. Az egyéni tulkapások a „szemet szemért“ politikája a szegesbakancs nem előzheti meg a törvényt. Az ilyen látványosság csak arra jó, hogy gondolkodóba ejtse a jóérzésü embert — vajjon melyiknek nagyobb a büne? Azé, aki kilencéves gyerekfejjel, vagy azé, aki az államtól kapott hatalmával való ilyetén visszaéléssel … rugja fel nemzeti létünk alapköveit, a szentesitett törvényeket?

— **A zalaegerszegi iparosok küldöttsége az alispánnál.** A zalaegerszegi iparosok szombaton Jády Károly elnök vezetésével küldöttségileg felkeresték *Bődy* Zoltán alispánt, kit arra kértek az iparosság nevében, hogy az internáló táborba internált iparosoknak a tábor területén kivül munkavállalásokat a jövőben ne engedélyezzenek. *Bődy* alispán válaszában kijelentette, hogy a zalaegerszegi iparosok oly árszabással dolgoznak, hogy nem tartja megengedhetőnek, hogy az internált iparosoktól az engedélyt megvonják és igy azok a tábor területén kivül munkát ne végezhessenek. Az iparosok most Farkas Tibor nemzetgyülési képviselőt kérték meg, hogy érdekükben a belügyminiszternél interveniáljon.

— **A lakásépitési akció biztositva van.** Azok a tárgyalások, amelyek hetekkel ezelőtt a népjóléti minisztérium és az érdekképviseletek közt a magánlakás épitések biztositására megindultak, immár teljesen befejeződtek és a létrejött megállapodásokat a minisztertanács jóváhagyta. A népjóléti minisztérium 2050 lakás felépitését kivánja 2 éven belül biztositani, amely lakások tulnyomó részének felépitése az akcióban résztvevő érdekeltségek kötelező nyilatkozatával máris biztositva van.

— **A hitelesitett, de gyári jeggyel el nem látott korcsmai üvegek forgalomba hozása.** A kereskedelemügyi miniszter a korcsmai palackokon, ivó poharakon, tejes palackokon, továbbá a szeszes italokat tartalmazó zárt palackokon lévő gyári jegy alkalmazására vonatkozólag az 1921. évi novemberben kiadott rendeletet tekintettel a fennálló gazdasági helyzetre akként módositotta, hogy hitelesitett palackok és poharak, amelyek az előirt gyári jeggyel ellátva nincsenek, 1923. junius 30 án tul is, de legfeljebb ez év december 31-ig forgalomba hozhatók, illetve eladásra készen raktáron tarthatók.

— **Fűszerkereskedők figyelmébe.** A kiskereskedelmi árusitás részére 1923. aug. 6 tól kezdődő hatállyal érvényes irányárjegyzék átvehető Rosenfeld Adolf Fiai cégnél, Fő-ut 4.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és disztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében bákebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Elvesztett** egy szegény asszony vasárnap este 6—7 óra között, a Kölcsey-utcában egyetlen vagyonát képező kis női órát. Nagyon kéri a becsületes megtalálót, hogy adja le a kiadóba.

SPORTÉLET.

A MOVE—ZSE Zalaszentgróton.

A MOVE zalaegerszegi sportegylet vasárnap mérkőzött Zalaszentgróton az ottani sportegylettel. A zalaszentgróti bíró helytelen és igazságtalan itélkezése folytán a MOVE csapata a második félidő első felében levonult a pályáról. Eredmény a levonulásig 2:1 a MOVE javára.

Árjegyzések 1923. julius 30-tól aug. 4-ig.

(Ab feladóállomás. Az árak kgként gabonát kivéve forgalmi adóval. — Korpa és erőtakarmánycikkek zsákkal együtt.)

Gabona.

Tiszavidéki 6 buza prompt	750—760
Tiszavidéki uj buza prompt	760—770
Tiszavidéki uj-buza VIII.30	760—780
Egyéb vid. buza 78 kg. prompt	750—755
Egyéb vid. buza 76 kg. prompt	755—760
Egyéb vid. uj buza VII. 30	760—775
Rozs prompt	500—510
Rozs uj	510—520

Termény.

Zab (Budapesten)	700—725
Zab (állomáson)	660—680
Csöves tengeri prompt. száll.	—
Csöves tengeri VII. „	—
Morzsolt tengeri	550—565
Morzsolt tengeri VII. „	—
Morzsolt tengeri VIII. „	590—600
Takarmányárpa	440—460
Uj őszi árpa	440—460

Szabadforgalmi liszt.

Buzadara	1300—1400
Dupla nulláslizst	1200—1300
Nulláslizst	1100—1200
Főzőliszt	900—950
6. sz. liszt	800—850
$7^1/_2$ sz. liszt	—
$7^3/_4$ sz. liszt	—
Rozs nulláslizst	—
Egységes rozsliszt	720—750

(Vidéki őrlésü ab állomás zsákkal együtt.)

Malomkoncentráció jegyzése (prompt.)

Nulláslizst	1430
Főzőliszt	1280
6. sz. liszt	1020
$7^1/_2$ sz. liszt	870
$7^3/_4$ sz. liszt	750
8. sz. liszt	530
Buzakorpa	470
Rozs nulláslizst	980
Egységes rozsliszt	910
Nulláslizst juliusra	—
Főzőliszt „	—
6. sz. liszt „	—
$7^1/_2$ sz. liszt „	—
8. sz. liszt „	—
Buzakorpa „	—

(Ab malom Budapest zsákkal együtt.)

Takarmánytőzsde.

I. rendü préselt óészéna	—
II. rendü préselt óészéna	110—125
Uj pr. széna I. rendü	130—145
Takarmánynád	—
O-lucerna préselt	—
Uj-lucerna lazán	160—170
Uj-lucerna préselt	170—190
Zabosbükköny préselt	—
Muhar préselt	—
Uj gomboshere préselt	—
Alomszalma kézi prés	80—85
Alomszalma gőzprés	85—90
Takarmányszalma préselt	—
Zsupszalma	95—105

(Fuvartételben kg.-ként -1- forgalmi adó.)

Korpa.

Buzakorpa prompt	320—340
Buzakorpa juliusra	—
Buzakorpa augusztusra	340—350
Futura korpa zs. nélkül	—
Rozskorpa prompt	—
Őszikorpa szept.—dec	420—460

(Budapesti paritásban zsákkal együtt.)

A kedd szénavásár.

I. r. réti széna	144—180
II. r. réti széna	106—143
III r. réti széna	70—100
Zabos bükköny	140—180
Zöld lóhere	—
Lucerna	130—210
Zöld nádtakarmány	40—60
Árpa, zab szalma	—

Alomszalma	65—80
Zsupszalma	75—90
Zsupszalma kévénkint	300—330
Tengeriszár	—
Takarmánynád	—
Takarmányrépa	—

(Lazán, házhoz szállitva kg.-ként.)

Pénteki szénavásár.

I. r. réti széna	130—175
II. r. réti széna	105—130
III. r. réti széna	80—104
Zabos bükköny	—
Zöld nádtakarmány	50—55
Lucerna uj	150—200
Lóhere száraz	—
Árpa, zab-szalma	—
Alomszalma	70—85
Zsupszalma	85—95
Zsupszalma kévénkint	—
Tengeriszár	—
Takarmánynád	—
Takarmányrépa	—

(Lazán, házhoz szállitva kg.-ként.)

Hüvelyesek.

Árpagyöngy 10 sz.	—
Köles szürke	600—800
Köles vörös	—
Borsó őszi, uj	—
Borsó Viktória, uj	—
Borsó velő, uj	—
Borsó express, uj	—
Fehér bab	800—900
Tarka bab	700—800
Fürjbab	800—900
Mák	2300—2400
Dió	1300—1500
Lencse kisszemü	—
Lencse középszemü	—
Lencse nagyszemü	850—1000
Méz	2600—3000

Erőtakarmány.

Nyolcas liszt prompt	360—370
Nyolcas liszt augusztusra	—
Melasse	60—65
Extrahált pogácsaliszt	250—260
Napraforgó pogácsa	320—350
Repcepogácsa	350—400
Lenmagpogácsa	380—400
Szárított répaszelet	180—200
Malátacsira	220—250
Napraforgóhéj	—
Köleshéj	—
Tengericsutka	—
Pesti lótáp	95—100
Vidéki melasse takarmány	230—240
Szőlőtörköly nedves	—
Szőlőtörköly száraz	—
Konkoly	250—270
Malompor	—

Heremagvak.

Lucernamag nyers	1500—1750
Lucernamag vörös ólomz.	3000—3500
Lucernamag fehér „	3600—4000

Olajos magvak.

Uj Repcemag névleg	1300—1400
Napraforgómag fehér	—
Napraforgómag dohos	—
Kendermag	—
Tökmag	—
Lenmag	—
Uj Biborheremag	1550—1650
Gomborkamag	—
Baltacin	600—550
Tavaszi bükköny	400—475
Szöszös bükköny, uj	800—1000
Zabos bükköny	—
Muharmag	350—400
Cirokmag	120—150
Csillagfürt	200—250
Tatárka	225—275

Takarmány és kerti magvak.

Angol perje I. r.	3000—3500
Koriandermag	650—700
Fümagkeverék	1000—3000
Sárga eckendorfi	—
Sárga obendorfi	—
Takarmányrépamag (német)	2500—2600

Gyógynövények.

Anyarozs	2500—3000
Szekfüvirág	350—400
Bodzavirág	800—850
Hársfavirág	750—800
Pipacsszirom	2500—2800
Kőrisbogár	16—17000
Szappangyökér	420—480
Ökörfarkkóróvirág	2800—3000
Beléndeklevél	1000—1100
Csalánlevél	250—270
Nadragulyalevél	500—550
Ezerjófü	400—450

Zsák és ponyva.

Gabonás zsák uj 70 dkg.	3200—3300
„ „ „ 82 „	3800—3900
„ „ „ 95 „	3900—4000
Juta lisztes zsák 85 „	1700—1800
Textil lisztes zsák 85 „	1600—1700
Papirzsák uj	—
Papirzsák használt	700—800
Zabos zsák használt	1100—1200
Uj ponyva □ m.	5500—7000
Használt ponyva □ m.	4250—4500
Zsák kölcsönd. naponként db.	8·—
Ponyvakölcsönd. naponként db.	16·—

— **Uránia** augusztus hóban csak szombat—vasárnap játszik.

Szombat 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor „Nebántsvirág" Hervé operettje főszerepben Dán Norbert és Hollay Kamilla; „A csábító" kalandortörténet, főszerepben Lóth Ila angol híradó.

KÖZGAZDASÁG.

Felhivás a szeszesitalok birtokosaihoz.

Mindazok, akik az 1923. évi augusztus hó 9-ik napján a szabadforgalomba már átment és pótrészesedés alá eső 50 literrnél több alkoholt tartalmazó égetett szeszes folyadék birtokában vannak, hogy legkésőbb 1923. évi augusztus 11. napjáig, a folyadék mennyiségét és annak alkoholtartalmát, valamint azon községet és helyiséget, amelyben az égetett szeszes folyadék tartatik, az illető készlet tartási helyére illetékes pénzügyőri szakasznál bejelenteni tartoznak. — 50 fokon felüli mennyiségek után hl. fokonkint 700 korona kincstári pótrészesedés lesz fizetendő.

A tőzsde hirei.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Budapest, aug. 6. *Déli magánforgalom.* Tekintve, hogy ma giró van, nem alakult ki nagy forgalom. Irányzat lanyha. Salgó 545—550, Cukor 2450, Leszámitoló 73, Hofherr 165, Izzó 360, Dél-Cukor 120, Corvin-Gép 9100, Corvin-Film 20, Saljó-Szén 18—25, Államvasut 450, Mezőhegyesi 245—250, Georgia 675—680, Osztr. Hitel 160, Magyar Hitel 370, Délivasut 125, Urikány 800. Kosztpénz 17 százalékról 12 százalékra esett vissza.

Esti magánforgalom teljesen üzlettelen, lanyha. Árfolyamok csak névlegesek. Salgó 560, Cukor 2400, Kőszén 2000, Osztr. Hitel 160, Klotild 150, Izzó 360, Mezőhegyesi 270, Nova 110, Államvasut 470.

Zürichi zárlat:

Berlin 3·26, Amsterdam Hollandia 21876, New-York 558·00 London 2541, Páris 3227, Milano 2417, Prága 1636, Budapest 03·10, Zágráb 605, Varsó 28, Wien 075·25, Szófia 515, Osztrák bélyeg. 079·50.

Felhivom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes **SZÖRME-ÁRUKAT** leszállitott árakon kiárusitom. — Sok pénzt lakarlt meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel! **FORGÁCS REZSŐ,** bőrbőr szőrme- és szőrszőrmeáruház **Nagykamzsa, Fő-ut 22.**
Javitások, átalakitások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Zürichi este. Páris 3217 50, London 2592. New-York 555 75, Milano 2407·50, Holland 218 75, Berlin 3, Bécs 78 25, Sofia 515, Prága 1635, Varsó 23, *Budapest 3·50*, Bukarest 280, Belgrád 595, Brüssel 2560.

Prágai zárlat. Amsterdam 1355, Berlin 22·50, Zürich 616, Milano 150, Páris 200, London 15612·50, New York 3425, Brüssel 160·60, Belgrád 36·50, Sofia 31·75, Bécs 485, Varsó 155, *Budapest 20·50.*

Bécsi zárlat. Prága 2070, Zágráb 745. *Budapest 4*, Varsó 32, Milano 3065, Bukarest 350, London 324200, New-York 71060, Páris 4065, Zürich 12770, Berlin 4 25, Amsterdam 27840, Brüssel 3190, Sofia 635.

Terménytőzsde. Irányzat ellanyhunyt. A malmok nagyobb vásárlási kedvet tanusitottak, mig a többi vevők tartózkodtak a vásárlástól. Buzában prompt tételeket kötöttek, forgalom élénk volt. Elkelt 120-25 waggon. Buza Budapesten 760 62, vidéki állomáson 730. Zabot vidéki állomáson 730, Budapesten 740. — Törökszentmiklóstól 735, tiszavidéki áll. 730, Roza Budapesten 490-500 K-val kötettek. Vidéki állomáson nem történt kötés. Árpa Budapesten 510—20—25 K-val cserélt gazdát.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidék) uj 74500 - 75000, egyéb 73·00 4000 rozs 49500-50000 takarmány árpa 48000-50000 zab 0000-0000 zab 70000-72000 tengeri 550·0—56500, repce 131500, korpe 32000 - 33000, köles —·—.

Marhahusvásár. 1 r. egész 5500-6700; hátulja 6000-7500, eleje 3400-4000, csontozni való 3200, faggyu 2500 5000, marhabőr 8000. Felhajtás 82, eladás 64. Irányzat lanyha.

Növendék marha I r. 4500 5000, csontozni való 6200 7000. — Borju felhajtás 30, eladva 15. Növendék marha felhajtás 33, eladva 15.

Sertésvásár. Felhajtás 650, eladva mind. Árak: I. r. 7000-7200, könnyü 5800 6200, közepes 6600-7000. — Szalonnás félsertés 7600 8000, lehuzott hus 6000 6400, sózott szalonna 8000, zsir 10000. A vásár élénk volt.

Főszerkesztő: **zeéri Pösch Géza.**
Felelős szerkesztő **Benedek Rezső.**
Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

Apró hirdetések.

Minden szó 20 korona, vastagabb betűvel 40 korona. Állási kereseknek 50 százalék engedmény. Vasár- és Ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Egy fiu tanulónak felvettetik Nagy Antal tímármesternél, Csengery-ut 66. 7913

Erőgép bérbe kerestetik. Cimzett a kiküldöttszélre lehet leadni.

Egyet borbély, ki szakszerűségében jártas, azonnal felvesztik a Nemzeti Borbély, hol egyszer fizetheljlegen kap. 7921

Tisztességes idősebb gyermekfelügyelő kisasszony, kinek állandó foglalkozása van, ki háztartásban segédkezik, kényelmes szép lakás ellenében háztartásban keresteti. Cím a kiadóban. 7918

Használt egy jókarban levő cylinder varrógép, felvétetik Zalaegerszeg Miklós-utca 36. szám alatt. Az ismertetés cipőszerű.

Kisebb igényű gyermektelen családi ház egy bútorozott szobát konyhahasználattal, ágynemű nélkül. Ajánlatokat »Magas bérlet« jeligére a kiadóba kérek.

Hirdetmény.

Folyó évi augusztus hó 6 án megtartott rendkivüli közgyülésünkon elhatároztuk, hogy társaságunk 12 millió koronát kitevő alaptőkéjét 36 millió koronára emeljük fel, mely célból kibocsátunk 24000 darab 1000 K n. é. 1924. január hó 1-től osztalékjogosult uj részvényt és ezekre 1 : 2 arányban 4000 K átvételi áron a régi részvényeseknek biztosítjuk az elővételi jogot.

Az uj részvényeket az intézet pénztáránál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál Budapesten, vagy annak nagykanizsai fióknál **1923. augusztus hó 6 tól 1923. augusztus hó 15-ig lehet jegyezni** és az uj részvények átvételi ára a jegyzés alkalmával teljes egészben befizetendő. Az uj részvényekről ideiglenes elismervényeket adunk, melyek bevonása ellenében a végleges részvények későbbi időpontban fognak kiadatni.

Azok a részvényesek, akik a befizetéseket kellő időben nem teljesitik, elővételi jogukat elvesztik és az ilyképpen le nem jegyzett részvényeket szabadkézből — de nem a kibocsátási áron alul — fogjuk értékesiteni.

Nagykanizsa, 1923. augusztus hó 6.

A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN igazgatósága.

Ajánlunk legolcsóbban, mig készletünk tart:
Szuperfoszfátot julius, augusztus, szeptemberi szállitásra, vevő tetszése szerint
40%-os Kálisót, Kainitot, továbbá
Mésznitrogént, Kénsavas-Ammoniákot,
egész vagontételekben közvetlen a gyárból és kisebb mennyiség vásárlásánál
itteni raktárunkból
szállitva.
Melis és Pintér, Szombathely
Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar rész.-társ. képviselője. 7812

JUMPER PAMUT a legszebb szinekben a legnagyobb választékban **KLEIN JÓZSEF ÉS TESTVÉRE** cég kalapüzletében.

HIRDESSEN a Zalai Közlönyben

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
vizvezeték berendező vállalata
Fióktelep és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.**
Főzlet: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13.**
Elvállalunk mindennemű vizvezeték berendezési munkálatokat, egyszerű modern fürdőszobák, mosdó és vizöntőberendezéseket, kertek és szennyvízelszivattyú berendezések, ostoranadékok, szivó-nyomó kutak, kőlős kád vizvezeték és csatornázás szakszerűen szakértő szivattyu berendezéseket, köpenyű lifteket és motorvizi berendezéseket saját tervezésünk szerint.
Raktáron tartunk: mindennemű vizvezeték csöveket, rézszerelvényeket, öntöttvas szemöldöket és bádog fürdőkádakat, vörösréz fürdőkályhákat, fayanszokat, [illegible] és szemöldöket, borszázat csöveket, mellé szerelésekre.
Javitásokat és átalakitási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközünk.

Iskolakönyvek bekötését
legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája
Fő-ut 5. szám alatt.

FÉRFI-SZÖVETEK és **TÉLIKABÁT-SZÖVETEK** óriási választékban
FÜRST JÓZSEF divatáruháza a „Kékcilling"-hez **NAGYKANIZSA**
Telefonszám 288. Központi szálloda.

NEM FÁJ FEJE és a lába, ha a Deák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült **ARGENT-féle** cipőt kord
Javitások gyorsan eszközöltetnek.
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendelhető

Zsák-, ponyva-kölcsönzés.
Zsák-, ponyva- és kenderáru **kereskedés.**
Timár Ödön Szombathely
Március 15-tér (Kovács szálló mellett.)
Használt zsákok vétele és eladása
TELEFON: 265. SZÁM.

Kőrisbogár, anyarozs, hársfavirág és minden más gyógynövény a legmagasabb napi áron értékesíthető:
Pantodrog Magyar Gyógynövény R. T.
Budapest, VIII., Baross-utca 13.
FIGYELEM! Czégünk nevével visszaélnek, azért budapesti bodzafban kőrisbogárért 1000, anyarozsért 800, hársfavirágért 200 K-val magasabb árat fizetünk kilogrammonkénti 8 napi árért.

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alakú forgalmi adókönyvnek a következő napi bérlati rovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** uh-, borju-, tehén- és óbort, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz **FORGÁCS REZSŐ,** NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 178. szám. Nagykanizsa, 1923. augusztus 8. Szerda Egyes szám ára 60 korona.

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 18. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 32. sz. Telefonszám József 73-61.

Kiadóhelye: Hay Ilona 1200 K, negyedévre 3600 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

Készpénzzel bérmentesítve „Zalai Közlöny"
Nemzeti Muzeum
2
Budapest

A helyzet.

Nagykanizsa, aug. 7. A magyar belpolitika terén a közelmultban meglehetősen sok viharfelhő gyűlt össze. A viharok kitörtek és a gazda most vetését nézi meg, tett e bennük kárt a zivatar?

Az ugynevezett adóvalorizációs törvényjavaslatok a benyujtás pillanatában igen nagy izgalmat keltettek ugy a kormánypárt egy részében, mint az ellenzék körében. Az izgalom oka az volt, hogy első pillanatra nem látták át a javaslatok valódi értelmét és az állampolgárok ujabb sulyos megterhelését látta benne több képviselő.

Pedig valójában az ujonnan kidolgozott adószakaszok célja az, hogy az államot az adófizetésnél igazságtalan és katasztrófális kár ne érje. Amig az adót ugyanis kivetették, az adófelszólamlásokat elintézve befizetésére kerül a sor, másnap a befolyt adóösszeg távolról sem nyujtja az állam számára azt a fedezetet, amely az adók kiszámításánál mint feltétlen szükségesség állíttatott be.

Az uj adójavaslat azt célozta, hogy az 1922—23-as adók kivetésénél az előbbieknek öltözöröse, az utóbbiaknak husszorosa hajtassék be. Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy akkor, amikor pénzünk értékének csökkenése folytán minden közszükséglati cikk ára jóval magasabbra emelkedett ezen kvótával szemben ugyan, a méltányosság kivánja az adók felemelését. A fogalmiadót röglön fizetik be, ez tehát nem öttöröző, vagy husszoros magasságban áll a többi adók felett, mégis teljesen igazságos, mert a reális helyzetnek felel meg.

A nehéz belpolitikai helyzetben, amikor egyrészt az adójavaslat miatt a nemzetgyülés izgatott hangulatához járult az közgazdasági viszonyok nyomása, a mozdonyvezetők aztrájkja, akkor nyujtotta be határozati javaslatát Gömbös Gyula, melyben kijelenti, hogy nem látván a kormány politikájában megvalósitva azon program irányelvét, amelyeket annakidején a kormánypárt zászlójára tűzött, bizalmatlansággal viseltetik a kormánnyal szemben.

Mivel azonban az adójavaslatok lényegét megismervén, a kisgazda képviselők irgalma fecsillapult, Gömbös mozgalma nem járt eredménnyel.

A kormány a keresztény politika álláspontjára áll ma is, tehát nem áll Gömbös vádja ezen szempontból sem. Kitünik ez a kormány összes intézkedéseiből.

A kormány kimutatta erejét és szándékát, hogy *a rendet és nyugalmat fenntartja*. Régebben és most a mozdonyvezetők aztrájkjával olyan intézkedéseket láttunk, amelyek a külföldi köröön megvalósulásával az ország fejlődését és nyugalmát garantálhatják. Ránk nézve ez a döntő s ez is egyik rugója annak, hogy a kormány a külföldön bizalmatlanságot keltő szélső kilengésekkel szemben, jöjjenek jobbról, vagy balról egyformán kerlelhetetlenül eljár. Ebben a tekintetben a kormány legutóbbi sikerei olyanelőnül a legjobb hatást fogják kelteni a a feltétlenül szükséges köröön ügyét kedvezőbb befolyásolják.

Ránk nézve pedig ma ez a legfontosabb.

Megszigoritják a Ruhr-vidék megszállását.

Angol intelem Németországhoz.

Páris, augusztus 7. A „Matin" jelentése szerint a franciák és a belgák legkésőbb augusztus 10-ikéig meg fognak egyezni ama rendszabályok tekintetében, amelyek alkalmasak arra, hogy a Ruhr-akciót hatályossá és gyümölcsözővé tegyék.

London, augusztus 7. A legszámottevőbb lapok és mértékadó politikusok óva intik Németországot, hogy ne bizza el magát és ne számitson vakon Angliára. A Daily Chronicle sajnálatosnak tartja, hogy a német birodalmi kormány, mint a fuldokló a szalmaszálba, a legcsekélyebb nézeteltérésbe kapaszkodik, amely a szövetségesek között felmerül, és mindig azt reméli, hogy Anglia szakitani fog Franciaországgal és akkor nyiltan a németek pártjára áll. Nagyon veszedelmes játék ez német részről, végzetes kockázat ilyen alapon tovább szitani a passziv ellenállást.

A „Times" mai vezércikkében azt fejtegeti, hogy Franciaország sokkal könnyebbnek gondolta a dolgot, azt hitte, hogy elég egy erős katonai nyomás és Németország ilzetül fog. Ebben csalatkozott ugyan, de még nem késő, hogy más módokhoz nyuljon és csak gratulálni lehet ahoz, hogy Anglia folytatni kivánja a tárgyalásokat a jóvátételekről a szövetségesekkel. Ha az angol kormány vakmerően a sötétbe ugranék, azzal nem segitene a helyzeten.

Helyreáll a német-török diplomáciai kapcsolat.

Berlin, aug. 7. A Deutsche Allgemeine Zeitung jó forrásból jelenti, hogy nyomban a lausannei békeszerződés ratifikálása után a török kormány a német birodalmi kormánnyal ujra felveszi a diplomáciai viszonyt, amely a versaillesi békeszerződés óta meg volt szakitva. Eddig Németországban a török alattvalók védelme Svájcra volt bizva.

Franciaország nem nézi jó szemmel a koppenhágai interparlamentáris konferenciát.

Páris, aug. 7. Francia kormánykörökben kellemetlen érzésekkel tekintenek a Koppenhágába összehivott interparlamentáris konferencia elé. Az interparlamentáris konferenciára több száz képviselő jelentette be részvételét, igy megjelenik mintegy 100 svéd, 28 német, 26 osztrák, *48 magyar*, 47 román képviselő stb. Angol és francia politikusokat is nagyobb számban várnak. Ugy tudják, hogy a konferencián szóba kerülnek azok a kegyetlenségek is, amelyeket a franciák a ruhrvidéki megszállás közben elkövettek. Nagyon kinosan érinti Franciaországot, hogy az interparlamentáris konferencián olyan kérdéseket is felszinre vetnek, amelyek Franciaország bel- és külpolitikájával szoros kapcsolatban vannak.

A berlini kereskedők bezárták üzleteiket.

Berlin, augusztus 7. A detailkereskedők tegnap gyülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az összes üzleteket be fogják zárni. Ezt a határozatot a mai napon keresztül is vitték. Berlin üzletei a napnak csak egyes óráiban vannak nyitva.

Amerikai bajnok átuszta a La Manche-csatornát.

Paris, aug. 7. Szoliman amerikai uszóbajnok legutóbb átuszta a La Manche-csatornát. Ő a harmadik, akinek a csatorna átuszása sikerült. Vasárnap este 5 óra 25 perckor indult el és hétfőn este 7 óra 45 perckor érte el ujra a szárazföldet. Az egész utat tehát 27 óra 28 perc alatt tette meg.

Lemond a londoni amerikai követ.

London, augusztus 7. A Morning Post jelentése szerint a londoni amerikai nagykövetnek, Harweynak lemondása, küszöbön van. — Harvey az elhunyt Harding elnök személyes barátai közé tartozott. Az uj elnök és Harvey között azonban semminemü szorosabb viszony nincsen.

Óriási vihar dul a Keleti tengeren.

Berlin, augusztus 7. A Keleti tengeren napok óta óriási vihar dul. A fürdőző köröönség ugy a Keleti-, mint az Északi tenger fürdőhelyeiről nagy tömegekben elmenekül. A vasutigazgatóság külön vonatokat volt kénytelen a menetrendbe beilleszteni.

A monasztiri lázadás évfordulója.

Szófia, augusztus 7. Husz éve multt annak, hogy a monasztiri kerületben felláztak Abdul Hamid szultán idejében a török uralom ellen. Ebben az [illegible] Szófiában a macedón kivándorlók kezdeményezésére ünnepi istentiszteletet tartottak a székesegyházban. Az istentisztelet után a macedónok népea menetben a temetőbe vonultak, ahol megkoszoruzták honfitársaik sirját.

Portugália uj elnöke.

Lisszabon, aug. 7. Óriási érdeklődés mellett folyt le Tey Xeira Gomes köztársasági elnökké választása.

Kiadják Kiss Menyhértet.

Budapest, augusztus 7. A nemzetgyülés mentelmi bizottsága mai délelőtt 10 órakor [illegible] és egyhangulag elhatározta, hogy Kiss Menyhért mentelmi [illegible] megszüntetését javasolja a budapesti kir. főügyészségtől jött megkeresésre, hivatalos hatalommal való visszaélés büntettére való felbujtás miatt.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, augusztus 7. A mai ülést 11 óra előtt [illegible] Szeitovszky Béla alelnök. [illegible] az indemnitás vitáját. A 15-ik szakasznál Kállay Tibor pénzügyminiszter szólal fel és reflektál a mult ülésen elhangzottakra. — Sallágyi egy indítványát honorálja. Kárl az előadónak, továbbá Sallágylnak a különpótlékok felemelését célzó indítványát elfogadak. Sallágyi Lajos félreértett szavait magyarázza. Dr. Kállay Tibor pénzügyminiszter szólal fel, majd a 15. szaszaszt az előadó és Sallágyi módosításával fogadják el. A 16 ikat az előadó módosításával, a 17-ik szakasznál az előadó terjeszt be módositást. Majd Sallágyi szólal fel. A délutáni ülés is a megszokott keretben, viharmentesen fejeződött be.

A belpolitika hirei.

Budapest, augusztus 7. A nemzetgyülés az indemnitás vitáját hamarosan befejezi, lehet, hogy még a mai napon. Értesülésünk szerint ezután a pénzügyminiszternek ujabban benyujtott két uj törvényjavaslat a jövedelem- és vagyonadóról, továbbá a lakásépitésre vonatkozó javaslatát is napirendre tüzik. Ezek előtt majd a tisztviselők létszámcsökkentésére vonatkozó törvényjavaslat, a Déli vasut tárgyában hozott egyezségről és a kisebbségi nyelv használatáról szóló törvényjavaslatot követnék. Utána pedig a bortörvények.

Ezeket a javaslatokat, minthogy sürgősség nem áll fenn, a Ház rendes 4 órás ülésen tárgyalja és remélhetőleg augusztus 15 ig végez is velük. A nemzetgyülés szünete akkor megkezdődnék és valószinüleg október közepéig tartana. Az ülésszakot legnagyobb valószinüség szerint államfői leirattal rekesztik be. Az októberben kezdődő uj ülésszakra ujból megválasztják a bizottságokat és a tisztviselői kart, az elnökséget kivéve.

Megszüntették a bankok ellen az eljárást.

Budapest, augusztus 7. A Magyar Ált. Hitelbank, Kereskedelmi Bank és a Lloyd Bank ellen a Büntetőtörvénykönyv 481. szakaszába ütköző megvesztegetési vétség miatt folyamatba tett vizsgálati ügyben dr. *Kovács* Miklós vizsgálóbiró kiszállott mindhárom bank helyiségébe, ott az ügyre vonatkozó összes levelezéseket, bejegyzéseket átnézve, munkájának befejezése után végzést hozott, amellyel *az eljárást azon a cimen megszüntette*, hogy a bankok emez eljárása a részvények kibocsátásával kapcsolatban egyes főbb hivatalnokokat könnyü pénzbeli nyereséghez juttatta, nem ütközik a Btk. 481-ik §-ába, miután a Btk. ezen szakasza azt mondja, hogy bárminő igéret, vagy juttatás megvesztegetési vétség, *ha* közvetlenül abból a célból történt, hogy valami konkrét kötelességet az illető megszegjen.

Lendvai ellen eljárást inditottak.

Budapest, augusztus 7. Beavatott helyről értesülünk, hogy a Lendvai ügyben már konkrét intézkedések is történtek, nevezetesen az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvény alapján Lendvai István ellen az eljárást már tegnap megindították. A fő ügyészségnek Lendvai kiadatására vonatkozó megkeresése holnap érkezik a Ház elnökségéhez és módjában lesz akkor a Háznak a kiadatás felett dönteni.

Rövid táviratok.

Budapest, augusztus 7. Legujabb hirek szerint a magántisztviselők valorizációs fizetést követelnek, körülbelül háromszázezer koronát havonkint.

Ma délután párbajt viv Eckhardt és Fábián.

Hegedüs György dr. lemondott az ÉME országos alelnökségéről.

Az egységes pártból kivált fajvédők csak a nyári szünet után gondolnak a keresztény ellenzékkel való egyesülésre. Ezek után meg fog történni az álcsoportosulás.

Kőszeghy ezredes utolsó utja.

— Saját tudósitónktól. —

Nagykanizsa, augusztus 7.

Gyönyörü nyári nap. Ahová csak szemünk tekint, a természet csodás pompáját látjuk. Akárcsak azon a tragikus vasárnapon, mikor *Kőszeghy* nyugalmazott ezredes egy önkivületi pillanatban fegyverhez nyult, hogy kioltsa életét, amelytől már nem várt semmit. A bujazöld fák koronáiban a madarak serege versenyt trilláz egymással és a nagy természet szépségében ott látjuk mindenütt a jó Isten kezevonását, amely a bölcsen élnitudók részére oly széppé varázsolta az ember életét — minden küzdelem és tusa dacára. A temető felé vivő uton pedig feketeruhás gyásztömeg kigyózik a halottak nagy néma városába. Temetés készül. Egy magyar katonát temetnek. Az utcákon mindsürübben láthatjuk az embereket, akiket a részvét, az érzés, a kegyelet, a meleg magyar sziv arra inditott, hogy a tragikus körülmények között elhunyt ezredesnek megadják a végső tisztességet. Fekete fátyolos asszonyok, dalliás termetü, kakiruhás, darutollas katonák, kiket szemünkkel végigsimogatunk, kisebb csoportok, a hivatalok kiküldöttel és sok-sok, igen sok nép. *Sziouk* hozza őket, hogy a magyar katonának egy utolsó istenhozzádot mondjanak. A temető körül sürü embertömeg. A keskeny temetői uton előttünk annyian mennek, hogy csak lépésben juthatunk előre. A halottasház előtt ott állnak fekete diszben, a halál szinével a „fekete emberek". Benn a halottasházban, szépen egymás mellett az üres ravatalok. A sarokban kékdiszitésü katafalkon egy gyermekhalott. — A nép egyszerü gyermekei zokognak körülötte. Szegénység, fájdalom, halál — állapitjuk meg, ahogy megpillantjuk. Mellette izlésesen feldiszitett, lezárt koporsóban fekszik — akinek látogatásunk szól — *Kőszeghy Ödön ezredes.* A fekete koporsón illatos élő virágokból font szép, szalagos koszoruk bajtársai, ismerősei, hozzátartozóinak, szeretetküldeménye.

A kissé homályos helyiségban a hatalmas gyertyák erős lángja misztikusan lobog. Es ujabb és ujabb embercsoportok érkeznek. A váratlan esemény a szánalomraméltó hitvest *teljesen megtörte*. Nem tudja elhinni, hogy férje az — akit a lezárt koporsó takar. Szivettépő fájdalma meginditja még a kemény, hadviselt katonákat is. A hölgyek arcán — sürü könnyek peregnek le. *Anyák, hitvesek ők* — akik megértik és osztoznak az özvegy fájdalmában. — Szerettük volna, ha mindazok itt lennének — a Halál nagy, néma városában — akik csak egyenetlenkedést, viszályt szitanak, akik a testvért a testvér ellen uszitják — hogy meglátták volna azt a meginditósan fönséges képet, mikor *az a sok-sok idegen asszony, férfi együtt érzett és együtt zokogott az özvegy fájdalmán.*

Harsány vezényszavak csendülnek fel. Kemény, ütemszerü férfi léptek közelednek. Nem látjuk még — de ismerjük a lépésüket: jönnek a mi délceg fiaink. *Lestyán* őrnagy vezetése alatt megérkezik a kirendelt diszszázad, majd *Blatton* Antal élén a zenekar, amelynek páratlan finomsággal előadott gyászindulói megragadták valamennyiünk szivét.

Es lassan, egymásután jönnek vitéz *Szepessy* Aladár vegyesdandárparancsnok, vitéz *Bobest* Mátyás ezredes ezredparancsnok, később dr. *Sabján* Gyula polgármester Nagykanizsa város képviseletében, a biróság részéről dr. *Kenedi* Imre táblabiró, a kir. törvényszék elnökének helyettese és *Székács* Pál törvényszéki tanácselnök, a kir. ügyészség részéről *Metz* József ügyészségi alelnök, majd a helyőrség teljes tisztikara, mely pompás diszében festői látványt nyujtott. A rendőrség tisztikarának küldöttsége dr. *Beusterien* Erich államrendőrségi tanácsos és dr. *Rott* Andor rendőrkapitány vezetésével, egy szakasz rendőr, a Nemzetvédelmi Munkás Szövetség országos főnökségének nevében *Pfliegle* és *Gödölley* vezetők, dr. *Győmörey* István a nagykanizsai járás főszolgabirája, *Eberhardt* Béla főgimnáziumi igazgató, *Zalavári* állampénztári tanácsos és még rendkivül sokan, akiket már nem sikerült feljegyeznünk.

Vitéz *Szepessy* (Bugach) Aladár dandárparancsnok és vitéz *Bobest* Mátyás ezredes, ezredparancsnok a katonaság és a helyőrség, bodófalvi és gömörpanyitai *Bodó* Pál a „Futura" igazgatósági tagja, a NYUKOSZ, valamint a „Futura" tisztviselői kara, *Pfliegler* és *Gödölley* vezetők a Nemzetvédelmi Szövetség országos központjának, *Székács* és *Lányi* a Széchenyi Szövetség nevében fejezték ki részvétüket a mélyen sujtott özvegynek.

Egyszerre kiválik a tömegből hat darutollas vitéz, bemennek a halottasházba és vállukra emelik a koporsót. Kihozzák az ut mellett felállitott emelvényre és megkezdődik a gyászszertartás. A diszszázad, a rendőrszakasz a halottasház körül, a tisztikar és az elhunyt hozzátartozói közvetlen a koporsó mellett foglalnak helyet.

Szommert katolikus tábori lelkész ajakáról felhangzik szivetmarkoló, lelketmegkapó gyászima. „Circumdederunt me"... ismétli az ősz kántor és alig van szem, amelyik száraz maradna. Az özvegy — kit fia és sógora támogat — közel az ájuláshoz. Majdnem mindenki zokog...

Es a menet megindult.

Viszik a koporsót a frissen hantolt sir felé, ahol a bajtársak félkört alkotnak, mig a diszszázad a temetőfal mentén áll fel. A lelkész szenteltvizzel meghinti és megáldja a nyitott sirt, melyben Kőszeghy ezredes földi maradványai pihenni fognak, majd felhangzik az utolsó szava is: Requiescat in pace...

Szommer katonalelkész ezután odamegy egyházi ornátusban vitéz Szepessy tábornokhoz és katonásan jelenti: Jelentem a tábornok urnak, a szertartást elvégeztem! A tábornok szalutál. Harsány vezényszavak. Puskacsövek emelkednek az ég felé. Es eldördül *a sortüz*. Az élő bajtársak üdvözlete: a halott bajtársnak. Majd dobpergés és ujabb vezényszó — *jobbra nézz!* és mindenki feszes vigyázz állásban tisztelég a koporsó előtt. *Az utolsó tisztelgés* — a bajtársnak. A zenekar rázendit a Himnusz egy szakaszára és a katonatemetés véget ért.

A halott ott maradt — az élők visszamennek az élethez. Az özvegy is. Es mikor lassan, lépésben hazamegyünk, halljuk a tompa dübörgést — amikor a sirásók a földet a friss sirgödörre hantolják.

A temető kapujánál a nap izzó aranysugara köszönt bennünket, ismét érezzük az élet melegségét. (*)

Szeptemberben lesz Belgrádban a dunamenti államok hajózási értekezlete.

A konferencián végleg rendezni kivánják a szabad Duna nemzetközi viszonyait. — Részt vesz a konferencián Ausztria, Cseh Szlovákia, Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária és Románia. — Hajózási konvenció készül az Al Duna-menti államok között. — Döntés várható a Vaskapu közös költségen való szabályozásában.

Budapest, aug. 7. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) A Duna hajózás kérdése ránk nézve nem egyszerü kereskedelmi kérdés csupán, különösen szóta, hogy nyilvánvalóvá lett, miszerint Magyarország a Dunán át tengeri kijárathoz juthat és elvesztett Fiuménkat Budapest is képes lesz helyettesiteni. Érthető tehát, hogy a kormány sürgősen kivánja rendeztetni a Duna körül bonyolódott összes nemzetközi kérdéseket, amiért javaslatot tett a kérdésben érdekelt államok kormányainak arra, hogy a függő kérdések letárgyalása céljából még ez évben tartsanak konferenciát. Az intervenció sikerrel járt. A Dunamenti államok egy előzetes értekezleten megállapodtak abban, hogy a békeokmányokhoz csatolt Dunaszerződés keretein belül függőben lévő kérdések végleges rendezése ügyében szeptemberben konferenciára küldik ki Belgrádba megbizottaikat.

A szeptemberi konferencia magyar anyagára vonatkozóan illetékes helyen a következők szerint informálták munkatársunkat:

— A magyar kormány fontos érdekeire való tekintettel javaslatot tett a dunamenti államok kormányainak arra, hogy a Duna-kérdések végleges rendezése ügyében sürgősen tartsák meg a már ugyis régóta tervezett és politikai momentumok miatt halasztódó konferenciát, aminek megtartására egyébként a békeszerződések is kötelezik a Duna-államokat. Aztán a társaságközi megállapodások is elkészültek már a legutóbb Bécsben tartott hajózási értekezleten, amelyen az állami delegátusok hivatalosan csak annyiban vettek részt, hogy közvetitették kormányaikhoz a dunamenti államok hajózási társaságainak jegyzőkönyvbe lefektetett megállapodásait.

— Az államközi konferenciának most két feladata lesz csupán: elismerni és ratifikálni a magántársaságok társaságközi megállapodásait és az aldunai államoknak egymás közt megállapodni a Vaskapu szabályoztatásának anyagi feltételeiben. Mert az összes egyéb kérdések, tehát a Dunahajózás nemzetközi szabályozása, az egyes államterületeken való nemzetközi kikötőépitkezés lehetősége stb. mind világosan benne foglaltatnak a békeokmányokhoz csatolt Duna-szerződésben, ezek felett vita ilyenformán nem indulhat.

— A függő kérdések végleges rendezése egyformán fontos minden ország részére, de égetően sürgős magára az európai nemzetközi kereskedelemre nézve, amely a Dunán találja meg legközvetlenebb és legolcsóbb közlekedési

eszközét a balkáni és a mégkeletibb piacok felé.

— Természetes, hogy a Duna hadihajózása nem tartozhatik a szeptemberben összeülő belgrádi államkozi konferencia elé. Olyan kérdés ez, aminek rendezésébe feltétlenül bele akar szólni a Nemzetek Szövetsége, különösen most, amidőn a legnagyobbszabású propaganda folyik az általános lefegyverkezés érdekében.

— Bennünket, magyarokat a Duna-kérdés fontosgazdasági szempontból érdekel. Mi azzal, hogy megcsonkittatásunkkal tengeri kijáratunkat is elvesztettük, de iparunk, mezőgazdaságunk és kereskedelmünk még mai állapotunkban is fejlődésképes, csak a Dunán juthatunk bele a világgazdaság vérkeringésébe, különösen, hogy nyilvánvalóvá lett, hogy a Vaskapu kellő szabályozása után a Fekete tenger parti járatu hajói minden körülmények közt Budapestig feljöhetnek. Fontos ránk, hogy ezt a geográfiai poziciót ki is használhassuk kellőképp.

Mikor megálltak a vonatok.

Falusi szerkesztőségünk Marconigrammja nyomán.

Azt, hogy a vonatok megálltak, hamar megtudtuk, bár távol vagyunk a vasuttól, mert a posta nem jött meg. De az már aztán csodával határos, hogy megtudtuk csak ugy a levegőn keresztül, hogy Horthy kormányzó meghalt. Azután hogy a német császár egyik fia lett a király. Ez a forrás mindjárt ezt is hirülhozza, hogy a *Jestőnek* 0 K lenne méterje (nem is rőfje) s mindjárt indokolja is, hogy a németnek sok gyára van megteheti. Igen de ez a hir keletről jött. Nyugatról meg azt kaptuk, hogy epülőgépről kavicsra kötve irásokat dobtak le, amelyek szerint Ferenc Ferdinánd fia lenne a király. Viszont egy harmadik forrás egy oldalági Habsburg főherceget vár királynak. Közbe megtudtuk, hogy az Ébredők vették át a kormányt, de még nem egészen, mert az angolok meg a franciák nem engedték át nekik egészen, mert kikövetelték az Ébredőktől, hogy nagyatádi Szabó Istvánnak benne kell lenni a miniszterek között, mert hogy az nagyon nagy barátja a népnek. A földbirtokreformot ugyan nem egészen jól csinálta meg, de majd a novellával helyrepótolja, amit az is igazol, hogy most hogy a mérnökök kint voltak, hát 60 kat. holddal több földet mértek ki, mint mennyi az összeirt földigénylőknek jár, csak azt nem tudhassuk, hogy kié lesz ez a 60 hold.

Ennyi a ilyen kerekre földolgozva jött be Marconi állomásunkon keresztül. Éppen elég arra, hogy felkapjak egy kocsira és lemenjek a vasuthoz. Miközben találkoztam egy kocsival, amely onnan jövet hirüladta, hogy a vonatok még nem járnak. Egy másik kocsi már azt ujságolta, hogy a vicinális elindult, de katonák kisérték, mert katonákat szállitott, mert katonai diktatura van. Az országuton aztán megállitottam egy autót és leleplezvén magam, hogy ki vagyok, megkérdeztem, hogy mi van Pesten. „Nincs semmi baj, rendben van minden, a vonatok ma megindulnak." Erre már nyugodtan mentem be az állomásra, amely előtt még egy autót megállitva, megtudtam, hogy Horthy él, a kormány még a helyén van és a korona 0.03-on áll. Miután 2 és fél volt az utolsó hiradás, hát ez már megnyugtató! A megállónál nagy sereg volt együtt, amely örvendezve vette hirül, hogy jön egy vonat. Pontosan megjött a postavonat, csak az volt a hibája, hogy nem Pestről, hanem a közben levő nagy állomásról indult. No ez majd hoz hirt. A vonat megjött, látszott az utasokon, hogy már minden állomáson megvallatták őket, egész szakavatottsággal adták le, hogy semmi baj nincs. Igaz, hogy az ő vonatuk Pestről indult, egyetemi hallgatók vezetésével, akik aztán nagyon sok bajjal vezették a vonatot vagy 30 km en keresztül, akkor találtak egy igazi mozdonyvezetőt, akinek gyüjtést rendeztek és az elvezette őket a nagy csatlakozó állomásra, de ott neki mentek három waggonnak, egy kicsit meg is rongálták őket, akkor a mozdonyvezetőt leszállitották. Ujabb gyüjtés után szerződtettek az utasok egy másik önkéntes mozdonyvezetőt és utaztak tovább. Reggel 7 óra helyett előző este hétkor indultak Pestről és a sok viszontagság annyira összeforrasztotta a vonat társaságát, hogy megállapodtak egy öt éves találkában. — Végre nagy utánjárásra kaptunk egy igazi ujságot, annak a fejcimeit csomóba állva felolvastuk — a Benes sinajal jelentését teljesen mellőzve — és miután látjuk a végén, hogy a korona 3 és félre javult, megnyugodva ültem a kocsiba, azzal a tapasztalattal gazdagodva, hogy jobb a lapok utján tájékozódni az eseményekről, mint a nép fantáziája által kitermelt Marconigrammok utján. *A falusi szerkesztő.*

A főgimnázium cserkészcsapatának steiermarki táborozása.

Nagykanizsa, augusztus 7. — Saját tudósitónktól. —

Sok aggodalom előzte meg az utat. A vasutassztrájk majdnem végleg megsemmisüléssel fenyegette a kellemesnek, tanulságosnak mutatkozó kirándulást, de a fellegek eloszlottak a láthatárról a vasárnap már együtt volt minden felszerelés, élelem, anyagi dolog az utazásra. Teljesen felkészülve várta minden egyes fiu a hétfő reggeli indulást, amikor már hajnali négy órakor gyülekeztek a gimnázium udvarán s öt órakor elindultak az állomásra, hogy idejében bepakolhassanak. Szerencsésen ment minden a tervszerü megállapodás és program szerint s a 6 óra 10 perckor induló szombathelyi vonattal elindult a kis csapat egy olyan utra, melynek megtevése után fogják csak igazán látni a fiuk, a vezetők, hogy mire vállalkoztak s mit vittek végbe.

Dr. *Szücs* Imre parancsnok vezetése mellett 24 kanizsai cserkész vesz részt a táborozáson, kikhez Szombathelyen csatlakozott a tatai *Révai* piarista cserkészcsapat 5 cserkésze. Igy harminc főből áll a tábor, melynek élelmezése nem kis gondja lesz a vezetőnek. De van mindenük a fiuknak, ugy hogy reméljük, a legjobb egészségben s jókedvvel térnek vissza szüleikhez.

Sikerült megszereznünk a steiermarki utazás tervezetét, melyet érdekesség szempontjából is közlünk. A kirándulás augusztus 6 tól augusztus 21-ig tart. 14 napot töltenek a fiuk künn. *Grazba* érkezésük után az első napon pihenés és kisebb séták a városban. A második napon Graz megtekintése, fürdés. A harmadik napon a fiuk kirándulnak a *Schöckel* hegyre, mely 1446 m. magas. Gyalog 4 óra oda és 4 óra vissza. Elelmet a hátizsákban visznek. A negyedik napot megint Grazban töltik s a város nevezetes épületeit nézik meg, utána fürdés. Az 5—7 napokon kirándulás a *Gleinalpe* ra. Indulás az ötödik nap reggelén fél 8 órakor vasuton. Az utazást 7 órás gyalogut követi 1599 méter magasra. Elelmiszer a hátizsákban. Gyönyörü uton haladnak a cserkészek s jó alkalom kinálkozik arra, hogy őzeket és zergéket láthassanak a szabadban s a hegyi faunában gyönyörködhessenek. Éjjelezés a turistaházban. Másnap a *Speikkogel* megmászása 1889 m. magas. Háromnegyedórás ut. Utána pihenő. Harmadnap visszatérés Grazba. A nyolcadik napon az ut fáradalmait pihenik ki a fiuk Grazban. A 9—13 napokon körutat tesz a csapat a különböző grazi cserkészcsapatok táborában. Részletes program megállapitás a helyszinen. A 14 ik napon visszautazás. Ha anyagi viszonyaik engedik Semmering—Wiener Neustadt—Sopron—Szombathely utvonalon jönnek.

A cserkészek elmentek, a szülők aggódó szeretete a távolban is velük van s mi is kivánjuk, hogy az ut minél fényesebben sikerüljön s ujabb elismerést hozzon a kanizsai főgimnázium cserkészcsapatának. *(x.)*

Saisonképek Keszthelyről.

Oltják a holdvilágot.

Talán nem is Keszthelyen történt, de megtörtént. Láttam. Sokat mulatott rajta mindenki. Én is. Hát leirom.

Gyönyörü, csillagokkal teletüzdelt este. Mintha csak direkt a saisonnak rendelték volna. Az egész napi pihenésben, szórakozáskergetésben kifáradt fürdősök s a tőlük fáradt idevalósiak özönlenek le a parkba. Lenge, fehér ruhák lebbennek az utcák messze homályába, vagy fekete árnyékok közé. Elszórt kacagás gyöngyözik az estérevált csendbe.

Egyszer csak vészjelként hasit bele mindebbe egy sikoltás: „Tüz van!" A nyomában ezer kiáltás kavarog végig az utcákon. Ijedt, tágranyilt szemek, sietős léptek, lihegő ajkak adják tovább a hirt: „Tüz van! — Tüz van!"

Nem tudni hol. Nem tudni ho-

HOGYHA UGY SZERETNEL.

Hogyha ugy szeretnél,
Mint ahogy én téged,
Hej, de boldogságos
Májusi — virágos
Dolgod lenne néked!

Kiraknám virággal
Az utat, hol járnál,
Ölelő karokkal,
Szerelmes szavakkal
Mennék, hogyha várnál.

Megmondanám néked:
Száz éve kereslek,
Boldogságom fénye,
Lelkem üdvössége,
De nagyon szeretlek.

Hogyha ugy szeretnél,
Mint ahogy én téged,
Hej, de boldogságos,
Orgonavirágos
Dolgod lenne néked.

Huhn Gyula.

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról —

(26) Irta: Oláh Árpád.

Senki sem gondol rá azok közül, akik eddigi életének hasznát és örömét látták. Senki sem szándékozott a döbbentő hanyatlás fölött és igy Nikolai Romsky végérvényesen bekerült az utolsók szomoru listájába.

De mégis, valaki volt, aki bár messziről, de állandóan figyelte Nikolai életsorsát. Ki lehetett ez más, mint Annie Lermontioff, az elhagyott, a megcsalt asszony, akit megbizásához hiven a detektiv pontosan értesitett mindenről. Ezek a jelentések, melyek három négy napig utaztak, hogy Párisból eljussanak a Kaukázusba, fekete alaptónussal borzalmas élethanyatlását dokumentálták Nikolai Romskynak. Ezek a levelek életbentartották és fokozták Annie szenvedését, aki emlékezett, fájó remegéssel és el nem muló sóhajokkal a férfira, akit szeretett.

Szomoru volt tudnia, hogy Nikolai, aki ugy élt a történtek dacára még akkor is a lelkében, mint valami nemes márvány szobor, most Páris fertőjében tényereg. Annie Lermontioffnak meg kellett tudnia, hogy hütlen férjére a sors rámérte elkövetett büneinek szörnyü büntetését. És ha valameddig dacos is tudott lenni a megbántott asszonysziv, később, a töprengések és az egyedüllét óráin felsirt Annie szivében a szánakozás dala és egy este, amidőn Babette, aki már lassan lépegetett és gügyögött is, azt kérdezte tőle: apu, mondd hol van apu, azt felelte a kicsinek.

— Apu nincs itt Babette, apu messze jár. De apu eljön. Eljön, mert én ugy érzem, ugy akarom...

És határozott. Atyja tudomásul vette, hogy ujra Párisba utazik. Csak arra kérte, hogy vigyázzon magára, nagyon, nehogy Babette egyedül maradjon árván. Annie akkor már mosolyogni is tudott és igy felelt.

— Nem, hazajövök rövid időn belül, ugy, hogy mindent elintéztem.

A párisi pályaudvaron a detektiv várta Anniet és beszámolt a legutóbbi két hét eseményeiről. Nikolai e rövid idő alatt is egyre lejebb és lejebb hanyatlott. A külvárosi korcsmák hőse lett s néhány nappal ezelőtt egy véres verekedésben vett részt, amelynek rendőri következményei alól azonban sikerült kibujnia.

Annie megköszönte a detektiv felvilágositásait és elkérte tőle Nikolai cimét. Maga sem tudta miért, de érezte, hogy szüksége lesz reá.

A szállodában, vacsora előtt még átnézte a legfrissebb lapokat. Egyszerre csak egy hir ötlött a szemébe, amely láthatóan megdöbbentette s amelyben az állt, hogy Alexej Leonidioff Pétervár volt rendőrfőnöke Párisba érkezett.

(Folyt. köv.)

gyan. Senki sem tud semmit. De hallotta, mondják. És ott — ott az egyik utca végén, a háztetők felett nyujtózkodó fekete égen — ott tényleg látszik a tüz messziről jött fénye. Átverődik a fákon, az égre éles feketén rajzolódó lombsilhuetteken. Nagy tüz lehet arra lenn valahol. És terjed, egyre nagyobb lesz a fénye. — „Tüz van valahol!"

A nyugtalanság végig reszket a városon. Legtöbben semmit se láttak. De hisz ezt csak hallani elég.

Egyszer csak robognak a tüzoltók. Tajtékzó lovaik dübörögve törik ezer darabra az este csendjét. Vésztjósló trombitaszavuk meg reszketteti a még ébrenlevőket és felriasztja az alvókat. Nagy zürzavar támad a nyomukban. Lótás futás. Keresgélés.

„Hol van a tüz?" „Merre? — kinél?"

Senki se tudja. Csak annyit, hogy ott — arra lent.

És a tüzvésznek gondolt, vésznek látott fényesség közepén, az utca távolán, a feketén alvó háztetők felett nyujtózkodó fekete égen nyugodtan, méltóságteljesen, mosolygón, vérvörös aranyban uszva elögurult a telehold.

A tüzoltók hazamentek. Aki összeverődött tüzet keresni, tüzet látni, megnyugodva, jót kacagva indult félbemaradt utjára tovább.

De a tüzoltókon azóta is rajtmaradt, hogy el akarták oltani a holdvilágot. *Barbarits L.*

HIREK.

Közönségünkhöz!

Augusztus hónap 10-ikétől a Zalai Közlöny hétköznapi száma *100*, vasárnapi száma *150* koronába kerül. Mikor olvasóinknak bejelentjük a lap árának felemelését, rá kell mutatni arra a mértéktelen és szinte óránként emelkedő drágulásra, amely az élet standard biztositását is majdnem lehetetlenné teszi. Rá kell mutatni, hogy ugyanakkor, mikor a fővárosi lapok 200 és 250 koronás árak mellett is ráfizetéssel dolgoznak és vidéki laptársaink 100 és 150 koronás áron 4 oldalt nyujtanak a közönségnek, akkor a Zalai Közlöny hétköznap 6 oldalon és vasár- és ünnepnap 8 oldalon gazdag tartalommal áll ki olvasói elé.

A lap árának felemelését bővebben indokolni nem kell. Olvasóink önmagukon is érzik a mindent átfogó drágaság ijesztő növekedését. És mi is érezzük. S ha az eddigi uton haladó, tartalmas, változatos és minden igényt kielégitő lapot akarunk olvasóink elé adni, elkerülhetetlen a lap árának ilyen csekély mértékben való felemelése.

Reméljük, hogy az a tábor, ami eddig is mögöttünk állt, nem fog megfogyatkozni és hiven, mindvégig kitart a Zalai Közlöny zászlaja mellett!

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint tulnyomóan száraz idő várható hőemelkedéssel.

Amerika külpolitikát változtat.

Nem ismerik el a népszövetséget — és nem avatkozik bele a Ruhr-kérdésbe.

London, augusztus 7. Angol politikai körökben ma feszült érdeklődéssel néznek azok elé az események elé, amelyek az amerikai Egyesült Allamokban Harding elnök halálával kapcsolatban be fognak következni — Az uj elnök: Coolidge még nem fordult üzenettel az amerikai néphez, de ez nyilvánvalóan közvetlenül Harding temetése után megtörténik.

Az Unit Express abban a helyzetben van, hogy Calvin Coolidge elnök programját a nyilvánossággal közölheti. Hiteles források szerint az uj elnök programját a következő hat pontban lehet összefoglalni:

1. Az amerikai Egyesült Allamok nem vesz részt a Népszövetség munkájában.

2. Az Egyesült Allamok csatlakozik a hágai nemzetközi döntőbirósághoz, ami azonban nem jelenti a Népszövetség elismerését.

3. A szövetségesek háborus adósságainak visszafizetése a legkedvezőbb feltételekkel történjék meg.

4. Amerika nem avatkozik bele a Ruhr kérdésbe, kivévén, ha valamelyik szövetséges hatalom erre megkéri.

5. Az Egyesült Allamok megkezdi Mexikóval a rendes összeköttetést.

6. Az alkoholtilalom szigoru megvalósitása, mindazonáltal azzal az enyhitéssel, hogy az idegen hajóknak megengedik, hogy az amerikai vizekre bizonyos mennyiségü alkoholkészletet magukkal hozhassanak.

— **Hivatalos óráink:** A kiadóhivatal (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái délelőtt fél 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig. Telefon 78. — A szerkesztőség (Főut 13. Bogenrieder palota) hivatalos órái felek részére délelőtt 10 órától 12-ig. Telefon 78. A felelős szerkesztő délután 6 órától 8-ig a nyomdában (Főut 5. sz. alatt) fogad és bármily ügyben a nagyközönség rendelkezésére áll. Telefon 117.

— **Naptár:** Aug. 8. Cirjék.

— **Nagykanizsa város közgyülése.** Nagykanizsa város képviselőtestülete szombaton délután rendes közgyülést tart.

— **Artner tábornok Nagykanizsán.** Felsőszentmiklósi *Artner* Kálmán tábornok, vegyesdandárparancsnok tegnap délután Nagykanizsára érkezett és részt vett a katonai atletikai versenyen.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetsége** a vasuti események miatt nem alakulhatott meg vasárnap. Az alakuló közgyülés vasárnap délelőtt lesz megtartva a Szarvas szálloda hátsó helyiségében.

— **Czobor zalaegerszegi polgármester budapesti utja.** — *Czobor* Mátyás, Zalaegerszeg város polgármestere ma érkezett vissza budapesti utjáról, ahol többek között a polgári fiuiskola ügyében is folytatott megbeszéléseket. Nevezetesen azt kérte a polgármester a vallás- és közoktatásügyi minisztertől, hogy az iskola elhelyezését illetőleg haladéktalanul ejtessék meg a helyszini szemle, nehogy az iskola megnyitása késedelmet szenvedjen.

— **A Nemzeti Munkavédelmi Szövetség** tagjai felkéretnek, hogy a mai nap folyamán feltétlenül jelonjenek meg igazolványaikkal a Szövetség irodájában.

— **Keszthelyről Hollandiába** kapott meghivást *Náray* Andor, a gazd. akadémia rendes tanára, a holland királynő védnöksége alatt Hágában aug. 29-től szept. 4-ig tartó *internacionális szarvasmarhatenyésztési kongresszusra.* Náray Andor többi:ben és sokfelé járt már külföldön, igy Hollandiában is, mindenütt büszkeségére a magyar kulturának. Az állattenyésztés és gyógyászat, különösen pedig a tejgazdaság elméleti és gyakorlati tudományának nagynevü képviselője nemcsak hazánk, hanem a széles külföld előtt is. Ennek tudható be az a fontosság, amit a meghivó levél az ő megjelenéséhez kapcsol. Több nagy külföldi szaktekintéllyel egyetemben a holland királynő augusztus 30 án, születése napján fogja fogadni. Kiviszi vele *Szabó* Lajos felsőmándi, *Szabó* György battyánpusztai és *Bárány* Imre sérfenyőszigeti (Moson m.) földbirtokosokat is erre a nevezetes kongresszusra.

— **Három vitézi beiktatás Inkeantalfán.** Báró *Inkey* József inkei földbirtokos három 15 holdas vitézi telket ajánlott fel Somogymegye vitézi székének inkeantalfai birtokából. A telekkel 3 bátor magyar katonát, vitéz *Ernyei* Istvánt, vitéz *Szarka* Vendelt és vitéz *Borbás* Ferencet adományozott meg a szék és a hazafiasan érző földbirtokos. A vitézeket folyó hó 15-én helyezik ünnepélyesen birtokba, a kormányzó ur őfőméltóságának, a vitézek főkapitányának, valamint a vármegyei hatóságok, ugyszintén a környék részvétele mellett.

— **A katonai atletikai versenyről** szóló részletes beszámolónkat holnapi számunkban közöljük.

— **A balatonfüredi szinház** felépitéséről Balatonfüreden folytatott tanácskozás eredményéről dr. *Brand* Sándor várm. főjegyző, ki a vármegyét képviselte a megbeszélésen, a Zalai Közlöny tudósitója előtt oda nyilatkozott, hogy a balatonfüredi fürdőigazgatóság vállalkozott nyitt szintér felépitésére. A nyitt szintér a régi szinház helyén épül és idővel rendes szinházzá alakitják át. Az épitkezési munkálatok megkezdésének ideje még nem állapittatott meg. Ez évben azonban az idő előrehaladottságára való tekintettel már alig lesznek megkezdhetők a munkálatok.

— **Halálos szerencsétlenség.** *Erdélyi* Sándor 35 éves, nős, uradalmi kocsis Tretter Dénes magyargencsi (Vasm.) bérlő kisőrsahegyi szőlőjéből kocsin bort szállitott. Este 9 órakor indult el két kocsi a hegyi pincétől. Az első kocsin hajtott Erdélyi kocsis. A lejtős, köves uton egy nagyobb kanyarodónál erős zökkenés következtében Erdélyi olyan szerencsétlenül esett ki a kocsiból fejtetőre, hogy egy kőbe vágta fejét és néhány perc mulva agyrázkódás következtében a helyszinen meghalt. Feleséget és 4 kiskoru árvát hagyott hátra. A halottat a badacsonytomaji hullaházba szállitották.

— **A mozgópostások kislakásai.** A mozgópostások részére a zalaegerszegi huszárlaktanyában átalakitandó öt kislakás épitkezése az utolsó stádiumban van. A lakások szeptember 1 én beköltözhetők lesznek.

— **Villámcsapás.** Nagy égiháboru vonult el Szentgyörgyvölgy és Márokföld községek felett. Az egymást gyakran követő sürü villámlások közül az egyik beleütött *Orbán* Pál márokföldi gazda pajtájába, mely kigyulladt a dacára az erős és tartós záporнak, teljesen leégett. Benne égett a gazdának az idei széna és lóhere termése és gabonájának egy része.

— **Utra kelnek a Csány cserkészek.** Zalaegerszeg közkedvelt cserkészcsapata rövid idő mulva vándorutra kel N. *Szabó* Gyula parancsnok vezetésével. Utjukban először is Nagylengyelt érintik, azután Barlahidán át N... vára érkeznek. Az egész vidék máris készül a derék cserkészek méltó fogadására.

— **Vasdarabok a kévékben.** Zalabesenyőn egyik cséplőgéptulajdonos észrevette, hogy a kévékbe vasdarabokat dugott valaki. Szerencsére semmi baj nem történt, mert a merényletet idején felfedezték. A csendőrség erélyesen nyomoz ezen ügyben.

— **A fürdés áldozata.** Császár Ferenc fiatal szolga a szentgyörgyvölgyi patakban fürdött. A vele volt fürdőzők állitása szerint uszás közben hirtelen, hang nélkül a viz alá merült. Társainak feltünt, hogy sokáig a viz alatt van. Rossz sejtve a közelben levő molnárnak szóltak, ki csáklyával azonnal keresni kezdte, de mire megtalálta, már halott volt. Halálát valószinü szivszélhüdés okozta.

— **Mükedvelő előadás Karmacson.** Karmacson szépen sikerült mükedvelő előadást rendezt... Szinre került: „Tíz eladó lá... bohózat 1 felvonásban és „K... tanácsa" falusi történet 1 fe... násban. A siker *Gerc Kore...* tanitónő érdeme.

— **Sztrajk a barcsi Un... malomban.** A malommunkás beszüntették a munkát s nagyo... bérkövetelésse fordultak az igazgatósághoz, amely eddig nem ... eredménnyel. Az üzem szünetel.

— **Kettéosztott körjegyzőség.** Karmacs körjegyzőség edd... 4 községből állott: Karmacs, N... mesbük, Vindornyafok és Zalakö... veskut községekből. Zalavármegy... közigazgatási bizottsága most kett... választotta olyformán, hogy Kar... macs és Vindornyafok egy jegyző... ség és augusztus 1-től Nemesbük és Zalakőveskut külön jegyzőség. Az ujonnan kinevezett helyettes jegyző *Zambach* József volt ... melléki aljegyző tegnap vette ... hivatalát.

— **Vasuti lopás Ukkon.** Sá... dor József galsai tanitó egy tanit... társa fizetését is felvéve az adó... hivatalban, kisebb bevásárlás... után haza akart utazni. A me... maradt pénzt, körülbelül háromszá... ezer koronát, szintén a csomag... kötötte. Ukkon jegyváltásnál a... dály volt a kezében levő csomag... amit egy kis fiu törlzetére biz... kitől egy jól öltözött fiatalemb... észrevétlenül ellopta. A csendőrs... azonnal megindított nyomoz... eredményre is vezetett, amennyi... ben a csomagot a pénz kivételé... a mellékhelyiségben megtalálták, ... pénzt pedig a tolvajjal együtt re... gel Sümegre hozták. A tette... egy csabrendeki fiatalkorut, ... csendőrség vette őrizetbe.

— **Halálra itélt kém.** Sim... Pál polgári egyént kémkedés mi... a honvédtörvényszék kötélál... halálra itélte. Az itéletet regg... órakor a Margit körúti fog... udvarán végrehajtották.

— **30 millió kislakások átalakítására.** Mint ismeretes, a népjóléti miniszter 30 milliót utalt ki Zalaegerszeg városnak kislakások építésére. Mivel azonban időközben a kiutalt 30 millió korona vásárló ereje csökkent, a város oly irányu kérelemmel fordult a népjóléti miniszterhez, hogy ezt az összeget a városi képviselőtestület kivánságához képest a laktanya átalakítására fordíttassanak. A miniszter a város kérését teljesítette és igy a 30 milliót a huszárlaktanyának kislakásokká való átalakítására fogják fordítani.

— **Szent István király koronázási évfordulójának megünneplése.** Augusztus 15-én lesz 922 esztendeje, hogy István királyt a II. Szilveszter pápától nyert apostoli koronával megkoronázták. Az Országos Történelmi Ereklye-Muzeum Bethlen István gróf miniszterelnökhöz most előterjesztést tett, hogy ez évtől kezdve Szent-István koronázási évfordulóját az egész ország területén kegyeletes ünneppel ünnepeljék meg. A kegyeletes ünneplésben az ország összes egyházai és egyesületei résztvesznek.

— **Vasutkedvezmények a pécsi árumintavásáron résztvevőknek.** A pécsi árumintavásár címére felvett vasuti szállítmányok részére a kereskedelemügyi miniszter díjmentes visszaszállítást biztosított a MÁV vonalain és felhívta a többi közlekedési vállalatok igazgatóságait is, hogy hasonló kedvezményt engedélyezzenek. A vásárolni akarók részére a kormány 50 százalék menetdíjkedvezményt engedélyezett mint a személy-, mint a gyorsvonatokon. A vásárra is belépőjegyül szolgáló vásári igazolványt, amelyet utazási kedvezményekre is jogosultak. Budapesten és vidéken a kereskedelmi és iparkamaráknál és a gazdasági kamaráknál lehet kapni. A vásár berendezését 17-én fejezik be. Akik a vásáron részt akarnak venni, sürgősen jelentkezzenek.

— **Fűszerkereskedők figyelmébe!** A petroleum irányára 1900 koronáról literenkinti 1750 koronára lett leszállítva. *Az ármegállapító bizottság.*

— **Uránia** augusztus hóban csak szombat—vasárnap játszik.

Szombat 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor „Nebántsvirág" Hervé operettje főszerepben Dán Norbert és Hollay Kamilla; „A csábító" kalandortörténet, főszerepben Lóth Ila angol híradó.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon színű és minőségű pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

A gyógynövények drágulása.

A gyógynövénypiacon a beváltás nagy arányokban folyik. A hét folyamán különösen az anyarozs és a bodzavirág drágult meg. A beváltási árak a következők: szekfűvirág 400—500, bodzavirág 1600—2000, hársfavirág 1200—1400, ökörfarkkóróvirág 4000—5000 K, pipacsvirág 4000—5000, anyarozs 6000—7000.

A budapesti tőzsde záró árfolyamai

A budapesti tőzsde délután 1 órai záróárfolyamai a következők:

Államadóssági kötvények

Aranyjáradék	—
4% kor. jár.	—
4% koronajár.	—
6% hadik.	—
5½% hadik.	—
4% nem. n. kor. jár.	—

Bankok

Ang.-M. b.	69000
Hazai	120000
Agrár	—
Magy. Hit.	365000
Jelzálog	—
Leszámit.	78000
Ol.-M. bank	24500
Osztr. Hit.	138000
Salgó	548000
Rima	175000
Közuti	31000
Városi	—
Délivasut	108000
Államvasut	425000
Nova	100000
Angol	—
B. Agrár	45000
Iparbank	—
Földhitelb.	180000
Hermes	63000
Horv.-szl. j. b.	45000
Ingatlan	155000
M.-Cseh iparb.	29000
Forgalmi	36000
Ker. Hitel	30000
Magyar-Német	44000
Közp. Jelzál.	18000
Városi bank	17000
Merkur	24000
Nemz. b. és tak.	35000
Keresk. B.	625000
Lloyd bank	24000

Takarékpénztárak

Belvárosi tp.	39000
Lipótvárosi	20000
Fővárosi	90000
Kőbány. Tak.	7800
Által. Tak.	120000
M. orsz. közp.	14.000
Hazai első	2000000

Biztositók:

Első M. Bizt.	1750000
Foncière	175000
Magy.-Franc.	—
Jég	60000
Pannonia b.	—

Malmok

Borsz.-M.	115000
Concordia	55000
Békéscsabai	58000
Budapesti	128000
Törökszmiklós	32000
Gizella	69000
Hungária	67000
Királymalom	50000
Viktória	215000
Tr. Danubia	—
Union gőzm.	—

Bányák és téglagyárak

Beocsini	—
Bors. szén	265000
Szentlőr.	65000
Cement	—
Északi szén	—
Szászvári	370000
Kohó	600000
István tégla	—
Köb. gőzt.	90000
Drasche	140000
Magnezit	1700000

Aszfalt	—
Ált. Kősz.	1900000
Kerámia	54000
Nagybát.	105000
Ujlaki	—
Urikányi	750000
Beck m.	—
Bauxid	108000

Nyomdák

Athenaeum	150000
Franklin	—
Globus	35000
Kunossy	24000
Pallas	130000
Révai	—
Rigler	57000
Stephaneum	38000

Vasművek és gépgyárak

Kóburg	35000
Csáky	43000
Gazd. Gép.	140000
Fegyver	760000
Frankl	75000
Ganz-Dan.	1310000
Ganz-Vill.	1100000
Gép és vasut	69000
Győrffy	46000
Hofherr	145000
Kassab	59000
Kühne	—
Láng	146000
Lipták	28000
Mág	60000
Magyar acél	130000
Belga fém	115000
Motor	70000
Ólomárugyár	29000
Vegyipar	41000
Vagongyár	105000
Roessemann	60000
Schlick	126000
Schuller	—
Teudloff	55000
Wörner	39000
Chaudoir	140000
Rex-Lloyd	20000
Fábián vas	26000
Czinner	14000
Interrex.	28000

Különféle vállalatok

Légszesz	—
Bárdi	25000
Baróti	18000
Bóni	86000
Brassói	—
Chinoin	47000
Danica	115000
Diana	22000
Egias	—
Egy. izzó	410000
Textil	26000
Gyapjumosó	103500
Papir	96000
Részvénysör	104000
Szövő Kötő	70000
Spódium	215000
Temesi sz.	70000
Dorogi	33500
Délcukor	345000
Star	—
Felten	—
Fiumei rizs	—
Flóra	—
Fővárosi sör	41000
Goldberg.	64000
Gschwindt	185000
Halkeresk.	34000
Műtrágy.	280000
Horvát cuk.	800000
Hungária	—
Juta	110000
Kábel	1700000

Karton	74000
Keglevich	15500
Keleti Murányi	50000
Királyautó	14000
Királysör	—
Klein	14000
Klotild	142000
Polgári sör	—
Krausz szesz	—
Liget szan.	70000
M. Cukor	2525000
Lámpa	156000
Auer	—
K. és leniper	65000
Őstermelő	230000
Pamut	175000
Gumi	130000
Szalámi	—
Vasuti forg.	155000
Marosi pet.	—
Mezőg. ip.	780000
Oceán	27000
Olajipar	107000
Pann. sör	24000
Phöbus	30000
Rothmüller	26000
Dtuli sertés	59000
Vander	30000
Lukács	17000
Ált. Gáz	—
Püspöki	29000
Royal szálló	90000
Schwartzer	40000
Szeg. kender	270000
Szikra	77000
Stummer	975000
Telefon	73000
Tem. sör	83000
Tokaji	63000
Török	16000
Turul cipő	—
Unió szinh.	18000
Várm. mezőg.	23500
Vasm. vill.	59000
Vill. pezsgő	30000
Zagyvapálf.	—
Mezőh. cukor	260000
Kissling	24000
Mérleg	—

Faipari vállalatok

Markurfa	14000
Cserző	—
Dunaharaszti	14500
Egyes. fa	38000
Foresta	—
Fournier	33000
Gutmann	430000
Hazai fa	130000
Honi fa	—
Kőrösbányai	14000
Különl. épit.	16000
Lignum (hift)	62000
Magyar ált. fa	—
Amerikai fa	33000
Erdő	13500
M. Lloyd	78000
Malomsoky	20000
Nemzeti fa	210000
Lichtig	13500
Uj Ofa	360000
Orsz. fa	—
Rézbányai	52000
Szlavónia	80000
Union	1100000
Vik. butor	15500
Zabolai	120000
Zentai	—
Mftr.	200000

Közlekedési vállalatok

Adria	500000
Atlantika	58000
Levante	—
Bur	30000
Miskolci vill.	—
Tröszt	91000

Miért nem hozott a székely két hétig tejet?

Az alábbi kis történetet egyik erdélyi ismerősöm beszélte el és akkoriban történt, mikor rendeletileg engedélyezve volt ugyan még a magyar nemzeti szinek viselése, de az oláhok, rendelet ide, rendelet oda, akinél nemzeti szinü szallagot találtak, megbotozták. Tehát székely tejesünk két hétig nem hozott tejet. Mikor előkerült, kérdeztem tőle:

— No, hol járt két hétig, hogy felém se nézett?

— Jaj nagysága, nagy sora van annak. Két hétig se nem láttam, se nem hallottam semmit, a kórházban nyomtam az ágyat.

— Hát mi történt magával?

— Tetszik tudni két héttel ezelőtt, hogy Kolozsvárra indultam reggel a tejet behozni, felszállok a vonatra, de a trikolor is ott volt ám a mellemen. Egyszerre csak megindul a vonat, hát még gyorsan felugrik két oláh csöndér is. No ezek biztosan trikolort nyomoznak. Ahajt, hogy nálam is volt, gondoltam, hogy legjobb lesz, ha lenyelöm. Számba vettem, de a jó Istennek se ment le. Így aztán feltaszítám a nyelvemmel az odvas fogam mellé. Jön a csöndér és kérdi: Jeszte, nu Jeszte? Én nem tudok az ő kutya nyelvükön, de azért rögtön megértettem, hogy azt kérdi? Van-e vagy nincs?

— Megrázom a fejem, hogy nincs. A csöndér megtapént küjjel-bévül, hát nincs. Egyszer csak vesztemre bedugá a piszkos, bütykös ujját a szájamba, körül kanyirja és mögkapá a trikolort.

— No, munka!

— Mindjárt tudtam, hogy meg köll ennem. Gondoltam jobb is, ha lenyelöm, legalább nem kerül a kezébe. Le akarom nyelni, de csak nem megy. Erre a bitang jobbról-balról pofon üt. Ismét nyelök egyet és abban a szempillantásban lenn volt.

— No aztán a csöndérek elvittek, megbotoztak ugy, hogy két hétig süket is voltam, vak is voltam. No de nem baj, mert ha az a fölséges Ur Isten megsegit bennünket, hogy a miéink bejönnek, hát én, nagysága, a legelső oláhval, akit előkapok, lenyeletök ám egy egész oláh zászlót, de rudastul. *Nagy Dénes.*

KÖZGAZDASÁG.

Csak a vörösbor drágult.

A borpiacon az olcsó árak ellenére a kereslet meglehetősen tartózkodó, csupán a vörösbor iránt mutatkozik némi érdeklődés, amelyet a spekuláció vásárol, tekintettel arra, hogy Svájc 50 centime-re csökkentette a magyar bor után járó beviteli illetéket. Ezért a vörösbor néhány nap alatt majdnem 200 százalékkal emelkedett, azonban a spekulációnak alig sikerült nagyobb tételt beszereznie. Ezzel szemben az ugynevezett kommerz borok ára alig változott. A gyümölcspálinkapiacon a szeszárak felemelése miatt még nem alakultak ki a pontos árak, általában azonban az élénk kereslet következtében jelentékeny szilárdság tapasztalható.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes **SZŐRME-ÁRUKAT** leszállított árakon kiárusítom. — Sok pénzt takarít meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel
FORGÁCS REZSŐ, bőrfiai szőrme- és szőrmeáruháza **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Nagy hiány fűszerben.

A fűszer- és gyarmatáruplacon a korona olcsóbbodása a kínálatot teljesen beszüntette. Egyes cikkek teljesen hiányzanak a piacról. Az árak részint a fuvardíjak és a vámok, részint a külföldi piacokon megnyilvánuló szilárdság következtében egyre emelkednek.

A föld drágulása.

Az ingatlanpiacon az utóbbi napokban a kereslet örlási mértékben megnövekedett. Ezzel szemben azonban kínálat alig van. Ennek magyarázata az, hogy a korona olcsóbbodása következtében az ingatlan tulajdonosok egyelőre sem akarnak megválni ingatlaniktól.

A tőzsde hírei.

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, aug. 7. Tőzsdeirányzat. A mai tőzsde mindvégig igen tartózkodó hangulatban folyt le és a forgalom csekély volt, az irányzat azonban kedvezően alakult. Az elején tartott, később pedig emelkedő árfolyamon voltak kötések. Ugy a bankok, mint a magánosok tartózkodó magatartást tanusítottak és ezért az üzlet szűk keretek között mozgott. A prompt kötéseket a 16-iki kasszanapra, a többieket a 27-iki pénztári napra számolják el. Zárlatkor az irányzat megváltozott és a forgalom megélénkült. A konzipénz 16 ára 6 egynegyed százalék.

Valuták és devizák:

Napoleon 83000, Font (London) 86490—86890, Dollár (New-York) 18990—19290 Francia frank (Paris) 1095-1131, Márka (Berlin) 1·90—1·43, Olasz lira (Milano) 817—853, Osztrák kor. (Bécs) 26·45—27·86, Lei (Bukarest) 0550—10250, Szokol 554—578 Svájci frank (Zürich) 3400—3520, Dinár (Zágráb) 201—209·0, Lengyel márka (Varsó) 780-880. Amsterdam 7678. — Koppenhága 3426—3546. Kristiánia 3069-3189, Stockholm 5031-5212.

Zürichi zárlat:

Berlin 1·50, Amsterdám Hollandia 218·25, New-York 554—60 London 2532. Párizs 3185, Milano 2395, Prága 1625, Budapest 03·25, Zágráb 590, Varsó 23, Wien 0·77·50. Szófia 505, Osztrák bélyegzés 0·79·50

Zürich este: *Budapest 3.25*, Berlinben 188, Bécsben 390, magyar korona 260, Prágában 20.50

Utólásznak üzletlelen, de az árdeklődés valamivel javult. Nova 103 Közúti 31—32500, Rima 167500—170000, Magyar Hitel 372500, Salgó 565, Nagybáttonyi 160, Budapesti Gőz 140. Bpesti B. 8500. Borsod Miskolci 130, Városi B 14750, Just Izzó 13750, Mezőhegyes: 265—262, Georgia 800

A mai terménytőzsdén irányzat gabonanemüekben gyengébb volt, a takarmánycikkekben szilárd. A forgalom közepes. A tőzsdeidő végén elkelt körülbelül 100 vagon. Buzát 740—745 K-val vásároltak budapesti paritásban, Hajdumegyéből 1 tétel 78 kgos 725 K. Más vidékről 792 egy tétel, Budapesten 715 K. Rozs gyengébben tendáli, budapesti paritásban 460—465, tiszai állomáson 450 K. Árpa 475, jobb minőségű 500—520 K. Takarmánycikkek piaca szilárd. Tengeri kevés volt a piacon. Zab 660, egy tétel kassza előre Tolnából 68500 K Tengeri 565 áb áll. Budapesten 570 K. Repce 1200—1210. Liszipiacon csekély az üzlet.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) u) 73·00—73500, egyéb 72·00 3000 rozs 46000-47000 takarmány árpa 47000-50000 abr 0000-0000 zab 68000-70000 tengeri 55000—56500, repce 135000, korpa 32000—33000, köles —·—.

Nemesfémek. Ezüstkorona 1950, 20 koronás arany 100—105000.

Marhahusvásár. I. r. egész 5600-6800, hátulja 6100—7600, eleje 5506—6600, II r egész 4300 5400, hátulja 3200—500. Faggyu 2600—5000, marhabőr 8000—8300. Felhajtás 225, eladás 200 '— irányzat élénk.

Növendékmarha II. r. 5000 5600, borju előtt bőrben 8000—8600 Növendék felhajtás 5, eladva 5, borju felhajtás 85, eladva 70, birka felhajtás 50, eladva 50.

Sertésvásár. Felhajtás 435, eladva mind. Árak: I. r. 7200—7500, közepes 7000—7100, könnyű és öreg 6600—6800. — szalonnás félseriés 8500, lehuzott hus 7000. Sózott szalonna 8500, zsír 11000 K. A vásár igen élénk volt.

Főszerkesztő: zeérl Pösch Géza.
Felelős szerkesztő Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Apró hirdetések.

Minden szó 20 korona, vastagabb betűvel 40 korona. Állási kereseknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokra 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Írót és tanulónak felvesznek Nagy Antal tímármesternél, Csengery-ut 68. 7913

Kisebb igényt igénytelenen csalódt bőrre egy bútorozott szobát konyhahasználattal, egy vagy 3 hónapi, Ajánlatokat „Magyar Madonna" jeligére a kiadóba kérek.

Könyvkereskedő felvétetik Bóka Ferencnél, Magyar-utca 2. sz. 7949

Hasznalt bőrcsizmák: egy-egy szakszer. agy. fajok szétvetve, fedélhiányosak stb. eladók. Cím a kiadóhivatalban. 7950

Perfect gépiróné
4—6 hétre alkalmazást nyerhet. — Jelentkezés a városi kiadónál, városház.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam vászára történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig log tartani.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Légiforgalmi: Futura. Telefonszám: 123.

ÓVÁS.
Szives figyelmébe ajánlom nagybecsü üzletfeleimnek, hogy
GYÜJTŐFORGALMAM
ossze nem tévesztendő minden más gyűjtőképp alakult gyűjtőforgalommal, mely díjára a konkurenciának, az addigi pontossággal indittatik **hetenként háromszor**, természetes **ugyanazon árakkal, mint a konkurencia.**
Kérve további nagybecsü megbizásaikat teljes tisztelettel
HUSZ JENŐ szállitó **BUDAPEST,**
VII., Kaszinoy-utca 51. sz.
Telefon: József 128-06. és 76-67.
Saját vasuti raktár vágánnyal Bpest Déli Vasutnál
Kér: Ajánlva:
GÜNSER ZSIGMOND szállitóval
NAGYKANIZSA.
— Telefon: 236. —

Villanyfelszerelési cikkek.
Zsinorok, huzalok, **villanykörték**, minden fassultságban, csillárok, müvészi **setyam** lámpaernyők. Szükségleteit legolcsóbban szerezheti be **Szilágyinál**
Budapest, VIII., Népszinház-u. 27.
Keleti pályaudvar közelében. 7796

JUMPER PAMUT
a legszebb szinekben a legnagyobb választékban
KLEIN JÓZSEF ÉS TESTVÉRE
cég kalapüzletében.

Nagybani árakat számitunk, ha kicsinyben vásárol is.
KÁMÁN ÉS FISCHMANN BUDAPEST,
Hárosi-ut 80. Keleti pályaudvar közelében.
Kámán és divatárnak, selyek, kanevászok, kattonok, fazekok, férfi és női szövetek stb., stb.
Vászon- és aláfonárut nagy raktára. 7797

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a **Deák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben**
rendelt kizárólag eladásra szánt anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt kord.
Javitások gyorsan eszközöltetnek.
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendelhető

KOSZTPÉNZT
kihelyezésre elfogad, idejében fel-dett **tőzsdei megbizásokat legalacsonyabban** eszközöl, **vidéki megbizásokat** pontosan teljesít a
Magyar Kőzisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R. T.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. szám.
Telefon: József 66-06., József 155-32
Sürgönycím: GOLDENBANK. 7951

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruházában a „Kakcsiling"-ban
NAGYKANIZSA
Telefonszám 388. Központ szálloda.

Zsák-, ponyva-kölcsönzés.
Zsák-, ponyva- és kenderáru
kereskedés.
Timár Ödön Szombathely
Március 15-tér (Kovács szálló mellett.)
Használt zsákok vétele és eladása
TELEFON: 269. SZÁM.

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésben
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alakú forgalmi adókönyvek a következő **napi zárólati** rovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Iskolakönyvek bekötését
legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája
Fő-ut 5. szám alatt.

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz
FORGÁCS REZSŐ,
NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 179. szám. Nagykanissa, 1923 augusztus 9. Csütörtök Egyes szám ára 60 korona.

Zala Közlöny

Kesztpénzzel biztosítva „Zalai Közlöny"

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. a. Telefonszám: József 73—61.

Előfizetési ár: Egy hónapra 2000 K, negyedévre 6000 K. Budapesten kapható Anker-köz 8. sz. dohányárudában

Nemzeti Muzeum 2 Budapest

Gömbösék nélkül.

Bethlen István gróf miniszterelnök rendszerének egyik alapgondolata, hogy a magyar kormányzat ne párttöredék heterogén természetű a könnyen szétmálható adhock pártközi szövetségére, koalíciójára támaszkodjék, ahogy Tisza István bukása óta, tehát 1917 óta nálunk politikai kényszerűség gyanánt megrögzött szokássá vált, hanem egységes parlamenti többség álljon a kormány mögött s tegye lehetővé a *maradandó nyugodt kormányzást.*

Ennek a gondolatnak Bethlen István gróf államférfiui ereje csakhamar cselekvő lelket és élő testet adott. A nagy egységes kormányzópárt a mult választások alatt a nemzet támogatásával létrejött s ez akcióban Gömbös Gyulának, mint a választási kampány vezérkari főnökének jelentékeny érdemei vannak. De a kivivott nagy győzelem után előbb árnyalati generálisták séf s a fővezér közt, ami differenciák kezdtek mutatkozni, azok utóbb szinte világszemléleti eltéréssé szélesedtek ki. Mindegyre bizonyosabbá vált, hogy Bethlen és Gömbös *nem maradhatnak együtt,* mert Bethlent Gömbös nem tudja, Gömbös Bethlent nem akarja követni a másirányu uton.

Bethlen, kit Gömbös baráti emlékek is kapcsoltak, sokáig elnézéssel mentegette a Gömbös részéről tapasztalt magatartást, amely miatt a kormányzópárt, egysége olykor szinte kritikussá kezdett válni. Viszont Gömbös Gyula sokáig irtózni látszott a Bethlennel való nyilt ujjhuzástól s viszonyuk törésre juttatásától.

A szakitásnak azonban be kellett következni. Erre most adtak alkalmat Gömbösék azzal, hogy a felhatalmazási törvény ügyében *cserben hagyták a pénzügyminisztert,* sőt befolyásukkal az egységes párt tagjai közül számosat a szavazástól való tartózkodásra birtak, ennek tudható be, hogy a kabinet egyik szavazásánál már csak tizenhét voksnyi többségre támaszkodhatott.

Ezt a helyzetet Bethlen István gróf nem türte tovább s azzal az energiával, mely politikai egyéniségéből minden kritikus percben kiszokott sugározni, gyorsan végzett most is. Kijelentette a pártnak, hogy ő csak a saját megfontolt, lehetőségekkel számot vető politikai utján hajlandó az ország ügyeit vezetni, másrendszerü politikát ó nem csinálhat s támogatni sem hajlandó. A párt igaz ragaszkodással vallotta magát Bethlen hivének — *Gömbösék izoláltan vonultak ki a pártból* — még az ellenzék is deferált Bethlennek, aki ma a helyzet ura.

Németország katasztrófája.

Berlin, aug. 8. (Express távirat.) Németország rohamos lépésekkel halad a teljes pénzügyi anarchia felé. Tegnap este a birodalmi bank direktóriuma értekezletet tartott, amelyen azt a kérdést tárgyalta, hogy mi módon lehetne a márkainflációnak véget vetni. Ez a tanácskozás a késő éjjeli órákig húzódott, de végül is eredménytelen maradt. Ennek az eredménytelenségnek a következménye az, hogy a birodalmi bank nem talál más kivezető utat, minthogy a márka progressziv elértéktelenedésének utján tovább haladjon és tovább nyomja a bankjegyeket, amelyek nap nap után, sőt óráról-órára veszitenek értékükből. A jegybank kénytelen a berlini nyomdák munkáját is igénybe venni. Ezeknek segitségével a jövő hét folyamán egyedül Berlinben 15 billió márka értékü bankjegyet fognak kinyomatni. Tény az, hogy Németország bankjegyforgalma a jövő hét folyamán 90 billióval szaporodik, vagyis kétszerannyi lesz, mint amennyi jelenleg az összes bankjegyforgalom. Ennek következményei beláthatatlanok és mély aggodalommal kisérik egész Németországban a gazdasági élet összeroppanásának egyes fázisait. A közönség izgalma folytonosan nő. Mindenki szabadulni akar márkakészleteitől, mindenki értékpapirt vásárol és a leghorribilisabb árakat adja meg, hogy valamilyen külföldi valuta birtokába jusson Berlinben azonban csak vevő van idegen valutára s eladó alig akad. Nagy tételekben vásárolják a magyar és osztrák koronát, mert a nyugati valuták és a dollár olyan kezekben vannak, amelyek teljesen elvonják a piactól. Németország gazdasági katasztrófája ezzel akut állapotba jutott.

Jugoszlávia átveszi a Délivasut vonalait.

Belgrád, augusztus 8. A délivasu uti érdekeltségek római konferenciáján a jugoszláv kormány érvényesitette azt a jogát, hogy ez év okt. elsején állami üzembe vegye a vasutnak jugoszláv területre eső vonalait. Stojanovics dr. pénzügyminiszter Zágrábba utazott, hogy a horvát részvénytulajdonosokkal megegyezést létesitsen.

Megszüntették a semleges zónát Ausztria és Magyarország között.

Budapest, aug. 8. (Telefon jelentés) Az uj magyar osztrák határnak a Fertő tó körüll részein eleddig néhány kilométer szélcs semleges zóna volt megállapitva, melyben a határ végleges kitüzéséig sem osztrák, sem magyar hatósági karhatalmi közegek nem tartózkodhatnak. Ujabban annyira előrehaladtak már a határkitüzési munkálatok, hogy a soproni magyar-osztrák határmegállapitó bizottság rendeletére a semleges zónát megszüntették. Az illetékes államok hatóságai már el is foglalták a semleges zónából rájuk eső részüket.

A kisantantnak meg kell változtatnia magyar politikáját.

London, augusztus 8. A *„Nation"* a alnajai értekezletről irva kijelenti, hogy a kisantant léte csak akkor jogosult, ha legitim célokra törekszik, nem pedig mások elnyomására. A alnajai értekezlet határozatainak értéke attól függ, hogy a kisantant államai a jövőben milyen politikát fognak Magyarországgal szemben követni. Mostani magatartása ebben az irányban minden szempontból ellentétes tulajdon alapvető érdekelvel. Remélhető, hogy a kisantant megérti azt az intelmet, amelyet erre vonatkozólag legutóbb kapott és magatartását Magyarországgal szemben módositani fogja.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, augusztus 8. (Főváros szerkesztőségünk telefonjelentése.) A mai ülést fél 11 órakor nyitotta meg *Szcitovszky Béla* elnök. *Szabó Géza* napirend előtti felszólalásában kijelenti a jegyzők nevében, hogy az a nyilt levél, amelyet röpirat alakjában adtak ki és amelyet Gömbös már ismertetett, a jegyzők aláirását is magában foglalja, holott a jegyzők erre senkinek sem adtak felhatalmazást, így tehát visszaélés történt. Áttérnek napirend szerint az indemnitási törvényjavaslat részletes vitájának folytatására. *Walkó* kereskedelemügyi miniszter válaszol *Farkas Istvánnak,* aki a döntőbiróságra vonatkozóan inditványt adott be. Nem tartja helyesnek és kéri, hogy a nehéz viszonyok miatt tekintsenek el az inditványtól. A Ház igy határoz. Kéri, hogy a 21. szakaszt a szakaszt fogadják el az előadó módositását. A Ház a 21. szakaszt az előadó és *Farkas* István módositásával fogadja el. A 22. szakasz tárgyalására térnek át. A szakaszt az előadó módositásával fogadják el. Az elnök jelenti, hogy a 8 ik szakasz tárgyalására térnek vissza, amelyet az igazságügyi bizottsághoz küldtek átdolgozás végett. Az előadó ismerteti az igazságügyi bizottság által módositott uj szöveget. *Gaál* Gaszton szólal fel. Fenntartja aggályait a szakaszszamban. Kéri a pénzügyminisztert, vonja vissza a szakaszt. Elnök az ülést 10 perere felfüggeszti.

Szünet után 12 órakor *Pesthy* Pál nyitotta meg az ülést. Áttérnek a pénzügyi bizottság intézkedéséről szóló pénzügyminiszteri javaslat tárgyalására. *Temesváry* Imre előadó ismerteti a javaslatot. *Dénes* István kéri a pénzügyminisztert, hogy vonja vissza. Elnök szünetet rendel el. Szünet után az összeférhetetlenségi bizottság 12 rendes a három póltagját választották meg, *Czirják* György összeférhetetlenségi ügyében. *Zsitvay* Tibor az igazságügyi bizottság előadója és *Szabó* Sándor a közigazgatási bizottság előadója beterjesztl jelentését. Az inditvány és interpellációs könyv olvasattak fel ezután. Az elnök napirendi inditványa szerint a legközelebbi ülés csütörtök délelőtt 10 órakor lesz. Azután áttérnek az interpellációkra. *Rupert* Rezső felszólalása után *Mayer* János személyes kérdésben szólal fel az összeférhetetlenségi ügyben. *Rupert* ezügyben szintén felszólal. *Esztergályos* János a zalaegerszegi internáló tabor felszámolásáról inter-

pellálja meg a belügyminisztert. *Zsitvay* Tibor eltér az általános interpellációktól. *Dénes* István a pénzügyminiszterhez intéz interpellációt, melyre a pénzügyminiszter válaszol. Dénes István nem, a Ház tudomásul veszi a választ. *Szabó* József az összkormányhoz intéz interpellációt a munkabérek között fennálló aránytalanságokról. A népjóléti miniszter válaszát a Ház tudomásul veszi. *Tankovits* János a kereskedelemügyi miniszterhez intéz interpellációt és kéri a szénbizottságoknak, mint felesleges intézményeknek megszüntetését. — A mai ülés délután fél 4 órakor ért véget.

A belpolitika hirei.

Sacitovszky elnök megbeszélésre hivta az ellenzéket. — A Ház utolsó ülése jövő csütörtökön. — Felekezeti tanitók illetményei.

Budapest, augusztus 8. A nemzetgyülés délelőtti ülésén befejezte az indemnitási törvényjavaslat részletes tárgyalását és áttért a napirenden levő többi törvényjavaslat tárgyalására. A délelőtt folyamán Scitovszky Béla házelnök megbeszélésre hivta az ellenzéki pártok vezetőit és azt a kérést intézte hozzájuk, hogy a napirenden levő javaslatokkal minél hamarabb végezzenek, hogy a szünetet a jövő hét csütörtökjén megkezdhessék. Ehhez az ellenzéki pártok készséggel járultak hozzá.

A nemzetgyülés a javaslatok gyors letárgyalása végett szombaton és jövő hétfőn is tart ülést. Valószinüleg jövő hét csütörtökjén lesz a Ház utolsó ülése, amelyen a javaslatokat 3 szori olvasásban tárgyalják. Szilágyi Lajos kérte a megbeszélésen, hogy a létszámapasztási törvény rendelkezéseit, amelyben az ifju nyugdijasoktól megvonják a kedvezményes ellátást, vonja vissza a kormány. Scitovszky Béla elnök megigérte, hogy illetékes helyre juttatja a kérést.

A nemzetgyülési képviselők tudomására jutott, hogy a felekezeti tanárok és tanitók nyugtalankodnak, mert az egységes fizetést megállapitó rendeletből az őrájuk vonatkozó rész elmaradt és a fizetés folyósitását a pénzügyi bizottság számukra megtagadta. Madai Gyula és Ébn Kálmán ez ügyben felkeresték a kultuszminisztert, aki megigérte, hogy még a mai minisztertanácson előterjesztést tesz róla és meg fog jelenni egy pótrendelet, amely az illetmények folyósitását tárgyalja.

Eckhardt és Fábián párbaja.

Budapest, augusztus 8. Eckhardt Tibor és Fábián Béla közt felmerült lovagias ügyet ma délelőtt 9 órakor intézték el fegyveresen, a Rákosi féle vivóteremben. Eckhardt Tibor segédei Gömbös Gyula és Zsilinszky Endre. Fábián segédei Pakots József és Hajdu Marcell voltak. Kardpárbajt vivtak teljes bandázzsal és könnyü párbajkardokkal. A párbaj heves lefolyásu volt. 7 összecsapás volt és mindkét részről több laposvágás esett. Fábián Béla a homlokán és karján kapott több laposvágást, Eckhardt pedig a karján és ajkán kapott jelentéktelen karcolást. Az orvos ekkor beszüntette a párbajt; a felek kibékültek. — Eckhardt a mai ülés megnyitásakor már meg is jelent a Házban.

Gyilkosság a zsidi búcsun.

Sziven szurtak egy legényt. — A gyilkos a sötétségben haragosa helyett ártatlan embert gyilkolt.

Zalaszántó, augusztus 8. (Saját tudósitónktól.)

Most tartották meg a zsidi bucsut, amely ritkán szokott elmulni kisebb-nagyobb verekedés nélkül. Most azonban tragikusabban végződött. Sziven szurták *Farkas* G. József husz éves zalaszántói cipészsegédet, aki nyomban szörnyet halt. Az áldozat szelidlelkü, józan életü, szorgalmas fiatalember volt, aki csak pár napja, hogy Budapestről hazajött édesanyja látogatására, a mint az már szokás, két másik iparossegéd barátjával este felé ő is átment a körülbelül hat kilométer távolságban levő Zsidra, ahol bucsu volt, hogy ő is részt vegyen a falu szokásos mulatságán.

A bucsura eljött Lesencenémetfaluból *Horváth* József jelenleg szabadságon levő legény, aki duhaj természetéről hires. Őt azonban nem a szórakozni vágyás, de a gyilkos bosszu gondolata vezérelte. Le akart számolni *Vajda* Boldizsár zalaszántói lakossal, aki valamikor bajtársa és felettese volt. Horváth azonban a nagy sötétségben félreismerte Vajdát s helyette Farkas G. József lett nemtelen bosszujának ártatlan áldozata.

A tettest még az éj folyamán a zalaszántói csendőrörs elfogta és letartóztatta.

Graz - Budapest - Hévizfürdő - Nagykanizsa.

Nagykanizsa, augusztus 8. *— Saját tudósitónktól. —*

Ebédeljünk kedves olvasóm. Üljünk vonatra először és látogassuk meg Grázot. Kicsi kirándulás, kéjutazás, vagy üzleti ügy, mindegy. Igy is, ugy is megéhezik az ember és ellátogat Fritz Müllerhez az „Erzherzog Johann" hotelbe. Sok a pénzünk, gondoljuk, mert jó és kevésszámu magyar koronákat sok nullás osztrák államjegyekre váltottunk be. S messze van az asszony, aki agressiven lépne föl fényüző törekvéseinkkel szemben. — Bár talán izgatásnak látszik, de mégis állitsunk össze egy valamire való menüt a főzelék feltétel sivár korszakában:

Seiden mit Sauce Tartare
Filet Wellington mit gemischten Salaten
1/4 Poulard mit Compot
Linzer Torte
Roquefort
Eis Caffé
Gemischtes Obst
Tischwein
Palugyaer

Ha mindezt végig ettük és ittuk rágyujthatunk egy, a menühöz illő szivarra és jöhet a fizetés keserü pillanata.

Szomoru végzetünk megtestesitője frakkban és tánc lépésben közeledik felénk, blokkot lobogtat és üdvözlő mozdulattal int a ceruzával. Szemében részvét és csodálat: Tisztelet a hősnek, aki vérét fogja csorgatni nemsokára a fehér asztalra.

Seiden mit Sauce Tartare: K 24000. Filet Wellington mit gem. Salaten: K 17000. 1/4 Poulard mit Compot: K 33000. Linzer Torte: K 5500. Roquefort: K 7000. Eis Caffé: K 6500. Gemischtes Obst: K 6000. Tischwein und Palugyaer: K 16000 Összesen: 115,000 korona. Ehhez borravaló 10000 korona; összesen 125000 korona.

Most számitsuk ezt át magyar koronára a tegnapi zárlaton. Osztószám 4 igy kifizettünk *31250 koronát magyar értékben.*

Nézzük meg mit kapunk ezért itthon, mondjuk Budapesten az Astóriában, Hévizfürdőn, Kraicsovitsnál és szükebb hazánkban, Kanizsán a Koronában.

Legyen a menü ugyanez:

Harcsa tartár mártással
Wellington filet salátával
1/4 kappan kompóttal
Linzi torta
Roquefortí sajt
Jegeskávé
Gyümölcs
Asztali bor
Palugyai

Az Astória elegáns fiura igy számol:

Harcsa tartár mártással: 6000 korona. Wellington filet salátával: 5500 korona. 1/4 kappan kompottal: 9000 korona. Linzi torta: 800 korona. Roquefortí passzirozva: 1200 korona. Jegeskávé: 1000 korona. Vegyes gyümölcs: 700 korona. 1/2 liter asztali bor: 450 korona és egy üveg Palugyai: 1800 korona. Összesen: 26350 korona, borravalóval 28000 korona.

Ugyanezen menüért fizetett végösszeg a hévizi Kraicsovitsnál a következőképen alakul ki:

Harcsa: 5500, Wellington filet: 5500. 1/4 kappan 7500, linzi torta 1000, Roquefortí: 1000, jegeskávé 900, vegyes gyümölcs: 500, 1/2 liter asztali bor: 600 és a Palugyai 2000 korona: Összesen, borravalóval 26000 korona.

Mig a kanizsai Korona, az előbbi sorrendben igy számol: 3000, 2800, 4500, 650 korona. Jegeskávé helyett fekete: 200 és tovább 300, 300 és 1600 korona. Végeredményben sovány borravalót számitva — *14500 korona*.

Most lássuk egymás mellett a végösszegeket: Gráz, magyar koronában: 31250, Budapest 28000, Hévizfürdő 26000 és Kanizsa 13800 korona.

Mindebből mintha az következne, hogy senki ki ne mozduljon Kanizsáról, mert minden lépésre ráfizet. De végeredményben mindegy. Aki megy, fizesse meg.

És mi is megyünk. 1 óra és a Koronában vár az egyszerü borjusült (2600 korona) és utána álmodhatjuk tovább az öt számjegygyel fizetett, messzi ködök takarta ebédet.

(y.)

Lendvai mentelmi ügye.

Budapest, augusztus 8. A M. T. I. jelenti: A nemzetgyülés mentelmi bizottsága aug. 9 én délelőtt 12 órakor a második számu bizottsági teremben ülést tart, amelyen Lendvai István nemzetgyülési képviselő mentelmi ügyével foglalkozott.

3'9 millió márka egy dollár.

Berlin, augusztus 8. A devizaelosztásnak heteken át keresztülvitt módszere és a devizakereskedelem jelenlegi formájának tudják be, hogy a dollár mai jegyzése már 3'9, az angol font pedig 18 millió márkát ért el.

A tutajozás.

Adalék a mentőövek ügyéhez.

Balatonendréd, aug. 8.

A Béla gyerek kint volt nálam Zamárdiból. Atyafi, ki egy jó napra mindig bejön hozzám. Villéjuk van Zamárdiban, azért épitették, hogy a gyerekek fürödhessenek.

— Hát fürdesz-e sokat? — kérdem tőle.

— Most nem igen, mert most huztak ki a Balaton közepiből.

— Hát hogy kerültél oda?

— *Tutajon.*

Elmondta azután, hogy a tutaj egy zamárdi i épittető építészé, „aki igen kedves bácsi, mindenkinek odaadja a tutaját".

A jelen esetben egy másik gyerek tutajozott, de ez, amint őket meglátta, ott hagyta a tutajt. A tutaj szabad prédája lett a Bélának, meg az Elemérnek, aki már 15 éves, tehát nagy fiu. A két gyerek birtokba vette a tutajt, felszedték rá az Elemér 3 hugát 7—13 éves leányokat. És tutajoztak. Egy édes mama megkérte őket, hogy az ő két kis fiát is vegyék fel. Az egyik 5, a másik 7 éves. Felvették szivesen. És tovább tutajoztak. Közbe az Elemér fejest akart ugrani a tutajról. Ehhez mély viz kell. Beljebb mentek. És ugrottak fejest. Közbe a sima Balaton el kezdett hullámozni és bevitte a tutajt ugy, hogy nem érték feneket. A legnagyobb leánynak tetszett a mulatság, de a 3 kislány — Béla minősitése szerint — orditozott. Az 5 és 7 éves két vendég gyerek szidta a 3 kis lányt. „Mit bőgtök, ha benn maradunk, ugyis benn leszünk." Egészen férfias beszéd, de a hullámok csak keresztül csaptak a tutajon. Béla és Elemér kitervelték, hogy ha ők Zala felé fejest ugranak a vizbe, akkor a tutaj Somogy felé megy. Meg is csinálták, a tutaj ment is vagy két lépést Somogy felé, de a hullám ismét 4 lépést vitte őket Zala felé.

Közben a szülők elfogtak az országuton egy automobilt. Most sok jár. Berohantak Siófokra és fellármázták a motorosokat, vitorlásokat, akik aztán nekivágtak a Balatonnak megkeresni a tutaj roncsait. Még Zalából is elindult a 15-ös cserkészek két cserkésze egy vitorlással, hogy keresse őket. Végre is Gajdesz építészmérnök talált reájuk egy csónakkal. Amibe átszedtek 6 gyereket. Béla, meg Elemér egyik kezükkel fogták a ladik végét, a másik kezükkel meg a tutajt és kivontatták a partra az egész társaságot, ahol már a szülők kocsival és meleg ruhával várták a csapatot, amelyik fürdőruhában tette meg ezt a kirándulást és még csak náthát sem kapott.

Béla és Elemér azonban nem kocsin kerültek haza, mert a tutajt nekik kellett hazatolni. „Most aztán szétszedik a tutajt, a mi bubánatunkra" — jegyzi meg nagy sóhajtva a Béla gyerek.

Ez az eset nagyon hatalmas figyelmeztetés nemcsak a mentőövek alkalmazására, hanem az egész vizisport rendezésére. Mély vizre, vagy vitorlásra csak olyanoknak szabad menni, akik uszni tudnak és a vitorla kezeléséből vizsgát tettek. — Egyébként csak vizsgázott egyén vezetheti a mentőövekkel felszerelt járművet. Ezt elrendelheti a közigazgatás és azután aki ez ellen vét, arra könyörtelenül tegye reá kezét a közigazgatás.

Kájel Endre.

A bérkocsisok uj tarifája.

Nagykanizsa, augusztus 8. Megirtuk annak idején, hogy a kanizsai bérkocsisok a viteldij felemelését kérték a városi tanácstól. A városi tanács legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott a bérkocsisok beadványával és részükre a következő tarifát állapitotta meg további intézkedésig: 1. Egész napra reggel 7 órától este 7-ig beleértve 2 órai etetési időt a város belterületére, beleértve a hadikórház és gyártelepeket is *20.000 korona*. 2. Fél napra, vagyis 5 órai időtartamra *10.000 korona*. 3. Rövid viteleknél első negyedóra (minden megkezdett negyedóra egésznek számit) *500 korona*. 4. A vasuti állomásra, vagy onnét vissza (az I—II. kerületben 2 személyig) *1400 korona*, minden további személy *200 korona*. 5. A III. kerületben (Kiskanizsa) 2 személy *2000 korona*. 6. Utazó bőröndök, kosarak darabonkint *100 korona*. 7. Sörgyár, Pátria és Hadi kórház *2000 korona*. 8. Oda és vissza negyedóra várakozással *2800 korona*. 9. József főherceg-uti és Teleki uti honvédlaktanyához *1400 korona*, oda és vissza negyedóra várakozással *2000 korona*. 10. Kiskanizsára *2000 korona*, oda és vissza negyedóra várakozással *2800 korona*. 11. Esküvő, keresztelés, temetés egy fuvar *2000 korona*. 12. Mulatságra, szinház és mozliba *3000 korona*. 13. Éjjeli fuvarok dija este 10 órától reggel 5 óráig a nappalinak 75%-ával több. 14. Szőlőhegyekre és vidékekre a viteldij megegyezés szerint. 15. A viteldij kivánatra előre fizetendő. A fenti dijszabás a bérkocsikon irással könnyen észrevehető helyen felerősitendő. Ezen véghatározat a közhirrétételtől, illetve a kézbesitéstől számitott 15 nap alatt megfelebbezhető, de a felebbezésre való tekintet nélkül végrehajtható.

Indokolásában kimondotta a városi tanács, hogy a bérkocsisok béremelési kérelmét a folyton emelkedő drágaságra való tekintettel méltányosnak találta, azonban a bérkocsit igénylő közönség érdekei szempontjából mégis szükségesnek tartotta, hogy a bérkocsi tulajdonosok által előterjesztett tervezettől eltérőleg a fenti dijszabásnak megfelelő módositást tegye.

Botrány a zalaegerszegi szinház bucsuelőadásán.

Palotaforradalom. — A sztrájkolni akaró szinészek. A közönség kedvence. — Puskaporos hangulat. — Az igazgatói tekintély.

Zalaegerszeg, augusztus 8. (Zalaegerszegi szerkesztőségünktől.)

Fehér Vilmos szinigazgató társulata, mint ismeretes, Zalaegerszegen játszik pünkösd óta, még pedig olyan sikerrel, amilyenre alig emlékeznek a zalaegerszegiek. Tény az, hogy Fehér szintársulata olyan előadásokat produkált a Zalaegerszegen szokatlan hosszu szini évad alatt, melyek kielégithették a szinházbajáró közönség igényét. Pártolta is a publikum a társulatot, amelynek legékesebb bizonysága az, hogy majdnem minden előadást zsufolt, sőt nem egyszer tulzsufolt ház tapsolta végig.

A szezonnak utolsó előadása vasárnap volt. A társulat egyik tagja azonban, a kitünő Gábor Árpád, megegyezett a társulat tagjaival, hogy még egy napig maradjanak együtt, ő rendez egy előadást a „Debrecenbe kéne menni" cimű Farkas-operett szinrehozásával.

A megállapodás értelmében a kockázatot Gábor Árpád viseli, a társulat tagjainak pedig, akár van szerepük a darabban, akár nincs, fejenkint ötezer koronát fizet az előadás megkezdése előtt. A szinészek az ajánlatot elfogadták.

A pótbucsuelőadás megkezdését türelmetlenül váró közönséget azonban nagy meglepetés érte, amikor Gábor Árpád megjelent a függönyök előtt és bejelentette, hogy legnagyobb sajnálatára nem tarthatja meg az előadást, mert a szintársulat tagjai, látva az óriási érdeklődést, nemkülönben hivatkozva a horribilis bevételre, nem hajlandók tizezer koronán alul fellépni.

Erre a bejelentésre fülsiketitő lárma támadt. „Gyalázat", „hallatlan", ilyen és ehhez hasonló, sőt erősebb kifakadások is hallatszottak.

Ekkor megjelent a szinpadon Déry Béla, az összeesküvők feje, ki a zaj elültével a következőket mondotta:

— Mélyen tisztelt közönség! A dolog ugy van ... nagyjában ugy van, ahogy azt Gábor ur elmondta. De ha meggondoljuk, hogy Gábor ur ma 300 ezer koronát vág zsebre ...

Tovább azonban nem jutott, mert olyan fülsiketitő lárma támadt és oly fenyegető volt a közönség magatartása, hogy Déry kénytelen volt a szinpadról sietve eltávozni.

Most ismét Gábor Árpád vette át a szót és ismételten kijelentette, hogy a szinészek állásfoglalása miatt az előadás nem tartható meg. Arra a kijelentésére, hogy a jegyek árát azonnal visszafizeti, ilyen közfelkiáltásokat lehetett hallani: Nem kell a pénz! Ha nem tarthatja meg az előadást, inkább maradjon a pénz Gáboré! Éljen Gábor! Le Déryvel!

Végre is a közönség nagy zajjal távozni kezdett, amikor belépett Fehér Vilmos igazgató ezen szavakkal:

— Tessék kérem maradni, az előadásnak meg kell történni.

Erre a közönség ujra helyet foglalt, a kulisszák mögött pedig megindultak a béketárgyalások, melyeknek kedvező eredményt — ugy látszik — az igazgató tekintélye adott, mert az előadást végeredményben mégis csak megtartották.

Az előadás a történtek ellenére is egyike volt a legsikerültebbeknek. Mindegyik szereplőnek kijutott a tapsból, de Gábor Árpád percekig nem jutott szóhoz, mikor a szinpadon megjelent, az éljenzéstől és a tapsvihartól. Egy csomó csokorral is kedveskedtek tisztelői a Fehér-társulat legjobb tagjának, aki igazán nem érdemelte meg, hogy kollégái ilyen magatartást tanusitsanak vele szemben.

Nekünk az egész esethez csak egy megjegyzésünk van: mivel Gábor Árpád viselte a kockázatot, s mivel ezen felül megállapodás történt a tiszteletdijra vonatkozólag, a szintársulat többi tagjának nem lehet beleszólása a bevétel hovaforditásának és szétosztásának ügyébe. Ők akkor is megkapták volna az öt-ötezer koronát, ha véletlenül nem háromszázezer, hanem csak négyezer korona lett volna az összbevétel. Hogy Gábor Árpád kiváló szinészi képessége zsufolásig megtöltötte a szinházat és hogy a bevétel háromszázezer korona volt, az Gábor Árpád privát dolga.

Közönségünkhöz!

Augusztus hónap 10-ikétől a Zalai Közlöny hétköznapi száma *100*, vasárnapi száma *150* koronába kerül. Mikor olvasóinknak bejelentjük a lap árának felemelését, rá kell mutatni arra a mértéktelen és szinte óránként emelkedő drágulásra, amely az élet standard biztositását is majdnem lehetetlenné teszi. Rá kell mutatni, hogy ugyanakkor, mikor a fővárosi lapok 200 és 250 koronás árak mellett is ráfizetéssel dolgoznak és vidéki laptársaink 100 és 150 koronás áron 4 oldalt nyujtanak a közönségnek, akkor a Zalai Közlöny hétköznap 6 oldalon és vasár- és ünnepnap 8 oldalon gazdag tartalommal áll ki olvasói elé.

A lap árának felemelését bővebben indokolni nem kell. Olvasóink önmagukon is érzik a mindent átfogó drágaság ijesztő növekedését. És mi is érezzük. S ha az eddigi uton haladó, tartalmas, változatos és minden igényt kielégitő lapot akarunk olvasóink elé adni, elkerülhetetlen a lap árának ilyen csekély mértékben való felemelése.

Reméljük, hogy az a tábor, ami eddig is mögöttünk állt, nem fog megfogyatkozni és hiven, mindvégig kitart a Zalai Közlöny zászlaja mellett!

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról —

(27) Irta: Oláh Árpád.

IX FEJEZET.

Leszámolás.

Nikolai Romsky, amióta elhagyta rendes életét, ujságot egyáltalán nem olvasott. Nem volt kiváncsi semmire, mert az alkoholon kivül más egyáltalán nem érdekelte már. Puszta véletlenség volt tehát, hogy egyik ebédjénél, amidőn a péknél vásárolt kenyeret bontotta ki az ujságpapirosból, unalmában olvasni kezdett. És igy, a véletlen kiszámithatatlan utján kellett neki is megtudnia Alexej Leonidloff megérkezését Párisba.

Megdöbbent és szinte magánkivül lett erre a hirre. Fenyőfaasztalára támaszkodva sokáig nézte a feléje vigyorgó betüket, amelyek hahotázták, kiáltották, üvöltötték feléje: itt van! itt van ebben a városban, talán csak néhány utcával odébb, a gondtalanság és a jólét pompájában az, aki tönkretette Annie Lermontioffba vetett hitedet és ezzel megmérgezte a te sorsod!

Itt van a közelben, Páris valamelyik előkelő szállodájában az az ember, akinél aljasabb, számitóbb és kegyetlenebb nincs a földön! Itt van az orosz forradalmi munkásság és a lángoló hitü egyetemi ifiuság mozgalmainak törékkötője, a hóhér, a véreb, aki mosolygott ha szenvedést és vért látott. Alexej Leonidloff, miután kiélvezte a hatalom és a kegyetlenség gyönyöreit, ma ujból megjelent a szinen és mint a tragédiák utolsó felvonásában, felidézi büneinek soha el nem muló emlékeit.

Valaki berugta az ajtót és Nikolai megrezzent. A következő pillanatban Tom lépett be, az apacs, a bünlelett, a korcsmahős utcafia. Nikolai vonásai megenyhültek.

— Szervusz — mondotta Tom. Mit csinálsz? Zavarlak talán?

— Nikolai nemet intett.

— Nem, dehogy zavarsz. Sőt talán jó is, hogy éppen most jöttél. Tudod, szükségem volna valakire, aki nekem meg tenne egy nagy szivességet.

— Halljuk, miről van szó, mondotta Tom és leült.

— Kedves Tom — kezdte beszédét Nikolai — amint tudod, én orosz származásu vagyok és forradalmi müködésem miatt menekülnöm kellett hazámból. Sorsomat különösen, egy ember tette keserüvé és végzetessé, Alexej Leonidloff, Pétervár volt rendőrfőnöke. Ez az ember nemrégen nyugalomba vonult és most Párisba jött, hogy rövid időt töltsön itten. Neked talán nem is kell mást mondanom mint azt, hogy én, miután a sors elébem hozta ezt a fenevadat, végezni akarok vele. Végezni akarok és minden áron, még ha az életembe kerül is. Tom, volt az én életemben egy éjszaka, amidőn megesküdtem Alexej Leonidloff halálára. — És hamarább, mintsem hittem, — a leszámolás perce eljött. Már most a teendőd az volna, hogy te megfigyeld Alexej Leonidloffot, nehogy megléphessen Párisból, mielőtt én vele találkoznék. Téged nem ismer ez az ember, igy hát nyugodtan elvégezhetnéd ezt a feladatot.

Tom bólintott.

— Rendben van pajtás. Mindennap találkozunk és én befogok neked számolni arról, hogy mit csinál a te gyönyörüséges mákvirágod. Szabad azután érdeklődnöm, hogy a szenzációs karambolt mikorra tervezed?

— Még ezen a héten, de nekem két-három nap kell ahhoz, hogy minden ügyet elintézzek. Azután csak alkalom kell ahhoz, hogy Leonidloffba belekössek. A többi azután az én dolgom.

— De mond csak — kérdezte Tom — én nem vehetnék a munkában részt? Hiszen tudod, erős ökleim vannak és két ember mégis csak kettő.

— Nem, kedves Tom, nagyon köszönöm a segitségedet, de nem vehetem igénybe. Alexej Leonidloffal én magam akarok végezni és hidd el, ehhez nekem meg is lesz a kellő erőm.

— No, akkor jól van, én elvégzem a rámbizott dolgot. Majd hálás leszel érte, ha ujra odakerülsz, ahonnét lecsusztál, pajtás.

Nikolai lehajtotta a fejét.

— Tom, látod, én nem tudok bizni már abban, hogy valaha ujra odajussak, ahonnan ide lekerültem. Nikolai Romsky dr. régen meghalt már, emlék csak az az élet, amire nagyon rossz még visszagondolni is. Most már csak Nikolai vagyok, a részeges orosz, akit csak a bosszuvágya tart az életben. A pálinka már az én babám, az csókolja ajkamat mindennap, mindunталan, s csak az ad mámort, feledést. (Folyt. köv.)

Kémek és árulók.

Budapest, aug. 8. (Telefon.) A budapesti honvédtörvényszék *Csöpör* Jenő kőszegi születésű 23 éves, büntetett elő·letű villanyszerelőt, kémkedés bűntette miatt kötél általi halálra ítélte. Nevezett büntársát, *Bohutál* Frigyes kőszegi lakost 14 évi sulyos börtönre itélte. Bohutál ugyanis fiatal kora miatt nem volt halálra itélhető. Mindkettő a proletárdiktatura alatt nagy szerepet játszott. Ugyancsak most hozott a honvédtörvényszék itéletet *Rocsomány* Mihály kémkedés bünügyében, akit 7 és fél évi sulyos börtönre itéltek. Nevezett csak 17 éves és nem volt halálra itélhető.

50 millió aranymárka kölcsön a német birodalmi banknak.

Berlin, augusztus 8. A német iparosok, kereskedők, bankok és vállalkozók elhatározták, hogy a birodalmi banknak, dollárra szóló kincstári jegyek ellenében 50 millió aranymárkát bocsátanak devizákban, rendelkezésre. A tárgyalásokat kedden már befejezik és csak egyes csoportok maradtak hátra, amelyek legközelebbi napon tárgyalnak. Ezekkel a dollárra szóló kincstári jegyekkel szerzett devizákkal főleg a szükséges élelmiszerek beszerzését fogják eszközölni és elsősorban a lakosság zsirral való ellátását biztositják.

Kisiklott a Harding holttestét szállitó vonat.

Washington, augusztus 8. (Kábel.) Az a vonat, amely Harding holttestét Washingtonba hozta, Chapellnél kisiklott. Csak a véletlennek köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. A kisiklás óriási feltünést és izgalmat keltett. A babonás emberek rossz jelt látnak benne.

Görögország válsága.

Athén, aug. 8. Egész Görögország nehéz válságot él át. Allitólag Szaloniki a nyugtalanságok gócpontja. A hatóságok minden lehetőt elkövetnek, hogy a görög ellenforradalmi veszélyt elhárítsák. A kormány a csendőrséget rendes csapatokkal cseréli fel.

Litvánia megszüntette Németországgal a vasuti forgalmat.

Berlin, augusztus 8. A Berliner Tagblatt jelenti, hogy a litvánok lefoglalták a Memel-vidéki vasutat és a vasutigazgatóságot arról értesitették, hogy a vasutak ezután a kovnoi vasutügyi minisztérium hatáskörébe fognak tartozni. Egyidejüleg *Németországgal az egész vasuti forgalmat megszüntették.*

Tüntetések Hamburgban.

Berlin, aug. 8. A Frankfurt mellett Hamburg ma óriási tüntetések szinhelye volt. A munkások megrohanták a városházát, hogy az ottani pénztárt kifoszthassák. A rendőrségnek és katonaságnak kellett közbelépni. Az összeütközésnél többen sulyosan megsebesültek. Fiatal munkakerülők az összeütközés folyamán megtámadtak egy rendőrtisztviselőt és sulyosan megsebesitették őt.

Szombathelyi vegyesdandár atletikai versenye Kanizsán.

A kanizsai háziezred vitézei vitték el a pálmát.

(Saját tudósítónktól.)

Nagykanizsa, augusztus 8.

A m. kir. szombathelyi vegyesdandár folyó hó 6. és 7-én rendezte meg nagyszabásu atletikai versenyét.

A verseny méreteiben felülmulta az eddig Nagykanizsán lebonyolitott összes atlétikai versenyeket, de az elért eredmények is elismerésre méltók, ha figyelembe vesszük, hogy a versenyzők legnagyobb része olyan katonákból állott, akik bevonulásuk előtt sohasem sportoltak. Ez a verseny bebizonyitotta, hogy a tömegsporttal a merev földmivelő ifjuság minden egyes tagjából mozgékony, minden testrészében ruganyos sportkatonát lehet nevelni. Öröm volt nézni napbarnitotta vitézeinket, milyen kedvvel és lelkesedéssel küzdöttek a győzelemért.

Mielőtt a versenyeredményeket ismertetnénk, meg kell emlékeznünk azokról is, akik nehéz hivatásuk teljesitése mellett ezen a téren is a legnagyobb buzgalommal és áldozatkészséggel munkálkodnak azon, hogy a hazának minél több edzett, küzdőképes, kitartó fé fit neveljenek. *A legnagyobb elismerés illeti meg őket, — a névteleneket.*

I. nap.

Magas ugrás (legénységi).
1. Kozár 5. ezr. I. zlj 159 cm.
2. Gocsán 5. ezr. II. zlj. 154 cm.

800 m. sikfutás (tiszti).
1. Gertheisz 5. e. I. zlj. 2 p. 27 mp.
2. Vargha 6. ezr. II. zlj.

Kézigránátdobás (legénységi 10 es csapat).
1. 6. ezr. I zlj. 19 pont.
2. 6. ezr. III. zlj. 17 pont.
3. 3. tüzérezred 15 pont.

Erős ellenszél a dobókat jobb eredmény elérésében nagyon gátolja.

400 m. sikfutás (legénységi 5 ös csapatverseny).
1. 6. ezr. III. zlj. 34 pont.
2. 6. ezr. I. zlj. 41 pont.
3. 5. ezr. I zlj. 69 pont.

Egyénileg 1-ső Vargha 6. ezr. 14 p. 2 mp., 2-ik Kozma 6. ezr. 14 p. 2·2 mp. Izgalmas verseny, amelynek sorsa az utolsó méterekben dőlt el.

Magasugrás (legénységi 10-es csapatverseny).
1. 5. ezr. I. zlj. 134 cm.
2. 6 ezr. II. zlj. 128 cm.
3. 6. ezr. II. zlj. 124 9 cm.

Az elért eredmény, — ha tekintetbe vesszük azt, hogy egy ugrás volt megengedve javitás nélkül — csak látszólag gyenge.

Diszkoszdobás (legénységi).
1. Kurucz 6. ezr. II zlj 33.85 m.
2. Kozai 5. ezr. I. zlj. 31.31 m.
3. Szép 6. ezr. I. zlj. 30 30 m.

Kurucz biztos nyerője a versenynek, szorgalmas traininggel a hadsereg versenyig sokat fejlődhet.

400 m. sikfutás (tiszti).
1. vitéz Farkas 6. ezr. 56 mp. dandár record.
2. Gertheisz 5. ezr. I. zlj. 10—15 m.-rel könnyen megnyerve.

Gerelyvetés (tiszti).
1. Wilde 6. ezr. 1. zlj. 37 53 m.
2. Horváth 6. ezr. I. zlj. 35 54 m.
3. Hollós 6. ezr. III. zlj. 34 35 m.

Az erős ellenszél nem indokolja a gyenge eredményt.

800 m. sikfutás (legénységi).
1. Markó 6. ezr. I. zlj. 2 p. 15 mp.
2. Kozár 5. ezr. I. zlj.
3. Bodóki 5. ezr. I. zlj.

Markó az utolsó körben egyszerüen lelépi az ellenfelelt.

Sulydobás (tiszti).
1. vitéz Hollós 6. ezr. III. zlj. 9 72 m.
2. Morandini 6. ezr. III. zlj. 9 47 m.
3. Vargha 6. ezr. II. zlj. 9 24 m.

Dandár rekord.

Távolugrás (legénységi 10 es csapatverseny).
1. 5. ezr. I. zlj. 4 48 m.
2 6. ezr. I. zlj. 4 43 m.
3 6. ezr. II zlj. 4·26 m.

Rudugrás (legénységi).
1. Kurucz 6. ezr. II zlj. 2 70 m.
2. Breze 5. ezr. I zlj. 2 70 m.

Breze versenyen kivül 2·80 m.-t ugrott.

10×400 m. stafétafutás (legénys.).
1. 5. ezr. I zlj. 10 p. 32·4 mp.
2. 6. ezr. III zlj.
3. 6. ezr. II. zlj.

II. nap.

100 m. sikfutás (tiszti).
1. vitéz Farkas 6. e. III. zlj. 11 6 mp.
2. vitéz Csikós 6. ezr. III. zlj.

Csikós 3 m.-rel kiugrott, Farkas a hibásan startoló mezőnyt 70 m.-nél befogja és 2 m.-rel könnyen győz.

100 m. sikfutás (legénységi).
1. Kaffka 6. ezr. I. zlj 12 mp.
2. Taschek 5. ezr. I. zlj

A lövésbe ugró Kaffka mindvégig uralva a mezőnyt 2 m.-rel nyer.

Sulydobás (legénységi).
1. Szép 6. ezr. I. zlj. 11 23 m.
2. Ömböldi 5. ezr. I. zlj. 10·78 m.
3. Kurucz 6. ezr. II. zlj. 10 20 m.

Betegen versenyhez álló Szép, mint a mezőny legjobb stilusu dobója biztosan nyeri a versenyt. Fő hibájáról, az alacsony dobásról ha leszokik, 12 m.-es dobót látunk benne.

Magasugrás (tiszti).
1. vitéz Farkas 6. e. III. zlj. 160 cm.
2. vitéz Csikós 6. e. III. zlj. 156 cm.
3. Wilde 6. e. I. zlj. 156 cm.

Farkas 163 cm.-t egyszer dobja, tekintettel a még hátralevő versenyszámaira, tovább nem ugrik.

110 cm. gátfutás (legénységi).
1. Kaffka 6. e. I. zlj. 18·7 mp.
2. Kurucz 6. e. II. zlj.
3. Taschek 5. e. I. zlj.

Egy m.-rel nyerve 90 cm.-es gátak. Mind a három helyezett stilusa nagyon kezdetleges, ugorják a gátakat, de ez nem tudható be a versenyzőknek, hiszen nem le állott módjukban gáton trenirozni.

110 cm. gátfutás (tiszti).
1. vitéz Farkas 6. e. III. zlj. 17 8 cm.
2 Gertheisz 5. e. I. zlj.

Farkas 2 m.-rel nyeri a versenyt, a helyezettek stilusáról semmivel sem mondhatunk jobbat, mint azt, mit a legénységi gátfutókéról. Csikóst négyszeri kiugrás miatt a starter kiállitotta, előbbi ovásának a versenybiróság, nagyon helyesen, nem adott helyet.

Gerelydobás (legénységi).
1. Kurucz 6. e. II. zlj. 41·72 m.
2. Ovári 6. e. III. zlj. 37·70 m.
3. Csancsár 6. e. III. zlj. 36·20 m.

Kuruczot derékrándulása akadályozza jobb eredmény elérésében. Ovári teljesen nyers erőből dobó atléta, akinek utolsó három lépése fokozatosan lassul, ugy, hogy majdnem álló helyzetből dob, kellő tréninggel méltó ellenfele lesz Kurucznak.

Olympiai staféta (legénységi).
1. 6. e. I. zlj. 4 p. 43 mp.
2. 5. e. I zlj.
3. 6. e. II. zlj.

Az 5. ezred 400-as teljes erővel szaladva, a 6. e. 200-asi által szerzett előnyt ledolgozza és 2. m. előnyt hoz, amit Markó csakhamar behoz és 300-as finisével 35 m.-rel nyeri a versenyt. Váltásoknál mind a három helyezett sok időt veszit.

Diszkoszdobás (tiszti).
1. vitéz Hollós 6. e. III. zlj. 30 m.
2. Vargha 6. e. II. zlj. 28·40 m.
3. Pintér 6. e. II. zlj. 28 10 m.

Hollós erőből dob, lassan mozog, szorgalmasabb munkával szebb eredményeket érhetne el. Legjobb stilusu dobó Pintér volt, aki azonban gyenge fizikumu.

Távolugrás (tiszti).
1. vitéz Csikós 6. e. III. zlj. 5 90 m.
2. Vargha 6 e. II. zlj. 5 63 m.
3. vitéz Farkas 6. e. III. zlj. 5·55 m.

Az összes versenyzők hibája, hogy lépésüket nem tudják beosztani, ennek következtében rohannak bizonytalan, néha aprózzák, néha megnyujtják utolsó lépéseiket, aminek eredménye nagymérvü visszaesés az ugrásban.

1500 m. sikfutás (legénységi).
1. Markó 6. e. I. zlj. 4 p. 45 mp.
2. Bauer 6. e. III. zlj.
3. Nagy 6. e. III zlj.

Az első kör 15 m-re megnyuló mezőnyét Markó zárja be, a második nagyon gyenge körben, ami az elért időre leginkább befolyással volt, Markó a 3. helyre küzdötte fel magát, az utolsó körben a második helyet foglalja el, fokozatosan tempót erősitve, 20 méterrel győz.

Távolugrás (legénységi).
1. Henter 5. e. 5·40
2. Nagy 5.29 m.
3. Kozár 5·29 m.

Henter 540 cm.-es kiugrásával nyeri a versenyt. Döntőbe került még Kurucz, Nagy, Kozár 522 cm.-rel. Erős küzdelem után Nagy 521 cm.-es ugrásával biztositja magának a második helyet.

400 m. sikfutás (legénységi).
1. Kaffka 6. e. I. zlj. 56·3 mp. (Dandárrekord).
2. Taschek 5. e. I zlj.
3. Bácsics

10 m.-rel nyerve. Kár ilyen kivételes tehetségü atlétát oly sok számba inditani, ami előbb utóbb letörésre vezet.

15 km. gyaloglás (katonai felszereléssel; legénységi).

Csapatverseny:
1. 6. e. III. zlj.
2. 6. e. I. zlj.
3. 5. e. I. zlj.

Egyénileg:
1. Fehér 6. e. III. zlj.

Elsőnek beérkező Kódort modortalan és sportszerütlen viselkedéséért, a másodiknak beérkező Bácsicsot szabálytalan gyaloglás miatt a zsüri diszkvalifikálta.

5000 m. sikfutás (legénységi).
1. Vargha 6. e. III. zlj. 17 p. 44 mp.
2. Kozma 6. e. I. zlj.
3. Dömös 6. e. II. zlj.

Erős küzdelem után 2 m. nyerve.

Rudugrás (tiszti).
1. Gertheisz 5. e. I. zlj. 270 cm.
2. Wilde 6. e. -. zlj. 260 cm.
3. vitéz Hollós 6. e. III. zlj. 250 cm.

10×1000 m. staféta (legénységi).
1. 6 e. I. zlj.
2. 5. e. I. zlj.

(v—a)

Takonykór járvány Somogyban.

A lovak egyik legnagyobb ellensége, a takonykór, Szigetvár, Csekő és a közelfekvő községekben a legnagyobb mértékben lépett fel.

HIREK.

Petőfi.

A keszthelyi Szendrey Julia emléktábla leleplezésére irta s ott elmondta:

Lampérth Géza.

(Küldi a „Zalai Közlöny"-nek)

Petőfi! — Te Isten örök lelkének
Elszakadt zengő része voltál...
Áldása és dicsősége a népnek:
Hogy mezőink felett daloltál.
A dallamok ősforrása de hőn
Szerethete földünk göröngyét:
Lazar kedvvel, hogy ép idevetett
Téged, dus méhe leggazdagabb
gyöngyét!

Te voltál s vagy a dal birodalmának
Babérkoszorus fejedelme!
Támadtál, mint égi jelenés támad
S eltüntél zengőn, fényt lövelve...
Csulyával mást megöl az idő,
Te n'sz alatta, mint a pálma
S virágba sivatagokat borit
Forró szived ezer virágzó álma...

Dalaid — örök tavaszi pompával
Nyuló bübájos virágok —
Lelengik s dicsőséged illatával
Beillatozzák a világot.
S lelkedbe szórva gazdag himporuk
A jövőnek duson teremnek:
Édesitő aranygyümölcseit
Szent szabadságnak — édes szere
lemnek!

— **Naptár:** Aug. 9. Román.

— **Artner tábornok dr. Sabján polgármesternél.** Fertőszentmiklósi vitéz *Artner* Kálmán vegyesdandárparancsnok tegnap felkereste dr. *Sabján* Gyula polgármestert, majd tiszteletét tette dr. *Kenedi* Imre táblabírónál, a törvényszéki elnök helyettesénél. Artner tábornok dr. Sabján polgármesternél különös örömét fejezte ki azon meleg viszony fölött, amely Nagykanizsán a polgári és a katonai hatóság között fennáll. Egyben megkereste, hogy a József-laktanyában a tiszti lakások elhelyezését tegye lehetővé. Dr. Sabján polgármester megigérte, hogy az ügyet a legközelebbi városi közgyülés elé viszi.

— **Dr. Kratky főjegyző Budapestre utazott.** Dr. *Krátky* István városi főjegyző tegnap délután hivatalos ügyben Budapestre utazott, ahol több ügyben fog eljárni. Többek között az ujabban szükségessé vált 200 millió korona kölcsön felvétele ügyében folytat tárgyalásokat, hogy a legközelebbi városi közgyülésen már módjában legyen tárgyalásának eredményeiről a képviselőtestületnek referálni. A kölcsönre égető szüksége van a városnak, nehogy a folyó épitkezések munkálataiban stagnáció álljon be.

— **A legközelebbi városi közgyülést** nem hivják össze szombatra. A képviselőtestületi ülés összehivásának pontos idejét dr. Kratky főjegyző hazaérkezése után fogják megállapitani.

— **Körjegyzőválasztás felsőörsön.** Körjegyző választás lesz ma a lemondás folytán megüresült felsőőrsi körjegyzőségben. Tudomásunk szerint két pályázó van: Lázár György az eddigi helyettes és mre jegyző.

— **A ferences templom harangjaira** *Pákos* Lászlóné urasszony Molnáriból 3000 K t küldött be szerkesztőségünkbe felgyógyulásának emlékére. Rendeltetési helyére juttattuk.

— **Kővágóörsi tüzeset.** Augusztus 6 án este 8 órakor nagy riadalom támadt Kővágóörs községnek a behordás és csépléssel szorgoskodó lakossága között, amikor az estharangszó után nyomban a harangok kongása tüzvészt jelzett. Brandl Béla kereskedő cserépfödeles istállója gyulladt ki. A tüz keletkezése pusztán véletlen, mert az egyik cseléd kezében, ki esti munkáját végezte, a petroleum lámpa elpattant s a szétfolyó égő petroleumtól a takarmánnyal telt istálló lángra lobbant. A szerencsétlenségben szerencse volt az, hogy a benn lévő értékes állatokat, a katasztrófálissá válható telt petroleumos és benzines hordót még a kellő pillanatban eltudták távolitani. A *Schmiedt* Jenő főjegyző által ujjászervezett tüzoltóság igen derekas munkát végzett. Megkönnyitette munkájukat a lakosság fáradhatatlansága, amely átérezte, hogy a tulzsufolt nádtetős házak között, milyen katasztrófálissá válhatik a vizhiány. A tüzoltóság különös dicséretet érdemel. Meglepetésszerü gyorsasággal jelent meg a vész helyén.

— **A Balatonfüredi Levente Testedző Egyesület** a fürdőtelepen nagy közönség jelenlétében ifjusági versenyt rendezett a hősök emlékoszlopa javára. Ugy az uszó, mint az atlétikai versenyben kitüntek a leventék s a győzteseknek diszokleveleket adományoztak, az egyes versenyszámokban pedig dr. Tarányi Ferencné, Vaszary Ernő fürdőigazgató, Bibics Tivadar főszolgabiró, vitéz Pongrácz Barthe Ede alezredes, Kovács Béla gyógyszerész és Tóth Béla járásbiró urak tiszteletdijait nyerték.

— **Kanizsai idyll.** A nagytemplom előtti téren ma délután Gudricza Jenő és Outzja István összeszólalkoztak. Kezdetben csak távolról káromkodtak egymás irányában, de csakhamar sátordorongra kaptak és egymásnak estek. A rövid párbaj a férfiak segitségére siető nők, Gudricza Jenő lányának és István feleségének fej és kézsérülésével végződött. A harci zajra elősiető rendőr föllirta a mérkőzők nevelt s ezzel az ügy a lovagiasság szabályai szerint legalább is egyelőre elintéződött.

— **Evangelikus világkonvent.** Eisenachban és Wartburgban aug. 18. és 21-ike között tartják az első evangelikus világkonventet, melyen a magyar evangelikus egyházat Raffay püspök és Pröhle Károly dr. teológiai tanár képviselik. A világkonventen 40 ország 90 millió evangelikusát mintegy kétszázan fogják képviselni. A konvent arról is nevezetes, hogy ez az első összejövetele a világ összes evangelikus egyházainak

— **Mire vezet az uszitás?** A pécsi üzletvezetőség területén tudvalevőleg nem sztrájkoltak a mozdonyvezetők, csupán egy, *Gede* Gyula, akinek esetén aztán szomoru példa, hogy milyen következményekkel jár, ha valaki hallgat az uszitásra. Gede egyike volt a legkötelességtudóbb vasutasoknak, tagja volt a fegyelmi bizottságnak. A sztrájk első napján is elvitte vonatát Barcsig, ott a Délivasut sztrájkoló mozdonyvezetői szidalmazni kezdték ezért Gedét, sőt állitólag le is köpték. Az idősebb ember lelkét ez annyira bántotta, hogy amikor másodszor kellett volna Barcsra vinni a vonatot, megtagadta a szolgálatot. Felettes hatósága most meginditotta ellene az eljárást, a koros Gede ellen, akinek mindössze 16 napja volt vissza a teljes nyugdijképesség elnyeréséhez.

— **A nemesszivü emberbarátokhoz.** *Parti* József 100%-os hadirokkant, aki a kanizsai 20. gyalogezredben küzdötte végig a háborut és mind a két lábát elvesztette a haza védelmében, ma a legnagyobb nyomorban, betegen fekszik és szintén beteg felesége és hat gyermekével az éhhalálnak néz elébe. Teljesen lerongyolódva ugy ő, mint családja, hogy az utcára sem mozdulhatnak ki. Ezuton kérjük Kanizsa áldozatra kész közönségét, hogy segitsen a végső nyomorban levő családon. Pénz vagy inkább természetbeni adományokat (ruha, cipő stb.) kérjük lapunk kiadóhivatalának pénztárnokánál leadni — Egyben e helyen nyugtázzuk nyilvánosan *Reisinger* Rezső erdőfőmérnök nagylelkü adományát, amely nagymennyiségü fahulladékból áll.

— **Igló cseh nevet kap.** Igló városát a közeljövőben át fogják keresztelni. Az uj név felől döntés még nem történt. Cseh részről az Iglov nevet ajánlották, ez ellen azonban élénken tiltakoztak és helyette az Iglava elnevezés mellett voltak a község lakói. Mihelyt az elnevezés dolgában megállapodnak, az uj városnevet hivatalosan is közzéteszik.

— **Ujitások a Pasteur intézetbe való szállitásnál.** Eddig ugy szólt az illetékes miniszter rendelete, hogy azoknak, akiket ebmarás miatt a Pasteur intézetbe kellett szállitani, a szegénységi és orvosi bizonyitvánnyal ingyenes vasuti menetjegyet kaptak. A minisztérium egy ujabb rendelettel most könnyitett a helyzeten. Ezután a szegénységi és orvosi bizonyitvány alapján az illetékes hatóság ad a hozzátartozóknak, kisérőknek egy utalványt és arra adják ki a vasuti jegyet. A szegénységi és orvosi bizonyitványt csak az intézetben kell felmutatni, ahol erre visszautazásra adnak ki utalványt. A szegénységi és orvosi bizonyitványt igy lebélyegeztetni nem kell, a kapott utalványt pedig a személypénztár tartja magánál.

— **Az istállóban tartotta az apját.** Borzalmas szivtelenségről értesült a vaszari csendőrőrs a minap. Arról tettek ugyanis jelentést a csendőrőrsön, hogy Leber Ferenc 64 éves, vizibetegségben szenvedő embert az istállóban, a piszkos almon tartják. A csendőrség a jelentés vétele után megjelent a helyszinen és megállapitotta, hogy a magával tehetetlen öreg embert György fia és annek felesége immár hónapok óta az istállóban tartják, mert megunták az ápolását. A lelketlen házaspár ellen meginditották az eljárást.

— **Tizmillió hadibéna a hadviselt államokban.** A nemzetközi munkaügyi hivatal most tette közzé statisztikáját a hadibénák számáról. Eszerint a nyugdijra jogosult hadibénák száma a következő: Németország 1,537.000, Ausztria 167.000, Egyesült-Államok 157.000, Franciaország 1,500.000, Nagybritánia 117.000, Olaszország 800.000, Lengyelország 320.000, Románia 100.000, Jugoszlávia 164000 Oroszország 775.000, Csehország 236.000, Ausztrália 78.000, Belgium 25.000, Kanada 45.000, Finnország 10.000, Ujzéland 20.000, összesen 7,422.000. Hiányzanak az adatok Magyarországból, Törökországból és Bulgáriából, a balti államokból, Portugáliából és Japánból, ugy hogy a végösszeg mintegy 10 milliót tehet ki.

— **Uránia** augusztus hóban csak szombat—vasárnap játszik.

Szombat 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor „Nebántsvirág" Hervé operettje főszerepben Dán Norbert és Holley Kamilla; „A csábitó" kalandortörténet, főszerepben Lóth Ila angol hiradó.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, soknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megrendelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

Tanügy.

Nem állami tanárok fizetésrendezése.

Budapest, augusztus 8. Az állami tanügyi alkalmazottak legutóbbi illetményrendezésével kapcsolatban illetékes helyen közlik, hogy a fizetés kiegészitésében részesülő nem állami tanárok illetményeit a legrövidebb időn belül szintén rendezni fogják.

Newton lord megbélyegezte a román kormányt.

London, aug. 8. Az angol felsőházban Newton lord nagyszabásu beszédet mondott, amelynek folyamán kijelentette, hogy még sohasem fordult elő, hogy egy Angliával barátságos lábon álló kormány szövetséges állammal szemben olyan kevés tiszteséget és jóhiszeműséget tanusitott volna mint Románia. Ezért a tisztességtelen törvényért ugyanaz a román kormány felelős, amely Középeurópa pénzügyi felsegélyezését megakadályozta azáltal, hogy a magyar jóvátételi kérdés elintézésében nehézségeket támaszt. Ezt a tényt — mondotta lord Newton — nem lehet elégszer ismételni.

Coolidge Harding politikáját követi.

Washington, aug. 8. Coolidge elnök egy beszélgetés alkalmával kijelentette, hogy figyelmét legelsősorban a szénkérdésre irányitja és mindent megtesz hogy a bányamunkások fenyegető sztrájkját megakadályozza. Az uj elnök megbeszéléseket folytatott több szenátorral. Ezen megbeszélések során a nemzetközi biróság kérdése és az Egyesült Államok gazdasági ügyei kerültek szőnyegre. Most már nem kétséges, hogy Coolidge elnök Harding politikájának követője lesz. Belpolitikai tekintetben az uj elnök terve az, hogy a köztársasági párt kettészakadását megakadályozza.

KÖZGAZDASÁG.

Mikor lehet levágni a borjut?

A földmivelésügyi miniszter, a négy hétnél fiatalabb borjuk levágását, illetve ezen korban leendő vasuti szállitását tiltó rendelkezéseit, — tekintettel a közellátás biztositására — hatályon kivül helyezte. Az uj rendelkezés szerint jövőben csupán nyolc napnál fiatalabb borjut tilos levágni, illetve anyja nélkül vasuton vagy hajón szállitani.

Felhivom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes **SZŐRME-ÁRUKAT** leszállitott árakon kiárusitom. — Sok pénzt takarit meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel **FORGÁCS REZSŐ,** bőripari szőrme- és szőrszőnyeg-áru szaküzlete **Nagykanizsa, Fő-ut 22.** Javitások, átalakitások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

A tőzsde hirei.

Budapest, aug. 8. *Magánforgalom* Irányzat szilárd, de kötés csak alvévtve fordult elő. Magyar Hitel 390—410, Osztrák Hitel 164—175, Leszámitoló 75, Borsodi szén 280, Salgó 590—610, Kőszén 2000, Georgia 800, Ganz vill. 1100, Lipták 30, Rima 180—190, Izzó 400, Sodium 230, Cukor 2600—700, Mezőhegyesi 280—300, Atlantica 53. Déli vasut 118—120, Nova 100, Államvasut 460, Kereak. Bank 750, Láng 150. — Nem hivatalos értékek: Warensdorfi 2200—2400, Formácia 5000—6000, Kopeczky 3000—3500, Ujpesti Bank 3200—3400, Devecseri 20000, Corvin gép 9250—12750, Hangya 31—33 ezer.

Valuták és devizák:

Napoleon 83000, Font (London) 85980—88380, Dollár (New-York) 18900—19500 Francia frank (Paris) 1078-1114, Márka (Berlin) 1·30 1·50, Olasz lira (Milano) 809—844, Osztrák kor. (Bécs) 26·35—27·75, Lei (Bukarest) 9450—10150, Szokol 549—573 Svájci frank (Zürich) 3400—3520, Dinár (Zágráb) 201—209·0, Csehszlovák márka (Varsó) 820-920. Amsterdam 7652. — Koppenhága 3409—3529. Kristiánia 3043-3163, Stockholm 4908-5178.

Zürichi zárlat:

Berlin 1·00, Amsterdam Hollandia 217·75, New-York 552—560 London 2518, Párizs 3160, Milano 2370, Prága 1615, Budapest 03·1/2, Zágráb 590, Varsó 24, Wien 0·77 25, Szófia 500, Osztrák bélyegek 0·79 50.

A mai terménytőzsdén az irányzat tartott, forgalom csekély, tekintettel arra, hogy a kinálat tartózkodó volt. Pár kisebb tétel került vidéki állomáson eladásra Buzát 740 745 K-val vásároltak, később 755 K-val. Dunántuli paritásban 730, tiszai állomáson 740 K. Vidéki búza ára 1000, budapestiié 1500 K-val emelkedett. Roza uj áru 460 K. Budapesten prompt 480 kölöttek, 1 tétel 485. Dunántuli paritásban 46250 K-val került forgalomba. Takarmányczikkek piaca szilárd. Árpa állomáson 500, Balatonmellékéről kassza előre 400. Zab szinlén szilárd üzlet, nem igen volt benne budapesti paritásban. Állomáson 650—55 fuvarfekvés és minőség szerint. Budapesten kassza előre 700.

Termény jelentés:

Buza (Tisaszidék) uj 75600—76600, egyéb 75000 5500 rozs 47500-48500 takarmány árpa 48000-52000 zab 6000-0000 zab 71000-76000 bengeri 580 0—59000, repcs 130000, korcs 52500—33500, köles —·—.

Sertésvásár. Felhajtás 1140, elsrdva 210. Árak 1. r. 7400—7600. II r. 6900—7200, III. r. 6400 6600. Sza'onnás félserlés 8900, lehuzott hus 7200, sózott szalonna 9000, zsir 12000. Vásár élénk volt.

Szerkesztői üzenetek.

Záta. Nagyon szivesen láljuk. De nem lenne jobb, ha vasárnapra halasztaná, amikor nekünk is van időnk? Keressen fel Kinizsy-u. 31 alatt. Szeretettel!

Főszerkesztő: **zeéri Póach Géza.** Felelős szerkesztő **Benedek Rezső.** Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

Apró hirdetések.

Minden szó 80 korona, vastagabb betűvel 60 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Tolstoj »Háboru és béke« II kötetét ingyen egy ezüstöt pedig fizetjük. Kérem a beküldött megtalálót e cég néve értékelésu kötetet Polák Kőrösy-kesőnek (Deák-tér 10.) adja át.

Jó szakácsnőt állást keres, esetleg magános urhoz gazdasszonynak is elmenne. Cim a kiadóban. 7931

Fekete borbély, ki tyukérmyágálban járta, accepi felvétetik a Nemzeti fürdőbe, elő nyös fizetési mellett.

Pénzátmenő felvétetik Mussel és Friedenthal cégnél. 7554

Egy fatal kovácssegédet keresek azonnali belépésre. Hancs Pál kovácsmester, Nagyudvar. 7535

JUMPER PAMUT a legszebb szinekben a legnagyobb választékban **KLEIN JÓZSEF ÉS TESTVÉRE** cég kalapüzletében.

NEM FÁJ FEJE és a lába, ha a Deák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben rendelt kizárolag eladásrendü anyagból készült **ARGENT féle** cipőt hord. Javitások gyorsan eszközöltetnek. Kézzel varrott duplatalpu **SZANDAL** már megrendelhető

HIRDESSEN A ZALAI KÖZLÖNYBEN.

FÉRFI-SZÖVETEK és TÉLIKABÁT-SZÖVETEK óriási választékban **FÜRST JÓZSEF** divatáruháza a „Kékcilinder"-hoz **NAGYKANIZSA** Telefonszám 388. Központ szálloda.

Egy jó fiu szücs tanoncnak felvétetik **FORGÁCS** bőripari szőrme- és szücs üzletben Fő-ut 22. szám alatt.

Tanulónak felvétetik egy jó házból való fiu **Hoffmann és Frank** rövidáru nagykereskedésében **Nagykanizsa, Csengery-utca 3.**

Zsák-, ponyva-kölcsönzés. Zsák-, ponyva- és kenderáru **kereskedés. Timár Ödön Szombathely** Március 15-tér (Kovács szálló mellett.) Használt zsákok vétele és eladása TELEFON: 268. SZÁM.

Állandó munkások már az őszi és téli idényre felvétetnek. **Nagykanizsai Közraktárak R. T.**

REISZ ÉS MESKÓ festő-vállalata **festőségédeket** a m. kir. postaház és gimnázium festésére felvesz jó fizetés mellett. Vidékieknek lakás rendelkezésére áll.

KÖNYVELŐ felvétetik **Nagykanizsai Közraktárak R. T.**

Meleg időben **BERNÁT-féle ING KABÁT** 2 gallérral és övvel a legjobb, a legkellemesebb, a legolcsóbb viselet. **BERNÁT, a GALLÉRKIRÁLY** Budapest, V., Vilmos císár-ut 70.

BUZÁT, ROZSOT, zabot, árpát és tengerit vásárolunk **legmagasabb** napi áron. Felhivjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig fog tartani. **Zalavármegyei Szövetkezeti Árufogalmi R. T., Nagykanizsa** Sárgaczukor: Futura. Telefonszám: 122.

Perfect gépirónő 4—6 hétre alkalmazást nyerhet. — Jelentkezés a városi kiadónál, városház.

Az uj forgalmi adókönyvek melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek **Fischel Fülöp Fiai** könyv-kereskedésében kaphatók. **FIGYELEM!** A nagyobb alakú forgalmi adókönyvnek a következő napi zárlati rovatokat kell tartalmaznia: bevétel pénztárkönyv napló áruczere összegen adómentes adókötelés

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE vizvezeték berendező vállalata Főüzlet és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.** Fióküzlet: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13.** Elvállalunk minden nemű vizvezeték berendezési munkálatokat, szerint modern fürdőszobák, mosdó és öblösbeberendezések, kerti és szökőkutakat berendezéseinek, csatornázásokat, szivó-nyomó kutak, kétlaki vizvezeték részére szolgáló automatikusan működő szivattyu berendezéseket, köszönő ütés és mosógép berendezéseket saját tervezésünk szerint. Raktáron tartunk: minőségben vizvezeték csöveket, vas armaturákat, öntöttkályhákat, fa- vas szomszédot és bádor fürdőkádakat, vörösréz fürdőárakat, szomszédot konyha edényeket, borászati cikkek, szőlő permetezőket. Javitásokat és átalakitási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközölünk.

Iskolakönyvek bekötését legolcsóbb árban vállalja lapunk nyomdája **Fő-ut 5. szám alatt.**

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lobőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz **FORGÁCS REZSŐ,** NAGYKANIZSAN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 180. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 10. Péntek Egyes szám ára 100 korona.

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 18. Interurban-Telefon 78. szám

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám: József 72—61.

Előfizetési ára: Egy hóra 2000 K, negyedévre 6000 K Budapesten kapható Ankerház R. sz. osztályrészében

Keszpénzzel bermentesitve „Zalai Közlöny"
Nemzeti Muzeum
Budapest
2

Harding

az Északamerikai Egyesült-Államok elnöke a mult hét végén váratlanul meghalt. Utóda az okos amerikai alkotmány értelmében, mely ilyen esetekben megkiméli az országot egy uj választás izgalmától s az ezekkel járó rázkódtatástól, a ciklus leteltéig a Hardinggal egyidőben megválasztott alelnök, Calvin Coolidge lett. Ezzel a kérdés az Egyesült-Államok számára megvan oldva, még pedig a lehető legkedvezőbben, mert Coolidge, aki Harding államkormányzati elveinek törhetetlen hive, kijelentette, hogy egészen Harding szellemében fog kormányozni. Magyarországnak s Európa nagy részének különben tragikuma, hogy a világháboru idejében még nem Harding ült az Unió elnöki székében, hanem a sarlatán, ma már Amerikában is népszerűtlen Wilson, aki beugratta Amerikát az Unióra is káros haboruba s aki tudva hamisan alkalmazott nemzetiségi elvének erőszakolásával okozója volt az európai zürzavarnak.

Harding hamarosan felismerte e politikai kaosz voltát s ha most Coolidge is elődje nyomdokain hajlandó haladni, Európa csak jót várhat Amerikától.

Harding temetése.

Washington, aug 9. (Kábel.) A Harding elnök halála alkalmából tartott gyászünnepségek tegnap délelőtt fejeződtek be avval az egyházi gyászszertartással, amelyet a kapitórium kupolatermében celebrált.

A szertartás után a koporsót, amely mögött Coolidge, az uj elnök haladt a miniszterekkel és a szenátorokkal együtt végeláthatatlan tömeg élén, a hadihajók üdvözlése kíséretében ünnepi menetben a vasuti állomáshoz vitték, ahonnan Marlonba szállították.

A franciák erőszakkal akarják letörni a német ellenállást.

Gelsenkirchen helyőrségét megerősitették.

Berlin, aug. 9. (Expressz.) A Lokalanzeiger értesülése szerint a Ruhr-vidéken komoly jelek mutatkoznak arra nézve, hogy a franciák a német ellenállást erőszakkal meg akarják törni.

A franciák ugy látszik ujabb nagy akcióra készülnek és ezért a Ruhr-vidéken számos külföldit figyelmeztettek arra, hogy idejekorán hozzák biztonságba magukat. Gelsenkirchenben letartóztatták az ottani Német Birodalmi Bank fiókjának összes pénztárosait. Csak egy pénztárost engedtek szabadlábon, azért, hogy közölje a munkásokkal, akik ott megjelentek, hogy a bérfizetéseket nem eszközölhetik, miután a francia hatóság az összes pénzeket lefoglalta. — A franciák ugy látszik attól tartottak, hogy e bérfizetések megszüntetése nagy munkástüntetéseket fog maga után vonni, ezért két ezreddel megerősitették Gelsenkirchen helyőrségét.

Zavargások Danzigban.

Danzig, aug. 9. A márka végzetszerű értékcsökkenése következtében tegnap Danzig szabad államban nagy tüntetések voltak. Délutában a kikötőmunkások kivonultak munkahelyekről és a hajógyári munkások csatlakoztak hozzájuk. A belváros felé tódultak, ahonnan a piaci vásáriló közönség nagy tömegekben vegyült a körmenetbe. Az elkeseredés nagy volt, mert a piacokon semmit sem lehetett kapni. Amerre a menet elhaladt, a kereskedők sietve bezárták üzleteiket és mikor városszerte hire kelt a tüntetésnek, mindenütt bezárták a boltokat. Egy órban a rendőrség összeütközött a tömeggel. A hajógyári és kikötőmunkások küldöttséget menesztettek a szenátus házába, ahol az elnök fogadta a megbizottakat. A deputáció értékálló bért követelt, mire a szenátus elnöke megigérte, hogy a törvényhozás a rendelkezésére álló eszközökkel igyekezni fog az inséget enyhiteni. Ellátásba helyezte azt is, hogy a rendőrséget visszavonják és a személyszállítás korlátozásával a vasuti forgalom majdnem kizárólag eleségszállitásra fog szolgálni. Ez megnyugtatólag hatott és már ma megindultak a tárgyalások akörül, hogy a munkások a drágságnak megfelelő béreket kapjanak.

Az olasz jegyzék Németországot védi.

Róma, augusztus 9. A „Mondo" kommentálva az angol kormányhoz intézett olasz válasziegyzéket, irja, hogy az kimeriti a jelenlegi diplomáciai helyzet reális értékelésének összes alap'ameretelt. Nem lehet kétséges, hogy Angliának, mely a szövetségesek főhitelezője, minek folytán kétszeresen van érdekelve a jóvátételi kérdésben, kötelessége a szövetségközi adósságokra vonatkozó saját álláspontját pontosan meghatározni, ugy, hogy politikája nemcsak Németországgal, hanem a szövetségeselvel szemben is világos legyen. Idézett lap, miután kiemelt, hogy amennyiben Anglia nem fogja magát világosan kifejezni, azáltal mindazon erőknek kedvez, melyek jelenleg Németországot elnyomják a amelyektől éppen Anglia igyekszik megszabadítani, azzal a kivánsággal fejezi be, hogy létrejöjjön egy megegyezés, mely megmentheti Németországot és Európát a biztos romlástól.

Anglia folytatja a tárgyalásokat Franciaországgal.

Párisi, augusztus 9. A Havas iroda jelenti Londonból: Ugy hirlik, hogy a Franciaországhoz intézendő jegyzék tervezete elsősorban azt a kivánságot fejezi ki, hogy folytassák a Franciaországgal megkezdett tárgyalásokat.

Elmaradt Bethlen és Benes találkozása.

Prága, aug. 9. Mértékadó prágai körök értesülése szerint Bethlen gróf miniszterelnök és Benes cseh külügyminiszter között nem kerül sor találkozásra. — A sinajai értekezleten a magyar kölcsön ügyében hozott határozattal kapcsolatos intézkedések közvetlen tárgyalások nélkül fognak folyamatba tétetni.

A késedelmes adófizetés nagy zavarokat okozott az államháztartásban.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, augusztus 9. (Saját tudósitónk telefonjelentése. A mai ülést háromnegyed 11 órakor nyitotta meg *Szcilovszky* Béla elnök. Az indemnitási törvényjavaslatot háromszori olvasásban is elfogadják. Áttérnek az adóvalorizációs törvényjavaslat folytatólagos tárgyalására.

Nánási Andor szólal fel elsőnek. Beszél a pontos adózás szükségességéről, rámutat arra, hogy *a késedelmes adózás nagy zavarokat okozott az államháztartásban.* A jelenlegi viszonyok között ingadozó valuta mellett óriási károkat okoz az államnak a késedelmes adófizetés, mert ebben az esetben az állami élet fentartására feltétlenül szükséges összegek hiányoznak. — Határozati javaslatot nyújt be a jövedelem- és vagyonadó kivetésénél és behajtásánál felmerült akadályok elhárítására. A hátralékos adók befizetésével a korona stabilizálását segitik elő, amennyiben alkalmat a pénzügyminisztertek ezen törvényjavaslat alapján az 1923/24. évre esedékes jövedelmi- és vagyonadót rövid időn belül behajtani, akkor nem lesz kénytelen a jegybanktól ismét nagy összeget venni igénybe és igy nem lesz kénytelen növelni a bankjegyforgalmat. Ez mindenesetre a korona árfolyamának megerősödését jelenti. Nem teszünk jó szolgálatot akkor, ha azt az egyszerű, csupán az adó behajtására és kivetésére vonatkozó javaslatot ugy álltjuk be, mintha ezzel az adózó polgárokat uj adókkal sujtanánk. Polemizál *Gadó* Gaszton nal a törvényjavaslatban elmondott beszédében, amelyben azt mondotta, hogy az ország felháborodása pozdorjává zuzta az adójavaslatokat. Nézete szerint nem következett be, sőt ellenkezőleg, az adózó polgárok adójuk 90 százalékát fizették be idejekorán. Az országnak teszünk szolgálatot, ha azt a törvényjavaslatot elfogadjuk. Csak egy hibára akar rámutatni, hogy a felszólamlási bizottságokat rosszul állitják össze.

Gadó Gaszton szólal fel. A javaslat nem igyekszik megfogni a kibuvni akarókat. A háztulajdonosok, gazdák nyögnek már a rájuk kirótt nagy adók terhe alatt. Mindig csak a föld népét adóztatják meg, a sibereket sohasem adóztatják ugy, mint ahogy kellene. Nem járulhat hozzá a törvényjavaslathoz.

Ez után az interparlamentáris konferenciával foglalkozik. Kifogá-

solja, hogy 50 képviselő utazik Koppenhágába.

A pénzügyminiszter válaszol eme kijelentésére.

A képviselők a nemzet erdekében utaznak el a konferenciára.

Gaál Gaszton ujból felszólal és kijavitja a kölcsönre vonatkozó mondását. De koldusok vagyunk és nem verhetjük magunkat nagy kiadásokba. Nem akarja megbuktatni a kormányt, mégis helytelennek tartja, hogy a kisemberek vállaira rakják a terhet. A javaslatot nem fogadja el.

Ezután *Propper* Sándor beszél. Kifogásolja, hogy az adókat valorizálják, mig a munkabéreket nem. Határozati javaslatot nyujt be, hogy a kormány vonja vissza a javaslatot. Az elnöki előterjesztések után a jegyző felolvassa Czíráky György gróf összeférhetetlenségi ügyében hozott határozatot. — Nagyatádi *Szabó* István földmivelésügyi miniszter a földbirtokreform novellára vonatkozó törvényjavaslatát terjeszti be. Kéri ennek kinyomtatását és a bizottsághoz való utalását. — *Erödi Harrach* Tihamér az igazságügyi bizottság jelentését terjeszti be. Elnök ezután napirendi inditványt tesz, mely szerint a legközelebbi ülést holnap délelőtt 10 órakor tartják. Napirendjén szerepel a ma tárgyalt javaslat folytatólagos vitája. Az ülés 2 órakor ért véget.

A belpolitika hirei.

Budapest, aug. 9. (Telefonjelentés.) A nemzetgyülés ma délelőtt folytatta a pénzügyminiszter adóvalorizációs törvényjavaslatának tárgyalását. A folyosókon meglehetősen élénk az élet. Az a hangulat, hogy a napirenden levő törvényjavaslatnak mielőbbi tárgyalása kivánatos. Remélik, hogy a nemzetgyülés a jövő hét elején befejezi a javaslatok tárgyalását. Ezzel szemben Eckhardt nemzetgyülési képviselő legközelebb benyujtani szándékozik egy inditványt, hogy a nemzetgyülés még a nyári szünet előtt tárgyalja le a földbirtokreform novellát. A pártok hangulatából és a politikusok kijelentéseiből megállapitható, hogy az inditvány nem fog kedvező fogadtatásra találni. Ugyanis ennek letárgyalása két-három héttel hosszabbitaná meg az üléseket, mert a javaslatnak előbb a pártbizottság, majd a parlamenti bizottságon is keresztül kell menni és csak ezután kerülhet a plénum elé és ez legalább 3 hetet vesz igénybe. Nincs kizárva, hogy a nemzetgyülés ezalatt az idő alatt sem végez a törvényjavaslattal, mert sokan kivánnának hozzá szólni. A képviselők nehezen várják a parlamenti szünet megkezdését, de ettől eltekintve az üléseket mielőbb be kellene fejezni, mert augusztusban kezdődik Koppenhágában az interparlamentáris konferencia, amelyre a nemzetgyülésnek 50—60 tagja utazik el. A kormánypárt programfeldolgozó bizottsága ma délelőtt 12 órakor ülést tartott, amelyen részt vett Bethlen István gróf miniszterelnök is. Többek közt szóba került a pártsajtó kérdése is. — A bizottsági ülésre meghivták Angyán Béla sajtófőnököt is.

Drágul a német posta.

Berlin, aug. 9. (Telefonjelentés.) A postaügyi miniszter szeptember 1-től kezdődő hatálysal a jelenleg érvényben levő postai és távirdai dijszabásokat ötszörösére emelte fel

Dr. Lepold Antal a Szentszék jelöltje a veszprémegyházmegyei püspöki székre.

Nagykanizsa, aug. 9. (Saját tudósitónktól.)

A fővárosi, mint a vidéki sajtó heteken keresztül foglalkozott a Várady L. Arpád kalocsai érsek halálával megüresedett kalocsai érseki szék betöltésének kérdésével és ezzel kapcsolatban a legkülönfélébb neveket hozta forgalomba, természetesen a saját pártállása szerint, anélkül, hogy a különböző kombinációknak csak a legcsekélyebb alapja is lett volna.

Igy többek között kombinációba került dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári, majd dr. Rott Nándor veszprémi püspök, az utóbbi időben pedig voltak olyan hangok, melyek dr. Glattfelder csanádi és gróf Batthyányi nyitrai cimzetes érseket favorizálták a kalocsai érseki székre, mig az esetleg igy megüresedő veszprémegyházmegyei katolikus püspökségre Vass népjóléti minisztert, Ernst Sándor prelátust, az ismert politikust hozták előtérbe.

A „Zalai Közlöny" mindezen kombinációk és hirlapi csaták közepette hónapokkal azelőtt már megirta, hogy illetékes egyházi helyen Veszprém nagytudásu kiváló püspökét dr. *Rott* Nándort szeretnék a kalocsai érseki székben látni, mert a kiváló egyházi férfiuval az illetékes tényezőknek magasabb terveik is vannak. Tudunk arról, hogy ilynemü tárgyalások is folytak, de dr. Rott Nándor, aki hiveihez a lelkipásztor minden atyai szeretetével ragaszkodik, nem akarta hiveit elhagyni és más egyházmegye vezetését átvenni.

Most feltétlenül megbizható helyről csak megerősitik, hogy dr. Rott Nándort kivánják kalocsai érseknek kinevezni, mig az igy megüresedő veszprémi püspöki székre a római Szentszék legkomolyabb jelöltje dr. *Lepold* Antal prelátus kanonok, a biboroshercegprimás irodaigazgatója és oldalkanonokja, aki szónoki képességével, szervezőerejével, tudományos képzettségével és papi erényeivel a legmagasabb egyházi körök figyelmét magára vonta.

Dr. Lepold Antal személyében a veszprémi katolikus püspöki szék egy oly férfiut nyerne, aki méltó utóda lenne dr. Rott Nándornak és egy uj korszak hajnalhasadását jelentené a kiterjedt veszprémegyházmegyei katolikusság és hitélete számára. (*)

A nemzetek kölcsönös támogatására vonatkozó törvénytervezet.

Paris, aug. 9. (Szikra távirat.) A kölcsönös támogatásra vonatkozó törvényjavaslat tervezete a következő kikötéseket tartalmazta: A szerződő felek kötelezik magukat, hogy tartózkodnak minden támadó háborutól és megsegitik azokat a szerződő feleket, akiket a szerződés korlátozása után megtámadnak. A népszövetség fogja megállapitani, melyik a támadó állam és a népszövetség fogja megjelölni a támogatásnak azt a formáját, amelyet a legkielégitőbbnek talál. Elvben egyetlen szerződő fél sem köteles olyan szárazföldi, tengeri és légi hadmüveletekben részt venni, amelyek nem az ő területén játszódnak le. A támadó fél viselni fogja a hadmüveletek és a jóvátétel költségét. Azok az államok, amelyek nem a népszövetség tagjai, két aláiró nemzet hozzájárulásával csatlakozhatnak a szerződőkhöz. Ez a szerződés nem érinti a fennálló szerződésekből származó jogokat és kötelezettségeket.

Cuno kancellár beszéde.

Berlin, augusztus 9. (Expressz távirat.) Cuno birodalmi kancellár tegnapi beszédének külpolitikai vonatkozásai általános helyeslésre találtak. A Tages Zeitung aláhuzza azt a tényt, hogy a német nép ellenállása minden nyomoruság, minden ellenséges nyomás ellenére is egyre jobban erősödik. A Vossiche Zeitung örömmel üdvözli, hogy a birodalmi kancellár aktivitást kiván.

A franciák nem értik meg Nagybritannia helyzetét.

London, augusztus 9. (Szikratávirat.) Az angol kormány félhivatalos szikratáviró szolgálata jelenti: Ama jegyzékben, amelyet a francia kormány legutóbb adott — Poincaré ellenezte az angolok álláspontját. Ez arra mutat, hogy a franciák egyáltalában nem értik meg kellőképpen azt a helyzetet, amelyben Britannia, a szövetségközi adósságok tekintetében van és nem értik meg annak az ajánlatnak tartalmát sem, amelyet Bonar Law januárban tett. A szövetségesek között eddig egyedül Britannia teljesiti szabályszerüen kötelezettségeit, amennyiben évenként 30—40 millió font sterlinget fizet az Egyesült Allamoknak ama háborus adósságok kamatszolgáltatása fejében, amelyet szövetségeseinek nevére vett fel Amerikából. Britanniára nagy sullyal nehezedik a munkanélküliség problemája is. *Népe magasabb adót fizet, mint a világ valamennyi más nemzete.* — Mindezek ellenére Britannia január havában azt az ajánlatot tette, hogy végleg rendezi a függő problémákat.

A balatonendrédi csipke.

Csend volt a háboruig.

XIII. Azt mondhatom, hogy az 1911—12-ik évek voltak azok, amikor zavartalanul örülhettem a csipkének. A Szövetség a pénzügyi dolgokat, meg a kereskedelmi részét elvégezte, én meg igazgattam itthon a telepet. Adtam neki helyet, gondoskodtam, hogy legyen egy öl fájuk, azt felvágattam és aztán beültem a csipkésekhez és néztem, hogy hogyan dolgoznak. Hát az valami igézetes volt. Az apró fekete ujjak villámgyorsan dobálták az orsókat és nőtt, egyre nőtt a habfehér csipke, amikor aztán készen lett egy vég, ugy, hogy levágták, akkor azt mindig bejelentették nekem és én mindig ott voltam, hogy gyönyörködjem abban a földöntuli látványban, amit egy ilyen csipkelevágás jelent. Mikor a csipke már 10 méter, azt már a munkásnő tudja, mert a párna 50 cm. átmérőjü, tehát huszszor kell keresztülérni. Akkor ezt jelenti a kisasszonynak. Az jön nagy keményen a méterrel és könyörtelen pontossággal méri le a kész munkát. Mi meg ott állunk körbe. A leányok közül is többen abbahagyják a munkát és beállnak a körbe, közbe egy halk sóhaj, vagy egy röpkeszó szalad át a termen „Jaj, de szép". Nem irigykednek egymásra, tudják, hogy az övék is olyan szép lesz és zavartalanul adják át magukat a szép élvezésének, ha a más munkája is. A lemért csipke azután ott terül az asztalra kiteritett keszkenőn vagy selyem papiroson. Es beszél, sőt kacag, de tovább megy belemarkol a szivbe és rabul ejti az embert. A nőket még jobban. Valahány hölgy végig gyönyörködte a csipkénket, mind azt vallotta, hogy megfájdul a szivük, ha nézik. Akkor aztán a kisasszony felhajtja a kartonlapra a csipkét, átköti, reáköti a cimkéjét, amiről mindent le lehet olvasni. A csipke számát, milyen cérnából készült, melyik telepen, melyik munkásnő csinálta. A köteg csipke azután olyan lesz, mint egy becsukott könyv. A telep egy sóhajtással elbucsuzik tőle a mindenki visszaül a munkájához a veri a csipkét tovább. Es mi gyönyörködtünk öntudatlanul a csipkében, de még nem tudtuk, hogy tulajdonképpen milyen szép is a mi csipkénk. Hanem egyszer kaptunk egy francia csipkedarabot. Vagy 3—5 méter kellett volna belőle. Pótlásul valamihez. Francia csipke!! Nagy szó. Szent áhitattal fogott mindenki a munkához. A kisasszony lerajzolta a rajzot, áttette kartonra, a kartont kiszurkálta, kirajzolta és munkába adta. Mig a munkásnő kétszer körül nem ér a párnán, addig nem is nézzük a csipkét, de ezt csak akkor vettük vizsgálat alá, mikor készen volt. Mert egyszer elkészült. Mellé tettük az eredeti francia csipkét, az összes jobb munkásnők abbahagyták a munkájukat és néztük. Es hallgattunk. Aztán megint neki álltunk és megint hallgattunk. Ez igy ment jó darabig, se szó, se sóhajtás nem zavarta a néma csendet, mig végre kitört belőlem a nagy szó „kislányok a mi munkánk szebb, mint a francia". A varázs meg volt törve, a sereg

egyszerre rázugta: „Mi is ugy látjuk, de nem mertük mondani.“ „No ne busuljatok, majd kiklabálom én országnak-világnak.“

Azóta kaptunk mi a világ mindenféle csipkéjéből mintát, mind késore csináltuk, de mindig szebben megcsináltuk, mint ahogyan kaptuk. Es mindig jobban kiért bennünk az öntud t, hogy mi csináljuk a világon a legszebb csipkét.

Sok vihart kiálltam, sok küzdelmen mentem keresztül, sokszor voltam a rágalmak, a guny, gyalázat céltáblája, nem egyszer voltam csendőrszurony előtt — sőt egyszer közte is. Kemény embernek ismernek a magam is annak tudom magamat, de még most is végig remeg a belső emberem, ha végig gondolom azt a mérhetetlen édes örvendezést, amely elállta minden porcikámat, ha rágondoltam, vagy rágondolok, hogy a magyar csipke a legszebb a világon. *Kájel Endre.*

Első jelentés Grácban levő cserkészfiainkról.

Grác, augusztus 9.

Hála Istennek, minden jól alkerül. Utazásunk igen kellemes és érdekes volt. Szombathelyen is megnéztük a gimnáziumot, székesegyházat s a város nevezetességeit. Szentgotthárdon a cisztercí rendi perjel ur fogadott bennünket a kolostorban, melyet szintén megszemléltünk s a gyönyörü parkban sétáltunk és letelepedtünk. Ott találtuk dr. Vass Bertalan tanker. főigazgató urat is, aki előtt tisztelegtünk s ő figyelmeztetett bennünket kötelességeinkre. A vámvizsgálat is nagyon egyszerüen ment, igen figyelmesek és kedvesek voltak az osztrák hatóságok is irányunkban. A régi határ átlépésénél elénekeltük a himnuszt s a fajó gondolatok már felizgatták a fiuk hangulatát, de egy osztrák detektiv jött épp akkor be hozzánk, ki beszélgetésében arra is kért bennünket, hogy saját érdekünkben óvakodjunk minden provokációtól. Persze erre vigyázunk is. De azért szivesen hallgatták az állomásokon a szép magyar nótákat. Este 11-kor értünk Grácba, ahol vártak cserkészek és elvezettek a számunkra berendezett iskolába, ahol kényelmesen elkészitett fekvőhelyek vártak szalmazsákokkal, párnákkal és takarókkal. A jó alvás után reggel megmutatták a kiváló mosdóhelyet, mely 10 fülkéből áll, zuhannyal is ellátva, tehát a legnagyszerübb fürdő áll rendelkezésünkre. Két napig most a várost nézzük meg, majd a vidékre megyünk kirándulni. Minden fiu a legjobb egészségben és legragyogóbb jókedvben van. Minden szülő teljesen nyugodt lehet gyermeke felől és majd fiaikkal együtt örülhetnek a bizonyára jól sikerült kirándulásnak. A német társalgás is egész szépen indul a fiuk részéről. — Cimünk: Graz, Grieskai 66.

Dr. Szücs Imre parnok.

Radics eltünt.

Belgrád, aug. 9. (Szikratávirat.) Zágrábi jelentés szerint Radics két elvbarátjával együtt autón elhagyták Zágrábot és állitólag Magyarországba szöktek. A meginditott vizsgálat Radics elutazásáról szóló hirt megerősitil, lehetséges azonban, hogy csak valahol a vidéken rejtőzködnek.

Idénykép Keszthelyről.

Cseh esztétika és morál.

Keszthely, aug. 9. A „Zalai Közlöny“ egyik számában olvasom, hogy egy nagy cseh zarándoklat — talán vezekelni!? — elment Rómába s a római pápa a cseh nőket nem fogadta. Nem fogadta pedig azért, mert tul lengének és kihivónak találta az öltözeteiket.

Keszthelyre is jöttek csehek. Egy család itt nyaral a szomszédságomban. A legszebb utcája ez Keszthelynek és egyike a legforgalmasabbaknak. S habár nem vagyok római pápa s valami tulságos prüdériával sem lehet megvádolni, ez a római eset aktuálissá tette, hogy a mi csehjeinkről is adjak egy kicsike képet. A háttérben szokolok glóriája dereng.

Mikor felfedeztem őket, csak csodálkoztam egy kicsit. És velem együtt mások is. De ők ezt itteni létjogosultságuk teljes tudatában észre sem vették és minden jel arra vall, hogy kitünően érzik magukat nálunk. Mindenütt találkozni velük, mindenütt hangosan vannak és meg vannak győződve, hogy zengzetes nemzeti nyelvük mennyei muzsika nekünk. Itt laknak a villasor egyik legszebb villájában. Virágos kert pompázik az ablakaik alatt. Meg fürdőnadrágok lógnak a nagy zöld redőnyök kitámasztóin, száradni kiteritett női és férfi harisnyák és egyebek. Néha látom, amint az uri izléssel berendezett szobában uri izléssel rakja fel a lábát valamelyik férfi vagy női tagja a társaságnak az ablakpárkányra és ott boxolja a cipőjét. Ő talán azon csodálkozik, hogy mi van ezen bámulni való. A virággal keretezett, nagy tükörablak padlásnak, éléstárnak, lomtárnak átalakitva — kell e ennél hűbb képe a kellemeset a hasznossal ilyen művészien egyesitő cseh esztétikának?

A másik — a morál. Megint csak az ablakon át. Este ½11 óra tájban térnek mindig pihenőre. A nyitott ablakon kiszökik a villanyok fénye, végigömlik az uton, bearanyozza a fákat, virágokat, az utca porát is. Körösskörül csend. A parkból fölszürődik a muzsika. Es ebben a milliőben vetkőznek a csehek. Nyugodtan, kéjes nyujtózkodások közben.

A két szobán négy ablak. — A négy ablakon ugyanannyi redőny. De azt lehuzni — minek? Hogy a hangos, mindig hangos idegen szóra mindenki odakapja a fejét — hogy ilyenkor járnak legtöbben ezen az uton, az privát ügye mindenkinek. Az őket egyáltalán nem zsenirozza. A leghiányosabb toalettekben jönmegy öreg, fiatal, mind. Az öregek még masszirozzák egymás hátát, a fiatalok hancuroznak, fésülködnek, végül is fellépnek az ágyra és pár perc mulva csend és sötétség órái megérdemelt pihenőjük álmait.

Álmaik fölött a cseh kultura glóriája dereng.

Széljegyzetek.

A magyar lapok sietnek tud[...] olvasóikkal, hogy Németország[...] 80 ezer márka egy kiló kenyér. V[...]jon, miért közlik olyan fontosko[...] ezt a lapok? És miért sajnálják [...] a Németországot, melynek polg[...] 80 ezer márkás kenyeret esznek[...]

Miért törődtünk, mi annyira [...]sok ügyeivel? Németországot félt[...] mi, magyarok?

És ugyan, miért megyünk [...] p[...]dákért — olyan messze?!

*

Zalavármegye Törvényhatósági [...] vizsgáló Bizottsága a husárakat Z[...] egerszeg város területére szabad[...]tette azzal a megokolással, hogy [...] óriási áremelkedések miatt napon[...] nem foglalkozhatik az árak ujból [...] ujból való megállapitásával! N[...] szállunk vitába sem az Árvizsg[...] bizottsággal, sem a mészárosokk[...] de van egy szerény kérdésü[...] vajjon, a millió és millió földhö[...]gedi jövedelmét ki és mikor [...] szabadda?

*

Egy csomag levélpapir és bor[...] 800 korona. Szóval egy levé[...] való papiros és boriték 80 koro[...] a bélyeg ugyanannyi, a toll dara[...] még drágább, a tinta még ezek[...] is drágább... Vajjon, mit csiná[...] most a szerelmesek, ha felgyü[...]lett érzéseiket tudtára akarják [...] az imádottnak?! Bizony, nehéz [...] járnak most a szegény szerelm[...] fejei felett is!

*

Romániában már megint va[...] szerencsétlenség történt, még p[...] egyszerre kettő is. Az áldoz[...] száma ezuttal — a romániai vi[...]nyokhoz arányitva — nem is [...]sok, mindössze csak öt halott [...] tizenöt sebesült.

No igen, tetszik tudni, mert [...] Romániában veszedelmesen nag[...] konszolidáció, a rend no meg [...] közbiztonság is. Egyébként [...] több halott lett volna. *Gladi[...]*

Zavargás Mainzban.

Frankfurt, aug. 9. (Telefonjelent[...]) Mainzban és Weisenbadenben [...] ismétlődtek a szinte napirendü [...]vargások. — Mainzban a fran[...] fegyvert használtak és 5 em[...] megsebesitettek.

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról —

(28) Irta: Oláh Árpád.

— Feledni kell nekem, Tom, mert fáj a mult, fáj az én eltünt, elfoszlott boldog életem. Megreszketek, ha arra gondolok, volt nekem is otthonom, meleg, puha és volt benne egy édes asszony. Egy asszony, aki csupa sziv volt és nagyon tudott szeretni. Ez az asszony tette életemet széppé és lásd én mégis el tudtam hagyni, mert ide, a posványba hivott a vérem.

— Olyan ez, mint egy mese, Nikolai.

— Olyan, egészen meseszerü. Képzelj el, Tom, egy leányt, aki feláldoz mindent azért a férfiért, aki szeret. *Mindent feláldoz!* S a férfi mégsem tudja megbecsülni. Szinte érthetetlen, hogy miért. Hajtja, üzi a vágy, hogy más nők kacagása csendüljön a fülébe, hivja a pezsgő, az éjszaka, a bün. És nézz rám, itt áll előtted egy ilyen élet eredménye: lezüllötten és összetörötten. Mindennapi történet, de ugye, mégis megborzongató. És lásd, a végén még is földerül az arcom. Bünhődtem! Szenvedtem, elzüllöttem. Ugy látszik, az én sorsom befejeztetett. A bosszu érzése hevit ugyan, de lassanként kiölszik a szivemből minden vágygyal, minden akarattal az is. Élek, nem gondolva semmire, érzések és fájdalmak nélkül, amidőn egy napon felém röhög egy ujságlap apró hiréből egy név: Alexej Leonidoff. És Tom, te láthatod, csoda történik, felhevit az indulat, emlékezem és bosszumra ujra esküszöm.

— Derék fiu vagy, kiáltotta lelkesülten Tom. Hiába, Nikolai, én nem csalódtam benned. Alexej Leonidoff megérdemli a maga sorsát.

Másnap Nikolai korán reggel ébredt és mindjárt a városba sietett. Az egyik kisebb ékszer üzlet előtt néhány pillanatig tétovázott, azután bement a ház kapuja alá és kigombolta a mellényét. Hatalmas melle fölött édes anyjától kapott drágaköves Máriakép függött. Nikolai néma sóhajjal elszakitotta a vékony ezüst láncot, begombolkozott és belépett az üzletbe. Az ékszerész furcsán nézett a rongyos, gondozatlan alakra, azután szó nélkül kifizette az aranykép értékét. Nikolai boldogan lépett ismét az utcára, mert szokatlanul nagy pénzhez jutott és igy böven maradt ideje arra, hogy tervét megvalósithassa.

Ugyan ezen a délelőttön Annie Lermontioff sokat kószált Páris külvárosának utcáin. Kezében azt a papir lapot szorongatta, amelyen Nikolai cime volt. Most, amikor már azt hitte, hogy elérkezett Nikolai életében a legrettenetesebb idő, elhatározta, hogy még is felkeresi — Azzal nem volt tisztában, hogy mit fog Nikolainak mondani, de valami kényszeritő, kegyetlen vágy parancsolta, hogy menjen el hozzá, lássa, beszéljen vele s Annie Lermontioff ment, idegen utcák tömkelegein át férjéhez, aki rutul elhagyta őt.

Nikolai délre már otthon volt, megborotválten, nagy csomagokat bontogatva az ütött kopott szobában. Mindent megvett, amire szüksége volt, remek szabásu angol öltönyön, cipőn, kalapon, sétapálcán keresztül, kedvenc parfümjéig, mindent. Fél óra sem telt bele, ahogy átöltözött, meg volt a nem remélt csodás átváltozás, a rongyos, elhanyagolt külvárosi csibész helyett egy elegans világfi nézte magát a tükörben, sokáig, elmerengve arca feltünő sápadiságán és szemei vésztjósló sötétségén.

Forrt, küzdött, élve élt és jajg[...] most a szive. Vágyak keltek [...] benne, hogy a következő pillana[...] helyet adjanak a lemondás kétsé[...]esésének... Elindult hát az u[...] hogy irtózatos bosszut álljon A[...] Lermontioff mártiromságáért, [...] vért ontson, gőzölgő, részegitő [...]bervért Alexej Leonidioff testé[...] azért az egy, pétervári délutánért[...]

Hirtelen kopogtattak és Tom [...]pett be az ajtón, aki amidőn m[...] látta a feléje háttal álló elegáns [...]gas alakot, észrevétlenül vissza [...] huzódni a szobából. Nikolai azon[...] a tükörből észrevette ezt a moz[...]latot és hangosan elnevette ma[...]

— Csak gyere kedves Tom [...] ne lepődj meg semmin. Látod, [...]tesz egy kis szabó munka és [...] borbélynál eltöltött negyed ór[...] Nos, mit szólsz hozzám. Ugye, m[...]lepő?!

Tom kimeredt szemekkel n[...] Nikolait.

— Nem is tudom, hogy mi[...] bübájos tündér varázsolt[...] ilyen széppé és elegánssá. [...] dolog. Ugy nézel ki, mint a [...] herceg. És micsoda szövet! [...] Isten! Ez a lakcipő!

HIREK.

Éjféli árnyék.

Borborits Lajos.

Nagy ásitó, sötét utcákon,
ahol az Éjfél is borzadva járt,
fekete, lassu árnyék-lovak
vonszolnak fáradt, fekete batárt.
Csak az éjszaka csendje kiséri
és vele gördül a nagy sötét. —

Fekete lovak — fekete batár —
fekete csendben fekete násrra
viszi a Tavaszt a Halál.

— **Naptár:** Aug. 10. Lőrinc.

— **Időjóslás.** A meteorologiai intézet jelentése szerint továbbra meleg száraz idő várható.

— **A főispán birtokára utazott.** Dr. *Tarányi* Ferenc főispán tegnap Zalaegerszegről nyirlaki birtokára utazott.

— **A pénzügyi bizottság** holnap délután ülést tart, amelyen tárgyalni fogják a felveendő ujabb kölcsön ügyét. A városi tanács javaslata, hogy a város vegyen fel ujabb kettőszáz millió korona kölcsönt. Szerény nézetünk szerint azonban ez a kettőszáz millió korona távolról sem lesz elegendő a tiladazon égető kiadások fedezésére, amelyek most napirenden vannak, azért ugy szeretnők ezt a kérdést megoldva látni, hogy ne kelljen ismét legközelebb egy ujabbi kölcsön felvétele miatt tárgyalni. Ugy tudjuk, hogy a pénzügyi bizottság egy háromszázmillió koronás kedvező feltételü kölcsön felvételét fogja javasolni. Az ülésen tárgyalásra kerül a kislakások építési akciójának ügye és néhány más fontos szőnyegen levő kérdés.

— **Utburkolati munkások.** A városi mérnöki hivatalnak sikerült még hetekkel ezelőtt a badacsonyi bazaltbányától rendkivül kedvező áron kb. négy millió korona értékü bazalt követ beszerezni, mellyel most a Csengery ut külső részét — amelynek burkolata már egyenesen életveszélyes — átépitik. A kövek másik részével a Zrinyi Miklós utcának az uj postapalota melletti részét fogják burkolni, mig a Csengeri-utca régi anyagából a város többi utcáját hozzák rendbe.

— **Nem fizetnek adót a polgárok.** A városi adóhivatalnál az többi hónapokban oly szórványosan folyik be az adó, hogy az eddig befizetett adó nem érte még el a tiz millió koronát. Az adófizető polgárságnak ez a tartózkodása az adózástól komoly helyzet elé állitja a várost és egy csepet sem lehet csodálkozni azon, ha a város ujabb kölcsönhöz kénytelen folyamodni, hogy rendkivül sokoldalu kötelezettségének eleget tudjon tenni. A városi adóhivatal felhivja a város adózó polgárságát, hogy mindennemü adóhátralékát az összes egyenes, jövedelem, vagyonadót, a kincstári házhaszonrészesedést augusztus 16-ig most már annál inkább fizesse be, mert a határidő elteltével után 8 százalékos késedelmi kamatot és 16 százalék végrehajtási illetéket fog számitani.

— **Kaposvár a balatoni uszókerület székhelye.** A békéscsabai uszókongresszus határozata alapján a MUSz felállitotta a balatoni uszókerületet Kaposvár székhellyel és annak szervezésével, irányitásával a kaposvári Máv. T. E.-t bizta meg.

Jugoszláv-török különbéke tárgyalások.

Budapest, augusztus 9. (Fővárosi szerkesztőségünktől.)

Belgrádból jelentik: Politikai körökbol nyert információ szerint a belgrádi kormány felhatalmazta Nincsics külügyminisztert arra, hogy közvetlen tárgyalásokat kezdjen el a Belgrádba kiküldött török delegátussal a jugoszláv-török különbéke ügyében. Az SHS királyság lausannei képviselője ugyanis nem irta alá az európai államok és Törökország között létrejött békeszerződést, mert érvényben levőnek nyilvánitotta a két ország között meglévő államközi megállapodásokat, amely 1913-ban jött létre A különbéke tehát csupán az 1913. évi megállapodások megerősitése lesz.

— **Megszökött jugoszláv katonaszökevények.** A Dráván átszökött két jugoszláv katonaszökevény. Vámőreink a két szökevényt azonnal elfogták és Barcsra kisérték be. Barcson vallatásuk során előadták, hogy jugoszláv állampolgárok, katonák, azonban megunták a katonaéletet és nem akarnak a szerb hadseregben szolgálni, ezért szöktek át Magyarországba. Az idősebbik, Hervolca Tamás könyörgött, hogy ne küldjék őket vissza Horvátországba, mert akkor a szerbek kinozzák őket, ugyanezeket mondta a másik, Bosnyák Iván is. A két katonaszökevényt kihallgatásuk után azonnal bekisérték a barcsi állomásra, hogy Pécsre toloncolják, az állomáson azonban, amig egy pillanatra őrizet nélkül maradtak, megszöktek. A barcsi főszolgabiró most körözőlevelet adott ki ellenük, amely szerint Hervolca 25 éves, ferdinándovaci születésü, barna haju, köpcös termetü, mig Bosnyák 23 éves, középtermetü, feketearcu s mindketten csak horvátul beszélnek.

— **Köztisztviselők figyelmébe.** Felhivjuk az összes nyugállományban levő közszolgálati alkalmazottakat, (a városházához tartozó nyugdijasok kivételével) hogy a kedvezményes fajárandóságuk mikénti átvétele végett fiókárudánkban (Erzsébet tér) folyó hó *11 én, szombaton* délután 2—5 óráig okvetlen megjelenni szíveskedjenek. Mindazok, akik a fát házhoz szállitva óhajtják átvenni, házhozszállitási költség fejében 100 kgr-ként 500 K-t tartoznak fiókárudánkban a fenti időben *Szőllősy* János urnak lefizetni, akik saját fuvarukkal akarják fajárandóságukat beszállitani, azoknak az utalványokat fogjuk kiadni. Tényleges állományban levők az illetékes hivatalukban nyernek felvilágositást. A városházi nyugdijasoknak a városházán *Szemző* István ur osztja ki az utalványokat, illetve ő szedi be a szállitási költségeket. — *Köztisztviselők Szövetkezete.*

— **Dohányemelés előtt.** Néhány nap óta ujra felbukkan a dohányárak emelésének hire, melyet eddig illetékes helyek még nem erősitettek meg, de eddig nem is cáfoltak meg. A hir szerint a hivatalos lap vasárnapi számában meg fog jelenni az áremelésről szóló rendelet. Az emelés állitólag 100—150% os lesz és kiterjeszkedik cigarettára, szivarra és dohányra egyaránt.

— **A Sárvár—zalaegerszegi vonat menetrendjének ügye.** Megirtuk a multkorban, hogy a vasmegyei közigazgatási bizottságban szóvátették a Sárvár—zalaegerszegi vonalon reggel Sárvár felé közlekedő személyvonat késői csatlakozását a szombathelyi vonathoz, mert a személyvonat az állomásokon sokat tolat. A Máv. üzletvezetősége most értesitette a vasi közigazgatási bizottságot, hogy a kéthetenként egyszer közlekedtetendő tehervonatot beállitani módjában nincs, azonban lépéseket tett aziránt, hogy a budapesti vonat sárvári várakozási idejét meghosszabbitsák. Ilyen értelemben a közigazgatási bizottság is megkeresi a Máv. igazgatóságát

— **Benes Tapolcsányba utazott.** *Benes* cseh külügyminiszter tegnap este Masaryk elnökhöz utazott Tapolcsányba.

— **Németország nyomdászsztrájk előtt.** A német szocialisták követelik a bankóprés megállitását. Németországban nyomdászsztrájk fenyeget.

— **Berlintől Kaposvárig gyalog.** Kaposvárról jelentik: A rendőrségen őrizetbe vették *Skobel* Albert 29 éves kereskedőt, aki utlevél nélkül lépte át az ország határát. Skobel egy társával julius 2 án indult el Berlinből gyalog azzal a céllal, hogy Romániába mennek. A magyar határt Szentgotthárdnál lépték át és szerencsésen eljutottak Bécsig gyalog. Ugyancsak őrizetbe vette a rendőrség *Bidó* Károly 24 éves lakatost, ki a ruhrvidéki Oberhausenből jött gyalog Kaposvárra.

— **Angol szakvélemény a magyar korona indokolatlan lemorzsolódásáról.** Londonból jelentik: Egy tekintélyes angol közgazdász terjedelmes cikksorozatban tárgyalta meg a magyar korona világpiaci lemorzsolódását az „Observer", a „Morning Post" és a „Manchester Guardian" cimü lapok hasábjain. Kimutatást közöl a magyar gabona exportfeleslegéről, aminek értékét 300 milliárd magyar korona értékben állapit meg, amivel szembe állitja a magyarországi papirpénzforgalom 180 milliárdnyi értékét és megállapitja, hogy a koronának esése teljesen indokolatlan és tisztán jóvátételi manőver. Helyteleniti, hogy a jóvátételi bizottság nem vette egész terjedelmében figyelembe a magyar miniszterek előterjesztéseit ez ország gazdasági válságáról. Óva inti a hatalmakat, hogy Ausztria és Németország után még Magyarországot is lezüllesszék a gazdasági posványba, mert a végleges összeomlás küszöbén lévő Németországgal szemben Délkeleteurópa politikai és gazdasági stabilizálása fontosabb kontinentális érdek, mint valaha is volt.

— **„Nem irhatja alá Magyarország mégegyszer a trianoni szerződést."** Londonból jelentik: Az egész angol sajtó intenziven foglalkozik a sinajai kisantant konferenciával, amelynek határozatai nem állnak összhangban az általános angol közvéleménnyel Magyarországot illetőleg. Különösen élesen helyezkednek szembe a sinajai határozat azon részével, amely szerint a zálogjogok felfüggesztéséért követelik Magyarországtól a trianoni szerződéssel hasonló uj jegyzőkönyv aláirását, illetve a teljes ellenőrzési jog elismerését. „Magyarország ilyen megaláztatásba még a kölcsönkilátások kedvéért se hajthatja bele magát, — irja többek közt a Times — ami egyrészt felesleges is, másrészt Magyarország kinyilvánitotta, hogy meg akarja találni a modus vivendit a kisantanttal."

— **Franciaország fel akarja boritani a lausannei békét.** Párisból jelentik: Az egész francia sajtóban mind hangosabb propaganda indult meg a már megkötött lausannei békeszerződés elismerése ellen. Nap nap után adnak hirt keresztény üldözésekről és minden esetben követelik az azonnali retorziót. A francia kapitalista érdekeltségü lapok pedig vitatják a lausannei szerződésben kikötött török jogokat a petroleumforrások török birtoklása felett, amely sajtóviták oly mértéküekké váltak, hogy a francia kormány hivatalos jegyzéket nyujtott át Angorában a szerződés vonatkozó részeinek sürgős revideálása érdekében. A török kormány a jegyzékre rendkivüli udvariassággal válaszolt, de kijelentette, hogy szankcionált jogoknak tekinti az összes Lausanneban elért nemzeti jogait, amelyekből nem kiván semmit engedni. — A török válaszjegyzékre az egész francia sajtó követeli a kormánytól, hogy Konstantinápolyt ne üritsse ki, ami viszont egyértelmü lenne a lausannei béke teljes felboritásával.

— **Ravaruszka falu leégett.** Lembergből jelentik: Az esemény nem csupán azért érdekes nekünk, mert óriási tüzről szól, amelynek következtében száz ház, vele egy egész falu porrá égett és a falu lakóssága földönfutóvá lett. Ravaruszka a világháboru történetében játszik magyar vonatkozásokban jelentős és szomoru szerepet. Ravaruszkánál vonult fel először nyilt harcra a magyar huszárság, a vörös ördögök, de ugyancsak Ravaruszka mellett érte hadseregünket az a döntő vereség is, amelynek következtében az oroszok benyomulhattak a Kárpátokba. Ravaruszka tehát mától fogva nincs többé. A lengyel kormány a pusztitó tüzvész károsultjait az ország különböző falvaiba és városaiba telepitette széjjel, mert nem képes teljesen züllött pénzügyi helyzetében arra, hogy állami támogatást nyujtson a nevezetes falu ujraépittetéséhez.

— **Közép-Európát csak az utódállamoknak gazdasági szervezetbe tömöritése állithatja talpra.** Párisból jelentik: A Matin legutóbbi számában Közép-Európa helyzetéről figyelemreméltó cikk jelent meg. A Matin Ausztria helyzetének rövid ismertetése után kifejti, hogy tisztán pénzügyi alapon nem lehet Ausztriát vagy az utódállamok bármelyikét talpraállitani. A békeszerződések ugyanis politikai államokat teremtettek gazdasági alap nélkül s igy minden rekonstrukciós akció sikerének előfeltétele az, hogy az akció nemzetközi gazdasági szervezet létesitésére irányulna. Ez kell, hogy az európai politika vezető eszméje legyen.

— **Uránia. Jön: „Nebántsvirág".**

— **Romániában titkos jellel látják el a postautalványokat.** Kolozsvárról jelentik: A román postaigazgatóság a legutóbb elszaporodott postautalványhamisitások meggátlása végett rendeletet adott ki, amely szerint a postautalványokat titkos jellel kell ellátniok a felvevő hivataloknak. A címzett az utalvány összegét csakis ilyen titkos jellel ellátott utalványra kaphatja meg. Ez az intézkedés természetesen valósággal megbénitja az utalványforgalmat, mert a leggyakoribb eset az, hogy a felvevő hivatalban szolgálatot teljesitő tisztviselők elfelejtik a titkos jelet alkalmazni, ami azután felesleges gyanusitásokra, igazoltatásokra vezet. Az intézkedés következményeit a legérzékenyebben a kereskedelem és ipar érzi és ezért a kereskedelmi és iparkamarák elhatározták, hogy a rendet hatálytalanitása érdekében feliratot intéznek a postaigazgatósághoz, illetve minisztériumhoz.

— **Orvosi hir.** Dr. *Haiszer* fogorvos szabadságáról megérkezett s rendeléseit megkezdte.

— **Uránia** augusztus hóban csak szombat—vasárnap játszik.

Szombat 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor „Nebántsvirág" Hervé operettje főszerepben Dán Norbert és Hollay Kamilla; „A csábitó" kalandortörténet, főszerepben Lóth Ila. Angol hiradó.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, sokkal a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

Hasznos tudnivalók.

Mit tegyen a gazda augusztusban?

A szántóföldön ugarszántás folyik, tarlórépát kapálunk, lent és kendert nyövünk. Mohart és réti szénasarjut kaszálunk. A dohánylevelek szedése megkezdődik. Borsó, bab, lencse, lóbab betakaritható.

A kertben bőven öntözünk. Betakaritjuk a mákot, fölszedjük a korai burgonyát.

A gyümölcsösben érik a gyümölcs. A gyümölcsöt ne rázzuk, hanem kézzel szedjük le, ha hosszabb ideig akarjuk eltartani. A gyümölcs alatt görnyedő ágakat minden esetben támasszuk alá. A málna felnőt végeit visszavágjuk a az elgyümölcsözött hajtásokat tőből lemetszük.

A szőlőben peronoszpora ellen harmadszor permetezünk. Harmadik kapálás, kötözés, fattyazás a a hajtások begyének visszakurtitása folyik. A csemegeszőlő érni kezd s árusitható.

Az igásállatokra ügyelünk, hogy melegedve ne igyanak sok hideg vizet.

Az adónak a harmadik évnegyedre eső részét befizetjük, hogy vessük a gondját.

A budapesti tőzsde záró árfolyamai

A budapesti tőzsde délután 1 órai záróárfolyamai a következők:

Államadóssági kötvények

Aranyjáradék	—
4% kor. jár.	—
4% koronajár.	—
6% hadik.	—
5½% hadik.	—
4% nem. n. kor. jár.	—

Bankok

Ang.-M. b.	78000
Hazai	160000
Agrár	—
Magy. Hit.	440000
Jelzálog	39000
Leszámit.	78500
Ol.-M. bank	26500
Osztr. Hit.	158000
Salgó	630000
Rima	170000
Közuti	41000
Városi	76000
Délivasut	140000
Államvasut	485000
Nova	127000
Angol	—
B. Agrár	62000
Iparbank	—
Földhitelb.	215000
Hermes	76000
Horv. szl. j b.	50000
Ingatlan	180000
M. Cseh iparb.	41000
Forgalmi	39000
Ker. Hitel	—
Magyar-Német	48000
Közp. Jelzál.	23000
Városi bank	19[illegible]00
Merkur	29000
Nemz. b. és tak.	44000
Keresk. B.	625000
Lloyd bank	24000

Takarékpénztárak

Belvárosi tp.	38000
Lipótvárosi	26000
Fővárosi	99000
Kőbány. Tak.	9000
Által. Tak.	125000
M. orsz. közp.	15[illegible]000
Hazai első	2250000

Biztositók:

Első M. Bizt.	1900000
Fonciére	180000
Magy.-Franc.	—
Jég	75000
Pannonia b.	—

Malmok

Bors.-M.	160000
Concordia	65000
Békéscsabai	78000
Budapesti	148000
Törökszmiklós	37000
Gizella	—
Hungária	78000
Királymalom	45000
Viktória	230000
Tr. Danubia	38000
Union gőzm.	—

Bányák és téglagyárak

Beocsini	825000
Bors. szén	—
Szentlőr.	80000
Cement	150000
Északi szén	—
Szászvári	460000
Kohó	725000
István tégla	—
Kőb. gőzt.	125000
Drasche	180000
Magnezit	2000000

Aszfalt	55000
Ált. Kősz.	2475000
Kerámia	95000
Nagybát.	200000
Ujlaki	135000
Urikányi	980000
Back m.	80000
Bauxid	130000

Nyomdák

Athenaeum	265000
Franklin	—
Globus	44000
Kunossy	46000
Pallas	145000
Révai	90000
Rigler	72000
Stephaneum	39000

Vasművek és gépgyárak

Kóburg	70000
Csáky	55000
Gazd. Gg.	1065[illegible]0
Fegyver	920000
Frankl	90000
Ganz-Dan.	16800000
Ganz-Vill.	1775000
Gép és vasut	85000
Győrffy	65000
Hofherr	180000
Kaszab	63000
Kühne	84000
Láng	180000
Lipták	29000
Mág	68000
Magyar acél	150000
Belga fém	135000
Motor	67000
Ólomárugyár	38000
Vegyipar	38000
Vagongyár	140000
Roessemann	68000
Schlick	70000
Schuller	65000
Teudloff	46000
Wörner	—
Chaudoir	175000
Rex-Lloyd	—
Fábián vas	21500
Cilner	16000
Interrex.	47000

Különféle vállalatok

Légszesz	950000
Bárdi	—
Baróti	—
Bóni	96000
Brassói	360000
Chinoin	48000
Danica	135000
Diana	30000
Églisz	29000
Egy. izzó	525000
Textil	32000
Gyapjumosó	110000
Papir	84000
Részvénysör	225000
Szövő-Kötő	70000
Spódium	350000
Temesi sz.	96000
Dorogi	—
Délcukor	440000
Star	—
Felten	590000
Fiumei rizs	—
Flóra	535000
Fővárosi sör	50000
Goldberg.	83000
Gschwindt	260000
Halkeresk.	36500
Műtrágy.	420000
Horvát cuk.	775000
Hungária	—
Juta	155000
Kábel	—

Karton	87000
Keglevich	22000
Keleti Murányi	56000
Királyautó	16000
Királysor	65000
Klein	17000
Klotild	107500
Polgári sör	400000
Krausz szesz	78000
Liget szan.	75000
M. Cukor	3100000
Lámpa	196000
Auer	—
K. és lenipar	73000
Őstermelő	270000
Pamut	225000
Gumi	160000
Szalámi	24000
Vasuti forg.	220000
Marosi pet.	95000
Mezőg. Ip.	1010000
Oceán	35000
Olajipar	125000
Pann. sör	24000
Phöbus	36000
Rothmüller	24000
Dtuli sertés	61000
Vander	30000
Lukács	—
Alt. Gáz	27000
Püspöki	79000
Royal szálló	—
Schwartzer	40000
Szeg. kendor	—
Szikra	72000
Stummer	1400000
Telefon	96500
Tem. sör	105000
Tokaji	70000
Török	27000
Turul cipő	—
Unió szinh.	21000
Várm. mezőg.	24500
Vasm. vill.	46000
Vill. pezsgő	32000
Zagyvapálf.	70000
Mezőh. cukor	260000
Kissling	26000
Mérleg	43000

Falpari vállalatok

Merkurfa	15000
Cserző	26000
Dunaharaszti	30000
Egyes. fa	44000
Foresta	—
Fournier	38000
Gutmann	470000
Hazai fa	130000
Honi fa	28000
Kőrösbányai	26000
Különl. épit.	—
Lignum (hift)	92000
Magyar ált. fa	—
Amerikai fa	31500
Erdő	15000
M. Lloyd	80000
Malomsoky	21500
Nemzeti fa	300000
Lichtig	15500
Uj Ofa	450000
Orsz. fa	—
Rézbányai	54000
Szlavónia	97000
Union	1600000
V.k. butor	16250
Zabolai	148000
Zentai	135000
Mfir.	240000

Közlekedési vállalatok

Adria	750000
Atlantika	68000
Levente	535000
Bur	33000
Miskolci vill.	—
Tröszt	112000

KÖZGAZDASÁG.

Akácfák kimélése és uj ültetések

A belügyminiszter a földmivelésügyi miniszterrel egyetértőleg a napokban rendeletet bocsátott ki, melyben utal arra, hogy egyes községekben a mézelőfákat és cserjéket rendszertelenül kiirtották, ujak pótlásáról nem gondoskodnak, figyelmébe ajánlja a hatóságoknak, az utcán és köztereken álló fákat kiméljék, ne csonkázzák le tulságosan, mert a lecsonkitott fák virágot egyáltalában nem, vagy csak későn hoznak, sőt a fák hamarabb elhalnak, ennek következtében a méhtenyésztés, aminek fontossága nyilvánvaló, nagy kárt szenved. Ezért a fák kimélését és minden megfelelő területnek mézelő fákkal, cserjékkel beültetését ajánlja.

Négy millió hl. borra számitanak

Mint illetékes helyen kijelentették, az idei bortermés minőségileg és mennyiségileg jónak igérkezik. Számitás szerint körülbelül 3—4 millió hektoliter bort fog hozni, amelynek értékesithetősége összehasonlithatatlanul könnyebb lesz, mert a szeszfoka jelentékenyen nagyobb, mint a tavalyi boroké volt. A bortermelés válsága azonban a forgalom növekedésével és a jó terméssel még mindig nem oldódott meg.

A tőzsde hirei.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Budapest, aug. 9. A mai tőzsdén már nyitáskor élénk forgalom fejlődött ki. Hogy nagyobb hossz nem fejlődött ki, annak az az oka, hogy a spekuláció angazsmányai 27-én kerülnek lebonyolitásra és a mai napon, amikor a 22-iki kassza napra kötöttek üzletet — *sem pénz, sem áru nem volt.* A szilárdság a nehéz papirokból indult ki, melyek az első félidőben 50. sőt 70 százalékos nyereségre tettek szert. — A Ganz Danubius a tőzsdeidő végén elérte a 17 milliós jegyzést. A bankplacon a szilárdság a Pesti Hazai Elsőből indult ki és innen átterjedt a többi értékekre. Az arbitrázs papirokban az irányzat nyitáskor szilárd volt. A tőzsdeidő közepe felé azonban gyengülés mutatkozott és zárlat előtt lemorzsolódás állott be. Zárlatkor az irányzat szilárd volt, a forgalom élénk. Kosztpénz 6 százalék.

A tőzsdetanács rendeletére a tőzsdetitkárság délután 1 órakor kiürittette a termet és megakadályozta az utótőzsdei forgalom kifejlődését.

Magánforgalom. Angol Magyar 80, Lloyd Bank 28, Földhitel 230, Magyar Hitel 440, Ingatlan 190, Leszámitoló 78 79, Mercur 31, Urikányi 1175, Kőszén 2425, Salgó 635, Lámpa 195. Irányzat szilárd.

Nem hivatalos értékek. Formácia 5—6000, Ujpesti Baton 3200 3600, Délkeleti Biztositó 32000—84000, Just Izzó 15000—17000, Mezőgazd. Cukor 15500—19725, Sajó szén, Corvin gép 9000—12500, Corvin szinház 2400—2600, Bpesti Bank 8600—9200, Fabank 7800—8200, Kopeczky 2600—3500, Warensdorffy 2000—2400.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes **SZŐRME-ÁRUKAT** leszállított árakon kiárusítom. — Sok pénzt takarít meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel
FORGÁCS REZSŐ, bőrfiai szőrme- és szőrsárukészítő **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Valuták és devizák:

Napoleon 88800, Font (London) 86400—88800, Dollár (New-York) 19000—198 0 Francia frank (Paris) 1080-1116, Márka (Berlin) 1·30 1·53, Olasz lira (Milano) 814 - 840, Osztrák kor. (Bécs) 26·60—27·90, Lei (Bukarest) 9·50 - 10250, Szokol 565 - 1·89 Svájci frank (Zürich) 3440 - 3560, Dinár (Zágráb) 205—213 0, Lengyel márka (Varsó) 860-960. Amsterdam 7300. — Koppenhága 3460—3570. Kristiánia 3045-3165, Stockholm 5020-5200.

Zürichi zárlat:

Berlin 1·00, Amsterdam Hollandia 216 00, New-York 548—00 London 2502. Párizs 8120, Milano 2342·80, Prága 1600, Budapest 03·½, Zágráb 595, Varsó 25. Wien 0·75 00. Sofia 500, Osztrák bély. 0 79 50.

Zürich este. Párizs 313o, London 25oo, New York 547 50, Brüssel 2405, Mailand 2342 50, Holland 21590, Berlin 105, Wien 77, Sofia 5, Prága 16, Varsó 25, *Budapest 3·50,* Bukarest 275, Zágráb 595.

A korona Bécsben 380, Prágában 20 50.

A mai terménytőzsdén élénk forgalom mellett árak 2ooo—25oo K-val emelkedtek. A malomkartel buzát 76 kg. alapon Budapesten 765 K-val vásárolt. 79 kg. buzáért dunántuli állomáson 750—755 K t fizettek élénk forgalom mellett. — A bpesi malomkartel több mint 10 vagont vásárolt, vidéken 30—40 vagon kelt el. — Rozs állomáson 48—49 vagon. Malmok a tőzsdeidő elején 5oooo, majd 5o5oo K-val vásárolták bpesti pariltásban. Takarmánycikkek piac megélénkült. Árpa Fehérmegyéből 510, Bpesten 550. Zabot élénken keresték, áru kevés volt. Árfolyama 640—50 között mozog állomáson. Egy tétel Józsefvárosi pályaudvarnál 720. — Tengeri állomáson félkassza előre 560—570. — Egyebekben az üzlet csendes. Buzakorpát Budapesten 375 K-val kínálták és 350 K-val erős pénzajánlat volt.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidék) uj 77075 - 78085, egyéb 76070-7780 rozs 50500-50515 takarmány árp. 5[illegible]000-30000 sör 0000-0000 zab 68000-70000 tengeri 580 0—59000, repce 127500, korpa 35000—36000, köles —'—.

Marhahusvásár. I. r. egész 58oo—72oo, hátulja 63oo—76oo, eleje 57oo—69oo; II. r. egész 45oo—56oo, hátulja 44oo—59oo, eleje 38oo—42oo. Csontozni való 31oo. Leélt borju bőrben 85oo—88oo. Juh I. r. 54oo—6ooo, II. r. 46oo—52oo Faggyu 24oo—45oo. Marhabőr 8ooo—82oo. Borjubőr 85oo—1oooo. *Felhajtás:* Nagymarha 41, eladva 31. Borju 52, eladva 32, Birka 132, eladva 115. A vásár lanyha volt.

Sertésvásár. Felhajtás 98o, eladva 44o. Arak: I. r. 74oo, könnyü 68oo—71oo, közepes 72oo. Lehuzott hus 72oo—75oo. Sózott szalonna 92oo—96oo. Zsir 12ooo. A vásár lanyha volt.

Főszerkesztő: zeéri Pösch Géza.
Felelős szerkesztő Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Apró hirdetések.

Minden azó 40 korona, vastagabb betűvel az korona. Állást keresőknek 50 százalék árengedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 szavaink felár. 1.egkisebb hirdetés 10 azó

Kicsenyés ám szép egy szobe, lanyha és mellékhelyiségekbül álló lakásomat szép bél szobe, konyha és mellékhelyiségekbül álló lakásért. Cím a kiadóban.

Érettségizett férfi gyakornokokat és tisztviselőket heres szomszéd belépésre Gazdák Biztosító Szövetkezete, Kaszásy-u. 23/c.

Kifuto és vegy leány szomszéd felvétetik. Cím a kiadóban.

Gépírónőt keres dr. Balázs Zsigmond ügyvéd.

Jó szakácsnő állást keres, esetleg magános úriember gazdasszonynak is elmenne. Cím a kiadóban. 7934

Erős fiu tanulónak felvétetik Nagy Antal sütőmesternél, Csengery-ut 68. 7913

Kisebb igényü gyermektelen család keres egy bútorozott szobát konyhahasználattal, ágyneművel. Ajánlatokat »Magas bérért« jeligére a kiadóba kérek.

JUMPER PAMUT
a legszebb szinekben, legnagyobb választékban
D. M. C. hímzőpamut minden számban
KLEIN JÓZSEF ÉS TESTVÉRE
kalapüzletében.

Faárverés elhalasztása.
Morgány puszlához tartozó fakitermelést telepre augusztus 11-re hirdetett tüzlaárverést nem tartjuk meg.
Fatermelő és Fakereskedelmi R. T.

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Deák-tér 1. sz. alatti
cipő-üzletben
rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt hord.
Javítások gyorsan szakszerűen.
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL nár megrendelhető

ÉKSZEREIT mielőtt értékesítené, saját érdekében nézze meg a kirakatunkban lévő napi árakat. Mindenféle ékszereket óriási árban veszünk.
GELLÉRT TESTVÉREK
Budapest, VI., Révész-u. 6. szám.

Kőrisbogár, anyarozs, hársfavirág és minden más évszaknak megfelelő a legmagasabb napi áron értékesíthető:
Pantodrog Magyar Gyógynövény R. T.
Budapest, VIII., Baross-utca 13.
FIGYELEM! Czégünk nevével visszaélnek, azért budapesti bodánban kőrisbogárért 1000, anyarozsért 500, hársfavirágért 200 K-val magasabb árat ajánlunk kilogrammonként a napi árnál.

Ajánlunk legolcsóbban, míg készletünk tart:
Szuperfoszfátot julius, augusztus, szeptemberi szállitásra, vevő tetszése szerint
40%-os Kálisót, Kainitot, továbbá
Mésznitrogént, Kénsavas-Ammoniákot,
egész vagontételekben közvetlen a gyárból és kisebb mennyiség vasárlásánál
itteni raktárunkból
szállítva.
Melis és Pintér, Szombathely
Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társ. képviselője.
7840

Iskolakönyvek bekötését
legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája
Fő-ut 5. szám alatt.

Hirdessen a Zalai Közlönyben

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kékcilling"-ben
NAGYKANIZSA
Telefonszám 388. Központ szálloda.

Tanulónak
felvétetik egy jó házból való fiu
Hoffmann és Frank
rövidáru nagykereskedésében
Nagykanizsa, Csengery-utca 3.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig log tartani.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycím: Futura. Telefonszám: 193.

KOSZTPÉNZT
kihelyezésre elfogad, idejében feladott
levelekben meghizásokat
legalőnyösebben effektuál, **vidéki meghizásokat** pontosan teljesít a
Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R. T.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. szám.
Telefon: József 60-40., József 13935.
Sürgönycím: COHDEMANK. 7945

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alakú forgalmi adókönyvnek a vállalatok napi zárlati rovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lobort, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz
FORGÁCS REZSŐ,
NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 181. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 11. Szombat Egyes szám ára 100 korona.

Zala Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám József 73—61.

Előfizetési ára: Egy hóra 2000 M, negyedévre 6000 K Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

Keszpénzzel Lementesítve „Zalai Közlöny"
Nemzeti Muzeum Budapest
2

Az angol válaszjegyzék.

London, aug. 10. (Szikratávirat.) Az angol miniszertanács tegnap délben fél egy órakor kezdődött. Ezt megelőzőleg Baldwin miniszterelnök hosszabb tanácskozást folytatott Robert Cecil lord igazságügyminiszterrel. Cecil lord részletesen tájékoztatta a kabinetfőnököt azokról a tárgyalásokról, amelyeket Párisban Millerand köztársasági elnökkel és Poincaré miniszterelnökkel folytatott.

A miniszertanács két és negyneyed órán tartott. A tanácskozásról a sajtó hivatalos közlést nem kapott és a kabinet tagjai rendkivül zárkózottak. Mindazonáltal jól értesült londoni politikai körökben ugy tudják, hogy a kormány megegyezett a szövetségesekhez küldendő válaszjegyzékek szövegében.

E jegyzékek tartalmáról különböző értesülések keringenek. Azt állitják, hogy az angol jegyzék propaganda jellegű, mert kimeritőbben foglalkozik az angol kormány külügyi politikájával.

Az uj jegyzékeket fölhivásnak tekintik a világ közvéleményéhez. Az angol kormány ezuttal a Ruhr-megszállás törvényességének kérdését is érinti és javaslatot tesz szakbizottság kiküldésére.

A válaszjegyzék behatóan foglalkozik a szövetségközi adósságok kérdésével is. Az angol kormány kijelenti, hogy lehetetlen csatlakozni a francia és belga álláspontho z és lehetetlen követelnie, hogy a németek a passzív ellenállást feltételek nélkül megszüntessék.

Az olasz jegyzékre adandó válasz még nem készült el. Politikai körökben ugy tudják, hogy az Olaszországnak küldendő válasz el fog térni a francia és a belga választól.

Hir szerint az angol kormány a haborus adósságok megsemmisitéséről csak akkor fog tárgyalni, ha a Ruhr-kérdésben tisztázódik a helyzet.

10, 20 és 50 milliós bankjegyek Németországban.

Berlin, aug. 10. (Telefonjelentés.) A tegnapi nap folyamán kiadták azokat a birodalmi bankjegyeket, amelyek 10, 20 és 50 millió márkára szólanak. A három bankjegy egyenlő nagyságu. Fehér papirra vannak nyomva, annak is csak az egyik oldalára, egyszerű fekete festékkel, mert a komplikált nyomáshoz szükséges idő nem állt rendelkezésre. A jobboldalon van szonban a vizjegy, amely a hamisitást lehetetlenné teszi. A tizmilliós bankjegy szürke szinű, a huszmilliós világoskék és az ötvenmilliós vörösbarna.

Kitört az ellenforradalom Görögországban.

A tömeg pusztit és rabol Szalonikiban. — A kormány-csapatok elégtelenek bizonyultak. — A vezetőférfiak polgárháborutól tartanak. A szövetséges hatalmak segitségét kivánják.

Róma, aug. 10. (Szikra távirat.)

Athéni jelentés szerint Görögországban ellenforradalom tört ki. A zendülés főfészke Szaloniki, ahol többezer főnyi munkástömeg megtámadta a tőzsdét, pusztit és rabol a városban. A helyőrség ereje elégtelennek bizonyult a mozgalom elnyomására és a kormány uj segitőcsapatokat küldött Szalonikibe.

Athénben és az ország többi városaiban is voltak zavargások. Hir szerint az ellenforradalmat az anarchisták vezetik. A görög vezetőférfiak közül többen a szövetséges hatalmak segitségül hivását ajánlották, mert attól tartanak, hogy ha nem történik gyors beavatkozás, akkor komoly polgárháborura kerülhet a sor. A forradalom oka első sorban a nép insége. A kormányt azzal vádolják, hogy a szegény osztállyal nem törődnek és csak a nagytőkések kedvét keresik.

Bethlen gróf miniszterelnök valódi értékére szállitotta le Friedrich és Ulain vádjait.

Nagy igazságügyminiszter politikai tőkekovácsolásnak minősiti Friedrich felszólalását — Hogyan is áll a „részvények ügye". — Politikai férfiak befeketitése. — Kállay pénzügyminiszter az adótörvényről. A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, aug. 10. (Tudósitónk telefonjelentése.) A mai ülést $^1/_2$11 órakor nyitotta meg *Szcitovszky* Béla elnök. *Mikovényi* Jenő a mentelmi bizottság előadója bejelenti a bizottság jelentését *Huszár* Elemér és *Lendvay* István ügyében. Az utóbbira kéri a sürgősség kimondását. A Ház a sürgősséget Lendvay ügyében kimondja. S. *Szabó* Géza a vizügyi bizottság előadója a Duna Tisza közi társulatok ujabb szabályozásáról szóló törvényjavaslatot, *Szabóky* Jenő a vizügyi bizottság előadója a vetőgazdasági termelésre alkalmas területek lecsapolásáról szóló, *Neubauer* Ferenc a pénzügyi és földügyi bizottság előadója a buzakötvényekről szóló törvényjavaslatot terjeszti be. N pl rend szerint folytatják az egyes pénzügyi természetű intézkedések ről szóló törvényjavaslat folytató lagos vitáját.

Az első felszólaló *Pikler* Emil. A legintranzigenzebb álláspontot akarja kifejteni a javaslattal szemben, mert a javaslat alapján éppen azokt ól akarják beszedni a legnagyobb adókat, akiknek kicsi a jövedelmük, a munkásoktól, kereskedőktől és iparosoktól, így a gazdasággag gyengébbektől. Határozati javaslat nyujt be, mely szerint utasitsa a nemzetgyűlés a pénzügyminisztert, terjesszen be jelentést a föld, kereseti, forgalmi és fogyasztási adókból befolyt jövedelmekről. Ujabb határozati javaslatot nyujt be, mely szerint utasitsa a nemzetgyűlés a pénzügyminisztert, hogy a fiz fizetésű magánalkalmazottak és bérmunkások a kereseti adón kivül ily jövedelmi adót is fizessenek. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

A következő felszólaló *Rupert* Rezső. Nem lát tervszerüséget a pénzügyi politikában, hanem inkább ötletszerüséget. A költségvetés jósága a kormány dicsősége. Sztambuljszkyra büszke lehet Bulgária. (Felkiáltások: Hiszen kommunista volt.) Birálja a kormány vámpolitikáját. Ennek a kérdésnek a terhét a közönség nem fogja elbirni. Belgiumban az igazságügyminiszter alkalmazotti kara 8 tisztviselő tagból áll. Minél több a hivatalnok, annál bonyolultabb a bürokrácia. *Farkas* Tibor a javaslat mellett szólal fel, azt elfogadja. *Zsilinszky* Endre a javaslatot együtt nem szavazza meg. Meggyőződött arról, hogy ez az adó aulyos. A bankokat és a vállalatok vagyonát kell sulyosan megadóztatni. *Biró* Pál: Az adótörvényekkel nem szabad a társadalmi osztályokat egymás ellen hangolni. A javaslatot elfogadja.

Ezután *Kállay* Tibor pénzügyminiszter szólal fel.

Kállay Tibor kijelenti, kifogásolják azt, hogy a javaslatokat incidentaliter nyujtották be és nem egyenlő terheket jelent az összes társadalmi osztályokra. Ebben az ügyben meg akarja jegyezni, hogy *nem adótörvényrol van szó, hanem adóbejizelésről.* — A szorzószámok nemcsak azokra vonatkoznak, akik befizették az adót, hanem *mindenkire*, hogy igy a kincstár olyan jövedelemhez jusson, amilhez feltétlenül szüksége van. *A javaslat alkalmazkodik az élethez.* Kimondja, hogy uj adókat is lehet kivetni. A javaslat a háztulajdonosok és szőlő birtokosok kivánságait is figyelembe vette. Nem tartja helyesnek, hogy *erőszakosan akarják emelni korona nánk értékét.* Az ilyen hirtelen javulás után könnyen jöhetne zuhanás, ami azután *gazdasági katasztrófát jelentene.* Ami a kivitelt és behozatalt illeti, ebben a tekintetben többször volt alkalma nyilat kozni. Igy ezuttal annak kijelentésére szorulkozik, *hogy a legközelebbi jövőben állitanak fel egy uj tilalmi listát*, amely szükebb lesz az eddiginél, ami a behozatalt illeti, *kétségtelen, hogy e lekintetben korlátozásokat kell felállitani a jövőre nézve*, a nehéz gazdasági helyzetnek megfelelően. A törvényjavaslatra visszatérve megjegyzi, hogy itt *egyszerű befizetési javaslattal állunk* szemben és hogy olyan érdekről van szó, amelyeket minden adóiró polgár fizet, akik nem esnek a létminimum alá. Kétségtelen, hogy előfordulhatnak igazságtalanságok az adókivetések körül, de hisz a törvényjavaslatban meg van adva a lehetőség arra, hogy ezeken az igazságtalanságokon segithessünk. Mindezekkel a garanciákkal felszerelve annál is inkább elfogadhatjuk a javaslatot, mert végeredményben *a korona romlásánál jóval kisebb mértékü pótlást tervezünk.* Uj adókivetésnél feltétlenül magasabb összeggel kellene dolgoznunk, mint a jelen törvényjavaslatban. Kéri a törvényjavaslatnak á'talánosságban való elfogadását.

A Ház többsége a javaslatot általánosságban elfogadja.

A Ház dönt a határozati javaslatok felett. Dénes István, Propper Sándor és Pikler Emil határozati javaslatát a Ház többsége elveti. Ezután áttérnek a részletes tárgyalásra.

Gaál Gaszton szólal fel az első szakaszhoz. Határozati javaslatot nyujt be, amelyben kéri, hogy azok, akik vagyonadó alá esnek, a jöve-

delmi adózásoknál ne fizessenek 20 szoros összeget. Elnök napirendi indítványt tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

Friedrich István a napirendhez kér szót. Az ingyenrészvényekről beszél. Több képviselőtársával felkereste az igazságügyminisztert, hogy megkérdezze, mennyire jutott a nyomozás. Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy nem hajlandó nyilatkozni. Eddigi álláspontját írásba adta. Felolvassa Friedrich a nyilatkozatot, mely azt mondja, hogy az igazságügyminiszter visszavonul ettől az ügytől, mert elhamarkodta a dolgot, ugyanis nagyobb jelentőséget tulajdonított, mint a mekkorra valójában van. Ujain nem követett el igazságtalan- és jogtalanságot.

Friedrich felolvassa a Kereskedelmi Banknak Dorogi, Gummi stb. papir vevőinek pontos névsorát. Felmutat egy levelet, amelyben fel ajánlották ezeket a részvényeket.

Majd felolvassa azoknak a nevét, akik nem fogadták el és visszaküldték a felajánlott leveleket. Ezek: *Baross* Gábor postatakarékpénztári főigazgató, *Baross* Endre lakásügyi miniszteri biztos, *Morva* Lajos miniszteri tanácsos, *Farkas* Géza Nagyatádi titkára, *Schandl* Károly földmivelésügyi államtitkár és *Moser* Ernő nemzetgyűlési képviselő.

Majd további felszólalásában azt állítja, hogy Andréka főkapitány 80, Sárközy detektivfőnök 25, Iklódy 50 darab részvényt kapott.

Nagy Emil igazságügyminiszter áll fel ezután szólásra:

Friedrich felszólalása — ugymond — *politikai tőke kovácsolását jelenti.* Amikor a Házba jött, Friedrich kijelentette előtte, hogy fel fogja olvasni azoknak nevét, akik elfogadták a részvényeket és a sajtó utján nyilvánosságra fogja hozni. (Friedrich közbeszól: Nem követtem el indiszkréciót.)

Bethlen gróf miniszterelnök szólal fel: Friedrich azt mondotta, hogy az fontos nemzeti ügy.

Friedrich: Nem így mondtam!

Rakovszky Iván ügyében előadja a maga véleményét. — Rakovszky hazament, felhozta neki az összes levelezését a részvényügyre vonatkozólag. — Levelezéséből kitűnik, hogy *testvére* Rakovszky István vezette ügyét, tehát *a dologról a belügyminiszter nem tudott semmit.*

Bethlen folytatja: Rakovszky fivére felszólítást intézett az illető bankhoz, melynek több mint 40 éve ő üzletfele és kérte, hogy a maga és fivére számára vásároljon ezekből a részvényekből pénzbefektetés céljából. **Ez nem más, mint részvényvásárlási ügy lett.** Friedrich azt akarta mondani, hogy a belügyminiszter inkorrekt dolgot követett el, amikor testvérének ezt a megbizást adta; a belügyminiszter majd megfogja a maga igazságát találni.

Bethlen: Temesváry Imre Kiss Menyhért beszéde alatt idejött hozzám több képviselővel együtt és azt mondták, hogy a közbeszólás szerint *Friedrich nagy botrányt fog provokálni.* Megkérdeztem Friedrichet, mit akar, kijelentette, hogy az igazságügyminiszter nyilvánítani fogja feltevéseit.

Rakovszky szólal fel. Azok után, amiket az igazságügyminiszter elmondott, nincs mit mondania. — Kötelessége kijelenteni, hogy a részvényügyekben nem ő, hanem fivére járt el. Ő a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak nemcsak tisztviselője, hanem üzletfele is, tehát protekcióra neki nem volt szüksége. Hangoztatja, hogyha vett is részvényeket, azokat csak készpénzen vette. *Ingyen nem kapott soha részvényeket.* Jól tudja, hogy ez a dolog őreá nézve nagyon kellemetlen, azonban, *ha politikailag meg akarják buktatni, akkor politikai kérdésekkel álljanak elő.*

Biró Pál tiltakozik az ellen, hogy magyar közéleti férfiakat befeketítsenek. A Ház az elnök napirendi javaslatát elfogadja. A mai ülés fél 4 órakor ért véget.

A vasutigazgatóság elbocsátja azokat, akik a sztrájk felidézésében részt vettek.

A MAV. igazgatóság büntető rendelkezései. — Huszonegy alkalmazottat azonnali hatállyal elbocsájtanak. — A sulyosan kompromitált alkalmazottak ellen is megindul a fegyelmi eljárás. A kormány feloszlatta a Mozdonyvezetők és Fűtők Országos Szövetségét.

Budapest, augusztus 10. (Saját tudósítónk telefonjelentése.)

A mozdonykisérő személyzetnek folyó évi augusztus első napjaiban lefolyt sztrájkjában részt vett személyzet vétségének megtorlása ügyében a m. kir. Államvasutak igazgatóságának értekezlete a következő határozatot hozta. Azokat az alkalmazottakat, akik a tömeges munkabeszüntetés, sztrájk előidézésében felbujtók, izgatók, vagy rábeszélőkként szerepeltek és a munkára hajlandókkal szemben erőszakos magatartást tanusitottak, a m. kir. Államvasutak igazgatósága, mint kivételes fegyelmi hatóság, a szolgálati és fegyelmi szabályzat 67. szakasza alapján a rendes fegyelmi eljárás nélkül, fegyelmi büntetésével azonnal beálló hatállyal a szolgálatból elbocsátja. A büntetésben huszonegy alkalmazott részesült. A sztrájkban ugyancsak sulyosan kompromitált alkalmazottak ellen az igazgatósági értekezlet elrendelte, a szabály szerinti rendes fegyelmi eljárást, melynek során az illető alkalmazottakat megállapitandó vétségüknek sulyosságához képest megfelelő büntetésben fogják részesiteni.

Egyben közli az Államvasutak igazgatósága, hogy a Mozdonyvezetők Országos Szövetségét és a Mozdonyfűtők és Vontatómunkások Országos Szövetségét, mely egyesületekből a sztrájk kiindult, a kormány feloszlatta.

Drágul a posta.

Budapest, augusztus 10. A m. kir. posta a pénzügynek ezen sulyos válsága idejében annak biztositása céljából, tekintettel a még mind untalan fokozódó rendkivül nagy drágaságra, díjszabását emelni kénytelen. Az uj tarifa főbb tételei a következők: Levél helyben 1oo K, távolsági forgalomban 2oo korona. Ausztria, Csehszlovákia, Lengyelország, Németország, Olaszország és Romániába 35o K. Egyéb külföldi államokba 5oo. Levelező lap 5o—1oo—22o és 3oo K. Nyomtatványok és áruminták 5o grammig belföldön 2o, külföldön 1oo. Belföldön nyomtatvány 1o grammig 2o korona. Ajánlási dij helyben 1oo, távolsági forgalomban 2oo, külföldre 5oo. Expressz-dij belföldön 5oo. Postautalvány belföldön 25 ezer K-ig 2oo, 50 ezer K-ig 4oo, 1oo ezer K-ig 8oo, azonfelül 1oo ezer koronánkint 4oo korona. Egy utalvánnyal 1,000.000 korona küldhető. Értéklevél értékdija belföldre 1,000.000 K-ig 1ooo korona, azon felül 5oo.ooo koronánkint 45o K. Csomagdij 1—5—1o—15—2o kg.-ig 25o—3oo—5oo—7oo—9oo korona 5o km-en belül. 2oo km.-ig 56o—9oo—16oo—26oo—3ooo korona. 2oo km.-en felül 8oo—14oo—24oo—34oo—44oo. Meghatározott élelmiszereknél 5o km.-ig 2oo—25o—35o—5oo—6oo. 2oo km.-ig 3oo—5oo—85o—12oo—155o. 2oo km.-en felül 4oo—7oo—12oo—17oo—22oo K. Távirati szó dija belföldön 6o K. Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Romániába 2oo. Német- és Lengyelországba 3oo, a többi külföldi viszonylatban az arany frank megállapitott frankonkinti 3ooo korona arányos szódija számittatik. Távbeszélőnél az évi előfizetés dija a rendes állomás után Budapesten 432 ooo, vidéken 162.ooo, illetve 54.ooo K. Helyi beszélgetés Budapesten 2oo, vidéken 1oo. Távolsági interurban beszélgetés dija Budapest körül 15 km.-re 1oo, egyéb viszonylatban 25 km.-ig 1ooo. 5o km.-ig 2ooo, 2oo km.-ig 3ooo, 2oo km.-en felül 36oo. Beszélgetés dija Budapestről Bécsbe 526o, Berlinbe 75oo K. A távbeszélő előfizetések és ezzel kapcsolatos dijak csak augusztus 16-val lépnek életbe. A távbeszélő állomást augusztus végéig fel lehet mondani.

A nagykanizsai Kulturház ügye.

A nagykanizsai iskolánkivüli Népművelési Bizottság junius 30-án tartott alakuló közgyűlésén elhatározta, hogy feliratttal fordul a nagyméltóságu Vallás- és Közoktatási Minisztériumhoz a Rozgonyi-utcai tornacsarnoknak Kulturházzá leendő berendezése tárgyában. Az inditványt a Zalavármegyei iskolánkivüli Népművelési Bizottság is magáévá tette s a beadvány, melyet a nagykanizsai bizottság nevében dr. *Szabady* Lőrinc kir. törvényszéki tanácselnök, mint a bizottság ügyvezető elnöke, a vármegyei bizottság nevében pedig dr. *Bödy* Zoltán alispán és *Szirmai* Mikes kir. tanfelügyelő irták alá, a napokban érkezett le a nagykanizsai állami iskolák gondnokságához véleményezés végett. A népművelési bizottság a kulturházzá átszervezendő tornacsarnokban kivánja a jövőben is rendezni a szabad lyceális előadásokat, itt kivánja elhelyezni a népfőiskolai tanfolyamot, az analfabéta tanfolyamot, valamint a Népkönyvtárt is, mely jelenleg a Zrinyi Miklós utcai állami elemi iskolában van. Amennyiben a minisztérium a helységet átengedi a kulturház céljaira, abban az esetben a Népkönyvtár minden nap nyitva lesz, sőt kész olvasó terem lesz mellette, mert Nagykanizsa városa tudvalevőleg még a mult ősszel berendezte ezt a helyiséget székekkel és asztalokkal kulturális előadások céljaira. A tornacsarnok a mellette levő állami elemi iskolához tartozik, de tornaszerekkel ellátva nincsen és belátható időn belül nem is lesz, ezért meggyőződve, hogy a gondnokság is magáévá teszi ezt az ügyet és a legmelegebb pártolással fogja felterjeszteni a népművelési bizottság beadványát a nagyméltóságu miniszter urhoz. A kulturháznak ez az elhelyezése természetesen csak ideiglenes lehet és addig tarthat, amig a tornacsarnoknak tornaszerekkel való felszerelése lehetővé nem válik.

Megérkezett a polg. iskola 75. számu Árpád cserkészcsapata.

Felejthetetlenül szép napokat töltött a csapat a veszprémi káptalan szives jóvoltából szabadi-i nyaralóhelyen. A táborhely egy teljesen egyedül álló hatalmas szőlőtelepen volt, amelynek csinos présházában volt berendezve a cserkésztanya. Távol a világtól élte le vidám, örömteljes napjait a csapat, csupán a jó Isten mosolya, a természet gyönyörű töltötte be fogékony gyermekszíveiket. Néha-néha vágyat érzett a csapat embereket is látni és ilyenkor kirándulást tettünk a közeli fürdőhelyekre. Siófokon csapatunknak alkalma volt megismerkedni egy lengyel cserkészcsapattal, akik Varsóból jöttek és körüljárták a Balatont. Viszont a csapat táborhelyét is gyakran felkeresték idegen cserkészcsapatok. Így egy németországi (Hannoveri) csapat tért be, amely nagyobbára hivatalnokokból állt. Az utat hazájuktól rövid megszakitással gyalog tették meg. A két csapat igyekezett cserkészéletének fenséges gondolatait egymással kicserélni.

Látogatást tettek még a székesfehérvári főreálisk. cserkészei, a budapesti szt. Imre és egy főreáliskola cserkészcsapata.

Hogy csapatunk a mai nehéz drágasági viszonyok mellett négy hétig tudott táborozni, azt nagyrészt köszönheti a cserkészcsapat a veszprémi káptalan messzemenő jóindulatának. Hálánknak ezuttal is kifejezést adunk.

A csapat egészségesen, edzetten, sulyban gyarapodva tért haza. Fájó szivvel hagyta el kis csapatunk a táborhelyét és hálás szivvel bucsuzott el azoktól, akik közvetlen szeretettel vették körül. (—)

Hőhullám Franciaországban

Páris, aug. 10. (Telefonjelentés) A reggeli lapok jelentik, hogy Toulouseban tegnap a hőmérő a legnagyobb hőmérsékletet mutatta, amely valaha is volt Franciaországban. — Déli egy órakor árnyékban a hőmérő 42° Celsiuson állt.

Őszre kerül parlament elé a középiskolák reformjáról szóló törvény tervezete.

Az uj tipusu középiskolákat nem léptethetik életbe a most kezdődő tan évben már. — A kultuszminiszter a falusi tankerületekben az elemi iskolák negyedik osztálya helyett középiskolai előkészitő osztályt szervez meg. — A férfi tanerők létszámát a tisztviselőredukció kapcsán nem redukálhatják.

Budapest, augusztus 10.

A magyar oktatásügy igen fontos állomáshoz jut el azzal a reformjavaslattal, amely egyrészt a középiskolákról szóló 83. t.-c. revizióját teszi, de amely rendezni fogja az alsófoku oktatást, különös tekintettel a falusi és tanyai osztatlan elemi iskolákra. Ezek az ugynevezett osztatlan iskolák az idők során gyarapodott növendékek miatt teljesen elavult intézményekké váltak és sehogyse felelhetnek meg a fontos és fejlődő magyar közoktatás követelményeinek Számtalan ilyen falusi és tanyai iskola van ma már, amelynek kétszázon felüli növendéke van, akik egyetlen tanterembe zsufolódnak be egyetlen tanitó oktatására bizva. Sok tekintetben oka ez az állapot annak, hogy Magyarországon még nagy százalékokban fejezhető ki az analfabéta. A kultuszminiszter javaslata most ennek az állapotnak meg szüntetését is célozza, már amennyire az államkincstár ilyenre vállalkozhatik uj iskolák, vagy legalább ujabb iskolatermek épittetésével és tanitók beállitásával.

Az iskolareform javaslata teljesen kész és parlament elé kerül a szünet után következő első ülés szakban. Minden valószinüség szerint kénytelen lesz a kultuszkormány ezzel a javaslattal kapcsolatban az alsó- és középfoku tantestület helyzetének reviziójára is, amit erősen forsziroznak ezek értékképviseletei, sőt befejezett ténynek tekinthető, hogy a tanárok státuszuk sürgős és gyökeres rendezése érdekében szeptemberben kongresszusra gyülnek össze, amelyen az iskolatörvény javaslatával alakult helyzettel együtt a maguk gazdasági helyzetét is megbeszélik.

Legjobban informált körökből az iskolareformról a következőket mondották munkatársunknak:

— A kultuszminiszterium teljesen elkészitette már az iskolatörvény 83. t. c.-ének reviziójára vonatkozó törvényjavaslatot és ezzel eldőlt az a sokat vitatott kérdés, vajjon rendeletileg fogják e életbeléptetni a háromtipusu középiskolákat és a felső mezőgazdasági iskolát, vagy egy parlamenti tárgyalás utján kiegészitik a vonatkozó törvényt és ezzel egy esztendővel elhalasztódik az uj tipusok életbeléptetése. A kultuszminiszter ugyanis ezzel a revizió javaslattal még több fontos ujitást is hoz, aminek parlamenti tárgyalása elmulaszthatatlan. Ugyanis sor kerül végre a tanyai és falusi osztatlan elemi iskolák reformjára és ezek közül még egy ujitásra, amivel módot kivan nyujtani a miniszter a falu gyermekeinek arra, hogy magukat tanulmányaikban zökkenés nélkül képezhessék tovább. Azok részére tehát, akik a középfoku iskolák bármelyikébe átlépni akarnak, a harmadik elemi sikeres befejezése után előkészitő osztályt nyit meg a tananyagban egyszerübb negyedik elemi helyett. Az előkészitő egy évig tart, ami után felvételi vizsgálat nélkül léphetnek át a növendékek a középiskolákba. A felvételi vizsgák kötelezettségét egyébként a negyedik elemit végzetteknél továbbra is fentartja a miniszter.

— Természetes, hogy ilyen meg valósitandó tervek mellett a most aktuális állami tisztviselő redukció nem vonatkozhatik a tantestületekre. Különösen nem a férfi tanerőkre, akik ügyét sürgős revizió alá követelte a kultuszminiszter.

A németországi gazdasági katasztrófa elérte csucspontját.

Budapest, augusztus 10. *(Fővárosi szerkesztőségünktől.)*

Berlinből jelentik: A németországi gazdasági helyzet teljesen összeomlott, minden rend deorganizálódott. Az árak ma már elérték az oroszországi fantasztikus arányokat és megállás nincs. A középosztály már a legszükségesebb élelmiszereket se tudja bevásárolni. Általában egy német embernek napi élelmezése kétmillió márkába kerül. A közönség pánikszerüen rohanja meg az üzleteket, bár mind kevesebb kereskedő tartja nyitva boltjait. A közhangulat rendkivül nyomott. Az utóbbi napokban a közbiztonság is erősen van veszélyeztetve. Különösen elszaporodtak a betörések és zsebtolvajlások. Berlinben és más nagyobb német városban a hatóságok lefoglaltak az élelmiszerüzletek egész készletét és hatóságilag árusitanak ki. Napirenden vannak az utcai zavargások is. Berlinben tegnap egy tömeg botokkal felfegyverkezve megrohanta a rendőrcsapatokat és csak katonai segitséggel tudták a tömeget szétoszlatni. A kormány lemondása minden pillanatban bekövetkezhetik.

Tizenötödikén megszünik a hatósági lisztellátás.

De gondoskodnak a legszegényebb néposztály olcsó lisztellátásáról.

A közélelmező minisztérium — mint ismeretes — arra az álláspontra helyezkedett, hogy a mai sulyos gazdasági helyzetben nem tartja helyénvalónak a lisztellátás megszüntetését Ezzel szemben a földmivelésügyi minisztérium szigoruan ragaszkodik ahhoz a minisztertanácsi döntéshez, mely még hónapokkal ezelőtt a gazdák egyetlen kivánságát szögezte le, amely szerint feltétlenül vissza kell térni a teljes szabadforgalomra.

Ugyanekkor a pénzügyminisztérium is foglalkozott a kéréssel és maga Kállay miniszter hangsulyozta, hogy nagyobb anyagi megrázkódás nélkül az uj termési évben már nem tudná vállalni a hatósági lisztellátás lebonyolitását. Azonban hangsulyozta azt is, hogy az illetékes, törvényhatósági joggal felruházott városoknak a legrövidebb időn belül olyan nagymértékü anyagi segitséget fog biztositani, hogy azzal az olcsó lisztakciót saját hatáskörükben lebonyolithatják.

— Most befejezett tényként közölhetjük, hogy augusztus hó 15 én mégis megszünik a hatósági lisztellátás, azonban a legszegényebb néposztály részére feltétlenül gondoskodnak az olcsó lisztellátásról.

A balatonendrédi csipke.

Kimegyek Skóciába.

VIX. A bájos olvasó kérdésbe tehetl, hogy mi köze van a csipkének Skóciához. Hát mi ref. papok ott szoktunk angolul megtanulni. Aki már idehaza megtanult angolul, az ott kinnt nagyon sokat tanulhat, én azonban attól elkéstem, hogy angolul itthon tanuljak meg, de az angol nyelvre szükségem volt, mert a csipke igazi piaca Amerika volt már akkor is. Ha tehát én Amerikába akarom eljuttatni a csipkét, akkor nekem angolul meg kell tanulnom. Volt még más oka is, hogy kimentem, de a Benedek szerkesztő ur engem csak arra kért fel, hogy a csipkéről irjak, hát csak arról fogok beszámolni, ami a csipkére tartozik. Kivittem magammal a pávát. A páva egy rendes páva volt, de 200 as cérnából megcsinálva. — Tetszik tudni, hogy mi az? A 200-as cérna most száz éves, addig nem tudták megcsinálni, de hogy meg tudták csinálni, azóta nagyot fejlődött a csipkézés, mert mindaz, ami álom, az már ott kezdődik a 200 as cérnánál. A pávának az volt a különlegessége, hogy a farktollaiban a pávaszem mindegyik más csipke alapmintával volt kiverve. Egy kis millió volt az egész, de olyan volt, mint egy kedves álom.

Ezt mindig a tárcámban hordoztam. Angolul rendületlenül ta-

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról. —

(20) Irta: Oláh Árpád.

Bámulatos! Uram, selyem harisnyák? Elájulok! És mond, mi az a csillogó ott azon a kis zsinóron. Talán csak nem monokli?

Nikolai nevetett ezen a jóizü elámuláson.

— De igen, — válaszolt — ez egy kis monokli. Tudod, ezt megszoktam még akkor, amidőn jobb életem jó módja nem hagyott olyan nyilt cserben. De ülj le kérlek és mondd el azokat a megfigyeléseket, amiket ma gyüjtöttél. Remélem, egész délelőtt Alexej Leonidioff sarkában voltál?

— Igen és legelsőnek is arról kell téged értesitenem, hogy barátod a holnapi napon el akar utazni Párisból.

— Ne mondd — kiáltott Nikolai.

— Sajnos, ez igy van. Te háromnégy napon belül akartál cselekedni. Ha nem akarod, hogy a madárka kiröppenjen a kalitkából, még ma este nyakon kell csipni őkelmét.

Nikolai összeráncolta a homlokát.

— Ez a dolog számitásomon kivül esett, de mindegy. Meg lesz akkor ma este. Azt természetesen tudod, hogy Alexej Leonidioff hol lakik.

— De mennyire! Hotel Royal II. emelet ajtószám 5. Ez a lakosztály két szobából áll. Az első szalon, a másik a hálószoba. A hálószoba ablakai egy kertre nyilnak.

— Ez nagyszerü, mert megkönnyiti a munkát, mondotta Nikolai.

— Igen. Én délután a szomszédos ház tetejéről át fogok sétálni a Hotel Royal tetejére és ott megerősitek egy kötelet. Ezt a kötelet fenn hagyom a tetőn, egy vékony spárgát pedig ledobok a földre. Ezt senki sem fogja észrevenni és este, ha mi odamentünk a spárga segitségével lehuzzuk a kötelet s a többi már nem olyan nehéz... A kötélen felmászunk Leonidioff ablakáig, néhány perczuyi munka után benn vagyunk a (szobában) s egy két órán belül mindennek vége... Jó lesz?

Nikolai megrázta a csavargó kezét.

— Jó, nagyon jó, Tom, a terv pompás. Köszönöm, végtelen hálával a te nagy szolgálataidat. Lesz idő, amikor mindezt meghálálhatom.

— Arról ne beszéljünk, felelt az apacs, inkább mondd, meg tudsz-e vendégelni? Mert szégyen ide, szégyen oda, de én bizony éhes vagyok.

— De mennyire megvendégellek, felelte Nikolai. Nézd, itt van husz frank, untig elég ahhoz, hogy kettőnknek ebédet vásárolj. Menj hát le, pajtás és hozz mindent ami jó.

— Azt csak bizd rám — kiáltotta derült arccal Tom, miközben a zsebébe csusztatta a husz frankost. Királyi menüt tálalok egy fél óra mulva.

Délután Nikolai ismét egyedül maradt. Ujra át — meg átgondolta, hogy mit kell tennie. Az éjszaka mindent elintéz. Aztán, ha már megbizonyosodott afelől, hogy Alexej Leonidioff élete kilobbant, neki sem marad más hátra, mint egy levél megirása, elküldése, azután a halál. Meg fog halni, miután befejezte életét, meg kell halnia, mert hiszen Alexej Leonidioff gyilkosát kutatni fogja a rendőrség és nem szabad, hogy Annien kivül bárki is megtudja azt, ami a mai éjszakán a Hotel Royal második emeletén lejátszódik.

Egy gyilkosság és egy levél van még hátra az én életemből — mormolta maga elé Nikolai. Ez tehát az én végzetem. Nem lehet másképp, igy a kötelességem és igy a legszebb... Igy fog megtörténni.

Ebben a pillanatban valaki kopogott az ajtón.

— Szabad — mondotta Nikolai.

Az ajtó kinyilt és egy nő lépett be. Nikolai arca előbb elhalványult, azután vérvörös lett. Hang nem jött a szájára, némán, megkövülten nézte a nőt, aki fehéren, könnytől csillogó szemekkel jött feléje.

Annie Lermontioff volt, az asszony, aki eljött, hogy az utolsó percben kezét nyujtsa annak a férfinak, aki pedig nem volt arra érdemes. Eljött, hogy megmondja Nikolainak: Ugyan elég a fájdalmakból és keressük a megértés igazi utját.

Nikolai némán tett egy széket Annie elé és halkan mondta.

— Üljön le, Annie.

— Az asszony leült. Szemeik még mindig egymásba kapcsolódtak.

— Csodálatos ugye, hogy itt lát — kérdezte a férfitől.

— Igen csodálatos, végtelenül meglepő. Nem mertem hinni, hogy mi még egyszer találkozunk. De most már azt kell gondolnom, hogy talán azok az álmok teljesülnek, amiknek megvalósulásában nem hiszünk.

(Folyt. köv.)

nultam. Mr. Traill oly figyelmes volt, hogy háza népével együtt neki állt és tanitott angolul. Az angol és skót egyetemi városok lakói nagyon figyelmesek tudnak lenni az oda került egyetemi hallgatók iránt. Külön bizottság van ezek számára szervezve, akik meg hivják magukhoz az idegen egyetemi hallgatókat és iparkodnak elviselhetővé tenni számukra a hontalan életet.

Igy kerültem én Mr. Traillék gondviselése alá. Még a felnőtt leányuk is adott angol órákat. Igaz, hogy ők sem bánták meg a dolgot, mert az egész ház és minden vendégük nagyon szivesen foglalkoztak velem, csak egy fiatal vegyészmérnök bánt velem nagyon ridegen. Aki már 2 év óta járt a házhoz, de nem szólt, hanem, hogy a házi kisasszony angol órákat adott nekem, hát csak nyilatkozott. Az eredmény az lett, hogy én nem kaptam az angol órákat többet a kisasszonytól, sőt februárban az esküvő is meg volt. Hanem ettől eltekintve, a családi ünnepeknek én voltam a hiressége, a pávával. Azt minden vendégnek meg kellett mutatni.

Egyszer azután egy igen kedves hölgynek mutattak be, aki Glasgow-ból jött meglátogatni Mr. Traillékat. Arról aztán kisült, hogy angol szövőgyáros. Nagyon érdekelte Magyarország, mert a fia 2 millió font-tal szövőgyárat szeretett volna berendezni Magyarországon, de a bécsi külügyminisztérium nem engedte. Az is megcsodálta a pávát.

A tavasz végén van a Diák-Szövetség nagygyülése Swanik-ban. 1000—1200 egyetemi hallgató jön ott össze a világ minden részéről és vagy világrészenként, vagy egyetemekként külön sátrakban élnek és tanácskoznak 10 napon keresztül. A gyülések egy napján a férfiak sátortábora vendégül látta a női egyetemi hallgatókat. Erre az alkalomra azután minden sátor iparkodik kitenni magáért. A legmesésebb ötletekkel állnak elő, hogy a sátrukat ugy diszitsék, hogy azé legyen az elsőség. Én az edinbourghi New college sátorában voltam. Megindult a tervezgetés. Én hallgattam egy darabig, aztán előadtam a tervem. Szőnyegkereskedés lesz a sátrunk és a közepére szalmazsákokból emelvényt csinálunk és én arra kiteszem a pávát. Tótágast állhat azután az egész sátorváros, a miénk lesz a dicsőség. Es az inditványt elfogadták. A sátort neki késziltettük. Komor egyszerüséggel állt a sátor, a sok pokróc nem igen volt valami igézetes látvány, de a sátor közepén ott kevélykedett a páva.

Miss Roose — a női egyetemi hallgatók világszövetségének főtitkára — vezette a csapatot. Sok szépet láttak már eddig is, de amikor a pávát meglátta, felkiáltott a meglepetéstől: „Beautifull“. Az utána sereglő hölgyek egyszerre kört álltak. Mi ez? Honnan került az ide?

„Hungarian lace“, magyar csipke, adtam meg a magyarázatot. Volt aztán bucsujárás a sátorunkhoz. A hölgyek között egyszerre végigszaladt a hire és mindenki olyan elragadtatással beszélt róla, hogy aki hallotta az előadást, az mind látni akarta; még másnap is elő kérték tőlem.

Harmadnap már senki sem törődött vele, mert jött a trónörökös meggyilkolásának a hire, az azután elfujt mindent. Egy oxfordi egyetemi tanár megkért, hogy beszéljek nekik valamit Magyarország és Ausztria viszonyáról. En aztán beszéltem. A beszéd végén egy japán diplomata, aki már 2 évig volt Németországban, 2 évig Franciaországban s most a 2 ik évet töltötte Angliában, megkérdezte, hogy hát most mi lesz? Mi lesz? adtam vissza a kérdést, az lesz, hogy mi európaiak majd agyonverjük egymást, önök meg aratnak“.

A fegyelmezett japán diplomata elfelejtkezett magáról, gyomrához fogta a két öklét és ugy vigyorgott ránk, bolond európaiakra, akik hozzásegitettük őket az aratáshoz. Mert ugy lett.

Kájel Endre.

Négy nyugati állam látta eddig vendégül a magyar gyermekeket.

Anglia, Belgium, Hollandia és Svájc vendégszeretetét élvezték a magyar gyermekek. — Legközelebb hollandi gyermekek jönnek magyar földre. — Svájcban tiz hétig, Hollandiában 3—4 hónapig maradnak a transportok. — Augusztus és szeptember hónapban három csoport utazik külföldre.

Budapest, augusztus 10. *(Fővárosi szerkesztőségünktől.)*

A legutóbbi esztendők sulyos eseményei, válságai között sem halt ki az emberiségből teljesen az emberséges gondolkodás és akciók indultak a krizistől leginkább sujtott jövő generáció megmentésére, támogatására. A magyarországi nyomorban elcsenevészesedett gyermekek külföldi nyaraltatására, üdültetésére több nyugati állam jelentette ki készségét ugy, hogy többezer szegény gyermek jutott néhány hétre „békebeli“ ellátáshoz. Ez a humánus akció, amely a tervek szerint egyre nagyobb kereteket fog ölteni, hogy azután a viszonyok javultával kölcsönössé váljon Magyarország és az egyes nyugati államok között és abból a békében tervezett csere-gyermek-akció alakuljon ki.

A gyermeküdültetési akció eddigi eredményeiről és legközelebbi terveiről illetékes helyen a következőket mondották munkatársunknak:

— A magyar gyermekek vendéglátására először Svájc jelentette ki készségét. Az akcióhoz hamarosan csatlakozott Hollandia, majd Anglia is, végül a legutóbb — áprilisban — Belgium is. Ebben az esztendőben az első csoportot, amely 32 gyermekből állt, február 14-én indítottuk utnak Svájcba, ugyancsak februárban 25 én 572 gyermek utazott Hollandiába, 3 pedig Angliába. Márciusban ujabb 556 gyermeket küldhettünk Hollandiába, április hó 15 én ismét 585 en utaztak Hollandiába, 10-én pedig Angliába. Áprilisban 29-én 470 gyermek utazott Hollandiába. Ugyancsak áprilisben küldtük az első csoportot — 64 gyermeket — Belgiumba. Májusban Svájcba 549, juniusban Hollandiába 501, Angliába 50 gyermek utazott. Az első félévben tehát Hollandia 2684, Svájc 581, Belgium 64, Anglia pedig 63 gyermeket látott vendégül, összesen 3392 gyermek volt külföldön.

— Hollandia a második félévben is viszonozhatatlan jóindulatot tanusit a magyar gyermekekkel szemben. Julius 4 én egy ujabb 469 főből álló csoport indult utnak, 15-én pedig elinditottuk Belgiumba is az első nagyobb transzportot, 450 gyermeket. Augusztusban 19 én csak egy csoport utazik el Svájcba, most válogatjuk össze a kiküldendő 550 gyermeket. Szeptemberben két transzport fog Hollandiába utazni, még pedig egy katolikus, 30-án egy protestáns gyermekekből álló csoport.

— A magyar kormány különben most folytat tárgyalást a hollandi kormánnyal, hogy a magyarországi viszonyok javulása után milyen módozatok mellett viszonozhatnók mi is Hollandiának gyermekeinkkel szemben tanusitott vendégszeretetét. Ez a megállapodás békében kezdeményezett, de a háboru által félbe szakadott gyermekcsere akció kiépitésének első etappja lesz. A gyermekek utazása folytán felmerülő költségeket természetesen a két kormány fedezné.

— A mostani akciónak nemcsak gazdasági szempontból van óriási jelentősége amennyiben a szülőket néhány hónapra mentesiti a nevelés összes gondjaitól, költségeitől, hanem kulturális szempontból is szinte felbecsülhetetlen előnyöket jelent a számunkra. A fiatal és impressziók iránt annyira érzékeny gyermekek és a magyarországinál sok tekintetben talán fejlettebb milieube kerülnek hónapokra, nyelvet tanulnak, világot látnak és ezeknek a heteknek a hatását nem csökkenti az sem, hogy magukat a tájakat, eseményeket el is felejtik a gyermekek.

— A kiküldött transzportok kint való időzése különböző. Svájcban tiz hétig maradnak az egyes csoportok, Hollandiában pedig 3—4 hónapot tölthetnek a fiatalok. Ugyancsak hónapokra rug az angliai sejour is. Akadt egész sereg gyermek is, akik csak azért jöttek vissza, hogy angliai, vagy hollandiai uj mamájuk „véglegesitése“ előtt elbucsuzzanak a régitől . . .

— **Uránia** augusztus hóban csak szombat—vasárnap játszik.

Szombat 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor „Nebántsvirág“ Hervé operettje főszerepben Dán Norbert és Hollay Kamilla; „A csábitó“ kalandortörténet, főszerepben Lóth Ila. Angol hiradó.

A törökök nem szerelnek le addig, mig Konstantinápolyt a hatalmak kiüritik.

Budapest, aug. 10. (Főv. szerk.) Angorából jelentik: Az egész török sajtó és politikai körök a legnagyobb elkeseredéssel tárgyalják a lausannei békeszerződés felboatására és a keleti helyzet felboritására irányuló francia törekvéseket. A török kormány szilárdan áll a lausannei paragrafusok alapján és abból semmiféle engedményt tenni nem kiván. Ezzel szemben francia részről azzal fenyegetőztek, hogy amennyiben a francia birtokjogok és koncessziók ügyében a törökök a lausannei béke ellenére is engedni nem hajlandók, nem fogják végrehajtatni a hat héten belül kikötött Konstantinápoly kiüritését. Az angorai kormány most határozott hangu jegyzéket küldött a szerződő hatalmak kormányaihoz, amelyben kijelenti, hogy amig a kiürités végrehajtva nincs, a kormány nem demobilizál. A keleti béke tehát komoly veszélyben van ujra.

HIREK.

A Holnap gondja.

Ezer kis csillag csillogott az égen,
Gyémánt port hintett ránk a tele [hold.

Mint végtelen tó, sima volt az éjjel,
Csupa mosolygás . . . sehol semmi folt.

Dallammá szépült sziviinkben az [érzés,
Egy nyári estben, ó, mennyi csoda!
Csillaggal himzett végtelen tetővel
Borul reánk az Isten sátora.

S mi ott álltunk . . . A gond meg [messze szárnyalt,
De éreztük, hogy lopva odaér —
S aggódva néztünk a Holnap elébe:
Vajjon, honnan lesz holnapra kenyér!

Huhn Gyula.

— **Naptár:** Aug. 11. Lőrinc.

— **Időjárás.** A Meteorologiai Intézet jelentése szerint egyelőre meleg idő várható, majd helyenkint zivataros esők és hősülyedés.

— **A polgári iskola elhelyezése.** Az állami népiskolák gondnoksága ma este fél 7 órakor ülést tart, amelyen szóba kerül a polgári iskolák elhelyezési ügye is. A polgári iskolák az általános kultura szolgálatában állnak. A tömegeknek ad nevelést és emeli ezáltal a nemzet kultur nivóját. A kanizsai polgári iskola örvendetes fejlődéséről tesz tanuságot. Az elmult iskola évben a fiuiskolában 389, a leányiskolába 437 tanuló iratkozott be. A polgári iskola épületében levő elemi iskolai osztályokba 391 tanuló járt s az ott elhelyezett iparos és kereskedő tanonc iskolába kb. 1000.

Ez a tulzsufoltság semmi jóra nem vezet és egy cseppet sem biztató az iskolák fejlődésére. De minden kérdés egyszerű és egyszeri megoldást nyerne, ha még két emelettel emelnék az iskola épületét. Igy a földszint az ipariskoláé volna, az első emelet az elemié s a polgári iskolák a II. és III. emeleten nyernének elhelyezést. Mozduljon meg Kanizsa társadalma s oldja meg ezt a kérdést, nem az iskola ide-oda, más iskolák rovására történő helyezgetésével. Kevesebbet önmagunkért, többet a nemzetért és a nemzeti kulturáért. Ez legyen a jelszó s a jelszavakon át a cselekedet, akkor minden hasonló kérdés biztos megoldást nyer.

— **Leventeverseny a Zrinyi pályán.** Folyó hó 12 én tartja meg a vármegyei testnevelésügyi bizottság a megyei leventeversenyt, amelyen vitéz *Raics* Károly vezértanácsnok, az országos testnevelési tanács elnöke is megjelenik. Őméltósága vasárnap délután 3 órakor érkezik városunkba. A pályaudvaron a vármegyei testnevelési felügyelő fogadja. A verseny programjával a holnapi számunkban fogunk részletesen foglalkozni.

— **Kedvezményes cukor az egerszegi hadirokkantaknak.** A közélelmezési miniszter Zalaegerszeg városának $37^1/_2$ mm. cukrot hajlandó kiutalni kedvezményes árban, ha a város előre 9 millió koronát kifizet. A cukor 3000 K-ás árban kerülne kiosztásra hadiözvegyek, árvák és rokkantak között. Dr. Tamaska István városi tanácsos felutazik Budapestre, hogy a 9 millió kölcsön ügyében néhány ottani városi bankkal tárgyaljon.

— **Orvosi hir.** Dr. *Haiszer* fogorvos szabadságáról megérkezett s rendeléseit megkezdte.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak Orsz. Szövetsége** 12 én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja alakuló gyülését a Szarvas kávéház hátsó termében, melyen *Deutsch* Jenő, a Szövetség titkára fogja ismertetni az egyesület fontosságát.

— **Adományok a levente versenyre.** A sport nemzetnevelő célját mindtöbben kezdik belátni, ez a körülmény sokat arra késztet, hogy aktive is részt vegyenek a sportban. Vannak olyanok is, akik bármilyen okból ezt nem tehetik, de sportolás céljának helyességét átérezvén nemes adományaikkal igyekeznek azt előmozditani. Ilyenek *Kulassy* Kálmán ur a Köhler testvérek helybeli vaskereskedő cég tulajdonosa, aki 50 kg. hulladék ólmot; *Király Sörfőzde r. t.*, amely fél hl. sört adományozott a levente verseny céljaira.

— **A Szent Jobb ünnepe.** Az ország hagyományos szokás szerint készül megülni Szent István napját. Budapesten a várban, augusztus 20 án reggel háromnegyed 8 órakor kezdődnek meg az ünnepségek. A Szent Jobb templomából az ország minden részéből felsereglett hivők kiséretében viszik át Szent István királyunk jobbját a Mátyás templomba. Az országos Szent Jobb körmenetet ez évben is Csernoch János dr. biboros, Magyarország hercegprimása fogja vezetni.

— **Érdekes feljelentés érkezett a szombathelyi üzletvezetőséghez.** Egy zalaegerszegi utas jelentette fel a csömödéri vonatot, mert az 6-án a zalaegerszegi állomásról az indulási idő előtt indult el.

— **A nagytétényi exportvásár.** Eddig mindössze 4o drb. sertés kelt el, melyeket egy ismert cseh-szlovák cég vásárolt meg 2000 koronával élősulyban kilogrammonkint.

— **Körözik Tukát.** A Tribuna jelentése szerint Tuka ellen, aki a tótok vezére, külföldi tényked se miatt, nyomozó levelet adtak ki.

— **A legolcsóbb tankönyv 3500 korona.** A kultuszminiszter fogja a tankönyvek árait megállapitani.

— **A román és szerb királyi pár felvidéki utja.** Bratislawska Noviny jelentése szerint a román és jugoszláv királyi pár augusztus végén a Felvidékre érkezik, hogy látogatást tegyen Masaryk elnöknél a kistapolcsányi kastélyban.

— **Megkezdődött a berlini nyomdászsztrájk.** A nyomdászsztrájk általában véve minden üzemben megkezdődött.

— **„Ha Németországban kitör a bolsevizmus, elveszett Európa".** Berlinből jelentik: Az uralkodó német centrumpárt félhivatalos kőnyomatosa nagyjelentőségű komünikét adott közre a párt legutóbbi üléséről. — Ebben megállapitja, hogy a német birodalomban bekövetkezett állapotokért, amelyeknek kizárólagos rugója a gazdasági összeomlás, politikai felelősséget nem vállal se a kormány, se bármelyik politikai pártcsoport. A Ruhr vidéken az általános éhhalál réme jár, a meg nem szállt német területek meg napról napra jobban pusztulnak. A felidézett mérhetetlen fejetlenség végkepp aláásta a birodalom egyensulyát, a megingott állam pedig beleesik a bolsevizmus tárt karjaiba, amit senki most már megakadályozhat. Pedig ha Németország belebukott a bolsevizmus örvényébe, elveszett Európa is. — A komünikét kétségbeesett idegességgel közlik az összes lapok és belőle a közeli véget jósolják meg.

A román-lengyel szövetség előfeltétele.

Budapest, aug. 10. (Fővárosi szerkesztőnktől) Lembergből jelentik: A román királylátogatás és a szinajai konferencia kapcsán az egész lengyel sajtó a román-lengyel szövetség mielőbbi létrejöttét sürgeti. Erre vonatkozóan félhivatalos közleményt bocsátott ki a lengyel kormány, amelyben elismeri a szövetség szükségességét már abból a szempontból is, hogy biztositva lenne az orosz támadások ellen, de megállapitja, hogy a szövetség csak a kisántánton kivül jöhet létre és csak akkor, ha Románia Magyarországgal kibékül, mert különben egy bármilyen orosz-román, vagy lengyel-orosz összeütközés esetén segitő hadsereget, tehát ugy a románét, mint Romániának a lengyelét Magyarország megállithatja és megakadályozhatja utjában. A közlemény a kisántánt politikai köreiben élénk feltünést keltett

— **Balkán antant alakult a török és bulgár békeszerződés biztositására.** Belgrádból jelentik: Megalakult a szinajai konferencia legfontosabb eredményeképp a Balkán antant, amely Jugoszlávia—Albánia és Görögország államai közt jött létre. Ez az uj államegyesülés része az ugynevezett kisántántnak és a török és bulgár békeszerződések biztositására alakult, mint ahogy a másik a trianoni szerződés betartása érdekében. A balkáni problemát oldották meg — jugoszláv politikai vélemény szerint — a kisántánt államai, egyuttal biztositották poziciójukat és befolyásukat a keleten.

— **Életbelépett Jugoszláviában az idegenalattvalók földvásárlási tilalma.** Belgrádból jelentik: Az összes telekkönyvi hivatalokhoz megérkezett az az igazságügyminiszteri rendelet, amely szerint idegen alattvalók az SHS királyság területén földbirtokot nem vásárolhatnak, csupán a hadügyminiszter és a belügyminiszter együttes engedélye alapján. A telekkönyvi hatóságok birtokátirást tehát csak ilyen beleegyező nyilatkozat csatolása mellett eszközölhetnek. Engedményben csupán azok az idegenek részesülnek, akiknek államai és az SHS királyság között kölcsönös birtokvásárlási szerződés áll fenn. A rendelet augusztus elsején lépett érvénybe.

— **Ujabb betörést készitenek elő Szerbiába a bolgár macedónszervezetek.** Belgrádból jelentik: Szófiai jelentés szerint ott ma országos macedon kongresszus kezdődött. A kongresszus tiszteletére az egész várost fellobogózták. Azok a társadalmi és politikai egyesületek, amelyek bejelentették csatlakozásukat a szervezetnek, nagy tüntetést rendeztek, amelyen állitólag részt vettek a kormány tagjai is. A tüntetők éltették a macedón harcosokat és követelték, hogy a kormány segitse elő a délszerbiai bolgárok teljes felszabaditását. A kongresszusra megérkeztek az ország valamennyi macedón komitéjának vezetői, akik a kongresszus után vezetőségi ülést fognak tartani és megállapodnak abban, hogy mimódon inditsanak egységes akciót a délszerbiai bolgár testvérek felszabaditása érdekében. A komiték vezetői nyiltan hangoztatják, hogy a macedón szervezetek utolsó nagy harca rövidesen megindul és nincs messze az az idő, amikor leigázott testvéreikkel, akiktől most elszakitva kénytelenek élni, egyesülhetnek.

— **A nagy angol munkanélküliséget kényszergyarmatositással fogják megoldani.** Londonból jelentik: Barlow angol munkaügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé a nagy munkanélküliség kényszermegoldásáról. Ebben egyrészt ujabb közmunkák kreálását kéri, amelynek keretében rövid időn belül 300 ezer embert legyen képes az állam foglalkoztatni huzamosabban, az e számon felüliek ügyében olyképp kivánna eljárni, hogy az angol gyarmatokon fennálló munkanélküliséget az anyaállam területén levő munkásfeleslegből fedezné, még pedig kényszergyarmatositás utján. A tervezet a Labour Party (munkáspárt) csak annyiban követeli módosittatni, hogy a gyarmatositás kényszerét törölje a miniszter, aki erre valószinüleg hajlandó is lesz különböző kikötések ellenében.

— **Mi lesz egy angol francia világháboru esetén?** Bukarestből jelentik: Orlási feltünést keltett cikket közölt a bukaresti „Adeverul" cimü legelterjedtebb lap a szinajai konferencia kulisszatitkairól, amelyben többek közt szószerint a következők vannak: „A szinajai konferenciának voltak ülései, amelyeket kizárólag azért tartottak, hogy legyen a világ nyilvánosságát miről informálni. De voltak ezeken kivül tárgyak, amikről senkinek se szabad tudni, legalább egyelőre és ez: hova álljon a kisántánt egy francia-angol háboru esetén? Az tény az, hogy ezesetben Franciaország mellé kerül elsőnek Belgium, aztán Lengyelország, sőt Jugoszlávia, pontosabban Szerbia is, viszont Anglia mellett ott áll már Olaszország, Spanyolország, a legtöbb semleges nemzet és az örökké nagy Németország természetesen. A kisántánt azonban nem birt határozni. Csehszlovákia telve van aggodalommal és Románia is. Az aggodalom pedig egyre növekszik. Ez volt a szinajai konferencia legnagyobb, de legszigorubban burkolt problémája, ami mellet eltörpül a magyar kölcsön ügye és egyébb sürgősnek mutatott kérdések".

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Uránia. Szombat vasárnap: „Nebántsvirág", Hervé kitünő operetteje kerül bemutatóra.**

Németország sorsdöntő órák előtt áll.

A munkások munkás- és paraszt kormányt követelnek. A külföldiek menekülnek. Aggasztó hirek a birodalom minden nagyobb városából

Berlin, aug. 10. (Express távirat.) Ma reggel Berlinben teljessé vált a kaosz. A tegnapi és a tegnapelőtti izgalmas napok után ma arra ébredt a város, hogy a nyomdászsztrájk éjjeli két órakor megkezdődött. A reggeli lapok közül csupán a szocialista „Vorwärts" és a kommunista „Rothe Fahne" jelenhetett meg. A munkások és a munkaadók között az utolsó percig folytak a tárgyalások, de nem sikerült megegyezést létrehozni, mire a munkások a sztrájk mellett döntöttek. — Vajjon a birodalmi bankjegynyomda munkásai csatlakoznak-e a sztrájkhoz vagy sem, a délelőtti órákban még nem bizonyos. Valószinü, hogy a birodalom kritikus helyzete arra inditja a nyomdászokat, hogy a jegybank nyomdájában ne kezdjenek sztrájkot. Az üzemekben a munkások munkás és parasztkormány alakitását követelik. Ma délelőtt Berlin utcáin vörös zászlók alatt több kommunista felvonulás volt.

A helyzetet különösen kiélezi az, hogy a vasutasok sztrájkjától is tartanak. A birodalom minden részéből aggasztó hirek érkeznek. Hamburgban egyre rosszabbodik a helyzet. A kikötő több helyén megszünt a munka, mert a munkások nagyobb bért követelnek. A nyaralóhelyekről az idegenek elmenekülnek. Berlin tömve van átutazó külföldiekkel. Közöttük igen sok a magyar.

Az idegenek a sulyos helyzet folytán a legnagyobb gyorsasággal igyekeznek hazafelé. Münchenben szintén aggasztó a helyzet. Az állapot Frankfurtban is nagyon komoly. Ez a város szenved a legtöbbet a pénz és az élelmiszer hiánya miatt.

A nyomdászsztrájkról ma délelőtt hivatalos jelentést adtak ki. Kitünik ebből, hogy az éj folyamán a kancellár is közbelépett, hogy a nyomdászok mozgalmát megakadályozza. A tárgyalás a munkaügyi miniszter elnökletével folyt s csaknem az egész éjszakát igénybe vette. Ma délelőtt ismét összeülnek s ugy látszik remény van arra, hogy a nyomdászok sztrájkját a délelőtti órákban befejezik. A kormány a nyomdászokkal szemben a német nép általános érdekére hivatkozik és hangsulyozza, hogy ha a sztrájk az állami bank nyomdájára is átterjedne, mérhetetlen károkat okozna Németországnak.

A Rote Fahne cimü kommunista lap mai számának élén felhivja a szedőket, hogy az összes üzemekben azonnal kezdjék meg a passziv rezisztenciát, ott is, ahol nem léptek sztrájkba és követeljék a munkaadóktól, hogy drágasági pótlék cimén azonnal fizessenek minden munkásnak tizmillió márkát.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és disztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

Felhivom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes
SZŐRME-ÁRUKAT
leszállitott árakon kiárusitom. — Sok pénzt takarit meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel
FORGÁCS REZSŐ, barlini szörme- és szücsáruháza Nagykanizsa, Fő-ut 22.
Javitások, átalakitások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Tanügy.

A tankönyvek árai.

Közeledik a szeptember, a szülők uj gondok elé néznek. Az iskolai beiratások és a könyvek nagy anyagi igényeket támasztanak. Egyes könyvkereskedőknél sürün keresnek már most is tankönyveket, de a könyvkereskedők nincsenek abban a helyzetben, hogy árat tudjanak mondani, mert a budapesti kiadók csak szeptember elejére szabhatnak árat, miután a vallás és közoktatásügyi minisztertől most várják a tankönyvek árának ujabb megállapitását. A vidéki könyvkereskedőkhöz megérkeztek ugyan a különféle tanintézetekben használatos tankönyvek jegyzékei, de ármegjelölés nélkül. Csupán tájékoztatás céljából, a Franklin-társulat négy tankönyvnek hozzávetőleges árát közli, hogy a konyvkereskedők eszerint teljesitsék a kontó fizetéseiket, megjegyzik azonban, hogy ezekhez az árakhoz is még pótdijakat csapnak. A jegyzék szerint Benedek elemi iskolai tankönyve a IV. osztályosok számára 1600 K ba, a falusi iskolák IV—VI. osztálya számára való olvasókönyv 4050, Lóky Béla geométriája a középiskolák számára 4900 és Báthori „Kis természetrajza" a középiskolák és polgári iskolák számára 2200 K-ba kerül. Megkérdeztük a könyvkereskedőket, hogy mibe fognak kerülni egy középiskolai tanuló könyvei? Azt a választ nyertük, hogy legalább 50—60,000 K ra becsülhető. Ebben az árban nincsenek benn a füzetek és más szerek, pl. a körző, melyből egy jó kivitelü 25,000 K ba is belejön, kevésbé jó körző ára pedig 8—10,000 K lesz.

Nyilt-tér.*)

Kulcskoteg vasárnapra fuzvo, kassza-kulccsal Nagykanizsán, Somogyszentmiklóson, vagy Ileleznán elveszett, megtaláló nagy jutalomban részesül, óhtesités küldendő levélileg Ürményi József Budapest, VI., Andrássy-ut 33.

*) Az e rovatban közöltekért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

A német fémgyárak munkásai megtagadták a munkat.

Berlin, aug. 10. (Telefonjelentés.) A lapok jelentése szerint több nagy fémipari cégnél igy a Scei nens, a Német Kábel gyárban a munkásság az udvaron gyülekezik és megtagadja a munkát mindaddig, amig előleget nem adnak nekik.

Zürichi zárlat:

Berlin 1·60, Amsterdam Hollandia 216 50, New-York 548—00 London 2511, Páris 8130, Milano 2355·60, Prága 1605, Budapest 03·¹/₂, Zágráb 585, Varsó 25, Wien 0·78 85, Szófia 500, Osztrák bély. 0.79 50.

KÖZGAZDASÁG.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Budapest, aug. 10. *Délutáni magánforgalom.* Osztrák Hitel 165, Magyar hitel 460. Hazai Bank 180, Hazai Bank prompt 160, Pallas 155, Athenaeum 270, Királysutó 17, Starfilm 30, Salgó 640, Kőszén 2400, Kühne 90, prompt 80, Borsodi 400, Georgia 1035, promt 956, Bpesti sör 140, Vaggon 150, Cinner 17, Nasici 1600, Karton 93, Államvasut 480, Adria 700, Kéve 4200—4400, Devecseri 21—24, Délkeleti 32—34, Magy.-Amerikai 25-27, Corvin Gép 9—12150. Irányzat szilárd.

Valuták és devizák:

Napoleon 63800, Font (London) 86450 88850, Dollár (New-York) 19050—19650 Francia frank (Paris) 1080-1116, Márka (Berlin) 1·30 - 1·50, Olasz lira (Milano) 805—840, Osztrák kor. (Bécs) 26·50—27·90, Lei (Bukarest) 9950—10250, Szokol 568—592 Svájci frank (Zürich) 3440—3560, Dinár (Zágráb) 202—210 0, Lengyel márka (Varsó) 800-900. Amsterdam 7500. — Koppenhága 3450—3670 Krisztiánia 3055-3175, Stockholm 6020-5200.

A mai terménytőzsdén az irányzat tegnap óta tovább szilárdult. Buzát a malmok 790—795 körül kötötték. Zárlat felé 850 K val, sőt még azon felül is emelkedett. Rozs állomáson 485, Budapest-n 515. Takarmány árpa 545 K val került eladásra. Zab állomáson 660 —680, régi 770. Tengeri élénk. állomáson 590—600, Budapesten 620—640. Korpa változatlan. — Egyebekben az üzlet csendes.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 78500—79000, egyéb 76500 8000 rozs 60500-61000 takarmány árpa 50000-50450 sör 0000-0000 zab 080 0-71000 tengeri 620 0—62500, repce 127500, korpa 35000 - 36000, köles —'—.

Nemesfémpiac. Ezüst kor. 2200. Forint 6000, ötkoronás 11300. — Arany 10 koronás 58 59000.

Lóvásár. Felhajtottak 659 darabot, melyből eladatlan maradt 353. A vásári forgalom lanyha. Hátasló és csikó 475.000—1,000 000, könnyü kocsiló 1,100.000 2,500.000 igás kocsiló nehéz 1—3,500.000, könnyü 510.000—1,500 000. Szamár 2—600,000. Alárendelt minőségü lovak 180—800 000. Vágó lovak 300—600.000. A fővárosi vágóra vásárolták 13 darabot, vidéki vágóra 61 darabot.

Marhahus I. r. egész 6700 7800, hátulja 6900 8200, eleje 6300 7500. II. r. egész 5 6200, hátulja 5300—6500, eleje 4400—4800. Csontozni való 3700—3800. Növendékmarha elsőrendü 6—7000. Borju ölött bőrben 9000—9800. Juh elsőrendü 5400—6200, másodrendü 4200—4600. Faggyu 2600—5600. Marhabőr 8000 9000. Borjubőr 9 10,000 Magyar tehénbőr 8000—8500, tarka tehénbőr 8500—9000. Bivaly másodrendü 5400—5600. Felhajtás nagymarha 215, eladva 205, növendék 13, eladva 13, bivaly 5, eladva 5, birka 150, eladva 140, borju 152, eladva 120. A vásár élénk volt.

Sertésvásár. Felhajtás 940, eladva 400. Árak: I. r. 7200-7500, könnyü 7000—7300, közepes 6400—6600, szalonnás félsertés 8500, lehuzott hus 7500, sózott szalonna 9000 zsir 12000. A vásár vontatott volt.

Főszerkesztő: szóri Pósch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Apróhirdetések

Minden szó 40 korona, vastagabb betüvel 80 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Elcserélném szép egy szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakásomat szép két szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakásért. Cim a kiadóban.

Egy könnyü fedeles fekete hintó kocsi és egy Mignon irógép eladó. Cim a kiadóban.

Biztositó társaság utazó tisztviselőt és egy gyakornokot keres. Cim a kiadóhivatalban.

Cséplőbenzin és gázolaj minden mennyiségben kapható Teutsch Gusztáv drogériában. 7516

5 darab 5 hónapos malac eladó Magyar-utca 155. Megtekinthető d. u. 5—7-ig. 7967

Gardanesronyi állást keresek magános urnál szeptember 1-ére. Cim a kiadóban. 7969

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Deák-tér 1. sz. alatti
cipő-üzletben
rendelt kizárólag elsőrendü anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt hord.
Javitások gyorsan eszközöltetnek.
Készül varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendelhető

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kékcsillag"-hoz
NAGYKANIZSA
Telefonszám 388. Központ szálloda.

ZSÁKOK, PONYVÁK kölcsönzése, vétele és eladása
KLEIN SÁNDOR
BUDAPEST, Eötvös-u. 8 Teréz-körut 1.
Telefon: 81-18, 131-36. Sürgönyim: Kleinzsákos
Zsinegek, hevederek, raffia.

JUMPER PAMUT
a legszebb szinekben, legnagyobb választékban
D. M. C. himzőpamut minden számban
KLEIN JÓZSEF ÉS TESTVÉRE
kalapüzletében.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
Felhivjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig fog tartani.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönyeim: Futura. Telefonszám: 193.

Tanulónak
felvételik egy jó házból való fiu
Hoffmann és Frank
rövidáru nagykereskedésében
Nagykanizsa, Csengery-utca 2.

Az uj
forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő napi zárlati rovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Iskolakönyvek bekötését
legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája
Fő-ut 5. szám alatt.

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat,
HÁZINYULBŐRT,
juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó vadbőröket
a legmagasabb napi árban vesz
FORGÁCS REZSŐ,
NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

62. szám. 183. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 14. Kedd Egyes szám ára 100 korona.

Kereskedelmi Természettudományi Egyesület Zalai Közlöny Nemzeti Múzeum Budapest

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám József 73—61.

Előfizetési ára: Egy hóra 2000 K, negyedévre 6000 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

A belpolitika hirei.

Budapest, augusztus 13. (Telefonjelentés.) A nemzetgyűlés a kormány és kormánytámogató pártok minden igyekezete ellenére sem volt abban a helyzetben, hogy az adóvalorizációs törvényjavaslatot tárgyalták volna. Az eredeti programtól eltérően a Ház csak 22 én, szerdán folytatja üléseinek, amikor is Koppenhágából visszatérnek a képviselők. A köbszesö időt a kormány arra igyekszik forditani, hogy a rendkivüli mértékben jelentkező drágaságot valamilyen uton megfékezi. *Bethlen* István gróf miniszterelnök elhatározta, hogy a drágitó visszaélések meggátlására ankétet hiv egybe. Bethlen István gróf miniszterelnök tegnap audiencián volt a kormányzónál, aki előtt részletesen ismertette az utóbbi napok eseményeit. Ugyancsak kihallgatáson volt *Vass* József népjóléti miniszter is, aki resort ügyekben tett jelentést.

A legkülönbözőbb ellenzéki csoportok a pártpolitikai célok szem előtt tartásával különféle módon fel akarják használni az ugyneve zett emigráció elleni törvényes intézkedések megtételét is. Egyébként Nagytaládi *Szabó* István földmivelésügyi miniszter hazautazott Erdőcsokonyára és valószinüleg csak csütörtökön tér vissza a fővárosba.

Folyó hó 21-től felemelik a vasuti díjszabást

Budapest, augusztus 13. (Telefonjelentés.) A magyar államvasutak igazgatósága tekintettel a kétszázharminc milliárd üzleti deficitjére és tekintettel arra, hogy a személy szállításnál személyvonatokon a tarifa a békebelinek 464 szerese, gyoravonatoknál 1040-szerese, a mely nem felel meg a korona mostani 3050 szeres békeparitásának, ezért a személyforgalomban kénytelen a díjtételeket 100 százalékkal emelni. Podgyászforgalomban 60 százalék, export-, gyors- és teherárunál 150 százalék az emelés, az eddigi kedvezmények fenntartásával. Az uj díjszabás augusztus 21 én, kedden lép életbe.

A brit jegyzék

Páris, aug. 13. (Szikratávirat.) A brit jegyzéket tárgyalva a lapok azt állitják, hogy a jegyzék hijján van az igazságnak és semmiképpen sem alkalmas arra, hogy a jóváté tell ügyet előbbre vigye. A lapok szerint Franciaország nem változtathat magatartásán, hanem to vábbra is követi mostani politikáját.

A brit kormány leleplezései

Forduló pontnál a diplomácia

London. aug. 13. (Szikratáviral.) *Az „Observer" a következőket jelenti: A brit kormány ma olyan okmányt fog közzétenni, amely leleplezi a versaillesi békeszerződés következtében Európában támadt összes visszásságoknak jórészét és világosságot derit a brit politikai hitvallásra Ez az okmány megismerteti a világot azokkal a tényekkel, amelynek alapján a dolgok mostani állapotaiért a felelősséget meg lehet állapitani*

Az európai háboru utáni diplomácia helyzete most fordulóponthoz jutott, mert nyilvános okmányban szögezik le azt a tényt, hogy a brit kormány eljutott az engedékenység határáig és hogy a Németországgal való tárgyalásokban Franciaország és Brittania közös fellépésére egyedül csak akkor van remény, ha a franciák engednek a brit felfogásnak. A német jegyzékre azonban megfogják adni a választ akár Franciaországgal, akár Franciaország nélkül.

Poincaré végsőkig kitart álláspontja mellett

Páris, augusztus 13. (Szikratávirat.) Poincaré tegnap beszédet mondott, amelyben nyomatékosan hangoztatta, hogy a francia érdekek védelmével mindaddig ki fog tartani, amig az egész világot meg nem nyerte a maga ügyének. Azok a Németország által befolyásoltak, akik azt állitják, hogy mi Németország megsemmisitésére törekszünk — egészen egyszerűn rágalmaznak bennünket. Stresemann azt állitotta csütörtökön, hogy Németország átkoz bennünket, mert mi a Ruhrvidéken vagyunk. Bátor volt még hozzátenni, hogy Németország még a háboru alatt sem táplált gyülöletet Franciaország ellen. Hát hogyan viselkedtek volna a németek akkor, ha gyülöletet éreztek volna? Becsületében vagy barátságban hagyták vissza földünket? Romokba temetve — amig az ő földjüknek nem kellett szenvedni. Győzelmet követő napon már hirdettük, hogy készek vagyunk mindent elfelejteni, csak azt kivánjuk, hogy ne éljenek vissza nemeslelkiségünkkel, de mi nem csupán Franciaországért dolgozunk, de a világbékéért is.

Radics magyar területen

Kaposvár, aug. 13. Az „Ujoo mogy" irja: Kotorinál jött át Radics magyar területre. Autón érkezett a horvát parasztvezér. Egy jugoszláv csendőr kisérte autóját. A határnál a csendőrt visszaküldte, miután igazolta magát, autóján tovább ment még az éj folyamán. A vele beszélgetőknek azt mondta, hogy Bécsbe megy és nem volt hajlandó utjának céljáról nyilatkozni. Magyar részről most az az értesités jött, hogy azt a csendőrt, aki Radicsot kisérte, a szerbek statáriális uton agyonlőtték.

A helyzet Berlinben

Berlin, augusztus 13. Wolff iroda jelenti: Berlinben, a tegnapi nap néhány kisebb zavargást leszámitva nyugodtan telt el. A kommunisták részéről kiadott általános sztrájk ról szóló parancsnak csupán a vároi gázgyár és a scharlottenburgi villamostelep munkásai tettek eleget. A vasuti forgalomban a sztrájk semmit sem rosszabbitott a helyzeten. A távolságforgalmat, to vábbá a külvárosi és a belső forgalmat minden zavar nélkül bonyolitották le.

Népgondozó Szövetséget — Zalavármegyének.

Néhány komoly szó Zalavármegye társadalmához.

Nagykanizsa, augusztus 13. A legfontosabb ruházati és élelmi cikkeknek napról-napra fokozódó mértéktelen drágulása egy ijesztő kérdést kényszerit az ajkunkra, melyet alig merünk hangosan kimondani: mi lesz itt a télen? Mi lesz itt a télen, ha már most is, mikor az áldott anyaföld olyan bőségesen ontja kincseit, minden oldalról a legkétségbeejtőbb nyomor képei merednek felénk? Ha kimegyünk az utcára, rokkant katonákba botlunk, akik alamizsnáért nyujtják felénk kezüket; odább rongyokba burkolt vézna gyermekeken és sápadt arcu, szomoru öregeken akad meg tekintetünk, kikről leri a nyomoruság. Hlába dugjuk be füleinket. hlába menekülünk a város fülledt levegőjéből ki a szabadba, hlába zárkózunk el szobánk falai közé, hasztalan zárunk be ajtót ablakot, a körülöttünk uralkodó nyomor jajszava nyomon követ bennünket mindenüvé, áttör a falakon is, hogy megmérgezze életünket, hogy megmérgezze barna kenyerünket. Szivünkbe markol az a tudat, hogy magyar testvéreink ezrelnek még ebből a fekete kenyérből sem jut elegendő. — Szivünkbe markol az a tudat, hogy az inség már most, aratás idején is, hekatombákban szedi áldozatait. Anyákról olvasunk, akik nyomoruságukban elemésztik magukat gyermekeikkel együtt, aggastyánokról, akik éhenpusztulnak, csecsemőkről, akik nem tudnak felnőni. A maradék magyarság, melyre az szent hivatás vár, hogy az elrabolt ősi földet ellenségeink kezéből visszavivja, mindenképpen csak sorvad és pusztul. Soraiban széles rendet vágnak a nyomor és annak ikerfia: a népbetegségek.

A kormány bármilyen sokat teszi is a köznyomor enyhitésére, nem képes az összes bajokat gyökeresen meggyógyitani. Ezért a társadalom feladata marad, hogy a kormánynak segitségére álljanak az inség ellen való küzdelemben, a könnyek letörlésében és a pusztuló magyar élatok megmentésében. Városunk közönsége már több alkalommal megmutatta, hogy van érzéke a társadalmi kötelességek teljesitése iránt, — csak alkalmas vezetők kellenek, akik a szükséges irányitást megadják. Hogy egyebet ne is emlitünk, mindnyájan emlékezünk még a mult téli mazitlábas gyermek-akció sikerére, melyből városunk valamennyi társadalmi rétege kivette a maga részét.

Az eddigi hasonló akciók azonban mindig csak időlegesek voltak; meghatározott időre és egy-egy részletproblémа megoldására szoritkoztak. Nagyon nemes cél volt a mezitlábas tanulók felruházásának célja, de el kell ismernünk, hogy ezenkivül is voltak már a mult télen is más ágai a társadalmi jótékonyságnak, melyekre azonban igen kevés gondot forditottak, mert hiányzott a szervezet, mely a különböző ágakat mind felkarolta volna.

Tekintettel arra, hogy az idei tél még eddig sohasem látott nyomort és inséget hoz reánk, szükséges, hogy a társadalmi jótékonyság szervezetét az eddigieknél szélesebb alapokra helyezzük a szervezési munkához minél hamarabb hozzáfogjunk. A szomszédos Vasvármegyében már évek óta igen szép eredménnyel működik a Vas vármegyei Népgondozó Szövetség, mely a vármegye valamennyi társadalmi egyesületét magában foglalja a az összes szociális problémákra gondot fordit. — Hasonló Népgondozó Szövetség alakitásának gondolatát már egy évvel ezelőtt felvetettük, de akkor még

nem érkezett el megvalósitásának az ideje. Most azonban itt van már az utolsó óra a cselekedetre.

Bennünket természetesen Nagykanizsa város Népgondozó Intézményének megszervezése érdekel, mert ez van hozzánk legközelebb s a segitségre is itt van legnagyobb szükség; de nézetünk szerint nem lehat nagyobbszerű akciót inditani anélkül, hogy abba a környéket is bele ne vonnánk. Legcélszerübb volna szombathelyi mintára megszervezni a Zalavármegyei Népgondozó Szövetséget, melynek támogatására minden bizonnyal meg lehat nyerni a vármegye főispánját és alispánját nálunk is éppugy, mint Vasmegyében. Ennek keretében kellene megszervezni a nagykanizsai szövetséget, mely jelentékeny erőforrásokat nyerne a környék községeiben.

Városunkban van legalább tiztizenöt társadalmi egyesület, mely igen szépen belekapcsolódhatna a megalakitandó szövetség munkájába. A vezetőszerepet a különböző nőegyletek vannak hivatva betölteni. Ilyenek városunkban: A Keresztény Jótékony Nőegylet, a különböző kongregációk, az Izraelita Jótékony Nőegylet, a Református Nőegylet, a Lutheránus Nőegylet, a Keresztény Tisztviselőnők Egyesülete, a Stefánia Szövetség. De nem kizárólag ezeknek az egyesületeknek a közreműködésére van szükség, hanem szükség van valamennyi társadalmi egyesületre, mely a jótékony munkában részt venni hajlandó. Ebben az akcióban egymásra kell találniok rend- és rangkülönbség nélkül mindazoknak, akik ennek a sokat szenvedett országnak a jövőjében hinni tudnak s akik nem tudják tétlenül nézni magyar véreink szomoru pusztulását.

Az ügy nagyon sürgős, mert innen-onnan vége a nyárnak, most van a legjobb alkalom a gyüjtésre. Ha már leesik a hó, akkor már késő lesz minden kezdemény. Ha azonnal hozzáfogunk a szervezési munkához, egy hónap alatt szépen ki lehat épiteni az intézményt és vállvetett munkával sokat lehat segiteni inséggel küzdő magyar véreink sorsán. A kérdést felvetettük, anélkül, hogy ennak a fontos társadalmi akciónak a vezetői kivánnánk lenni. A vezetést vegyék kezükbe azok, akik hasonló társadalmi mozgalmak irányitására állásuknál, helyzetüknél, vagy multjuknál fogva hivatottak. Mi a saját részünkről igérjük, hogy a mozgalom vezérét, minden tőlünk telhető eszközzel támogatni fogjuk. Befejezésül felkérjük mindazokat, akik az akciót bármilyen formában támogatni kivánják, sziveskedjenek szándékukat a sorok irójával közölni, hogy szükség esetén az illetőket a dolog megbeszélésére összehivhassuk.

Majtényi Károly
népművelési titkár.

— **Uj tanitói állások szervezése.** Az orosztonyi r. k. iskolánál harmadik, a pusztaederici községi iskolánál második és a zalaudvarnoki községi elemi iskolánál harmadik tanitói állás szervezéséhez a kultuszminiszter hozzájárult és az államsegélyt engedélyezte. A mindszentkállai ref. iskola harmadik, a hahóti rk. iskola ötödik tanitói állások szervezését mondotta ki. A kö. igazgatási bizottság javaslatot tett az államsegély engedélyezésére.

Lemondott a németbirodalmi kormány

A Stresemann kabinet — Az összes pártok támogatták az uj kormányt — Mi buktatta meg Cuno kancellárt — Az uj kormányelnök Stinnest okolja a német márka zuhanásáért

Berlin, augusztus 13. (Express-távirat.) **A birodalmi kancellár tegnap délután benyujtotta a birodalmi kormány lemondását. A birodalmi elnök a késő esti órákban Stresemann képviselőt bizta meg a kormány ujjáalakitásával, aki a megbizást el is fogadta és kisérletet fog tenni, hogy a nagy koalició alapján alakitsa meg a kormányt.**

Berlin, augusztus 13 (Express-távirat.) Az uj kormány valószinüleg két szocialistát fog magába foglalni, akik közül az egyiknek a pénzügyi tárca jut. Stresemann maga megtartja a külügyminiszteri tárcát is, követve ezzel Wirth és Cuno példáját. A külügyi hivatal vezetésével valamelyik nagykövetet fogják megbizni, esetleg Neurathot, aki ezidőszerint a Vatikánban képviseli Németországot.

Berlin, augusztus 13. (Express-távirat.) Az uj kormányban hirszerint Röster lettországi német követ lesz a belügyminiszter. A pénzügyminiszternek általában Hilferdinget emlegetik. A pártok egyébként oly egyhangulag támogatják Stresemannt, amilyen támogatásban eddig még egyetlen kancellárnak sem volt része. *Cuno kancellárt legutóbbi birodalmi ülésén mondott beszéde buktatta meg,* amely általános csalódást keltett. Stresemannak már több izben lett volna alkalma, a birodalom ügyeinek legfőbb vezetésére, de eddig minden alkalommal elhárította magától ezt a szerepet, azt állitván, hogy Stinnes hazafiatlanul üzérkedik, a dollár és a font emelkedésére épit és nem kis mértékben felelős a német márka zuhanásáért.

Főiskolai kollégiumok és diákszállók.

Nagykanizsa, aug. 13.

Sok meddő tanácskozás után végre osztatlanul ráterelődött a figyelem az egyetemi és főiskolai diákság nagy kérdéseire. A két Szent Imre-kollégium és az Eötvös kollégium és diákotthonok nyiltak meg, ugy, hogy ma már Budapesten három ezeren felül azoknak a főiskolai hallgatóknak a száma, akik ezekben az intézetekben vannak elhelyezve és a főváros még több száz diák számára tervez diákszállókat.

A diáklakások kérdése külföldön is napirenden van. Ez év májusában konferenciát tartottak a német főiskolák képviselői Münchenben, — amely élesen megvilágitotta az uralkodó szellemi áramlatokat. A tanácskozás zavartalanul folyt mindaddig, mig a diáklakások pénzügyi és egészségügyi oldaláról volt szó. Amint az előadók rámutattak a kérdésnek nevelési és erkölcsi nagy fontosságára, a szabad (u. n. párbajozó) diákegyesületek megzavarták a tanácskozás nyugodt folyását és óvást emeltek az ellen, hogy az egyetemi hatóságok a diákélet erkölcsi oldalával foglalkozzanak. Ebben jogtalan beavatkozást láttak a diák magán életébe és merényletnek minősitették a diákszabadság ellen. Ezzel szemben az egyetemi tanárok és a diákság nagyobb része egyértelműen hangsulyozták, hogy az egyetemet felelősség terheli az ifjuság erkölcseiért is.

Ezt az összeütközés nálunk, magyar egyetemi hallgatóknál, eddig még sikerült elháritani, azonban nagyon könnyen meglehet, hogy már a közel jövőben meg fog történni; legalább is minden jel arra mutat.

Fölfogásunk szerint, a diáklakás-kérdés részben összeesik a diáknyomor kérdésével. A mi igazán nyomorult lakásviszonyaink kétszeres sullyal nehezednek a diákság vállaira, a lakásokat a diákság fizeti legdrágábban és a legegészségtelenebb szobákban laknak.

Azonban itt is mindenek előtt a nevelési és erkölcsi szempont a döntő. A középosztály fiainak nagy részénél a pénzügyi és egészségügyi kérdés rendszerint megoldható, ellenben az erkölcsi szempont a legtöbb esetben a szülők minden igyekezete és áldozata mellett sem nyer kielégitést.

Az első kollégiumaink alapitóit is nálunk nevelési és erkölcsi szempontok vezették. Az otthonaiból kisodort, csábitásoknak és kizsákmányolásnak kitett ifjuságot akarták a támasz nélküli elszigeteltség veszedelmeitől megóvni és azért nekik a kollégiumokban meleg családi otthont akartak nyujtani megérthető szabadsággal összeférő felügyelet mellett.

A mostani diákotthon- és diák szálló-mozgalom vezető szellemei majdnem kizárólag csak a diáknyomort hangoztatják és olcsó, egészséges, népszállószerü intézményekkel akarnak a diákság baján segiteni.

A szándék nemességét nem vonjuk kétségbe. Igen tiszteletreméltó helyről hallottunk igen szomoru részleteket, adatokat a budapesti egyetemi diákság nyomoráról és mindenki, aki a fővárosban kénytelen felső tanulmányait végezni vagy aki az ifjusággal csak egy kicsit is foglalkozik, nagyon sokat beszélhetne erről. Nemes munkát végez mindenki, aki ezen segiteni igyekszik. *A nyomorult lakás* legtöbbnyire *nyomorult erkölcsök* tanyája. De a higiénikus diákszállónak levegője sem lesz tisztább, ha az erkölcsi kérdést a megoldásból kikapcsolják.

Senkinek sem jutott még eszébe az ifjuságot tanulmányaiban magára utalni. Csak éppen az erkölcsiség volna az a tér, amelyen egy 18 éves fiu a kisiklás veszélye nélkül tud mozogni, senkinek tanácsára nem szorul? Éppen a 18 életév az, amelyben az ember már teljesen konszolidálva van, amikor már hosszas tapasztalásra támaszkodhatik és nem rendeznek előtte megoldásra váró nagy életproblémák?

Sajnos, éppen a német diákéletből megdöbbentő részletek jönnek napfényre. A német diák előszeretettel bérel ki egy sturmfreie Bude t, mi alatt a diáknyelv nem viharoktól védett otthont, hanem ellenőrizhetetlen, unzsenirt lakást ért, ahol zavartalanul szégyenletes orgiákat üzhet.

Ha a kontempláIt diákszállókból hiányozni fog a nevelő befolyásolás, a bennük lakó ifjuság az éltető feltételeiktől megfosztott szerves tömegek törvényét követve a lefelé nehézkedésnek és a rothasztó bomlásnak ellenszegülő principium nélkül, felfelé vezető, nemesitő, nevelő befolyás nélkül, bomlási és romlási folyamatok melegágya lesz. A magára hagyott tömeg ugyanis kivétel nélkül mindig bomlásban van. Gemeinschaft macht gemein, mondja Foerster. A diákszállók ifusága nevelő befolyás hijján feltétlenül ilyen bomlásban levő tömeg lesz, amely a higiéne minden szabályainak megfelelően alkotott palotákból is testben és lélekben megtépve fog az életbe kilépni.

Aki a szabadság nevében a nevelői és erkölcsi befolyás ellen tiltakozik, annak ugyanannak a szabadságnak a nevében a higiénikus követelményeket is vissza kell utasitania. A magyar egyetemi ifjuságot józansága mindeddig megóvta a szabadságnak ilyen esztelen felfogásától. Az ifjuság a kollégiumokban jól érzi és szabadnak tudja magát és eszét, szivét követve akarja, kivánja, hogy kellő megbecsüléssel, illetőleg megértéssel vezessék és neveljék. Igazán sajnálatosan nagy kár volna, ha magukban az egyetemi ifjuság vezetőiben hiányoznék ez a belátás.

Idénykép Keszthelyről.

Igy is — ugy is lakásmizériák. — Festőművész az istállóban.

Keszthely, augusztus 13. (Keszthelyi szerkesztőségünktől.) Volt már ennél sikerültebb szezon is Keszthelyen. Szemléltető, legkönnyebben hozzáférhető fokmérője ennek a sok-sok kicsi fehér cédula, kapukon, ablakokon kiabáló hiradás: kiadó szobák, egy, két, három szoba, konyha, egész lakás. Van, aki még fürdőszobát is kinál a fürdőzőknek. Képzelem milyen dühös lehet ilyenkor a lakáshivatal! Meg a lakásnélküliek. Nyomoruságos lyukakba begyömöszölt családok ilyenkor szoktak érkezni ezrével az igénylések a lakáshivatalba. De még ezeknél is dühösebb az, akinek igy kell cédulával fogni, várni a fürdővendéget. Közben napokig, hetekig áll üresen a ma még kosztpénznél is jobb üzlet, a ma legnagyobb kamatot adó tőke: nem a kiadó, hanem a kiadott szoba. Mindazonáltal a kinálat nem szoritotta le az árakat. 12o—15o.ooo koronás szobát még a nyár elején sem volt fehér holló. Három szobás lakás 2oo—5oo.ooo K-ig. A forgalmiadóhivatalban 12o bejelentés érkezett: kiadott lakás legtöbb persze csak egy szobát jelent be. Van olyan naiv, aki havi 5ooo K-val jelentett be egy szép utcai uriszobát.

Nincs most lakáshiány! Fürdővendégben van a hiány. Aki jön is, igen nagy százalékban 1o—14 napra jön csak. Mindenkinek feleannyi ideig tart ki a pénze, mint ahogy

nyaralási költségvetését kikalkulálta. Akinek mindegy: a börzések. Majdnem mind. Csak az egyik kicsiben, a másik nagyban. Igy vannak tele a parti szállodák és Hévíz. Igy nyaralnak magányosan vagy ketten hárman együtt fiatal hivatalnok lányok, gépiró kisasszonyok. Igy kel el a piacon a 450 koronás tej, 250 koronás tojás. Igy élteti a börze a keszthelyi szezont.

Csak Hévizen van lakásinség. Ott semmi 8000 korona egy napra — nem egy szobáért, csak egy ágyért, az is háromágyas szobában. Pedig ott egy fürdés is 1000 koronába kerül.

Igy történik meg az, hogy egy neves festőművész az istálló melletti pajtában szalmából vetett ágyon nyaral. Egy fagereblye a fogasa. Korpás láda az éjjeliszekrénye. Illatos széna a vánkosa. És — ugy mondja — nagyon jól érzi magát ezen Rousseau elvein induló nyaraláson. Az ecsetje szért fog. A szinei nem fakultak. És jólérzi magát. Mert igy is szinesebbeket álmodik, mint mások az egy éjszakára 8000 koronás ágyukon.

Reischl Vencel

Keszthelyen fekete lobogót lenget a szél. Hirtelen jött, fekete, viharos éjszakán, szombatról vasárnapra virradó éjfélidőn meghalt a jó öreg „*Reischl bácsi*". Ma már ott fekszik a Szent-Miklós temető kápolnájában felravatalozva, örök pihenőre béküİt arcán simogató árnyakat kerget a lobbanó gyertyák lángja. Egy munkás, gazdag élet alszik hunyt szeme mögött.

Reischl Vencel 84 éves korában is teljes testi és lelki erejét vitte el vele. Utolsó napjáig nem hagyta cserben az a bámulatos, mindenkitől csudált munkabirás, amivel az egyszerű iparosból mai helyére emelkedett. Házasságának 59. éve volt ez. Két évtizede bérlője Hévíz gyógyfürdőnek s hogy ma a régi egy-két szálloda helyett hosszu sorban állnak a szállodák és hogy Hévíz odáig is jutott, ahol ma áll a fürdőhelyek között, az az ő fáradhatatlan munkásságának köszönhető, amivel már reggel 4 órakor mindig, még a legutóbbi időkben is talpon volt, munkába állott. Hévíz volt a mindene. Otthon, Keszthelyen a Keszthelyvidéki Takarék és az ő sörgyára ügyel várták. Ez volt az ő munkaköre. Hatalmas, munkás élete dacára mértékletes, igénytelen életmódja mellett testi egészsége csak a legutolsó időben rendült meg, amikor egy tehén szerencsétlen véletlen folytán fellökte, ágynak esett, tüdőgyulladáson ment keresztül s még ezt is kilábalta; de a betegség ugylátszik megroppantotta a törhetetlen életerőt és Reischl Vencel ezen az éjjelen elment közülünk. Habár politikával soha nem foglalkozott, mégis az idegen, cseh-német származásból benne és családjában semmi sem maradt, hanem igazi, a magyar hazáért harcos magyarrá formálódott. Minden kitüntetést elhárító szerénysége, az egész családon jellemző mély vallásossága, jótékonysága közismert volt Keszthelyen.

Családja három generáció óta tölt be vezetőszerepet Keszthely életében. Idb. Reischl Vencel, az ő nagybátyja 25 évig volt városbirája a tulajdonképpen ezen idő alatt várossá fejlődő Keszthelynek. Az ő munkáséletének folytatói nemzetgyülési képviselőnk: *Reischl* Richárd és *Reischl* Imre, ki már több, mint egy évtizede tölti be a ma különösen sulyos városbirói tisztséget. Megkezdett nagy munkákat kaptak örökül ők és ugyanazt a kitartó, harcos energiát. Gyászukban osztozik Keszthely és a környék népe, mikor utolsó utjára kiséri egy hacos élet megérdemelt pihenni indulóját.

Megalakult a Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetsége

Nagykanizsa, augusztus 13. (Saját tudósitónktól.)

Vasárnap délelőtt tartotta meg a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének nagykanizsai csoportja alakuló közgyülését.

A Szarvas kávéház hátsó termét zsufolásig megtöltötte a lelkes sereg. *Takács* László felkérI a közgyülést, hogy mondja ki a helyicsoport megalakulását.

Ezután *Deutsch* Jenő központi titkár tartja meg beszédét. Az egy és negyedórai beszéd során a következőket mondja:

Ez a csoport azért alakult meg, hogy mindnyájunk érdekében dolgozzon. Minden kereskedelmi alkalmazott azonos érdekekkel áll egymás mellett s ezeknek az érdekeknek a jelentőségével mindenkinek tisztában kell lenni. Vizsgálják meg a kereskedelmi alkalmazottak életüket s akkor tisztán látják, hogy szükség van erre az egyesületre. Mert lehetővé teszi, hogy az egyéni bajok közüggyé változzanak át s akkor megmásul minden és első sorban a felfogás, amivel az illetékes tényezők kezelik a dolgokat. És itt nem gyerekjátékról van szó, hanem egy jelentős társadalmi réteg nagy problémáiról. Az alap, amire épitünk a szeretet legyen, mert szeretet nélkül semmit a világon produkálni nem lehet. Szeretettel kezeljük egymást és szeretettel a dolgainkat.

Ma minden problémák közül legégetőbb a megélhetés problémája. A mai fizetésekből megélni nem lehet. A békebeli 40 fillér julius 31-én 1000 koronát ért, azóta sokkal kevesebbet s vajjon a békebeli fizetés megsokszorozódott-e annyira, hogy ezt a mértéktelen zuhanását a pénz értékének ne nagyon érezzük meg. Nem. Egy öttagu család békebeli létminimuma napi 330 fillér volt. 1923 julius 31-én 17.000 korona. S mennyi jut a mai fizetésekből egy napra a kereskedelmi alkalmazottnak? Körülbelül 3.000 korona. 14.000 korona hiányzik.

Ezt a hiányzó 14.000 koronányi összeget csökkenteni kell. S ezt elérjük egyöntetű komoly munkával.

Komoly munka, kitartás s az egyesület elfogja érni céljait.

A nagyhatásu beszéd után a tiszti kar megválasztása következett. Elnök lett: *Takács* László. Alelnökök: *Sájrán* Ferenc és *Krausz* Vilmos. Titkár: *Boldics* Károly. Jegyző: *Mosonyi* Andor. Pénztárnok: *Heisler* Ignác. Háznagyok: *Bauer* Árpád, *Kremsier* Ernő. Könyvtárnokok: *Fenyvesi* László, *Fehér* István. Választmányi tagok: *Németh* Gyula, *Sattler* Jenő, *Brüll* Margit, *Grünwald* László, *Pelő* Lajos, *Ungar* Árpád, *Nothig* Károly.

HIREK.

— **Naptár:** Aug. 14. Özséb.

— **Időjárás.** A meteorologia intézet jelentése szerint tulnyomóan száraz idő várható bőemelkedéssel.

— **Nagykanizsa közgyülése.** Ma délután 4 órakor tartja a város rendes képviselőtestületi közgyülését.

— **Dr. Rott püspök utja.** Dr. *Rott* Nándor veszprémi katolikus megyéspüspök miután a Nagykapornakon tartott lelkigyakorlatait befejezte, néhány napi üdülésre sümegi rezidenciájába utazott. Onnan hivatalos ügyekben Keszthelyre és Fonyódra látogat el, majd csütörtökön utazik vissza székvárosába.

— **Személyi hir.** Dr. *Beér* Gyula a pacsai járás szolgabirája szabadságáról visszatérvén, ismét elfoglalta hivatalát.

— **Athelyezett állatorvos.** A földmivelésügyi miniszter *Caller* Vilmos állatorvost Turkevéről Balatonszemesre helyezte át.

— **A tegnapi országos vásár** elég élénk volt, azonban a rendkivül magas árak miatt kevés vétel történt. Körülbelül 1000 szarvasmarhát hajtottak fel. Hogy milyen áron tartották, elég felemliteni, hogy egy pár ökörért 15 millió koronát kértek.

— **Életmentő diákok.** Szécsisziget apraja és nagyja az ottani gróf Andrássy uradalmához tartozó malom alatt fürdött. A fürdőzők között volt Illés Sándorné helybeli kántortanitóné Teruska leányával s barátnőivel. A vig fürdőzés közben Illésné a mély vizbe került és az örvény elkapta. A leányok sikoltozására az ott fürdöző *Julassy* Béla a nagyka-

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról. —

(31) Irta: Oláh Árpád.

A szállóban, ahol Alexej Leonidioff lakott mindig kevés, de annál disztingváltabb közönség szállt meg. Alexej Leonidioff nemrégen érkezett Párisba, különös és követelő vágy hajtotta ide, mert ebben a városban igazán fenékig üríthette az élvezetek poharát. Sejtelme sem volt azonban arról, hogy egykori kalandjának vérző szivü mártirjai ugyancsak Párisban élnek. Maga Alexej Leonidioff már nagyjából el is felejtette az esetet, az ő életében az ilyen vásár nem is az első és nem is az utolsó volt, csak néha emlékezett álmatlan éjszakáin Annie Lermontioffra, mint egy tündérre, aki eljött, hogy egyszer pazarló kézzel odaszórja neki teste minden áldott gyönyörüségét.

Alexej Leonidioff Párisban a gazdag semmittevők üres életét élte. — Nap-nap után hajnalokba nyuló mulatozások közt pazarolta el férfiui erejét és hanyatló egészségének értékeit. Szellemileg és fizikailag is roncsá lett lassan ez a tobzódó férfi, aki azt hitte, hogy örökké és állandóan vissza lehet élni a természetes élet követelményeivel, minden, nagyerővel visszaható következmény nélkül.

Azon az estén, amidőn Nikolai Romsky Tommal együtt elindult Alexej Leonidioff lakása felé, Pétervár egykori rendőrfőnöke ugyancsak jól érezte magát. Barátai és szeretői társaságában akarta átmulatni az éjfélt, s szobájában éppen az öltözködéshez készülődött, amidőn a szalonból gyanus nesz hallatszott át hozzá.

A rendőrfőnök felfigyelt, majd bizonytalan lépést tett a szalon felé. Nem tudta mire vélni a dolgot. A szoba már egészen sötét volt, a szálló alatti kert néhány gázlámpája gyér világosságot hintett szerteszét. Alexej Leonidioff csak egy lépést tett, a következő pillanatban felnyilt a szalon ajtaja és ott két férfi alakja lett láthatóvá. Alexej Leonidioff érezte, hogy hirtelen megrázza a félelem hidege, ösztönszerüen nyult hátsó nadrágzsebe felé, ahol revolverét szokta tartani, egy határozott és kemény parancsszó azonban meggátolta abban, hogy megkezdett mozdulatát befejezze.

— Ne moccanjon Alexej Leonidioff — mondta parancsolva a hang — egy lépést se tegyen és ne kiáltson, különben a halál fia.

A két ismeretlen — Nikolai és Tom — belépett a hálószobába. Leonidioff hátrafelé tett egy lépést, Tom pedig felcsavarta a villanyt. Vakitó fényesség öntötte el a szobát és most láthatta Alexej Leonidioff, hogy két elszánt, sötétarcu férfival áll szemben.

— Mit akarnak tőlem? — szakadt fel belőle a kérdés. — Rabolni jöttek? Vagy . . .

Nikolai ránézett, miközben revolverét még mindig Alexej Leonidioff homlokának szegezte.

— Hallgasson. Üljön le ehhez a kis asztalkához. Nyugodt lehet, nem a pénzéért jöttünk. Ugy, most én is leülök. Tom, te állva maradsz, s ezzel a revolverrel sakkba tartod a rendőrfőnök urat. Én pedig elkezdem a vallatást.

— Mit akarnak velem? — kérdezte ismét Leonidioff — és leült.

— Egy kis elintézni való ügyünk van rendőrfőnök ur, s azért jöttünk, hogy megfizessük azt, amivel tartozunk. Emlékszik e Ön énreám?

A rendőrfőnök ránézett Nikolaira.

— Igen, — mondotta tétovázva — ugy rémlik, mintha emlékezném. De nem tudom, hogy hol találkozhattunk.

— Felfrissitem az emlékezőtehetségét — mondotta Nikolai Romsky. — Három és félévvel ezelőtt történt Péterváron. Akkor, amidőn az Ön megbizottja, Burger, felfedezte Simonojevics belügyi biztos ellen tervezett merényletünket. Talán most már kezd derengeni Ön előtt a dolog. Megmondom a nevemet is, hogy ne kelljen sokáig a fejét törnie. En Nikolai Romsky vagyok.

— Nikolai Romsky? — kérdezte elfehéredve a rendőrfőnök.

— Igen, s látom az arcán Alexej Leonidioff, hogy emlékszik. Az Ön parancsára akkor letartóztattak engem. Bünöm nem volt semmi és mégis, Ön rámmérte az élet lehető legnagyobb büntetését. Óh, ne is próbáljon tiltakozni, ez a tény, Ön akkor, amikor én a börtön mélyén sinylődtem, magáévá tette menyasszonyomat, Annie Lermontioffot . . .

Alexej Leonidioff nem felelt, tehát Nikolai folytatta.

— Arra most nincs idő, hogy vázoljam, milyen aljas és embertelen cselekedet volt ez az Ön részéről.

(Folyt. köv.)

nizsai polg. isk. IV. oszt. növendéke segitségére sietett. Egy maga azonban sehogy sem birt az erős, megtermett tanitónével. Már már őt is elnyelték a hullámok, midőn Schäphütl Ferenc molnár fiu, ki szintén a nagykanizsai po'g. isk. IV. oszt. tanu'ója figyelmes lett a segélykiáltásra, odauszott a óriási erőfeszitéssel ketten kimentették a fuldokló tanitónét. A szécsiszigeti tanitó környezve ölelte meg a két kicsi életmentőt 's zokogás közt ugy a saját, mint családja nevében mondott hálás köszönetet.

— **Hamburgi főiskolás cserkészek Keszthelyen** Hamburgból nagyobb egyetemi hallgatókból alakult cserkészcsapat jött egy nyári turára Magyarországra. Közülük nyolcan Keszthelyt is uti programjukba vették egy napos tartózkodással. Az első nap annyira megtetszett nekik az itteni saison-élet, hogy itt maradtak még egy napig. Nekik ujság volt a délutáni strandkorzó, a Hullám terasszán a cigányzene. Nekünk ujság voltak ők. Nagy tömegben verődtünk körüjük, mikor a parton mandolin-kisérettel énekelték el a magyar fürdő közönségének az ő szép germán melodiáikat. Minden alkalommal taps honorálta a nekünk nyujtott szépet a ők büszkén, mosolyogva tisztelgőre emelt kézzel köszöntek nekünk. Fürödtek, csudálva hallgatták a cigányzenét, megnézték egyet mást és este megnézték az Égisz müvészvendéglőnek: *Gerber* Irma és *Keszler* Ilona klasszikus táncmüvésznők egyetlen fellépését, ahol nemcsak nekik, de nekünk is ritka élvezetben volt részünk. Szép emléket fognak magukkal hazavinni Németországba a magyar zenéről, magyar müvészetről, magyar barátságról.

— **Akinek a kivánsága teljesült.** Orbán Lajos felsőszenterzsébeti lakos vasárnap reggel egy szekér gabona-kévát hozott a mezőről. E közben megeredt az eső, ő pedig behuzta a pajtába a szekeret. De mivel kicsiny volt a pajta, a szekér egy része fedélnélkül maradt és megázott. A gazda ezt látva mérgében felkiáltott: „Ott, üsse meg a menykő". Nemsokára ezután erősen dörgött és a villám tényleg a pajtába belevágott. A lármára odaszaladt emberek a szekeret kihuzták és felboritották. A szekeret megmentették — de a gabona a pajtában lévő öt szekér lóhertakarmánnyal együtt teljesen földig égett.

— **Református harangavatás** Nagy ünnepség keretében avatták fel Alsószenterzsébeten a református harangot és egy temetkezési fekete zászlót. Az ottani és a csesztregi Tüzoltó Egyesület is kivonult a szertartásra.

— **A Magyar Távirati Iroda** kirendeltsége irodahelyiségét Fő-ut 1o. szám alól Kölcsey-utca 12. sz. alá helyezte át. Telefonszáma 3—38, 3—83 szám.

— **Mikes püspök Balatonszemesen.** *Mikes* János gróf, szombathelyi katolikus püspök rövid időn keresztül Balatonszemesen tartózkodott, ahol *Hunyadi* József gróf vendége volt.

— **Uj gyógyszertár Türjén.** A m. kir. népjóléti miniszter Türje község képviselőtestületének kérelmére *Németh* Péter gyógyszerésznek a patika felállitási jogot megadta. Az uj gyógyszertárt hivatalos vizsgálat után dr. *Tassy* Gábor megyei tiszti főorvos jelenlétében most adták át a forgalomnak.

Vármegyei levente verseny

— Saját tudósitónktól. —

Nagykanizsa, augusztus 13.

Hatalmas számban jelent meg a falu ifjusága a salakpályán. B bizonyitotta azt, hogy oktatóik fáradozása nem volt hiába való munka. Ha eredményeik nem is érik el a városi atléták szinvonalát, mégis arra engednek következtetni, hogy további szakszerü oktatással, odaadó munkával már a közeljövőben méltó ellenfelei lehetnek a városiaknak. Szeretnénk iskolát tartani nekik, mint rekrutáknak a katonáéknál, szeretnénk a lelkükbe vésni, hogy ők abban a pillanatban, amikor eme reménységünket életre ébresztették, már nem maguknak, nem a levente egyesületeknek, hanem az egész magyar nemzet reménységei lettek. Erről az utról visszavonulniok nem szabad, mert kötelességeik vannak az egész ország gal szemben, sulyos, nagy és szent kötelességeik a magyar háromszinü zászlóval szemben.

A pálmát Keszthely, Kiskanizsa és Nagykanizsa leventéi vitték el, a falusiak közül legszebben szerepeltek a szepetnekiek, sormásiak, nagybakónakiak és a bocskaiak. Maga a küzdelem azonban egyenlőtlen volt. Korainak tartjuk még a falusiakat a városiakkal szembe állitani. Sokkal helyesebben tette volna a Testnevelési Bizottság, ha közöttük két különálló versenyt rendez meg, mert a városiaknak meg van a módjuk, alkalmuk, megfelelő helyük és szakszerü vezetőjük a versenyre való előkészitésre, mig a falusiak ezek közül nem egyet, vagy mind nélkülözni kénytelenek.

100 m. sikfutás (18 éven felül)
1. Molnár Keszthely 12 2 mp.
2. Kovács Nagykanizsa 12·7 mp.
3. Falcs Kiskanizsa 13 mp.

18 éven alul.
1. Lakatos Zalaegerszeg 12 4 mp.
2. Horváth Kiskanizsa 12.5 mp.
3. Remete Galambok 12 8 mp.

Sulydobás (18 éven felül)
1. Méhes Nagybakónak 8.71 m.
2. Szabó Galambok 8 20 m.
3. Kuca Homokkomárom 8.15 m

18 éven alul 5 kg. sullyal.
1. Lakatos Zalaegerszeg 8 96 m.
2 Horváth Kiskanizsa 8 62 m.
3. Varga Nagykanizsa 8 43 m.

800 m. sikfutás (18 éven felül)
1. Tóth Nagykanizsa 2 p. 10 mp.
2. Tóth Eszteregnye 2 p. 14 mp.
3. Szép Keszthely 2 p. 16 mp.

18 éven alul.
1. Blumenschein Bocska 2 p. 28 mp.
2. Lukács Nagykanizsa 2 p. 34 mp.
3. Szalai Kiskanizsa 2 p. 38 mp.

Diszkoszdobás (18 éven felül)
1. Méhes Nagybakónak 28·70 m.
2. Dolmányos Nagykanizsa 27·02 m.
3. Simoncsics Kiskanizsa 26 85 m.

200 m. sikfutás (18 éven felül)
1. Mihalecz Nagykanizsa 33 mp.
2. Miskolczy Nagykanizsa 34 mp.
3. Kósa Keszthely 35 mp.

18 éven alul.
1. Lakatos Zalaegerszeg 32 mp.
2. Németh Nagykanizsa 34 mp.
3. Rácz Kiskanizsa 39 mp.

Magasugrás (5 ös csapatverseny)
1. Keszthely 138 cm.
2. Kiskanizsa 129·5 cm.
3. Nagykanizsa 116 8 cm.

Távolugrás (5 ös csapatverseny)
1. Kiskanizsa 4 70 m.
2. Keszthely 4 62 m.
3. Nagykanizsa 4 19 m.

Sulydobás (5 ös csapatverseny)
1. Kiskanizsa 7 39 m.
2. Keszthely 7·18 m.
3. Nagybakónak 6·73

Diszkoszdobás (5-ös csapatverseny)
1. Kiskanizsa 25·90 m.
2. Nagybakónak 20 57 m.

Gerelyvetés (5 ös csapatverseny 18 éven felül)
1. Kiskanizsa 27·48 m.
2. Sormás 21 85 m.
3. Eszteregnye 20 62 m.

18 éven alul.
1. Kiskanizsa 22 12 m
2. Homokkomárom 19 94 m.

Gerelyvetés (18 éven felül)
1. Mihalecz Kiskanizsa 30 35 m.
2. Ruff Sormás 29 80 m.
3. Simoncsics Kiskanizsa 29 70 m.

18 éven alul.
1. Buzás Homokkomárom 30 m.
2. Horváth Kiskanizsa 28 10 m.
3. Véber Homokkomárom 26 95 m

Magasugrás (18 éven felül)
1. Molnár Keszthely 142 cm.
2. Horváth Keszthely 137 cm.
3. Falcs Kiskanizsa 137 cm.

18 éven alul.
1. Kósa Keszthely 134 cm.
2. Torma Keszthely 134 cm.
3. Horváth Kiskanizsa 134 cm.

400 m. sikfutás (18 éven felül)
1. Farkas Keszthely 61 mp.
2. Tóth Nagykanizsa 63 mp.
3. Sonkoly Magyarszerdahely

18 éven alul.
1. Lakatos Zalaegerszeg 61 mp.
2. Imrei Kiskanizsa 62 mp.
3. Lukács Nagykanizsa

Távolugrás (18 éven felül)
1. Molnár Keszthely 480 cm.
2. Horváth Keszthely 475 cm.
3. Falcs Kiskanizsa 458 cm.

Molnár versenyen kivül 502 cmt ugrott.

18 éven alul.
1. Véber Homokkomárom 422 cm.
2 Kuca Homokkomárom 370 cm.

4×100 m. staféta (18 éven felül)
1. Nagykanizsa 59 2 mp.
2. Kiskanizsa 59 3 mp.

18 éven alul.
1. Keszthely 59 1 mp.
2. Kiskanizsa 59 9 mp.

60 m.-rel nyerve!

Birkózás
1. Márkus Keszthely.

Football.

PVSC—Zrinyi 3 : 2 (0 : 2)

Egyenlő ellenfelek küzdelme. Nivós játékot Zrinyi vezetése után a Vasutasok durvasággal igyekeznek ellensulyozni, aminek következtében S tankot, a Zrinyi hátvédjét csontrepedéssel viszik le a pályáról. A mérkőzés durvaságára legjobb bizonyiték, hogy az esett 5 goól közül 3 tizenegyes volt, amelyből 2 őt a kanizsaiak rugtak. *(V—a)*

— **NTE—Egerszegi MOVE 5 : 1.** Jó képességet árult el a NTE csapata. MOVE nem tudott egyenrangu ellenfele lenni a kanizsai fiuknak.

— **Eltünt elmebeteg.** *Kulcsár* Pál csesztregi 23 éves legény megtébolyodott. Vasárnap az utcán zavaros beszédeket mondott és reggeltől estig járkált és imádkozott. Hétfőn reggel azt a kijelentést tette, hogy elmegy a plébános urhoz, szülei azonban nem engedték el — mégis megszökött. — Szülei észrevették és utána mentek. Erre elkezdett szaladni és végig a falun, ki a rétre és azon át a Mihem nevü óriási területü erdőnek tartott. — Ujjában keresztülusztа a Kerkát és a Cup vizét és eltünt az erdőn. Délután 3 óráig keresték, de nem akadtak rá a eddig sincs róla semmi hir.

— **Eljegyzés.** *Kohn* Olgát Kerkabarabásról eljegyezte *Grosz* Győző Felsőszemenye.

— **Uj szintársulat jön Zalaegerszegre.** Az idén nagy sikerrel szerep'ő *Fehér* szintársulat helyébe a jövő szezonban Kmetty Lajos alföldi szintársulata jön, mely jelenleg Abonyban játszik. Kmetty cserélt Fehér kerületével és a jövőben Bonyhád, Szekszárd, Tapolca, Keszthely, Sümeg, Zalaszentgrót és Zalaegerszeg lesznek állomáshelyei. Kmetty társulatához szegődött *Gábor* Árpád, a Fehér társulat népszerü szinésze.

— **Negyvenkét éve tanitó.** *Farkas* Gyula szigetvári tanitó nevét azok között találjuk, akik most tartják Pécsett 42 éves iskolatársi találkozójukat. 1881 ben végezték a pécsi tanitóképzőt 14 en, akik közül ma csak 8 an élnek, ezek közül is hárman már nyugalomban. Az öt 42 év óta müködő tanitó pályatársa között van Farkas Gyula szigetvári érdemes tanitómester is.

— **Brutális állatkinzás.** Szepetneki tudósitónk jelenti, hogy ott a mult napokban egy szénával megrakott szekérrel négy, állitólag kiskanizsai ember ment végig a községen, hogy a szénát Kiskanizsára fuvarozzák. Az egyik utcában a lovak csökönyösen megálltak. Az inditás kisérlése közben egyik alkoholos tagja a társaságnak a lovak makacsságán annyira felingerlődött, hogy vad embertelenséggel nekitámadt a lovak fejének és hatalmas bottal az utcabeliek kedélyét háboritó brutális ütlegelést végzett. Ezen állatvédelmi szempontból a hatóság figyelmét érdemlő kinos jelenet nem volt még elég. Az embertelen ütlegelő a csökönyös lovak inditásának néha használt módját alkalmazta, szalmát keritett elő, a lovak alá rakta és meggyujtotta. A lovak néhány lépést indultak és a szénásszekér lángbaborult. Az elősiető utcabelieknek sikerült a szekér felforditásával és vizhordással a tüzet eloltani De kiszámithatatlan, mi következett volna akkor, ha a lovak az égő kocsitól megvadulva, a száraz, szeles időben a szalmával, gabonakazlakkal megrakott udvarok között végigrohannak. A részeg felgyujtó a következményeket látva, vad szidalmakkal szepetneki parasztokat emlegetett, mint felgyujtókat. Ezért a jelenlevőktől visszautasitva — éktelen gyalázkodással szemérmetlen utcai botrányt okozott. — Kivánatos volna, hogy a csendőrség ezen állatkinzó, közveszélyes, botrányt okozó, részeges társaságot figyelmére méltassa.

— **A felsőtemplomnak** özv. *Andrie* Ferencné 400 koronát küldött be szerkesztőségünkbe.

— **A József Szanatórium Egyesület** egyhavi nyári szünet után a mai nappal ismét megkezdi áldásdus rendeléseit a szegényosztályu tüdőbetegek részére.

— **Hirtelen halál.** *Pálfi* Rozália 62 éves szentpéteruri lakosi reggelre halva találták. A hatósági orvos kétségkivül megállapitotta, hogy a halál oka szivszélhüdés.

— **Lápfene.** Zalacpáti és Zalaszabar községben a lépfene fellépett.

— **Templom renoválás.** A gróf Szapáry Péter által építtetett szécsiszigeti katolikus templom külsejének ujjáalakitása ma vette kezdetét. Andrássy Sándor gróf áldozatkészségének köszönhető a renoválás megkezdése.

— **Tüz Nemesbükön.** Tegnapelőtt este nagy tüzilárma zavarta fel Nemesbükön a már többnyire nyugvóra tért lakosságot, a harangokat félreverték a nem telt bele öt perc, a lakosság férfinépe kapocsokkal csakhamar széjjelszedte az égő háztetőt, a nők szorgalmasan hordták a gyorsan helyszínre érkező vizet, ugy, hogy 1 óramulva, dacára, hogy köröskörül 4—5 méter távolságra zsuppos épületek voltak, sikerült a tüzet lokalizálni. A ház Matica Gáborné tulajdona volt s mivel több szekér lóhere volt beone felhalmozva, az is elégett. A melléképületek szintén leégtek. A kár nagy, de egyrésze biztositás révén megtérül.

— **Elfogott tolvaj**. A Deák-téren posztoló rendőrőrszem vasárnap éjjel egy a téren gyanusan bujkáló alakot vett észre. Igazolásra szólította, de az ember nem tudta igazolni magát. Bekisérte a kapitányságra, ahol bevallotta, hogy *Tálos* András murakeresztúri 27 éves napszámos s a nála levő zsákban lapuló 6 tyukot Beke János iharosi gazdától lopta, hogy másnap eladja a kanizsai vásáron. Letartóztatták.

— **Az opciós és italmérési ügyekben közvetlenül a belügyminiszter intézkedik.** A trianoni békeszerződésből kifolyó opciós ügyekben, továbbá az italmérések revíziójával kapcsolatos állampolgársági bizonyítványok ügyében a belügyminiszter 85634—1923. II. rendelete értelmében ezentul a minisztérium közvetlenül intézkedik — a közbeeső hatóságok kizárásával.

— **A belügyminiszter feloszlatta a kaposvári famunkások csoportját.** Somogyvármegye alispánja annak idején felfüggesztette a kaposvári famunkások szakcsoportjának müködését. A belügyminiszter most értesítette az alispánt, hogy a famunkások csoportját feloszlatta.

— **Huszonöt ezer korona egy szállodai szoba.** Hihetetlenül hangzik, de igy van. Az egyik budapesti elsőrangu szállóban egy egyágyas szoba 24 órai használatra csak huszonötezer koronába kerül. A nevezett szálló egy heti forgalma 25 millió korona.

— **Elveszett** egy pár fehér pávafarku *galamb*. — Megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül. Kisfaludy Sándor-utca 10.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében bákebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők. Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Uránia.** Kedden 7—9, szerdán 3, 5, 7 és 9 órakor: *„Vörösbegy"*, Molly Tamás regénye 6 felvonásban. Főszerepekben: Lóth Ila, Csortos Gyula. „Angol Híradó". — Szombat és vasárnap: *„Lednyasszony"*, főszerepben: Hollay Kamilla.

Zürichi zárlat:

Berlin 1·45, Amsterdam Hollandia 217 50, New-York 552—50 London 2525, Páris 8075, Milano 2345 00, Prága 1620, Budapest 03·¼, Zágráb 685, Varsó 25, Wien 77 25, Szófia 480, Osztrák bély. 0 77 50.

A budapesti tőzsde záró árfolyamai

A budapesti tozsde délután 1 órai záróárfolyamai a következők:

Államadóssági kötvények

Aranyjáradék	—
4% kor. jár.	—
4% koronajár.	—
6% hadik.	—
5½% hadik.	—
4% nem n. kor. jár.	—

Bankok

Ang.-M. b.	97000
Hazai	200000
Agrár	50000
Magy. Hit.	620000
Jelzálog	45000
Leszámit.	104000
Ol.-M. bank	39000
Osztr. Hit.	190000
Salgó	770000
Rima	245000
Közuti	53000
Városi	75000
Délivasut	175000
Államvasut	595000
Nova	135000
Angol	—
B. Agrár	80000
Iparbank	—
Földhitelb.	325000
Hermes	80000
Horv.-szl. j b.	—
Ingatlan	210000
M. Cseh iparb.	45000
Forgalmi	51000
Ker. Hitel	48000
Magyar-Német	48000
Közp. Jelzál.	30000
Városi bank	23000
Merkur	35000
Nemz. b. és tak.	56000
Keresk. B.	1275000
Lloyd bank	33000

Takarékpénztárak

Belvárosi tp.	55000
Lipótvárosi	28000
Fővárosi	170000
Kőbány. Tak.	—
Által. Tak.	220000
M. orsz. közp.	220000
Hazai első	3100000

Biztositók:

Első M. Bizt.	3600000
Fonciére	260000
Magy.-Franc.	170000
Jég	125000
Pannonia b.	800000

Malmok

Bors.-M.	350000
Concordia	85000
Békéscsabai	140000
Budapesti	250000
Törökszmiklós	55000
Gizella	150000
Hungária	125000
Királymalom	55000
Viktória	—
Tr. Danubia	65000
Union gőzm.	—

Bányák és téglagyárak

Beocsini	950000
Bors. szén	500000
Szentlőr.	130000
Cement	260000
Északi szén	—
Szászvári	650000
Kohó	850000
István tégla	75000
Kőb. gőzt.	150000
Drasche	360000
Magnezit	2300000
Aszfalt	125000
Ált. Kőszr.	3100000
Kerámia	125000
Nagybát.	260000
Ujlaki	—
Urikányi	1450000
Beck m.	160000
Bauxid	230000

Nyomdák

Athenaeum	300000
Franklin	—
Globus	54000
Kunossy	39000
Pallas	160000
Révai	80000
Rigler	80000
Stepheneum	50000

Vasmüvek és gépgyárak

Kóburg	55000
Csáky	68000
Gard. Gy.	210000
Fegyver	1450000
Frankl	1050000
Ganz-Dan.	20000000
Ganz Vill.	2075000
Gép és vasut	100000
Györffy	90000
Hofherr	240000
Kaszab	80000
Kühne	110000
Láng	310000
Lipták	50000
Mág	93000
Magyar acél	135000
Belga fém	180000
Motor	88000
Ólomárugyár	40000
Vegyipar	50000
Vagongyár	200000
Roessemann	85000
Schlick	190000
Schuller	90000
Teudloff	85000
Wörner	60000
Chaudoir	170000
Rex-Lloyd	28000
Fábián vas	28000
Cidner	15500
Interrex.	54000

Különféle vállalatok

Légszesz	950000
Bárdi	36000
Baróti	27000
Bóni	145000
Brassói	560000
Chinoin	90000
Danica	165000
Diana	30000
Égisz	41000
Egy. izzó	600000
Textil	33000
Gyapjumosó	135000
Papir	90000
Részvénysör	340000
Szövő Kötő	115000
Spódium	300000
Temesi sz.	58000
Dorogi	35000
Délcukor	700000
Star	30000
Felten	850000
Fiumei rizs	165000
Flóra	—
Fővárosi sör	61000
Goldberg.	108000
Gschwindt	320000
Halkeresk.	90000
Műtrágy.	490000
Horvát cuk.	1000000
Hungária	—
Juta	220000
Kábel	2500000
Karton	130000
Keglevich	19000
Keleti Murányi	55000
Királyautó	18000
Királysör	90000
Klein	23000
Klotild	235000
Polgári sör	550000
Krausz sresz	90000
Liget szan.	41000
M. Cukor	3850000
Lámpa	300000
Auer	250000
K. és lenipar	95000
Őstermelő	415000
Pamut	260000
Gumi	260000
Szaléini	36000
Vasuti forg.	265000
Marosi pet.	75000
Mezőg. Ip.	1440000
Oceán	41000
Olajipar	140000
Pann. sör	32000
Phőbus	46000
Rothmüller	40000
Dtull sertés	85000
Vaoder	38000
Lukács	—
Alt. Gáz	35000
Püspöki	60000
Royal szálló	110000
Schwartzer	—
Szeg. kender	420000
Szikra	130000
Stummer	1900000
Telefon	135000
Tem. sör	—
Tokaji	84000
Török	29000
Turul cipő	—
Unió szinh.	28000
Városi mezőg.	25000
Vasm. vill.	50000
Vill. pezsgő	40000
Zagyvapálf.	160000
Mezőh. cukor	485000
Kissling	40000
Mérleg	110000

Faipari vállalatok

Merkurfa	21000
Cserző	27500
Dunaharaszti	22000
Egyes. fa	40000
Foresta	—
Fournier	48000
Gutmann	575000
Hazai fa	190000
Honi fa	36000
Kőrösbányai	22500
Különl. éplt.	26000
Lignum (hift)	116000
Magyar ált. fa	—
Amerikai fa	41000
Erdő	22000
M. Lloyd	150000
Malomsoky	34000
Nemzeti fa	280000
Lichtig	19500
Uj Ofa	780000
Orsz. fa	—
Rézbányai	63000
Szlavónia	125000
Union	2100000
Vik. butor	22000
Zabolai	200000
Zentai	135000
Mftr.	625000

Közlekedési vállalatok

Adria	—
Atlantika	90000
Levante	750000
Bur	45000
Miskolci vill.	42000
Tröszt	103000

KÖZGAZDASÁG.

A magyar széntermelés fellendülése.

A magyar széntermelés örvendetes fellendülését jelenti a *Concordia Szénybánya r. t.* nagyarányu fejlődése. Ez a vállalat a tiz év óta üzemben álló *Borsod-Szuhogyi Szénbányát* átalakította részvénytársasággá és a nográdmegyei Pilinyi, a heves- és borsodmegyei Andornak, valamint a veszprém vármegyei városlődi széntelepek megszervezésével most már 22,000 kataszteri hold szénterületre terjeszti ki üzemét. A vállalat nagyszabásu ipari program megvalósításán dolgozik. A szuhogyi Margit bánya mellett téglagyárat épit és vele kapcsolatban cementgyárat, mészégetőt és karbidgyárat létesit. A városlődi széntelepekkel kapcsolatban faipari üzemet állit fel, amely a Bakony erdőség fáját fogja feldolgozni; ugyanitt szintén felépül egy cementgyár és mészégető. Az andornaki széntelepen pedig országos központi villanyáram fejlesztőtelep létesítése van tervbe véve. Mindezeket a milliárdokat igénylő létesítményeknek és beruházásoknak megvalósítása érdekében a Concordia Szénbánya érdekeltségébe vonta a *bécsi Kola bankházat*, valamint a *berlini Keyling Thomaswerke* részvénytársaságot, amely a német birodalom egyik legnagyobb nehézvasipari konszernje. E külföldi érdekeltség révén a vállalat igen nagy tőkeszükséglete a jövőre nézve előnyös feltételek mellett biztositva van. A külföldi tőke képviseletében *Kola* Richárd mint alelnök és dr. *Keyling* mint társelnök lépett be a Concordia szénbánya igazgatóságába, amelynek elnöke dr. *Szontagh* Tamás a m. kir. Földtani Intézet igazgatója. Az igazgatóságban többek közt helyet foglalnak még dr. *Papp* Károly müegyetemi tanár, *Sozánski* Mihály, az I. O. K. Sz. vezérigazgatója, *Krics falusy* Mihály miniszteri tanácsos, a vasuti és hajózási főfelügyelőség vezetője, dr. *Frankl* Pál a Frankl A. Hermann és Fia bécsi vaskereskedelmi r. t. vezérigazgatója, *Minkus* Richárd, az Ulbrich I. B. cég főnöke. A Concordia szénrészvényeket ugy a budapesti, mint a bécsi tőzsdén a jövő év elején bevezetik. A budapesti tőzsde magánforgalmában pusztán egy csekély hányada kerül a részvényeknek, amelyeknek kilenctized része több évre zárolva van. A piacra kerülő csekély számu részvény elhelyezésével a vállalat *Havas* Sándor bankházat (Budapest, Nagykorona-utca 19) bízta meg. A kőszénpapirok iránt mutatkozó nagy kereslet mellett ez a komoly és nagy belértéket képviselő részvény szép karriernek néz elébe.

Uj csávázószer a gabonaüszög elleni védekezésre.

Dr. Bodnár János egyetemi tanár, a Mezőgazdasági Biochemiai Intézet igazgatója hosszas kisérletezés után a gabonaüszök elleni védekezésre uj csávázószert fedezett fel.

Köztudomásu, hogy hazánkban az üszökkárosodás a mai pénzértékben a 200—300 milliárd koronát is meghaladja s e károsodás ellen gazdáink csak szórványosan és legtöbbször felületesen védekeztek. Eddig az általánosan hasz-

Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes **SZŐRME-ÁRUKAT** leszállított árakon kiárusítom. — Sok pénzt takarít meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel
FORGÁCS REZSŐ, bőrbőr szőrme és szőrmekészítő **Nagykanizsa, Fő-út 22.**
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

nált védekezőszer az üszök ellen a rézgálic volt. A rézgálicnak azonban sok hátrányos tulajdonsága van, amely általános elterjedését megakadályozta, — ugyszintén nem tudtak nagycbb elterjedésre szert tenni a nyugati államokban használt drága és mérges higgany csávázószerek. Épen ezért nagy jelentősége van dr. Bodnár felfedezésének, amely szerint oly készítményt hoz forgalomba, amely feltétlenül biztos üszökölő képessége mellett, nem bántja a vetőmag csiraképességét és a gazdák által is könnyen beszerezhető lesz.

A földmivelésügyi minisztérium Gyógy és Ipari Növényforgalmi Irodájának növényvédelmi osztálya tárgyalásokat folytat egyik hazai nagy vegyészeti gyárral az ügynek a gazdák körében való bevezetése és elterjesztése iránt a remélhető, hogy az uj szer már az idei vetőmag-csávázáshoz beszerezhető lesz.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósítóink telefonjelentése.)

Budapest, aug. 13. A szünetí napok alatt sok vételi megbízás halmozódott fel a bankoknál, melyeknek lebonyolítása már a nyitáskor igen nagyarányu forgalmat eredményezett és igen kedvezően hatott az árralakulásra. Néhány nehéz papirból kilindulva lendületes hossz irányzat fejlődött ki a különböző piacokon, mely a tőzsdeidő végéig eltartott és 50—100 százalékig terjedő árnyereséget eredményezett. Ugyszólván az összes értékek meg mozdultak és a közép- és kispapirokból árjavulás állott elő. A nagy vásárlási kedvvel szemben fellépő realizáció az árakra nyomtalanul maradt és csak néhány tulhajtott értékben keletkezett némi kis visszaesés. A hangulat zárlatkor igen szilárd, a forgalom élénk. — A kosztpénz a következő kasszanapra, szeptember 3-ára 14—16 százalék.

Utótőzsde. Nova 140—45, Leszámítoló 101—2, Osztr. Hitel 190—5, Magyar Hitel 603—5, Salgó 780, Rima 220, Wörner 59.

Esti magánforgalomban az irányzat szilárd. Salgó 660, Rima 230, Osztr. Hitel 180—90, Déli vasut 180, Kőszén 3000.

Nem hivatalosan jegyzett értékek: Corvin szinház 2800—3200, Kéve 4300. Budapesti bank 11200, Mezőgazdasági hitel 19500—22500, Sajó fém 22—28000, Foresta 36—40000, Kopeczky 28—3600, Pharmacia 5400—6200, Karancsberényi 16—18000, Délkeleti bizt. 35000.

Valuták és devizák:

Napoleon 68800, Font (London) 89950—89450, Dollár (New-York) 19150—19750 Francia frank (Paris) 1085-1121, Márka (Berlin) 1·30—1·50, Olasz lira (Milano) 820—855, Osztrák kor. (Bécs) 28·80—28·00, Lei (Bukarest) 3750—9450, Szokol 568—592 Svájci frank (Zürich) 3440—3560, Dinár (Zágráb) 202—210·0, Lengyel márka (Varsó) 860-950, Amsterdam 7500. — Koppenhága 3475—3596. Kristiánia 3080-3200, Stockholm 5040-5220.

Prágában Budapest 19. Bécsben Budapest 3·80, a korona 2·20. — *Zürichben este a korona 3·50.*

A mai termintőzsdén buzát budapesti paritásban 84o—45 K val kötötték. Egy tétel fél kassza előre állomáson kivételesen 840 K. Egy tétel mai kasszára 84o. Egy tétel Vácról 820. Rozs élénk 510—530, állomáson Bocsten 545—560 K. Zab Bpesten uj 7oo—72o, régi 76o K. Tengeri szilárd 695 áll. és 7oo K. September végére egy tétel 885 K-ért cserélt gazdát. Az árak állatban 2000 K val emelkedtek.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki uj 82500 83000, egyéb 82000-82500 rozs 54000-55000 takarmányárpa 54000-56000 sárgarépa 6000-6000 zab 69000-71000 tengeri 600 0—71000, repce 145000, borja 39000—40000, köles —·—.

Állatvásár. Marhahus I. r. egészben 63oo—73oo, hátulja 68oo 82oo, eleje 62oo—74oo. II. r. egészben 49oo—6ooo, hátulja 52oo—64oo, eleje 43oo—47oo. Növendék marha 6ooo—65oo. Borju (ölött bőrben) 84oo—9ooo. Készlet: nagymarha 56, eladás 43, növendék marha 18, eladás 1o, borju 64, eladás 32 Marhabőr 9ooo.

Sertesvásár. Felhajtás 23oo, elkelt 9oo. Könnyü sertés 62oo—5oo, közép 63oo, I. r. 7ooo—72oo, zsir 115oo, szalonna 84oo, lehuzott hus 72oo—76oo, szalonnás félsertés 9ooo. A vásár élénk volt.

Főszerkesztő: **zcért Pósch Géza.**
Felelős szerkesztő: **Benedek Rezső.**
Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

Apróhirdetések

Minden szó 40 korona, vastagabb betűvel 80 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Kereskedelmi érettségivel bíró fiatalember állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 7974

Egy egyes házaspárnak azonnali belépésre felvétetik Aitner és Kelemen cégnél. Ugyanott egy jó házhoz való bu tanoznak felvétetik. 7978

Illatszerüzletben tapasztalt eladó és egy gyakornokot keres. Cím a kiadóhivatalban 7976

Állást keres kisasszony kereskedőtársaságnál és egy gyakornoknak. Iván József, Hajdu-u. 32., Tata.

Nagyszabású lángya fiatalvezetőt keres azonnali belépésre. 7987

Farkas kutya eladó. Ismertet a kiadóhivatalba kérek.

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Deák-tér 1. az. alatti
cipő-üzletben
rendelt kizárólag alsórendu anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt kord.
Javítások gyorsan eszközöltetnek.
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL már megtendelhető

HIRDESSEN
A
ZALAI KÖZLÖNYBEN.

Ajánlunk legolcsóbban, mig készletünk tart:
Szuperfosszfátot julius, augusztus, szeptemberi szállításra, vevő tetszése szerint
40%-os Kálisót, Kainitot, továbbá
Mésznitrogént, Kénsavas-Ammoniákot,
egész vagontételekben közvetlen a gyárból és kisebb mennyiség vásárlásánál
itteni raktárunkból
szállitva.
Melis és Pintér, Szombathely
Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társ. képviselője.

Iskolakönyvek bekötését
legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája
Fő-ut 5. szám alatt.

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kékcsillag"-ban
NAGYKANIZSA
Telefonszám 888. Központi szálloda.

ÉKSZEREIT mielőtt értékesítené, saját érdekében nézze meg a kirakatunkban lévő nari árakat. Minden féle ékszereket óriási árban vesszünk
GELLÉRT TESTVÉREK
Budapest, VI., Eötvös-u. 6. szám.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig fog tartani.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycím: Futura. Telefonszám: 193.

Kőrisbogár, anyarozs, hársfavirág és minden más gyógynövény a legmagasabb napi áron értékesíthető:
Pantodrog Magyar Gyógynövény R. T.
Budapest, VIII., Baross-utca 13.
FIGYELEM! Czégünk nevével visszaélnek, azért budapesti irodánkban kőrisbogárral 1000, anyarozsszal 500, hársfaviránggal 200 K-val magasabb árat fizetünk kilogrammonként a napi árnál.

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alakú forgalmi adókönyvnek a következő napi zárlati rovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó vadbőröket a legmagasabb napi árban vesz
FORGÁCS REZSŐ,
NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 184. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 15. Szerda Mai szám ára 150 korona.

Zalai Közlöny

pénzzel támogatva „Zalai Közlöny"

Nemzeti Múzeum

2 Budapest ZALAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-ut 22. sz. Telefonszám József 75—61.

Előfizetési ára: Egy hóra 2000 K, negyedévre 6000 K Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárusiban

Anglia megelégelte

a francia okvetetlenkedést és folytonos kerekkötést, s immár attól sem riad vissza, hogy volt szövetségesével ujjat húzzon, csakhogy véget vessen a különben sohasem szanálható európai helyzetnek, melynek az angol kereskedelem és ipar oly nagy kárát vallja. Különös ez abból a formális leckéből, melyet az angol kormány a maga félhivatalos szikratávirószolgálata utján a francia kormányhoz, illetőleg Poincaréhoz intézett abból az alkalomból, hogy az utóbbi elég óvatlan és kotnyeles volt egy jegyzékben felvetni azt a kérdést, vajjon a szövetségesközi adósságok ügyét is belcéltik abba a végleges pénzügyi rendezésbe, melyet Anglia a szövetségesek egymásközti értekezletén elérni óhajt? Száraz egy ellen, hogy a francia miniszterelnök nem vetette volna fel ezt a kérdést, ha sejtette volna, hogy Anglia kertelés nélkül, nyersen, sőt ugyszólván gorombán meg fogja mondani, hogy *mit tart Franciaországról*, mint a saját hitelezőjéről.

Az angol kormány ugyanis egyenesen és nyersen szemébe vágja Franciaországnak azt a kellemetlen igazságot, hogy a szövetséges nemzetek közül eddig egyedül Nagybritannia teljesíti szabályszerűen kötelességét, amennyiben évenként 30—40 millió font sterlinget fizet az Egyesült-Államoknak ama háborus adósság kamatja fejében, amelyet szövetségeseinek kedvéért vett fel Amerikában. — Britanniára óriási sullyal nehezedik a munkanélküliség problémája a népe nagyobb adók sulya alatt nyög, mint bármely más nemzeté. Mindazonáltal Anglia január havában azt a javaslatot tette, hogy ha végleg rendezik a függő problémákat, melyek most Európa talpraállitását késleltetik, akkor a jóvá tételre és a szövetséges adósságokra való igényét csökkenteni fogja arra az összegre, amelyet tőle Amerika követel. Britannia tehát készenek mutatkozott arra, hogy megfossza önmagát minden fillértől, amely a háboru folyamán szenvedett óriási veszteségeinek és költségeinek megtérítésére szolgált volna. Ezt a javaslatot Poincaré teljes egészében elvetette és e helyett a Ruhr-vidék megszállására határozta el magát. — Minthogy azonban Britannia ezt a javaslatot csak a feltevésben tette, hogy a kérdéseket véglegesen és teljesen rendezik, az ajánlat visszautasítása után a helyzet megváltozott és Baldwin miniszterelnök beleiegette, hogy *Anglia teljesen szabad kezet nyert a szövetséges adósságok tekintetében*. A nyájas szózat értelme alig lehet más, mint az, hogy Anglia el van határozva a francia okvetetlenkedés éppen oly könyörtelenül behajtani — *mint a franciák testik a németekkel.*

Németországban rabolnak és fosztogatnak a kommunisták.

Berlin, aug. 14 (Express távirat.) A mai nap folyamán az ország minden részéből érkeztek jelentések véres összeütközésekről a rendőrség és kommunisták között. Berlin északi és nyugati részein fiatal kommunisták megakarták támadni az üzleteket és a házakat, majd fosztogatni kezdtek. A katonaság szétverte őket. Mikor este a magas vasut megakarta kezdeni a munkát, a kommunisták a tömeget a vasut elleni rohamozásra izgatták. Véres összeütközésre került a sor. Neuseeben a rendőrséget kézigránátokkal megtámadták, mire a rendőrség fegyverét használta. Számosan megsebesültek. Stuttgartban is komoly összeütközésre került a sor a feldühödt tömeg és a rendőrség között. Berlin-Schönebergben oly méreteket öltött az izgatás, hogy az összes üzleteket bezárták és a katonaságnak kellett közbelépni, hogy szétoszlásra kényszeritsék a zavargó tömegeket Weidz városában a tömeg és a rendőrség között éles harc fejlődött ki, melynek heviben tiz támadót megölték. A támadók kifosztották az üzleteket és kiszabaditották a fegyenceket. Aachenban az utcai harcokban több ember meghalt és számosan megsebesültek.

A franciák ujabb gyalázatos eljárása.

Berlin, aug. 14 (Távirat.) Chelmb asszony, aki tagja a birodalmi gyűlésnek, az Egyesült Államok elnökéhez táviratot intézett, amelyben közli, hogy a franciák a tremeri kerülőtben elhatározták, hogy ha a vasuti alkalmazottak vagy állami munkások megtagadnák a szolgálatot a francia hatóságoknak, családjuk nélkül utasitták ki őket. Az asszonyoknak vissza kell maradni az okból, hogy átvegyék a francia ezredek katonáinak kiszolgálását. (!) A német asszonyok az Egyesült Államok elnökéhez fordulnak és tőle kérnek segitséget a fenyegető gyalázattal és szégyennel szemben.

Elutasitott angol javaslat.

Paris, aug. 14. (Rádiógram.) Félhivatalos közlés szerint el kell utasitani azt az angol javaslatot, hogy a Ruhr-vidék megszállásának törvényességét a hatósági döntő törvényszék elé terjesszék. Az angol javaslat szerint a helyzet az, hogy minél kevesebbet fizethet Németország, annál többet kell a franciaknak az angolok javára fizetni.

A svéd sajtó a fiumei kérdésről.

Stokholm, aug. 14. (Távirat.) A Swenska Dagbladet vasárnapi számában egy terjedelmes cikk jelent meg dr. Löffler tollából, amelynek Magyarország szempontjából igen nagy jelentősége van, amennyiben arra a konkluziókra vezeti az olvasót, hogy Fiume elszakitása nem csak Magyarországra nézve jelent veszélyt, de a mai helyzetében állandó visszálykodást jelent Olaszország és Szerbia között.

Kemál pasát ujból elnökké választották.

Konstantinápoly, aug. 14. (Express távirat.) Kemál pasát a nemzetgyűlés ujból megválasztotta elnökévé.

A német kormány kénytelen beszüntetni a dologi szolgáltatásokat

Berlin, aug. 14. (Expressz-távirat.) A birodalmi kormány egyelőre kénytelen beszüntetni a versailleai békeszerződésben megállapitott dologi szolgáltatásokat, Anglia, Olaszország és Görögország, Portugália, Jugoszlávia és Románia irányában is, mert ezek pénzfedezete okozta jórészt a költségvetés hiányát és a még nem fizetett dologi szolgáltatások egyedül 300 millió papirmárkát igényelnek. A dologi szolgáltatásokat ismét folytatni fogják, mihelyt a birodalom pénzügye ezt megengedi.

A rajnai különválási mozgalom.

Resfeld, aug. 14. (Havas.) A különválási mozgalom hivei tegnap felvonulást rendeztek az utcákon. A menet élén a rajnai köztársaság zászlóját vitték. A rendőrök lefoglalták a zászlókat, mire összetüzés támadt, amelynek során több ember megsebesült.

—

A balatonendrédi csipke.

XVI. A Joel céget meghódítjuk.

Azért küldtam én haza postán a Joel cég megrendelését, mert nekem másnap Varga Gyula államtitkár urhoz kellett mennem vacsorára. Ugy történt a doleg, hogy a méltóságos asszony tudott az én dolgaimról és mikor szóba került a csipke, én felvetettem a kérdést a méltóságos asszonynak, hogy nem tudna-e az ura segiteni valamit. A méltóságos asszony azután felvilágositott, hogy az urával a hivatalban nem lehet erről beszélni, mert ez sok időt vesz igénybe, hanem ő meghiv engem vacsorára, ott azután majd elmondhatom a dolgot részletesen. Ugy is lett. Pompás vacsorát kaptam, egy végtelen kedves estét eltöltöttem, hanem a dolgon segiteni nem lehatett. Kaptam egy névjegyet az államtitkár urtól a Női Ipari és Kézimunka Iskola igazgatónőjéhez, ott az államtitkári névjegy birtokában illő tisztelettel fogadtak, azonban megrendelést adni nem tudtak. Emiitt én csak harmadnap este kerültem haza, jó későn. A telepről már hazamentek a leányok, mentem egyenesen a postára, mert ott étkeztem és ott a klasszony örömtől sugározva jelentette, hogy a Joel-féle mintákat munkába adta és a mi munkánk szebb mint a minta. Fáradt is voltam, álmos is voltam, hát csak ráhagytam a klasszonyra, gondolván magamban, majd megnézem holnap. Reggel azután az volt az első dolgom, hogy megnéztem. Igaza volt a klasszonynak, elképzelhetetlenül szebb volt a mienk a Joel féle mintánál. Hát ha volt sok keserűségem a csipkében, de ez az öröm, ami most hatalmába keritett, kárpótolt mindenért. Több mint egy hétig valóságos musikaszóként csengett a szivemben, az öntudatomban, hogy szebbek vagyunk mindenkinél. Éreztem, hogy győztöl a magyar munka. A csipkét 3 hét alatt kellett felszállitani, de a klasszony ugy segiltett a dolgon, hogy ugy a csipkét, mint a betéttet 2—2 munkásnőnek adta ki, azok meg dolgoztak nyakló nélkül, a mikor készen volt mindegyik a maga darabjával, akkor összedolgoztak. Alig két hét mulva én ismét ott voltam a Joeléknél. Csodálkozva néztek reám, de én nagy fölényesen jelentettem, hogy kész a csipke. Jöttek azután nérni. Ott volt az üzlet tulajdonosnője, vezetője és a csipke-osztály vezetőnője. Három ilyen gyakorlott szakértő. Vártak, hogy én eldadjam a csipkét. En aztán eldadtam, de ugy a hogyan még a Joel cég nem látott csipkét. A csipke 17 cmlr. széles

volt. En azután rétest csináltam a csipkéből és elére állitva, karikáztam vele a pulton. És a csipke o't állt az élén egyenesen. Azt a látványt nem lehet elfelejteni, a Joel cég is összefutott a csodájára, a vezetőség pedig halkan megjegyezte, hogy szebb, mint a mienk. — „Hát átveszik? — kérdeztem. „Hogyne, a csipke át van véve." *Kájel Endre.*

(Folyt. köv.)

Reminiscentia.

(*Költemény prózában.*)

Miért vetem papirra gondolataimat? Talán azért, hogy irott nyom maradjon egy két szép nyári napról, melyeket, ugy gondolom, emlék nélkül sem tudnék soha elfelejteni. De miért . . . miért is felejthetetlen e napok? Erre a kérdésre adják meg talán a választ lerótt soraim.

Nyári napok a Balaton mentén.

Ebben semmi különös nincs, igy ha leirom vagy ha elmondom. Pedig már akkor éreztem, hogy életem nagyon kedves napjai közelednek, amikor vonatra ültem azzal az örömmel, hogy meglátom ez évben is a magyar Rivierát. Megérkezésem öröm volt, utána pedig valóban az az idő mult el, amely most is mint kitörölhetetlen aranyos fényfolt él emlékezetemben. Messze belátott vidék távlata, a nagy verőfényes viz, a levegő szabadsága, napkelte és napnyugta, ezek voltak-e hangulatosak, vagy az emberi környezet, mely a természethez illőn kedves volt, szelid és békés.

Szebbnél-szebb napok voltak ezek 1922. julius legmelegén! Arra gondolok majd gyakorta — bár soha el ne felejteném emlékeit! — hogy alkonyatkor csónak vitt ki a szabad vizre és arra, hogy csengő kolompszó figyelmeztetett itt nagy távolságokra! El tudtam nézni a nagy ég azurját, — végig apró felhőit, -mintha Szinyei legszebb képeit mutatnák, — a tágas zöld mezőket, azok minden bokrát, de mégis, amiben legjobban tudtam gyönyörködni? Szerettem a napsugarat, nem adott soha tulmeleget, nem fáztam az esti-szél hidegétől, viharban fölfazott a tó vize, de mi volt legjobban kedvemre, mi volt az, amit nézni volt leg szebb gyönyörüségem? Napsugár, kedves veranda, ti fenyőfák, tágas rét, szabad szellő, a domb dülője és te, fákmenti árnyas ut, ti tetszettetek nekem, veletek szivtam teli magam, de ti voltatok-e azok, amin legjobban megpihent a szemem, vagy . . . vagy az a barna leányfej? Igen, ez volt lelkem pihenője, ha megállt előttem, ha mozgott közöttetek, napsugár, árnyék, szellő, falombok. Ugy éreztem: a szeretett vidék teremtette ölén ajándékul nekem, ezt a gyönyörüséget.

Ez volt az én nyaram hangulata! Egy bennem élő kérdés, amire csak a sejtelem adta meg a választ! S ad-e feleletet az, hogy emlékezésemet, ime, papirra vetve rendezem? Érzelem az, ami felel.

Az idő elmult. Szabad levegőnek, arany napsugárnak véget vetett julius 21 éjféli 2 órája és én vonatba ugortam. Otthagytam a sötétben mindent, még mielőtt választ kaptam volna az én nagy kérdésemre.

Mikor feljött a nap és ismerős sugarai bejöttek a vonatablakon, egy képet vettem elő 1922-re nyaramnak kedves emlékét. *E. M.*

A városi képviselőtestület beruházásokra 250.000,000 K. póthitelt szavazott meg.

Felemelték a városi alkalmazottak és nyugdijasok fizetését. — Antal Jenő inditványa a tiszti-lakások kérdésénél. — A város lakaséplitési akciója. — Ujváry képviselő a proletardiktaturat dicsérte a mai állapotokkal szemben. — A polgármester visszautasitotta Ujváry „kijelenteseit". —

— Saját tudósitónktól. —

Nagykanizsa, augusztus 14.

Azok, akik a mostani városi képviselőtestületi ülésen vihart vártak — nem csalódtak. A vihar előidézője szokásszerüen ismét *Ujváry* Géza volt, aki a vörös zsiványuralmat dicsérte a mai rendszerrel szemben. A felzudulás valóságos orkánja kisérte Ujváry merész kijelentését, mindenki felugrált és tiltakozott Ujváry piaci hangja ellen, mig azután dr. Sabján polgármester erélyesen rendreutasitotta és visszautasitotta és tiltakozott ilyen kijelentések ellen. A rekkenő hőség, nemkülönben a mezei dologidő sok képviselőtestületi tagot távoltartott, ugy, hogy fél 5 órakor, amikor dr. *Krátky* István főjegyző megnyitotta a közgyülést, mind össze 34 képviselő volt jelen. Dr. *Sabján* polgármester dr. *Tamás* János mellett az első padsorokban foglal helyet.

Dr. *Krátky* főjegyző a közgyülés megnyitása után meleg szavakban elparentálja az elhunyt *Horváth* György képviselőtestületi tagot. A képviselők felállnak — és adóznak elhunyt képviselőtársuk emlékének. *Prickler* városi levéltárnok ezután letette a hivatali eskűt.

Király Sándor müszaki tanácsnok a közgyülési tárgysorozat 1. pontját, a folyamatban levő épitkezésekre a hitel felemelését terjeszti elő. Ismeretes, hogy a gimnázium átalakitási költségeire 4o millió, a fémipari szakisko'a épitkezési költségeire 2o millió, a Zrinyi Miklós utcában végzendő munkákra 14 millió korona lett előirányozva. Időközben a folytonosan emelkedő munkabérek, nemkülönben még egyes beszerzendő anyagok szükségessé tették, hogy a főgimnázium átalakitási költségeit 4o millióról *250 millióra*, a fémipari szakiskola átalakitási költségei 2o millióról *25 millióra*, a Zrinyi utca munkálatai 14 millióról *36 millióra emeltessék fel*. Mondja ki a közgyülés, hogy ezt ily értelemben felemeli és erre ujabb kölcsönt vesz fel.

Király tanácsnok ezután részletesen ismerteti, kinek adták ki az épitkezési és egyéb munkálatokat, milyen összegért, mit a „Zalai Közlöny" annak idején már ismertetett. Hátra vannak még az asztalos, szerelési, stb. munkák — kb. 25o millió értékben. Az általános munkabéremelések ötven százalékosak.

A javaslathoz elsőnek

Ujváry Géza szólal fel. A nála megszokott, ismeretes éllel támadja a város vezetőségét. Nem kellett volna egyik épület átalakitásához sem kezdeni mindaddig, amig a szükséges pénz nincsen együtt. (Itt dr. Sabján foglalja el az elnöki széket.) Tudja, hogy a képviselő testület meg fogja szavazni ezt a tételt — de ő megteszi „kötelességét". A városi tanács nem őszinte. A városi tanács mindig másra forditja a pénzt, mint amire felveszi. A jövő évre ilyenkor a város csődbe kerül. Egy negyedórán át beszélt *Ujváry* ily hangnemben és a képviselőtestületet már untatta a mindenáron való ellenzékieskedése által, mikor felállt

Dr *Sabján* polgármester és válaszolt Ujvárynak:

— Hogy a városi tanács másra forditja a pénzt, mint amire felvette — mondja energikus hangon dr. Sabján — *nem felel meg a valóságnak*. — Az adópénz egy részét igenis felhasználták arra, hogy épitési anyagokat vegyenek. Ez egy olyan cselekménye volt a város vezetőségének, amiért felettesei előtt vállalja a felelősséget. Nem hallott annak idején inditványt Ujváry képviselő urtól, hogy nagyobb kölcsönt vegyen fel. Mivel a kölcsönszükséglet *most* merült fel, *most* kéri. Ami pedig az Ujváry által hangoztatott csődöt illeti, az egy oly fekete rémlátás — ami soha sem fog bekövetkezni. Majd kioktatja Ujváryt, hogy az épités alatt levő kulturintézmények *produktiv* és nem holt befektetés. A városnak van annyi fedezete, hogy ezt a kölcsönt visszafizesse. Inditványozza, fogadják el a városi tanács javaslatát. Ezután névszerinti szavazást rendel el. Összeszámlálják a szavazatokat, 4o képviselő a tanács javaslata mellett, 6 ellene szavazott. Igy 34 szavazattöbbséggel a közgyülés elfogadta a városi tanács javaslatát.

Hemmert városi főszámvevő, előadó — ezután *ujabb beruházásokra kettőszázötven millió korona póthitel megszavazását kéri*. A város vezetősége ebben az ügyben már előzőleg tárgyalt az Országos Pénzintézeti Központtal és sikerült is rendkivül kedvező feltételek mellett a kölcsönt kieszközölnie. Ez pedig száz milliót az OPK közbenjárása utján négy kanizsai pénzintézettől, százötven milliót pedig közvetlen az Országos Pénzintézeti Központtól. Majd kitér arra, kibirja-e a város ez ujabb terhet. A város összes fizetendő terhe, tőke és kamat a mostani 25o millió póthitel betudásával: kerek **470.000,000** K. A fedezet kérdése teljesen tisztázva van. Ha a korona emelkedik — akkor is fog tudni cselekedni a város.

Majd felolvassa részletesen a módozatokat, amelyek mellett a kölcsönt nyujtják. Kéri kimondani, hogy a város felveszi ezt a kölcsönt beruházásokra.

Dr. *Sabján* polgármester tárgyalásra bocsájtja.

Dr. *Villányi* a jogügyi bizottsághoz véli utasitani a javaslatot.

Dr. *Sabján* megmagyarázza, hogy szükségtelen, a pénzügyi bizottság már letárgyalta.

Dr. *Hajdu* a maga részéről elfogadja a tanács javaslatát. Nem találja alkalmasnak arra a városi tanácsot, hogy emiatt bárki is bizalmatlanságot tanusitson iránta. *(Ujváry közbeszól.)* Szükségesnek és hasznosnak tartja ezeket a beruházásokat. Ne beszéljünk csődről. — Ezek a beruházások nem fogják csődbe kergetni a várost. *Ma* más szemmel kell nézni a világot. Az a negyvenkét képviselő, aki megszavazta az épitkezésekre a póthitelt *anyagi felelősségének teljes tudatában tette*. Legyen elég a strucc politikából. Majd fejtegeti a javaslat kulturális, pénzügyi és gazdasági előnyeit. A helyzetnek meg nem ismerését látja abban, ha nem szavazzák meg.

Ujváry Géza ismét polemizál dr. Hajduval, majd dr. Tamással.

Dr. *Hajdu* félreértett szavait igazitja helyre Ujváryval szemben.

Majd hangos kiáltások: *Szavazzunk! Szavazzunk!*

Eperjesy Gábor: Nem barátja a folytonos kölcsönfelvételeknek, de jelen esetben *kényszerhelyzetben vagyunk*. Nem lehet mást tenni, mint a városi tanács javaslatát elfogadni.

Dr. *Sabján* ezután elrendeli a névszerinti szavazást.

Harmincnyolcan a javaslat mellett, hatan ellene szavaztak, igy tehát **32 szavazattöbbséggel elfogadták a tanács javaslatát**

A városi közigazgatási és egyéb alkalmazottak fizetésének megállapitását illetve felemelését tárgyalták ezután.

Hemmert főszámvevő előadja, hogy az összkormánynak a közalkalmazottakra vonatkozó egységes fizetésrendezése *vonatkozik a városi tisztviselőkre és alkalmazottakra is.* A városi tanács javasolja, hogy a város alkalmazottait ugyanolyan javadalmazásban részesitsi, mint az állam és azonkivül az 1921. évi kiegészitést továbbra is meghagyja nekik.

A közgyülés egyhangulag elfogadja a tanács javaslatát, amit dr. *Sabján* polgármester határozattá emel.

Ugyancsak a nyugalomba helyezett városi alkalmazottak ellátási dijait az állami alkalmazottakkal teljesen azonos ellátásban részesiti és utasitja a városi tanácsot, hogy a városi nyugdijszabály-rendeletet dolgozza ki.

A szerződéses városi alkalmazottak illetmény rendezését illetőleg a közgyülés ugy határoz, hogy azok fizetését a pénzügyi bizottság meghallgatása után *minden esetben a városi tanács állapitja meg.*

Tudomásul veszi a közgyülés, hogy a város vezetősége a Zrinyi Miklós-utca szabályozására Blau Lajos és neje ingatlanát megvette.

Király tanácsnok előterjeszti ezután a katonaságnak a József főherceg laktanya iroda épületének tiszti lakássá való átalakitási kérelmét. Ebben az épületben hat 3—4 szobás tiszti lakást lehetne létesiteni 30 millió korona költséggel, melynek bizonyos részét a kincstár fedezné.

Dr. *Sabján* polgármesternek az az intenciója, hogy a város sulyos terhet ne vegyen magára. Oly módositással ajánlja a tanács javaslatát, hogy a kincstár ½ részszel járuljon hozzá.

Antal Jenő erre inditványt terjeszt a közgyülés elé, dacára, hogy három háza van, mégsem tud egyikbe sem beköltözködni. A városnak nincsen pénze arra, hogy tiszti lakásokat építsen, a kölcsönből meg nem futja. *Ő és három társa magukra vállalják a négy tiszti lakás átalakitási költségeit — ha a városban lakó tisztek elfoglalják ezeket az átalakitott lakásokat és ők viszont beköltözködhetnek a tisztek lakásába.* (Helyeslés.)

Dr. *Sabján* ezt a maga részéről is szivesen látja, sőt szeretné, ha ezt minél többen megtennék, hogy a lakásinségen ilymódon is könnyitessék.

A közgyülés elfogadja Antal [illegible]

inditványát azzal, hogy amennyiben jelentkeznének ilyen cserelakásokra, hajlandó fokozatosan ilyenekket átalakittatni.

A tárgysorozat következő számai gyorsan siklanak le. Csak Ujváry állandó személyeskedése hátráltatta a zavartalan lefolyást.

15 szavazattal 13 ellenében a közgyülés elfogadta a tanács javaslatát az országos lakásépitési miniszteri bizottság 3oo2—923. sz. rendelete kislakások épitéséhez 25 millió korona hozzájárulása tárgyában. Bár ez feltétlenül terheket ró a városra, annak dicsére is, hogy ez a 25 millió korona valorizált értéke ma 6o millió koronát tesz ki. Ennek ellenében *33 egységből álló különböző nagyságu lakást épit,* főzulyt a kislakásokra fektetve, a melyeknek 5o százalékáról az állam rendelkezik.

A szegényügyi szabályrendelet módositásáról szóló tanácsi javaslatot, amely felemelt segélyben részesiti az arra rászorulókat s egyben azonnali 1o,ooo koronát utal ki részükre személyenkint, a közgyülés egyhangulag elfogadta.

Elveti azonban a Magyar Erdőbirtokosok faértékesitővel kötött lepbérleti szerződés módositása ügyében tett javaslatot. Ezszerint az erdőbirtokosok a 6ooo négyszögöl telekért az eddig fizetett négyszögölenkinti 3 korona helyett kgr. kemény tüzifát ajánlanak fel, ha a város az erdőbirtokosokkal a telepen épitendő házakat a 3o esztendős bérleti szerződés lejártával, az akkori teljes érték megtérítése ellenében váltaná magához. Ezzel szemben azonban a közgyülés azt a határozatot hozza, hogy *az erdőbirtokosok négyszögölenkint 3 kgr. kemény tüzifát adjanak a telek használatáért s a rajta levő épületek a szerződés lejártával minden ellenszolgáltatás nélkül menjenek a város tulajdonába.*

A helybeli kötő szövőgyár kérelme 56o négyszögöl ingatlan áron való átengedése tárgyában tett tanácsi javaslatot a közgyülés avval a módositással fogadta el, hogy *ez az átengedett telek spekulativ célokat sohasem szolgálhat,* hanem csakis kötő szövőgyár működhessen állandóan az átengedett telken.

Zalavármegye Közigazg. Bizottságának ülése

Bődy Zoltán alispán jelentése.

Zalaegerszeg, augusztus 14. (Zalaegerszegi szerkesztőségünktől.)

Zalavármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését Zalaegerszegen a vármegyeház nagytermében dr. *Tarányi* Ferenc főispán elnöklése alatt. *Bődy* Zoltán alispán havi jelentése szerint Zalavármegye területén a közbiztonsági viszonyok az előző hónaphoz képest rosszabbodtak. A zalavármegyei csendőrparancsnokság jelentése szerint az összes zalamegyei csendőrök 41o esetben folytattak nyomozást, ebből kiderítettek 4o5 esetet, elfogatott 37, feljelentetett 413 egyén. A tüzesetek száma a megye területén az elmult hónapban 12 volt. Ebből 3 gyujtogatás, 4 gyermekek játéka és 2 villámcsapásból keletkezett. A tüz okozta kár 21 millió korona. Az állategészségügyi főfelügyelő jelentése szerint a megye állategészségügye nem volt kielégitő, mert a lépfenével és sertésbetegséggel fertőzött községek száma emelkedett. Fertőzve volt lépfenével 7, veszettséggel 1o, sertésorbánccal 16, sertésvésszel 3o összesen különböző betegségekkel fertőzve volt 66 község. A zalaegerszegi kir. ügyészség jelentése szerint a zalaegerszegi fogházban juliusban az összes letartóztatottak száma 1o8 volt. Ebből 85 férfi, 23 nő és egy szökésben. Az egészségi állapot jó volt, halálozás nem fordult elő. A nagykanizsai fogházban letartóztatásban volt 68 férfi, 27 nő, szökésben volt 1, visszakerült 1. Beteg volt julius hó végén 4 férfi, 2 nő. A zalamegyei állategészségügyi főfelügyelőnek jelentése szerint a tapolcai járásbeli Hegymagas községben fellépett a lépfene. A betegség elfojtása érdekében a hatóság elrendelte a védőoltást, a gazdák azonban az oltás ellen tiltakoztak és csak a kivezényelt karhatalom támogatása és fedezete alatt végezhette el a védőoltást az állatorvos. — Hegymagas és Galambok községekben uj dögtér kijelölése irányában az intézkedéseket megtette, mivel az eddigi dögterek nem feleltek meg rendeltetésüknek.

A lappangó vihar a tárgysorozat következő száma alatt tört ki. A tanács javaslata a kéményseprési dijszabás ujabb megállapitása tárgyában, az április 23 án 12 es korona jegyzés mellett elfogadott dijszabás 4 szeres felemelésére irányult. Ujváry, mint háztulajdonos erősen ellenezte az ilyen arányu emelést és szenvedélyes szavakkal védte a háztulajdonosok érdekeit, megemlitve, hogy a maga részéről nem tud egy ruhát csináltatni s a gyermekei mezitláb járnak. Közben azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy a *„mai állapotok rosszabbak, mint voltak a proletárdiktatura idején (!!)* mert akkor legalább nyiltan megmondták a háztulajdonosnak, hogy elvesszük a házadat, most azonban ... (!!!)

Erre kitört a vihar. Ellentmondó felkiáltások özöne zugott Ujváry felé, egyesek felugráltak helyeikről és dr. Sabján polgármester csak hosszu idő mulva tudta lecsendesiteni a felháborodást.

Akkor kijelentette, hogy *nem fogja tűrni, hogy ebben a teremben olyan kijelentések hangozzanak el, amelyek a mai rendszer rovására a kommunizmust dicsérik.*

Ezután dr. *Hajdu,* aki a tanács javaslata mellett beszélt, *utasította vissza Ujváry összehasonlitását a kommün és a mai állapotok között.*

Ujváry reflektálva dr. Hajdu beszédére, személyeskedni kezdett s a tárgyhoz egyáltalán nem tartozó dolgokkal hozakodott elő. Viharos közbeszólások után leült s a közgyülés szavazott a tanácsi javaslat ellen és mellett. Három szótöbbséggel *elfogadta a tanács javaslatát,* elvetvén egyuttal *Bazsó* József inditványát, amely a dijszabás 8 szoros fölemelését célozta.

Elvetette a közgyülés *Eperjesy* Gábor inditványát dr. Prack István v. közigazgatási tanácsnok részére két évi illetménynélküli szabadság engedélyezése tárgyában.

Ezután a közgyülés 11 kérelmezőt vett fel a város illetőségi kötelékébe, mig kettőtől megtagadta a felvételt. Helybenhagyott 31 visszahonositást, 6 honositást.

A közgyülés fél 9 órakor végel ért.

Az elcsatolt kisebbségeknek joguk van kulturdokumentumaikhoz.

A magyar kormány nem bocsátkozik tárgyalásokba a szomszédállamok kormányaival a magyar vonatkozásu szobrok és műemlékek elszállittatása ügyében. — A csehszlovák kormány felajánlotta a pozsonyi Petőfi-szobrot. — Minden műemlék a Népszövetség védelme alatt áll. — Dr. Czakó Elemér kultuszminiszteri államtitkár nyilatkozata.

Budapest, aug. 14. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Sok szó esett ugy a csonkaországi, mint az elcsatolt területi sajtóban azokról a szobrokról és egyéb történelmi műkincsekről, amelyek az ország megcsonkitásával idegen kezekre jutott. Periodusonkint jelennek meg hirek hol a román, hol a cseh kormány ajánlatairól, amely szerint azok felajánlják a magyar vonatkozásu ilyen mű és történelmi emlékeket Magyarországnak részint rekompenzáció ellenében, részint ellenszolgálat nélkül. Legutóbb is a nagyváradi Szent László szobra körül volt élénk sajtóvita, hogy a románok eltávolitották helyéről és egyuttal meg is rongálták az értékes emlékművet.

Voltak hirek, melyek szerint a kisántánt-kormányok együttesen készülnek a területeiken lévő emlékeket eltávolitani, mint irredenta okokat és ezért demarsszerüen hivják fel a magyar kormányt ezek leszerelteléssére, illetve elszállittatására. Minden ilyen hir természetesen felvevőre talált és alkalmas az állandó nyugtalanság táplálására.

Fontosnak tartottuk tehát a legilletékesebb helyen informálódni az elcsatolt területi műkincsek sorsáról, amely kérdésben dr. Czakó Elemér kultuszminiszteri államtitkár a következőkben nyilatkozott munkatársunknak:

— Csodálatos, hogy az elcsatolt területek szobrainak és műkincseinek sorsa kérdéses lehet, hiszen azokról legrészletesebben történt intézkedés

Annie.

— Történet egy boldogtalan asszonyról. —

Irta: Oláh Árpád.

Ebben a pillanatban nem is érzem magam feljogositva arra, hogy erkölcsi prédikációt tartsak Pétervár ... rendőrfőnökének. Az ön életöknkretételet jelentéktelen esemény ahhoz a bünhalmazathoz képest, amely Alexej Leonidioff lelkét, orosz forradalmi mozgalmak letörésében terheli. Tulontul meg... la tehát Ön, jó uram, a halált, ... tépelődjön még, ha azt mon... az életét akarom! Megölöm! ... Alexej Leonidioff arca krétafehér ...

Óh — óh — susogta.

Tudom jól — folytatta Nikolai ... hogy ez az utolsó leszámolás ... hamar jön. De Önnek, aki ... halált osztott és annyi ártatlant küldött a megsemmisülésbe, nem szabad meglepődnie semmin.

De valamit mégis — dadogta Leonidioff — valamit ön is ... mondani.

Tessék.

Ön hibául rója fel nekem, ... hivatali ténykedésem alatt kegyetlen voltam. Elfelejti azonban azt, hogy ez a kegyetlenség nekem kötelességem volt.

— Kötelesség? nevetett keserün Nikolai. Mondja talán ugy Alexej Leonidioff, hogy kényszerüség. Az Ön beteg szadista természetének kényszerüsége. S a bünt ott követte el, hogy Ön hódolt ennek a kényszerüségnek, orosz testvérei szenvedéseinek árán.

— Igaz. Talán igy volt. De mondja Ön, Nikolai Romsky, mégis, jogosnak tartja-e az én megtámadásomat. Önök ketten vannak fegyveresek, én egyedül, fegyvertelenül. Akkor, amidőn Ön a sziv és lovagiasság szabályait hangoztatja, hogy ugy ne mondjam erkölcsbirául tolja fel magát, ugyanakkor mint egy brigantí, orvul támad reám és megöléssel fenyeget. Higyje el, itt egy kissé homályosnak látom az Ön következetességét.

— Igaza van, nekem is az az érzésem, — felelte Nikolai Romsky, hogy a mi leszámolásunk igy még sem igazság. Ezért tehát azt ajánlom, hogy nyuljunk a sorshuzáshoz. Egy cédulára felirom ezt: élet; a másikra: halál. Aztán Tom kihuzza majd az egyiket. És amelyik kijön, az lesz az ön sorsa.

Leonidioff arcvonásai megenyhültek.

— Rendben van, ezt már akceptálhatom. Tessék megirni a cédulákat.

Nikolai papirost és ceruzát vett elő és irni kezdett. Ebben a pillanatban hangosan kopogtattak a szalon ajtaján. Megdöbbenve néztek egymásra mind a hárman. Tom zsebredugta a revolvert.

A kopogás még egyszer megismétlődött azután kinyilt az ajtó. Mindnyájan odanéztek, aztán Nikolai ajkát egy kiáltás hagyta el.

Annie!

Az asszony megállt az ajtóban és visszahökkent ettől a hangtól. Nem hitte, hogy Nikolai Romskyval itt fog találkozni.

Tom, aki nem volt közvetlenül szenvedő részese a drámának felállott és Annie Lermontioff felé sietett. Meghajolt az asszony előtt és grand seigneuri mozdulattal intett.

— Parancsoljon helyet foglalni asszonyom, — mondotta. Hölgy nélkül ugyis olyan érdektelen a társalgás.

Annie közelebb jött és leült Alexej Leonidioff és Nikolai Romsky közé. Nikolait néma fejbólintással köszönte, aztán Leonidioffra nézett.

— Emlékszik rám — kérdezte attól.

A rendőrfőnök intett, hogy igen.

— Eljöttem, — mondotta magyarázatképpen az asszony, hogy felelősségre vonjam Önt, amikor egyenlő fegyverekkel küzdhetünk. Huzott ide a vágy, hogy ezen az estén a halál dilemmája elé állitsam Önt. De elkéstem, mert látom, hogy Nikolai Romsky megelőzött.

— Igen felelte — csillogó szemekkel Romsky én eljöttem és Alexej Leonidioffal leszámolni elsősorban is nekem van jogom. De Annie, Ön is belefoghat az eseményekbe. Ime, két kis cédula élet vagy halál, ez van rájuk irva, Alexej Leonidioff kötelezte magát, ha a halált huzzuk ki, agyonlövi magát. Ugye, igy szól a megállapodás?

— Igen felelte vontatottan a rendőrfőnök.

— Jó, akkor döntsön a sors — mondotta Annie Lermontioff és elvette az egyik papirlapot. Szótlanul nyujtotta át Alexej Leonidioffnak, aki reszketve bontotta azt ki.

(Vége köv.)

a békeszerződés keretében. Ez az intézkedés kétségtelenül hangsulyozza, hogy amint az átcsatolt kisebbségek, ugy a velük vonatkozásban álló összes szobrok és müemlékek a Népszövetség védelme alatt állnak. Hogy aztán ez a védelem nem tudta megakadályozni, a lefolyt és az egész világkultura kárát okozó barbár rombolásokat, és a kérdés még nem intéződött el, de kizárólag az illető kisebbségek legbelső peres ügyét képezi.

— Nyilt titok, hogy valóban érkeztek a magyar kormányhoz felhívások, a szomszédállamok részéről a szobrok és történelmi emlékművek leszereltetése és elszállíttatása ügyében. Igy elsőnek a csehszlovák kormány tette meg ajánlatát a pozsonyi Mária Terézia szobor lerombolása alkalmával arra, hogy szállíttassuk a magyar trianoni határok mögé a pozsonyi Petőfi-szobrot, mert az uralkodó izgalmak közepett esetleg nem akadályozhatja meg a Petőfi-szobor elleni merényletet sem. A magyar kormány azonban szigoruan ragaszkodott a békeszerződés pontjaihoz és kijelentette, hogy még időlegesen se vállalhatja az elcsatolt magyarság védelmét, amit a nemzetek legfelsőbb fórumának kell minden körülmények közt ellátnia.

— Nincs igaza annak a felfogásnak, mely szerint az elcsatolt területek szobrai és történelmi műkincsei össznemzeti kulturkincsek. Minden egyes szobor és minden emlékmű az illető vidék talajából nőtt ki és kizárólag az illető vidék kulturkincsét képezi. Az elcsatolt magyarságnak tehát joga van minden ellenkező felfogás dacára a saját kulturdokumentumaihoz, amit se a csonkaország el nem kérhet tőlük, se az idegen impérium el nem vitathat tulajdonukból. — Magától értetődik ilyenformán, hogy a magyar kormány nem bocsátkozhatik tárgyalásokba a környező államok kormányaival az elcsatolt területek kulturkincseinek ideszállíttatása ügyében.

SPORTÉLET.

A dorogi atlétika versenyre ma délután utaznak el a NTE atlétái. A DAC évenkint megrendezett országos versenye találkozója szokott lenni az ország összes atlétáinak. Az idén különösen jól alkerültek a nevezések s nem csak a fővárosi, de a nagyobb vidéki egyesületek is indulnak. A vidékiek részére kiírt pontversenyben, melynek vándordiját az NTE védi, Szeged, Csillaghegy, Esztergom, Hódmezővásárhely és Miskolc atlétái lesznek a kanizsai fiuk ellenfelei. Tekintve, hogy a 400 asa és hármasugrója révén legveszedelmesebbnek tartott ellenfél, Debrecen nem nevezett, ugy tippeljük, hogy az NTE idén is megszerzi a „dorogi ló" védelmét s ezzel végleges birtokát. Schwarzot 400-on, Marvaliczot gerelyben megverni nem lehet, az NTE olympiai stafétáját is csak 4 percen jóval belüli idővel lehet 2-ik helyre szorítani. Ilyen időt pedig (3 p. 52—54 mp.) még Csillaghegy stafétája sem tud futni. A NTE a következő stafétát állítja ki: Körner II., Schwarz, Kramer I., Laufer. Hármasugrásban Acél csak helyezést érhet el, de — arra már nem is lesz szükség a pontverseny megnyeréséhez, mert e pontok erősen megoszlanak öt város között, már pedig csak 36 pont van összesen. 13—16 ponttal a NTE győzelmét várjuk.

Magyarországgal szemben Angliában a legnagyobb jóakarat nyilvánul.

London, augusztus 14. (Radiogram) Zoltán Béla volt magyar igazságügyminiszter, aki Magyarországot a vegyes döntőbiróságban képviseli Londonban az MTI tudósítója előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A vegyes döntőbiróságnak, amelynek tagja vagyok — két esetben kell dönteni. Ugy a Clearing Officenak kell az illető háboru előtti adósság tekintetében megegyezésre jutni és ebben az esetben a Clearing Officenek az ügyét döntőbiróság elé terjesztik, vagy pedig bizonyos követelésről van szó, amelynek tekintetében a kötött pénzügyi egyezmény értelmében a döntőbiróság előtt rendes törvénykezési eljárást lehet inditani, utóbbi esetben az adós a Clearing hivatal közvetitése nélkül egyenesen a döntőbirósághoz fordulhat. A tárgyalások során nagy megelégedéssel győződtem meg arról, hogy a biróságnak valamennyi tagja egyedül és kizárólag jogi szempontokat vett irányadóul. Általában ez volt az első kisérlet arra, hogy olyan nemzetközi fórumot létesitsenek, amelynek itéletei nyomban birólag végre lehet hajtani.

Londoni tartózkodásom alatt mondotta végül Zoltán Béla, alkalmam volt érintkezni angol közéleti személyekkel, az alsóház tagjaival, kiváló jogászokkal, irókkal és ujságirókkal. Igen nagy örömmel és elégtétellel láttam, hogy Magyarországgal szemben a legnagyobb jóakarat nyilvánul meg Angliában és mindenki igyekszik Magyarország viszonyait alaposan megismerni.

HIREK.

— **Naptár:** Aug. 15. N. B. A.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint zivataros eső és némi hősülyedés várható.

— **Nagyboldogasszony napja.** A katolikus egyház a Mária-ünnepek egyik legnagyobbikát Nagyboldogasszony (Mária mennybemenetele) napját ünnepli ma.

— **Kinevezés.** Dr. *Simon* Gyula a nagykanizsai állampénztár kiváló érdemes tisztviselőjét a pénzügyminiszter a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz fogalmazónak nevezte ki.

— **Felemelték az ügyvédi dijakat.** Csak természetes, hogy az általános nagy drágulás a kanizsai ügyvédeket is arra kényszerítette, hogy ügyvédi munkájuk dijait felemeljék. Tegnap értekezletet tartottak a törvényszék egyik termében, amelyen a kir. biróság részéről dr. Kenedi Imre törvényszéki elnökhelyettes, Fischer József és dr. Szabady Lőrinc törvényszéki tanácselnökük, dr. Almássy Gyula törvényszéki biró, az ügyvédi kar részéről pedig dr. Fábián, dr. Bród, dr. Barta és dr. Prack vettek részt. A biróság a büntető ügyeknél a következő dijszabást engedélyezte: tényállás felvétele 5000 K, beadás 5000 K, első tárgyalás 10.000 K, minden további tárgyalás 5000 K, felebbviteinél minden tárgyalás 8000 K. Polgári ügyek dijszabásairól a következő napokban fognak dönteni.

— **Állatorvosok vándorgyülése Keszthelyen.** Az ország állatorvosai szeptember 8-án vándorgyülést tartanak Keszthelyen. Nagykanizsáról mind a három állatorvos fog a gyülésen résztvenni.

— **A vonat elgázolt egy gyermeket.** A Keszthely balatonszentgyörgyi vonalon tegnap az egyik vonat elgázolta *László* István sármelléki lakos gyermekét. A csendőrség most nyomoz, hogy kit terhel a felelősség.

— **Orvosi hir.** Dr. *Kahán* Imre fogorvos szabadságát megkezdte és rendelését október hó 1-én folytatja.

— **Nyugdíjazott igazgató tanitó.** *Wache* Adolf kiskomáromi róm. kat. igazgatótanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter szeptember 1 i hatállyal nyugdíjazta. Egyben megbizta a kir. tanfelügyelőt, hogy a népművelés terén eltöltött hosszu és eredményes működéséért Wache Adolfnak elismerését fejezze ki.

— **A kerületi rendőrkapitány.** Kaproncai *Elidssy* Sándor dr. rendőrkerületi főkapitány visszaérkezett szabadságáról és elfoglalta hivatalát.

— **A celldömölki közkórház uj főorvosa.** Dr. *Szumrák* Zoltán tanárt, a szombathelyi kórház belgyógyászát a celldömölki közkórház főorvosává nevezték ki.

— **Ismét egy ujabb rendőrgyilkosság Sopronban.** Vasárnap Sopronban két fiatalembert szállítottak le a vonatról a detektivek és adták át a rendőrségnek. A két fiatalember az őrszobában revolvert rántott elő és ráfogta a rendőrökre, majd pedig a rendőrök hirtelen meglepetését felhasználva mindkettő futásnak eredt. A rendőrök üldözőbe vették a menekülőket, mire azok lövésekkel feleltek. Busznyák István segédportás életveszélyes sérülést szenvedett egy véletlen golyótól. Lichtl Mihály rendőr pedig homlokon találva, azonnal meghalt. A tettesek a téglagyár előtti ösvényen a közelben levő erdőbe menekültek. Ezen a helyen az osztrák határ mintegy 4 km-re van és valószinü, hogy a két fiatalember Ausztriába menekült.

— **Az internáltak munkáltatása.** A zalaegerszegi iparosok, akiket igen sulyosan érintett az internáltak munkáltatása, *Farkas* Tibor képviselő utján panasszal fordultak a belügyminiszterhez. Farkas Tibor érdekükben eljárt a belügyminiszternél, aki jogosnak és méltányosnak mondotta panaszukat. Azonban a belügyminiszter megigérte, hogy intézkedni fog, hogy a jövőben az internáltak ne dolgozhassanak a táboron kivüli megrendelőknek.

— **A felsőtemplom harangjaira** *Millei* István 500 K-t adományozott.

— **Elgázolt vasuti lakatos.** *Vajda* József 20 éves vasuti lakatos, aki a zalaegerszegi pályafenntartásnál dolgozott, javításra lett kiküldve a zalalövői vonalra. A fiatalember későn vette észre az utána haladó, Zalaegerszegről kiindult vonatot, de annyi ideje mégis volt, hogy elugrott előle a négy méternyire fekvő zalaszentivány vonalra. A vonalon azonban majdnem teljes gőzzel haladt a zalaszentiváni összekötő és épp abban a pillanatban ért oda, amikor a szerencsétlen fiatalember a zalaszentiváni sínekre ugrott és a visszafordítottan haladó mozdony első tengelyén levő vasszeg kabátjában megakadva 25 méternyire hurcolta magával és a pályatesten levő kavicsok összetörték a fejét, a mellét és a térdét. A gyorsan odaérkező mentők a zalaegerszegi kórházba szállították, ahol még aznap este meghalt.

— **A nagykanizsai lábbeli készítő iparosok** szakcsoportja folyó hó 19-én a Sugár-uti sétakertben (Polgári Egylet mellett) nagyszabásu kerimulatságot rendez, melyre a város igen tisztelt közönségét tisztelettel meghívja a *Rendezőség.*

— **A 8. honvéd huszárezred** volt tisztjei a chorodiki csata évfordulóján ezred-emlékünnepélyt tart. Augusztus 17-én délelőtt 11 órakor a ferencrendiek templomában gyászmise lesz, amikor az ezred összes volt tisztjeit és az elesett hősök családtagjait ezuton hívja meg.

— **Az igazságügyminiszter sajtópert indit a „Reggel" ellen.** *Nagy* Emil igazságügyminiszter tegnap felhatalmazást adott az ügyészségnek, hogy a Friedrich István részéről leleplezett ügyből kifolyólag ellene emelt vádakért „Reggel" cimü lap ellen rágalmazásért a sajtópert inditsa meg. Az ügyészség a rávonatkozó megkeresést már megküldte a főkapitányságnak, ahol az eljárást haladéktalanul megindítják.

— **Szünőben a német sztrájkmozgalom.** Berlinből jelentik: A birodalom különböző részeiből érkező hirek szerint a sztrájkmozgalom több helyen szünőben van. Hamburgban kisebb összeütközésekre került a sor, amelyben többen megsebesültek, a rendőrség azonban a rendet helyreállította. Wittenbergben nagyobb csoportosulások és összeütközések voltak, mert a szocialista demokrata pártnak alkerült a vezetést megtartani. A szociáldemokrata önvédelmi szervezet gondoskodik a rend fenntartásáról. Lipcsében különösen nyugati külvárosokban a kommunisták tovább is igyekeznek a gyárak üzemét megbénitani, általában azonban eredményt nem tudnak elérni.

— **Az oláh lakástörvény** 66. §-a. Kolozsvárott a lakásból száz meg száz magyar családot üldöztött ki nemcsak lakásából, sokszor saját házából is, hogy helyet csináljon a betelepitett tisztviselőknek és katonatiszteknek az uj lakástörvény 66-ik §-a értelmében.

— **Francia sárgakönyv.** Párisból jelentik, a francia kormány ujabban egy sárga könyvet tett közzé, a francia és angol kabinet jegyzékváltásról a német kártérítésre adandó összeg válaszra vonatkozóan.

— **Szanatórium nap a megye területén.** *Bődy* Zoltán alispán felhívta Nagykanizsa és Zalaegerszeg városok polgármestereit és a járás főbiráinak figyelmét a József kir. herceg szanatóriuma javára „Szanatórium-nap" rendezésére. A Szanatórium nap az egész megye területén augusztus hónapban rendezik meg. Az alispán a Szantórium-napok programját a következőképpen állította össze: Gyüjtés urnával. Délután népünnepély, este tánemulatság és az egyesület sorsjegyeinek árusítása, az egyesület céljaira. Az eredményről az alispán október 30 ig jelentést vár.

— **A Délivasut forgalma Szent István napján.** A Déli vasut közli: Az augusztus 19 iki és 20 iki keltős ünnepekre való tekintettel a Balatonról Budapest Délivasutra hétfői napokon 10 óra 20 perckor érkező 205. számu fürdőgyoravonat ez alkalommal hétfő helyett kedden, augusztus 21-én közlekedik. Vasárnap és hétfőn (Szent István napján) a Budapestről 6 óra 25 perckor induló 206. és a Balatonról Budapestre 22 óra 20 perckor érkező 207. számu fürdőgyoravonatok rendesen közlekednek, vasárnap azonban a Budapestről 16 órakor induló 208. számu fürdőgyoravonat és a Budapestre 21 óra 55 perckor érkező 227a. számu külön személyvonat elmarad.

— **A rövidlátó képviselő.**

— *Ha Kiss Menyhért Szíciliába rándulna, vajjon nem nézné-e snell zidernek az Etnát?*

— **Fűszerkereskedők figyelmébe.** A kiskereskedelmi árusítás részére 1923. aug. 13 tól kezdődő hatállyal érvényes irányárjegyzék átvehető Rosenfeld Adolf Fiai cégnél, Fő ut 4.

— **Uránia.** Ma szerdán aug. 15 én 3, 5, 7 és 9 órakor: *„Vörösbegy"*, Molly Tamás regénye 6 felvonásban. Főszerepekben: Lóth Ila, Csortos Gyula. „Angol Hiradó". — Szombat és vasárnap: *„Leányasszony"*, főszerepben: Hollay Kamilla.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, soknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

IRODALOM.

Uj szinházi hetilap.

Augusztus 24 én, pénteken uj, nagyszabásu film- és szinházi heti lap indul meg a fővárosban „MA ESTE" cimen. Szakítva a külső forma és tartalom eddig megszokott sablonjával, a MA ESTE a párisi film és szinházi-lapok ötletes eredetiségével s a newyorki weekly-k illusztrációinak pazar sokaságával szolgálja a közönség érdeklődését. Rengeteg értesülés, irodalmi közlemény, tréfás cikk, riport a film, szinház, varieté, művészet, sport, divat, zene és társaság köréből lesz a MA ESTÉ-ben, amelyet Várnai István szerkeszt. Az uj lap felelős szerkesztője Forró Pál dr., főmunkatársai pedig Relle Pál, Liptai Imre, Márkus László, Nádas Sándor, Szini Gyula, Nagy Imre, Liptay Gyula dr., Angelo és Endrődy Béla. A MA ESTE ügyvezető igazgatója Lenkei Zsigmond. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 4. szám alatt van.

Rendszabályok a drágaság letörésére.

Budapest, augusztus 14. (Telefonjelentés.) Csütörtökön lesz az árdrágitás elleni ankét. Az indokolatlanul egyre fokozódó árdrágitás letörésére a kormány erélyes rendszabályokat határozott el. Bethlen István gróf miniszterelnök csütörtök délelöttre ankétot hivott össze. Az ankéten minden illetékes tényezőnek a kérlelhetetlen drákói szigor álláspontjaira kell helyezkedni, mert azt nemcsak a megsanyargatott középosztály és a nyomorgó alsóosztályok, hanem a nemzet egyetemes érdekei is ezt követelik.

TÖRVÉNYSZÉK.

A büntetőjogi értékhatár és pénzbüntetés felemelése.

Az indemnitási törvény felhatalmazása alapján a minisztérium rendeletet adott ki a büntetőjogi értékhatároknak, valamint a pénzbüntetés és pénzbirság értéknek ideiglenes felemelésére. A rendelet az 1921. év óta bekövetkezett pénztárcsökkenés következményeit vonja le. A büntetőjogi értékhatárokat általában a jelenlegi helyzethez mérten harmincszorosra, az eredeti t.-c. 1921. évi tizszeres emelése alapjához viszonyitva 3-szorosra emelik. A pénzbüntetések és pénzbirságok mai legkisebb összegét harmincszorosra, legmagasabb összegét pedig általánosan hatvanszorosra emelik. A pénzbüntetéseknek szabadságvesztés esetén 600—1200 korona helyett lehet 1 napot számitani. A katonai büntetőjog körében az emelés a jelenlegi értékek harmincszorosára terjed ki. 1923. aug. 25 én lép életbe ez a rendelet és rendelkezései az e napon forgalomba lévő ügyekre is visszahatnak.

A német sajtó a Stresemann kormányról.

Berlin, augusztus 14. (Távirat.) A birodalmi ülés csütörtökön délután ülést tart, amelyen a kormány bemutatja programját. A német nemzeti sajtóval szemben, — amely a Stresemann kormánnyal szemben ellenzéki álláspontot foglal el — a Deutsche Algemeine Zeitung azt irja, hogy Stresemann tekintélyét minden eszközzel támogatni kell. A Vorwärtz megerősiti azt a jelentését, azonban a nagy koalíciós kormány megalakitását egy kevésbé örvendetes eseménynek tartja, aonban csak a nagy koalíció és a polgári pártokkal való együttmüködésre irányuló kisérletek között lehetett választani.

Nincsics jugoszláv külügyminiszter poziciója megingott a magyar Fehér könyv miatt.

Budapest, aug 14. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Belgrádból jelentik: A megjelent magyar „Fehér könyv", amely néhai Károly király puccsszerü megérkezésével foglalkozik nyilvánosságra hozott eredeti diplomáciai okmányok alapján, megingatta Nincsics jugoszláv külügyminiszter pozicióját. — A belgrádi sajtó ugyanis nagy részletességgel közölte a „Fehér könyv"-nek azokat a vonatkozásait, amelyek Jugoszlávia alárendelt helyzetét bizonyithatják a kisantantban. Igy élesen kommentálják a könyvből átvett azon táviratot, amelyben Benes cseh külügyminiszter hangsulyozza a magyar kormány előtt, hogy teljes mértékben rendelkezik a jugoszláv hadsereggel és azzal fenyegetődzik, hogy utasitására a jugoszláv hadsereg megszállja Habsburg-restauráció esetén Magyarországot, de ellenkező esetben megakadályozza Benes a jugoszláviai mozgósitást. A lapok Benes hatalmáért Nincsicset okolják, aki szerintük Jugoszláviát a cseh érdekpolitika uszályhordozójává tette.

Az általános kisebbségi kérdés az európai béke sarkproblemája.

Budapest, aug. 14. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Londonból jelentik: A Westminster Gazette munkatársa tudvalevően tanulmányuton jár szorban az uj államokban, ahol nagyobb kisebbségi elnyomások okoztak a különböző békeszerződések. Tanulmányutja eredményeiről már megkezdte cikksorozatát. Elsőnek a kisebbségek általános helyzetéről ir, többek közt a következők szerint: „A békeszerződések nemcsak hogy nem oldották meg, de kiterjesztették az európai kisebbségi kérdést. A régi Európában legtöbb nagy állam kisebbsége az államalkotó őslakossághoz arányitva elenyésző volt, mig most minden állam jelentős arányu kisebbséggel bir, sőt megesett az a komikum, hogy győztes állam néptöredékei is kisebbségi sorba jutottak. Itáliában például nemcsak németek, de Jugoszláv kisebbségek is vannak, Jugoszláviában román, Magyarországon meg csehszlovák és igy tovább. — Ha már most Duca protestál a jugoszláviai románok, Nincsics pedig az itáliai szlovének elnyomatása ellen akár az illető kormánynál, akár nemzetközi testületnél, nem kérdezheti egyik a másiktól teljesen joggal: És ti milyen erkölcsi motivumokkal támasztjátok meg panaszaitokat? Ti hogyan bántok a kisebbségekkel? A kisebbségi sors egyforma és azonos. Ez a kérdés valóban sarkproblemája Európa békéjének.

Svájc ujabb nagy háborut jósol.

Budapest, aug. 14. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Zürichből jelentik: A svájci politikai közvélemény kezdi közvetlen érdeklődéssel szemlélni a franciák agresszív lövátételi politikáját. A Svájc önállóságáért küzdő szövetség, a „Züricher Post"-ban kijelenti, hogy ha arra kerül a sor, hogy a Rajna balti területeket elszakitják Németországtól s az elszakitás tényét azzal akarják majd szépiteni, hogy e területeket a Népszövetség ellenőrzése és katonai igazgatása alá helyezik, — akkor elkövetkezik Svájcra az a pillanat, amikor mérlegelnie szükséges ama kérdést, vajjon összeegyeztethető e a svájci államérdekekkel az, hogy továbbra is tagja maradjon e a Népszövetségnek. Mint a Népszövetség tagja felelős lenne ugyanis mindazért, ami a Népszövetség ellenőrzése és katonai igazgatása alatt a Rajna mentén történik és ha a látens konfliktus Háborus kimenetelhez vezetne, akkor viselnie kellene annak következményeit.

KÖZGAZDASÁG.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Budapest, aug. 14. *Magánforgalom.* A hangulat tartózkodó, irányzat tartott, kötés csak elvétve fordult elő, árfolyamok inkább névlegesek.

Olasz Bank 39—40, Cseh B. 41, Osztr. Hitel 102—195, Magyar Hit. 800, Cukor 3900, Georgia 1420—450, Mezőhegyesi 490, Kőszén 2900—3000, Czinner 14—15, Izzó 650, Államvasut 550, Déli 183, Salgó 710, Rima 230, Hazai Bank 200, Concordia 80, Bauxid 200, Kühne 125, Nemzeti fa 230, Gazd. Gépgyár 200, Mftr. 580—590, Krausz 88

Zürichi zárlat:

Berlin 1·00, Amsterdam Hollandia 218 00, New-York 553—50 London 2530, Páris 3040, Milano 2350 00, Prága 1020, Budapest 03 ¹/₄, Zágráb 587, Varsó 24, Wien 0·78 00, Szófia 480, Osztrák bély. 0 78 12.

Nemesfémek Ezüst korona 2300, ezüst forint 6150, ötkoronás 11000, arany 10 koronás 82500—83000, 20 koronás 125—126000.

A mai terménytőzsde elején a buza 85000 körül mozgott. A tőzsdeidő vége felé a malmok nem voltak hajlandók 520 K-nál sem fizetni érte. Vidéki állomáson 780-al kötötték. Rozsot a tőzsdeidő elején 550, később 530—520 K val kötötték, állomáson 500—520. Tengeri 740 el került forgalomba. Zárlat felé 715 K val kelt el. Zab 670—650. Árpa legjobban tartotta magát. Árfolyama 580. —

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 82000 - 83000, egyéb 81000 82000 rozs 53000-54000 takarmányárpa 54000-58000 sör 0000-0000 zab 69000-71000 tengeri 700 0—72000, repce 142000, korpa 30000—10000, köles — —.

Lisztpiac. Dara 1400—500, dupla 0-ás 1300—400, 0 ás 1200—300, 2 es 1100—200, 6 os 950—1050, 8 as 410—440, korpa 360—380, 75 százalékos rozsliszt 800—900.

Vetőmagpiac Biborhere 1100-1500, Baltacin 800, Bükköny, tiszta tavaszi 900—1000, zabos 800—900, szöszös 1500—2500, Cirokmag 280 Őszi borsó 850, Viktória borsó 1300 Vető borsó 1100—1200, Bab, fehér 1200—1300, tarka 1000—1100, Lenmag 1200, Tökmag 1000, Kendermag 850—900, Köles 700—750, Köles szürke 650—700.

Marhahusvásár. I. r. egész 6800—8500, hátulja 7800—9000 eleje 6700—8200. II. r. egész 5600—6500, hátulja 6000—7200, eleje 4900 5500. Csontozni való 3700—4000, Növendék marha I. r. egész 6400—6700. Borju ölött bőrben 8000—8600, Juh ölött nyuzott I. r. 5200—5800, Faggyu 6—6300, Marhabőr magyar 8800—9000, tarka 9000—9200, Borju bőr 10000. Felhajtás nagymarha 163, eladva 150, növendékmarha 11, eladva 11, borju 157, eladva 152, birka 165, eladva 150. Irányzat lanyha.

Sertésvásár. Felhajtás 900, eladva 500, Könnyü sertés 6600, közép 680, I. r. 7200—7500. Zsir 11000, szalonna 8500, lehuzott hus 6200—7500, — szalonnás félsertés 9000 K.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám (Fő-ut és Sugár ut sarok.)

Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes **SZŐRME-ÁRUKAT** leszállitott árakon kiárusitom. — Sok pénzt takarit meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel
FORGÁCS REZSŐ, bőrbőr szőrme- és szőrszárházat **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**
Javitások, átalakitások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Valuták és devizák:

Napoleon 63800, Font (London) 87400—89800, Dollár (New-York) 18300—19900 Francia frank (Paris) 1091-1131, Márka (Berlin) 60—83, Olasz lira (Milano) 825—860, Osztrák kor. (Bécs) 26·80—28·20, Lei (Bukarest) 8750—9450, Szokol 568—592 Svájci frank (Zürich) 3440—3580, Dinár (Zágráb) 201—210·0, Lengyel márka (Varsó) 830-930, Amsterdam 7500 — Koppenhága 3103—3012 Kristiánia 3115-3233, Stockholm 5059-5237.

Főszerkesztő: **xcézi Pósch Géza.**
Felelős szerkesztő: **Benedek Rezső.**
Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

Meghivó.

A Népszakrékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsa 1923. évi augusztus hó 23 án délután 4 órakor saját üzleti helyiségében

rendkivüli közgyülést

tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Nagykanizsa, 1923. augusztus 14.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság indiványa a részvénytőke felemeléso tárgyában.
2. Az alapszabályok 3. § ának módositása.

Figyelmeztetés. Akik a közgyülésen részt kivánnak venni, tegyek le részvényeiket pénztárunknál, vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál Budapesten, vagy annak fiókjánál Nagykanizsán, legkésőbb a közgyülés napja előtt.

Apróhirdetések

Minden szó 40 korona, vastagabb betűvel 80 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Állást keres tőzsnyári kereskedőcsaló 12 évi gyakorlattal. Iván József, Hajdu-u. 32., Tata.

Kereskedelmi érettségivel biró fiatalember állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 7984

Erős és tanulónak felvesznek Nagy Antal timár-mesternél, Csengery-ut 68. 7913

Keresek szobát bútorral, vagy anélkül. Cim a kiadóban. 8000

Két kisebb szobát elcserélnék nagyobbal magas lépcső mellett. Cim Juncsec cipőüzletben. 8004

Lakást keresek bútorral vagy anélkül. Cim a kiadóban. 8001

Kovácssegéd felvettetik Bóka Ferencnél, Magyar utca 2. szám. 8001

Egy tanuló leány fizetéssel felvétetik **Forgács** Berlini szőrme és szőrtárukiadóban

Sándor-majort gazdaságban egy trumplimonó kézikaszáló hajtással és géperővel, egy répavágógép járgány hajtással és egy burgonyaszortírozó mate eladó. Érdeklődni gazdatisztnél Sándor-major p. Mórakeresztúr lelnél. 7998

Kiadó ház Nagyatádon a főtéren (ékszerüzlet céljaira is alkalmas) 3 szobával, konyhával, kertivel. — Árajánlatot Tihanyi Ferenc Szentgáthely, Kossuth-utca 39. hirdetőnek. 8000

Jótunkás

kovács és bognár

segédek felvétetnek kosztra, esetleg órabérrel

Bojtor Józsefnél
Kaszinczy-utca 14.

GYAPJUT

minden mennyiségben veszünk. Mintákat saját költségünkön szállitsa fel.

Deutsch Gyula és Társai
Budapest, IV., Király-u. 56.
Kölcsön zsákok. 7706

Villanyfelszerelési cikkek.

Csengők, husalok, villanykörtéik, minden feszültségben, csillárok, művészi selyem lámpaernyők. Szükségleteit legolcsóbban szerezheti be **Szilágyinál**
Budapest, VIII., Népszinház-u. 27.
Kelati pályaudvar közelében. 7796

GYAPJU-festést, mosást, gyapjutonálfestést 7691 vállal, gyapjuszöveteket fest, dekatál és préssel, modern posztógyártással kikészit, az ország első bőr-appretura telepe a **Kaloriládi Textilfestő és Gyapjuárukikészítő R.-T. Budapest**
Iroda: Orszaghász-tér 4. Gyár: Lenka-ut 117.

Magyaváló

SZILVÁT

vagontételekben
legjobb napi áron vesszük
KŐRÖSY LÁSZLÓ
exportőr
Budapest, VII. Almássy-tér 15.
Telefon: József 138—35.
Sürgönycím: Pomus Budapest. 7979

Az uj forgalmi adókönyvek

melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében
kaphatók.

FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő napi adóinti rovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
vízvezeték berendező vállalata
Főkiüzlet és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.**
Főüzlet: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13.**

Elvállalunk minegynemű vízvezeték berendezési munkálatokat, nyomást modern fürdőszobákban, mosdó és closetberendezéseket, [illegible] vízmelegítőket, vízmelegítőkészülékeket, szivattyúkat, szivattyúrendszereket, csatornázásokat, szivó-nyomó szivattyúkat, [illegible] vízvezeték rézcsőrendszert, [illegible] vízvezeték berendezéseket, köztisztítás és melegvíz berendezéseket saját tervezőinknek szerint.

Raktáron tartunk: mindennemű vízvezeték csőveket, rézcsőrendszert, öntöttvas zománcozott és bádog fürdőkádakat, vörösréz fürdőkályhákat, lavoirt mosdók és closetokat, mindennemű háztartási cikkeket, bádogárukat, zománcozott konyha edényeket, bordázott cikkek, szabó permetezőket.

Javitásokat és átalakitási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközölünk.

Iskolakönyvek bekötését

legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája

Fő-ut 5. szám alatt.

FÉRFI-SZÖVETEK és TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kékcsillag"-ban
NAGYKANIZSA
Telefonszám 388. Központ szálloda.

Nagybani árakat számitunk, ha kicsinyben vásárol is.
KEMÉNY ÉS FEICHMANN BUDAPEST,
Rákóczi-ut 80. Keleti pályaudvar közelében.
Kámfa és divatáruk, ombrik, kanavászok, kartonok, flanelek, férfi és női szövetek stb., stb
Vászon- és selyemáruk nagy raktára. 7797

NEM FÁJ FEJE
és a lábe, ha
a Dankó-tér 1. sz. alatti
cipő-üzletben
rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt kord
Javitások gyorsan eszközöltetnek.
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendelhető

Meleg időben **BERNÁT féle ING-KABAT**
2 gallérral és övvel a legjobb, a legkellemesebb, a legolcsóbb viselet.
BERNÁT, a GALLÉRKIRÁLY
Budapest, V., Vilmos császár-ut 76.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi árón
Felhivjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig fog tartani.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycím: Futura. Telefonszám: 123.

Hölgyeim és Uraim!
Mély tisztelettel ajánlunk Önöknek:
Rumburgi vászonfélét mindennemű felhasználásra gamitúrákat négyszögölenként 6830 K-ért.
510 db fehérneműt, bőrcipőt lepedőket párban 32.120 koronáért.
140 cm. széles fehérből 18 méteres szőnyeget bőröndnek nőtöltve, mintával 41.830 K. Kérjük tekintse meg raktárainkat, megállja majd az árainkat.
Gyönyörű modern dupla szőnyeg női szőnyegnek terje 17.370 korona.
Selyemkötöttáruk, fehérneműk, dupla szőnyegek, kelmék, szőnyegek, kelmék, ruhaszövetek, tüdőfürdők, abroszok, [illegible] és [illegible] szövetek hiánytalan minőben ellogadható áron
7795
Olcsó maradékvásár.
CSAK AZ UDVARBAN,
Budapest, Király-utca 28. Petőfi-u. sarok

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat HÁZINYULBŐRT, juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz **FORGÁCS REZSŐ,** NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

Kö...pénzet! ...mentesítve „Zalai Közlöny"
...veli Muzeum

...évfol. Budapest augusztus 19. Vasárnap Vasárnapi szám 150 korona.

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 18. Interszban-Telefon 78. szám

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám József 73—61.

Előfizetési ára. Egy hóra 2000 K, negyedévre 6000 K Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

A jobb kéz.

amit körmenetben hordanak körül, él. Tiz századév, nem tudta halottá rombolni őt, nem a benne zugó akaratot és nem, a magasságokba törő lendületi. Régi magyar álmok szunnyadnak az összeszorított, száraz ujjak között s ha nézzük az üveg alatt, az idővel, a romboló, a semmibe öleló idővel dacoló kezet, örök symbolumként hull belénk és hisszük, hogy a kéz, ami egészben fogta össze az életre induló nemzetet, ma tul a széthulláson is összetart és fogja Erdélyt és ideszorítja a megmaradt országhoz Egy markolással rántja hozzánk a felhőkbe nyuló Kárpátokat, az Adria szürke-kék vizébe nyulik és az egyik ujj a Dévénynél belőrő hullámokat simogatja, mig a másik Orsovánál vész el a tovasurranó habokban. Összetart. S a Szent István nap processlója az élő, a nemcsak szavakban kirobbanó irredentizmus hirdetője. Mert nem egy, szent évszázadokat legyűrő jobb kezét hordozzák körül. Az integer Magyarország vonul végig gyászkisérettel, tömjénnel és halk zenével az utakon. A régi, talán sokak előtt már a mélybe hullt Magyarország, aki vollunk, bátor és erős, mélyen hordott akaratok magasságokba rohanása, magyar álmok, keletről hozott lantesztikusan színes álmok lobogása, dacos, sok század év kemény tusáin edzett igenlése a magyar jövendőnek. Gyászünnep, augusztus 20, Szent István napja. Gyászoló gyülekezet a felvonult tömeg. Más, más idők alkonyodtak ránk, rossz és nehéz idők. Nem a magunk, régi életét éljük, valami tétova, ideiglenes és kapkodó életet. Ülünk a halottas szobában, minden tárgy, lélektelen dolog odavisz bennünket az elköltözötthöz. És sok a halottunk, Sok erdő, sok hegyek, sok folyó és tenger. Sirni kell? Nem. Nem. Ebbe a dacos *nembe* merevülni. *Az élet igenlése: tagadása az örök halálnak.* És nincs örök halál. A kegyelem tulról jön, a Husvét, jön a feltámadás Köszöntsük. Köszöntsük a Szent István napi gyászmenettel. Köszöntsük fanatikus, tenni akaró szivvel és vérünk uj hajnalokba nyuló lobogásával Vagyunk még? . . . Éljük még a fagyos rög alól is felburjánzó életet? . . . Igen. Vagyunk, mert magyarok vagyunk. Könnyes szemü, de dacos fajta. Sokszor akarattalan, de az egekig nyuli a lelkünk, hamegkondul a vészharang. És kong. Négyéve verl a szivünket Nem a levegőbe, belénk vág az érc nyelv. Nem birjuk sokáig És vonul az utakon a jobb Kéz. Magyarország kisérl. Fekete ruhában, de piros szivvel. Homályos szemekkel, de tiszta akarattal. És egy ölelésben fogjuk át a multat és az ugar alatt készülő jövőt.

A miniszterelnök a népszövetség genfi ülésén.

Budapest, augusztus 18 Bethlen István gróf miniszterelnök, kétheti szabadságra utazott el ma Balatonföldvárra. Távollétében Daruváry Géza külügyminisztert bizta meg a kormányzó a miniszterelnök helyettesitésével. Gróf Bethlen, valószinüleg megfog jelenni a népszövetség által szeptember hó első napjaiban, Genfben tartandó ülésén.

A francia választ kedden adják át Londonban.

Páris, aug. 18. (Rádiogramm.) A Matin közlése szerint a francia jegyzéket hétfőn, legkésőbb kedden nyujtják át Londonban, amikor a belga kormány már megtette reá vonatkozó nyilatkozatát. A lap ugy tudja, hogy az uj francia jegyzék alposzan és minden kétséget azétoszlató világossággal fogja tárgyalni azt a kérdést, hogy milyen magatartást tanusitana Franciaország a Ruhr-vidéken a passziv ellenállás megszünése esetén. Ha a németek felhagynak a passziv ellenállással, akkor a francia megszállást nyomban megváltoztatják. Elsősorban haladéktalanul csökkentenék a megszálló csapatok számát. A franciák és a belgák azt sem elleneznék, hogy a határon áttoloncott vasutasok ujból elfoglalják helyüket. A jegyzék kiemeli,

lényegileg Anglia és Franciaország között nincsen ellentét, hanem csak formaiág.

Anglia csak nem akarja elismerni a francia eljárás jogosultságát, de lehetetlen az, hogy Franciaország őszinte és barátságos nyilatkozatai után az angol kormány ragaszkodni fog ahhoz, hogy egy elvi pert indítson, mely csak mind a két ország érdekeinek a londoni fizetési terv leszállításába Franciaország csak akkor egyezhetne bele, ha a szövetségközi adóságokat semmisnek jelentenék ki. A Daily Mail azt hiszi, hogy Franciaország hajlandó volna a Ruhr-vidékből kivonulni, ha Anglia 40 millió német jóvátételi összegnek ismerne el, melyet biztosan megfizethetnek a németek.

A franciák kétmilliárd font sterling ellenében kivonulnak a Ruhr-vidékről.

London, augusztus 18. (Szikratávirat.) A Daily Maily párisi tudósitója szerint a francia jegyzék, amelyet valószinüleg hétfőn küldenek el Londonba, ki fogja jelenteni, hogy Franciaország kész visszavonni csapatait a Ruhr-vidékről, ha Britannia rá tudja venni Németországot, hogy 2000 millió font sterlinget fizessen és ezért teljes értékü biztositékot nyujtson.

A belga kölcsön.

Paris, aug. 18. (Szikratávirat.) Del Astevrie francia pénzügyminiszter tegnap délután fogadta a belga nemzeti bank igazgatóját, akivel megállapodott, hogy Franciaország 40 milliónyi kölcsönt ad Belgiumnak. Ezt az összeget Belgium kizárólag a Franciaországnak fizetendő jóvátételek fedezésére forditaná.

Megzavart kommunista gyülés.

Dateln, aug. 18 (Telefonjelentés.) Wengeritch kommunista vezér tegnap délelőttre gyülésre hivta egybe a Belsenkam-térre a bányászokat. Irást mutatott fel, amely szerint a hördel francia megszálló hatóság megengedte a gyülés tartását, holott a valóságban gyülekezési tilalom áll fönn. A rendőrség kivonult, hogy a gyülést megakadályozza. A tömeg ködobálásokkal és lövésekkel fogadta, mire a rendőrség kénytelen volt fegyverét használni. A támadók közül hárman meghaltak és nyolcan megsebesültek. Wengeritch kommunista felelőtlen üzelmeit hivatalosan megállapitották. Kiderült, hogy Wengeritch álláttásával ellentétben a francia vámosparancsnok nem adott engedélyt a gyülés megtartására és az irás, amellyel Wengeritch a munkásokat félrevezette, csupán azt a francia felhivást tartalmazta, hogy a birtokában levő fegyereket szolgáltassa be.

Órási hőség és szárazság Olaszországban.

Róma, augusztus 18. (Telefonjelentés.) Az idei forró nyár Olaszországban valósággal katasztrófális jellegü lett. A tavalyi nyáron is olyan szárazság volt Olaszországban, amilyenre emberemlékezet óta nem volt eset és az idei nyár még felülmulja azt. Máris jelentkeik az egész országban a vizhiány: a folyók ugy leapadtak, hogy nagyrészükön át lehet gázolni, a kutak, meg a források ugy kiapadtak, hogy sok községben egyáltalán nincsen viz és messze vidékről hordókban hordják a vizet, melynek alaposan felszökött az ára. Az idén különösen Felső Olaszországban érezhetők a szárazság következményei és mint tavaly, ugy az idén is a püspökök elrendelték az esőért való könyörgéseket, azonkivül mindenfelől zarándokcsoportok indulnak az olyan helyiségekbe, ahol valamely csodatévő szentnek a relikviái vannak és a hivők ott könyörögnek esőért. Egy ma érkezett római távirat szerint a hőség ott valósággal tűrhetetlen és hogy a szárazságot a Vatikán kertje is nagyon megsinylette.

Hatalmas léghajót épitenek az északsarki utra.

London, aug. 18. (Radiogram) Amerikai lapok irják, hogy Newyorkban most szerelnek fel egy órlási kormányozható léghajót, amelynek hossza 630 láb és 6 motorral jár, mindegyike 300 lóerejü. Ezen a léghajón fogják megkisérleni a Északsarkra jutni.

Erős földrengés volt az éjjel Messinában.

Messino, aug. 18. (Telefonjelentés.) Ma éjjel két erős földlökést éreztek. A lakosság rémülten menekült ki a házakból és szabad ég alatt töltötte az éjszakát. A földrengés mindössze három másodpercig tartott, de semmiben sem tett kárt.

—

A minisztertanács pénteki értekezlete.

Budapest, aug. 18. (Budapesti tudósítónktól.) Igen nagy jelentőségü a kormánynak az az elhatározása, hogy az egyes cikkek árát hivatalosan közli a sajtó utján a közönséggel. Ezzel el ját veszi annak, hogy egyes lapok meg nem felelő árak közlésével maguk csinálják a drágaságot. Ezentul csakis a hivatalos jellegü közlés utján kapott árak kerülnek a sajtóba s igy kikerülhetők lesznek az elkövetett hibák. Az árakat a miniszterelnökségi sajtóiroda állitja össze való szinüleg hetenkint kétszer.

Nagy Emil igazságügyminiszter ma délre értekezletet hivott össze a minisztériumban, amelyen megbeszélték a drágasággal kapcsolatos igazságügyi rendelkezésekről készitett tervezetet. Ezt a tervezetet az igazságügyi miniszter bemutatja a ma esti minisztertanácsnak. A tervezet szerint megszünnek az uzsorabirósági tanácsok s az ügyeket vegyesbiróságok intézik. Gyorsitják az eljárást, anélkül azonban, hogy valakit jogsérelem érne. Megszünnek a repülőbiróságok, amelyek eddig csak a kisembereket fogták meg. Az uzsorabirósági büntetés végrehajtására csak kivételes esetekben, például halálos betegség esetén lehet halasztást adni.

A tegnapi drágasági értekezleten az Árvizsgáló Bizottság elnöke azt javasolta, hogy az egyes üzletekben állapitsanak meg bizonyos tömegárufajtákat, amelyeket a kereskedők megállapitott áron adjanak, tekintet nélkül arra, hogy az az árucikk nekik mennyibe került. Legyen tehát például ruhaneműekben egy bizonyos fajta, cipőknél s más egyéb cikkeknél egy meghatározott minőségü cikk, amelynek az árát hivatalosan állapitsák meg. Igy azután ehhez is hozzájuthatnak azok, akiknek drágább minőségüre nem telik. Ez tulajdonképpen ugyanaz, mint a vendéglőkben a főzelék feltétes ebéd. Az értekezlet elfogadta ezt a tervezetet, amelyet az Árvizsgáló Bizottság elnöke részletesen fog kidolgozni.

Öngyilkossági kisérlet a Szarvas-szállodában

Nagykanizsa, augusztus 18 — Saját tudósitónktól. —

Tíz órakor este rohant be Kanizsára a gyorsvonat és 10 óra 10 perckor pisztolydörrenés riasztotta fel a Szarvas szállodát. Merész kézzel egy asszony akart véget vetni az életének, a mindent adó soha meg nem értett életnek. Az első emelet 5. számu szobájában dördült el a fegyver és szép fekete fejével az ágyra hanyatlott *Anton* Viktória. A padlóra dobta a pisztolyt és utolsó mozdulattal a szivéhez kapott... Fajt... akár az élete fájhatott...

A Szarvas szállodánál hatalmas tömeg fogta el a bejárást. Két könyökkel kellett utat törni. A hivatalos vizsgálatnak vége volt. A hordágy ott feküdt a szük folyosón és várta a lányt. Lassan hozták ki. A szeme nyitva volt és könyörögve nézett körül. Fekete, szomoru szeme még most is halni kivánt: Olyan nehéz, olyan rossz, olyan nagyon rossz élni... Anton Viktória 25 éves és halálba küldte életét.

Puella publica — mondta valaki — és bennük is él ugy a bánat, mint a liliomszinü leányszobákban, az élet mélyeken fekvő szomorusága és őket is várja az alacsony ablakoknál a halál.

Amint a bizottság megállapitotta, Anton Viktória nyitott ajtónál lőtte mellbe magát, azután az ágyhoz támolygott és elveszitette az eszméletét. A 7·65-ös Frommer-pisztoly a szoba padlóján feküdt. A lövés a második és harmadik borda között érte a lányt. S ahogy felemelték az ágyról, a párnán két-három vércsepp vöröslött felénk.

Felnyitotta a szemeit . . . Kedves volt és alázatos szinnel feküdt a hordágyon, mintha most nézne körül először a világban.

Lent várta a mentőkocsi és lassan indult meg a halál vagy az élet felé. Levelet hagyott hátra a Szarvas portásánál egy közismert kanizsai ügyvédhez cimezve. Felkerestük az ügyvéd urat, de nem nyilatkozott.

— Majd máskor, — mondta enyhe mosollyal.

S a doktor urat eltettem a legközelebbi alkalomra. És mentem a fekete felhők alatt és nehéz volt minden, mintha Anton Viktória életét is magamon hordoztam volna.

Mit irjunk?

En nem tudom főszerkesztő ur. Valamit kellene irni, hol a lapnak, hol a Kedvesnek, aki messze van tőlem, de egyszer mégis csak kifogy az ember.

Es egy ilyen üres, gondtalan délelőttön láttam meg a könyvárusnál két füzetet. Az egyik teljes cime: *Szerelmi posta; képeslevelezőlapokra és emlékkönyvbe való versek.* A másik, csak egyszerüen: *Mit irjunk?...*

Edes Istenem — mit irjunk? En is szeretném tudni. Anyagi viszonyaim megengedik, hogy megvegyem a két kis füzetet és kiváncsian néztem meg a sárga boritékokat belül.

Először is csalódás ért. Az első füzet versszerü jelenségekkel volt tele. S ha okultam volna a példán, azt kellett volna egy lány emlékkönyvébe irni:

Ide irom nevem,
Hogy ne felejts soha;
Hisz énhozzám a sors
Ugyis oly mostoha.

Szép, szép, de végeredményben nem értem, miért mostoha a sors a füzet irójához. Es neki esze ágában sincs megmagyarázni. Sőt tovább megy és azt irja:

Verseket faragni,
Az nem hivatásom...

Nagyon jó... Ezt különben ugy is tudja az ember, ha két sorát elolvassa, de nem látja feljogositva az iró, hogy tovább folytassa ezt a mesterséget.

Böngésszük a lapokat, hátha találunk valamit. Es igen:

E kor, melyben élünk,
Nem az, mi volt régen.

Találó megállapitás. — Nem is volna olyan jó, ha nem volna uj és meglepő. De az.

Es a többi:

Edes kis barátnőm,
Mit irjak itt néked?
Hisz szivemben megmarad
Ugyis az emléked.

E pár sor jelezni
V[illegible]vatva csupán,
Hogy mi egymást mindig
Szeretjük igazán.

Mint ember, az áldásom küldöm rátok, de mint kritikus, megcsóválom a fejem.

Kedves Kátó ur, aki ezt a könyvet irta, azt kérdi, hogy mit irjon itt Néki?

Ne irjon semmit,
Ha igy ir.

S a vég, a gyönyörü vég:

S ha a kedves mama
Szinte ugy akarja,
Nem választ el minket,
Csupán ásó, kapa.

Nagyon örvendek. Szóval csak az ugynevezett kedves mama beleegyezését kell megszerezni. Azután már csak a kapa szerepelhet, mint elválasztó eszköz. — Azzal pedig könnyü elbánni.

Végeztem a biztató feliráso könyvvel. Es még mindig nem tudtam, mit irjak. Talán a *Szerelmi Postában* találok valamit. Hogyne:

Olyan furcsa ez az élet;
Istenem, minek is élek?
Mikor az én boldogságom
Nem szeret már, amint látom.

Amint látja. — Jó, amint látja. De már a következő pillanatban nagylelkü felemelkedettségről tesz tanuságot, mikor ezt irja:

Egypár szóval kifejezni,
Hidd el babám, nem lehet:
Hogy vagy a szivembe nőve
S hogy mennyire szeretlek.

Bizony igy. Azért ir olyan rosz verseket. Nagyon szerethetl szegény leányt. Azután bizalmasan bevallja Szabolcsi Mihály, aki elkövette ezt a füzetet, hogy:

Csupán egy őszinte
Vallomást mondok én:
Boldog csak ugy leszek,
Hogyha te lész enyém.

De, Istenem, miért mondja igy?
Es a rendezvous ok...

Szabolcsi igy jelzi a hasonló verseket: *Találkára jöjj!*

Mindən napra megvan a sajátságos hivó szózat. Ma szombat van, tehát idézem a szombati verset:

Szombat este öt után,
Kedves babám ott légy ám!
Nem fogod megbánni,
Hogyha rám fogsz várni.

Nagyon szép. Es mindenesetre biztató kijelentés, hogyha a babám nem fogja megbánni, ha vár reám. Igen... Igen...

Es méla undorral letettem a könyvet. Istenem... Mit szólna a kedves, ha igy irnék Neki?... Es mit szól az a leány, akárki legyen, akinek ilyen *szerelmi postát* küldenek?

Nem tudom, de a Szabolcsi Mihályok felhagyhatnának egyszer az ugynevezett (általuk ugynevezett) irodalmi müködéssel és a Szerelmet ne kompromittálják az idézetekkel, sem a versek mögött rejlő tiszteletreméltóan naiv gondolatokkal. *(y)*

Saisütikép Keszthelyről.

Alkonyat a mólón.

Ezer mesét ringat az este. A csend szövögeti végtelen álmát. Halk, hunyószemü nóták születnek a nyomában. Szinek, amiket szerteszórt még a tavasz. Amikből egy-kettő megtapadt a lelkünk palettáján, hogy a vásári élet, az agyonhajszolt, sokszor fenékig keserünek látott élet tarkára festett cirkuszi rongyait lesimogassa rólunk és adjon érte cserébe napsugarat, kacagást, életet, igazit, szinek orgiáját. Adjon csendet, meséből csilitgatót. Adjon muzsikát, csilingelőt. Adjon szárnyat a dalnak. Kacagást annak, aki tudott fiatal maradni. Álmot annak, aki hinni tud. És adjon egy könnyet annak is, aki sirni született.

De hova menjünk keresni őt, aki szövögeti a csendből a végtelen mesét, százszinü álmot? Hova szaladjunk, ahol nem ér utól bennünket az élet vásári zaja, ahol elhallgat az „én," amit megfertőztek rég szürke hétköznapok? Hova menjünk ünnepet keresni? Hova menjünk hitet tenni, szépetkereső, csodaláló akarásainkkal?

Álmodik a Balaton. Csendje körülöleli menekülni akaró lelkemet. Hüs, simogató kezével végigborzolja a hajamat az alkonyati szellő. Ilyenkor álmodik a Balaton. És vele álmodik az ember. A fáradt, a megkinzott ember. És ide jön hitet tenni. Idejön ünnepet keresni. Idejön menekülőben. Idejön csendért, szépért, halk, drágamivü álmodásokért.

Alkonyatkor. Mikor a nap fáradtan bukott a horizont lilapárás hegyei mögé s ott hagyta maga után a szinek pazar játékát a csudálatos, nagy vizen, tündérfátyolos égen, körül a parton. Csodára táguló szemünk elébeszalad a csend ezernyi utján az alkonyatnak, amint fáradtan szürkül bele néha a nagy, furcsa felhőkről szitáló homályba.

Nagy, furcsa felhők. A nyomukban kicsi ősz elé sietö borzongás fut át az égen, a vizen. És bekopogtat a lelkemen. A tulsó partról átkandikál a még java nyár őszi álma. Nehéz felhők vonszolják a perceket. Olyan nehezek, hosszu vándorlásukban annyira kisin ultak, hogy az idegeson, nesztelen suhanó alkonyati szellő sem tud beléjük kapaszkodni. Mint hatalmas csigák a kerti uton, ugy csusznak lassan, fáradtan. Ki tudja honnan? — Ki tudja hová?

És már nyugtalan a Balaton álma. Félő sejtés vonaglik át a homályba tünt meséken. Ezernyi szinét temeti a csend. Senki sem áll meg a ravatalánál: — csak egy hitevesztettje a nyárnak. A haját az arcába csapja a hirtelen támadt szél. Belelép, belemarkol a szeme mögött alvó emléktemetőbe. Kitépi onnét mind — mind a sok kis virágot. Hogy köszöntse az őszt, a messzejáró nagyurat. Es elibeszórja mind. Két kézzel — hunyt szemmel.

Mennyi virág! — Mennyi mese — mennyi kacagás!

És mennyi átok!

— Villám szaladt át az égen. Egy pillanatra darabokra töri a hirtelen támadt sötétséget. Aztán belevész a feketén, félve meglapuló, mély viztükörbe. Messziről gördülő, fáradt moraj ás kiséri.

Valahol messze megsuhintotta ostorát, s a hegyeken tulról fekete halotti batáron elindult temetni a Balaton felé a közelgő nagyur — az ősz.

A mi fiaink.

Pozsony és Dévény közt az osztrák határhoz közel lakó tót gyerekek, tót népies viseletben mentek hajókirándulásra a mult héten a Dunán, hogy a vakácló örömeit élvezzék. Több százan voltak s eleven, hosszu rajvonalban kanyarodtak a hajó felé, ahol magyar utasok figyelték őket. Daloltak a tót gyerekek, daloltak a pár évvel még mieknek tudott, de már cseh megszállott, illetve rabolt területen. S ugyan mit daloltak a tisztán öltözött, tiszta arcu, tiszta hangu tót gyerekek? Talán a csehszlovák Indulót? Nem. Hanem magyar nótát. Petőfi versét. Egész tűdővel, csillámló szemekkel, igaz érzéssel daloltak:

Kis lak áll a nagy Duna mentében. Óh mi drága e lakocska nékem, Könyben uszik két szemem pillája, Valahányszor gondolok reája.

A hajó magyar utasai könnyeztek, mikor ezt hallották. A magyar nemzeti érzés csodulig telt pohárból, kebleik belsejéből öntötték ki a drága cseppeket Petőfi dalsorai által a tót gyerekek a a közelben álló cseh martalócok nem merték megakadályozni az őszinte magyar érzés burogását.

Itthon, Csonka Magyarországban folytonos civódások, vezekedések, börze-alpiatazság, valuta rontás, a nemzetgyűlésen is sokszor éktelen viaskodások, a közélet más fórumain pedig egyéni fékevesztett önzés és az anyaglak hajhászása járják. A tiszta hazafiság, a nemzeti erkölcs, a közérdek önzetlen szolgálata ma is jelszó, de a gyakorlati életben sokszor csak köpenyeg, mely alatt a bűnözések ördögi kajánsága vigyorog. Területi integritás, Területi Liga: ma is eszme, kalapot emelünk előtte, de a kalapemelés még nem tett, még nem cselekedett, csak formaság, anélkül, hogy igazi nacionalizmust jelentene.

Beszéltem barátaimmal, kik Németországból jöttek haza. Csodákat mondanak a német nacionalizmusról, a német nemzeti érzés cselekedeteiről, a halálig menő önfeláldozásról. Beszéltem Friedrich Istvánnal, ki szintén csodákat mond a török és albán nacionalizmusról. Kemál basa ujjászületett hatalmas birodalmáról. Bulgária szintén a nacionalizmus jegyében állott talpra a Stambulinszki romboló diktatúrája után. S török, albán, bolgár, német mind, azt kérdezi: hol a magyar? Mikor kapcsolódik oda az ő nacionalizmusukhoz a magyar nacionalizmus is? S e nemzetek mikor találják meg egymást véd és dacszövetségben a addig is, mig ez idő jöhet, addig is a lelkek harmóniájában, a lelkek céltudatában a jövendő épitésénél való egymásra utaltság érzésében mikor lesznek egyek?

A keresztény nemzeti eszme és politika belügyei bástya építéseket jelent az ősi hagyományokhoz és apáink erényelhez ragaszkodó magyarság számára a destrukcióval szemben. Az a nacionalizmus pedig, melyet a törökiől, albániól, bolgártól, némettől tanulhatunk: külpolitikailag is a tettre készséget, adott pillanatban mindhalálig való kitartást, de feltétlenül a nemzeti győzelmét a nekünk magyaroknak a régi Nagy Magyarország visszaszerzésének lehetőségét jelenti. Hiszen ma még mi ott tartunk, hogy a tót gyerekektől is tanulnunk kell. Azok merték énekelni, bátran zengték a Petőfi magyar dalát a cseh pribékek füle hallatára, mig pedig na a nagyantant, vagy a kis antantnak valamelyik népsége ránk rivall, nyomban meghunyászkodunk a hirtelenében azt is elfelejtjük, vagy csak d dogjuk, hogy magyarok vagyunk. Mussolini olasz nacionalizmusának győzelmét csodáljuk, róla mint követendő példáról emlékezünk meg, de ránk nézve meghalt Garibaldi s meghalt Kossuth L-jok!

Nekünk még a tót gyerekektől is tanulnunk kell!

Magamnak és Neked.

Aki ur volt, aki pogány
S dalolt, ha máglya gyult az estén,
Ma csillagokra néz korán
A bus, alázatos keresztény.

És látja, hogy az este bont
Sáppadt virágokat a télbe
Beteg szivén a messze kong:
A temetők üzennek érte.

Valaki várt, valaki mást,
Míg ezer este árnya zsongott
Kicsi lány, bátor óriást
Nem beteg és szegény bolondot.

Mást, kit elüztek rossz napok
De visszahullt halálos árnya
S mig homlokán a jel ragyog
Szeliden gondol a halálra.

Béky Zoltán

Amerikai humor.

A sirkő felirat.

— Itt nyugszik . . .

Es alatta a Magyarországon eltemetett halott neve. Egyszer csak arra zétált egy magyar atyafi, akinek az elhunyt régi ismerőse volt. Az atyafi, amint megláttá a sirkő feliratát, azonnal bement az üzletbe.

— Itt nyugszik az én édes, jó barátom?

— Itt csak a sirkőve van, de ő nem itt nyugszik.

— Hm. Miért irja akkor az ur, hogy itt nyugszik?

— Mert a sirkövet ott fogjuk felállitani Magyarországon az elhunyt sirhantja elé.

— Jó, jó, hiszen tudom, hogy mit akar az ur mondani Hanem a felirat azért mégse jó, mert nem volt szabad azt irni rá, hogy itt nyugszik, hanem azt kellett volna ráirni: ott nyugszik . . .

A sirkőgyártó nevetni kezdett:

— Miért?

— Csak azért, mert aki Magyarországon van eltemetve, az nem itt nyugszik, hanem ott. Hogy mondhatja maga mégis azt, hogy itt nyugszik?

A boltos most már kijött a béketürésből.

— Ne tanitson maga engemet, tudom én a dolgomat.

— Ha tudja, — felelte az atyafi mérgesen — akkor irja ugy, hogy ott nyugszik és nem itt, mert az az irás ugy jön ki, mintha én azt mondanám magának: bolond, pedig nem bolond, csak buta, látom én a kinézéséből . . .

A szerény adakozó.

Gyűjtés folyt a községben. — Templomra gyűjtöttek, vagy kórházra, nem is fontos tulajdonképpen, mert az anekdotán nem változtat.

A gyűjtők összehivták a községben mindazokat a vagyonosabb polgárokat, akikre számithatnak. Ezek között volt egy többszörös házúr, akit csak hosszas tanácskozás után mertek felvenni a névsorba: Nevezett házúrról ugyanis az a legenda volt elterjedve, hogy soha még semmiféle gyűjtésben nem szerepelt egy penny adó nánnyal sem.

A gyűjtőbizottság mégis elhatározta, hogy meggyurja a zsugori emberi. Felmentek hozzá a gyűjtőivvel, kifejtették előtte a gyűjtés nemes célját és felszólitották, hogy adakozzék.

A házúr savanyuan próbálta védekezni az erszénye ellen irányzott támadása ellen, kijelentvén, hogy neki egész más eszméi vannak a jótékonyságról és eddig is tartózkodott az adakozástól.

Ekkor a hiuságára akartak hatni és azt mondták neki, hogy az adakozók neve meg fog jelenni a helyi ujságban.

— Isten mentsen ettől! — felelte barátunk ijedten — azt éppen nem akarom, hogy azért, mert egy pár dollárt adok, kinyomassák a nevem az ujságba. Ha adok valamit, akkor is csak névtelenül adok.

— Jó, hát akkor tessék névtelenül adakozni — felelte a gyűjtők egyike — majd ugy fogjuk öt szerepeltetni a listán: „Egy jóbarát." Erre már nem volt semmi ellenvetése a házúrnak, benyult az irószatala fiók-

És minden igy . . .

Irta: Zoltán Antal.

Jött le a hegyekről.

Március volt és alkonyodott. Tegnap friss szelek és tavaszi illatok szaladtak a hallgató föld felett. De mára önszinbe szürkült az ég és lassu hópelyhek hulltak a rögre, a tavaszt kivánó mezteleu ágakra, az uj télbe borult világra.

Jött le a hegyről.

Négy éve nem látta a várost Ahogy a sáppadt alkonyatba felnyuli, csupa dac volt és csupa alázat. Maria. Igen, Mária. Négy éve ma. Régen megfogták egymás kezét és egymásba vesszett az életük. Lendület volt, magasba törtetés, szép élet.

S ma négy éve egy véletlen órában két idegen kar között találta az asszonyt. Mi volt? — Villanatnyi mámor . . . Semmi . . . Egy csók talán . . . De miért engedte odálg?... Fehér virágok asszonya . . . Odálg?

És azon a márciusi estén nyitotta ki az ajtaját és küldte el ő is vele mindent, ami élet és nevető öröm.

És ő otthagyta a várost. Házat épitetett a hegyen, az ablakok idegen vö'gyekre nyiltak, hátul a városnak. Dé mindig arccal volt az asszony felé. Meghalni lehet, de nem lehet felejteni.

Jött a hóhullásban.

Gonoszul nézett a város. A régi álmok városa.

Este lett, mire leért. Sötét sikátorokon ment át és ismerős volt minden sarok és minden utca kő. Itt, egy alkonyaton megcsókolta az asszony kezét — alázatos sjtkkal. Itt, itt.

Nagy szürke házhoz ért Oláh Gábor. Megrántotta a csengőt és várt, amig nyilt a kapu.

Az inas idegenül nézett a vadász ruhás megtermett alakra.

— Baranyai ur itthon van? — Kérdezte Oláh.

— Igen. Tessék parancsolni, szólt az inas és félreállt az utból.

Oláh biztosan lépett föl az ismerős lépcsőkön. Övé volt a ház akkor és emlékeket daloli minden szögletе.

Baranyai a verandán állt, először kutatva nézett azután önkénteleníl ölelte meg Oláht.

— Gábor... Csakhogy eszedbe jutott egyszer.

A fűtött üveges verandán ültek le. Kevés csönd volt előbb, azután beszélni kezdtek.

Régi dolgok, régi emlékek és négy esztendő története.

Valahogy egymásba ölelkezett a két férfi, ahogy ültek a márciusi, hóhullásos est homályán. Villany nem égett a verandán. Két gyertya szál és odakint fehér volt minden. Tél, az őszi szomoru álmok temetője.

Csönd volt.

— Gábor, riadt egyszer a hallgatásba Baranyai, elfelejtetted már?

És mint örök, egy szavas törvényt, el nem muló, alázatos — mindenbe belenyugvást mondta a csöndbe Oláh.

— Nem.

— Gábor, szólt rövid hallgatás után Baranyai, Mária itthon van.

Oláh felhökkent és meredten nézte Baranyait.

— Mária... itthon... ismételte és valami összemarkolta a szivét, a mellén feküdt, valami foltogatta a torkát...

— Gábor, ne igy. Igy nem lehet. Rosszabb dolgokat is kell mondanom.

— Igen, folytatta Baranyai, ne rágd a szád, ugyan ne kinlódj, Gábor...

Oláh meredten nézett maga elé. Talán kevés póz is volt ebben a mozdulatlan fájdalomban, de sok-sok bánat és sok szerelem is.

— Gábor, Gábor még mindig ennyire?... Miért? Te?... Megérdemli? Eh, egyszerre jobb lesz... Mária itt van, a Fehér Sasban... Pincérlány... Mindenki babája... A tied. Az enyém... Gábor...

Oláh nem ugrott fel a fotelből. A szinpadi mozdulatok elvesznek a mélységeken. Csak ült. Mozdulat nélkül nézett a lobogó gyertyalángba.

Maria a tiszta asszony. Mindenki szeretője... Mária, Mária...

Csönd volt. Azután felállt. Váratlan és homályos szemekkel... Mária...

Nyugodtan beszélt.

— Géza, légy szives, egy rendes ruhát...

— Oda mássz?

jába, elővette chekkönyvét és azt kérdezte:

— Elég lesz száz dollár?

— Hogyne — felelte a gyüjtőbizottság egyhangulag örvendezve. A nemesszivü adakozó pedig gyorsan kitöltötte a chekk-et száz dollárra, azonban a chekk alá, ahová a nevét kellett volna aláirni, diszkréten csak ezt irta:

— Egy jóbarát...

Mondani sem kell, hogy a gyüjtők még máig sem tudták beváltani a chekk et.

Az iró és a közönség.

Bernard Shaw ról mesé'ik az alábbi történetet.

Bernard Sh-wnak egy darabját játszották Londonban. — A darab mindjárt a premieren óriási sikert aratott. A közönség viharosan tapsolt és mikor a szerző megjelent a szinpadon, az emberek felálltak és ugy ünnepelték a szerzőt. Csak egy ember akadt az egész nézőtéren, ki nem tapsolt, sőt mikor a szerzőt meglátta, elkezdett fütyülni.

Bernard Shaw figyelmes lett erre az emberre, a harmadik felvonás alatt kiment a nézőtérre és odafurakodott a fütyülő ember mellé. Bemutatkozott neki, aztán egyszerűen megkérdezte tőle:

— Mondja, magának nem tetszik a darabom?

— Nem — mondta az ember — őszinte véleményem, hogy csapnivalóan rossz a darabja.

— Nézze — mondta Bernard Shaw szeliden — nekem is az a véleményem, hogy a darab nagyon rossz. De hát mit tehetünk mi ketten az egész szinház ellen?

Az uj orosz pénz.

A papirrubel feneketlen elértéktelenedése az orosz birodalom sorsának jelenlegi intézőit arra kényszeritette, hogy egy ujabb pénznemet teremtsenek meg, amely különösen a külfölddel való kereskedelmi összeköttetés fejlesztésére szolgál.

Ez az uj pénz: „cservonc", ami aranyfedezetü államjegyet jelent, amelyet már forgalomba is hoztak. Egy pétervári jelentés a cservonc értékét a következőkép határozza meg. Egy cservonc — 920 millió papirrubellel. Egy angol font 855 millió papirrubellel. Egy dollár 184 millió papirrubellel. Ezek szerint egy cservonc 1 07 angol fonttal és 5 dollárral.

Sokolnikow, a szovjetköztársaság pénzügyi népbiztosa, a N. Fr. Pr. egy Moszkvába kiküldött munkatársa előtt a következő képét adta Oroszország jelenlegi pénzügyi helyzetének.

Oroszország állami kiadásai jelenleg 1 milliárd és 400 millió aranyrubelt tesznek ki. Ebből, az ő állítása szerint, már csak 365 milliót fedeznek a bankjegynyomda utján, mig a kiadások 75 százalékát a rendes állami bevételek fedezik. Az 1924—25-ik költségvetési évre ennek az aránynak további javulását várják, amennyiben azt hiszik, hogy az 1 milliárd 650 millió aranyrubelre előirányzott állami költségvetésnek csak 12 százalékát kell papirpénzzel fedezni, mig az 1920-ban a kiadások 90 százalékáról kellett ilyen módon gondoskodni.

Oroszország papirpénz-forgalmát 10 milliárd aranyrubelre becsüli Sokolnikow, mig az aranyforgalmat a cservancokat is 65 millió aranyrubel értékben beleszámítva 250—300 millió aranyrubelre teszi. Körülbelül 250 millió aranyrubelnyi érték ezenfelül az, ami régi aranypénzekben a parasztságnál van elrejtve.

Ezekkel az optimisztikus adatokkal azonban kiáltó ellentétben állanak azok a teljesen hiteles adatok, amelyek Oroszország teljes gazdasági elzüllésérői és a nagy tömegek példátlan nagy nyomoráról szólnak ugy, hogy azt kell feltételezni, hogy a kitünő „cservoncok" csak a népbiztos urak és közvetlen környezetük, no meg az őket védelmező zsoldos csapatok anyagi jólétét szolgálják, mig a százmilliós tömegek az éhinséggel küzdenek.

Az embernek önkéntelenül is eszébe jut a magyarországi vörös uralom ideje, amikor a polgárság és a munkásság tömegei gerattiból tengették életüket, mig a szovjetházban, a Hungáriában „az urak" pezsgős és kaviáros lakomákon dőzsöltek. Mert a „cservancok" náluk voltak.

Fuit Germania.

Nagykanizsa, augusztus 18.

— Saját tudósitónktól. —

Stresemannt az utolsó pillanatban előrántották, Stresemann el is fogadta a felkinált poziciót egy pillanatra — *látszólagosan* talán enyhült is a válság dermesztő bizonytalansága Németország felett, de tévednek és *nagyon tévednek* azok, akik azt hiszik, hogy ezzel a német válság ügye elintézést nyert. Stresemann nem földöntuli hatalom, nem politikai és gazdasági csodaorvos, hanem egy a sok, okos képzett és jó hazafi németek közül. tulajdonságai tehát *nem elegendők*, nem megfelelők a reá háramló gigászi problémák megoldásához; nem pedig különösen akkor, amidőn a négy évi, céltudatos francia politikát kellene valahogy kiegyensulyozni. A haldokló márka, a végsőkig szétzilált gazdasági helyzet, a politikai dezorganizáció országa ma a német birodalom, Stresemann tehát hiába jött, a végzet csak meglassitotta rohanását, *de meg nem állt az uton.*

Vessünk egy pillantást a márka táztáblájára: hónapok, hetek, sőt *napok alatt* olyan arányu hanyatlások, melyeknek a kiegyensulyozására még gondolni sem lehet... *A halottak gyorsan lovagolnak;* s 1918 óta Germánia éppen elég hosszu utat tett meg a halál utján.

Cuno kancellárt hosszu kisérletezés után menesztette Németország mai parlamenti és politikai többsége: a szociálista-kommunista baloldal. — Cuno helyébe Stresemann került, ámde a nagytőkének ez az előretolt pojácája aligha fogja egy hónapnál tovább vezethetni a sülyedő hajót. Hiába a német jobb és baloldali pártok összefogása, hiába a látszólagos feleszmélés. *Poincaré elvégezte a maga müvét,* bomlás előtt, bolzevista regime küszöbén Németországról elmondhatjuk nemsokára: *volt egyszer.*

A francia politika teljesen érthető és céltudatos akkor, amidőn Németországban nemcsak a gazdasági, hanem a politikai csődöt is szankcionálni igyekszik. Franciaország *a maga érdekében* teljesen cselekszik akkor, amidőn hatalmas ellenfelét a bolsevizmus dupla koporsójába akarja bezárni; ámde ez a francia politika akkor, amidőn csóvát vet Németországra, nem számol azzal, hogy *a tüz nem néz határokat.* A kapitalista Franciaország tudatosan készíti elő a lenini terrorpolitika uralmát a haldokló birodalomban, közben elfeledi, hogy a bolsevizmus ragályos társadalmi kór és nem tesz különbséget német és francia között. Bizarr és visszadöbbentő valóság, hogy a *„kultura és a glória"* nemzete a kulturálatlanság, a bün és erőszak államelméletének nyit utat, a gyülölet lázától elvakultan Európa pusztulását idézte elő... *Poincaré elvégzi a maga kötelességét* nem törődve azzal, hogy egy évtized elmulása sem kell ahhoz, hogy megátkozzák a nevét Leninével és a többi világrombolóéval együtt s ezért hiába Stresemann igyekezete, hiába a kiáltsd szózat, meddő a harc, az irás, 1923 meghozta eredményül Németország bolsevizálását, — ami egyesegyedül a francia tőkésosztály és Poincaré érdeme...

Németország előbb-utóbb, de holtbizonyossággal alámerül a vörös árадatban, küzdése komikus és meddő tehát. Vigasztalása egyedül csak az, hogy nem a német, hanem *a francia homlokokon ég a szégyen bélyeg, a rut vörös szovjetcsillag jelvénye,* dicsőségére és jellemzésére a ma élő francia nemzedéknek, annak a nemzedéknek, mely vezérével, Poincaréval együtt Európa kulturájának, békéjének és gazdagságának sirját ásta meg.

— Igen?...

— Felöltözött. S mikor ujra a régi embert látta a tükörben, az urat, aki urnak született, magas homlokkal, sáppadt arccal, sötét tekintettel, egy pillanatra felcsillant a szeme.

Zene zengett a Fehér Sasból. Belépett Oláh és felszegett, a multra emlékeztető fővel ment végig a termen az utolsó, üres asztalig. Körülvillan a mozdulatlan fejen ragyogó szem és két pillantás akadt össze... Mária.

Ott ült. Mulatott a rendőrtanácsos ur, a főszolgabiró, a szerkesztő ur, egy-két vidéki földbirtokos, egy szőke lány és — Mária.

Össze akadt a szemük. És valami kemény kéz szoritotta össze Oláh Gábor szivét és elsáppadt... fehér lett, mint az asszony...

Konyakot rendelt, először egyet, azután a többit egymás után. Ivott. És néha egymásra néztek.

Mária, Mária, jajdult fel a férfi szive, Mária, szeretlek még mindig, még mindig szeretlek.

És Mária szeme ugy tapadt Oláhra, ugy égetett, mint a földeren husra hulló parázs...

Mária... Mária...

A szerkesztő megfogta Mária kezét, bizalmas mindent kérő mozdulattal. Az asszony elhuzta a kicsi kezet és felállt. Kiment.

Felállt Oláh is.

Tél volt. A kertbenárván állt pár a földbe cövekelt asztal. És hullott a hó.

Mária ott állt a kert közepén. Sirt. Asszonyi olcsó könnyek. De drága annak, aki szeret.

Oláh hozzá lépett és megfogta a kezét és nem mondott semmit, csak egy nevet.

— Mária...

És felzokogott hirtelen az asszony és a férfi mellére hullt.

— Gábor, Gábor, Gábor...

És hullt a hó és összeölelkezve álltak a liliomszinü világban...

— Maradj itt Mária — mondta a férfi és ment befelé.

Fizetett.

És jött, a felöltőjébe burkolta az asszony.

— Gábor megfázik...

— Édes, édes asszonyom...

És megölelte őt.

— Nem, nem fázom. Megyünk.

S az asszony nem kérdezte hová. Mentek, át a városon nagyon ismert, sötét uccákon át a hegyekig.

És fölfelé. Éccaka volt. Az asszony keze a férfi ujjal közt aludt.

S a hegy közepén Oláh megállt. Kivette karját az asszonyéból és a hátsó zsebébe nyult. Revolver csillant meg az éccakában.

— Mária, igy nem lehet, mondta Oláh fáradtan, igy nem lehet tovább élni... Meghalunk.

És Mária oda esett a férfi mellére.

— Igen, igen...

Oláh átfogta balkezével az asszony fejét. Két sötét szempár villant egymásba. A revolver csöve ott csillogott az asszony homloka előtt.

— Gábor, igen... meghalni...

Es Oláh görcsösen markolta meg a revolvert, azután messze elhajitotta és két kézzel ölelte át az asszonyt.

— Mária...

— Gábor...

És mentek fölfelé. Sikos és meredek lett az ut. Oláh átölelte az asszonyt és a két karjába vette.

Vitte fölfelé...

És nyomát lassan elfödte a hó...

Nagy emberek kora.

A Berliner Tageblatt a következő statisztikai kimutatással rontja le azt a hitelt, hogy a nagy emberek nem élnek sokáig.

Hadvezérek: Moltke 91, Xenofon 86, Wellington 83, Bernadotte 80, Blücher 76, Dzsingisz kán 72, Tilly 72, Marlborough 72, Marius 71, Timur 68, Themisztoklesz 65, Hannibal 63, Napoleon 51, Nagy Sándor 32.

Tudósok: Humboldt 89, Newton 84, Plátó 82, Kant 79, Galilei 78, Copernikus 70, Linné 70, Leibniz 70, Szokratesz 68, Aristoteles 62, Hegel 61, Descartes 63, Spinoza 44.

Államférfiak: Talleyrand 84, Bismarck 82, Augustus 76, Disraeli 75, Nagy Frigyes 74, Nagy Károly 71, Washington 67, Cicero 63, Cromwell 59, Richelieu 57, Caesar 52, Pitt 47, Mirabeau 42.

Költők: Szofoklesz 90, Voltaire 84, Göthe 83, Victor Hugo 83, Corneille 78, Herodot 76, Euripidesz 74, Thukydidesz 70, Petrarca 70, Rabelais 70, Aischylosz 69, Cervantes 68, Milton 65, Scott 61, Racine 59, Horacius 57, Dickens 57, Dante 56, Shakespeare 52, Vergilius 51, Molière 51, Schiller 45, Byron 36.

Festők: Tizian 99, Michael-Angelo 89, Rubens 63, Rembrandt 63, Velasquez 61, Holbein 57, Van Dyk 42, Correglo 40, Rafael 37.

Vallás-alapitók: Confucius 71, Luther 66, Mohamed 67, Calvin 54.

Zenészek: Haydn 77, Häedel 75, Spohr 75, Palestrina 70, Bach 65, Bethoven 56, Schumann 41, Weber 39, Chopin 39, Mendelssohn 38, Mozart 35, Schubert 31.

E 89 nagy ember közül csak 48 nem érte el a 70 ik, 31 a 60-ik évet és csak 15 volt 50 évesnél fiatalabb. Érdekes, hogy a nagy zenészek még aránylag legrövidebb életüek.

Lapunk legközelebbi száma a Szent István napi ünnep miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

HIREK.

— **Naptár:** Aug. 19. T. Lajos. Aug. 20. István király.

— **Zarándoklat Bucsuszentlászlóra.** Mint az előző években, a szentferencrendiek az idén is szeptember 8 án zarándoklatot vezetnek Bucsuszentlászlóra. Jelentkezni lehet mindennap a plebánia hivatalban. Vasuti kedvezményes féljegy iránt az intézkedéseket megtettük.

— **Az ÉME Szent István ünnepélye.** Az Ébredő Magyarok Egyesülete folyó hó 20-án, Szent István napján este 8 órakor a Keresztény Otthonban hazafias ünnepélyt tart, melyre az egyesület tagjait, valamint városunk magyar közönségét ezuton is tisztelettel meghivja. Az ünnepély műsora a következő: 1. Elnöki megnyitó beszéd, mondja k. Péczely László, a csoport elnöke. 2. Mindszenthy G.: Magyarország nagyasszonya, szavalja X X. X. 3. Ünnepi beszéd, mondja Kovács Antal tanár. 4. Alkalmi költemény, irta és szavalja Nagy Győző. 5. Hazafias dalok, énekli Péczely A., zongorán kiséri Péczely Béláné.

— **Anyakönyvi hirek.** Az elmult héten született 9 fiu és 11 leány. *Házasságot kötöttek:* Holl Boldizsár kőmüvessegéd Kardos Máriával, Burbócs István népzenész Bonczó Annával, Berecz József gépiakatossegéd Németh Juliannával. *Elhaltak:* Bay Józsefné Mihácz Katalin 28 éves szivszélhüdés, Saly József 5 hónapos tüdőhurut, Horváth János 1 hónapos ráng görcs, Pun Béláné Sebestyén Anna 67 éves gyomorrák, Koller Nándor 50 éves cipőfelsőrészkészitő genyvérüség, Spiegel Ignác 60 éves temetkezési napszámos agyszélhüdés

— **A pécsi Erzsébet tudomány egyetem 50 internátusi helyének betoltése.** A Pécsett letelepülő m. kir. Erzsébet tudományegyetem nőhallgatói részére Pécsett a Mária leánynevelő intézetben létesitett internátusban f. évi szeptember hó 1 én egyelőre 50 internátusi hely kerül betöltés alá. Az internátusba csak jó előmenetelü és kiváló szorgalmu egyetemi nőhallgatók vétetnek fel. Teljes ellátás az internátusban havonként 75 klgrm. buza, illetve annak az előző hó 25-én jegyzett budapesti ára pécsi paritásban. Élelmezés nélkül a lakás, fütés, világitás és mosás dija napokéut 1 klgrm. buza. A teljes ellátás reggeli, ebéd és vacsorából áll. Reggeli kivánat szerinti minőségben és mennyiségben beszerzési áron külön fizethető. A felvétel iránti kérvények a m. kir. Erzsébet tudományegyetem Tanácsához intézve *f. évi augusztus hó 25-éig bezárólag* dr. Faluhelyi Ferenc egyetemi tanár, h. miniszteri biztos cimére, Pécsre küldendők be. Elkésve érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. A felvételi kérvényhez csatolandók: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Az érettségi bizonyitvány, illetve az egyetemi tanulmányokat igazoló index vagy annak hiteles másolata. 3. A szülők foglalkozásáról, társadalmi állásáról és vagyoni viszonyairól kiállitott helyhatósági bizonyitvány. A felvétel iránti kérvények bélyegmentesek.

— **Cipészek bálja.** A nagykanizsai lábbeli készitők szakosztálya f. hó 19 én délután 3 órakor nagyszabásu nyári mulatságot rendez a Sugár-uti sétakertben; a jól összeállitott program keretén belül, értékes tárgyak kerülnek árverésre. Confetti és szerpentin csata fogja élénkiteni, az amugy is jól rendezett mulatságot. Ezenkivül a helyszinen magrendezett tekeversenyen három értékes dij kerül kiosztásra. A mindenkit kielégitő program sok népet és mulatni vágyó fiatalt fog kicsalni a zárt körben rendezett Sugár-uti mulatságra.

Halálos szerencsétlenség a principális csatornánál.

Nagykanizsa, augusztus 18.

— Saját tudósitónktól. —

Tegnap délután két kanizsai kis iskolás fiu, Horváth Béla 13 éves II. gimnázista és Klein Vilmos 9 éves II. elemista kimentek a Práterba fürödni. Mikor a vizből kijöttek az ugynevezett homokparthoz mentek és ott a homokban áskálni kezdtek. A multkori zivatar azonban a homokot nagyon átáztatta és a part mentén meglazitotta És igy történt a szerencsétlenség. A kis gyermekek ásták a homokot, az egyszer csak megindult, a part lezuhant, betemette a két fiut. A közelben játszadozó pár gyermek sikoltozására azonnal értesitették a mentőket, akik miután a gyerekeket a homokból kiszedték, csak a halált állapitották meg. Ez némileg a szülők gondatlanságának a következménye, miért engedték el elemista s alig idősebb gyermekeiket egyedül fürödni. Erre az esetre felhivjuk az illetékes körök figyelmét is, mert már eddig is többször történtek a Principális mentén hasonló partomlások. Előzzék meg a csatorna partjának szabályozásával és megerősitésével az esetleges további szerencsétlenségeket.

— **Megtaposta a bika.** Molnár József városi csordás tegnap este a sánci uton hajtotta hazafelé az őrizetére bizott marhákat. Egy bika hátramaradt és Molnár először piszkálta, majd rávágott a botjával, hogy menjen előre a csordához. A bika megdühödött az ütésekre és Molnárnak rontott, a szarvaira kapta, majd levágta a földre s a szerencsétlen csordás segitségére siető emberek csak nagynehezen tudták megszabaditani Molnárt a végletekig dühödt bikától. A kanizsai közkórházban ápolják.

— **A rendőrgyilkos suhancok.** Lichtl Mihály soproni államrendőr gyilkosainak kilétét erélyes nyomozás után a rendőrség felderitette. Mindkét bünös fiatalkoru és szomoru tanuságot tesz az elvadult állapotokról, ami inkább jellemző volna a fővárosra, mint a vidékre. Egyik Novacsek János 2o éves, a másik Bauer Ferenc 21 éves bányamunkás. A csendőrség teljes apparátussal viszi előre a nyomozást és hihetőleg hamarosan nyomára akadnak a rendőrgyilkos suhancoknak.

— **Vizbefult vámőr.** A magyar és jugoszláv határon őrt álló vámőr, Kálmán József az Adován patakba ment fürdeni, hogy lehütse magát. Alig ment be a vizbe, hirtelen elmerült és segélykiáltás nélkül fulladt a vizbe. Érdekes, hogy társa, ki pár lépéssel tovább a parton olvasgatott, az egész dolgot észre sem vette, mig a tulsó oldalon levő szerb őrség egyik tagja látta az elmerülést. Azonnal utána ugrott és kihuzta a vizből, de már akkor a szerencsétlen halott volt. Nagy részvét mellett temették el a lovászi róm. kath. temetőben.

— **Dohányozni mindenáron.** Folyó hó 9-én éjjel a kerkaszentmiklósi Hangya szövetkezet árukat és trafikot szállitott kocsin Nagykanizsáról. Amint Becsehelyhez közel az akácáshoz értek, a sürüből három alak a kocsit megállásra kényszeritette és egy zsák dohányt emelt le róla. Közben a kocsin ülő üzletvezetőt, aki megakarta akadályozni a rablást, egy husánggal fejbe ütötték és a zsák dohánnyal futásnak eredtek. Az üzletvezető a nála levő rozoga fegyverrel utánuk lőtt, amire a támadók a zsák dohányt eldobták és elmenekültek. A csendőrség nyomozza az utonállókat.

— **Hirek a zalaegerszegi ügyvédi kamarából.** A zalaegerszegi ügyvédi kamara közhirré teszi, hogy dr. Baráth Béla keszthelyi ügyvéd az 1874: XXXIV. t.-c. 68. § ának a) és b) pontjaiba ütköző fegyelmi vétség miatt az ügyvédi gyakorlattól hat hónapi időtartamra felfüggesztetett. — Tseppen Jenő Tapolca, dr. Stugfill János Letenye, dr. Fodor Antal Nagykanizsa, dr. Patonai László Nemesgulács, Pataky Dániel dr. Csertő, dr. Antal Gáspár Zalaegerszeg, dr. Zuff Jenő Tapolca, dr. Valkó Gyula Barcs, dr. Kecskés Kálmán Sümeg, dr. Hirschler Jenő Nagykanizsa, dr. Willer János Teb, dr. Zób Mihály Sümeg, dr. Benedek Aladár Sümeg, ifj. dr. Árvay László Zalaegerszeg, dr. Roósz Ádám Keszthely, Bárd Béla Keszthely székhellyel az ügyvédek lajstromába bejegyeztettek. Dr. Nabráczky Hajós Béla zalabaksai ügyvéd székhelyét a kamara területén belül Lentiba helyezte át. Dr. Fehér Dezső csurgói, Tseppen Jenő tapolcai, dr. Patonai László nemesgulácsi, dr. Pázmány Jenő kiskeszthelyi ügyvédek önkéntes lemondásuk, dr Piszár Antal barcsi, dr. Haidekker Károly kaposvári, dr. Kemmen Elek nagyatádi ügyvédek elhalálozásuk, dr. Ritecz József nagykanizsai ügyvéd hadban eltünése, dr. Fuchs Ferenc barcsi ügyvéd a kamara területéről való elköltözése folytán az ügyvédek névjegyzékéből töröltettek. — Dr. Piszár Antal irodája részére dr. Valkó Gyula barcsi, dr. Kemmen Elek irodája részére dr. Bedő Ernő nagyatádi ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

— **A szociáldemokraták az uj német kabinetben.** Berlin, aug. 17. (Volff.) 16 án este a szociáldemokrata párt pártvezetősége ülésre ült össze. Nagy többséggel határozatot fogadtak el, amelyben helyesléssel veszik tudomásul, hogy a szociálisták részt vesznek a kormányzásban. Elvetették egy inditványt, amely ellenezte a nagy koaliciót, ugyszintén elvetették azt az inditványt is, hogy hivjanak össze pártgyülést a politikai helyzet megvitatására. (MTI.)

— **Rendőrkutya — mint hajóellenőr.** Amióta a jegyek feltalálásával egyidejüleg megszülettek a „potyázók" is, a különféle közlekedési vállalatok legéberebb kalauzait, ellenőreit is kijátszák a bliccelők. Számtalan esetet tudunk, amikor a vállalkozó szellemü potyázók a Pullmann-kocsik vázain tettek meg hosszu utat, a villamosok zónázóit pedig mindenki ismeri, látta. Az európaiak dollár-éhsége ujabban rászabaditotta az óceánjárókra is a potyautasok egész seregét. A napokban négy ilyen vállalkozó szellemü utas vágott neki az utnak, persze vizum és természetesen jegy nélkül. Attól tartva azonban, hogy a beszállásnál mégis csak leleplezhetik őket és igy uszással próbálkoztak, de az ár elragadta őket és vagy csak hült és „elázott" tetemük jutott a „száraz" Amerikába, vagy a hatóságok kezei közé usztak.

Egy másik még ennyire sem vihette. A behajózáskor ugyanis a szerencsétlen az üres gabonaraktárban találl elbujni, mire néhány vagon burát ömlesztettek rá, ugy, hogy a tejjel-mézzel folyó Amerikáról álmodozó potyautas egy gabonahegy alatt kezdhette meg örök álmát. A hajóstársaságok is akcióba léptek azonban ezeknek az esetek nek a hatása alatt. Igy, amint amerikai lapokban olvassuk, az Egyesült Államok tulajdonában lévő United States Lines „President Roosvelt" nevü hajóján az alkalmazottak közé felvettek egy Roland nevü „egyént", akinek funkciója a következő: ismeri a hatalmas hajó egész személyzetét s mielőtt a hajó utnak indul, az ujonnan felvett személyzetet is kitanulmányozza. Az uj személyzet egyes tagjai a tiszti étkezdében irják alá a szerződést és ennél az ünnepélyes aktusnál Roland is jelen van. Az indulás napján Roland az elsőosztályu utasok hidján áll s valamennyi utas, mielőtt a fedélzetre jut, Roland mellett halad el. Mihelyt a hajó elhagyja a kikötőt, Roland már a harmadosztályu utasok közt terem és valamennyi férfit, nőt és gyermeket emlékezetébe vés. Ekkor már pontosan tudja, hogy kinek van helye a hajón, mert a személyzetet és az utasokat egyaránt megismerte.

Most kezdődik Roland igazi munkája. — A „President Roosvelt" egyik tisztjének kiséretében végigszaglássza a hajó valamennyi zugát s nincs oly félreeső hely a hatalmas hajón, amely elkerülhetné a kitünő Roland figyelmét. Azonnal észreveszi, ha olyan valaki tartózkodik a hajón, akit előzőleg nem „mutattak be" neki. Ilyenkor izgatottan ugrándozik s a nyakszőre felborzolódik. A kiséretében levő tiszt tudja már, hogy ez mit jelent. Azonnal igazoltatja a gyanus egyént s ha kiderül, hogy Roland figyelmét elkerülte, mialatt inspekciót tartott a hidon, ugy bocsánatkéréssel elintéződik hamarosan e kis incidens; az ilyen eset azonban a legritkábban fordul elő. A harmadosztályu utasok közül gyakran csipett el már Roland egy-egy fekete utast, aki napokkal a hajó indulása előtt felszökött, elbujt valamely zugban és csak akkor jött elő, midőn a hajó már a nyilt tengeren volt. Roland áldozatát hamarosan lefülelik és akarva-nem akarva munkára fogják. — Rolandról, az U. S. L. legujabb ellenőréről ezek után nem nehéz megállapitani, hogy — egy jól-dresszirozott rendőrkutya.

— **Orvosi hir.** Dr. Balla János külföldi tanulmányutjáról hazaérkezve rendeléseit f. hó 20-án megkezdi

— **Az ipartestületi dalárda** énekpróbáját nem d. e. 11 órakor, hanem d. u. 2 órakor tartja meg. *Büchler.*

— **München vezet.** Németország legdrágább városa nem Berlin, hanem München. A berlini 100—120 ezer márkás literes sörárak mellett Münchenben 120 170 ezer márkáért vesztegetik a habzó italt. — A tej 60.000 márka, de ez az olcsó ár csak augusztus 25-ig marad életben. Azontul emelni fognak.

— **Katonai kiképzés Oroszországban.** Mint Moszkvából jelentik, a szovjetszövetség központi végrehajtó bizottsága törvényt bocsátott ki kerületi csapatszervezetek felállításáról és a lakosság katonai kiképzéséről. Minden férfit a tizenhatodik életévtől kezdve egész a katonaköteles korig évente több hétig tartó gyakorlatra hivnak be. A területi alapon alakitott csapatrészek törzshadosztályokból és változó állományu kiegészitő csapatokból fognak állani. E csapatoknál a szolgálati kötelezettség négy évig tart. Az e csapatoknál szolgálatot teljesitő állampolgárok e szolgálati és gyakorlati idő alatt megtartják polgári foglalkozásukat, miután pedig eleget tettek szolgálati kötelezettségüknek, azt állandó hadsereg tartalékába osztják be őket.

— **Uránia.** Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor Leányasszony, dráma 5 felv. főszerepben: Hallay Kamilla. Gólyaszövetség, vigjáték, főszerepben: Lotte Neumann. Hétfőn 3, 5, 7, 9 órakor Burleszk est: Maxi és a retiküi, 2 felv., Chaplin a kivándorló, 2 felv., Fatty a ligetben, 2 felv., Rajzkarikaturák 1 felv., Pardon Pinkusz, 1 felv., Angol hiradó.

— **Fiainternátus Szombathelyen.** Jövő tanévre szóló fölvételek megkezdődtek, Kőszegi u. 46

— **Közgazdaság.** A Karancsberényi Kőszénbánya r. t. Hefty Richardnak — mint Budapestről jelentik, — sikerült egy hatalmas külföldi szénszindikátus részvételét biztositani a Duna Loyd Bank r. t. szénvállalatai részére. Ez a szindikátus a Duna Loyd Bank r. t. cca 40.000 kat. holdat kitevő szénterületeinek kiaknázásához, nemcsak a szükséges drótkötél pálya, hanem rendes nyomtávolságu vasut épitését is garantálja.

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból késsült harisnyak, soknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor meglejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár u. 2. szám. (Fő-ut és Sugár ut sarok.)

Baldwin Párisba utazik Poincaréhoz.

Paris, aug. 18. (Rádiógram) Az Echo de Paris londoni tudósitója legjobb forrásból megerősiti a Petit Parisiennek azt a tegnapi közlését, hogy Baldwin miniszterelnök néhány nap mulva Párisba utazik és ez alkalommal találkozni óhajt Poincaréval. Ennek az összejövetelnek feltételeit most beszélik meg.

A jövő háboruja.

Szenzációs német találmány.

Berlin, augusztus 18. A legutóbbi időkben ismételten előfordult, hogy a francia román aviatikai társaság repülőgépei Németország felett áthaladva motorhiba folytán kénytelen voltak leszállani. A motorhiba csodálatos képen minden egyes esetben a gyujtómágnes érthetetlen funkció zavarai folytán állottak elő, ugy, hogy a francia szakértők felvetették a kérdést, vajjon nem alkerült-e a németeknek feltalálni a gyujtómágneseknek a távolból való demagnetizálásának titkát? Nem régiben egy hires francia fizikus a Matin hasábjain tudományos fejtegetésekkel próbálta ennek a lehetetlenségét bebizonyitani. Ugyanakkor a Chicago Daily News berlini munkatársa arról ad hirt, *hogy a németeknek sikerült a valószinütlennek látszó probléma megoldása. Ezt személyes tapasztalatai alapján állitja.* Elmondja, hogy pár nappal ezelőtt egy nagyobb társasággal autókirándulásra indult Berlinből. A társaság 20 autóban foglalt helyet. Az indulás előtt a társaság vezetője azt a titokzatosnak tetsző kijelentést tette, hogy fél óra mulva különös meglepetés fogja őket érni, de viselkedjenek nyugodtan, mert a kellemetlenség pár perc mulva el fog mulni. Igy is történt. Kő ülbelül 150 kilométer távolságban lehettek a fővárostól, *amikor valamennyi kocsi egyszerre felmondotta a szolgálatot és megállott. Mindegyik autó ugyanabban a pillanatban vált hasznavehetetlenné.* Mit volt mit tenni, a soffőrök előszedték szerszámaikat és hozzáfogtak a defektusok okának kikutatásához. Erre az első kocsiban ülő ur felállott és mosolyogva kiáltott hátra: *Uraim nincs semmi baj, Nauen üdvözli önöket.* Nauen a német szikratávíró állomás egyike a világ legerősebb intenzitású állomásainak.

Az autókat egy eddig ismeretlen ujjonnan felfedezett elektrom hullám állitotta meg, amely az összes autók gyujtóinduktorait demagnetizálta. A németek megoldották a problémát, a német erő győzedelmeskedett és győzni fog. Irtózatos perspektival A jövő háborujában a német autók, repülőgépek, tankok, tengeralattjárók lehetetlenné vannak téve, a németek birtokában levő találmany tette lehetetlenné müködésüket.

IV. Károly hütlen vagyonkezelője.

Berlin, aug. 18. A lapok hirt adtak arról a pörről, amelyet IV. Károly király családja inditott egykori hütlen vagyongondnoka, Steiner zsidó báró ellen. A legközelebbi napokban Svájcban a biróság megkezdi a pör tárgyalását, amelynek vádlottja Steiner báró, az osztrák-magyar berlini követség volt hivatalnoka. Amikor a korona és családi ékszerek nagy részét Svájcba szállitották, Steiner báró átvette a vagyon gondnokságát.

Az állandó pénzzavar és emellett a folytonosan emelkedő kiadások hatalmas összegeket kivántak s ezeknek előteremtése közben Steiner nagy ékszerkereskedőkkel ismerkedett meg, azoknak adta el a történelmi becsü ékszereket, de a befolyt összegek körül olyan bajok támadtak, hogy Károly király öccse, Miksa főherceg, aki jelenleg Bajorországban él, végre is feljelentette a hütlen vagyongondnokot. Steinert Párisban letartóztatták és a nyomozás során megállapitást nyert, hogy a királyi család károsodása körülbelül egynegyedmillió svájci frankra tehető.

A nyomozó közegek kihallgatták mindazokat az ékszerkereskedőket, akikkel Steiner összeköttetésben állott. Az ékszerészek, akik a királyi család drágaságaiból Steiner utján vettek egy-egy darabot, egybehangzóan azt vallották, hogy az ilyen vásárlásoknál a báró feleségével együtt jelent meg és amikor a diplomatával megalkudtak valamely ékszer vételárában, az asszony proviziót kért tőlük, hogy ők a királyi családtól fáradságukért ugy sem kapnak semmit.

1921. tavaszáig bőven futotta az eladott ékszerek árából, de a svájci háztartás mindent felemésztett. Mikor a királynak ismételten pénzre volt szüksége, ékszereket adott át Steinernek, aki ezekre 1,650.000 svájci frank kölcsönt vett fel s ezeket a kincseket az összeg ellenében egy banknál deponálta. A királynak azért volt sürgős ebben az időben az ügylet lebonyolitása, mert akkor készült Magyarországba repülni. Mikor a királynak utja nem sikerült, kiutasitották Svájcból és ezt az alkalmat felhasználta Steiner báró arra, hogy a letétbe helyezett ékszereket kiváltsa — és azokat eladja.

A hütlen vagyonkezelő ezekről az ujabban befolyt összegekről nem számolt el a királyi családnak és mikor a pontos elszámolást követelték a gyanakodni kezdtek, Steiner bevádolta Nordheimer franfurti kereskedőt, aki e vád folytán Lausanneban biróság elé került, ahol azonban, mint teljesen ártatlant, felmentették. Már ezen a tárgyaláson kiderült, hogy az igazi csaló maga a vádló, Steiner, akit IV. Károly király halála után Miksa főherceg feljelentésére Párisban letartóztattak és Svájcnak kiadtak. Ezek az előzményei annak a fölötte érdekes pernek, amelynek tárgyalása a napokban kezdődik St. Gallenben.

A pápa a Vatikán nyomdájában.

A Szentatya meglátogatta néhány nappal ezelőtt a Vatikán nyomdáját, amelynek helyisége egyik szárnyépületben van. A legmodernebb gépekkel felszerelt nyomda, amely Olaszországnak egyik legtökéletesebb grafikai intézete, néhány esztendővel ezelőtt még egészen szerény méretü és ósdi berendezésü kis nyomda volt, de az elhunyt Benedek pápa fölismerte a Vatikán házinyomdájának fontosságát s nagy költséggel megnagyobbitotta és teljesen uj berendezéssel és felszereléssel látta el. A pápát Gasparri biboros államtitkár, továbbá a nyomda vezetője és a római arisztokrácia számos tagja fogadta a nyomdában. A Szentatya nagy figyelemmel nézett meg mindent a szedők termében és a gépteremben és különösen a szedőgépek ragadták meg figyelmét. Kivánságára megmagyarázták a gép müködését. Éppen délidő volt, amikor a pápa a nyomda megtekintését befejezte. Lement a nyomda étkezőjébe, ahol akkor már a munkások is valamennyien együtt voltak, akikkel hosszasan elbeszélgetett.

A magyar-jugoszláv kereskedelmi szerződés meghiusulásáról.

Budapest, augusztus 18 Néhány lap ma belgrádi forrásból Bécsen keresztül azt a hirt közli, hogy a magyar-jugoszláv kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalás meghiusult. Illetékes helyen arról értesitenek bennünket, hogy a magyar és a jugoszláv kormány között jelenleg a kereskedelmi szerződés megkötéséről semmiféle tárgyalás nem volt s az egész hir csak koholmány.

A külföldieket elbocsátják a jugoszláv állami szolgalatból.

Belgrád, aug. 18. (Telefonjelentés) A kereskedelmi miniszter rendelete értelmében, mindazokat a hivatalnokokat és szakembereket, akik állami szolgálatban vannak és külföldi illetőségüek, állásukból el kell bocsátani, a helyüket pedig jugoszláv munkaerőkkel kell betölteni.

New-York a betörők városa

A biztositó társaságok kimutatása szerint New Yorkban ebben az esztendőben még egyszer annyi lakáskifosztás történt, mint a mult évben. Ezzel szemben azonban az utcai handsup támadások száma kisebbedett

Az egyik nagy biztositó társaság vezetője elmondta, hogy a lakáskifosztás az alvilág legkényelmesebb és legjövedelmezőbb foglalkozása. Az utcai handsup támadások száma leapadt, mert a bankok és vállalatok nagyobb gondot forditanak az értékek szállitására és igy a dolog ma már kockázatosabb, mint egy fél esztendővel ezelőtt volt.

A rendőrség vagy hat hónappal ezelőtt elhatározta, hogy a lakáskifosztások adatait nem hozza nyilvánosságra, mert azt tartja, hogy ezek a fiatalokat bünre inspirálják. A biztositó társaságok szerint ennek azonban inkább káros hatása van, mert igy az emberek nem tudják, hogy a lakástolvajok milyen erősen dolgoznak és nem forditanak nagyobb gondot a lakások elzárására.

A lakáskifosztásokat leginkább fiatal emberek követik el este 7 és 10 óra között, amig a család tagjai a moziban vannak. — Nagyon sok esetben a ház személyzete, cselédek, elevatorkezelők összejátszanak a tolvajokkal és igy megkönnyitik a munkájukat.

A biztositó társaságok vezetői panaszkodnak a rendőrségre is. Az bizonyos, hogy New Yorkban aránylag kevés rendőr teljesit szolgálatot és ezek közül is egy jelentékeny tömeget a prohibició szolgálatába állitottak, de a rendőrség erre a munkára rendelt tagjai sem végeznek eredményes munkát a betörők elfogásában.

Azelőtt a betörők a zálogházakban adták tul a lopott holmikon. Most azonban a zálogháztulajdonosok naponta jegyzéket adnak a rendőrségnek a kapott tárgyakról és ezt a betörők is tudják jól. Igy tehát üzleteiket a zálogházak megkerülésével, orgazdák segitségével bonyolitják le.

Az is nagy baj az idézett biztositási tisztviselő szerint, hogy még mindig meglehetősen erős összeköttetés van a politika és az alvilág között, ami szintén elősegiti a tömeges betöréseket, mert a rendőrség bizonyos gangeket nem üldöz.

SPORTÉLET.

Ma kezdődik a bajnoki futballszezon.

NTE—SzSE.

Rövid nyári pihenőjük volt az idén a futballisták. A mai nap folyamán már megkezdődik az 1923—24 es bajnoki év. A nagy sieiségnek az oka az, hogy a kerületi közgyűlés az első osztályu csapatok számát 10-ről 11-re emelte fel, ugyanis a tavaly kilépett Tata bányai Sport Clubot is beosztotta a küzdő csapatok közé. Ez pedig 10 mérkőzéssel többet jelent. Sietni kell tehát, hogy még a tél előtt befejezhető legyen a 23 as forduló.

Az NTE a mai napon kezdi bajnoki mérkőzéseit az SzSE csapatával a vasárnapról vasárnapra folytatja itthon a Tatabányai Sport Clubbal, a BAK-kal és ETO-val. Vidékre csak ezen mérkőzések után kell utaznia. A sorsolás tehát alapos feladat elé állította a jelen kanizsai együttest!

A mérkőzést nagy érdeklődés kiséri. Tavaly az SzSE volt az egyetlen csapat, melyet az NTE nem tudott megverni. Ez a körülmény erős revansvággyal tüzeli a kanizsai fiukat annál is inkább, mert a két hét kezdett tréningeken a legbiztatóbb formát mutatták. Remélhető, hogy az idén megtörik a jég s az — SzSE is vesztesként hagyja el a pályát. A mérkőzés 5 órakor kezdődik a szesgyármelletti pályán.

KÖZGAZDASÁG.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Budapest, aug. 18. *A mai magánforgalom.* Az üzlet szűk keretek között mozgott. Nagy érdeklődés nyilvánult meg a bankpapirok iránt Földhitel 4oo, Magyar Hitel 69o, Concordia 15o, Délicukor 6oo. Lámpa 3oo, Nesici 215o, Tiszat 17o, Cement 82o, Magyar Olasz 3o, Lipótvárosi 3o, Athaneum 25o, Mezőhegyesi 46o, Becsini 1ooo. Lipták 5o, Lichtig 23, Káve 4, Mogy. Am. 25, Zabolai 21o, Salgó 675, Allamvasut 525, Délivasut 175, Kőszén 26o, Cukoripar 33oo.

Valuták és devizák:

Napoleon 64800, Font (London) 87400 - 89800, Dollár (New-York) 19300—19900 Francia frank (Paris) 1065-1101, Márka (Berlin) 50 - 7o, Olasz lira (Milano) 825 - 86o, Osztrák kor. (Bécs) 26·80—28·2o, Lei (Bukarest) 8o5o 875o, Szokol 568 - 592 Svájci frank (Zürich) 3140 3580, Dinár (Zágráb) 2oo—2·8·0, Lengyel márka (Varsó) 86o-9oo. Amsterdam 7500. — Koppenhága 3515 — 3680. Kristiánia 3136-3260, Stockholm 5085-5245.

Zürichi zárlat:

Berlin 1 35, Amsterdam Hollandia 217 5o, New-York 553·oo, London 2523, Páris 8o5o, Milano 2367·5o, Prága 1517, Budapest 03·1/2, Zágráb 68o, Varsó 25, Wien 0·77 1/2 Szofia 45o, Osztrák bély. 0 78 12

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 78500 - 79500, egyéb 78000 78500 rozs 4700-5000 tak armánycárpa 64000-67 00 sörárpa 0000-0000 zab 6700-70000 tengeri 710 0—73·00, repce 145000, kerce 89000 - 89000, köles — —.

A mai terménytőzsdén az irányzat lanyha volt. Buza árfolyama 2ooo K val ofc ó bbodott. Már nyitáskor 8oo koronáért lehetett árut kapni, de egy tétel 79o ért cserélt gazdát. Vidéki állomáson 75o ért történt kötés. — Roza Budapesten 5co. Vidéki állomáson 46o koronáért cserélt gazdát. Zab 7oo, egy tétel kivételesen 73o ért kelt el. Tengeri augusztus végére 75o. — Budapesti pariitásban 725. Állomáson 69o koronáért vásárolták.

Nemesfémek. Ezüst egykoronás 22oo, kétkoronás 44oo, négykoronás 116oo, egyforintos 58oo. — Tizkoronás arany 63ooo, huszkoronás 126ooo, Dukát 7o.

Szénpiac. Felhozatal 2o3 szekér széna 6968 mm. sulyban. Réti széna I. r. 193oo—25, II. r. 13—19, III. r. 8—13. — Más takarmány szénd sziron 7, Muharszéna 24—29 Lucerna széna 27—34, Alomszalma 88oo—115oo, Zsupszalma 12—13, kévénkint 4oo—5oo.

Főszerkesztő: zsóri Pónch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rozsó.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Szentgyörgyvölgyön
(Zalamegy) forgalmas helyen 8o15
üzletház vendéglővel, mészárszékkel
és néhány hold földdel együtt 1924. január 1-én bérbe adó. — Bővebben
Lévárdi Rezső sörgyári tisztviselőnél Nagykanizsa

Apróhirdetések
Minden szó 4o korona, vastagabb betűvel 8o korona. Állást keresőknek 5o százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 1oo százalék felár. Legkisebb hirdetés 1o szó

Hárhos megyek vagyni Sing r Pálné, Arany Janos-utca 1o.

Magas belépési díjtétek 2 szoba, konyhás lakásért. Cim Csengeri-u. 23. 7o14

Téglagyárunk mesteri, ipari vagy ehhez hasonló díjtet keresek. — Cim Ilcsics Antal, Felsőgalla cementgyár.

Két kisebb szobát elsőrendű nagyobbal magas belépés mellett. Cim Jancsec épitőmester. 8o24

Kiadó egy Nagytatádon a földren fakthelyi, ugyszi, ijalenig bőkereskedés) 3 szobával, konyhával, kertel. — Árajánlatok Tihanyi Rezső Szombathely Kőszeg-utca 35. lőldemők. 8co2

Üres üvegeket vesz . legmagasabb napi áron Mossel és Friedenthal. 7814

Csépfőtöbenzin és gázolaj minden mennyiségben kapható Teutsch Gusztáv drogériában. 7516

Jó iskolát vő magoldható bifutó-lednv azonnal felvesztik Wejdlis József és Társai könyvkereskedésében Sugár u. 8.

Lakatostanulókat felvesz Szabó lakatos Rákóczi u. 12. 8o23

Magas belépést fizetek
1 szoba konyhádat bútorozott szobát is kivennék. — Jelentkezni
Báthory-utca 8., házmesternél

Szőlőn két kemencével a hozzávaló helyiséggel azonnal kiadó. Kaktárbelyiség berendezéssel kiadó Frank Vilmosnál. 8o25

Egy bizonszony, hadó, id a terekedelmi végzete, könyvelőhez felvesztik. Cim a kiadóban. 8o2

4492—1923.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulirott városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik az adófőkönyvben előírt és az 1909 evi XI. t.-c 26 §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 16-ig be nem fizettek, hogy azt járulékaival a jelen hirdetmény közhirre tetelétől számitott 8 (nyolc) napon belül, vagyis e hó 24-ig az együtt könyvelt 1920., 1921., 1922. és 1923. évi jövödelem és vagyonadó, valamint a 25%-os kincstári házhaszonrészesedéssel annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indittatni.

Városi adóhivatal.

Nagykanizsa, 1923. augusztus 17-én.

Horváth
adóügyi számvevő

12922—1923.

Hirdetmény.

A v. tanács zárt irásbeli ajánlat és nyilvános szóbeli árverésen elad 142·741 m³ rönkfát, ab erdő. Irásbeli ajánlatok benyujtási határideje szeptember hó 3, 12 óra, szóbeli árverés 12 ora 30 perc. Óvadék 2 millió korona. Közelebbi felvilágosilással a v. iktatóban.

Nagykanizsán, 1923 aug. 17.

Polgármester.

ABADIE
valódi francia szivarka-papír

Nagybani árakat szemlünk, ha kicsinyben vásárol is.
KEMÉNY ÉS FISCHMANN BUDAPEST, Ilkóczi-ut 80. Kaloti pályaudvar közelében

Mézmű és divatáruk, sőrek, kanavászok, kartonok, ásnek, férfi és női ruhatek stb. stb. Vaszon- és alfonszuk nagy raktára. 7797

Eladó kisebb mezővárosban egy **vegyeskereskedés** iránti engedélyt, berendezéssel vagy nélkül, esetleg házzal, melyben 3 szobás lakás, raktár, gyümölcsös és konyhakert van. — Bővebbet
Deutsch József nél, Kazincy-u. 8

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
Felhivjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig log tartani.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycim: Futura. Telefonszám: 123.

NEM FÁJ FEJE
és a lábe, ha
a Deák-tér 1. sz. alatti
cipő-üzletben
rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült
ARGENT-tele
cipőt hord.
Javitások gyorsan eszközöltetnek.
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendeltető

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruházában a „Kék csillag" ban
NAGYKANIZSA
Telefonszám: 288. Központi szálloda.

Magyaváló
SZILVÁT
vagontételekben
legjobb napi áron veszek
KŐRÖSY LÁSZLÓ
exportőr
Budapest, VI. Almássy-tér 15.
Telefon: József 138—35.
Sürgönycim: Pousus Budapest. 7970

Hölgyeim és Uraim!
Mély tisztelettel ajánlunk Önöknek:
Hamburgi elsőrendű minőségű fehérneműre alkalmas garnitúrásznak méterenként 6830 K-ért.
310 db fehérlett, bőrerős lepedő db-ként 32.500 koronáért.
140 cm. széles férfiöltönyszövet kitűnő minőség, méterenként 41.830 K
Kérjük tekintse meg raktárunkat.
Gyönyörű modern, duplaszéles női kabát méterje 19.310 korona.
Kötöttnyárszálak, fehérkötöttnyárszálak, zsebek, naglinek, kékfestő mazadékok, kanavászok, ágyneműk, abroszok, pohárszőlők és gyönyörű hímzett kézi fehérneműek minden elképzelhető árfekvésben, vizsgálja meg raktárunkat. 7795
Olcsó maradékvásár.
CSAK AZ UDVARBAN,
Budapest, Király-utca 22. Pátóti-u. sarok.

Férfi-ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek.
Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék!**
Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházban az „Arany Kakas"-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér 21. szerezhető be.
Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes **SZŐRME-ÁRUKAT** leszállított árakon kiárusítom. — Sok pénzt takarít meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel
FORGÁCS REZSŐ, bőrkikészítő szőrme- és szőrmeárukereskedő **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek!

Mérleg és Ócsa **BERNÁT-féle ING-KABÁT**
2 gallérral és övvel a legjobb, a legkellemesebb, a legolcsóbb viselet.
BERNÁT, a GALLÉRKIRÁLY
Budapest, V., Váci-kőrút 70.

Valour és filc
női kalapok
átalakítását és festését, valamint **fehér kalapok** tisztítását elvállaljuk és azokat a legújabb divatu formákra elkészítjük.
Megrendelésre készítünk
uj női kalapokat divatszinekben!
TOTOLA és PACSIRSZKY
kalapszalonok
Nagykanizsa, Eötvös-tér 25.
Vidéki megrendelést gyorsan és pontosan eszközünk!

Szabó Antal
fegyver, lőszer és sportüzlete
Vadászfegyverek,
töltények és felszerelési tárgyak.
Kerékpárak
ujak és használtak vétele és eladása.
Motorkerékpárok,
kerékpárgummik.
Fényképészeti szaküzlet.
Tenis, futball és atletikai felszerelések. 8058

Pintér István
fegyvermüves, autó, kerékpár és irógépjavitó műhelye
József főherceg-ut 57. sz.
T. C.
Az addigi Cimmermann és Pintér cégből kiléptem és a fenti cég alatt uj vállalatot létesítettem. Elvállalok minden, a fenti szakmába vágó munkálatokat a legpontosabb kivitelben.
Megrendeléseket és érdeklődéseket kérem **Szabó Antal sportüzletében** leadni és előre is biztosítom, hogy szíves rendelőim a legelőnyösebben lesznek kiszolgálva. Tisztelettel
Pintér István
8057

NYÁRON
BRÁZAY sósborszesz lasztedző! **BRÁZAY** sósborszesz erősítő! **BRÁZAY** sósborszesz nélkülözhetetlen!

KOLLARIT-BŐRLEMEZ
GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK, MALMOK BEFEDÉSÉRE ÉS REGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A LEGALKALMASABB
Kapható FISCHER ÉS BÁDER cégnél
NAGYKANIZSA, FŐ-UT 9.
Ezek az ajánlatok kizárólag csak ennek a cégnek adhatók ki.

HIRDESSEN
a
Zalai Közlönyben

KOSZTPÉNZT
kihelyezésre elfogad, idejében felvidott **tőzsdei megbizásokat legelőnyösebben** effektuál, **vidéki megbizásokat** pontosan teljesít a
Magyar Közlöztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R. T.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. szám.
Telefon: József 60-40., József 135-56.
Sürgönycím: COBDENBANK. 7948

GYAPJUT
minden mennyiségben veszünk. Mintákat a saját költségünkön szállítsa fel.
Deutsch Gyula és Társai
Budapest, IV., Király-u. 56.
Kölcsön zsákok. 7706

Nem marad jelszó
a tobbie mellé, ha a Hitvari Növénynemesitő Rákos-Tere
eredeti hatvani
nemesitett őszi buza és rozs
vetőmagjait veti, mert azok tapasztalat szerint kat hol'anként 150—4 0 kg termésöbbletet biztositanak. Rendelje meg az őszi vetőmagot azonnal! 7944
egyedárusító
Magyar Magtenyésztési R.-T.-nál
Budapest, IV., Szép-u. 1.
Telefon: 68-53—54. szám.
Sürgönycím: **Granarium.**
Ugyanott a-ját tenyésztésü és szavatoltan fajtiszta, jó csiraképességu gazdasági konyhakerti és virágmagvak.
Árjegyzék ingyen!

Villanyfelszerelési cikkek.
Zsinorok, huzalok, **villanyórák,** minden feszültségben, csillárok, müvészi **zalyom** lámpaernyők. Szükségleteit legolcsóbban szerezhetti be **Szilágyinál**
Budapest, VIII., Népszinház-u. 27.
Keleti pályaudvar közelében. 7706

Iskolakönyvek bekötését
legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája
Fő-ut 5. szám alatt.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
vizvezetek berendezés vállalata
Fióküzlet és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.**
Főüzlet: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13.**
Elvállalunk [illegible] munkálatokat, egyaránt modern [illegible] fürdőszobák, mosdó és closetberendezések, csatornázások, szivó-nyomó [illegible] külön házi vizvezetek részére szolgáló automatikusan működő szivattyu berendezések, központi fűtés és melegvíz berendezések saját tervezésűek szerint.
Raktáron tartunk: [illegible] vas zománcozott és bádog fürdőkádakat, vörösréz fürdőkályhákat, tűzhely mosdók és closetekat, mosdótálakat és kövekkel ellátott bádogtálakat, zománcozott konyha edényeket, berendezési cikkek, [illegible]
Javításokat és átalakitási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközlünk.

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyv-kereskedésében
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő **napi sárfali** rovatokat kell tartalma ni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Könyvnyomdai munkát ❖ Könyvkötészeti munkát
u. m.: Művek, folyóiratok, meghivók, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, számlák, levélpapirok, boritékok, irodai, üzleti nyomtatványok, falragaszok, röplapok, gyászjelentések s minden e szakba vágó munkákat pár óra alatt készit
Telefon: 78 és 117
u. m.: Szépirodalmi művek és iskolai könyvek kötését, aranyozását, pénzintézetek, gyárak, üzletek részére főkönyvek, bevételi és kiadási naplók, pénztárkönyvek, irattáskák készitését erős, tartós kivitelben jutányos árak mellett vállalja
Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat, Fő-ut 5. szám.

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBORT,** juh-, borju-, tehén- és lóbort, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz **FORGÁCS REZSŐ,** NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

Közlöny

Évfolyam 188. szám. 1923. augusztus 22. Szerda Egyes szám ára 100 korona.

Budapest

Vallai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-út 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám: József 73—61.

Előfizetési ára: Egy hónapra 2000 K, negyedévre 6000 K. Budapesten kapható Auker-köz 2. sz. dohányárudában.

Diplomáciai játék

A francia kormány — mint az angolok erélyesebb fellépése óta már többször — megint egyszer kellemetlen helyzetben van, mint mindig, mikor a diplomatikus kezelésnek vége s ha tetszik, ha nem, szint kell vallani. Természetesen megint az angol kormány, elsősorban az az izgága Baldwin az, aki a francia kormányt ebbe a kellemetlen helyzetbe hozta. — A sugalmazott Reuter-ügynökség ma azt irja, hogy az angol kormány felette szükségesnek, fontosnak és ildomosnak tartja, hogy a francia kormány egy héten belül válaszolion az angol jegyzékre. A barátságos felszólitást nem igen lehet hallatlanná tenni s igy bizonyos jelek máris arra vallanak, hogy a franciák teljesiteni fogják az angolok időbeli óhaját. — Azt persze nem lehet várni, hogy Poincaré érdemben is deferálna az angol jegyzéknek s enyvire az angol kormány reménye sem terjed. A „Daily Mail" párisi tudósitója azt mondja, hogy a válasz fel fogja sorolni azokat az okokat, melyek miatt a francia és belga kormányok ellenzik, hogy a ruhrvidéki megszállás jogos vagy jogtalan voltának eldöntése a hágai nemzetközi biróságra bizassék. Ha ez igaz, akkor a francia válaszra már nem is kell kiváncsinak lenni, ahogy előrelátható volt, hogy Poincaré nem sokat fog hederiteni az angol javaslatokra. — Az angol kormány egyelőre bevárja a választ s csak azután lát a további, bejelentett lépések megtételéhez.

A francia titkos rendőrség elkobozott egy negyedmillió német márkát.

Mainz, aug. 21. (Szikratávirat.) Ma délelőtt ¼ milliárd uj kibocsátású bankjegyet a nyomdától a birodalmi bankhoz vezető uton a francia titkos rendőrség elkobozott.

Módositották az uzsorabiráskodási eljárást.

Budapest, augusztus 21. Az igazságügyminiszter rendeletet adott ki az uzsorabiráskodási eljárás módositása és kiegészitése tárgyában. Az uzsorabiróság tárgyalásain ezentul szakértő ülnökök vesznek részt. Az ülnökök közreműködési dijat számithatnak fel, viszont kötelesség mulasztás esetén 100.000—1000.000 koronáig terjedő, esetleg elzárásra módositható büntetéssel sujtják őket.

Az uzsorabiróság elsőfoku itélete ellen csak kivételes büntett esetén van helye a kuriához való felebbezéshez és elsőfoku itélet után az elitélt azonnal letartóztatás alá kerül. Az árdrágitás következtében bekövetkezett szabadságvesztés büntettet azonnal végrehajtják. Az ügyészség, sőt az igazságügyminiszter is csak rendkivül méltánylást érdemlő esetekben függeszti fel az azonnali végrehajtást, legfeljebb 30 napra.

A rendelet 25-én életbe lép és már a folyamatban lévő perekben is alkalmazást nyer.

A népszerü Poincaré politika.

Páris, aug. 21. (Rádlógram.) A tegnapi nagygyülés valamennyi tagja hive Poincaré politikájának, főképpen a Ruhr-megszállásnak.

Kormányváltozás Görögországban.

Páris, aug. 21. (Rádlógram.) Parancseva tábornok kandurisi tengernagy kiséretük társaságában Parisba érkeztek, hogy Venizelosz érdekében előkészitsék a kormányváltozást.

Elmadományozás.

Budapest, aug. 21. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Singer Kornél, a m. kgy. szerend budapesti főnökének a tankerületi kir. főigazgatói cimet adományozta.

Összeül a nemzetgyülés

Budapest, aug. 21. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) 10 napos szünet után holnap ujra összeül a nemzetgyülés. Napirenden a valorizáció törvényjavaslat hátralévő néhány szakasza szerepel. A nemzetgyülés még hátralévő ülésezési ideje alatt a miniszterelnököt Daruváry Géza igazságügyminiszter helyettesiti.

Általános sztrájk Görögországban

Athén, augusztus 21. (Raglogramm.) Egész Görögországban általános sztrájkot hirdettek ki. A kormány haditörvényszéket létesitett a sztrájkvezérek megrendzsa bályozására. Minden munkászervezetet felosszatlak.

Szent István ünnep Párisban.

Páris, aug. 21. (Szikratávirat.) Tegnap, Szent István ünnepén a párisi Chilippe templomban ünnepi mise volt melyet K[illegible] végzett. A párisi magyar követ családjával, a követség és a kolonia tagjai teljes számban jelentek meg a misén.

A nemzeti ünnep alkalmából most először huzták fel a nemzeti zászlót a párisi magyar követség palotájára.

Nem tárgyalnak a MÁV. bérbeadásáról.

Budapest, aug. 21. (Fővárosi szerkesztőségünktől.) Egyik hétfői reggeli lap hirt adott arról, hogy párisi értesülése szerint francia érdekeltségek tárgyalást kezdtek a magyar kormánnyal a MÁV. bérbevétele tárgyában.

Illetékes helyen kijelentik, hogy ezen közlés minden alapot nélküllő koholmány.

Átadták a francia választ az angol követségen.

Páris, augusztus 21. (Szikratávirat.) Az angol jegyzékre adandó francia választ ma délelőtt átnyujtották a párisi angol követségen, honnan továbbitani fogják. A válasz 19 gépelt oldal terjedelmü. Holnap ujabb sárga könyv jelenik meg a vonatkozó okmányokkal.

Londoni lapok szerint a francia jegyzék a szerdai miniszertanácson kerül tárgyalás alá. Remélik, hogy a jegyzék némi haladást tesz az angol kivánságok felé a Ruhrvidék kiürítésére vonatkozóan.

Kommunista garázdálkodás a Ruhr-vidéken.

Berlin, aug. 21. Mint a Kölnische Volksblatt a Ruhr-vidékről értesül, kommunista századok elüzték a Mathresmann müvek tisztviselőit és az igazgató háza előtt akasztófát állitottak fel és az igazgató lakását felduláták. A vadászcsapatok összeütköztek a kommunistákkal, minek folytán a kommunista század parancsnoka halálát lelte. Elesett egy vadász is. A vállalat igazgatóságát [illegible]

A szőlősgazdák figyelmébe!

A magyar kir. földmivelésügyi miniszter 72.469—1923—VIII. sz. alatt az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamarához a következő rendeletet intézte:

„A borértékesités terén fennálló köztudomásu, sulyos helyzetre való tekintettel, kétségtelenül az elmult évek terméséből nagymennyiségü borkészletek tárolnak, amelyek lekötve tartják a termelők edényeit és így a szép terméseredményeket igénylő szüret elhelyezése már most gondoskodás tárgyát kell, hogy képezze. Az államháztartás mai sulyos pénzügyi helyzete nem engedi meg, hogy az állam a háborus években szokásban volt kölcsön hordó és hordó behozatali akciókkal enyhitse az esetleges hordóhiányt. Ezzel a körülménnyel számolva a termelőknek maguknak kell érdekeik megvédésre alkalmas módozatokat jó előre keresniük. Értesülésem szerint az ország elegendő hordókészlettel rendelkezik, csakhogy ezek a hordók nem a termelők, hanem a borkereskedők és a hordókereskedők, részben pedig a kádárok birtokában vannak. Nézetem szerint célravezető lenne, ha a termelők eladatlan boraikat kezelésre hordótárnyerés szempontjából az állami közpincékbe szállitanák, továbbá, ha a silányabb minőségü borokból borpárlatot készitenének, a mustot pedig a lehetőséghez a cukorgyárakból szüret idején használatban nem lévő vakuum készülékeken szőlőmézré stb. dolgozhatnák fel, a mezőgazdasági szeszfőzdék bevonásával a silányabb borok lepárlása, a cukorgyárak bekapcsolásával ipari feldolgozás céljaira pedig a must besürités minél szélesebb körben elősegitetnék".

Ezen rendelet kapcsán örömmel állapitjuk meg, hogy a földmivelésügyi miniszterium a szőlősgazdák helyzetével és a borértékesités kátyuba jutott kérdésével behatóan foglalkozik és az első pillanatra nehézkes értékesitésének látszó feldolgozási módok az egyedüli biztositékai a szőlősgazdák kezén levő borkészletek és a jövő uj termés mikénti értékesitésének. Leszögezzük azzal a meggyőződéssel, hogy az erre hivatott tényezők haladékot nem ismerve, érdemben foglalkoznak nemzetünk eme fontos közgazdasági és szociális problémájával és ugy azok, mint pedig maga a gazdatársadalom is oda fog hatni, hogy az értékesitési krizis az ezen rendeletben felajánlott és önként kinálkozó értékesitési módokkal teljes mértékben megszüntettessék.

Az inkeiantalfai hármas vitézi telekbeiktatás.

Hódoló távirat a kormányzónak.

A nagy háboru három somogyi hősét — vitéz *Ernyei* István rokkant hadnagy iharosberényi jegyzőt, vitéz *Szarka* Vendel urasági inast és vitéz *Borbás* Ferenc kisgazdát iktatták be Nagyboldogasszony napján Inkeiantalfán palini báró *Inkey* József iharosberényi nagybirtokos által adományozott 15—15 kataszteri hold vitézi telekbe. A hármas beiktatáson nemcsak a falu és a környék lakosságának apraja-nagyja vett részt, hanem magas személyiségek is megjelentek, hogy eggyé forrva a hősök tiszteletében, hódoljanak a somogyi bakák véres harcokban kiverekedett örök dicsőségének.

A kormányzó képviseletében megjelent vitéz *Igmándy Hegyessy* Géza testőr alezredes, vitézi törzskapitány, ott voltak *Tallián* Andor alispán, vitéz fonyódi *Markóczy* Antal vitézi székkapitány, gróf *Somssich* János tárai vitézi hadnagy, *Jeszenszky* Dezső szolgabiró, *Padány* Sándor plebános, *Bolla* Pál ág. hitv. ev. lelkész, *Asztalos* Lajos mezőgazdasági kamarai titkár, *Németh* Pál uradalmi főintéző, *Krivacek* Ferenc uradalmi főerdész, vitéz *Kristóffy* Géza, *Boros* Lajos a csendőrség részéről, dr. *Radnóthy* István, *Molnár* István jegyző, *Cseresnyés* János, *Németh* János, *Nagy* József az inkeiantalfai községi elöljáróság élén, *Hersenyák* Ferenc igazgató-tanitó és még számosan.

Az ünnepélyt fél 12 órakor diszközgyülés nyitotta meg a falu melletti magaslaton Isten szabad ege alatt. A Himnusz eléneklése után Jeszenszky Dezső szolgabiró üdvözölte a kormányzó képviseletében megjelent vitéz Igmándy Hegyessy Géza vitézi törzskapitányt, kinek izzó magyar hazaszeretettől áthatott nagyhatásu beszéde után Tallián Andor alispán szólt a megjelentekhez. A községi biró és egy kisgazda a falu lakossága nevében üdvözölte az uj birtokosokat, majd az ünnepre egybegyült közönség kivonult a telkekre, ahol az uradalom nevében, minthogy báró Inkey József jelenleg megszállt területen tartózkodik, Németh Pál főintéző adta át a telkeket vitéz Igmándy Hegyessy Géza törzskapitánynak, aki a vitézek kezébe tette azokat le szép beszéd kiséretében. Miután Padány Sándor plebános és Bolla ág. hitv. ev. lelkész megáldották a telkeket, a közönség visszavonult a diszközgyülés szinhelyére, ahol aláirták a telek átadási jegyzőkönyvet. A diszközgyülés Molnár István jegyző inditványára hódoló táviratot küldött *Horthy* Miklós kormányzónak.

A közgyülés végeztével a telek adományozó főur nevében az uradalom látta vendégül banketten a megjelenteket, amelyen Tallián Andor alispán a kormányzóra, vitéz fonyódi Markóczy Antal székkapitány az adományozó főurra, majd Padány Sándor plebános és Bolla Pál ág. hitv. ev. lelkész a vitézekre mondottak felköszöntőt, kiknek nevében vitéz Ernyei István mondott őszinte köszönetet.

Somogyvármegye a 21-ik vitézt iktatta be ez ünnepélyes aktussal vitézi telkébe.

A korona Zürichben este $3^1/_4$, Prágában Budapest $18^3/_4$, Bécsben 39o, Berlinben 3oo, Newyorkban 6·56.

A második nagykanizsai lókiviteli vásár.

Az első nap eredménye.

Nagykanizsa, augusztus 21. (Saját tudósitónktól.)

Tegnap vette kezdetét a második nagykanizsai lókiviteli vásár. *Zob* Elemér nyug. százados már napokkal ezelőtt a városháza kis tanácstermében berendezte az előző vásárból már kitünően ismert Magyar Gazdák Lótenyésztő és Lóértékesitő Szövetkezetének vásárrendező irodáját, ahol az érdeklődő eladó és vásárló közönség rendelkezésére állott. Vasárnap megérkeztek a Magyar Gazdák vezetői, *Bartha* Albert volt hadügyminiszter, gróf *Almássy* Pál a szövetkezet h. elnöke, dr. *Csiky* Ferenc alelnök, *Stark* Lajos és *Jámbor* László igazgatók, *Molnár* István főfelügyelő stb. stb.

A vásárt megelőzőleg igen élénk hangulat uralkodott és több vétel történt. Nagyon sok kereskedő érkezett Kanizsára. Sokkalta több, mint az összes eddigi vidéki lókiviteli vásárokra. Belga, olasz, jugoszláv, burgenlandi stb., csak a németek maradtak teljesen távol a vásártól — minek oka, hogy *a németek lezárták a határt.*

Az első nap vontatottan indult. A késő délutáni órákban is alig történt vétel, ami a magasan tartott áraknak tulajdonitható. — Körülbelül ötszáz lovat hajtottak fel. Ebből száznegyven-százötven cserélt gazdát. A kivitelre szánt lovak száma körülbelül kettőszáz. Könnyü lovaknak átlag ára 1,200 000 K-tól 3,000.000 K-ig. Nehéz lovaké 2,500.000 K-tól 6,000.000 K-ig, vagyis a székesfehérvári vásár árainál 30—40 százalékkal magasabbak, pedig akkor is $3.5-3^1/_8$-dal számitották a koronát.

A vásár ismét a Magyar Gazdáktól megszokott példás körültekintéssel és gondossággal rendeztetett.

Néhány szó a bortermelési adóról.

A pénzügyi expozét olvasva, a pénzügyminiszter ur nagy horderejü beszédének egy jelentéktelenebb részlete ragadja meg figyelmünket, mellyel nekünk zalaiaknak, érdemes röviden foglalkozni.

„Meg kell fontolni, hogy a bortermelési adót fenn tartsuk-e a mai viszonyok között" mondja a pénzügyminiszter ur. Mérlegelve a termelők érdekeit és a bortermelési adó kezelésével járó adminisztrációs kiadásokat, minden megfontolás nélkül kimondhatjuk, hogy a bortermelési adó habozás nélkül megszüntethető, mert ma ez az egyetlen adótörvényünk, amely végeredményben az államra ró anyagi áldozatot.

A bortermelési adó hektóliterenként 84 korona, de a termelő házi fogyasztása után három hektóliterig csak 14 koronát fizet. A törvény 10. §-a szerint a termelő bortermését a szüret befejezését követő legközelebbi vasárnapig az illetékes községi elöljáróságnál bejelenteni tartozik. Ezután az elöljáróság köteles a bejelentés helyességéről a helyszinén meggyőződni és két példányban a szemle iveket kiállitani. Ezt követi a pénzügyőrség által negyedévenként foganatositandó pincevizsgálat és ezzel az ellenőrzés a következő szüretig be is volna fejezve.

A termelő a nehéz verejtékes munkájának eredményét, szőlőtermését beszüretelt, gondosan pincézi, miután — tisztelet egy igen kevés kivételnek — mint néhai jó Csokonay a csapot, ő is feledi a törvény rendelkezéseit és nem jelenti be bortermését. Az elöljáróságon a sor, hogy felvegye a készleteket, de ez nem megy könnyen, mert először az elöljáró — ki a felvétellel megbizatott — szintén ember és termelő, mint a többi, aztán sógor is meg koma is, már pedig ezek egyenként és együttvéve mind nyomós okok arra, hogy a paragrafus rendelkezéseitől eltekintsünk s végeredménye az egész eljárásnak az, hogy: „adjál uram esőt, de nincs köszönet benne". Most következik a pénzügyőrség által végzendő pincevizsgálat. — Ez igen jelentéktelen munka ugy annyira, hogy szinte nem is érdemes vele bővebben foglalkozni. Ugyanis egy pénzügyőri szakasz létszáma 7—8 ember s az ellenőrzés körzete 35—50 község tiz-tizenötezer bortermelővel. Már most ezen néhány ember sok oldalu egyéb elfoglaltsága mellett neki lát a borkészletek felvételének és először is kiértesiti a termelőket, hogy mikor jelenjenek meg pincéiknél. Ezt követi a pincevizsgálat, azaz, hogy követné, ha a termelők ott megjelennének, de ezeknek legkisebb gondjuk is nagyobb annál, hogysem a pincéhez kimenjenek s igy a pénzügyőr napokig járja a hegyeket, mig itt-ott egy-egy termelőt megtalál.

A termelők eme megmagyarázhatatlan makacsságának természetes következménye a tényleirás felvétele és a büntető eljárás meginditása, mert tudni kell, hogy a termelőt, ha a szüret eredményét nem jelenti be a megrövidített adó négytől nyolcszoros összegéig, ha pedig a pincéjét nem nyitja fel kettőtől-tizezer koronáig terjedő pénzbüntetéssel és behajthatatlanság esetén megfelelő szabadságvesztéssel bünteti. Igen ám, de itt az a bökkenő, hogy a termelők harminc-negyven százalékát nem lehet felelősségre vonni, mert a pincén sem a neve, sem a ház száma nincsen kiirva, őt pedig nem ismeri sem a közvetlen szomszédja, sem a hegybiró, sem pedig a hegypásztor és a pénzügyőr hiába keresi kilétét a községi irodában is, mert ott a birtokivek *„régiek nem megbizhatók"* s igy végeredmény az, hogy a termelők egy tekintélyes része még sohasem fizetett bortermelési adót.

Azok ellen, akiknek személyazonosságát sikerül megállapitani, megindul a büntető eljárás. A feljelentett vizsgálattal megbizott pénzügyőri közeg által kihallgatás végett megidéztetik mire, ha meg nem jelenik (száz esetnél 90 nem jelenik meg) következik a karhatalommal való elővezettetés. Elmondhatjuk, hogy Zala népe itt is különösen kiválik csonka hazánk megmaradt megyéinek népétől, mert minden szégyen érzet nélkül oda áll a csendőr szurony elé és kisérteti magát a városon át a pénzügyi szakaszig, türi a meghurcoltatást, de még sem okul.

Megtörtént már az is, hogy karhatalommal történt elővezettetés után megejtett jövedéki vizsgálat alapján a kir. törvényszék mint büntető biróság büntető parancsot adott ki, mire az elitélt — a vonat alá vetette magát, de még is megmutatta, hogy adót nem fizet.

A nagykanizsai hegyekben történt, hogy egyik termelő a nála tartott pince vizsgálat alkalmával 18 hl. borát — mit bejelentett — előzékenyen megmutatta. A pincéből történt távozás után a „jó" szomszéd besugta, hogy borának egy részét a trágya dombba ásta s mikor a dombot szétszórták, nem kis meglepetésére az eljáró közegnek egy hl. bort találtak ott. Tehát a mi atyánkfia nem restelte hordóját a pincéből kiguritani, gödröt ásni neki és betemetni, mind ezt azért, hogy egy hiliter bornál 84 koronát megtakaritson. Talán nem is ez, hanem a tudat, hogy a „fináncot" kijátssza érlelte meg benne ezt a fura tervet.

A bortermelési adótörvény végre a pénzügyőrségre oly terheket ró, hogy azt semmi más adótörvényünkkel össze nem hasonlitható. Eltekintve a sokszor megismételt pincevizsgálatoktól csak a kanizsai járásban a folyó évben közel tizezer termelő ellen inditottak büntető eljárást, ami ismét rengeteg munkát okoz a pénzügyőrségnek a nélkül, hogy csak az adminisztrációs költségeket is fedezné, a behajtott büntetéspénz. De van a bortermelési adótörvénynek egy másik rendelkezése is.

A törvény az exportált borok után hektoliterenként 72 korona adó visszatérítést biztositott. Ezen kedvezményt a nagykereskedők esetről esetre kihasználták és az általuk kiszállitott borok után kérték az adó visszatérítését, mely kérésük a pénzügyi hatóságok által mindenkor teljesittetett annak megvizsgálása nélkül, hogy a termelési adó a termelők által befizettetett-e, vagy nem. Köztudomásu, hogy a bortermelés 50—60 százaléka a bejelentés és az adó fizetése alól elvonatott, következőképp az államkincstár olyan adóösszegeket téritett vissza a nagykereskedőknek, melyeket a termelőktől sohasem szedett be s igy végeredményben nem a termelők adóztak az államnak, hanem az állam adózott a nagykereskedőknek.

Miként az itt elősoroltak igazolják, a bortermelési adótörvény végeredményben csak terhet ró az amugy is agyonterhelt államháztartásra s éppen azért megérett arra, hogy helyét az általános forgalmi adótörvénynek adja át oly módon, hogy miként az állatok adásvételénél, ugy itt is a vevőt terhelje az adóterovás. Ilyértelmü intézkedéssel egy csapásra meg lesz oldva a kérdés és a termelő is elismeri végre, hogy mégis csak törvény a törvény, mely előtt mindenkinek meg kell hajtani a fejét.

Zürichi zárlat:

Berlin 0 90, Amsterdam Hollandia 217 50, New-York 563·00, London 2518, Páris 8085, Milano 2376 00, Prága 1617, Budapest $03^1/_4$, Zágráb 580, Varsó 23, Wien $077^3/_4$, Szofia 476, Osztrák bély. 0 78 [illegible]

HIREK.

Közönségünkhöz!

A meg nem álló drágulás, rohamszerüen fölfelé menő ...ak kényszeritenek bennün...k ujra, hogy a „Zalai Köz...ny" árát felemeljük. S bár ... a drágulás ujabb megter...elést jelent közönségünknek, ...égis hisszük, hogy nem fog ...egfogyatkozni olvasóink tá...ora.

Folyó hó 23-tól kezdődőleg „Zalai Közlöny" példányon...nli ára hétköznap 150 ko...na és vasárnap 200 korona. ...z előfizetési dij uj előfize...ők részére már augusztus ...3-tól kezdve 3000 korona egy ...óra, mig három hónapra ...000 korona. Régi előfizetőink ...zeptember elsejétől fizetik a ...felemelt előfizetési dijakat.

A Zalai Közlöny kiadóhivatala

— **Naptár:** Aug. 22. Timót.

— **A Szent István napi isten...tiszteleten** a templomok telve ...voltak ájtatos hivekkel. Es felhang...zott busan, lélekbemarkolóan az ősi ...magyar ének ... Ah, hol vagy ma...gyarok tündöklő csillaga ... István ...király?! ... És sohsem érezzük ...abban a szent Jobb közellétét, ...mint a megpróbáltatás e sulyos ...napj...iban ... Az istentiszteleten ott ...láttuk a város, a közhivatalok, a ...hatóságok képviselőit és küldött...égeit.

— **A Principális csatorna ...apró áldozatainak temetése.** Hétfőn délután temették *Horváth* ...Béla 13 éves II. polg. iskolai és *Klein* Vilmos 9 éves II. elemi isko...lai tanulókat, akik fürdőzés közben, ...mint erről már részletesen meg...emlékeztünk, befulladtak a Princi...pális csatornába. A temetésre nagy...számu ifjuság vonult ki a tantes...tület vezetésével. A kis Horváth ...Bélában, Horváth Ernő joghallgató, ...lapunk belső munkatársa, testvér...öccsét gyászolja.

— **Halálozás.** *Holczer* Jakab ...az ismert „Holczer bácsi" a tegnap ...délelőtti órákban csendesen elhalá...lozott. Holczer Jakab 74 éves, ...kiváló kereskedő volt, legutóbb a ...Világmozgó tulajdonosa. Jóságáról, ...jókezüségéről, emberszeretetéről ...híres volt. Kiterjedt rokonság gyá...szolja. Ma délután 5 órakor teme...tik a Kinizsi utca 11 számu gyász...házból.

— **Öngyilkos lett, mert nem ...akart adót fizetni.** *Krénusz* ...(Zemlák) Mihály dusgazdag kani...zsai polgár vasárnap reggel 9—10 ...óra között felakasztotta magát az ...istállóban. Eletét azért dobta el ...magától, mert elkeseritette a nap...ról-napra növekvő drágaság és az ...adók. — Mit szóljanak a köztiszt...viselők?

— **Dohányeladási jogosit...ványok elvonása.** *Deutsch* Si...mon, *Fődő* Péter, *Swáger* Nándorné, *...arga* József és *Boa* Károly dohány...árusoktól a pénzügyminiszterium a ...dohányeladási jogositványt meg...vonta, mert a dohánygyártmányo...kat a pótmegadóztatás elől elrej...tették.

— **Uránia.** Szombat és vasár...nap „Beatrix", dráma öt fejezetben. ...Angol hiradó. — Jön: Cesarina.

A nagykanizsai háztulajdonosok szövetségének nagygyülése.

Nagykanizsa, augusztus 21. — *Saját tudósitónktól.* —

A gyülésre felvonult háztulajdonosok zsufolásig megtöltötték a városház közgyülési termét. A megjelenteknek körülbelül a fele állva hallgatta végig a viharos és izgatott hangu gyülést.

Dobrovics Milán v. országgyülési képviselő, a nagykanizsai háztulajdonosok szövetségének elnöke 5 órakor nyitja meg a gyülést és pár szóval nyugalomra és mérsékletre inti az egybegyülteket, majd felkéri Kolozsvári Ödönt, hogy a felterjesztendő határozati javaslat szövegét olvassa fel.

A határozati javaslat szószerinti szövege a következő:

„A nagykanizsai háztulajdonosok határozatilag kimondják: 1. Hogy mivel a mai megkötöttség mellett a házaik jövedelmet nem hajtanak, sőt a legtöbb házra rá kell fizetniök, az igazság és a teljes jogegyenlőség alapján követelik, hogy a békebeli lakbéreket f. évi november hó 1 től kezdve a lakók buzaparitás szerint fizessék a békebeli 24 koronás buzát véve a számitás alapjául; — az állami és községi stb. adókat ők is buzaparitás alapján fogják fizetni.

2. Kincstári részesedést sem a saját lakásuk után nem fizetnek, sem pedig a lakóktól be nem hajtanak és ha a kormány a közalkalmazottak lakbérilletményét, a kincstári bérleteket és az állam által épitendő lakások épitési költségeinek a kamatait adóban akarja beszedni, akkor azzal ne a háztulajdonosokat és a lakókat terhelje meg csupán, hanem egy uj adó cimen vesse ki azt az összes adózó alanyokra és pedig a progresszivitás elve szerint és hajtassa be azt a saját közegei által. Szintugy a házaik után sem vagyonadót, sem vagyonváltságot, sem pedig jövedelmi adót nem fizetnek.

Követelik, hogy az üzlethelyiségeket f. évi november hó elsején, az összes lakásokat pedig az 1924. évi május hó elsején a városi lakbérszabályrendelet határozmányai szerint felmondhassák és ezen a napon a lakások, illetve a házak feletti minden korlátozás megszüntettessék.

Hogy miért határozták el magukat erre a háztulajdonosok, azt nem tartják szükségesnek bővebben megindokolni, azonban röviden rámutatnak arra, hogy a házaik elpusztultak, mert amig minden a buza és az aranyparitás szerint elérte a négyezer sőt az ötezerszeres emelkedést, addig a lakbéreket eleinte csak 35 és 60 százalékkal és még ma is csak 30, 40 és 50-szeresere emelődtek, azonkivül meg van terhelve a háztulajdonos lakása, sőt az adómentes uj épületek is kincstári részesedéssel. A háztulajdonos a házakhoz tartozó földekre és kertekre buzaparitás szerint fizetik az adót és a korona zuhanása folytán a helyzet ma még sokkal sulyosabb, mint volt az 5555/1922. M. E. számu rendelettel engedélyezett négyszeres emelés idején.

Amennyiben az illetékes tényezők a folyó évi október hó 15 éig adandó válaszában ezen követeléseiket nem teljesitenék, lemondanak a házaik kezeléséről és azokat átadják az államnak. Lakbéreket és kincstári részesedést november elsejétől kezdve nem fogadnak el, adót nem fizetnek, pöcegödröt és szemetet nem tisztittatnak, kéményseprőt nem dijaznak, kutat és semmi tartozékát a háznak nem javittatnak, de követelik, hogy ezen közszolgáltatásokat és az épületek jókarban tartását az állam végeztesse és azokat a végpusztulástól megmentse.

Ezt a határozatot megküldik a nemzetgyülésnek, a kormánynak és az összes társszövetségeknek."

A zajos és helyeslő felkiáltásokkal fogadott javaslat felolvasása után Ujváry Géza v. nemzetgyülési képviselő, városi képviselőtestületi tag tartja meg beszédét.

— Nem akarják a háztulajdonosok — mondja többek között — tönkre tenni a lakókat. De igy ők sem birják tovább s ha tönkremegy a ház, hová mennek a lakók?

— Most nehéz lesz beleszokni a látszólagosan nagy emelésbe, de ha ez az emelés, mint bármely más dolognál fokozatosan és lassan történt volna, ma már minden lakó belenyugodna a helyzetbe. S azon a régi sokkal értékesebb pénzen javitásokat lehetett volna eszközölni a házon és nem mentek volna ennyire tönkre sem a ház, sem a háztulajdonos. Vannak 70 éven felüli házlurak, akik három négy évtized munkájával szerezték meg házukat, hogy öregségükre legyen valami biztos a kezükben és tető a fejük fölött és most a tető ugyan meg van, bár elég rozoga állapotban, de mégis a legnagyobb nyomorban sinylődnek s nem egyet közülök az éhenhalás veszedelme fenyegeti.

Örül, hogy ilyen szép számmal megjelentek, de ez még mind semmi. Ötször, hatszor ennyien kell, hogy itt legyenek. S ha egy táborba tömörült minden háztulajdonos, a mai problemák megoldása után nem kell hazaküldeni a katonákat, hogy az esetleges uj kérdések már együtt és készen találják őket.

Ujvári beszédét sürün szakitották félbe indulatosan helyeslő megjegyzések és a végén hatalmas tapssal köszöntötték a szónokot.

Dobrovics Milán emelkedett most szólásra és kilendülve abból a nyugalomból, amivel bevezető szavait mondotta, szónoki tüzzel és temperamentummal beszélt a hallgatósághoz. Beszéde menetét a határozati javaslat szövegéhez kapcsolta és sulyos érvekkel támasztotta alá az egyes pontokat. Végül egyetértésre és kitartásra szólitotta föl a szövetség tagjait, mert elérkezett a tizenkettedik óra, amikor lanyhasággal és széthuzással előre menni már nem, csak elveszni lehet.

Ezután a szövetség egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot.

Végül a vidéki háztulajdonosok kecskeméti szövetségének átiratát olvasták fel. A kecskeméti háztulajdonosok felszólitják a társszövetségeket, hogy szakadjanak el a Budapesti Háztulajdonosok Szövetségétől, mert a vidéki és budapesti házlurakanak nincsenek azonos érdekeik. Egyben gyülést hiv össze szeptember 16 ára Kecskemétre az elszakadás részletes indokolása és megbeszélése végett. A kanizsai szövetség képviseletében Kolozsvári Ödön igazgató fog megjelenni, mig Dobrovics elnök a saját költségén utazik le, de addig is kijelenti a kanizsai háztulajdonosok nevében, hogy nem pártolja a fővárostól való elszakadást.

A gyülés $^{3}/_{4}$7 órakor ért véget.

— **A lourdesi zarándokok keresztül utaztak Kanizsán.** A világháboru kitörése óta — mint annak idején megirtuk — nemrégen indult el ujból az első magyar zarándokcsapat a Pireneusok világhirü nagy kegyhelyére, Lourdesbe. A zarándoklatot a „Soproni Hirlap" főszerkesztője, dr. *Tóth* János esperes plebános szervezte. Zalamegyéből is több magyar gazda vett részt a zarándoklaton. Részt vett *Bartos* János zalai nemzetgyülési képviselő is. Most vasárnap érkeztek vissza a franciaországi csodás Mária kegyhelyről és utjukban Nagykanizsát is érintették. Szerkesztőnknek alkalma volt a zarándoklat vezetőjével, dr. Tóth János főszerkesztővel beszélni, aki elmondotta, hogy rendkivül sokan vettek részt a zarándoklaton és franciaországi utukon a franciák mindenütt a legnagyobb előzékenységet tanusitották a magyar zarándokok irányában.

— **Az EME Szt. István ünnepe.** A Keresztény Otthon nagytermét teljesen megtöltő közönség előtt folyt le hétfőn az EME Szt. István ünnepe. Péczely László magasszárnyalásu beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Szembeállitotta a bő termést, a gazdag istenáldását az országban uralkodó inséggel s rámutatott ezen kiáltó ellentét okára is abban, hogy megfogyatkozott Szt. István buzgó keresztény szelleme s helyette önzés, kapzsiság lett uralkodóvá. Majd az egyesület köztiszteletben álló alelnökéhez, Kovács Antal tanárhoz fordult a nyugalomba vonulása alkalmából szeretettel köszöntötte föl, ki aggkora s ősz fürtjei dacára fiatalos hévvel áll helyén, midőn arról van szó, hogy gazdag tudását, bő tapasztalatait s jóságos szivének melegét magyar fajának a keresztény anyaszentegyházának szolgálatába állithatja. Az elnöknek ezen szivből jövő szavai meleg, családi ünneppé is tették egyuttal az egyesületnek ezen nagy történelmi napot s a közönség hosszan, lelkesen ünnepelte szeretett ősz vezérét. Ezután Nagy Győző szavalta e napra irt magas szárnyalásu költeményét. — Majd Kovács Antal tanár tartotta meg ünnepi előadását. Nagyhatásu beszédében fejtegette Szt. István királyunktól kapott örökség nagy nemzeti fontosságát: a szent Jobb, bizonysága annak, hogy a Mindenható, a magyar nemzetet, mint e szent ereklye őrzőjét, különös kegyébe fogadta, a szent korona kifejezi a biztosítja a történelem tanusága szerint ujból s ujból a birodalom egységét, a keresztény vallás lett tartós alapja hazánk ezeresztendős fennállásának s csak e hit mélyülése lehet biztositéka egy remélt jobb jövőnek. Végül Péczely Attila énekelt Péczely Bélának az énekhez kitünően simuló zongorakiséretével néhány lelkesitő dalt igen szép hatással. Az ünnepély a magyar Hiszekegy elmondásával végződött.

— **Kiskanizsa népművelési programja.** Vasárnap délután az állami elemi iskolában tartotta alakuló ülését a kiskanizsai iskolánkivüli népművelési helyi bizottság. A 4o tagból álló bizottság elnökségébe beválasztattak: Ehrlieb Alajos katolikus lelkész, Pländer György és Karlovits József városi kültanácsosok, továbbá Mátés József, Győri László, Hajdu József és Stesztin Ferenc. Ügyvezető elnök lett Béres János igazgató. A bizottság jegyzője Filó Ferenc. A bizott-

ság elhatározta, hogy Kiskanizsán ebben az évben is megszervezi a népfőiskolai tanfolyamot, még pedig külön tanfolyamot a férfi hallgatóság és külön egyet a nők számára. Mindkét tanfolyam keretében tanitani fogják a legszükségesebb közismereti tárgyakat s ezenkivül a kézimunkát is. Elhatározták, hogy október 6-án hazafias ünnepélyt rendeznek az Aradi Vértanuk emlékére, továbbá, hogy a jövő évben gazdasági kiállitást rendeznek Kiskanizsán. A bizottság hosszas eszmecsere után elhatározta végül, hogy a nagykanizsai gazdasági iskola ugyében beadványt fog küldeni a városi tanácshoz, melyben kérni fogja az iskola sürgős felállitását. A kiskanizsai népművelési bizottság keretében az ősszel analfabéta tanfolyam is létesül, melynek vezetését és megszervezését Bertin Gizi tanitónő vállalta magára.

— **A Nagykanizsai Közraktárak r. t.** e hó 18 án tartotta ujnépi *Elek* Ernő elnöklete mellett rendes évi közgyülését, melyen az elmult üzletévre eső osztalék részvényenkint 100 koronában állapittatott meg. Ezen osztalék f. é. szeptember hó 3 tól kezdve a Nagykanizsai Bankegyesület r. t., Délzalai Takarékpénztár r. t., Nagykanizsai Takarékpénztár r. t és Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t.-nál kifizettetik, midőn is az ideiglenes elismervények ellen az utolsó kibocsátásu részvények ezen jegyző-helyeken átvehetők lesznek. A turnus szerint kilépett volt igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok ujból megválasztattak.

— **Ellopott gyerekkocsi.** *Eichner* Sándor rövidáru kereskedőt furfangosan lopott meg egy notorius vásári lovaj, *Dukon* Józsefné gyerekkel a karján ment el az üzlet előtt s a kint álló gyerekkocsik egyikébe nagy nyugalommal helyezte be a gyereket s mintha mi sem volna ebben, fogta a kocsit és angol lordokat jellemző hideg vérrel tolta tovább. Rövidesen kinyomozták és a rendőrség letartóztatta.

— **A kanizsai cipész és csizmadia testület kerti mulatsága.** Jól sikerült estét rendezett a kanizsai cipész és csizmadia testület a Népkertben. Bár az idő nem nagyon kedvezett a mulatságnak s a tervezett vasárnapról hétfőre halasztották el, ami 100 ezer korona kiadás többletet jelentett az egyesületnek, mégis, akik elmentek az őszre forduló időben a mulatságra, nagyon jól érezték magukat.

A szép számban megjelent társaság osztatlan tetszéssel fogadta a tánc és egyéb magánszámokat s a fiatalság lelkesedéssel forgott a zene hangjaira.

Szépen jövedelmeztek a jótékony célra elárvezezett cipők s nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy a záróráig tartó mulatság teljes anyagi és erkölcsi sikerrel végződött.

— **Az uj vasuti dijszabás.** Augusztus 21-től kezdve a Déli vasuti személytarifa minket elsősorban érdeklő tételeit alább közöljük. A dült betükkel szedett számok ugyanazon ut gyorsvonati III. osztályának dijszabásai:

	I.	II.	III.
Balatonszentgyörgy	791o	*5280*	264o
Siófok	1728o	*11520*	576o
Székesfehérvár	252oo	*16800*	84oo
Budapest d. v.	3528o	*23520*	1176o
Zalaszentiván	936o	*6240*	312o
Szombathely	1728o	*11520*	576o
Sopron	2592o	*17280*	864o

A járőr elől a halálba.

Nagykanizsa, augusztus 21.

— *Saját tudósitónktól.* —

Horváth János 6. gyalogezredbeli közvitéz Szent István napján este 10 órakor a Délzalai Takarékpénztár épületének második emeletéről az udvarra vetette magát és szörnyet halt.

Az öngyilkosság előzményei a következők:

Horváth János közvitézt, aki már több izben megszökött ezredétől, az utóbbi napokban 3o nap laktanyafogságra itélték. — Büntetése dacára Horváth Szent István napján elhagyta a laktanyát és felkereste barátnőjét, aki a Délzalai épületének második emeletén lakó egyik családnál állt szolgálatban.

Mikor a laktanyában észrevették Horváth eltünését, járőrt küldtek utánna, a járőrparancsnok már tudta, hol kell keresni Horváthot.

Csöngettek az ajtón s amig a járőrt a megijedt leány beengedte az előszobába, Horváth János, ujabb büntetéstől való félelmében a cselédszoba ablakán keresztül levetette magát az udvarra.

A zuhanásra és a lány sikoltozására a járőr figyelmes lett, de a szerencsétlenen már nem lehetett segiteni. A leány hirtelen idegggörcsöket kapott s egy félreeső helyre bezárva magát, vadul sikoltozni kezdett, a dörömbölő járőrnek nem nyitva ki az ajtót.

Ugy kellett feltörni s a leányt beszállitották a közkórházba. Reggelre jobban lett, de a délelőtt folyamán meglátta ablakából a halottas kocsit, ami Horváth holttestét szállitotta ki a temetőbe és kiszökött a kórházból. A temetőbe rohant, ahol egy fára felakarta magát akasztani. A temetőben posztoló rendőr észrevette és megakadályozta az ujabb öngyilkosságot.

A lányt beszállitották a rendőrségre, ahol hosszabb vallatás után azt mondotta, hogy azért akart öngyilkosságot elkövetni, mert félt, hogy a rendőrség őt teszi felelőssé Horváth haláláért.

Megigértették vele, hogy nem próbálkozik többet az öngyilkossággal és elbocsátották a rendőrségről.

— **Hirdetmény.** Mindazon bármi néven nevezendő ásványolaj termékek kereskedésével avagy feldolgozásával foglalkozó személyek és cégek, akiknek f. évi aug. hó 21-én birtokukban, avagy őrizetében 1o métermázsát meghaladó ásványolaj termékük (petróleum, benzin, kocsikenőcs) van, kötelesek azt a helybeli városi m. kir. pénzügyőri szakasznál (Teleki utca 35. szám) ujabbi pótadózás végett két egyenlő példányban különbeni érzékeny birságolás terhe mellett f. évi és hó 28-ig pontosan bejelenteni, azután a pénzügyőrség a készleteket leltározni fogja. Nagykanizsán, 1923. évi aug. hó 2o án. *Lábay József*, magy. kir. pénzügyőri főbiztos, városi biztosi kerület vezetője.

— **A Balatoni Szövetség kiállitása.** A Balatoni Szövetség f. év szeptember hó 15—23. napjain Balatonfüreden borászati, kertészeti- és ipari kiállitást rendez. A szövetség ama megkereséssel járult a helybeli ipartestülethez, hogy hasson a testület oda, miszerint városunk iparostársadalma ugy készitményeinek kiállitásával, mint személyes megjelenéssel a kiállitás fényét és eredményét emelni sziveskedjék.

Készséggel adunk a megkeresésnek helyet és kérjük iparostársainkat, hogy a kiállitást tőlük telhetően támogatni sziveskedjenek. — *Az ipartestület elnöksége.*

— **Özv. Végh Lászlóné** Király-utca 14 Elvállalja a legkényesebb izlésnek megfelelő fehérneműk varrását. Ugyanott fehérvarráshoz és fehérhimzéshez tanitványok felvétetnek.

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár ut 2. szam. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

SPORTÉLET.

A 6. gyalogezred eredményes szereplése.

A hadsereg VIII. hó 18, 19 és 2o-án Budapesten lebonyolitott országos athletikai versenyén háziezredünk, a 6. honvédgyalogezred tünt ki elsősorban.

Az ezred részletes eredményei a következők:

Tiszti egyéni számok: 1oo méteres síkfutás: 1. vitéz Farkas főhadnagy 11 2 p. Gerelyvetés: 1. Vilde hadnagy 2·5o m. Sulydobás: 2. vitéz Hollós főhadnagy 9·69 cm. Magasugrás: 1. vitéz Farkas főhadnagy 158 cm. Diszkoszvetés: 3. vitéz Hollós főhadnagy 3o·7o m. Távolugrás: 3. vitéz Csikós főhadnagy 6·o3 cm., vitéz Farkas főhadnagy a 11o m. gát- és 4oo méteres futásban, tekintettel, hogy ezen számok a 1oo méteres síkfutás előtt voltak, visszalépett:

Legénységi számokban: 1oo m.: 2. Kafka őrv. 11 7 mp. (Holtversenyben első, az elsőségért ujból kellett volna futnia, de az olympiai stafféta után, hol 4oo métert futott) következett a pótverseny és igy visszalépett. 4oo m: 2. Kafka őrv. 56 2 mp. 8oo m.: 1. Markó tizedes 2 28 mp. 15oo m.: 1. Markó tizedes 4 p. 26·4 mp. erős ellenfelekkel, könnyen nyerve. Sulydobás: 1. Szép szakaszvezető 1o·78 m. 2 Kurucz szakaszvezető 9 99 m. Diszkoszvetés: 1. Szép szkv. 31 38 m. 2. Kurucz szkv. 3o 96 m. 15 km. távgyaloglás: 3. Kámán honvéd. 5ooo m. futás: 2. Kozma honvéd 17 16 11o m. gátfutás: 3. Kafka őrv. Rudugrás: 2. Kurucz szkv. 255 cm. Gerelyvetés: 1. Kurucz szkv. 39 8o m.

Csapatversenyszámokban: 1o×1oo m. stafféta: 2. 6/I. zlj. csapata 2 p. 9 mp. Olympiai stafféta: 1. 6/I. zlj. csapata, vándordij másodszor nyerve. 4ooo m. futás: 5 ös csapatverseny: 1. 6/III. zlj., vándordij először nyerve. 15 km.-es távgyaloglás, 5 ös csapatverseny: 1. 6/III. zászlóalj, vándordij másodszor nyerve. Összesen: 11 első helyezés, 8 második helyezés és 5 harmadik helyezés.

A kanizsai rendőrlegénység futballcsapata Kiskomáromban.

A kanizsai államrendőrség nemcsak arra helyeznek sulyt, hogy a legénység kötelességét hüen, pontosan teljesitse, hogy hivatása magaslatán álljon, de hogy ép testben ép lélek is lakozzék. Gonddal ügyelnek a legénység szellemi és testi ápolására. Igy megalakitották a „Zrinyi" Sportegylet keretében, mint annak szakosztálya a rendőrlegénységi futballcsapat amely szabadidejét a testápolásnak, az erőfejlesztésnek, a sport különböző ágának, de különösen a labdarugásnak szenteli A csoport már elég számbavehető eredményről tud beszámolni. A rendőrlegénység ezen szakosztályát *Stuller* László főfelügyelő, de főleg *Jelenek* Szilárd felügyelő alakitották, akik egész egyéniségük latbavetésével szolgálják a maguk elé kitüzött feladatot.

Vasárnap délelőtt a rendőrség futballosztálya kiment Kiskomáromba, hogy az ottani labdarugókkal összemérjék erejüket. Velük ment dr. *Valentény* Mihály államrendőrségi kapitány, *Jelenek* Szilárd felügyelő és *Görög* József fogalmazó. A kanizsai rendőrök az eredményt produkálták, amennyiben 4:1 — Nagykanizsa javára — sikerült elérni.

Derék rendőreinket még sokszor fogjuk látni a különböző barátságos mérkőzéseken s hisszük, hogy hasonló eredménnyel, mint Kiskomáromban.

SzSE—NTE 2:2 (2:0.)

A szezon első bajnoki mérkőzése érdekes és izgalmas sportot nyujtott. A csapatokon meg sem látszik a nyári pihenő. — Oly hevesiramban s oly szép stilusban játszottak az átázott, csuszós pályán is, hogy mindenki a legteljesebb megelégedéssel távozott a mérkőzésről. Bizonyos, hogy mindkét csapat az idén is az elsők közt lesz. Bár az NTE szebben játszott s gyakrabban volt frontban, mint a szombathelyiek, mégis az SzSE ért el két gólt az első félidőben, mert az erős nappal szemben az egyébként kitünő formában levő Modovics a védést meg sem kisérelhette. A második félidőben még jobban belefekszik az NTE s a jó formában levő csatárainak sikerül is a 3o ik percig kiegyenliteni. A győztes gólért folyik ezután a küzdelem, az SzSE jobban birja tüdővel, erősen szorongatja a kifulladt kanizsaiakat, de a védelem, Harangozóval az élén, résen van, minden támadást szétrombol, sőt még támadásba is viszi csatársorát. Eredményt azonban már egyik fél sem tud elérni. A szombathelyieknél a védelem, a kanizsaiaknál inkább a csatársor tünt ki, melynek legjobb embere Palkó volt.

Benes szerencsét kiván Magyarországnak.

Prága, aug. 21. (Express távirat.) A prágai magyar követség Szent István napján a máltai lovagrend templomában Villányi rendkivüli követ vezetésével teljes számban részt vett az ünnepi misén. E alkalommal Benes és többen a követségnek szerencsekivánataikat fejezték ki.

Dühöng a szökőár Koreában.

London, aug. 21 Londonból jelentik, hogy a koreai partokon pusztitó szökőár folytán 345 ember életét vesztette és több mint 1ooo ember eltünt.

KÖZGAZDASÁG.

Hogyan lehet a szőlőt értékesiteni?

Bár szüret felé közeledünk, legtöbb helyen a tavalyi, sőt még a két esztendő előtti bor is ott áll a pincében, mert a magyar bort, az ország megcsonkitása miatt, igen nehéz külföldön értékesiteni A hordók ára ma már jóval drágább mint a must vagy a bor és a virágzó magyar szőlőtermés válságba jutott.

A szőlősgazdák most más módon akarják értékesiteni a kiváló nak igérkező termést. Nagyarányu csemegeszőlő exporton kivül besüritik a mustot és mint mustlekvárt, mustmézet akarják értékesiteni. Az aszalt szőlő pedig ugyancsak sikerrel versenyezhet külföldön is a mazsolával.

A magyar szőlőtermelés jövője tehát ez átmeneti nehézségek dacára sem aggasztó, hiszen a „száraz" Amerikában is a szőlővel beültetett területek szaporodtak az utolsó években.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Az ünnepek alatt beérkezett sok vételi megbizás lebonyolitása a mai tőzsdén élénk forgalmat eredményezett, ennek következtében az irányzat szilárddá alakult. Az első félidőben nagy vásárlások kezdődtek, melyek magas árfolyamokat eredményeztek, ugy, hogy egyes értékek 10—15, sőt 20 százalék nyereségre tettek szert. *Különösen kiugrott a malomértékek piacán a Transdanubia*, a bankpapirok közül pedig a Pesti Hazai Első Tp. Az áremelkedések nem voltak általánosak, mert néhány szén, bánya, tégla érték 5—10 százalék veszteséget szenvedett. — Zárlatkor a hangulat barátságos, a forgalom élénk, irányzat szilárd volt. Kosztpénz 8 százalék.

Utótőzsde irányzata szilárd — Államvasut 570, Nova 138, Magyar hitel 795, Magyar—Olasz bank 75—74, Lloyd bank 38, Őstermelő 450, Georgia 1470, Viktoria butor 22, Hofherr 200, Kőszén 2600, Városi bank 30, Szolnoki 42500.

Esti magánforgalomban üzlet kevés fordult elő, irányzat továbbra is szilárd. Magyar hitel 8oo, Államvasut 57o, Salgó 68o, Déli vasut 165, Angol—Magyar bank 145, Magyar—Olasz 78, Kőszén 26oo, Hazai bank 37o, Telefon 15o, Lipták 5o—51, Osztrák hitel 19o, Rima 21o.

Valuták és devizák:

Napoleon 83800, Font (London) 87400 89800, Dollár (New-York) 19300—19600 Francia frank (Paris) 1070-1100, Márka (Berlin) 30 65, Olasz lira (Milano) 835—860, Osztrák kor. (Bécs) 26·80—28·20, Lei (Bukarest) 8650- 9350, Szokol 588—592 Svájci frank (Zürich) 3440 3660, Dinár (Zágráb) 200—218 0, Lengyel márka (Varsó) 800-900 Amsterdam 7500. — Koppenhága 3541—3660. Krisztiánia 3130-3250, Stockholm 5005-5245.

Nemesfémek: Ezüst 1 koronás 235o, forintos 638o, 5 koronás 1218o, arany 2o koronás 128—129ooo.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 76500 - 76000, egyéb 76000-76500 rozs 47600-48 00 takarmányárpa 51000-65000 sör 0000-0000 zab 650 40 68000 tengeri 700 0—72000, repce 145000, korpa 37000 38000, köles —·—.

Irányzat lanyha nagy kinálat mellett. Buza bpesti a tőzsdeidő elején 8oo. később 78 és fél, majd 76 és fél, vidéki 74 és fél. Rozs 48—48 és fél bpesti, 44—44 és fél vidéki. Bab 1 tétel bpesti 145, Árpa bpesti 53—54, állomási 49—49 és fél. Tengeri bpesti 72, vidéki 68—69, szeptemberre 1 tétel 92, Zab 63 állomáson, áru bőven van.

Lisztpiac. Buzadara 14oo—15oo, oo ás liszt 13oo—14oo, o-ás liszt 12oo—13oo, 2 es liszt 11oo—12oo, 6 os liszt 9oo—1ooo, 8-as liszt 4oo—42o, buzakorpa 35o—37o, 75 százalékos rozsliszt 7oo—8oo.

Vetőmagpiac. Biborhere 147o, Fehérhere 65oo, Baltacim 8oo, Bükköny 9oo—1ooo, Bükköny zabos 8oo—9oo, Bükköny szöszös 15oo—25oo, Bab fehér 11oo—12oo, Bab tarka 9oo—1ooo, Borsó 85o, Borsó viktória 1ooo—12?o, Mák 3ooo—32oo, Napraforgó 75o, Napraforgó szürke 7oo, Len 11oo, Kender 85o—9oo, Mustár 12oo—5oo, Köles 75o—8oo, Köles szürke 7oo—5o, Káposzta repce 135o—145o.

Marhahusvásár. Marhahus 1. r. egészben 68oo—85oo, hátulja 76oo—9ooo, eleje 67oo—82oo, II. r. egészben 56oo—65oo. Növendék marha I. r. 63oo—4oo, borju (élött bőrbe) 75oo—85oo. Készlet nagymarha 116, eladás 96, növendék marha 8, eladás 4, borju 45, eladás 3o. Marhabőr 88oo—94oo, borjubőr 1o5oo—115oo, faggyu 2—65oo. A vásár közepes volt.

Sertésvásár. Felhajtás 18oo, elkelt 8oo. Könnyü sertés 68oo—7ooo, közép 7ooo—2oo. Zsirsertés I. r. 73oo—75oo, kövérsertés 78oo, zsir 11ooo, szalonna 85oo, sózott szalonna 9ooo, szalonás félsertés 86oo—8oo. Vásár közepes volt.

A budapesti tőzsde záró árfolyamai

A budapesti tőzsde délután 1 órai záróárfolyamai a következők:

Államadóssági kötvények

Aranyjáradék	—
4% kor. jár.	—
4% koronajár.	—
6% hadik.	—
5½% hadik.	—
4% nem n. kor. jár.	—

Bankok

Ang.-M. b.	147000
Hazai	375000
Agrár	60000
Magy. Hit.	785000
Jelzálog	59000
Leszámit.	175000
Ol.-M. bank	73000
Osztr. Hit.	193000
Salgó	685000
Rima	200000
Közuti	45000
Városi	70000
Délivasut	155000
Államvasut	565000
Nova	135000
Angol	—
B. Agrár	78000
Iparbank	—
Földhitelb.	375000
Hermes	90000
Horv. szl. j b.	78000
Ingatlan	310000
M. Cseh iparb.	60000
Forgalmi	68000
Ker. Hitel	
Magyar-Német	59000
Közp. Jelzál.	49000
Városi bank	29000
Merkur	44000
Nemz. b. és tak.	70000
Keresk. B.	490000
Lloyd bank	40000

Takarékpénztárak

Belvárosi tp.	74000
Lipótvárosi	41000
Fővárosi	150000
Kőbány. Tak.	35000
Által. Tak.	220000
M. orsz. közp.	235000
Hazai első	5100000

Biztositók:

Első M. Bizt.	5300000
Foncière	410000
Magy. Franc.	—
Jég	330000
Pannonia b.	1300000

Malmok

Bors. M.	290000
Concordia	120000
Békéscsabai	135000
Budapesti	238000
Törökszmiklós	50000
Gizella	145000
Hungária	150000
Királymalom	92000
Viktória	415000
Tr. Danubia	138000
Union gőzm.	—

Bányák és téglagyárak

Beccsini	125000
Bors. szén	400000
Szentlőr.	170000
Cement	260000
Északi szén	—
Szászvári	520000
Kohó	900000
István tégla	—
Kőb. gőzt.	150000
Drasche	280000
Magnezit	2600000

Aszfalt	105000
Ált. Kősz.	2500000
Kerámia	120000
Nagybát.	265000
Ujlaki	180000
Urikányi	1250000
Beck m.	150000
Bauxid	280000

Nyomdák

Athenaeum	245000
Franklin	2000000
Globus	54000
Kunossy	36000
Pallas	64000
Révai	69000
Rigler	75000
Stephaneum	39000

Vasművek és gépgyárak

Koburg	—
Csáky	62000
Gazd. Gy.	170000
Fegyver	1350000
Frankl	95000
Ganz-Dan.	24000000
Ganz-Vill.	2250000
Gép és vasut	128000
Győrffy	110000
Hofherr	205000
Kassab	68000
Kühne	135000
Láng	250000
Lipták	48000
Mág	112000
Magyar acél	410000
Belga fém	180000
Motor	115000
Ólomárugyár	42000
Vegyipar	43000
Vagongyár	165000
Roessemann	85000
Schlick	190000
Schuller	95000
Teudloff	100000
Wörner	59000
Chaudoir	185000
Rex-Lloyd	23000
Fábián vas	25000
Cellner	175000
Interrex.	65000

Különféle vállalatok

Légszesz	850000
Bárdi	42000
Baróti	30500
Bóni	140000
Brassói	620000
Chinoin	75000
Danica	155000
Diana	25000
Egisz	64000
Egy. izzó	675000
Textil	30000
Gyapjumosó	143000
Papir	70000
Részvénysör	3.5000
Sövő Kötő	100000
Spódium	500000
Temesi sz.	110000
Dorogi	50000
Délcukor	600000
Star	32000
Felten	750000
Fiumei rizs	—
Flóra	260000
Fővárosi sör	110000
Goldberg.	98000
Gschwindt	355000
Halkeresk.	77000
Műtrágy.	590000
Horvát cuk.	850000
Hungária	2000000
Juta	275000
Kábel	2500000

Karton	145000
Keglevich	28000
Keleti Murányi	95000
Királyautó	17000
Királysör	78000
Klein	25500
Klotild	150000
Polgári sör	500000
Krausz szesz	120000
Liget szan.	42000
M. Cukor	3600000
Lámpa	300000
Auer	255000
K. és lenipar	150000
Őstermelő	430000
Pamut	315000
Gumi	250000
Szalámi	35500
Vasuti forg.	250000
Merosi pet.	105000
Mezőg. ip.	130000
Oceán	45000
Olajipar	163000
Pann. sör	54000
Phöbus	66000
Rothmüller	43000
Dtull sertés	100000
Vander	63000
Lukács	—
Ált. Gáz	35000
Püspöki	72000
Royal szálló	170000
Schwartzer	120000
Szeg. kender	55000
Szikra	125000
Stummer	18000.0
Telefon	140000
Tem. sör	100000
Tokaji	100000
Török	33000
Turul cipő	—
Unió szinh.	26000
Várm. mezőg.	39000
Vasm. vill.	75000
Vill. pezsgő	53000
Zagyvapálf.	117000
Mezőh. cukor	440000
Kissling	45000
Mérleg	95000

Faipari vállalatok

Merkurfa	20000
Cserző	27000
Dunaharaszti	20000
Egyes. fa	47000
Foresta	—
Fournier	62000
Gutmann	550000
Hazai fa	2·0000
Honi fa	44000
Körösbányai	20000
Különl. épit.	26000
Lignum (hifi)	165000
Magyar ált. fa	—
Amerikai fa	57000
Erdő	19000
M. Lloyd	140000
Malomsoky	27000
Nemzeti fa	240000
Lichtig	25500
Uj Ofa	720000
Orsz. fa	—
Rézbányai	72000
Szlavónia	100000
Union	—
Vik. butor	22500
Zabolai	240000
Zentai	25500
Mftr.	500000

Közlekedési vállalatok

Adria	—
Atlantika	82000
Levante	675000
Bur	36000
Miskolci vill	55000
Tröszt	180000

Főszerkesztő: Szekeri Pósch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Apróhirdetések

Minden szó 10 korona, vastagabb betűvel 20 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Házhoz megyek varrni Singer Pálné, Arany János-utca 10.

Két kisebb szobát elcserélünk nagyobbal, magas felépés mellett. Cim Jancsecz cipőüzletében. 8004

Gyapjut vesszünk termelőktől Gyenes és Vida kalapgyár, Nagykanizsa. 7973

Két vidéki uri gyermeket az iskolaév tartamára [illegible] szobával, teljes ellátással vállal nagykanizsai uri család. Cim a kiadóban.

Balkaros gépemen elfogadok uj felsőrész és [illegible] Petróczíné, Petőfi-u. 14/a. 8038

Cséplőgép lokomobil és favágó fűrész hozzá, használt, de jókarban levő megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 8035

Keresek szeptember 1-ére a város belterületén csinosan butorozott szobát. Cim a kiadóban. 8041

Irodakisasszony [illegible] és ügyvédi irodába azonnal beléphet Király u. 43. 8030

Szentgyörgyvölgyön (Zalamegye) forgalmas helyen 8013
üzletház rendezve, mészárszékkel
és néhány hold földdel együtt 1924. január 1-éro bérbe adó. — Bővebbet
Lévárdi Rezső sörgyári tisztviselőnél Nagykanizsán.

Gálos Károly és neje szül. Babolcsay Magdolna ugy a maguk, mint gyermekeik Magdolna és Gabriella nevében fájdalomtól megtört szivvel tudatják, hogy forrón szeretett kisleányuk

ILONKA

2½ éves korában elhunyt. Temetése f hó 22-én délután 5 órakor lesz a róm kath. temető halottasházából.

Nagykanizsa, 1923. aug. 21.

Babolcsay József és neje szül. Zakáll Anna nagyszülei.

Felhivom a n. é. közönség figyelmét, hogy a raktáron levő összes **SZŐRME-ÁRUKAT** leszállitott árakon kiárusitom. — Sok pénzt takarit meg, ki most nálam szükségletét fedezi. Tisztelettel
FORGÁCS REZSŐ, berlini szőrme- és szőrsárubája **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**
Javitások, átalakitások pontosan és tökéletesen eszközöltetnek

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétek és fekete szövetek.
Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék!**
Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az **„Arany Kakas"**-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér 21. szerezhető be.
Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon jó barátainknak, illetve ismerőseinknek, akik feleségünk jó férjem, illetve atyánk elhalálozása alkalmával fájdalmunkat bármiképpen enyhiteni szivesek voltak, fogadjak hálás köszönetünket.

Özv. Koller Nándorné és gyermekei.

Nagybani árakat szamitunk, **ha kicsinyben vásárol is.**
KEMÉNY ÉS FISCHMANN BUDAPEST,
Rákóczi-ut 20. Keleti pályaudvar közelében
Kémiai és divatáruk, szőrme, bőrszőrmék, karinok, finomak, férfi és női szőrmék stb., sib.
Vásárlóinak elitfonásunk nagy raktára. 7197

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk **legmagasabb** napi áron.
Felhivjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy az állam részére történő gabonavásárlási akció igen rövid ideig fog tartani.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycim: Futura. Telefonszám: 123.

FÜSZEREIT m'előtt értékesitené, saját érdekében nézze meg a kirakatunkban lévő napi árakat. Minden féle ékszereket **óriási** árban veszünk.
GELLÉRT TESTVÉREK
Budapest, VI., Eötvös-u. 6. szám.

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kék csillag"-hoz
NAGYKANIZSA
Telefonszám 388. Központ szálloda.

Villanyfelszerelési cikkek.
Zsinorok, huzalok, **villanykörték,** minden feszültségben, csillárok, művészi **solyam** lámpaernyők. Szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be **Jellauvilnál**
Budapest, VIII., Nápszinhás-u. 27.
Keleti pályaudvar közelében. 7196

MEGHIVÁS.

A Transdanubia Egyesült Gőzmalmok Részvénytársaság Nagykanizsa **1923. évi augusztus hó 29 én délutáu 4 órakor** tartja meg a vállalat telepén lévő igazgatósági épület tanácstermében

XIII. évi rendes közgyülését,

melyre a t. c. részvényesek czuton meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Kiküldése egy jegyzőnek a közgyülési jegyzőkönyv vez.tésére és két részvényesnek a közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadások és évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése.
3. A felügyelőbizottság és választmány tisztelet.dijának megállapitása az 1922/23. üzletévre.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
5. Két igazgatósági tagnak 5 évre való megválasztása.
6. Egy felügyelőbizottsági tagnak három évre való megválasztása.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 19. §-a értelme en csak azon részvényesek szavazóképesek, akik részvényeiket legkésőbb három nappal a közgyülés megtartása előtt a vállalat pénztáránál, vagy a következő bankintézetnél letétbe helyezik: Magyar Földhitelintézet Budapest, Dunántuli Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Kaposvár, Steiermärkische Escompte-Bank Graz

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Deák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben
rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült
ARGENT féle
cipőt hord
Javitások gyorsan eszközöltetnek.
Kézzel varrott duplatalp a
SZANDAL utánrendelhető

Szabó Antal
fegyver, lőszer és sportüzlete
Vadászfegyverek,
töltények és felszerelés, tárgyak.
Kerékpárak
ujak és használt k vétele és eladása
Motorkerékpárak,
kerékpárgummik.
Fényképészeti szaküzlet.
Tenis, futball és atlétikai felszerelések.

Ajánlunk legolcsóbban, mig készletünk tart:
Szuperfoszfátot **julius, augusztus, szeptemberi** szállitásra, vevő betszése szerint
40%-os Kálisót, Kainitot, továbbá
Mésznitrogént, Kénsavas-Ammoniákot,
egész vagonrészletekben közvetlen a gyárból és kisebb mennyiség vásárlásánál
itteni raktárunkból
szállitva.
Melis és Pintér, Szombathely
Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társ. képviselője.

Pintér István
fegyvermüves, autó, kerékpár és irógépjavitó intézete
József főherceg-ut 57. sz.
T. C.
Az e digi Cimmermann és Pintér cégből kiléptem és a fenti cég alatt uj vállalatot létesitettem. Elvállalok minden, a fenti szakmát a vágó munkálatokat a legpontosabb kivitelben.
Megrendelveket és érdeklődéseket kérem **Szabó Antal sportüzletében** leadni és előre is biztositom, hogy szives rendelőimi a legelőnyösebben leszünk kiszolgálva Tisztelettel:
8097 **Pintér István**

ÜVEGEZÉST úgy helyben, mint vidéken a legolcsóbban vállal
Mindennemü üvegárú a legjutányosabban beszerezhető:
GAÁL LÁSZLÓ
üvegkereskedése
Eötvös-tér 5. szám alatt
Müller vaskereskedővel szemben.

GYAPJU-
festést, mosást, 7091
gyapjufonálfestést
vállal, gyapjuszövetket fest, dekatál és présel, modern porszátgyártással kiszerit, az ország első bőr-appretura telepe a
Kelenföldi Textilfestő és Gyapjuárukiszerítő R.-T. Budapest
Iroda: Országház-tér 4. Gyár: Lenke-ut 117.

Hirdetmény.

Az O. F. B. 13298/1923. számu itélete alapján a nagykanizsai határban kimészonbérletekhez juttatandó érdekelteket ezennel felhivom, hogy a Nagykanizsán 1923. augusztus 2-án fenti itélet végrehajtása céljából felvett jegyzőkönyv 7 ik pont 2 ik bekezdése alapján a felmérési költségeket alulirott okl. mérnöknél (Bajcsy-utca 4.) naponta 10 tól 12 ig **f. évi szeptember hó 1-ig** annál inkább befizessék, mert ellenkező esetben a kiosztási tervezetből kihagyatnak és úgy tekintetnek, mint aki a bérlet területet igénybe venni nem óhajtja.

Költségek:

400	négyszögöles	parcella	7500 K
600	„	„	8200 „
800	„	„	9000 „
1200	„	„	10500 „
1600	„	„	12000 „
2400	„	„	15000 „
3200	„	„	18000 „

Nagykanizsán, 1923. augusztus 21.

Wallgurszky Béla
okl. mérnök.

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadböröket** a legmagasabb napi árban vesz
FORGÁCS REZSŐ,
NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 189. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 23. Csütörtök Egyes szám ára 150 korona.

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám József 73-61.

Előfizetési ára: Egy hóra 3000 K, negyedévre 9000 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

A „független Irország."

Az irek hazafisága olyan, mint az örök tüz: soha egy pillanatra nem alszik ki. Az angolok különféle szinjátékokat rendeznek: kibékülést, felszabaditást, önállósitást, jog bővitést és sok minden egyebet, minek az lett volna a feladata, hogy az ireket kezesekké és jó angol alattvalókká tegye. — Legutóbb, mikor a probléma igazán már nagyon kiáltott a megoldás után s miker cserébe még Indiában és Egyptomban is egyidejüleg kiujultak az oblikát „problémák", az angolok kénytelenek voltak teljesen függetleniteni Irországot, melynek a „szabad ir nemzet" hangzatos cimet adták s egyebekben is ugy tettek, mintha a felszabaditást komolyan vennék. Valójában azonban gondoskodtak róla, hogy a velük lepaktált ir kormány segitségével Irország épp oly szerves része legyen Britanniának, mint előbb volt. Csoda-e, ha az igazi, a sinfein táborba tömörült irek észrevették az otromba csalást és semmiképp sem helyeselhető, de érthető zavargásokkal és véres borzalmak rendezésével tiltakoznak a leleplezett angol uralom ellen. De Valera, a vezérük, ki egy izben közeledett az angolok felé, most ujra szálka lett az angol kormány szemében s ezért vasárnap Cunis irországi városkában, épp abban a pillanatban, mikor egy népgyülésen beszédébe akart kezdeni, letartóztatták. Az angol kormány kijelentette, hogy addig, mig zavart okozhatna, nem is bocsátják szabadon. De Valera tehát igen hosszu fogházra lehet elkészülve.

Német munkásság tiltakozása a Ruhr-vidéki megszállás ellen

Berlin, augusztus 22. (Expressz távirat.) A hányamunkások szövetségének értekezlete elhatározta, hogy a Ruhr-vidék megszállása ellen minden ellenállást kifejt. A szövetség ünnepélyesen tiltakozik a Ruhr-vidék elszakitása és a forgalom megakadályozása ellen.

Ujabb bünvádi eljárás indul Lendvai István ellen.

Budapest, aug. 22. Lendvai István Cegléden augusztus 20-án beszámolót tartott és beszédében — mint ismeretes — olyan kitételeket használt, amelyek sértőek a kormányra.

A beszédben elmondottak miatt ma délelőtt Daruváry Géza helyettes miniszterelnök megadta az ügyészségnek azt a felhatalmazást, amelynek alapján a bünvádi eljárást Lendvai István ellen meginditják.

Az ügyészségnek adott felhatalmazás a következőképp szól:

A minisztertanács az 1914. évi 41-ik törvénycikk 8-ik § a alapján felhatalmazza a királyi ügyészt arra, hogy Lendvai István budapesti lakos által Cegléden 1923 augusztus 20. napján tartott beszámoló beszédében a magyar királyi kormányt sérelmező, állitólag elkövetett rágalmazás és becsületsértés vétségének megtorlása végett a bünvádi eljárást hivatalból inditsa meg. Budapest, 1923. augusztus 22-én Daruváry Géza s. k.

Az ügyészséghez megküldötték a beszéd hiteles szövegét, amelyben az inkriminált rész a következő:

„A Bethlen-kormány nemcsak panamista, hanem erkölcsi érzéke sincs arra, hogy elhagyni helyét. Erkölcsileg már bitófa lóg, tehát hagyja el a helyét. Meg kellett érni a nemzetgyülésen, hogy miniszterek, vagy ők, vagy feleségeik révén ajándékrészvényekhez jutottak és a miniszterek, magasállásu tisztviselők és képviselők egyenesen abból szereztek vagyont, hogy a tőzsdén játszanak és nyomják lefelé a pénz értékét."

Nem mond le Kállay Tibor.

Budapest, aug. 22. A nemzetgyülés folyosóján ma az a hir terjedt el, hogy Kállay Tibor pénzügyminiszter megválni készül tárcájától. A M. T. I.-át illetékes helyen felhatalmazták, hogy a sajtó utján ezen téves hirt megcáfolja.

Itéletidő Szegeden.

Szegeden, aug. 22. (Telefon.) A Szeged környékén tomboló jégvihar pusztitásairól a következő részleteket kaptuk:

A város környékén közel két órán át tartó jégeső pusztitott.

Az itéletidő az idei őszi termést teljesen tönkretette. A kukoricát annyira elverte a jég, hogy csak a csupasz szára maradt meg. A babot valósággal a földbe gyurta, mig a szőlőtermést ugy letarolta, hogy igen nagy területen csupán a tőkék maradtak meg.

Hozzávetőlegesen mintegy tizezer holdnyi területen vonult végig a jégvihar, amely egyébként az élő állatokban is nagy kárt okozott. A tanyaudvarokon szárával hullottak el a szárnyas jószágok a sulyos jégdarabok ütései alatt. — A jégverés megrongálta a házak falait is. Legnagyobb volt azonban a pusztitás a szerb megszállott területen. Horgoson egyetlen ház ablaka sem maradt épen.

Martonoson a vihar lesodorta egyik szélmalom tetejét és azt egy házra dobta. A bentlakók szerencsésen megmenekültek. Magyarkanizsán a Tisza-parti gőzmalom kéményét döntötte le a vihar. S onnan érkező hirek szerint két asszony és egy gyermek a romok alatt lelték halálukat.

A francia válaszjegyzék.

Páris, aug. 22. (Sajtóratávirat.) A francia válaszjegyzék többek között a következőket tartalmazza: A francia kormány reméli, hogy fejtegetéseit az angol francia tárgyalások számára alapul elfogadják. A válasz egyáltalán nem az utolsó szó Franciaország részéről, az csupán kezdeményezéseket tartalmaz, amennyiben a garanciák és a fizetési mód kérdéséről van szó. A francia kormány hajlandó megfontolás tárgyává tenni más részről kiinduló komoly javaslatokat, feltéve, hogy olyan garanciákat ajánlanak, amelyeket a francia kormány a maga biztonságának céljából a saját javaslatainak egyenértékűeknek talál és amennyiben a javaslatba hozandó fizetési mód ugyanolyan eredményeket igér, mint a francia kezdeményezés.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, aug. 22. Tiznapos szünet után ma ismét ülésezett a Ház. A mai ülést fél 11 óra után nyitotta meg Sztitovszky Béla elnök.

Bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben értesiti a Házat, hogy a kormányzó ur Őfőméltósága szabadsága tartamára a miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával dr. *Daruváry* Géza külügyminisztert bizta meg. Ezután felolvassa az Egyesült Államok köszönő levelét, a Háznak Harding elnök halála alkalmával kifejezett részvéteért. Majd áttérnek a valorizációs törvényjavaslat részletes vitájának folytatására, melynek elfogadása után az épitkezéseknél adható adókedvezményekről szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

Temesváry Imre előadó részletesen megindokolja a javaslatot, mely megnevezi mindazokat az eseteket, amelyeknél adókedvezményekről szó lehet.

A javaslat szerint kedvezményben részesül az a vagyon is, amelyet — ha a közvetlen multban szerezték is — épitkezésre forditanak. — Több felszólalás után az elnök napirendi javaslatot tesz, mely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja.

Rassay Károly a napirendhez szólva, szóvá teszi Lendvai István mentelmi ügyét kérve, hogy a holnapi napirendben Lendvai mentelmi ügye is szerepeljen.

Daruváry Géza külügyminiszter a miniszterelnök helyettese hozzájárult Rassay indítványához és az elnök ily értelemben határozott.

Ezután áttértek az interpellációk tárgyalására.

Induljon meg országosan és tervszerűen a faültetés.

Akár az ujságokat olvassuk, akár a gazdasági és közgazdasági folyóiratokat, vagy könyvekot forgatjuk, akár komoly előadásokat hallgatunk, a refrain mindig csak egy: többtermelés.

Ezt hangoztatja ma mindenki ebben a csonka országban, ez az a kényelmes nyereg, amelybe nagyon könnyen fel lehet ülni és nagyon könnyen benn is lehet cső csülni, de csak addig, mig el nem kezd alatta ficánkolni a ló. Akkor azonban nagyon könnyen ki lehet esni a nyeregből. A ló pedig hamarosan kezd lezgi mozogni, mert neki nem elég csak hallani, hogy Igy, meg ugy kellene a lóval bánni, ezt meg azt, ennyit meg annyit kellene neki enni adni, a ló enni is akar, gyakorolni is szeretné azt, amit koponyák elméletben kifőznek.

Igy vagyunk a többtermelésnek is. Jó pár vagon toll elfogyhatott már abban az irásban, sok száz tüdő elkophatott már abban a beszédben, mely a többtermelésről elhangzott. Ha nincs is eddig valami sok eredménye (sőt — eddig talán semmi sincs!) az elhangzott szónak és a napvilágot látott beszédeknek.

tűnek, annyit talán mégis sikerült elérni, hogy a levegőben van a többtermelés problémája. Egyelőre ez is eredmény. Egyszer majd csak történik is valami ezzel a sokat emlegetett többtermeléssel.

Addig is napirenden kell tartanunk az eszmét, melynek meg kell valósulni mihamarabb, ha azt akarjuk, hogy megélhessen és — jól élhessen ennek a kis, csonka országnak ez a sokat szenvedett népe.

A többtermelés áldásait csak ugy élvezhetjük, ha azt minden téren (mezőgazdaság, ipar, stb.) keresztülvisszük. A mezőgazdasági többtermelés egyik ága lehetne a gyümölcstermésnek a lehető legnagyobb fokig való emelése.

Erre vonatkozólag egy, e tekintetben mértékadó egyénlség, a Zalai Közlöny munkatársa előtt oda nyilatkozott, hogy a gyümölcstermés fokozása Magyarország részére, különösen a mostani viszonyok között beláthatatlan következményekkel járhatna.

Több száz milliárdos bevételre tehetne szert az ország — ugy mond informátorunk, — ha a gyümölcsfaültetés országosan és tervszerüen megindulna.

Magyarországon kevés a fa, különösen a gyümölcsfa. Egy utszélnek sem szabadna üresen, fa nélkül állnia. Lehetne egyrészt szederfákat ültetni s ezzel a selyemtenyésztést fellendíteni, másrészt a mezei ésdülőutak mellé a gyümöcsfákat.

Magyarországon sem szabad utnak lenni, melynek szélén nincs fa, különösképpen szeder- és gyümölcsfa ültetve. Lehetne még gyümölcsfákat ültetni a rétek, kaszálók szegélyeire, legelőkre, erdőszélekre, sőt mintegy gyümölcserdőket lehetne létesíteni.

A szederfák ültetésével egyidőben meg kellene indulnia a selyemtenyésztés ismertetésének is. A selyemtenyésztés óriási fontosságát ma már mindenki belátja; fontos az a termelő jelentős jövedelmi forrásán kivül is országos szempontból.

A gyümölcs-többtermelés folytán pedig, a nagymérvü kivitel következtében, számbajöhető valutajavító eszköz birtokába jutnánk. — Mindezek folytán kívánatos lenne, ha illetékes tényezők az eszmét felkarolnák és mielőbb megindulna a gyümölcsfa-akció.

Amerikai vasutszindikátus akarja bérbe venni a magyar, osztrák és német vasutvonalakat.

Az amerikai „Canadian-Pacific Co." egymilliárd francia frank kölcsön ellenében bérletet kér a magyar államvasutakra. — A magyar kormány egy hosszulejáratu francia frank-kölcsön, a Máv kötelező rekonstrukciója, uj vonalak kiépítése és a forgalmi jövedelem bizonyos százalékának ellenében magánkezelésbe adná a vasutakat. A bérbevétel esetén a DV. is amerikai kezelésbe kerül.

Budapest, augusztus hó 22.

Budapesti szerkesztőségünktől.

Középeurópa gazdasági lezüllésével párhuzamban hatalmas lendülettel indult meg az amerikai tőke inváziója, különösen, hogy távolkeleti földrészek gazdasági kiaknázását a törökök javára szabályozta és megkötötte a lausannel szerződés, viszont a dollár poziciója a sokkal megközelíthetőbb európai kontinensen is nyujt gazdag reménységü befektetési lehetőségeket. Az amerikai tőke eleinte csak az ipari és bankvállalatok iránt mutatott nagyobb érdeklődést, ujabban azonban arra a következtetésre jutott, hogy Középeurópa lezüllött országainak minden gazdasági ágazata érzékeny a dollárreagens iránt és egymás után kérnek és kapnak állami koncessziókat amerikai tőkecsoportok európai vállalatok üzemátvételére, illetve uj vállalatok alakítására.

Messze kimagaslik mindezek fölé a legujabb amerikai tőkeinvázió kisérlete. Egy vasutszindikátus, a „Canadian Pacific Co." ajánlatot tett a magyar, osztrák és német kormányoknak arra, hogy vasutvonalaikat háromnegyed évszázadra bérbevenné, aminek ellenében Magyarországnak egyelőre egymilliárd francia frank-kölcsönt folyósítana, Ausztriának is tenne hasonló arányu ellenszolgálatot, azonkivül, hogy a forgalmi jövedelemből is biztosítaná az államrészesedést. A németországi ajánlat nem történt még meg pozitiv formában, mert ott komoly belsőáramlatok akadályozzák a terv kilátásait, különösen Stinnesék részéről.

Bennünket természetesen a magyar vasutak ügye érdekel, mint ahogy komolyan nálunk történt meg az első ajánlattétel is. Jólinformált helyen erről a következőket mondották munkatársunknak:

— Az ajánlattétel hire már bejárta az egész világsajtót, mintahogy horderejében tényleg hatalmas terv kiviteléről volna szó, egy amerikai vasutszindikátus kezelésében lévő trans-európai hálózat bérletéről és teljes kiépítéséről. Kezdődnék a vonal a német Északi és Keleti tenger partjáról, végig Ausztrián, Magyarországon át Romániába a Fekete tengerig. Ez a transeurópai vasut a tervek szerint amerikai szabásu volna és már egységénél fogva is a legprecizebb forgalmi hálózatává válna a kontinensnek.

— A Magyarországot érdeklő rész az, hogy a „Canadian Pacific Co." bérletet kér a Máv. egész hálózatkomplexumára hetvenöt évre adna ezért egymilliárd francia frank hosszulejáratu kölcsönt, az üzemi jövedelemből állami haszonrészt és rekonstruálná, kiépítené a vasuthálózatot, amely teljes egészében a bérleti terminus lejártával visszaszálna tulajdonunkba. Ezzel szemben hivatalos helyen csak a terminus nagyságát kifogásolnák, különben szimpatikus az amerikai ajánlat, még abban az esetben is, ha a transeurópai vasutterv nem volna az egyéb államok ellenállása miatt megvalósítható.

— A bérletátvétel esetén élne az állam a Délivasut magyarországi vonalainak megváltási jogával, amely vonalakat is átadna az amerikai ajánlkozó szindikátusnak.

— Tárgyalások ebben az ügyben még nem kezdődtek meg, de amennyiben a tárgyalási alaptételekben megegyezés jön létre, aminek ellenkezőjét nincs okunk hinni, ugy hamarosan megtörténik a megállapodás is és a Máv. leromlott és mindjobban züllő intézménye egy korszakos fejlődés utjára kerül.

Olcsó az ujság.

Talán első pillanatra n... számnak látszik a 150 koro... amibe a Zalai Közlöny ... száma augusztus 23-tól keri... fog (bár ujságok 250 és ... koronába kerülnek ma Budap... ten) de olvasóink, csinálju... csak egy kevés számítást.

Kezdjük a legkevésbé drág... cikkel, a cigarettával:

20 fillérért 1914-ben 4 Me... phis cigarettát vagy 2 ujsá... kaptunk. Ma 4 Memphis cigare... 480 korona, két ujság pe... 150 koronájával is *csak 3... korona.*

A reggelihez öntudatlanul es... szük a zsemlyét és közben ... vassuk az ujságot. Nem is ... eszünkbe, hogy 20 fillérért ... zsemlyét kaptunk, ami most 5... koronába kerül, mig az ugya... csak 20 fillérért kapott két u... ság ma *csak 300 korona.*

Papir, papir. Például a c... garettahüvely is papir. 20 fillé... ért 1 dobozt kaptunk, ma 11... korona egy doboz. A 20 fillér... két ujság *csak 300 korona.*

És végül 10 doboz gyuf... kaptunk 20 fillérért. Ma ugyane... 1320 koronáért kapjuk. Két u... ság *300 korona.*

Nézzük csak a differenciá... A 20 fillérért békeidőben me... kapott bizonyosszámu cigarett... zsemlye cigarettahüvely és gyu... valamint az ugyanezen áré... vásárolható két ujság mai ár... között a különbség sorrendbe... 180, 260, 800 és 1020 koron... az ujság javára.

Es igy sorolhatnánk fel mé... számtalan cikket, mind messz... felülmulja a lapok árának eme... kedését.

S amig a többi áruk alatt vannak messze a békebeli minő... ségnek, addig a Zalai Közlön... messze tul áll a békebeli idő... közlönyének szinvonalain.

Vak Tamás története

Irta: Pálinkás Béla.

A majoros gazda félrecsapott tetejü viskójára felszállott a gólya. Azt hitték, hogy leány lesz, pedig fiu lett. Mert a gólyák olyan tréfás madarak, akik mindig mást hoznak, mint amit a családban várnak. No, de ez nem lett volna olyan nagy baj, ha más baj is nem lett volna. Mert a majoros gazdáék kis porontya már három napos volt és még mindig nem akarta szemeit felnyitni.

Az öreg Vér Mátyásné, akinek ez ura már negyvenéves béres volt a majorban, azt mondotta, hogy vannak gyerekek, akik csak a keresztelés után nyitják ki a szemüket. A nyolcadik napon elvitték tehát a kis porontyot keresztelni be a városba, amelynek egyik végéhez volt odaragasztva a major. Tamás lett, de eszeágában sem volt, még a nyolcadik napon sem, hogy a szempilláit felemelve, a világ fényessége és berendezése iránt érdeklődjön. Még csak az iráshoz sem mutatott valami nagy kedvet, mert egész nap olyan csendesen viselkedett, hogy az anyja attól félt, hogy a gyerek még beszélni sem beszél, ámde ez az aggodalom később feleslegesnek bizonyult.

Közben a réten kinyiltak a virágok, az erdőkön koncerteket csaptak a madarak, később megérett a gabona is a földeken, elmult az aratás, megvolt a szüret, eltüntek a fecskék, sárgán hullottak a levelek és apró, pici, fehér csillagok kezdtek a levegőben repkedni, amiktől az egész világ egyszerre nagy fehérségbe borult s a nagy fehérségen át csilingelő szánkók kezdtek futkosni, fényes szőrü paripákkal s benn a városban, a nagy templomban Krisztus születését dicsérték az emberek, bugott az orgona, zengett az ének és . . . a majoros gazdáék Tamása még mindig csukva tartotta a szemeit s apró kis öklével ugy hadonászott az őt körülölelő kemény sötétségben, mintha a világot akarta volna megfenyegetni vakságáért.

Ámde azért nem duzzogott. Továbbra is nagyon jó fiucska maradt s a jósága mellett olyan gömbölyüre hizott, mint egy footballabda.

Eközben ismét kitavaszodott, nyár, ősz, tél lett s a világnak és a természetnek ez az örök rendje kemény következetességgel ment-ment tovább, nem várván arra, hogy Tamásnak a szemei mikor nyilnak fel, mert ehhez most már semmi reménység sem volt s ami Vak Tamásunk felett rohamosan szálltak el az esztendők, amiket a télen a kemence mellett gubbasztva, nyáron az udvaron üldögélve babra munkákkal töltött el, amik nem kívánták meg, hogy helyéből mozduljon.

Vaksága mellett azonban Tamásból gyönyörü szép szál legény lett. A Puskásék Verájának különösen finom érzéke volt ahhoz, hogy Tamásban a legényszépséget, ennek bizonyos varázsait felfedezze s mióta ennek tudatára ébredt, azóta mind sürübben át-átjárogatott a majoros gazdáékhoz s lelke öröme szerint beszélgetett el Tamással.

És mikor egyedül voltak az udvaron, Tamás megfogá a lány kezét és végigsimította.

— Vera, a te kezed olyan sima és puha, mint a bársony.

— A tied pedig olyan meleg, mint az én szivem.

Mondá a lány és megszorította a vak legény kezét, melyet nem kezdhetett ki, a mindennapi paraszti munka annyira, — mint más legényekét.

És ettől a naptól kezdve Tamás sokszor kezébe vette a lány puha kezét s amikor senki sem látta őket magához vonta a lányt és a melléhez szorította.

Tamás még nem tudta mi a szerelem, de bizonyos meleg érzelmeknek a bimbói fel-felpattogni kezdtek már a lelkében, amint a lányt gyakrabban magához ölelte s a lány hajának illata s ajkának forró lehellete az arcát meg megcsapták.

Tamás boldog volt, de még nem szerelmes. Az érzelmei még összevissza keveredtek, nem tudott még önmagával egészen tisztába jönni, de érezte, hogy ha a Vera egy nap nem jött el, valami űr tátong körülötte, amiből futni, menekülni szeretett volna.

Egyik napon azonban nagyon egyedül voltak s akkor a lány lassan rávitte forró ajkát a legény ajkára s ezzel az első, hosszu, mámoros csókkal egyszerre kirobbantotta a legény szivében a szunnyadó szerelem láváját, mely nyomban elönté Tamás lelkét a még soha nem érzett boldogság gyujtó tüzével és . . .

HIREK.

— **Naptár:** Aug. 23. Ben. F.

— **Időjárás.** A meteorologiai intézet jelentése szerint helyenkint eső, zivatar várható hősülyedéssel.

— **A földhaszonbérletek szabályozása.** A Hivatalos Lap legközelebbi számában fog megjelenni a kormánynak a haszonbérletekről szóló rendelete, melyben, mint főkérdés, a haszonbér birói megállapitása nyer ujabb szabályozást A rendelet az eddigi rendeletektől főleg abban tér el, hogy az 1922. január 1 óta a szerződés egész idejére terményben megállapitott haszonbérek módositását csak az 50 holdnál kisebb bérletekre lehet kérni, továbbá, hogy a haszonbérleteknek csakis terményben és csakis a szerződés egész idejére kiterjedő hatállyal való megállapitását teszi lehetővé és hogy a teljesités napján levő forgalmi ár alapul vételéhez való ragaszkodás elvi álláspontjára helyezkedik. A rendelet szerint a haszonbér birói megállapitása iránti kérelmek a gazdasági év lejárta előtt 3 hónappal terjesztendők elő. A rendelet lehetővé teszi, hogy azok a közszolgálati alkalmazottak és katonák, akik a tényleges szolgálatból kiválnak és a bérbeadott birtokukon ezentul maguk kivánnak gazdálkodni, ugy szintén azok, akik eddig mezőgazdasággal nem foglalkoztak és a rendkivüli viszonyok között bizonyos kényszerhelyzetben kötöttek haszonbérszerződést és igazolják, hogy annak fenntartása anyagi romlásukat idézné elő, az ily bérleteket felmondhassák.

— **Egy grófné és kis fia veszedelme.** Siófokról jelentik nekünk, hogy Pálfán halálos veszedelemben forgott a minap Apponyi Károlyné grófné és kis fia, Alfréd. A Sióban fürödtek s e közben a mély vizbe sodorta őket az örvény. Már-már fuldokoltak, amikor a közelben fürdő.ő cserkészek: ifju Mátis István, Szüle Sándor és Balogh László harmadik osztályu gimnázisták segitségükre siettek és szerencsésen partra vitték a grófnét és gyermekét. A bátor cserkészeket a parton összegyült közönség megéljenezte.

A lóexport-vásár második napja.

Nagykanizsa, augusztus 22.

(Saját tudósitónktól.)

A tegnapi napon kb. kettőszáz ügylet került lebonyolitásra. A felhajtás az előző naphoz hasonlóan — várakozáson felül gyenge volt. Az eladók még mindig rendkivül magas árakat követeltek, amelynek hatása alatt a vevők tartózkodtak a vételtől. A nagyszámban Nagykanizsára érkezett idegen kereskedőknek egy tekintélyes része már elutazott. A vásárrendezőség mindamellett bizakodólag tekint a mai napra.

Munkatársunknak egyébként tegnap alkalma volt dr. *Csiky* Ferenccel, a Magyar Gazdák Lótenyésztő és Értékesitő Szövetkezet agilis alelnökével beszélni, aki a Zalamegyei Ujságnak a lókiviteli vásárra vonatkozó tegnapi cikkére, amelyben a nagykanizsai Délivasut'ról ugy emlékezik meg, mintha kevésbé előzékeny lett volna, mint a többi hivatalos szervek vagy hatóságok — kijelentette, hogy a cikknek ez a kitétele csak a vele folytatott beszélgetésnek téves értelmezése folytán iródhatott meg, mert ő ugy a város, mint a vasut részéről a legmesszebbmenő előzékenységet tapasztalta.

A háromnapos vásár teljes számbeli eredményeiről majd holnapi számunkban bővebbet.

— **Adomány.** Özv. Pergerné részére N. N 500 koronát adományozott.

— **A vas és lakásberendezési kiállitás sikere.** József főherceg megnyitotta az országos vas, gép, malomipari, elektrotechnikai és lakásberendezési kiállitást, mely ma már szenzációja Budapestnek. A hatalmas országos jellegü kiállitás örvendetesen bizonyitja, hogy az érdekelt iparágak az utolsó két év alatt milyen hatalmas fejlődésen mentek keresztül s igy kilátás van arra, hogy néhány év alatt iparunk az ország teljes szükségletét ki fogja elégiteni. Az első napokban a fővárosi közönség valósággal megostromolta a kiállitást s a kiállitás igazgatóságához nagy tömegben érkeznek be az egész országból, valamint a külföldről is. Sulyos gazdasági és pénzügyi viszonyaink között oly örvendetes jelentőség ez, mely kétségtelenül jelzi, hogy a válságos idők fordulópontján állunk s a hazánkat rekonstruáló kibontakozás rövid idő kérdése.

— **Ismét emelik a gyógyszerárakat.** A népjóléti miniszter a gyógyszerárszabásban megállapitott dijakra eddig engedélyezett kétszáz százalék felár helyett szeptember 1 től kezdődően ötszáz százalék felárt engedélyezett. A julius hóban hitelbe kiszolgáltatott gyógyszerek után julius végén benyujtott számláknál az augusztus hó 1 én életbeléptetett árszabás az irányadó.

— **A só uj ára.** A pénzügyminiszter az étkezésre használt közönséges konyhasó alapárát augusztus 19 től kezdődően 36.000, a lábsó alapárát 12.000, a marhasóét 25.000 koronában állapitotta meg. Vidéken ehhez még 2000 korona szállitási költséget kell számitani. Száz kgr. on felüli konyhasó, marhasó- vagy iparsókészlet vidéken az illetékes pénzügyőri szakasznál kell nyolc napon belül bejelenteni és a készletek után métermázsánkint közönséges marhasónál 18.000, lábsónál 6000, marhasónál 12.000 korona alapárkülönbözetet kell a kincstárnak megfizetni.

— **A vasuti pénztáraknál elárusitható hivatalos nyomtatványok uj eladási ára a következő:** Nyugta táviratokért fizetett dijakról 25, fehér és zöld táviratlap (bélyeges) 5, sárga táviratlap 1o, nyugtakönyv könyvalakban 4oo, nyugtakönyv egyes ivekben ivenkint 1o, gyors és teherárufuvarlevél belföldi 3o filléres bélyeggel 3o K 3o fill., gyors és teherárufuvarlevél 1·2o f. bélyeggel 31·20 f., 1 5o f. bélyeggel 31·50 f., 6 K bélyeggel 36 K, nemzetközi 3o f. bélyeggel 50 30 fillér, 1 2o f. bélyeggel 51·2o K, gyors- és teherárufuvarlevél belföldi bélyeg nélkül 3o K, fuvarlevél tengerentuli forgalomban 5o K, EFG. mintáju rendelkezés 1o, III. minta szerinti átmeneti értesitő 2o, meghatalmazások 1o, szavatossági nyilatkozat árukisérők részére 1, tanuló igazolvány 3, havi bérletjegy igazolvány 5o, munkás hetijegy igazolvány 2o korona.

— **Mit kell fizetni a házassági kihirdetések alól megadott felmentésekért?** A MTI jelenti: A házassági kihirdetések alól megadott felmentésekért az eddig fizetett 2oo korona dijat az igazságügyminiszter a Budapesti Közlöny legközelebbi számában megjelenő rendeletével 1923. évi szeptember hó 15. napjától 1ooo koronára emelte fel. A felemelési dijon felül lerovandó bélyegilleték, valamint a szegény feleknek dij alóli mentessége tekintetében továbbra is az eddigi szabályok maradnak érvényben.

— **Ismét megdrágul a dohány.** Még ki sem hevertük a legutóbbi dohányárak emelését, máris ujra veszedelem fenyegeti a dohányos embereket. A pénzügyi kormány, ugylátszik, elhatározta, hogy októberre nemcsak minden állami üzemben, hanem az összes állami produktumokban is bevezeti az aranyparitást. Erre vall az uj vasuti tarifa felemelése és a még e hónapban bekövetkező dohányárak felemelése is. Amint mértékadó helyről megtudtuk, a dohányárak emeléséről szóló hirek igaznak bizonyultak azzal a különbséggel, hogy az emelésről szóló pénzügyminiszteri rendelet nem a hivatalos lap 27 iki, hanem a 26 iki, vagyis a vasárnapi számban fog megjelenni. Az emelés legkisebb mérve az ujabb drágulásnál 1oo százalékos lesz, egyes különlegességi cikkeket azonban 12o—13o százalékkal is drágitanak. Csupán a szivarféléknél lesz kivétel, ahol az emelés mérve nem fogja meghaladni a 80 százalékot. Értesülésünk szerint a dohányárak emeléséről szóló rendelkezés már csütörtökön megérkezik a központtól az egyes pénzügyigazgatóságokhoz, akik azonnal bekéretik az összes vidéki pénzügyőröket, hogy az emelésre az utasitásokat kiadják és igy a leltározás még idejében megtörténhessék.

---

mert már mind a ketten tudták, hogy a lelkük ebben az első csókban örökre egybeforrt.

Puskás Vera a felesége lett Vak Tamásnak.

A réten ismét illatoztak a virágok, az erdőn ismét vidám nótákat csicseregtek a madarak, azután ismét eljött a nyár, az aratás, majd pedig ősz lett, kopaszodva vedlettek a fák, elmentek a fecskék, el a gólyák, darvak, azután megint fehér lett a világ és mikor a természet örökké forgó kereke ujból a tavaszt hozta meg, a visszatérő gólyák egyike leirepült a Vak Tamásék házára, de . . . bár sose repült volna fel. Mert ez a gólya nem az élet, hanem a halál madara, a halál gólyája volt.

Tamásék kicsinyke kis magzata a világrajötte után két óra mulva meghalt s két nap mulva Tamás felesége, a jóságos lelkü Vera asszony is lehunyta a szemét örökre.

Mindkettőjüket ugy vitték ki a temetőbe, hogy Tamás semmit sem tudott róla. Semmiről sem tudott, hogy mi történt, csak lassan-lassan eszmélt arra, hogy egyedül maradt, egészen egyedül s amit a körülötte levők neki meséltek, szótlanul hallgatta, mintha nem is figyelt volna rájuk, csak a lelke tovaszálltában merengett el sötéten és borongósan, várva a napot, melyen ismét hallani fogja az ő Verájának a hangját, aki oly jóságosan jó felesége, oly hü ségesen hü életpárja volt.

Ámde a holtak nem térnek vissza és Tamás feje felett ismét elszállt az idő anélkül, hogy szomoru sorsában valami jobb változás állott volna be.

A lelkét izzásig belöllötte a Vera asszony emlékezete, melynek annyira rabjává lett, hogy a lelki szemeivel, az előtte elterülő örök sötétségben sokszor látta Vera alakját feltünni ugy, amint a lelkével el tudta őt képzelni. Gyönyörünek, szépnek, fényesnek, annak az egynek, amelyen kivül hasonló több nincs és ilyenkor szólni szeretett volna hozzá, de nyelvét megbénitották a lelkében feltornyosuló kusza érzelmek harca s lecsüggedt fejjel adta át magát ilyenkor a sorsának.

Egyszer aztán ugy tünt fel neki, hogy az éjszakaban — nem az ő vakságának az éjszakájában, hanem a valóságos éjben — a Vera alakja tünt fel előtte, — Verának a hófehér lelke, aki megállva Tamás ágya lábánál és remegő hangján szólitgatta volna őt:

— Tamás! . . . Tamás! . . . Jöjj! . . .

— És a kezével intett az ágyban fekvő felé.

Tamás a hivó szóra felébredt és a maga örök éjszakájának a sötétségében ott látta az ágya mellett állni Verát, magasan, fényesen, büszkén, akivel most ő neki el kell mennie.

És Tamás magára szedvén ruháit, ment, ment az előtte és mindig csak előtte libbenő és lebbenő fényesen hófehér alak után, aki vezetvén őt a hangtalanul csendes éjszakán keresztül, amelyben mélyen aludtak az emberek, nem mozdultak a falevelek, csak a csillagok fényei pislogtak az égen, mintha egy óriási ravatalnak lettek volna a virrasztó mécsesei.

Tamás pedig ment, ment rendületlenül kitartással arra, emerre az álma vezette, s ki tudná megmondani, mikor és hogyan, de egyszer csak elérkezett egy nagy folyóhoz, amelynek ezüstös volt a fénye, s amely folyó felett egy nagy, hihetetlenül nagy hid vezetett át, amelyet tán nem is emberek épitettek, s amelynek tán az utolsó szege is szinaranyból veretett.

Olyan fényes volt ez az aranyhid, hogy ragyogó fénye bevilágitá a végtelen sötét éjszakát s a magasra ivelő aranyláncain felmenni látta Verát, aki még most is feléje integetve, hivta:

— Tamás, jöjj! . . .

És Tamás, mintha már ezer évvel ezelőtt eltökélte volna, határozott lépésekkel indult neki a hidnak és . . . az ezüstös folyó felsikoltott . . .

Tamás már nem látta az aranyhidat, nem látta a Vera fényesen hófehér alakját, nem látta már a maga örök éjszakáját sem és . . . a folyó — eltemetvén áldozatát — ismét csendes lett . . .

És a hangtalanul csendes éjszakában mélyen aludtak az emberek, nem mozdultak a falevelek, csak a csillagok fényei pislogtak az égen, mintha egy óriási ravatalnak lettek volna a virrasztó mécsesei . . .

—

— **Eljegyzés.** *Gerő* Mikes Nagykanizsa eljegyezte *Deutsch* Arankát Balatonboglárról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A keresztény szocialista egyesület választmányi tagjaihoz.** Ma, csütörtökön este 7 órakor választmányi ülés a Keresztény Otthonban.

— **Egy lourdesi zarándokcsoport borzalmas autókatasztrófája.** Párisból jelentik: A minap egy hollandi zarándokokból álló nagy társaság a vasut tulzsufoltsága miatt autóbuszon akart eljutni a világhirü zarándokhelyre Lourdesba. Az autóbusz ilyenformán ötven utassal neki indult a hegyes, szakadékos utnak. Lourdes közelében azonban a gépkocsi emeletes része megbillent és az igy egyensulyt vesztett alkotmány egy nyolcvan méteres mélységbe zuhant be. A szakadék kiálló sziklái a kocsit teljesen összezuzták és az utasok is mind életüket vesztették. A kiküldött mentőexpedició csak felismerhetetlenségig szétroncsolt holtakat talált. A vizsgálatot a francia hatóságok megindították.

— **Az erdélyi román közigazgatásból.** Kolozsvárról jelentik: Érmihályfalván az ifjuság táncmulatságot rendezett, amelyen a község minden épkézláb ifja véne megjelent. A mulatságon müked velői előadás is volt, amelynek során a hivatalosan kiküldött román csendőrőrmester kivetni valót talált, éles hangon közölte ezt a rendezőség egy tagjával, akivel össze is szólalkozott emiatt. Az ügyért aztán a következő módon szerzett a helyszinen elégtételt a dicső román hatósági közeg: kirendelt azonnal egy husztagu csendőrséget, amely őrség derest is hozott magával a parancsnok utasitására. A csendőrök elzárták a kijáratot és egyenkint tuszkolták az udvarra a mulatságon részt vett valamennyi férfit, nőt, akiket egytől egyig megbotoztak. A község birája is 150 botot kapott. A brutális csendőrőrmester ellen feljelentést tettek a felső hatóságoknál, amire letartóztatták. Az eset páratlan elkeseredést szült egész Erdélyben.

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése, Nagykanizsán.

— **Uránia.** Szombaton 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: *„Beatrix"*. Öt fejezet egy régi krónikából, az engesztelhetetlen gyülöletről, megváltó szeretetről és a halálról. Svéd film, telve festői szépségekkel, komoly tartalommal, a szive ellenére házasságra kényszeritett asszony örök tragédiájával. Angol Hiradó. Jön: Cezarina.

Jugoszlávia nem fogadja el a 300 millió frank francia kölcsönt.

Zágráb, aug. 22. (Telefonjelentés.) A 300 millió frank francia kölcsön feltételeinek megvizsgálásával megbizott bizottság kijelentette, hogy ezeket a feltételeket Jugoszlávia nem fogadhatja el.

A TŐZSDE

nyitási és záró árfolyamai, valamint a valuta és gabona hivatalos tájékoztató árai megtekinthetők lapunk kiadóhivatalának Fő út 13. szám alatti kirakatában.

Kanizsa mulat . . .

És miért ne mulatna? . . . Folyik a pénz, meg a sör, meg a bor, huzzák a barna fiuk a válogatott brettli nótákat, hangos szavak röpködnek az estében és nem tulságosan dallamos nevetések, néha egy egy hang elképesztően bődöl a zenébe . . . és mindez két szóval: Kanizsa mulat . . .

Sorra végigjártam korcsmát, kávéházat, éttermet azzal a titkos reménnyel, hogy reprezentativ költségeimet illetékes helyen méltányolni fogják és végeredményben ugyanazt a képet láttam mindenütt.

De kezdjük az elején. Egészen kicsi korcsma. Még söntése sincs, csak egy rozoga állvány, ahol két nagy edényben áll a kétfajta bor.

Elölegezett antipatiával az itt kapható bor iránt, kértem egy üveg sört.

— Nincs kérem, sörünk — volt a lesujtó felelet.

Hozattam 3 decl bort a jobbikból. Nem mertem megkóstolni, inkább körülnéztem a korcsmában.

A szépnemet egy viharvert, testvérek között is jó negyvenéves hölgy képviselte, két napszámos társaságában. A hölgy már meglehetős illuminált állapotban volt, mert mindenáron azt hajtogatta, hogy pezsgőt szeretne inni. A két férfi komoran nézett egymásra és néha-néha megmártották bajuszukat a gyanus szinü borban. Láthatólag izlett nekik, de nem derültek fel. Valószinüleg Őnagysága különös kivánsága hatott rájuk demoralizálóan.

A többi vendégek is a legalsóbb tizezerből kerültek a korcsma asztalához. Mindnyájan derültek voltak és hangosak és egyik nagy tetszés között fejtegette a borivás gazdasági előnyeit.

— Asszondom, — kezdte igy népiesen — hogy két liter borért félkiló kenyeret veszek. Inkább megiszom két liter bort és elfelejtem, hogy kenyér is van a világon.

Nem egészen igy mondta, de ez volt az értelme

Most egy elhatározó mozdulattal megragadtam a poharat és megkóstoltam a bort. Sietve tettem le és nem tudtam megérteni, hogy a peronoszpora miért pont Tokaj szőlővesszeit pusztitotta el.

De legalább olcsó volt. 75 korona. Félskatulya gyufa és még 4 a ál.

Felkerestem a magasabb rendü korcsmát, ahol délben már főznek is és azonkivül sört tartanak.

Zene nem volt, de bőven kárpótolt egy önkéntes dalárda, aki harsogva bizonyitotta a természettani igazságot, hogy a rucza kákatövén költ, összekapcsolva ezt az igazságot a buzatermeléssel és a nőgyülölettel.

A társaság határozott javulást mutatott az előbbi után. Jobb arcok és tisztességesebb ruhák. De ugyanaz a levegő. A bor levegője.

Amerika jutott eszembe, az antialkoholizmust szolgáló törvényeivel. Mi lenne itt, hasonló kisérletek után? . . .

Az Étteremben, ahová ezután tértem be, már magas fokra hágott a jókedv. Cigány huzott, részeg ember énekelt, spitzes nők hangosan kacarásztak. A hangulat, hogy igy mondjam, szilárd volt. Három tagu férfitársaság mulat a cigánnyal. Jobb iparosok, vagy rosszabb banktisztviselők.

Egyik lenhaju és vizszemü fiatal ember (a bor ugy látszik nem hatott a szemére) 25.000 koronát ad a prímásnak. A primás könnyedén és szó nélkül teszi el, mintha legalább is tömnék a 25.000 korona sokkal és 5000 koronáért legalább is nem olyan rosszul huzná, mint 25.000 ért.

Mellettem levő asztalnál fizet egy jól táplált lókereskedő. Vacsorázott, a számla 6500 korona. Előkelő gesztussal ad a főpincérnek 20 koronát s az asztalon hagy 10 et.

Ez körülbelül megfelel a békebeli 0050 és 0025 filléres borravalónak. Nem sok éppen, de elég Ő legalább is azt hiszi.

Elrohantam az étteremből a Centrál felé. Az eleven kirakat még ott ült a kávéház előtt az utcán. Ezt a szimpatikus látványt különben sem éjjel, sem nappal nem nélkülözzük Kár is volna érte.

A Centrál néptelen volt, pedig itt játszik Kanizsa legjobb zenekara és a kasszában ül a félvilág legdiszkrétebb kasszirnője.

És ballagtam a Szarvas irányába. Közel volt két óra.

Egyszerre csak a szemembe csap: Fiume kávéház. Titokzatos bejárás a kapu alatt. Bemegyek. Három vendég, két pincérleány és diszkrét félhomály. Hátra ülök és a titokkal teljes ábrázatu pincér felgyujt egy villanyt a tiszteletemre.

A három vendég közül a pénzvilágot az egyik kopasz és idősebb bácsi képviselhette. A kasszirnő viselkedése legalább is erre mutatott.

Középen ült az öreg pénzvilág, két oldalán a két lány. És nekem eszembe jutott: Adonis ébredése.

A két tagból álló zenekar keserves nótákat játszott, s ők rekedten énekeltek. Már az abszintnél tartott mind a három — és a sárga földnél.

Elmenekültem. A Szarvas kávéháznál a lábaim elé zuhan egy ember. Most tették ki a kávéházból. Két arra járó fel akarja emelni, de ő orditozni kezd:

— Rablók! Rablók! Mit akartok a pénzemmel? . . .

Az irgalmas szamaritánusok jobbnak látták arrébb menni. Ő pedig nyugodtan fekszik tovább a földön. Ugy látom, jövőre már 19 éves lesz.

A tanulmányutnak vége volt. Pár percre még leültem a téren egy padra. Szép éjszaka volt. És akkor zordonan megállelőttem egy rendőr.

Kutatva rám néz. És igy nézzük pár pillanatig egymást. Végre megszólal:

— Jó estét!

— Jó estét! — mondom én.

Ő hallgat és látom, azt szeretné megkérdezni, miért nem megyek haza? S gitek neki:

— Hát csak vigyázzon rám öreg, mert éjszaka itt fogok aludni a padon. Nincs lakásom.

Szerettem volna, ha bevisz a kapitányságra. Folytatni akartam az adatgyüjtést.

De nem volt szerencsém.

— Baj, baj. — mormogta, azután elköszönt.

Öt perc mulva én is mentem. Haza. A Szarvasban még szólt a zene és egy rekedt bariton recsegése hangnak képzelte magát . . .

Kanizsa mulat . . . *(y)*

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötödéjében békebeli anyagból készült harisnyák, sokkal a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

SPORTÉLET.

Lovasmérkőzések és urkocsisversenyek Győrött.

A győrvidéki földmivelők egyesülete és a m. kir. 2. honvédtüzérosztály az alább adott programmal rendezi meg a győri urkocsisversenyt és lovasmérkőzést.

1. *Dijlovaglás.* Előzetes elölovaglás (egyenként vezényszóra) szept. 4 én. Dijlovaglás csoportokban szept. 5 én. Nyitva: tisztek és urlovasok legalább 5 éves lovai számára melyek a versenyt megelőző 5 hónapon át lovasaik által lovagoltattak. Pénzdij 300.000 K. Ebből: I. helyezettnek 150.000 K, II. helyezettnek 100.000 K, III. helyezettnek 50.000 K. Ezenkivül egynek tiszteletdij. A dijlovaglás megtartásához legalább 5 nevező, 3 dijhoz legalább 6 induló szükséges. Nevezési dij: 1000 K, indulóktól további 500 korona.

2. *Katonaló összetett versenye.* (Military.) 1. Dijlovaglás szept 3-án. 2 Tereplovaglás (kb. 25 km.) szept. 4 én. 3. Dijugratás (kb. 14 akadály.) szept. 5-én. 4. Dijlovaglás és erőállapot-vizsga szept. 5-én. Nyitva: a m. kir. 2. honvédtüzérosztály tisztjei részére, bármely származásu lovakon, melyeket a mérkőzést megelőző 2 hónapon át lovagoltak. Néhány tiszteletdij Nevezési dij: 200 K, indulóktól további 100 K.

3. *Könnyü dijugratás.* Szeptember 4-én. Ugratandó 14 akadály, 110 cm.-nél nem magasabb, 3 m.-nél nem szélesebb. Akadályok 1/3-a összetett, közte 1 hármas ugrás. Nyitva: a m. kir. 2. honvédtüzérosztály tisztjeinek bármely koru és származásu lovainak, melyek lovasaik által a mérkőzést megelőző 2 hónapon át lovagoltattak. Néhány tiszteletdij. Nevezési dij: 200 K, indulóktól további 100 korona.

4. *Vadászugratás.* (Handicap) Szeptember 5 én. Ugratandó 18 akadály, 1·20 m.-nél nem magasabb, 3·50 m.-nél nem szélesebb. Akadályok 1/2-e összetett, közte 2 hármasugrás. Pálya kb. 1500 m., maximális idő 5·5 perc. Nyitva: tisztek és urlovasok legalább 5 éves lovai számára, melyek a versenyt megelőző 5 hónapon át lovasaik által lovagoltattak. *Handicap:* Nyilvános, nehéz vagy vadász dijugratásban több első vagy második dijat nyert lovaknak, 2 akadály, 10—10 cm.-t emelve és 50 cm.-rel szélesitve. Nyilvános, nehéz vagy vadász dijugratásban több első vagy második dijat nyert lovaknak 4 akadály 10—10 cm.-rel emelve és 50 cm.-rel szélesitve. Pénzdij: Ebből: I. helyezettnek 150.000 K, II. 125.000 K, III. 100.000 K, IV. 75 000 K, V. 50.000 K. Ezenkivül egynek tiszteletdij. A vadászugratás megtartásához legalább 8 nevező, 5 dijhoz 10 induló szükséges. Nevezési dij 1000 K, indulóktól további 500 korona.

5. *Könnyü dijugratás hölgyek részére.* Szeptember 5 én. Ugratandó 8 akadály, 90 cm.-nél nem magasabb, 2 m.-nél nem szélesebb. Nyitva: bármely koru és származásu lovak részére. Helyezetteknek az indulók számarányához képest tiszteletdijak. Legalább 3 induló szükséges. Nevezési dij: 2000 K, indulóktól további 1000 korona.

6. *Altiszti ugralóverseny.* Szeptember 4-én. Ugratandó 10 akadály, 1 m.-nél nem magasabb, 2 m.-nél nem szélesebb. Nyitva: a m. kir. 2. honvédtüzérosztály altisztjei ...

legénysége részére szolgálati lovakon. Minden nevező csak egy lovat nevezhet, melyet a mérkőzést megelőző 2 hónapon át lovagolt. Pénzdij: 12o.ooo K. Ebből: I. helyezettnek 5o.ooo K, II. 35.ooo K, III. 2o.ooo K, IV. 15.ooo korona.

7. *Altiszti vadászverseny.* Szeptember 5-én. Távolság 3 5 km. Nyitva a m. kir. 2. honvédtüzérosztály hivatásos altisztjei részére szolgálati lovakon. Pénzdij: 8o.ooo K. Ebből: I. helyezettnek 3o.ooo K, II 25.ooo K, III. 15.ooo K, IV. 1o.ooo korona.

8. *Nem lovasitott fegyvernembeli tisztek vadászversenye.* Szeptember 5-én. Távolság kb. 3'5 km. Nyitva: Nem lovasitott fegyvernembeli tisztek részére, szolgálati lovakon. — Néhány tiszteletdij. Nevezési dij: 2oo K, indulóktól további 1oo K.

9. *Kettősfogatu urkocsis hajtóverseny.* Szeptember 4 én. Távolság kb. 1o—12 km. Amerikai és orosz ügetők kizárva. Néhány tiszteletdij. Nevezési dij 3ooo K, indulóktól további 1ooo korona.

10. *Fogat szépségverseny.* Szeptember 5 én. Egyes, kettős- és négyesfogatu kocsik részére. Néhány tiszteletdij. Nevezési dij 4ooo K, indulóktól 2ooo korona.

11. *Kettősfogatu kisgazda hajtóverseny (kisgazdák részére).* Szeptember 4 én. Nyitva: A Győrvidéki Földmivelők Egyesulete tagjai részére. Távolság kb. 6—8 km. Néhány tiszteletdij. Nevezési dij 2ooo K, indulóktól 1ooo korona.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és disztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József ékszerész,** Sugár-ut 2 szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

KÖZGAZDASÁG.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Magánforgalom irányzata egész délelőtt szilárd. Nagy üzlet nem fejlődött ki. Később arra a hirre, hogy a pótgiróban a forgalom lebonyolitása simán ment és a kosztpénz visszaesett, élénk üzlet fejlődött ki és különösen a bankértékek szilárdultak. A Kereskedelmi Bank meghaladta az 1 és fél milliót.

Angol—Magyar 15o, Olasz bank 75, Lipták 4o, Osztrák hitel 19o, Magyar hitel 81o, Őstermelő 43o, Szolnoki 43, Lichtig 32, Atheneum 255, Ofa 8oo, Kőszén 26oo, Georgia 15oo, Nagybátonyi 28o, Mezőhegyesi 44o, Spódium 5oo.

Valuták és devizák:

Napoleon 68800, Font (London) 87400 89800, Dollár (New-York) 19300—19900 Francia frank (Paris) 1095-1131, Márka (Berlin) 30 75, Olasz lira (Milano) 825—860, Osztrák kor. (Bécs) 26 80—28·20, Lei (Bukarest) 9050—9750, Szokol 568—592 Svájci frank (Zürich) 3440—3560, Dinár (Zágráb) 199—207·0, Lengyel márka (Varsó) 820-920. Amsterdam 7500, — Koppenhága 354·—3060. Krisztiánia 3136-3250, Stockholm 5065-5245

Zürichi zárlat:

Berlin 110, Amsterdam Hollandia 217 75, New-York 553·00, London 2517, Páris 3155, Milano 3392 50, Prága 1617·50, Budapest 03·¹/₂, Zágráb 577·50, Varsó 24. Wien 0 77³/₄, Szófia 475, Osztrák bély. 0 78 12

— *Nemesfémek:* Ezüst 1 koronás 23oo, ezüst 2 koronás 46oo, ezüst forintos 63oo ezüst 5 koronás 12ooo. Arany 1o koronás 63ooo, arany 2o koronás 126ooo, arany dukát 7oooo.

Árjegyzések 1923. augusztus 13-tól 18-ig.

(Ab feladóállomás. Az árak kgként gabonát kivéve forgalmi adóval. — Korpa és erőtakarmánycikkek zsákkal együtt.

Gabona.

Tiszavidéki ó buza prompt	8oo—81o
Tiszavidéki uj buza prompt	81o—82o
Tiszavidéki uj buza VIII 30	810—825
Egyéb vid. óbuza 78 kg. prompt	795—805
Egyéb vid. ujbuza 76 kg. prompt	805—810
Egyéb vid. uj buza VII. 30	810—820
Rozs prompt	510—520
Rozs uj	520—530

Termény.

Zab (Budapesten)	710—720
Zab (állomáson)	680—700
Csöves tengeri prompt. száll.	—
Csöves tengeri VII. „	—
Morzsolt tengeri	730—750
Morzsolt tengeri VIII. „	760—780
Takarmányárpa	540—560
Uj őszi árpa	—

Szabadforgalmi liszt.

Buzadara	1400—1500
Dupla nullásliszt	1300—1400
Nullásliszt	1200—1300
Főzőliszt	1100—1200
6. sz. liszt	900—1050
7¹/₂ sz. liszt	400—420
7³/₄ sz. liszt	—
Rozs nulláslisz	—
Egységes rozsliszt	750—850

(Vidéki őrlésü ab állomás zsákkal együtt)

Malomkoncentráció jegyzése (prompt.)

Nulláslisz	1530
Főzőliszt	1390
6. sz. liszt	1140
7¹/₂ sz liszt	990
7³/₄ sz. liszt	—
8. sz. liszt	560
Buzakorpa	495
Rozs nulláslisz	1000
Egységes rozsliszt	935

(Ab malom Budapest zsákkal együtt.)

Takarmánytőzsde.

I. rendü préselt úszéna	—
Uj pr. széna I. rendü	190—250
II. rendü préselt úszéna	160—185
Takarmánynád	—
Uj-lucerna lazán	265—360
Uj-lucerna préselt	280—380
O-lucerna préselt	—
Zabosbükköny préselt	—
Muhar préselt	—
Uj gomboshere préselt	—
Alomszalma kézinprés	90—100
Alomszalma gőzprés	95—105
Takarmányszalma préselt	—
Zsupszalma	105—120

(Fuvarlevélben kg.-ként —|— forgalmi adó.)

Korpa.

Buzakorpa prompt	380—390
Buzakorpa augusztusra	395—400
Futura korpa zs. nélkül	—
Rozskorpa prompt	—
Őszikorpa szept.—dec.	475—500

(Budapesti paritásban zsákkal együtt.)

A keddi szénavásár.

I. r. réti széna	186—240
II. r. réti széna	130—185
III. r. réti széna	65—80
Zabos bükköny	180—260
Zöld lóhere	—
Lucerna	260—350
Muhar	230—290
Zöld nádtakarmány	—
Árpa, zab szalma	—
Alomszalma	70—95
Zsupszalma	95—120
Zsupszalma kévénkint	400—500
Tengeriszár	—
Takarmánynád	—
Takarmányrépa	—

(Lazán, házhoz szállítva kg.-ként)

Pénteki szénavásár.

I. r. réti széna	180—245
II. r. réti széna	130—195
III. r. réti széna	65—85
Zabos bükköny	185—265
Zöld nádtakarmány	—
Lucerna uj	265—360
Muhar	240—295
Lóhere száraz	—
Árpa, zab-szalma	—
Alomszalma	70—95
Zsupszalma	90—125
Zsupszalma kévénkint	400—500
Tengeriszár	—
Takarmánynád	—
Takarmányrépa	—

(Lazán, házhoz szállítva kg.-ként.)

Hüvelyesek.

Árpagyöngy 10 sz.	—
Köles szürke	700—800
Köles vörös	—
Borsó őszi, uj	—
Borsó Viktória, uj	950—1000
Borsó vető, uj	1000—1050
Borsó express, uj	—
Fehér bab	1200—1400
Tarka bab	900—1000
Fürjbab	1200—1400
Mák	2300—2100
Dió	1300—1500
Lencse kisszemü	—
Lencse középszemü	—
Lencse nagyszemü	1200—1400
Méz	2600—3000

Erőtakarmány.

Nyolcas liszt prompt	570—625
Nyolcas liszt augusztusra	—
Melasso	60—65
Extrahált pogácsaliszt	200—255
Napraforgó pogácsa	—
Repcepogácsa	350—400
Lenmagpogácsa	380—400
Száritott répaszelet	180—200
Malátacsira	450—500
Napraforgóhéj	—
Kölesbéj	—
Tengericsutka	—
Pesti lólép	160—200
Vidéki melasso takarmány	260—300
Szőlőtörköly nedves	—
Szőlőtörköly száraz	—
Konkoly	525—550
Malompor	—

Heremagvak.

Lucernamag nyers	—
Lucernamag vörös ólomz.	—
Lucernamag fehér „	—
Lucernamag alj	—
Lóheremag nyers	—
Lóheremag vörös ólomz.	—
Lóheremag fehér ólomz.	—
Lóheremag alj	—
Fehér heremag nyers	—
Fehér heremag uradalmi	4000—5000

Olajos magvak.

Uj Repcemag névleg	1350—1400
Napraforgómag fehér	—
Napraforgómag dohos	—
Kendermag	—
Tökmag	900—950
Lenmag	—
Uj Biborheremag	1400—1600
Gomborkamag	—
Baltacin	750—800
Tavaszi bükköny	400—475
Szöszös bükköny, uj	1300—1400
Zabos bükköny	—
Muharmag	—
Cirokmag	—
Csillagfürt	—
Tatárka	—

Takarmány és kerti magvak.

Angol perje I. r.	3000—3500
Koriandermag	750—800
Fümagkeverék	1000—3000
Tarlórépamag (német)	2500—2600

Gyógynövények.

Anyarozs	2500—3000
Szekfüvirág	350—400
Budzavirág	800—850
Hársfavirág	750—800
Pipacsszirom	2500—2600
Kőrisbogár	16—17000
Szappangyökér	420—480
Ökörfarkkóróvirág	2800—3000
Beléndeklevél	1000—1100
Csalánlevél	250—270
Nadragulyalevél	500—550
Ezerjófü	400—450

Zsák és ponyva.

Gabonás zsák uj 70 dkg	32oo—33oo
„ „ „ 82 „	38oo—39oo
„ „ „ 95 „	39oo—4ooo
Juta lisztes zsák 85 „	17oo—18oo
Textil lisztes zsák 85 „	16oo—17oo
Papirzsák használt	7oo—8oo
Zabos zsák használt	11oo—12oo
Uj ponyva □ m.	55oo—7ooo
Használt ponyva □ m.	425o—45oo
Zsák kölcsönd. naponként db.	8·—
Ponyva kölcsönd. naponként db.	16·—

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 76500—70000, egyéb 75000 75500 rozs 44000-46000 takarmányárpa 53000-55000 sör 0000-0000 zab 65000 68000 tengeri 71000—72.00, repce 142500, korpa 37000 38000, köles — —.

Irányzat továbbra is lanyha volt. A tőzsdeidő elején buza bpesti paritásban 765, a tőzsdeidő második felében ára 74o-re szállt le. — Állomásról Hajdubőszörményből egy nagy tétel 68o K-ért cserélt gazdát. Pestvidéki állomáson 7oo. Rozs árfolyama 3ooo K-val visszaesett. Budapesten 46o, vidéken 410. Áru bőven volt. Árpa tartotta árfolyamát Budapesten 55o. Zab 2ooo K-val olcsóbbodott. Budapesten prompt áru 65o, vidéki állomáson 6o5. Egyéb takarmány cikkek változatlanok. Repce üzlettelen nagyfokban, ára 3ooo K-val esett. Korpa üzlettelen volt forgalom nélkül.

Lisztpiac. Vidéki malmok őrleménye zsákkal együtt. Buza dara 125o—145o, oo-ás 125o—135o, o-ás 115o—125o, 2 es 1o5o—115o, 6 os 8oo—9oo, 8-as 38o—4oo, Buzakorpa 34o—6o, 75 százalékos rozsliszt 65o—75, forgalom csekély, irányzat lanyha, árak estek.

Vetőmagpiac. Biborhere 14oo—6oo, Baltacim 8oo, Csillagfürt 65o, Bükköny tiszta tavaszi 9oo—1ooo, Bükköny zabos 8oo—9oo, Bükköny szöszös 15oo—25oo, Bab fehér 13oo—14oo, Bab tarka 1ooo—11oo, Cirokmag 25o—8o, Borsó 8oo—9oo, Viktoria borsó 12oo—13oo, Vető borsó 11oo—12oo, Mák 3ooo—32oo, Napraforgó fehér 8oo, Napraforgó szürke 75o, Len 12oo, Kender 85o—9oo, Mustár 12oo—15oo, Köles vörös 75o—8oo, Köles szürke 7oo—75o, Káposzta repce 14oo—15oo.

Marhahusvásár. Marhahus I. r. egészben 66oo—83oo, hátulja 74oo—88oo, eleje 65oo—8ooo, II. r. egészben 65oo—8ooo, hátulja 58oo—68oo, eleje 47oo—53oo. Növendék marha I. r. 6ooo—65oo, borju (ölött bőrbe) 74oo—83oo. Készlet nagymarha 125, eladás 1oo, Juh 115, eladás 1oo, Növendék marha 1o, eladás 1o, borju 28, eladás 28. Marhabőr 9ooo—1oooo, faggyu 2ooo—6ooo. A vásár irányzata élénk.

Sertésvásár. Felhajtás 85o. Elkelt 55o. Könnyü sertés 68oo—7ooo, közép 72oo—3oo. I. r. 7ooo—6oo, zsir 115oo, szalonna 85oo, szalonnás félsertés 88oo—9ooo.

Főszerkesztő: szőri Pósch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Nagy mennyiségű **SZÖRME-ÁRU** érkezett Lipcséből.

Vételkényszer nélkül megtekinthető
FORGÁCS REZSŐ, berlin szőrme- és szőrcsáruházában **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek.

Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék!**

Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az **„Arany Kakas"**-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér 21. szerezhető be!

Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden színben 18000 koronától.

Apróhirdetések

Minden szó 40 korona, vastagabb betűvel 80 korona. Előfizetőknek 30 szavaik engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 szavaik felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Itáliabor megett vagyni Singer Pálné, Arany János u. 20.

Két kisebb szobát elcserélnek nagyobbal, magas lépcsőn mellett. Cím Jancsics épületében. 8004

Cséplőgép lokomobil és fűvágó fűrész hozzá, [illegible] de jókarban levő megvételre keresteik. Cím a kiadóban. 8033

Kiadom, vagy elcserélném várost lakóházat, vagy a városi közelében levő szántóföldet. Cserélhetném levő 3 hold szántóföldemet lakóházat alkalmas épülettel és 3 holddal. Kendesztes termés 80 hektólitter. A szőlővel 250 hektólitter fuedoxot is adhatok. Miháczy Gyula.

Jó munkás cipészsegédet felvesznek Árpád u. 11. szám alatt. 8006

Utcaseprőket vesznek. Herzog divatáruház, Erzsébet-tér 17.

MEGHIVÓ.

A „Dunántuli Ételmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság" Nagykanizsán 1923. évi augusztus hó 30-án délután 3 órakor saját helyiségében tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az 1922. évről.
2. Az 1922. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség iránti határozat és a felmentvény megadása.
3. Igazgatósági tagok lemondása iránti határozathozatal.
4. Felügyelő-bizottsági tagok választása az alapszabályok 14. §-a szerint.
5. A felügyelő-bizottsági tagok díjazásának megállapítása.
6. A társaság hivatalos lapjának kijelölése.

Nagykanizsa, 1923 évi augusztus hó 21-én.

Az Igazgatóság.

(Jegyzet): A zárszámadások és mérleg a t. részvényeseknek a társaság irodájában rendelkezésre áll.

Az alapszabályok 11. §-a értelmében, a közgyűlésre azon részvényes bír szavazati joggal, aki részvényeit legalább a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztáránál letette.

A résztvevőnek letéjeleti elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésre való részvételre.

MÉRLEGKIMUTATÁS: VAGYON: Pénzértékek: K 43.584·—; Adósok: K 1,235,686·70; Anyag- és árukészletek: K 7,086 522·12; Ingatlanok: K 2,979 [illegible]; Berendezések és felszerelések: K 6,658 349·76. Összesen: K 18,023.773·08.

TŐKE: Részvénytőke: K 3,000 000·—; Tőketartalékok: K 15,812.586·18; Egyéb, mint tiszta nyereség: K 211.186·90; Összesen: K 18,023.773·08.

FERFI-SZOVETEK és **TÉLIKABÁT-SZÖVETEK** óriási választékban
FÜRST JÓZSEF divatáruháza a „Kékcsillag"-hoz
NAGYKANIZSA
Telefonszám 388. Központ szálloda.

13141/1923.

Árverési hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa a város tulajdonát képező, Blau Lajos nagykanizsai lakostól vett, Zrinyi-utca 25. számu házat az utcaszabályozási vonalon kivül fekvő tartozékaival együtt a városháza tanácstermében **folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor** nyilvános szóbeli árverésen készpénzfizetés mellett eladja. A kikiáltási ár 2 (kettő) millió korona, melynek 10%-át árverezők bánatpénz gyanánt az árverést vezető kezeihez ajánlattevés előtt letenni tartoznak. A vevő szeptember hó 7-ig bezárólag a házat és tartozékait saját költségén lebontatni és anyagait ez időre elszállitani tartozik. Egyéb feltételek a v. kiadóban hétköznap délelőtt 10-től 12 óráig megtudhatók. — Az ajánlatok feletti döntést a városi tanács fenntartja.

A Városi Tanács.

Nagykanizsa, 1923. aug. 22.

Polgármester.

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előírásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyv-kereskedésében
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő **napi zárlati** rovatokat kell tartalmaznia:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

ad. 12952/1923.

Hirdetmény.

A m. kir. közélelmezési miniszterium 40522/1923. B. I. számu rendelete értelmében az állami liszttámogatásban részesülők sorába fel nem vettek elaggottak, munka- és keresetképtelenek, továbbá kereső nélküli sok gyermekes özvegyek nyilvántartás céljából összeirandók.

Felhivom ennélfogva Nagykanizsa város területén lakó és itt illetőséggel biró elaggottakat, munka- és keresetképtelenek és kereső nélküli sok gyermekes özvegyeket, hogy összeirásuk végett **folyó hó 30-ig** a hatósági lisztüzletben jelentkezzenek. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

Nagykanizsa, 1923. aug. 22.

Polgármester.

BUZÁT, ROZSOT, zabot, árpát és tengerit vásárolunk **legmagasabb** napi áron.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Elszámolási: Futura. Telefonszám: 128.

NEM FÁJ FEJE és a lába, ha a **Deák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben** rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült **ARGENT** tele cipőt hord
Javítások gyorsan eszközöltetnek.
Kézzel varrott duplatalpu **SZANDAL** az megszen jelleő

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
vizvezeték berendező vállalata
Fióküzlet és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6., szám.**
Főüzlet: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 131-15.**
Elvállalunk mindennemű vizvezeték berendezési munkálatokat, azonkívül [illegible] fürdőszobák, mosdó és closetberendezéseket, darütő és szennyvízlaszitó berendezéseket, csatornázásokat, szivó- és nyomó kutak, kőlőn házi vízvezeték részére szolgáló automatikusan működő szivattyú berendezéseket, köpenyi fűtés és melegvíz berendezéseket saját tervezésünk szerint.
Raktáron tartunk: mindennemű vízvezeték csőveket, rán armaturákat, öntöttkályhákat, fayence mosdók és closetcsészéket, vízöntő fürdőkádakat, vas zománcozott és bádor fürdőkádakat, mindennemű háztartási cikkeket, hadiárukat, zománcozott konyha edényeket, horgászati cikkek, szálló permetezőket.
Javításokat és átalakítási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközölünk.

Iskolakönyvek bekötését
legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája
Fő-ut 5. szám alatt.

Hirdessen a Zalai Közlönyben

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz **FORGÁCS REZSŐ,** NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

Nemzeti Muzeum Budapest

1923 augusztus 24. Péntek Egyes szám ára 150 korona.

Kalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 13. Interurban-Telefon 73. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám: József 73—61.

Előfizetési ára: Egy hóra 3000 K, negyedévre 9000 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

Szinházat Nagykanizsának!

Irta: Pósch Géza.

Kétségen kivül áll minden kanizsai polgár előtt Kanizsa város hiányos kulturája és ezek között a jelen kornak legfontosabb kulturális tényezője hiányzik különösen, az állandó szinház, helyesebben mondva szinház-épület, vagy kultur-épület. Sokkal kisebb vidéki városok kevésbbé vagyonos polgársága mellett állandó szinházzal vagy legalább is szinház-épülettel birnak.

Nagykanizsán már a második év mulik el jóformán anélkül, hogy szintársulat játszott volna, pedig Kanizsa nivós társadalma szereti a művészetet, óhajtja a szinházat. — Nagykanizsa közönsége a művészetet mindig pártolta és pártolja. Különböző művészeknek nagykanizsai szereplései mondhatni kizárólag a legteljesebb anyagi sikerrel alkerrel végződtek. Egy állandó szinház és állandó szintársulat Nagykanizsán való erkölcsi előfeltétele tehát megvan, hogy az anyagi előfeltételek is meglegyenek, ahhoz kivánok hozzászólni.

Kétségen kivül áll az is, hogy Nagykanizsa város a mai gazdasági viszonyok között képtelen a saját maga erejéből egy állandó szinházat felépitteni, kétségen kivül áll az is, hogy magánember annyi pénz felett rendelkezik, amennyi egy szinházépitéshez kellene. Olyan szinigazgatók, akik vidéken szinházat tudnának épiteni, talán nem is voltak, de semmiesetre élnek a jelenben. Mégis ezeknek a megállapitása után nem szabad ezt a kérdést lezárni, ad akta tenni, nem lehet és punktum! hanem módokat és lehetőségeket kell kutatni, hátha mégis akerül egy megoldást találni.

Nézetem szerint ebben a kérdésben kellő jóakaratot, megértést, anyagi és erkölcsi áldozatot kell hozni ugy a város közönségének, mint a város képviselőtestületének, a város polgármesterének, a vármegyének, a kormánynak és egyes vállalkozóknak. Vállalkozó mindig akad, ahol jó üzletre, vagy ha nem is olyan jó, de legalább is biztositott kisebb haszna, de eredményes üzletre lehet számitani. — Ahhoz, hogy néhány vállalkozó szellemű és pénz felett rendelkező ember összeálljon és szinházat épitsen Kanizsán, olyan kamatozási és kereseti lehetőségeket kell nyujtani nekik, hogy érdemes legyen ezzel a kérdéssel foglalkozniok. Biztos feltevésem, hogy dicsára a mai nagy konjunkturális, mitől holnapra elérhető nyereségnek, mégis vannak emberek, akik ezzel nem szimpatizálnak és jobban szeretnék a hosszabb lejáratu, biztosan, de azért szépen gyümölcsöző tőkeelhelyezést.

Vidéki szinházakat Magyarországon nem igen lehet valami jó üzletnek tekinteni és éppen ezért jó üzletté kell tenni a város közönségének és a hatóságoknak karöltve, mert ez az előfeltétele létrejöttének Nagykanizsán. Minden lehető erkölcsi és anyagi támogatást meg kell adni azoknak a vállalkozóknak, akik hajlandóságot árulnak el Nagykanizsán egy állandó szinház, vagy plane kulturpalota épitésére. Sőt anélkül, hogy volna tényleges vállalkozó, azon erkölcsi és anyagi előfeltételeket és kedvezményeket, amit nyujtani tudunk, publikálni kellene, hátha kedvet kap valaki. Mik lehetnek ezek a kedvezmények?

1. A város ajándékozzon örökbe szinház céljára ingyen telket.

2. A város mindennemű adót és illetéket engedjen el 15 évre a szinháznak.

3. A város közönsége, a városi hatóság és a vármegye karöltve eszközöljön ki ezen szinház céljára 10 évi állami adómentességet, 3—4 évi forgalmi adómentességet.

4. A város eszközölje ki 3—4 évre a villanyvilágitó üzem önköltségi áron szolgáltatását a szinház részére és azt az önköltségi dijat fizesse helyette a város.

5. Az épitkezéshez és a tervezet elkészitéséhez, illetve felülbirálásához bocsássa a város dijtalanul rendelkezésére a mérnöki és egyéb műszaki személyzetét.

6. Biztositsa és eszközölje ki a közönség a szinház részére őt ezer tendőre a tüzoltóság és rendőrség felügyelőjének elengedését.

7. Biztositson a város saját igás fuvarjai révén az épitőknek bizonyos számu ingyenfuvart, pld. téglahordás stb.

8. Ajándékozzon a város saját erdejéből egy évi tüzifaszükségletet.

9. Ha lehet, eszközölje ki ugy a város, mint a társadalom a vármegye és a kormány készpénzszegélyét, illetve épitési készpénzszegélyét és évi szubvencióját.

10. Városi szabályrendeletet kell alkotni, hogy bizonyos időre szinházulatnak, vagy hangversenynek más helyiségben játszani engedélyt nem ad.

11. Nagykanizsa összes termei és helyiségei tüzrendészeti szempontból nem mondhatni, hogy megütnék a mértéket, azonban miután jobb nincs, a rendőrség eltűri az előadások megtartását, de ha már tüzrendészeti szempontból lesz egy kifogástalan nézőtér, ugy joggal hivatkozhat a szabályokra és nyilvános előadások megtartását más hol nem engedélyezi, ezzel is segitve a szinházat.

12. 15—20 évig a város nem ujabb müntézet, sem más, nyilvános előadásokra alkalmas helyiség épitését nem engedélyezi.

A felsoroltak mindegyikét vita tárgyává lehet tenni és a szinház létrejöttéhez talán nem is kell mind. Lehet ehhez hozzátenni és lehet el is venni belőle. Nagyjában az elő feltételek felsorolásánál azt tartottam szem előtt, hogy ilyen vállalkozásnál bizonyos évek letelte után a vállalkozók tőtéjüket vissza kell kapják, mondjuk a tőkét 5 és 10 évközötti időtartam alatt amortizálni kell bizonyos kamattal. Ezekre az első évekre kell a nagy segitséget nyujtani, hogy ez megtörténhessék. A további évek alatt azután szabad szárnyra kell bocsátani a vállalkozókat, akkor jöhetnek az adók és illetékek és szünjenek meg a kedvezmények. Meg vagyok győződve, hogy e sorok elolvasása után igen sokan lesznek, akik azt mondják, ilyen feltételekkel már lehet a dologról beszélni és lesznek olyanok, akik még hozzátesznek egynéhány kikötést és lesznek olyanok is, akik ezeknél a felsorolt kikötésnél sokkal kevesebbel is beérik.

Legyen bár a vállalkozás akár néhány embernek magánvállalkozása, akár a város, kereskedelmi és iparkamarája, takarékpénztárai, biztositó intézetei, befektetési és értéktárasaságé, akár a városi tőke részvételével való társaságé, mindegy, több vagy kevesebb jogokkal és kedvezményekkel, a fő az, hogy legyen egyszer már Nagykanizsán állandó szinház.

Stresemann kabinetje az utolsó alkotmányos kormány Németországban.

Berlin, augusztus 23. (Telefonjelentés.) *Stresemann* kancellár tegnap este a pártok vezetőivel bizalmas tanácskozást folytatott, amely a késő éjjeli órákig huzódott.

A „Vossische" mai száma szocialdemokrata forrásból azt a tájékoztatást kapta, hogy a kancellár a párt vezetőivel folytatott tanácskozás alkalmával vázolta az ország rettenetes politikai és pénzügyi helyzetét. Kijelentette, hogy a kormány mindent meg akar tenni, hogy gazdaságilag és pénzügyileg könnyebbitsen az ország sorsán. A kabinet nagyon jól tudja, hogy utolsó alkotmányos kormánya Németországnak a megbukik, a teljes anarchia következik. Szükséges tehát, hogy a kormány a legnagyobb energiával lépjen fel és eltökélt szándéka, hogy semmitől sem riad vissza és diktatórikus eszközökhöz is kész nyulni, hogy vele Németországot megmentse. A kancellár sürgős szükségnek jelentette ki, hogy az állam polgárai az összes devizakészletüket a kormány rendelkezésére bocsássák, hogy azzal devizaalapot lehessen teremtenni. Mindazok az állampolgárok, akik vagyonuk vagy foglalkozásuk után adót tartoznak az államnak fizetni, kénytelenek lesznek kötelezettségeiket devizákban teljesiteni, hogy aztán aranykötvényjárdékot kaphassanak. Hamis bemondást, az adatok helytelen beszolgáltatását, vagy elitltokolását hamis eskünek fogják tekinteni. A birodalmi kormány elhatározta, hogy minden hogy a vétkesek ellen rögtön megindija a vagyonelkobzási eljárást.

A pártvezérek valamennyien hozzájárultak a kormány előterjesztéséhez és azt egész terjedelmében elfogadták. A szocialdemokrata párt képviselői kijelentették, hogy senkit sem szabad kétségben hagyni aziránt, hogy a szükségrendeleteket a kormány minden körülmények között a legnagyobb szigorral fogja végrehajtani.

Radics és a budapesti angol nagykövet.

Budapest, aug 23. (Telefonjelentés.) A tegnap reggeli lapok egy belgrádi távirat kapcsán arról adtak hirt, hogy a jugoszláv kormány tiltakozó jegyzéket küldött az angol kormányhoz, amelyben felvilágositást kér arra nézve, hogy a budapesti angol követ elősegitette Radics londoni utazását.

Mr. Balfour ügyvivő, a szabadságon levő Hohler angol követ helyettese *haladéktalan megcáfolta a belgrádi híradást.* Az egész ügyről csak a lapokból értesült a kijelentő, hogy sem maga, sem megbizottja utján nem tett egy lépést sem Radics érdekében.

Az uzsorabiróság ujból megkezdi működését.

Budapest, aug. 23. Hétfőn reggel kezdi meg működését a büntetőtörvényszéken az uzsora biróságí tanács. Egyelőre 5 tanács működik. A végrehajtási utasitás szerint minden folyamatban lévő ügyben, ha az elsőfoku itéletet még nem hozták meg, az uj eljárás szerint kell elbirálni.

Ankét az agrár hitelek ügyében.

Budapest, augusztus 23. Közell napokban ankét lesz a pénzügyminisztériumban, az agrár hitelek ügyében, melyre a budapesti és vidéki nagyobb bankok képviselői és Hadik János gróf vesznek részt.

A nemzetgyülés ülése.

A nemzetgyülés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg *Pesthy* Pál alelnök. Az elnöki előterjesztés után *Temesváry* Imre a pénzügyi bizottság előadója a trianoni békeszerződés 10. § a alapján a francia köztársasági kormány és a magyar kormány között 1923 julius 5 én kötött megállapodásról terjeszti be a bizottság jelentését. Ezután a pénzügyi bizottság rendezéséről szóló törvényjavaslatot harmadszor olvasták fel. A Ház harmadszori olvasás után is elfogadja.

Áttérnek az épitkezések előmozditásáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalásainak folytatására. *Petrovacz* Gyula az első felszólaló. Örvendve látja, hogy végre megindul a vérkeringés az eddig pangó iparokban. Hibáztatja, hogy a nagy bankok az 1500 épitendő lakásnak csak a felét kötelesek a köz céljaira bocsátani, pedig nagyon sok hivatal van magánlakásoan. *Csik* József indítványozza, hogy az épitkezési akcióba a magánosokat is vonják be. A javaslatot nem fogadja el. *Szabó* József, *Eckhardt* és *Ulain* felszólalásai után elnök a vitát bezárja és napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

Van jó reménység.

Amig az ellenzék szélsőséges szárnyain azzal foglalkoznak a „honhazafiak", hogy saját apró érdekeiktől tüzeltetve, saját apró céljaikért lármázzák tele a közéletet, csapjanak patáránynyit befelé és rontsák Magyarország hitelét kifelé: azalatt a Bethlen-kormány, elsősorban *Bethlen* István gróf miniszterelnök energikusan dolgozik, lendületes politikai munkát végez a magyar állam és nemzet létérdekeinek biztositására.

Külföldi kölcsönünk ügye fog e hetekben döntés alá kerülni s kilátásaink elég kedvezőek ahhoz, hogy sikert remélhessünk.

A párisi jóvátételi bizottság Bethlen és Kállay tavaszi akciója alkalmával elvileg beleegyezett a minket terhelő zálogjogok ideiglenes felfüggesztésébe a formálisan megigérte azt is, hogy az engedélyezendő kölcsön lebonyolitásával a Népszövetséget fogja megbizni.

Azóta e kérdésben az érdemleges intézkedés ránk nézve égetően sürgőssé vált. Tudnunk kell haladéktalanul, mik a jóvátételi bizottság feltételei, melyek árán a zálogjogok felfüggesztetnek s a Népszövetség a kölcsönkötés ügyében dologhoz láthat. Annál sürgősebb a probléma most, mert a Népszövetség legközelebbi ülését Genfben augusztus 30 án tartja meg, akkorra tehát aktuálissá kell tenni a magyar kölcsön ügyét, mert különben a Népszövetség nem tüzhetné ezt napirendre most, legközelebbi ülése pedig csak negyedév mulva lesz.

Nehogy a kérdés ujabb ilyen halasztást szenvedjen s ismét eltolódjanak abbeli reményeink, hogy a külföldi tőke segitségéhez hozzájussunk: Bethlen miniszterelnök és Daruváry külügyminiszter fáradozásai oda irányulnak, hogy a párisi jóvátételi bizottság mondja ki kedvező döntését a zálogjogok felfüggesztése s a magyar kölcsön engedélyezése felől.

E döntés bekövetkezésére annál inkább számitunk, mert külföldön is tudják, belátták már, mily nehéz helyzetbe jutott Magyarország pénzügyileg, mennyire fennakadt a gazdasági konszolidáció nálunk mobil tőke hiányában és egész pénzügyi politikánk, sőt gazdasági existenciánk is attól függ most, elkerül-e tekintélyes külföldi tőkéhez mielőbb hozzájutnunk?

Kritikus napok ezek most, de van okunk arra is, hogy bizva reménykedjünk. A Bethlen kormány mindent elkövetett a siker érdekében és összeköttetései révén, Magyarország hatalmas külső barátai utján, elérhetőnek látszik immár az, ami hetek előtt még illuzórius óhajtás volt.

Talán fölösleges kiemelnünk, — mennyire fontos, hogy ily krizis idején a magyar közélet fegyelmezze magát és kifelé egységesnek, megbizhatónak, hitelérdemlőnek mutatkozzék. Gondolják meg ezt a szélső ellenzékiek, szüneteltessék hecceiődésüket legalább mostanság, mikor az beleütközik hazafiui kötelességeikbe, mert kedvezőtlenre fordithatja a külföld hangulatát irántunk és árthat nemzeti érdekeinknek a döntő órákban!

Befejeződött a nagykanizsai lóexport-vásár.

Nagykanizsa, aug. 23. (Saját tudósitónktól.

Sajna, a vásár utolsó napja az előző napokhoz illeszkedett. Alig volt felhajtás. A három napi vásár eredményeként háromszáznál több ló került kivitelre, melyek jobbára Ausztriába és Csehszlovákiába szállittattak. Ha figyelembe vesszük, hogy a lókivitelnek a folyó hó sosem volt kedvező időszaka, megállapithatjuk, hogy az elért eredmény mégsem volt kedvezőtlen.

Tegnap érkezett Nagykanizsára *Horváth* Jenő, az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója is, hogy a vásárt megtekintse.

A vásártrendező Magyar Gazdák Lótenyésztő és Lóértékesitő Szövetkezetének vezetőférfiai, élükön dr. *Csiky* Ferenc alelnökkel már tegnap délben visszautaztak Budapestre, s csak néhány könyvelőségi tisztviselő maradt vissza, hogy a várossal és a hivatalokkal az elszámolást megejtsék.

Értesülésünk szerint a folyó évben Nagykanizsán még egy lókiviteli vásárt szándékoznak rendezni.

Apróságok.

Lingauer Albin képviselőt szélső antiszemita korában megtámadta egy barátja, hogy zsidógyülölő létére miért barátkozik egy Schwarz nevü zsidóval,

Olyan antiszemita nem lehetek — felelte — hogy ne barátkozzam Schwarzzal, aki igen derék, tisztességes ember. Viszont olyan liberális sosem voltam és sosem leszek, hogy barátkozzam Weiszszel, aki a világ legelvetemültebb csirkefogója.

* *

A legutóbbi interparlamentáris konferencián egy francia kérdést intézett a magyar képviselőkhöz, hogy miért lázonganak a magyarok, miért mondják, hogy ebben a Csonkamagyarországban nem tudnak megélni, hisz Dánia és Hollandia is kis országok és mégis meg tudnak élni.

A kérdés felvetésekor a közelben állott Apponyi Albert gróf és Papp Géza báró. Tudvalévő, hogy Apponyi Albert Magyarország egyik legnagyobb (igy is, ugy is) és Papp Géza báró pedig termetre talán legkisebb embere. A kérdésre Baross János képviselő felelt, rámutatva Papp báróra:

— Lássa kérem az a kicsi, eleven, fürge ember milyen életképes, mert a természet már eleve kicsinek alkotta. De próbáljanak csak Apponyiból két olyan kis embert alkotni, ami valószinüleg fulná is, akkor mindkettő életképtelen, nyomorék emberi csonk lenne. Ilyen életképtelen csonk ma Magyarország.

•

Egy hölgy: A férjem táviratot küldött Párisból a születésem napján és azt kérdezte, hogy mit akarok inkább, egy Tizlant, vagy egy Rembrantot. Maga melyiket választaná az én helyemben?

Egy másik hölgy: Óh, ami azt illeti ezek a francia automobilok mind igen csinosak.

„Olaszország nem fogadja el behunyt szemmel a francia tételt."

Róma, aug. 23. (Szikratávirat.) A félhivatalos Corriere Italiano a következőket irja a francia jegyzékről: Poincaré fizetési terve nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy addig akarja a francia katonaságot a Ruhr-területen tartani, amig Németország rendszeresen és pontosan fizet.

Ha tehát Németország a leggondosabban megfelel jóvátételi kötelezettségeinek, akkor a francia katonaság negyven évig tartaná megszállva a Ruhr-területet, de elég volna a legcsekélyebb alkalom, egy ürügy s abból Franciaország azt a jogot vindikálná magának, hogy a megszállást korlátlan időre meghosszabbitsa.

A cikk további során szembeszáll azzal a felfogással, amelyet az olasz sajtó egyes lapjai is vallanak, hogy Németországnak mindenáron fizetnie kell és hogy tisztán gazdasági kérdésről van szó. — A kérdés magva az, hogy a reparációkon fordul meg az európai egyensuly. Senki sem akarja Németországot felmenteni fizetési kötelezettsége alól, kötelezni kell a német kormányt arra, hogy fizessen, amennyit a német birodalom lakossága elbir, de nem szabad ennek a problemának politikai oldalát figyelmen kivül hagyni. Ami Olaszországot illeti, végzetes hiba volna behunyt szemmel elfogadni a francia tételt, mintha csak egyszerü fizetésekről volna szó, az olasz kormány tisztában van a kérdés mibenlétével s aszerint fog cselekedni.

Restaurálják a csehek a felvidéki várakat.

Prága, aug. 23. (Rádiógram.) Mint ismeretes, a csehországi müemlékhivatal már régen elhatározta, hogy a Felvidéken található várromokat államköltségen restauráltatni fogja. Mint értesülünk, ez évben 3 vár restaurálása fog befejeződni.

Árpád-ünnep Pusztaszeren.

Szeged, aug. 23. (Telefonjelentés.) A „Pusztaszeri Árpád Egyesület" nagyszabásu müsor keretében szeptember 2 án nagy ünnepélyt rendez Árpád emlékére.

Franciaország olasz támadások ellen készülődik.

Páris, aug. 23. Kinos feltünést keltett a francia diplomáciai körökben az, hogy az angol sajtó egy ujabb franciaellenes manőver kapcsán leleplezéseket közöl a francia hadikészülődésekről akkor, midőn a világ nemzetei a lefegyverzés mellett fejtenek ki hatalmas propagandát. Franciaország most az olasz támadások ellen épit védőmüveket a Korzikán, amik köré Olaszország irányában stratégiai vasutakat hálóz, a déli partokon pedig hadihajó bázist rendez be. A legkinosabb pedig az, hogy a francia kormány a hirt nem is igyekszik megcáfolni, vagy szépiteni, aminek hatása különösen Olaszországban okozott nagy elkeseredést.

Forradalmi játék.

Görögországból napok óta olyan hirek érkeznek, melyekből közeli rendszerváltozásra s az ellenforradalom küszöbön álló kitörésére lehet következtetni. — A venizelisták, akik a világháboru óta harmadszor ragadják kezükbe a hatalmat, immár harmadszor levitézleltek. Most már a legnaivabb görög is tudja, hogy Venizelosz, aki az ántánt kezébe játszotta át az országot, nem hőse, hanem vészangyala volt Görögországnak, aki nemzetét megalázásba, egy vesztett háboruba s nyomorba döntötte. A most oly szánalmasan rettegő kormány legfelháboritóbb tette az volt, mikor a civilizált világ tiltakozása ellenére kinéveztette az előbbi kormány tagjait. A venizelisták csak a terror és zsarnokság legmesszebbmenő eszközeivel tudták elfojtani a tettükre felviharzó felháborodást. — Mert, hogy Törökországgal ismét helyreállott a béke, a leszerelés elkerülhetetlenne vált s a katonák visszaözönlenek a harctérről, az athéni hatalmasok alatt izzóvá vált a talaj s különösen a királyhu lovasság visszatérte nincs inyükre. A katonák ugyanis nagyon jól tudják, hogy a háboruba nem a szegény halott Konstantin ugratta bele az országot, hanem Venizelosz s hogy mindaz a rossz, ami Görögországot öt év óta éri, a makacs diktátor erőszakos politikájának rovására irandó. Az athéni hatalmasok tehát nagyon kényelmetlenül érzik magukat s attól tar[tanak], hogy Nemezis iste[n]szony esetleg megl[átogatja] őket.

HIREK.

Nem akarsz király lenni kedves olvasóm? Hamisitatlan, koronás, hermelinpalástos király, akinek szemöldökére egy nemzet figyel és drága életéért naponta kö nyörögnek a templomokban? Nincsen ennél könnyebb dolog.

Pár nap óta közli egy angol lap a következő hirdetést:

Király keresztetik.

Angol földbirtokos gentlemann előnyben részesül. — Bővebb felvilágositásokat az albán kormány ad.

Hát csak ennyi az egész. Meg irsz egy levelet, személyes előnyeidet felsorolod, ha vannok, ha nincsenek, mások személyes előnyeit sorolod fel, mintha a tieid lennének. Megiroa, rengeteg pénzed van, még angol fontra átszámitva is, földbirtokos vagy, gentlemann is vagy (miért ne irnád?) és eddigi foglalkozásod már nagyon sivár és unalmas. Szeretnél egy kicsit király lenni És kérsz bővebb felvilágositásokat az albán kormánytól.

És végeredményben is egész kellemes foglalkozás. Kivált Albániában. Ma már nincsenek forradalmak, mint a Matin irja A vad szkipetárokat lefegyverezték, azonkivül, ha vadászember vagy, pompásan szórakozhatsz az államügyektől, mert rengetek a vad Albániában. Eddig ugyanis nem értek rá pusztitani a lakosok, mert az alatt az idő alatt inkább egymást lövöldözték agyon.

Az államkincstár igaz hogy nem nagy. Nem, ne gondolj földalatti helyiségekre, csak egy ici pici pán célszekrényre. Az a 800 font éppen belefér. De ez legalább aranyban van.

Aki mer az nyer. Pár sorba kerül és egy hónap mulva Albánia királya leszel. S remélem, nem fogsz megfeledkezni a pénzügyminiszteri állás betöltésénél e sorok szerény irójáról, aki az eszmét adta Nékea.

— **Naptár:** Aug. 24. Bertalan.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint száraz idő várható későbbi hőemelkedéssel.

— **Panaszok a telefonmizériákról** érkeznek mindennap és mi is tapasztaljuk a gyakori átbalést, sokszor nem hallani semmit, máskor nem szól a telefon, máskor nem szól a központ. Illetékes helyen kérdést intéztünk és meggyőződést szereztünk, hogy a nagykanizsai telefonhálózatnak és felszerelésnek éppen ezen panaszolt hibák kiküszöbölése miatt vált szükségessé részben az uj postapalota építése és felszerelése, mert egy részt kicsi a régi épület, másrészt a felszerelés és berendezés sokkal kisebb forgalomhoz és hálózathoz volt, annak idején elkészitve és amellett primitiv is. Igy csupán türelmes várakozásra biztathatjuk az olvasót, a mizériák gyökerestől csak az uj postapalotába való beköltözéskor fognak megszünni, addig a közönségnek jóakaratu elnézéssel kell viseltetni.

— **Kedvezményes utazás Pécsre a „Baross" Szövetség kiállitására.** A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület kapcsolatban a többi vármegyei gazdasági-ipari szövetkezeti érdekképviseletekkel rendezi árumintavásárt, mely augusztus 19 től szeptember 10 ig tart. Eme nagyon érdekesnek és tanulságosnak igérkező vásárra kedvezményes jegyváltásra jogositó igazolványok adatnak ki, mely igazolvány a vásárra utazók részére az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara irodahelyiségében darabonkint 2100 korona árban kapható. E jegy egyszersmind a vásár területére belépési igazolványt képez. A gazdaközönség tájékoztatására ismételten felhivja a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület az állattenyésztők figyelmét arra, hogy szeptember 2 án állat dijazással egybekötött tenyészállatvásárt rendez Pécsett, mely vásár ugy az eladó, mint a vásárolni szándékozó gazdák részére különösen jelentőségteljes.

— **Szerencsétlenség az export lóvásáron.** Németh György lendvaujfalusi gazdára a vásártéren rázesett egy ménló. Sulyos sérülésekkel szállitották be a városi közkórházba, ahol morfium injekciókat kapott. Állapota életveszélyes, felgyógyulásához nem sok reményt füznek.

— **Helyreigazitás.** Lapunk tegnapi számában tévesen irtuk, hogy Krénusz (Zemlák) Mihály azért lett öngyilkos, mert nem akart adót fizetni, miután informátorunk nem megbizható forrásból szerezte a hirt. Utána jártunk a családtagoknál és a kezelő orvosnál és megállapitottuk, hogy a 66 éves beteges öreg ember régóta buskomorságban szenvedett és az öngyilkosságot betegségéből kifolyó pillanatnyi elmezavarában követte el.

— **Tót néppárti nagygyülés Besztercebányán.** A felvidéki tót néppárt Besztercebányán nagygyülést tartott, amelyen a felvidéki pártszervezetekből 236 kiküldött vett részt. Hlinka András elnök tett jelentést a politikai helyzetről. Beszédében kifejtette a pártnak ismert autonómista álláspontját. — Beszéde végén felhivta a megjelenteket, hogy adakozzanak a néppárti sajtó céljaira. Utána Jurigа a párt programjáról beszélt. A felszólalások után megalakitották az elnökséget és a választmányt. A párt elnökéül ismét Hlinka Andrást választották meg.

— **Hirdetmény.** Mindazon, akár magánfelek, akár pedig kereskedők, avagy pedig iparosok, akiknek birtokában avagy őrizetében egy métermázsát meghaladó kristály, konyha, ipar, denaturált, avagy marhasójuk van, kötelesek azt az illetékes pénzügyőri szakasznál folyó évi augusztus hó 19 iki állapot szerint 8 napon belül ujabbi pótmegadóztatás végett különbeni érzékeny pénzbüntetés terhe mellett két egyenlő példányban bejelenteni, azután a pénzügyőrség a készleteket leltározni fogja.

— **A Balatoni Szövetség** hetedik borászati, kertészeti és ipari kiállitását szeptember 15—23 napjain tartja Balatonfüreden a gyógyépület termeiben. A balatonvidéki termelők és iparosok nagyban készülnek, hogy bemutassák tudásukat és termésküket. A magyar bor még közel sem érte el árban azt a magasságot, mely jóságánál fogva megilleti. Csak a kivitellel lehet enyhiteni azt a bajt, amely a bortermelőre nehezedik. A Szövetség külföldi vásárlókra számit, kiknek jövetele érdekében a kellő lépéseket megtette.

— **A keszthelyi országos vásárt** elmosta az eső. Tradició ez ugylátszik minálunk. Ha mindenki esőért imádkozik, csak a legközelebbi nagyvásár napja a reménység. Mert akkor majdnem mindig leszakad a rosszidő. Már akinek rossz. A vásárosoknak mindenesetre az. Már kora reggel szigoru forgalmisták szedték be végesvégig mindenféle fajtáju és formáju vásárostól a forgalmiadót. Egy óra mulva megeredt az eső És azóta esik rendületlenül. Szakad az áldás a nagyboldogasszonyi vásárra. Igy kell inni előre a medve bőrére. Hát még a helypénz, az utiköltség és a többi! De egyébként is szokatlanul lanyha irányzatot mutatott a nagyvásár. Eladni senkise siet ma. Venni meg kevesen siethetnek.

— **Leverték a csehek a vereckei emléktáblát.** A vereckei szoros egyik sziklájában emléktábla jelezte, hogy ott jöttek be több mint ezer esztendővel ezelőtt a magyarok. A csehеknek ez a tábla is szemet szurt és néhány gyerkőc — a felvidéki magyar lapok szerint állitólag 1400 cseh koronáért — kötélen leereszkedett a nehezen megközelithető mélység felett levő emléktáblához és azt összezuzták.

— **A forgalmiadó blokkrendszer.** A pénzügyminiszter elrendelte, hogy szeptember 1 től kezdődőleg a forgalmiadó blokkrendszer általánosan kötelező lesz. A kötelező blokkrendszer alól csak azok lesznek felmentve, akik forgalmiadójukat átalányban, vagy készpénzben róják le és a szellemi szabadfoglalkozást üzők. Ezenkivül olyan adózó, aki üzleti forgalmát pontosan feltüntető könyvet vezet, a blokkrendszer alóli felmentését kérheti a pénzügyigazgatóságtól.

A Centrál-szálló tolvaja.

Nagykanizsa, aug. 23.

(Saját tudósitónktól.)

Tegnap délelőtt itélkezett a nagykanizsai kir. törvényszék dr. Mutschenbacher-büntetőtanácsa a Centrál-szálló tolvaja *Nagy* Antal házíszolga felett, akit a kir. ügyészség a Btk. 333. §-ába ütköző lopás büntettével vádolt azért, mert a szálloda tulajdonosának lezárt ládáját felfeszitve, különböző tárgyakat ellopott.

A nyomozó rendőrség az eltulajdonitott tárgyakat meg is találta Nagynál.

Az elnök kérdéseire Nagy beismeri tettét, majd elmondja hogyan követte el cselekményét. Hogy miért követte el — nem tud okot mondani.

Garai Adolf, a Centrál tulajdonosa megerősiti Nagy beismerő vallomásában előadottakat. Miután Nagy már egyizben elkövetett egy lopást, de akkor megbocsátott neki, most kivánja Nagy megbüntetését.

Dr. *Gärtner* Antal védbeszédében csupán a lopás kisérletét látja fenforogni. Enyhe büntetést kér védence számára.

A kir. törvényszék Nagy Antalt bünösnek mondotta ki lopás büntettében és ezért őt hat havi börtönre itélte. — Az itélet jogerős.

— **A „Futura" piros kötlevelek vásárlása** folyó hó 24 én végleges elintézést nyert. Az átlagárdifferenciák kifizetése e hó 10-e táján kezdődött és 24 re teljes befejezést nyert. Meg kell állapitani, hogy a Futura bámulatos gyorsaságot és ügyességet fejtett ki ezen akció lebonyolitásánál, ha számításba vesszük, hogy az évi átlagár kiszámitása csak augusztus hó 1-én történhetett meg. Itt kombinációba kell venni az évi átlagár kiszámitása helyességének miniszteriumi ellenőrzését, melynek alapján megkezdődtek Budapesten a központban a közel 4000 waggon piros kötleveles buzának átlagárkülönbözeti elszámolása, az elszámolás helyességének jóváhagyása, ezen elszámolásoknak az egyes vidéki körzetekbe való megküldése, a vidéki szervek további elszámolásai, az elszámolások és a pénzösszegek rendeltetési helyére való elküldése. Ha a posta és felülvizsgálati napokat leszámitjuk, alig 14 nap jutott az effektiv elszámolási munkálatokra, amit a közel 4000 waggonnyi gabonamennyiséget figyelembe véve igen szép teljesitménynek lehet mondani. Ha összehasonlitjuk ezt a gyorsaságot, ezt a teljesitményt más állami akciók, vagy félhivatalos akciók, vagy ügyletek lebonyolitási idejével, ugy örömmel állapithatjuk meg, hogy ezek között gyorsaság és precizitás tekintetében eddig a piros kötleveles akció elszámolásával a Futura vezet.

— **Az országos Ido világnyelv kongresszus** augusztus első felében zajlott le Szombathelyen fényes sikerrel. Részt vett benne Magyarország minden nagyobb városa. Igy képviselte magát Budapest, Ujpest, Rákospalota, Kecskemét, Sopron, Pécs, Miskolc stb. városa is. A kongresszus kiemelkedő pontja volt a Kulturpalotában megtartott nyilvános gyülés, hol az érdeklődő közönség a termeket zsufolásig megtöltötte. E nyilvános gyülésen mély gondolatu és tudományos alapon fejtegette az Ido nyelvet Reuss Ede műegyetemi tanársegéd. Majd lendületes és költői szavakkal ecsetelte Petrányi István kir. állampénztári tiszt az Ido nyelv fontosságát ránk magyarokra nézve az irredentizmusnak külföldön való ápolása céljából. Ezenkivül még több szónoklat következett, közötte Csatkai József főreáliskolai tanár kétnyelvü előadása. A kongresszussal kapcsolatban megalakult az Uniono Katolik Idista (Katolikus Ido Csoport) ottani csoportja is.

— **A „Lyra" hangverseny-iroda** (*Oldh* szerkesztő vállalata) szeptember hó elején nagyszabású irodalmi estélyt rendez az Urániában, amelyre már most felhivjuk olvasóközönségünk figyelmét.

— **Köztisztviselők figyelmébe.** Ismételten felhivjuk mindazon tagjainkat, akik kedvezményes tüzifa járandóságukat még nem kapták meg, illetve annak mikénti átvétele végett még nem intézkedtek, hogy azok folyó hó 25-én szombaton délután fióküzletünkben (Erzsébettér) okvetlen megjelenni szíveskedjenek. — *Köztisztviselők nagykanizsai fiókja.*

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

Mig a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik.

— **A szentszék döntése a Szent István nap ünnepsége felett.** A magyar főegyházmegye, az esztergomi hercegprímás személyében az összes utódállamok hozzájárulásával pápai döntés alá terjesztette fel Rómába a magyar szentek megünnepelhetésének kérdését, amiben a pápa most nyilvánította a döntést. Eszerint Szent István király ünnepe a pápai rendelet értelmében nem tekinthető politikai ünnepnek, vagy az elszakitott magyar katolikusság irredenta ünnepének, hanem a római katolikus egyház megalapitójának kell elismerni azon a területen, amely az akkori birodalma határáig ér és akit e cimen ugy a magyarok, mint a szlovákok és németek ünneplése jogosan megillet. Róma ilyen döntése talán józanabb belátásra fogja vezetni azokat az uj hatalmakat, amelyek mindent a legerősebb sovinizmus szemüvegén néznek és birálnak el.

— **Veszedelmes zavargásoktól tartanak Belgrádban a Montenegró—Albán határkiigazitás miatt.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv többségből álló Montenegró—Albán határkiigazitó bizottság két milliárd 700 millió dinár értékü területet csatoltatott át Albániához titkos politikai koncessziók ellenében Montenegró testéről. Egy montenegrói politikus ezért sürgős beadványt terjesztett a külügyminiszter elé, amelyben az egész lakosság nevében tiltakozik az átcsatolás ellen, mint amely területek Montenegró kizárólagos tulajdonát képezik. A beadványban kijelenti a képviselő, hogy az azonnali jogorvoslás elmulasztása esetén véres zavargások támadhatnak azokon a területeken, amiknek könnyen lehet végzetes eredménye Jugoszlávia egységére nézve. A határkiigazitási konfliktust a belgrádi lapok élénken kommentálják.

— **Teljesen leégett a kolozsvári vasuti nagyműhely.** A román államvasutak kolozsvári központi nagyműhelye teljesen leégett, a benne felhalmozott óriási értékü nyers, félkész és gépanyaggal együtt, mikből semmit se lehetett megmenteni. Elpusztult többek közt öt franciatipusu uj mozdony, amelyek értéke darabonkint négy és félmillió aranyfrank. A hatóságok megindították a nyomozást az iránt, hogy a tüz keletkezéséért kit terhel a felelősség. A kár felbecsülhetetlen, amiből nem térül meg semmi, mert nem voltak az anyagok biztositva. — A vasutaknak a háboru előtt fennállott kölcsönös kárbiztositó intézménye a háboru kitörésével megszünt, magánbiztositó intézet pedig ilyen óriási összegü biztositásra nem vállalkozik. A C. F. R. igazgatósága Kolozsvárott a legsürgősebben szükségműhelyt fog felállitani a futójavitások számára, mig a kolozsvári központi műhely üzemi hatáskörét kénytelen egyelőre Bukarestbe áthelyezni.

Az Országos Többtermelési Liga alsófoku mezőgazdasági szakoktatást rendszeresit az egész országban.

Eddig már tiz többtermelési mezőgazdasági szakiskolát létesitettek. — Talajjavitást és agráripari propagandát kezdeményezett a kormány. — A mezőgazdasági háziipart a hires magyar világszintre kell visszaemelni.

Budapest, augusztus 23. Budapesti szerkesztőségünktől.

Az annyiszor hangoztatott többtermelési propaganda végre igen komoly munkához lát. Egyrészt maga a kormány küldött ki tanulmányi mérnökbizottságokat a szikes és lápos területekre talajvizsgálatra, amely bizottságok vegyvizsgálatok és talajmérések alapján állapitják meg egy földrész feljavittatásának lehetőségeit. Most pedig, a kultuszminiszter uj iskolatörvény javaslatával kapcsolatban, amelyben tudvalevően a középfoku mezőgazdasági szakoktatást rendszeresiti mint középiskolai intézményt, az Országos Többtermelési Liga vezeti be fokról fokra, a kormány legintenzivebb támogatásával az alsó mezőgazdasági rendszeres szakoktatást, egyrészt mint külön iskolát téli tanitásra a felnőttek részére, másrészt a kormány szankcionálása alapján bevezetteti az elemi iskolák tananyaga közé a kötelező és az iskolakertekben gyakorlatilag is tanitandó mezőgazdasági többtermelést.

Ez a jelenség nagyfontosságu Magyarország jelen viszonyai közt különösen, amikor ki kell használnunk megcsonkult területeink minden pontját, hogy ebből a meghagyott kevésből életlehetőségeinket biztosithassuk. A többtermelés nem hangzat csupán, különösen akkor, amidőn ismert tény, hogy százezer holdnyi összterületünk van bevetetlenül a szikesek terméketlensége és az állandó talajvizek miatt. Ezenkivül nagyot lendült a termelő tudomány is, amelynek segitségével és utmutatásai mellett megduplázódhatik az eddigi termés eredmény.

A Többtermelési Liga igazgatója a folyó készülődésekről a következőkben informálta munkatársunkat:

— Az alsófoku mezőgazdasági szakiskolák bevezetésének részletes tervét a szeptember ötödikén Győrött tartandó országos többtermelési kongresszuson terjesztjük nyilvánosság elé, miután a kormány azt nemcsak tudomásul vette, de a kivitelben a legintenzivebben támogat is. A legközelebbi cél ezzel az, hogy már a most következő télen az egész országban téli agráripari szakoktatásban részesitsük a gazdákat, még pedig a minden községben levő gazdaegyesületek keretében egyelőre. Ez az oktatás gyakorlati és elméleti lesz és kiterjed a vessző ipar, kefekötés, kötélverés és egyéb fonás kultiválására, amibe az asszonyokat is bevonjuk. A termelt ilyen cikkeket ugyanaz a gazdaegyesület fogja értékesiteni, sőt hisszük, hogy a termelés olyan intenzivvé lesz, hogy exportkészletet is gyüjthetünk belőle, mint ahogy békében is nagy kivitelünk volt magyar háziipari cikkekből és azokat megtanulta a külföld becsülni.

— Időközben bevezetjük és rendszeresitjük a mezőgazdasági többtermelésre nagyfontosságu talajjavitási müveletek oktatását, amire minden község szakoktatót fog kapni. Ugyanigy kötelező tananyagként az összes vidéki elemi iskolákban tanitani fogják a mezőgazdasági termelés és házikertészet többtermelését, amit az iskolakertekben gyakorolni is kell.

— A többtermelés érdekében folyó propagandánk, amely népünk oktatására szükséges iskolák felállitására irányul, már eddig is jelentős eredményeket ért el. Igy *Szold* mezőtelegdi földbirtokos minden külön segitség nélkül birtokainak egyes községeiben összesen tiz helyen háziipari iskolákat létesitett, még pedig Mezőlakon, Dákán, Derecskén, Békáson, Pápakovácsin, Kátlornyulakon, Tapolcafőn és Borsosgyőrött, amely működő iskolákban 1080 férfi és 78 nő tanul szakerők utmutatása mellett és igy közeledik fokról fokra a teljesülés és ha Szold földbirtokos példája követőre talál, hamarosan be is teljesül a Magyarországra exisztenciális fontosságu programa: a többtermelés.

— **Fűszerkereskedők figyelmébe.** A kiskereskedelmi árusitás részére 1923. aug. 23 tól kezdődő hatállyal érvényes irányárjegyzék átvehető Rosenfeld Adolf Fiai cégnél, Fő ut 4.

— **Uránia.** Szombaton 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: *„Beatrix"*. Öt fejezet egy régi krónikából, az engesztelhetetlen gyülöletről, megváltó szeretetről és a halálról. Svéd film, telve festői szépségekkel, komoly tartalommal, a szive ellenére házasságra kényszeritett asszony örök tragédiájával. Angol Hiradó. Jön: Cezarina.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2 szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinű és minőségű pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

TÖRVÉNYSZÉK.

Elnapolt tárgyalások.

Fliszár János sandi földmives Zalaszentjakabon az ottani malomból egy milliónál többet érő 3 hengerszijjat és egy bundát lopott. A tegnapi tárgyaláson töredelmesen beismerte cselekményét, csak azt tagadta, hogy álkulccsal behatolt volna a malomba. Dr. *Etlényi* Géza védőügyvéd felszólalása után ujabb tanukihallgatások végett a törvényszék a tárgyalást elnapolta. Ugyancsak elnapolta a biróság egy másik esetben is a tárgyalást. *Kiss* Lajos 49 éves zalahosszufalui lakos kétrendbeli lopásért állott a büntetőtörvényszék előtt. Kiss azonban csak egyet ismert be, a másik elkövetését erősen tagadta. A biróság ujabb tanukihallgatás miatt a tárgyalást elnapolta.

Akit a mostohaapja feljelentett.

Deli Boldizsár 23 éves egeraracsai cipészsegédet szuronyos börtönőr kisérte be a tárgyalóterembe. Teljesen lerongyolódva — *a szánalom képe*. Mostohaapja, *Tóth* György egeraracsai lakos jelentette fel, mert pincéjéből (tehát saját szüleinek pincéjéből!) hét kiló zsirt jogtalanul eltulajdonitott. Deli Boldizsár beismeri tettét. Előadja, hogy amikor a mult évben leszerelt, egy szál ruhája sem volt, igy jött haza édesanyjához, aki Tóth Györgynek a felesége. A zsirt azért tulajdonitotta el, hogy árából ruhát tudjon magának szerezni. Tóth György a mostohaapja terhelően vall mostohafiára.

41.000 korona kárának megtéritését követeli. — A biróság Deli Boldizsárt lopás vétségében mondotta ki bünösnek és ezért hét hónapi fogházra itélte. Az itélet jogerős. — Mikor a fogházőr elvezette az elitélt vádlottat, Tóth György, a mostohaapa még akkor is szólt fia ellen, ugy, hogy erélyesen rá kellett szólni, hagyja már abba és legyen csendben.

Itélethirdetések.

Zenkovich Ferenc 25 éves nagykanizsai napszámost a biróság három évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre itélte. A kir. tábla helybenhagyta az itéletet. A vádlott megfelebbezte ezt az itéletet a bünösség kimondása miatt a Kuriához.

Topscher Lajos itéletét, kit a kanizsai törvényszék első izben elkövetett lopásáért két évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre itélt — a kir. tábla megsemmisitette és büntetését egy évi és hat havi börtönre és három évi hivatalvesztésre szállitotta le.

Tamás Károlyt hat heti fogházra és egy évi hivatalvesztésre itélte. Az elsőbiróság itéletét ugy a tábla, mint a Kuria helybenhagyta.

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek.

Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék!**

Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az „Arany Kakas"-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér 21. szerezhető be.

Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától.

A kisántánt államok tárgyalása a magyar kölcsönről.

Grác, aug. 23. Mint a lapok értesülnek, szeptember 16—19. között a kisántánt államok Marienbadban ujabb értekezletre jönnek össze, a melynek napirendjén a magyar kölcsön és a jóvátétel kérdése szerepel.

Megszüntetik Essenben a passiv resistenciát.

Essen, aug. 23. Az esseni tanács értekezletén tegnapelőtt elhatározták a passiv resistencia megszüntetését és a munkásság a munkát részben már meg is kezdte.

A drezdai püspök a luteránus világkongresszus elnöke.

Eisenach, aug. 23. A luteránus világkongresszus tegnapi gyülésén Jakoles tanár (Newyork) inditványára a drezdai püspököt elnökké választották meg.

A német aranykölcsön jegyzés.

Berlin, aug. 23. (Telefonjelentés.) Illetékes helyen szerzett közlés szerint az aranykölcsön jegyzések eredményesen folynak.

2000 font sterling kárpótlás egy ujságiróért.

London, aug. 23. (Szikratávirat.) A brit kormány 2000 font sterlinget kapott az orosz kormánytól Harding ujságiró kárpótlására, kit kémkedés gyanuja miatt 9 hónapig fogházban tartottak.

Még nem kész a belga válaszjegyzék.

London, aug. 23. (Szikratávirat.) A belga válaszjegyzék a „Times" brüsszeli jelentése szerint még nem készült el egészen. Londonba csak e hét végén, esetleg a jövő hét elején küldik.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, illetve édesapánk elhunyta és temetése alkalmával mély fájdalmunkat részvétükkel enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Krámuss Mihályné és családja.

KÖZGAZDASÁG.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

A tőzsdeidő elején a hangulat vontatott és a forgalom üzlettelen volt, ennek hatása alatt az árfolyamok az utolsó tőzsdenaphoz képest mérsékelten alakultak ki. A gyenge irányzat zárlatig eltartott és kisebb-nagyobb eltérésektől eltekintve az egész piacon uralkodóvá vált. Sokan irányzat változástól tartva, realizálni kezdtek és a kínálat folytán lanyhaság állt elő. Kivételképen néhány favorizált érték javult, különösen a Pesti Hazai Első tp., mely 1 millióval javitotta árfolyamát. A központi Jelzálog is javult, ezt bécsi számlára erősen vásárolták. A kosztpénz a következő kasszanapra 13 százalék volt és ez sokakat arra ösztönzött, hogy angazsmánjaikat likvidálják és pénzüket kosztpénzbe helyezzék. Zárlatkor az irányzat barátságos, a forgalom megélénkült, azonban csak tartott.

A budapesti tőzsde záró árfolyamai

A budapesti tőzsde délután 1 órai záróárfolyamai a következők:

Államadóssági kötvények

Aranyjáradék	—
4% kor. jár.	—
4% koronajár.	—
6% hadik.	—
5½% hadik.	—
4% nem. n. kor. jár.	—

Bankok

Ang.-M. b.	126000
Hazai	350000
Agrár	90000
Magy. Hit.	745000
Jelzálog	52000
Leszámít.	158000
Ol.-M. bank	69000
Osztr. Hit.	180000
Salgó	725000
Rima	185000
Közuti	41000
Városi	53000
Délivasut	140000
Államvasut	570000
Nova	136000
Angol	—
B. Agrár	75000
Iparbank	—
Földhitelb.	390000
Hermes	81000
Horv. szl. j b.	70000
Ingatlan	280000
M. Cseh iparb.	55000
Forgalmi	75000
Ker. Hitel	57000
Magyar-Német	53000
Körp. Jelzál.	46000
Városi bank	34000
Merkur	46000
Nemz. b. és tak.	70000
Keresk. B.	410000
Lloyd bank	44000

Takarékpénztárak

Belvárosi tp.	71000
Lipótvárosi	40000
Fővárosi	240000
Kőbány. Tak.	30000
Által. Tak.	210000
M. orsz. közp.	250000
Hazai első	7000000

Biztositók:

Első M. Bizt.	6500000
Foncière	455000
Magy. Franc.	—
Jég	260000
Pannonia b.	1150000

Malmok

Bors.-M.	270000
Concordia	112000
Békéscsabai	127000
Budapesti	231000
Törökszmiklós	80000
Gizella	125000
Hungária	128000
Királymalom	165000
Viktória	340000
Tr. Danubia	110000
Union gőzm.	—

Bányák és téglagyárak

Beocsini	875000
Bors. szén	435000
Szentlőr.	165000
Cement	265000
Északi szén	750000
Szászvári	440000
Kohó	950000
István tégla	746000
Kőb. gőzt.	165000
Drasche	300000
Magnezit	2200000

Aszfalt	90000
Ált. Kősz.	2625000
Kerámia	120000
Nagybát.	310000
Ujlaki	175000
Urikányi	1200000
Back m.	145000
Bauxid	225000

Nyomdák

Athenaeum	235000
Franklin	2000000
Globus	58000
Kunossy	33000
Pallas	79000
Révai	82000
Rigler	78000
Stephaneum	50000

Vasművek és gépgyárak

Kóburg	60000
Csáky	66000
Gard. Ggy.	190000
Fegyver	1125000
Franki	100000
Ganz-Dan.	23000000
Ganz Vill.	2[illegible]00000
Gép és vasut	115000
Győrffy	95000
Hofherr	210000
Kaszab	80000
Kühne	115000
Láng	225000
Lipták	40000
Még	—
Magyar acél	400000
Belga fém	235000
Motor	105000
Ólomárugyár	45000
Vegyipar	53000
Vagongyár	150000
Roessemann	70000
Schlick	187000
Schuller	93000
Trudloff	103000
Wörner	52000
Chaudoir	185000
Rex-Lloyd	23000
Fabián vas	27000
Cilnner	175000
Interrex.	65000

Különféle vállalatok

Légszesz	1000000
Bárdi	40000
Baróti	26000
Bóni	115000
Brassói	591000
Chinoin	67000
Danica	145000
Diana	23500
Égisz	52000
Egy. izzó	625000
Textil	30000
Gyapjumosó	115000
Papir	72000
Részvénysör	315000
Szövő Kötő	97000
Spódium	435000
Temesi sz.	123000
Dorogi	70000
Délcukor	500000
Star	32000
Felten	—
Fiumei rizs	—
Flóra	270000
Fővárosi sör	88000
Goldberg.	137000
Gschwindt	370000
Halkereskk.	105000
Műtrágy.	570000
Horvát cuk.	850000
Hungária	—
Juta	220000
Kábel	—

Karton	134000
Keglevich	54000
Keleti Murányi	77000
Királyautó	17000
Királysör	83000
Klein	31250
Klotild	145000
Polgári sör	540000
Krausz szesz	120000
Liget szan.	41000
M. Cukor	3200000
Lámpa	260000
Auer	250000
K. és lenipar	120000
Őstermelő	420000
Pamut	350000
Gumi	242000
Szalámi	29000
Vasuti forg.	210000
Marosi pet.	90000
Mezőg. ip.	1350000
Oceán	57000
Olajipar	155000
Pann. sör	47000
Phöbus	61000
Rothmüller	45000
Dtuli sertés	95000
Vander	69000
Lukács	22000
Ált. Gáz	—
Püspöki	62000
Royal szálló	210000
Schwartzer	106000
Szeg. kender	570000
Szikra	110000
Stummer	1700000
Telefon	168000
Tem. sör	105000
Tokaji	100000
Török	24000
Turul cipő	—
Unió szlnh.	25500
Várm. mezőg.	38000
Vasm. vill.	67000
Vill. pozsgő	47000
Zagyvapálf.	135000
Mezőh. cukor	—
Kissling	40000
Mérleg	91000

Faipari vállalatok

Merkurfa	19000
Cserző	29000
Dunaharaszti	26500
Egyes. fa	42000
Foresta	—
Fournier	57500
Gutmann	480000
Hazai fa	2[illegible]0000
Honi fa	46000
Kőrösbányai	20000
Különl. épit.	25000
Lignum (hifi)	156000
Magyar ált. fa	—
Amerikai fa	40000
Erdő	19000
M. Lloyd	140000
Malomsoky	28000
Nemzeti fa	330000
Lichtig	26500
Uj Ofa	660000
Orsz. fa	—
Rézbányai	86000
Szlavónia	1[illegible]0000
Union	2100000
Vik. butor	21000
Zabolai	212000
Zentai	20000
Mftr.	460000

Közlekedési vállalatok

Adria	725000
Atlantika	82000
Levante	625000
Bur	35000
Miskolci vill.	58000
Tröszt	170000

Utótőzsde irányzata lanyha. — Magyar hitel 750, Leszámitoló 155, Olasz bank 67, Osztrák hitel 178, Salgó 775, Rima 175, Közuti 40, Nova 140, Államvasut 570, Lloyd bank 55.

Nem hivatalosan jegyzett értékek: Budapesti bank 15—16, Fabank 17—21, Juszti izzó 12—14, Corvin film 24—28, Hangya 34—36, Kéve 3—4, Kopeczky 4500—5500, Warensdorfi 25—23, Devecseri 25—28.

Esti magánforgalom hangulata bizakodó. Magyar hitel 810, Osztrák hitel 195—200. Spodium 490, Salgó 800.

Valuták és devizák:

Napoleon 83800, Font (London) 87400—89800, Dollár (New-York) 19300—19900 Francia frank (Paris) 1085-1121, Márka (Berlin) 30—50, Olasz lira (Milano) 825—860, Osztrák kor. (Bécs) 26·80—28·20, Lei (Bukarest) 9050 9750, Szokol 668—692 Svájci frank (Zurich) 3440—3560, Dinár (Zágráb) 200—208 0, Lengyel márka (Varsó) 820·920. Amsterdam 7500. — Koppenhága 3540—3660. Krisztiánia 3120-3240, Stockholm 5005 5245.

Zürichi zárlat:

Berlin 103, Amsterdam Hollandia 218·00, New-York 553 25, London 2521, Páris 3100, Milano 2380 00, Prága 1620 00, Budapest 03 ½, Zágráb 580 00, Varsó 23, Wien 77½, Szófia 485, Osztrák bély. 0.78 00

Budapest Prágában 18 75, Bécsben 390, Berlinben 285.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 75000—75600, egyéb 74500 75000 rozs 47000-48 00 takarmányárpa 53000-55000 sör 0000-0000 zab 62600-64000 tengeri 71000—72000, repce 142000, korpa 36500 37000, köles — —.

A mai termény tőzsdén a már napok óta érezhető lanyhaság megszünt, magasabb árfolyamok kerültek felszinre. Buzát Budapeston a tőzsdeidő elején 740 K val jegyezték nagy tételekben, később kisebb tételeket 750 nal, majd zárlatkor nagy tételeket 760 nal jegyeztek. Állomási áruért 700—10 15 koronát fizettek. Rozsra a spekuláció vetette rá magát. Budapesten 480 nal kötötték, vidéki áru 440—445 koronát ért el. Zab lanyha, csupán 1 kötés jött létre 625 el. Árpában nem volt üzlet Tengeri vidéken 720, korpa ára tulkinálat folytán 1000 K val esett. Budapesten 370, vidéken 340—50 korona között kötötték.

Lisztpiac. Buzadara 1400—1500, 00 ás liszt 1300—1400, 0-ás liszt 1200—1300, 2 es liszt 1100—1200, 6 os liszt 850—950, 8-as liszt 380—400, 75 százalékos rozsliszt 650—750, buzakorpa 340—360.

Marhavásár irányzata vontatott, az *árak estek.* Felhajtás 751 drb. Magyar ökör jobb 4200—700, közepes 3200—4000, silány 2300—3000. Bika jobb 4000—4800, gyengébb 3200—3800. Bivaly 2400—3400. Magyar tehén jobb 3500—4000, gyengébb 2200—3300. Csontozni való 2100—2400. Növendékmarha 2600—3200.

Sertésvásár. Könnyü sertés 6800—7000, közép 7000—7300, I. r. 7650—7900, zsir 11500, szalonna 9000, lehuzott hus 9200, szalonás félsertés 9100. A vásár irányzata élénk volt.

Ferencvárosi sertésvásár. Felhajtottak 760 darabot. Árak: könnyü 6900—7500, közép 7000—7700. Irányzat élénk.

Főszerkesztő: szőri Pósch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Nagy mennyiségű SZÖRME-ÁRU érkezett Lipcséből.

Vételkényszer nélkül megtekinthető FORGÁCS REZSŐ, berlini szőrme- és szőrcsárubázában Nagykanizsa, Fő-ut 22.

Javitások, átalakitások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Apróhirdetések

Minden szó 40 korona, vastagabb betűvel 80 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

1—7 hónapra az inkasszálásnál teljes ellátást nyerhet. Cím a kiadóban.

Tarka ruha, valamint fehérneműt javitásokat olcsó árért vállal k. Z. Gizella, Magyar-utca 32.

Egy alsóra drapp szőrmé-tárgyak eladó. Cím a kiadóban.

Vidéken talált tudomásunyos jegyesek értékes lapszéli, szines kipetkel, a találónál a tulajdonos vehető át az e borítékban. Elveszett szerény jutalma — fogadtatott szerint alkalmatlan fogadtatik. Visszajutatva a szélnyi bényvnyom dárcba Zalaegerszeg, ellátlanem ut irány jelige alatt.

Hanszerszerv zongora eladó. Kenathelyen Nicsmith Lajos-utca 32., tódtanya. 7055

Két kivehető szobát elsőrendűek ugyanekkal, magas lépcsőt mellett. Cím Janecsek cipőkereskedés. 7054

Cséplőgép lóerővel és favago fűrész tűzzel, bennszáll, de lóhajtás kevő nagyértékű terresztek Cím a kiadóban. 7035

Kiadom, vagy elcserélném városi lakóházamat, vagy a város belsőben levő szán üzlétet. Cserélt helyen kevő 3 belő elvárnyszőlőmet lakóházunk alhalmas cserére és az állóvel Rendszeres termés 10 hektóliter. A szőlővel 150 hektóliter fűszényt is adhatok. Miletics Gyula.

Jó munkás cipészsegédet felvesztek Árpád-u. 11. szám alatt. 7040

Szabó Antal
fegyver, lőszer- és sportüzlete
Vadászfegyverek,
töltények és felszerelési tárgyak.
Kerékpárak
ujak és használtak vétele és eladása
Motorkerékpárak,
kerékpárgummik.
Fényképészeti szaküzlet.
Ten's futball és atlétikai felszerelések. 7056

ÉKSZEREIT mielőtt értékesíteré, saját érdekében nézze meg a kirakatunkban levő napi árakat. Mindenféle ékszereket árlási árban veszünk.
GELLÉRT TESTVÉREK
Budapest, VI., Eötvös-u. 6. szám.

Pintér István
fegyvermüves, autó, kerékpár és irógépjavitó műhelye
József főherceg-ut 57. sz.
T. C.
Az e digi Cimmermann és Pintér cégből kiléptem és a fenti cég alatt uj vállalatot létesítettem. Elvállalok minden, a fenti szakmát vágó munkálatokat a legpontosabb kivitelben.
Megren'elésekre és érdeklődésekre kérem Szabó Antal sportüzletében leadni és előre is biztosítom, hogy szives rendelőim a legelőnyösebben lesznek kiszolgálva Tisztelettel
7057 Pintér István

Hirdetmény.

Folyó évi augusztus hó 23-án megtartott rendkivüli közgyülésünkön elhatároztuk, hogy társaságunk 36 millió koronát kitevő alaptőkéjét 14 000 darab egyenként K 1000.— n. é. uj részvény kibocsátása által 50 millió koronára emeljük fel.

Az ekként kibocsátandó részvények közül 12 000 darab részvénynek ellenértékét, összesen tehát K 12,000.000 — összeget az intézet tartalékalapjával fedezzük és azokat az intézet régi részvényeseinek minden ellenérték nélkül ajánlunk fel oly módon, hogy a részvényesek minden 8 drb részvény alapján 1 drb ingyen részvényre tarthatnak igényt. Ezen ingyen részvényeket a részvényesek tört darabokban is igénybe hetik oly módon, hogy 1 drb részvény alapján $^1/_3$, 2 drb részvény alapján pedig $^2/_3$ részbeni hányadrészvényt igénybelhetnek ellenérték nélkül. A 14.000 darab uj kibocsátási részvényből a 12 000 drb ingyen részvény elvonásával fennmaradó 2000 drb egyenként K 1000.— n. é. részvényt szabadkézből fogjuk értékesíteni.

Az uj ingyen részvényeket az intézet pénztáránál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál Budapesten, vagy annak nagykanizsai fiókjánál **1923. évi augusztus 23 tól, 1923. évi szeptember 23-ig** lehet a régi részvények bemutatása ellenében átvenni.

Ezen tőkeemelés keresztülvitele után — fenti közgyülési határozatunk értelmében — a K 1000.— n. é. részvényeket K 10.000.— n. é. részvényekre vonjuk össze, mely célból a fenti közgyülési határozat alapján kibocsátott uj részvények átvételével egyidejűleg a régi részvények bevonatnak és helyettük K 10.000 n. é. uj részvényekről szóló ideiglenes elismerményeket adunk, melyek ellenében a végleges részvények későbbi időpontban fognak kiadatni.

Nagykanizsa, 1923. augusztus hó 23 án.

A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN
Igazgatósága.

Nagykanizsai Autóforgalmi R. T.
felszámolás alatt.

Közhirré tesszük, hogy a Nagykanizsai Autóforgalmi R. T. 1923 évi május hó 9. napján tartott közgyülésén a társaság felszámolását kimondotta s a vonatkozó közgyülési határozatot a nagykanizsai kir. törvényszék mint cégbiróság Ct. 503/1923.-3. számu végzésével jóvá hagyta.

A törvény értelmében felhivunk tehát mindenkit, aki a Nagykanizsai Autóforgalmi R T. ellen követelése bir, vagy ilyet támasztani vél, hogy ebbeli igényét a jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számitott **hat hónap alatt** a társaság ellen érvényesitse, minthogy különben a társasági vagyon felosztását erre való tekintet nélkül foganatositjuk.

Nagykanizsa, 1923. augusztus 15

A felszámoló biztosság.

FÉRFI-SZÖVETEK
és
TÉLIKABÁT-SZÖVETEK
óriási választékban
FÜRST JÓZSEF
divatáruháza a „Kákcsilag"-ban
NAGYKANIZSA
Telefonszám 368. Központ szálloda.

ÜVEGEZÉST ugy helyben, mint vidéken a legolcsóbban vállalok.
Mindennemü üvegáru a legjutányosabban beszerezhető
GAÁL LÁSZLÓ
üvegkereskedése
Eötvös-tér 5. szám alatt
Köhler vaskereskedővel szemben.

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Deák-tér 1. sz. alatti
cipő-üzletben
rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt kord
Javitások gyorsan szakszerűen
Készül vasszott duplatalpu
SZANDAL
már megrendelhető

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycím: Futura. Telefonszám: 123.

Ajánlunk legolcsóbban, míg készletünk tart:
Szuperfosztátot julius, augusztus, szeptemberi szállitásra, vevő tetszése szerint
40%-os Kálisót, Kainitot, továbbá
Mésznitrogént, Kénsavas-Ammoniákot,
egész vagontételekben közvetlen a gyárból és kisebb mennyiség vásárlásánál
itteni raktárunkból
szállitva.
Melis és Pintér, Szombathely
Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társ. képviselője.

Hirdessen a Zalai Közlönyben

Míg a kereskedő pihen,
helyette a reklám dolgozik!

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, HÁZINYULBŐRT, juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó vadbőröket a legmagasabb napi árban vasz FORGÁCS REZSŐ, NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 191. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 25. Szombat Egyes szám ára 150 korona.

Késpénzzel fermentesítve „Zalai Közlöny"
Nemzeti Muzeum
2
Budapest

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 18. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám József 73—61.

Előfizetési ára: Egy hóra 3000 K, negyedévre 9000 K Budapesten hetenté Anker-ház 2. sz. dohányárudában

Politikai szélcsend.

A nyáruló hozla meg a nem zelgyülési munka ellanyhulását, a Ház szünetét. — Ugy tetszik, mintha a politika vizein egyelőre elsimultak volna a hullámok, ám ez a csönd csak látszólagos, a jobboldal politikai konyháin épugy mint a baloldal alkimista tégelyeiben készülnek a mérgek és a robbanó anyagok a Bethlen-kormány ellen. — Bár ebben a pillanatban a kormány helyzete a legszilárdabb s így az esetleges ellenzéki támadásoknak semmi különösebb értelme, vagy következménye nem volna, mégis komoly gondolatokat vált ki az ellenzék részéről folyó tudatos népámitás, az a féktelen uszitás, amelyek jobb- és baloldalon egyforma erővel inditnek a hatalomraéhes politikusok.

Találóan mondotta nemrég egy kiváló angol politikus az angol alsóházban, „Magyarországnak a szegénységén kivül a gyülölködés a legnagyobb sorscsapása." Találó volt ez a kijelentés, mert az *igazi rákfenére* mutatott rá, arra a speciális magyar tulajdonságra, amely lehetetlenné teszi ebben az országban a politikai konszolidációt Ahány magyar él ebben a szerencsétlen tönkretett országban, annyi rebellis, önmagával, máso'kkal, a kormányzattal szemben elégedetlenkedő lélek vivja meg nap nap után a maga csatáit, a hivatali szobában, „épugy mint a fehér asztal mellett. Nyilvánvaló, hogy ennek az 1919 óta divattá lett politikai hárljánoskodásnak elsősorban gazdasági, ezenkivül pedig lélektani okai vannak. Nyilvánvaló az is, hogy ez a meddó szélmalomharc eredményekre sohasem fog vezetni s mégis, magukat érett gondolkodásuaknak, magukat érett politikusoknak nevező egyének, akár a jobb- és baloldali ellenzéket nézzük is, életcéljukul tüzték maguk elé a Bethlen-kormány megbuktatását. Harsogva száll a demagóg uszitás a beszámolók kevéssé finom tenorján s a kormány megy a maga utján, jobbról-balról hiába harsog a szó, minden akadályon keresztül el fogja érni kitüzött céljait.

S. H. S. állam kettészakad Gyorgye herceg trónralutása esetén.

Párla, augusztus 24. (Telefonjelentés) Párlai diplomata körökben erősen pertraktálják azokat a hireket, amelyek Radics és Karagyorgyevits Gyorgye herceg londoni tárgyalásairól szólanak. Párlai körökben bizonyosra veszik, hogy Jugoszlávia az államkri is legváláságosabb napjait éli és szeptember első felében nagy változások lesznek Jugoszláviában. Radics, hir szerint, teljes megegyezést hozott létre Gyorgye herceggel és ezt a megegyezést szivesen fogadja az S. H. S állam közvéleményének tulnyomó része.

A megegyezés szerint a jugoszláv birodalom kettészakadna. Gyorgye ugyanis trónrajutása érdekében lemondana Horvátországról, Szlavoniáról és Dalmáciáról, amelyek külön állammá alakulnának. A szerb királyságot a régi Szerbia és Montenegró alkotná. A Jugoszláviát alkotó államok centrális közigazgatása sulyos nehézségeket okoz, ugy, hogy a decentralizálás szükségessége elvitathatatlan.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, augusztus 24. Tizenegy órakor nyitotta meg a nemzetgyülés mai ülését *Szcitovszky* Béla elnök. Bemutatja az összeférhetetlenségi bizottság jelentését *Vasadi Balogh* György önmaga által tett bejelentéséről. A bizottság a bejelentést tudomásul veszi és igy az irattárba tétetett.

Következik a napirend, az épitkezések előmozditásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Az első szónok *Györki* Imre. Hibáztatja, hogy az egyes épitettek nem kapnak hitelt, hanem csupán a tőkeerős, gazdag vállalatok részesülnek a kormány támogatásában. A javaslathoz nem járul hozzá. A következő felszólaló *Kiss* Menyhért, aki kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Kállay Tibor pénzügyminiszter állott fel most szólásra. Ez a javaslat — mondotta — a népjóléti miniszter ur hatáskörébe tartozik és igy ő fog részletesen reflektálni az elhangzott kifogásokra. A maga részéről minden állami kedvezményeknek elvi ellensége, de a népjóléti miniszter ur programjának végrehajtásához szükség van a magántőke bekapcsolására. Ami az adókelengedéseket illeti, itt olyan adókedvezményekről van szó, amelyek csak akkor léteznek mint adó, ha az épitkezés már megtörtént. Kifogásolták a hitel kérdését, arra vonatkozólag megállapitja, hogy a szóban forgó vállalatok nem olyan tőkeerősek, hogy a saját forgótőkéjükből épithessenek. A jelen gazdasági helyzetben csak magas kamatozásu hitelekről lehet szó. Felhozták a valorizált hitel kérdését, holott a valorizált hitel kérdése sehol nincs megoldva, Ausztriában és Németországban sem. A kérdéssel állandóan foglalkozik és remél, hogy az őszszel olyan törvényjavaslatot terjeszthet elő, amely ezt a kérdést az egész vonalon megoldja. Sajnálattal látja, hogy olyan felszólalások történtek, amelyek a bankokkal szemben akarnak egyes osztályokat hecceini. Azt kivánják jóformán, hogy valamennyi bankot zárjanak be. Ezek a felszólalások nagyon rossz szolgálatot tesznek a konszolidációnak. Azzal fejezi be, hogy arra kéri mindazokat, akik épiteni és nem rombolni akarnak, szavazzák meg a javaslatot. Nagy tapsa a jobboldalon. Felkiáltások: Elég volt a rombolásból. Még rombolni sem tudnak, nemhogy épiteni tudnának.

Vass József népjóléti miniszter reflektáli ezután az elhangzott kifogásokra. Ez tudom — mondotta — hogy itt épiteni kell és ezért jöttem ezzel a javaslattal. Ő nekem nem vita kell, nekem házak kellenek. Az utolsó forrás, amely az épités lehetőségét illetőleg még szóba jöhetett a nagytőke bevonása volt. Azt látom, hogy ezért a javaslatért a pénzügyminisztert támadják. Ki kell jelentenem, hogy mindazokat a biztosított kedvezményeket, amiket a törvény nyujt, nekem pontról pontra ki kellett harcolnom a pénzügyminisztertől. Beszédét azzal fejezi be, hogy kér a nemzetgyülésétől a télre a hajléktalanoknak lakást és kérek helyet a betegeknek, kérek helyet a jövő generációnak, helyet kérek a fajom részére (Nagy tapsa.), kérem elterkinteni a kormánybuktató szándéktól és kérek — amit sohasem kértem — szavazatokat ennek a szociálpolitikai javaslatnak, helyet kérek a fajtámnak, amelyet védek. (Nagy tapsa.)

Elnök a tanácskozást befejezettnek jelenti ki, mely után a nemzetgyülés a javaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Ezután szavazás alá bocsátják Györki Imre határozati javaslatát, amely a vidéki ipartelepek lakosairól, a betegseglyző szanatóriumokról, napközi otthonokról és kislakásokról szól.

Vass József népjóléti miniszter hozzájárul a javaslatho', csupán a napközi otthonok kérdését kéri elejtení. A másik három pontot elfogadja.

Kállay Tibor pénzügyminiszter a maga részéről is hozzájárul a javaslathoz.

Az elnök pontonként teszi fel a kérdést és a nemzetgyülés a népjóléti miniszter nyilatkozata értelmében hozzájárul a javaslathoz.

Az elnök azután napirendi indítványt tesz és javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését hétfőn 11 órakor tartja. A nemzetgyülés hétfői ülésén a ma tárgyalt javaslat részletes vitáját folytatják.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Sulyos vádak Benes cseh külügyminiszter ellen.

Prága, aug. 24. (Telefonjelentés.) A cseh nemzetgyülés képviselői és szenátorai Pergler volt tokiói cseh követtől, Amerikából egy 35 oldalra terjedő vádiratot kaptak Benes ellen. Pergler szemére veti Benesnek, hogy őt szándékosan lehetetlenné tette a tokiói cseh követség személyzete előtt, az ellene megindított fegyelmi eljárást törvényellenesen folytatta le a a nemzetgyülés előtt hazugságokat mondott ügyéről. A levél a következő szavakkal végződik: „Képviselő Ur! A köztársaság alkotmányának 79. szakasza elrendeli, hogyha a kormányelnök és a kormány tagjai szándékosan vagy durva felületességből az alkotmányt, illetve más törvényeket megsértenek, felelősségre kell őket vonni. Képviselő Ur! Ön előtt van Benes vallomása, az Ön további eljárása világos feleletet fog adni arra a kérdésre, hogy jogállamban élünk-e?

A nemzetközi katolikus ifjusági nagygyülés.

Innsbruck, aug. 24. (Telefonjelentés.) Tegnap este tartották meg a harmadik nemzetközi katolikus ifjusági nagygyülést, amelyen számos egyházi méltóság és nemzetközi katolikus ifjusági egyesületek vezetői európai államokból, Amerikából, Északamerikából, Kina és Japánból is jelentek meg képviselők.

A medikus collegium könyvtára.

1920-at irtu^k, amikor a budapesti klr. magy. Pázmány Péter Tudományegyetem orvostudományi kara egy — régóta nélkülözött — medikus kollegium felállitását vette tervbe.

Igaz, hogy — a viszonyok mostohasága miatt — nagy áldozatok árán, de végül is siker koronázta a nemes emberbaráti morgalmat.

1922. októberének első felében történt meg az intézet ünnepélyes átadása annak a nemes rendeltetésnek, amelyet hazánk egészség ügye buzgó munkásainak, a jövő orvosi generációnak a céltudatos nevelésével van hivatva betölteni. Ennek az intézetnek az igazgatójától, dr. Kiss János pápai praelatus, ny. r. egyetemi tanár ur Őméltóságától kaptuk a következő, kérelmi tárgyu átiratot, amelyet változatlanul itt közlünk: „A budapesti klr. magy. Pázmány. Péter tudományegyetemi kara jótanuló, jó magavisele tü és szegénysorsu orvostanhallgatók ellátására „Collegium Medicum" névvel otthont létesitett, amelyben a növendékek lakást és ellátást kapnak. Mindenkép kivánatos, hogy a bentlakóknak mindig rendelkezésükre álló könyvtár is kezüknél legyen. Mivel ezt az intézet egymaga összeállitani nem képes, igen szépen, bizalommal felkérem a jótanuló, jómagaviseletü és szegénysorsu ifjak barátait, hogy könyvtárunk részére ugy orvosi szakkönyveket, mint a müvelődésre alkalmas egyéb könyveket ajándékozni kegyeskedjenek."

Budapest, IX. Köztelek-utca 1. *Dr. Kiss János,* pápai praelatus, egyetemi tanár, a Collegium Medicum igazgatója.

•

Kommentár nem kell. Él bennünk a reménység, hogy Nagykanizsa egész társadalma a kellő megértést fogja tanusitani. Titkolóznánk, ha elhallgatnánk, hogy e nemes munkában — mint ahogy a cél természete már előre is sejteti velünk — legtöbbet városunk tekintélyes orvostársadalmától várunk. A mostani sivár és küzdelmes jelennél jóval nyugodtabb, szebb és kellemesebb visszaemlékezésü mult, vigabb és könnyebb időket ért medikusaihoz, a jelen munkás orvosaihoz szól e felhivás elsősorban. Magyarázatképen közöljük, hogy azok, akik ez emberbaráti, kétségtelenül hazafias és nemcsak a frázisok világában, hanem a valóságban is épitő munkában részt venni óhajtanának, ugy ebbeli szándékukat vagy a szerkesztőséggel, vagy helyesebben dr. Kiss János egyetemi tanár ur Őméltósága által megbizott Viszlis László negyedéves orvostanhallgatóval (Kazinczy utca 18.) szivesked jenek közölni jövő hó negyedikéig bezárólag. Az adományokat hirlapilag nyugtázzuk. Hiszzük, hogy az ország — nemcsak keletkezésében, hanem qualitásaiban is — első „Collegium Medicum"-ának könyvtárügye hamarosan jelentékeny lépésekkel lesz előbbre.

A franciák készülődnek a megszállás kiterjesztésére.

London, aug. 24. (Szikratávirat.) Baldwin miniszterelnök tegnap Londonban rövidebb minisztertanácsot tartott, amelyen résztvett Lord Derby és Robert Cecil is. A minisztertanacs az angol jegyzékre adott francia válasszal foglalkozott. A kormany a tárgyalásokban haladásnak látja azt, hogy mind a ket fel őszintén kifejtette fölfogását és céljait. A minisztertanácson az a nézet alakult ki, hogy a jegyzékre sürgős választ adni nem szükséges és nem is kivánatos.

A francia válaszjegyzéket ma hivatalos helyen tanulmanyozzák. Formális minisztertanácsot nem tartottak, azonban tobb miniszter kereste fel Baldwin miniszterelnököt hivatalos helyiségében. Nem is valószinü, hogy jelenleg minisztertanácsot fognak tartani. A belga jegyzék megérkezését a hét végére várják.

Tilos a bauxit exportja.

A trianoni békeszerződés Erdély elszakitása folytán elvette tőlünk az értékes bauxit-telepeket. Azóta az ország minden részében kutatások indultak meg ujabb bauxittelepek után. A kutatások eredménnyel is végződtek, mert a Dunántulon, közelebbről a Bakony- és Vértes hegységekben (Bicske vidékén és Gánt községben) az erdélyi bauxit-telepeknél gazdagabb és értékesebb bauxit-előfordulásokat fedeztek fel, amelyek legalább is 100 évre allmentálni tudják az ország feldolgozó iparát.

Az uj bauxit-telepek felfedezése óta azonban nem történt semmiféle kezdeményező lépés abban az irányban, hogy a nyers bauxit mellett feldolgozó iparok is létesüljenek. Igaz ugyan, hogy a kezdet stádiumában az ipari feldolgozó telepek létesitése elé nagy technikai és pénzügyi akadályok gördülnek, mert az uj fejérmegyei bauxit telepek messze feküsznek a vasutaktól és nincsen se iparvágányuk, se drótkötélpályájuk, de az idők során mégis legalább is kisérletek történhettek volna a felállitandó ipartelepek létesitésére.

Ezzel szemben a helyzet az, hogy a bauxit bányák már hosszabb ideje sürgetik a kormánynál, hogy a bauxit-szállitásra kiviteli tarifákat engedélyezzen, vagyis hogy engedje meg az aluminium-ércnek az országból nyers formában való kivitelét.

Ezzel a kérdéssel legutóbb a szerves tarifareformtárgyalásokon is foglalkoztak. Illetékes helyen — amint értesülünk — nincsen semmi hajlandóság arra, hogy a bauxitnak nyers állapotban való exportálásához hozzájáruljanak. A multak tanulságain okulva, ugyanis a kormány mindenkép megakarja akadályozni, hogy a magyar nyersanyag feldolgozva, mint idegen exportcikk kerüljön vissza hozzánk és igy ahhoz sem akar hozzájárulni, hogy a bauxitot kivigyék és azt azután, mint aluminiumötvözetet importáljuk. A tarifabizottság szintén ezt az álláspontot foglalta el, illetve kimondotta, hogy tarifális kedvezményekkel nem segitheti elő az ország értékes nyersanyagának kivitelét.

A TŐZSDE

nyitási és záró árfolyamai, valamint a valuta és gabona hivatalos tájékoztató árai megtekinthetők lapunk kiadóhivatalának Fő ut 13. szám alatti kirakatában.

Keszthelyi szegény gyermekek 60 pár cipőjének sorsa.

A szegény gyermekek, rongyosak, éhesek, árvák felruházására többizben indult gyüjtés és egyéb alkalmi akció Keszthelyen. Az egyik régebbi ilyen gyüjtés tárgyai között volt vagy 60 gyermekcipő felsőrész. Kiosztásra azóta se került, mert nem tudtak talpat szerezni hozzá? *Nem tudták készre csináltatni?* Várták, egyre várták az alkalmat, de az alkalom nem jött. Es most már nemsokára itt lesz az ősz. Jön aztán a tél. Es a keszthelyi ruhátlan, nyomorral küzködő gyermekek nem mehetnek ruhátlan, cipőtlen a télbe. Nem maradhat fájó, keserves, gyógyulatlan sebe ez a városnak.

A községi iskola tanitótestületének kezébe van letéve az eziránya munka, onnét indul ki minden kezdeményezés. Onnét indult ki a tegnapi templomi hangverseny eszméje is. Eseményszámba várta mindenki, mert sokat, szépet igértek a plakátokon szereplő nevek. Gyönyörü templomi müsort hoztak *Schmidthauer* Lajos orgonaművész, *Szalay* Ilona operaénekesnő, *Drumár* László hegedüművész. És jött *Szerdahelyi Lacika, Keszthely büszkesége,* Keszthely csoda-gyermeke, a 14 éves kis hegedüművész, aki bámulatba ejtette már az egész országot s most jött Erdélyből, ahol elszakitott testvér-magyarok, szomoruak, szenvedők közt járt csodálatos müvészetével.

A délutáni vonattal megérkezett a nagynevü orgonaművész. Szivesen, örömmel fogadta a meghivást a nemes célra való tekintettel. Csak akkor bámult el furcsán, kicsit keserün, mikor ideért s a fogadtatás, amiben részesült, mindössze annyi volt, hogy senki egy szobáról nem gondoskodott, senki meg nem hivta, csak megérkezett s perronra, tanácstalanul. Hozta, hogy odaadja müvészetét Keszthelynek a nyomorgó gyermekekért, de sehol egy szöglet a számára, ahol rendbe tehetné, kipihenhetné magát. Nem sokáig gondolkodott a művész. Szerdahelyi Lacika nem érkezett meg. Az egyik női szereplő visszamondott. Schmidthauer pedig viteláésra kapott és elment Győrökre. Mentek utána autóval, kérlelték, hivták, mert óriási volt az érdeklődés és a méltatlankodás a közönség részéről. A művész hajthatatlan maradt. Nem jött többet Keszthelyre.

...pedig élek...

Irta: • * •

„Nem birok szólni, néma a szájam,
Ma a Halál jött a szobámba..."
(Ismeretlen költő.)

— Az orvos ugyan azt mondotta, hogy nincs veszély, a krizis elmult és én bizonyára felépülök. Még mosolygott is hozzá, de én tudtam, hogy ez nem más, mint kötelező, szent hazugság. Az orvos arcáról férjemre révedt a tekintetem s a mindig mosolygó arcnak merev komorsága, a szemeiben égő, kiáltozó fájdalom bizonyitotta, amit amugy is éreztem már. Meg fogok halni.

— Komolyan, fájdalmak és könnyek nélkül gondolok az elmulásomra, mely már bizonyos és minden percben bekövetkezhetik. Ez a pillanatnyi könnyebbülés sem jelent mást, mint a haldoklók rövid idejü enyhületét. Forró vagyok, de fejemről mégis elszáll a láz emésztő köde, olyan élesen és tisztán itélek meg mindent, mintha hosszu, üditő álomból ébredtem volna fel. Fájdalmaim elgyöngültek, nem éget, nem hasogat a kin a szivem körül, üde, élénk vagyok, ami szinte megdöbbenti a férjem.

— Nézlek Ninette — igy szól hozzám — nézlek és szinte ámulok, olyan szép, olyan különös vagy ma. A fájdalomráncai elsimultak homlokodról és ajkad körül. Olyan vagy, mint egy régi festmény, mely a fájdalmas Anyát ábrázolja, a vérző szivü Asszonyt, aki Megváltót szült. . . . Szép vagy Ninette, szent és csodás ma este . . .

— Tudom — intí a szemem, mert beszélni már nem tudok, csak nagy gyötrődések árán — tudom, hogy megszépültem egy pár pillanatra a nagy perc előtt. Márvány homlokomról csókos szerelmem üdvözlete, csillogó szememből bucsuzó lelkem halk köszönete, forró, biborszin ajkamról az utolsó vágy kivánata zeng, dalol feléd. Szép vagyok és megnyugodott, csodás és szent, amint te mondtad, mert most kifejeződik lázpiros arcomon minden, ami bennem érték és drágaság volt. Utoljára, a nagy álom előtt még egyszer reádragyog az én egyéniségem, azért, csak azért, hogy ne tudj majd hamar elfelejteni . . . Mert tudok mindent. Tudom, hiába rejtegeted előlem, a haldoklók szeme a lelkek belsejébe lát: te már mást szeretsz . . . mást akarsz régen.

— Aggódó figyelemmel nézed arcom, a szemed hüséget mesél. Napok óta itt vagy az ágyamnál, nem alszol, nem pihensz . . . de mégis . . . mondd meg, ugy-e várod az én elalvásomat, hogy aztán . . . És lásd, én nem tudok neheztelni ezért terád. Jól van igy, hiszen a szerelem és élet joga azoké, akik erősek, dacosak, egy kicsikét gonoszak is, ugy, mint te, aki a nyitott sirnál is eljövendő életed örömei felé sóvárogva nézel.

— Azt hiszem, Hedvig jó és hü asszonyod lesz, talán még jobb is, mint én, hiszen nagy, erős, szerelmes asszony. Igaz, szerelmes én is voltam, szerelmes, de nem ugy, ahogy ti, férfiak értelmezitek ezt a gyönyörü szót. Nem a szkeptikus és mindent sárbarántó férfiui meghatározás, hanem valami csodálatos, földöntuli sugallat. De elmult, el, azon az estén, amikor nem volt más választásom, mint ez az ut . . . A halál.

— Igen, az orvos hamar jött s ezért fekszem én itt már négy hosszu hosszu nap óta. Az orvos tudja jól, hogy a seb belül terjed és nem lehet megállás . . . Te hiszel benne, mert jólesik a szivednek a halál reménye . . . Tudod, hogy az ajtónál áll és már nem áll sokáig a Halál. Tudod ezt és ebben a percben idemenekülsz hozzám.

— A doktor, amikor kimentetek megmondta: meghal! Meghal még ma, az éjféli órakondulás előtt, mentség nincs! És lásd, ha nem fájna oly nagyon a szó, ha megértenéd hörgő, ziháló hangom én is megmondanám: igy lesz, igaz . . . A haldoklók messzire látnak, nézd

Keszthelyen pedig visszaadták a pénzt a közönségnek. Az a 60 gyermekcipő pedig csak várjon-várjon ki tudja meddig, mig eljön az ősz és eljön a tél, mig feljajdul majd a ruhátlan, cipőtlen gyermekek segélykiáltása vádolón, keserűn, későn.

Igy van ez Keszthelyen. Amikor a rendezés nivóssága, tökéletessége elsőrangut, érdemeset igér, akkor Keszthely közömbös, akkor a közönség mozdulatlan. Most, amikor a közönséget összehozta a jótékony cél, a szociális kötelesség, a művészi élvezetre kilátás, — most meg a rendezésnél dől dugába a nagy akarás.

Falufejlesztési

gazdasági és ipari kiállitás Kaposvárott 1923 évi szeptember hó 27-től 30-ig bezárólag.

Hirt adtunk már arról, hogy Kaposvárott az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara a Falu Országos Szövetséggel falufejlesztési vándorkiállitást rendez. E kiállitásokkal a sokszor és sokat emlegetett és hangoztatott „többtermelés" kérdését a gyakorlati vonatkozásban a legeredményesebben szolgáljuk.

Kivánatos, hogy e kiállitás anyagában nagyszabásu és nagyméretü legyen, miért is a kiállitási rendező kamara vezetősége ezuton is kéri mindazokat, akik ezen ujabb akciót rokonszenvvel kisérik, nyujtsanak segédkezet a kamara munkásságának. Fejtsenek ki működési körükben (községükben) lelkes propagandát a kiállitás érdekében. Toborozzanak kiállitókat! Agitáljanak, buzditsanak arra, hogy a falusi embert jellemző ismert tulságos szerénységét levetve termelvényeikkel, készitményeikkel minél többen jelenjenek meg a kiállitáson, tanubizonyságot téve arról, hogy a mezőgazdálkodással foglalkozók hatalmas seregében él a haladni vágyás szikrája. A kiállitás egyes szakcsoportjai a következők:

1. *Mezőgazdasági csoport.* E csoportban kiállithatók gabonafélék, azoknak nemesitett változatai, takarmánynemüek, gyök és gumós növények, len és kender, valamint azoknak a feldolgozás alatti különböző változata. Okulás és oktatási céllal a csoportban nyernek bemutatást az egyes növénybetegségek. A növényeknek rovarkárai stb. — A mezőgazdasági csoport alcsoportját képezi: a kertészet, gyümölcstermelés, szőlő- és borgazdaság, mely szeptember hó utolsó napjain tartandó kiállitás alkalmával termelvényeinek szine-javát hozhatja bemutatásra.

2. *Gyári és kézműipari csoportban:* bemutathatók mind olyan készitmények, melyek a mezőgazdaságban nyernek felhasználást vagy a falusi otthonban elhelyezést. A kamara vezetősége ez ügyben eredményes tárgyalást folytatott a helybeli Ipartestülettel, melynek kapcsán érdeklődés mutatkozik a helybeli iparosság részéről, mely e csoport érdekességét, gazdagságát már is biztositja.

3. *Háziipari csoportban* kiállitható minden olyan készitmény, mely nem szakképzett iparos munkája, hanem mellékfoglalkozásként készül. Somogy Zalavármegyék Balatonparti vidékén a gazdasági háziipari készitmények üzését magas szinvonalon folytatják. A kiállitáson bemutatást fog nyerni a gyékény feldolgozásnak különböző módja, mely különösen alkalmas arra, hogy a gazdasági munkák szünetelése idején — a téli időszakban — megfelelő jó keresethez juttassa a dolgozni kivánó munkásságot.

A kamara a kiállitás háziipari csoportjában több oly háziipari készitési eljárást kiván bemutatni, mely megélhetési lehetőséget, alkalmat biztosit annak, ki azzal foglalkozni kiván. Kulturális és népművészeti csoportban bemutatni kivánja vármegyék nagyon gazdag és szines népviseletét, a népművészetet visszatükröző különböző szines és értékes szövöttes és varottas féléket, a ma már annyira fejlett szőnyeg készitést, csipke verést és más egyéb kézimunkákat, melyeknek üzése napjainkban nemcsak a művészet szolgálatát képezi már, hanem a becsületes kenyérkeresetet is.

Méhészet csoportjában be fogja mutatni a különböző kaptár rendszereket, az ujabb méhészeti eszközöket, felszerelési tárgyakat. Törekvése a kamarának, hogy a méhészettel való foglalkozást területén általánosabbá tegye, erre különösen a jelen sulyos megélhetési viszonyok alkalmasak, amikor a cukorárak folytonos emelkedése a méhészet jelentőségét napról-napra emeli.

A kiállitás keretén belül bemutatni kivánja még a gazdasági épitészet, a szövetkezeti alakulatok, gyógynövény gyüjtés, gyógynövény termelés és kezelés, selyem tenyésztés és selyem feldolgozás körébe tartozó rajzokat, szemléltető eszközöket, terveket, mintákat, melyek mind azt kivánják szolgálni, hogy a termelési ágakban is a többtermelés elvé érvényesüljön, az ezirányu munka jobban, célravezetőbben, eredményesebben legyen keresztül vihető. — Kérjük mindazokat, kik a kiállitás rendezésében a kamara vezetőségének segitségére kivánnak lenni, bejelentéseikkel, jelentkezéseikkel, terveikkel sziveskedjenek közvetlenül a kamara vezetőségéhez fordulni, akár levélileg, akár telefon utján.

Látogatás a nagykanizsai közkórházban.

Megérkezett a laboratóriumi felszerelés. — Beszélgetés dr. Loser főorvossal, a laboratórium vezetőjével.

Nagykanizsa, augusztus 24. (Saját tudósitónktól.)

A műszerek még rendszer nélkül egymás mellett állnak, a villanyvezeték nincs bekapcsolva, a laboratórium egyelőre még nem laboratórium, csak egy, a műszerekkel megtöltött szoba, de két héten belül minden rendben jő s a nagykanizsai közkórház laboratóriuma megkezdi működését.

Régi hiányt fog pótolni, az eddigi kórházorvosi gyakorlat nem mélyülhetett el, hiszen minden működő orvos megszokta, hogy munkája közben bizonyos eszközök álljanak rendelkezésére, eszközök, amiket eddig a kanizsai közkórházban nem találhatott meg. Nagyon sok esetben kellett a diagnózis pontos megállapitása végett Pestet megkeresni s ez zavarólag hatott ugy a betegség elleni küzdelem gyors megkezdésére, mint a gyógyitás további menetére.

Ma már mondhatjuk, hogy ha nem is teljes á laboratórium felszerelése, de elég arra, hogy helyben is meg legyen állapitható minden diagnózis és ez elsőrendü érdek, különösen járványos betegségeknél, amikor a gyors intézkedésekben rejlik a baj leküzdésének sikere.

Dr. *Loser,* a kórház fiatal főorvosa mutatta végig a laboratórium most vásárolt felszerelését.

Kémia vizsgálatokat az ugynevezett *bürettával* végeznek vizelet vizsgálat és a gyomortartalom titrálása nagyon sok baj megállapitásánál elsősorban fontos, mig a fertőző betegségek megállapitásánál a thermosztáttal végzett Wassermann féle vegyvizsgálat szolgál elsőrendü eszközül.

A Reichert féle mikrotom, ez a csudálatosan finom gépezet, ami 1/1000 milliméteről 1/11000 milliméter pontosságig vág ki szabadszemmel alig látható darabokat a gépbe erősitett emberi testrészből, különösen a nőgyógyászat terén kiválóan fontos, valamint szövettani problemák megoldásánál.

A *Centrifuga* és a *Riva Rocci-féle vérnyomás mérő,* a vér megvizsgálásánál elengedhetetlenül szükséges kellékek.

Mindezeken kivül sok kisebb nagyobb műszert vásárolt a kórház, amiknél a hiányát eddig nagyon érezte.

Többek között a mesterséges táplálást elősegitő csövek, amik első pillanatra borzasztó készüléknek tetszenek, ha összekapcsoljuk velük magát a mesterséges táplálkozás gondolatát, de mint Loser doktor vigasztalóan megjegyezte, hogy végeredményben hozzá lehet szokni.

Egy betege, aki pár hónapon keresztül valami gégebaja miatt csak ilyen csöveken keresztül tudott táplálkozni, baráti körben gyakran produkálta magát gyógyulása után is és bizonyos kéjjel öntötte a csőbe és azon keresztül a gyomrába a korsó söröket.

Majd a Wassermann féle vérvizsgálat kapcsán a vérbajról beszélt. Ma Magyarországon körülbelül minden tizedik ember vérbajos. Az első és második stádiumban észrevehető a baj, de rendesen elhanyagolják, vagy nem ügyelnek rá, amig a külső jeleket nem mutató harmadik stádiumba érnek és élnek vigan, miről sem tudva és fertőzik tovább a világot.

A laboratórium egész felszerelésének értéke 15 millió. S a kórháznak 2 millióba került. A műszerek tudniillik nem mind ujak s a legnagyobb részük a feloszlott *Immunitás* laboratóriumból került a kórházhoz. A kisebb részt a Reichert cégtől vásárolták.

Két hét után a nagykanizsai közkórház egy modernül felszerelt laboratóriummal lesz gazdagabb és lelkiismeretes munkáját elmélyülő gonddal és precizitással végezheti az emberi élet megmentése érdekében.

---

most oson be a Halál ez ajtón, lassan, körülnéz és felém tart... Reám nevet a csontfej és némán int: köszön. Elkerül téged és leül az ágyam végéhez. Vár.

— Most itt ülünk csöndben, hárman, egy haldokló asszony, a férfi és a Halál. A nagy Ismeretlen, aki eljött, nem azért, hogy ijesszen, hanem azért, hogy megnyugtasson. A csont fej nem ellenszenves többé, nem rémit a fekete lepeltől kibujó, reves jéghideg kéz. Itt ülünk most hárman, az asszony, a férfi és a Halál, nézünk egymásra, de te nem látod őt. Nem látod, hogy átnyul az ágyon és megfogja a balkezem. Gyöngéden, szinte simogatón s a csontkézből lassan áramlik belém, a kezemen, karomon, a szivemen át az elmulás döbbentő hidege. Lehunyódik a szemem, de mégis látom, hogy felém hajlik a Harmadik, nem te, hanem a halál és szól: sóhajtsd! Bucsuzz!

— Sóhajtok. Hosszan, bánatosan, lehunyt szemekkel. Nem látok semmit már, csak téged, amint a jobbkezem fogod és nézel, egyre nézel. A Halál ismét visszaült az ágy szélére, vár, te pedig felfigyelsz a sóhaj halk neszére. A csönd őrjitő... Nézel!

— Én nem mozdulok már, erőm nincs ahhoz, hogy szememet felnyissam. Kiáltani szeretnék, hiába, mintha nem lenne sem szám, sem hangom többé. Arcomról eltünik a pir, ajkam kihül... A szivemre figyelek, alig-alig ver.

— És ujra csönd van, ami fojtogat.

— Egy perc, öt perc, az idő tovatünik. Te felállsz és arcomra hajolsz. A szemed reszketve pillant, figyel, aztán egyszerre megrettenve hőkölsz. Mint akit szivenszurtak, vijjog a szód:

— Meghalt! Meghalt!

— A szoba ajtaja kicsapódik, Leona tante suhan be és felsikolt. Mindkettőtökből kitör a zokogás, a tante sir, te is zokogsz, te férfi, térdreomolva az ágyam előtt s hangzik a szó a nagy, döbbentő pillanatban: — Elment! Halott! — —

— Pedig élek.

— — — — — — — — —

— Meddig tartott? Egy éjjel, egy nappal, azután megint egy délelőtt. Most már délutánra hajlik az idő. Virágillat, gyertyafüst tölti meg a szobát. Érzem, hogy nem az ágyban fekszem. Könyököm kemény oldalfalakat érint. Koporsó!

— Illat és csönd az, ami körülvesz. Nem tudok moccanni. A szájam néma. Erőlködöm, hogy feltudjak nézni, hiába! Szempilláim ólomsullyal nehezednek szemeimre, melyeken még meleg a könny. Most hirtelen zaj, beszéd, ajtónyitás hallatszik hozzám. Nem látok semmit, de tudom, hogy bejöttek... Körülállják a helyet, ahol fekszem. Egy komor hang latinul beszél.

— Temetés.

— Érzem, hogy kik vannak körülöttem. A férfi, a férjem, akiért meghalni akartam. Anyám és hugom, a doktor, néhány rokon és ismerős még... Sirnak.

— Egyszerre elhallgat a latin beszéd, a zokogás ujult erővel hangzik fel: nehéz lépések és négy kar egy nehéz sötétséget emel fölém, mely mindent, mindent befőd. Koporsófedél.

— Mintha most messzebbről hallana felém a sirás, lehalkult a fájdalom viharja. Csönd. De nem! Irtózatos ütések dörömbölnek a fejem mellett, majd lejebb, még lejebb. Az ütések irtózatosak, fájnak, de hiába minden. A koporsót leszögezték.

— Valaki felkiált:

— Ninette!! Meghalt!! Meghalt!!

— Azután tompa zuhanás.

— — — — — — — —

— Fülembe cseng a szó: meghalt. A koporsóban fekszem, amit már leszögeztek. Valaki elájult. Most felemelnek, imbolyog velem minden. Visznek. Megállás. Hosszu, guruló csikorgás. Az ajtó lezárul. A kocsi megy a temető felé.

— Félóra mulva rámomlik a föld. Kiáltsak? Nem tudok...

— — — — — — — — —

— Pedig élek!

HIREK.

Bucsuzik a király.

— Barbarits Lajos. —

Első testőröd: a hitem.
Páncélja, alabárdja alabastrom szin
[fe·üst.
Vigyáz Rad — csillogva, hófehéren,
szikrázón, mint a hajnali hó.
— Ugye rozsda nem éri,
mire visszajön a király?

A második: a vágyam.
Hófehér köntösére
vérpiros rózsák tövise tép ti
piros vércseppekből gyöngyös koszorut
— Ugye nem lesz egy sem hervadt,
mire visszajön a király? [fakó,

A harmadik: a csókom.
Tavaszi rét szinü tarka ruhában.
Száz pillangó százannyi szinét
én leheltem, csókoltam rá mind.
Nálad hagyom most mind — mind,
hogy égjen, lobogjon, mindig vissza-
[hivjon.
— Ugye nem lesz a tavaszi rét le
mire visszajön a király? [tiporva

A negyedik — a negyedik: én va
[gyok,
messzire néző, tört koronás király
[mogam.
Nincs páncélom hószin ezüst,
nincs köntösöm biborkoszorus,
nincs pillangóhimes százszinü ruhám
Semmim sincs — —
— Királynő!
hátha nem is én vagyok a király!?

— **Naptár:** Aug. 25. Lajos.

— **Időjárás.** A meteorológiai Intézet jelentése szerint nyugatról növekedő felhőzettel esőre, ziva tarra hajló idő várható hősülyedéssel.

— **Átkalyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Bordi Imre szeretetházi (Balatonarács) tanítót áthelyezte a békéskamutpusztai áll. iskolához.

— **Kántortanító választás Alsópáhokon.** A lemondás folytán megüresedett alsópáhoki kántortanítói állásra Szabó Pál nagyradai osztálytanítót egyhangulag megválasztották.

— **A Zalai Lótenyésztők és az Urlovasok utolsó versenye.** A Zalai Lótenyésztők és az Urlo vasok Egyesülete folyó hó 24., 26., 28. és 30 án tartja Siófokon utolsó versenyét.

— **A kiskanizsai Mathuzsalem.** Öreg, töpörödött, rongyokba burkolt ember állít be hozzánk s alamizsnát kér Isten nevében. Kiváncsi voltam az öreg multjára és meglepetve hallom, hogy már 102 éves. A neve Kiss József, „sztörögnyei" származásu. Már 32 éve lakik Kiskanizsán, egy „nagy utcai" gazda jóvoltából. Eddig segített a szállásadójának is, meg kapa-, kasza- és baltanyél faragásból, meg guzsfonásból tartotta fönn magát. De most már alig lát, meg az erdő is messze van, hát gyakrabban kell koldulnia. Megkérdeztem, hogy él-e valakije? Senki, volt a felelet. Biztatom, hogy megkérem a polgármester urat, vegye fel a menházba. Mosolyogva felelt, hogy kapott ő már enni is ott, de fel nem veszik, mert nem ide való. Kívánságomra még elmondja, hogy bort mértékletesen ivott mindig, de ittas soha sem volt, pedig régen vincellér is volt. Most, ha menni nem bír, 1—2 decit megiszik s az erőt ad neki. Szeretik az „sztörögnyeiek" és vásárkor mindig fizetnek neki 1—1 féllitert, sőt a kulacsát is megtöltik. „Hiszen szép, szép az élet, ugy 50 éves korig, de képzelje el jó uram, én már kétszer elmultam ötven. Minek is ád a jó Isten ilyen hosszu életet, ha mindennap tehetetlenebb vagyok!" Igy sóhajt föl nagy busan Mathusalem s tovább viszi a fáradt, eltörődött testét.

Kincsek a földben.

Száz millió korona értékü lelet ügye a debreceni törvényszéken és táblán.

Egy minden tekintetben nagyszabásu ügy foglalkoztatta tegnap a debreceni királyi ítélőtáblán a polgári ügyekben tárgyaló Szoboszlai Sándor táblabíró tanácsát.

Az érdekes ügy előzményei még az 1910. évbe nyulnak vissza.

Pazonyi Elek császári és királyi kamarás mezőpeterdi földbirtokos 1910. nyarán a kastélyának az udvarát parkíroztatta. A parkírozás közben a munkálatokat végző munkások egy virágokkal beültetett dombot akartak plasziroznl. Közben egy égett gerendára akadtak. A munkások csupa kiváncsiságból kezdték a földet ásni s csakhamar az első égett gerenda után több került ki, majd pedig egy, nyilván leégett kis kunyhó körvonalai kezdtek kialakulni a mind mélyebbre hatoló munkás ásók előtt. Ekkor az egyik munkás egy arany pénzt lelt. A nem várt lelet végképp felcsigázta kiváncsiságukat és californiai aranyvadászok módjára estek neki a kemény fekete magyar rögnek.

A lázas munka egy pár rövid óra alatt csodálatos eredményt hozott. Egy nagy cserép edény került elő napvilágra, mely telve volt földszagu nehéz csengő aranyakkal. A munkások a talált kincseket, amelynek az értéke a mai világban 100.000,000 koronára rug, amit sem sejtő földbirtokos elé vitték. A kastélyban megolvasták az edényben levő aranyakat, amely 47 darab volt. Pazonyi Elek ekkor a munkásoknak gazdag jutalmat és a kincsek egyrészét igérte.

A ritka nagyértékü pénzlelet később felkerült a pénzügyminisztériumba, miután az államnak a numizmatical értékekkel biró kincsekre kiválasztási joga van a Nemzeti Muzeum részére. Közben megállapítást nyert, hogy a kincsek a III. Károly és Mária Terézia korabeli aranytallérok.

A Muzeum 12 darabot kiválasztott, a többit pedig visszaküldte Pazonyinak a mezőpeterdi kuriájára. Nevezetesen Pazonyi elhallgatta, hogy az aranyat nem ő, hanem a munkásai találták, amely esetben a fennálló rendeletek szerint a munkásoknak is joga van a kincsre. Es pedig egyharmad az államé, egyharmad a főtulajdonosé, azaz Pazonyié, egyharmad pedig a munkásoké kellett volna lenni.

Pazonyi később a kincseket találó munkásokat elbocsátotta és uj munkásokat fogadott fel kimondottan kincskeresésre.

A félrevezetett munkások több izben sürgették Pazonyit az igért jutalomért, de mindig elutasító választ kaptak.

Közben kitört a háboru és ugy a munkások, mint Pazonyi földbirtokos, bevonult katonának. A háboru után a munkások ujra előállottak követelésükkel és kérték a nekik járó egyharmad részt, mikor pedig ez nem sikerült békésen, pert indítottak a dusgazdag földbirtokos ellen.

A berettyóujfalui járásbíróságon tartották az első tárgyalást. Pazonyi azzal védekezett, hogy a kastély, amelynek az udvarán a kincset találták, már III. Károly idejében a Pazonyi családé volt és a talált kincsre csak neki van joga. A bíróság helyt is adott a védekezésnek és a kincsnek egyharmad részét kérő munkásokat követeléseikkel elutasította. A munkások felebbeztek az ítélet ellen a debreceni törvényszékhez, ahol a munkásokat dr. Leveles ügyvéd képviselte.

Itt elutasították a berettyóujfalui járásbíróság határozatát és a kincsnek egyharmad részét a munkásoknak ítélte s kimondták, hogy az elsőfoku bíróság ítélete helytelen, mert annak alapján talált értékről szoba nem lehetne beszélni.

Ujabb felebbezés folytán a tábla elé került az ügy. Pazonyi Elek cs. és kir. kamarást dr. Marton Pál, a Tisza perből ismeretes budapesti ügyvéd, a munkásokat pedig dr. Leveles ügyvéd képviselte. — Dr. Marton hosszu beszédben fejtegette, hogy a talált kincsekre kizárólag Pazonyinak van joga, míg dr. Leveles a kincsek egyharmad részének a munkások részére való megítélését kérte. A tábla dr. Leveles érvelését helybenhagyta és a kincsek egyharmadát jogerősen a munkásoknak ítélte, akik ilyenformán 33 millió korona értékü kincs birtokába jutottak.

— **Esküvő.** *Ujváry* Béla szeretetházi tanító — ki az ujpesti polg. iskolához van áthelyezve zenetanárnak — ma vezette oltárhoz a balatonarácsi r. kath. templomban *Kasprák* Eleonora okl. tanítónőt, ki ugyancsak a szeretetházban teljesített irodai szolgálatot.

— **A „Szombathelyi Máv. Haladás Dalkor"** mint tavaly, ezidén is eljött pár napra a Balatonpartra. Eljöttek mind, családostul. Szép nagy sátortábort ütöttek künn a parton, ahol 5 napig volt mozgalmas idillikus életük nyomán a kis fenyves. Testvéregyesületük: a *„Keszthelyi Iparosok Dalköre"* jólsikerült hangversenyt rendezett ezalkalommal a Bocskay nagytermében A „Haladás" akkor adta át ünnepélyes keretek között a Keszthelyi Iparosdalárdának hozott művészi emléktárgyat: fekete alapon, fekete, letört, csonka oszlop tetején büszke, dacosan megálló, kiterjesztett szárnnyal a magasnak induló magyar turul és egy emlékfelirattal ellátott, nemzetiszin szalagos gyönyörü, örökzöld babérkoszorut.

— **A siófoki állat- és kirakodó vásár.** 22 én, szerdán tartották Siófokon a szokásos évi állat- és kirakodó vásárt. Az árak nagyon magasak voltak, ugy, hogy a közönség inkább a cserére szorítkozott. A felhajtás egyébként gyenge volt.

— **A „Keszthelyi Isr. Nőegylet"** jótékonycélu hangversenyt rendezett a Hullám szálló nagytermében. A szezon legsikerültebb koncertje telt ház előtt igazolt minden hozzáfűzött várakozást: adott a jótékonyság szellemében működő Nőegyletnek hatalmas anyagi sikert, a fellépett művésznőknek ujabb leveleket babérkoszorujukhoz és adott közönségének olyan művészi élvezetet, amilyenben csak ritkán részesülhetnek. Dr. *Schwarz* Zsigmond beszéde után *Gyártás* Imréné, dr. *Kertész* Adolfné, *Hoffmann* Ilonka, *Gaál* Manci, *Josefin* Ilonka, *Mosonyi* Mimi zongora-, ének-, hegedü számokkal nyujtottak olyan tökéleteset, amivel méltán elégítették ki a legkényesebb művészi ízléseket és igényeket is.

— **Gyujtogatás Kiskaradán.** Ifj. Tober János kisradai lakosnak aug. 21-én éjjel 2 órakor kigyulladt 15 szekér szalmát kitevő kazalja. Habár a tüzet hamarosan észrevették, a tűz eloltásához csak későn foghattak hozzá az összeszereltetlek, mivel az udvaron levő kut kerekét lekötözve találták. Mire azt felszabadították, akkorra a tűz teljesen elhatalmasodott s reggelre sikerült csak azt teljesen eloltani. A csendőrség a gyujtogató személyének kiderítése végett a nyomozást azonnal megindította, melynek ezideig eredménye nincs.

— **Betörő kommunista.** Dani László Ország-uti lakos házába egy őrizetlen pillanatban besurrant és elemelt 64.000 koronát egy eddig ismeretlen egyén. A kiskanizsai hídnál posztoló rendőr észrevette a besurranást és üldözőbe vette a tolvajt és sikerült is neki elfogni, de már ekkor eldobta a pénzt. A rendőrség azonban a pénzt is megtalálta.

— **Nagy áruvásár az Iparcsarnokban.** Aki vasáru-, mezőgazdasági gép, malomberendezési, háztartási-, elektrotechnikai-, butor- és lakásberendezési szükségletét be akarja szerezni, ne mulassza el megtekinteni a nagyszabásu jubiláris, országos iparkiállítást, *a budapesti városligeti iparcsarnokban.* — *Nyitva szeptember közepéig.*

— **Kiállítás Balatonfüreden.** A Balatoni Szövetség hetedik borászati, kertészeti és ipari kiállítását szeptember 15—23. napjain tartja Balatonfüreden a gyógyépület termeiben. A balatonvidéki termelők és iparosok nagyban készülnek, hogy bemutassák tudásukat és terméskincsüket. A magyar bor még közel sem érte el árban azt a magasságot, mely jóságánál fogva megilleti. Csak a kivitellel lehet enyhíteni azt a bajt, amely a bortermelőre nehezedik. A szövetség külföldi vásárlókra számít, kiknek jövetele érdekében a kellő lépéseket megtette.

— **XVI. századbeli magyar pénzt találtak egy ház lerombolásánál.** Pressauban egy régi ház lerombolása alkalmával egy munkás csákányával ráütött egy edényre, mely az ütés sulya alatt széjjel esett. Az edény tele volt régi arany és ezüst pénzekkel, 26 darab nagy arany pénz a XVI. és XVII. századból, továbbá 215 darab ezüst pénz Ferdinánd császár korából 1621. és 1622. dátummal. Továbbá volt benne 3000 darab kisebb ezüst pénz egy feloszlásnak indult bőrtarsolyban. A pénzek magyar és török eredetüek. A kincset, melynek értékét még nem állapították meg, a városházára vitték. Az eset a városban nagy izgalmat keltett és tömegesen járnak ki a ház környékére kincset keresni.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **A vonat alá vetette magát.** Korospecky Vince 6o éves horvátfalui (Burgenland) kéményseprősegéd tegnapelőtt Nagyfalva határában a Graz felől Szentgotthárdra jövő vonat elé vetette magát. A vonatvezető az öngyilkosjelölt kéményseprőt még idejekorán észrevette, a vonatot megállította és az utasok segítségével leluszkolta a sínekről — vissza az életbe. Az életunt kéményseprősegéd azonban, mikor a vonat ismét megindult, villámgyorsan megint a mozdony elé vetette magát; mire a vonatot megállították, már csak szétszaggatott testét tudták a sínekről felszedni. Tettének oka való szinüleg az volt, hogy mióta lakóhelyét elszakították Magyarországtól s így az ő munkahelyétől, Szentgotthárdtól is, nem tudott munkát kapni.

— **Kaszával levágta a fejetetejét.** Augusztus 2o-án a nagyhantosi pusztán a béresek bucsut rendeztek. A hangulat mindinkább emelkedett és a mulatozásnak végül is összeszólalkozás lett a vége. Az összeszólalkozás hevében Dózsa Sándor 25 éves és Dózsa István 23 éves tanyai munkás ölre mentek. A verekedésben Dózsa István huzta a rövidebbet, mert valahonnan egy kaszát kerített elő és azzal Dózsa Sándornak a fejetetejét leskalpozta. A megnyuzott fejü legény az ütés következtében összeesett és elboritotta a vér. A járási orvos nyujtott első segitséget a sebesültnek, akinek sebe sulyos, de nem életveszélyes. A verekedő legény ellen megindították az eljárást.

— **Ujabb magyar irredenta összeesküvés Erdélyben.** Bukarestből jelentik: A román kormány félhivatalosa, a „Viitorul" óvatosan leleplezett megint egy erdélyi irredenta-összeesküvést. A leleplező cikk szerint a kolozsvári sziguranca tette meg az első lépéseket a társaság ártalmatlanná tételéhez. A kormány félhivatalos természetesen neveket nem közöl, még a többi bukaresti lapok unszolására sem, csupán azt állapitja meg, pozitivumként, hogy az összeesküvés főszereplői erdélyi katolikus és református papok, akik ellen a kormány a legszigorubb eljárást tette folyamatba. Ismét lesz tehát néhány erdélyi magyar mártir, amire ennek a „szilárd" oláh belpolitikának hatalomfenntartás szempontjából periodusonkint van szüksége.

— **Uránia.** Szombaton 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: „*Beatrix*". Öt fejezet egy régi krónikából, az engesztelhetetlen gyülöletről, megváltó szeretetről és a halálról. Svéd film, telve festői szépségekkel, komoly tartalommal, a szive ellenére házasságra kényszeritett asszony örök tragédiájával. Angol Hiradó. Jön: Cezarina.

Mig a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik.

Bikaviadalok a fővárosban.

Budapest, aug. 24 (Fővárosi szerkesztőségünktől.) A főváros tanácsa tegnapi ülésében tárgyalta a Fővárosi Cirkusz bérlőinek kérelmét, amelyben engedélyt kérnek bikaviadalok rendezésére. A tanács egyelőre elvben engedélyezte a bikaviadalok rendezését, amelyek bizonyára hézagpótló mulatságok lesznek Budapesten. Az engedély egyéb részleteit a tanács egyik legközelebbi ülésében fogja megállapitani, azonban mindenesetre kikötötte, hogy a viadalokat csak a bikák leszurásának kizárásával engedélyezi. A cirkuszvállalkozók beadványukban csak azt mondják, hogy spanyol torreadorok fogják a viadalokat bemutatni, de hogy mennyi ideig akarják Budapest közönségét ezzel szórakoztatni, arról nem tesznek emlitést. Az ülésen a tanácsnak összesen öt tagja vett részt Folkusházy Lajos alpolgármester elnöklete alatt. Utolsó izben 1896 ban voltak Budapesten bikaviadalok.

A gazdasági munkások megjutalmazása.

Budapest, aug. 24. A földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki a vármegyék főispánjainak a gazdasági munkások megjutalmazásáról. Ezek szerint a miniszter egyhelyben huzamosabb időt eltöltött szorgalmas és jómagaviseletü mezőgazdasági munkásoknak pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet kiván adományozni. Az olyan földtulajdonosok tehát, akiknek ilyen emberek állnak szolgálatukban, azok a kitüntetésre való ajánlás végett az egyének nevét, lakhelyét, személyi adatait a szolgálati viszonyuk körülirása mellett jelentsék be a vármegye főispánjának, vagy a Gazdasági Egyesületek elnökségének.

Ismét egy vasuti szerencsétlenség Oláhországban.

Bukarest, aug. 24 Tegnap éjjel Erdélyben ismét nagy vasuti szerencsétlenség volt. A tegnap este Kolozsvárról Bukarestbe induló személyvonat Campiturai állomásnál tengelytörés következtében kisiklott. Négy vagon a mélységbe zuhant és teljesen összetört. Eddig nyolc halottról s tizenkét sulyosan sebesültről érkezett hir, de azt hiszik, hogy a szerencsétlenségnek sokkal több áldozata van.

Folyton nő a drágaság Berlinben.

Berlin, aug. 24. (Rádiógramm.) Huszonnégy óra leforgása alatt hallatlan nagy áremelkedések mutatkoztak az élelmiszerpiacon. A legfontosabb életszükségleti cikkek árai tegnapelőtt óta óriási mértékben emelkedtek.

Pld. egy font margarin tegnapelőtt még 600.000 márkába került, — tegnap már 1.600,000 márkát kértek érte.

Baldwin Franciaországban.

London, aug. 24. (Rádiógram.) A tegnap esti lapok azt jelezték, hogy Baldwin szombaton utazik Aixlesbainsbe és franciaországi tartózkodása alatt Curzonnal és Poincaréval megbeszéléseket folytat.

KÖZGAZDASÁG.

A hordóhiány kérdéséhez.

Mit csináljon a gazda, ha nincs elegendő hordója?

A magyar királyi földmivelésügyi miniszter a mezőgazdasági kamarához a következő rendeletet intézte:

„A borértékesités terén fennálló közismert, sulyos helyzetre való tekintettel, kétségtelenül az elmult évek terméséből nagymennyiségü borkészletek tárolnak, amelyek lekötve tartják a termelők edényeit és igy a szép terméseredményeket igérő szüret elhelyezése már most gondoskodás tárgyát kell, hogy képezze. Az államháztartás mai sulyos pénzügyi helyzete nem engedi meg, hogy az állam a háborus években szokásban volt kölcsönhordó és hordóbehozatali akciókkal enyhitse az esetleges hordóhiányt.

Ezzel a körülménnyel számolva, a termelőknek maguknak kell érdekeik megvédésére alkalmas módozatokat jó előre keresniök. Értesülésem szerint, az ország elegendő hordókészlettel rendelkezik, csakhogy ezek a hordók nem a termelők, hanem a borkereskedők és a hordókereskedők, részben pedig a kádárok birtokában vannak. Nézetem szerint, célravezető lenne, ha a termelők eladatlan boraikat kezelésre hordóténnyerés szempontjából az állami közpincékbe szállitanák, továbbá, ha a silányabb minőségü boraikból borpárlatot készitenének, a mustot pedig a lehetőséghez képest a cukorgyárakból szüret idején használatban nem lévő vakuum készülékeken szőlőmézzé stb dolgoztatnák fel, a mezőgazdasági szeszfőzdék bevonásával a silányabb borok lepárolása, a cukorgyárak bekapcsolásával ipari feldolgozás céljaira pedig a must besüritése minél szélesebb körben elősegittetnék".

Ezen rendelet kapcsán örömmel állapitjuk meg, hogy a földmivelésügyi minisztérium a szőlőgazdák helyzetével és a borértékesités nehéz kérdésével behatóan foglalkozik.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, soknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Délelőtti magánforgalom. Magyar hitel 81o, Osztrák hitel 195, Kereskedelmi bank 155o, Salgó 78o, Rima 21o, Izzó 67o, Georgia 145o—5oo, Spódium 485, Déli vasut 15o.

Délutáni magánforgalom. Salgó 81o, Magyar hitel 81o, Magyar—Olasz 7o, Bélvárosi tp. 95, Magyar Általános tp. 25o, Szolnoki 37—38, Georgia 14oo, Trust 190, Első budapesti gőzmalom 25o, Kőszén 29oo, Általános gáz 62, Cinner 185oo, Zabolai 265, Fegyver 13oo, Lloyd bank 55, Fournir 75.

Esti magánforgalom hangulata bizakodó, irányzat szilárd. Angol—Magyar 147, Magyar hitel 825—82o, Kőszén 29oo, Salgó 81o. Georgia 155o, Osztrák hitel 198—2oo, Pesti Hazai Első tp. 86oo, Lichtig 68o, Izzó 68o, Rima.

Valuták és devizák:

Napoleon 63800, Font (London) 87400—89800, Dollár (New-York) 19300—19900 Francia frank (Paris) 1090-1120, Márka (Berlin) 40 8), Olasz lira (Milano) 825—860, Osztrák kor. (Bécs) 28·85—28·25, Lei (Bukarest) 9050—9750, Szokol 568—592 Svájci frank (Zürich) 3440—3560, Dinár (Zágráb) 200—208·0, Lengyel márka (Varsó) 620-920. Amsterdam 7500. — Koppenhága 360·—3680. Krisztiánia 3120-3240, Stockholm 5075-5245.

Zürichi zárlat:

Berlin 125, Amsterdam Hollandia 218·00, New-York 663 50, London 2522, Páris 3102, Milano 2380 00, Prága 1620 00, Budapest 03¹/₂, Zágráb 680 00, Varsó 23, Wien 0 77¹/₂, Szófia 470, Osztrák bély. 0.78 00.

Budapest Prágában 18 75 Bécsben 39o, Berlinben 271, Newyorkban 56.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 78500—79000, egyéb 77500 78000 rozs 61000-61€00 takarmányárpa 64000-67000 sör 0000-0000 zab 63000-64000 tengeri 71000—72000, repce 142000, korpa 38000—39000, köles —·—.

A mai terménytőzsdén az irányzat a tegnapi szilárdabb irányzat után ma is szilárdan alakult. — Buzát a tőzsdeidő elején a malomkartell 78o K-val kötött, később 8oo koronát is fizetett budapesti áruért. Vidéki állomási áru 725—35, majd 76o—7o koronás árat ért el. Dunántulról 1 tétel 74o, egy másik nagyobb tétel 745 K-val talált vevőre. A rozs ára szintén emelkedett nyirségi állomásról 46o K-val vették. Árpában nagy üzleteket kötöttek és a sörárpa is megjelent a piacon. Árpa Budapesten 55o—7o. Sörárpa 58o—65o. Zabban sem volt üzlet, mert kevés volt rá a vevő, ára emelkedett. Tengeriben sem volt kötés.

Liszipiac. Buzadara 14oo—5oo, oo ás liszt 135o—45o, o-ás liszt 125o—35o, 2-es liszt 115o—25o, 6 os liszt 85o—95o, 8 as takarmány liszt 4oo—42o, korpa 34o—36o, 75 százalékos rozsliszt 66o—76o.

Gyapjupiac. A kereslet megélénkült a pénzügyminiszter azon rendelkezése folytán, mellyel folyó hó 31-ig mindennemü kivitelre kerülő gyapjut vámmentesitett. Az export-

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek.

Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék!**

Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az „Arany Kakas"-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér 21. szerezhető be.

Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától.

Nagy mennyiségű SZÖRME-ÁRU érkezett Lipcséből.

Vételkényszer nélkül megtekinthető FORGÁCS REZSŐ, berlini szőrme- és szőrtáruházában Nagykanizsa, Fő-ut 22.

Javítások, átalakítások pontosan és a legjutányosabban eszközöltetnek

ANGOL SZÖVETEK

nagyobb mennyiségben férfiruhákra, Costümökre, férfi- és női-kabátokra érkeztek az őszi saisonra

KIRSCHNER MÓR divatáruháza Fő-ut 3. Telefon 2-43. Telefon 2-43.

őrök kiakarják azt az időt használni és a határidő lejártával le akarják bonyolítani ügyleteiket. — Árak tiszavidéki uasztatott 12000—13500, gyengébb 9500—11000, I. r. urad. zsíros 7—8000, II. r. urad. zsíros 5300—6500, Börgyapju 5000—5700.

Lóvásár. Felhajtás 596. Eladtak 228 darabot. Fővárosi vágóra 8, vidéki vágóra 50 drb-ot vásároltak. Az irányzat lanyhs, az árak estek. Hátasló és csikó 262000—1000,000 Könnyű kocsiló 1.900,000—3.500,000. Nehéz igásló 1 500,000 Könnyű igásló 825 000—1850,000. Szamár 530,000. Öszvér 1 100,000. Alárendelt minőségű ló 240,000—1.150,000. Vágólovak 250,000—950,000.

Marhahusvásár. Marhahus I. r. egészben 6600—8200, hátulja 7700—8800, eleje 6500—8000, II. r. egészben 5400—6300, hátulja 5800—6800, eleje 4700—5300. Nővendék marha I. r. 6500—6800, borju (ölött bőrbe) 7600—9000. Juh I. r. 5000—5400, II. r. 4000—4600. Készlet: Nagymarha 256, eladás 230, nővendék marha 18, eladás 18, borju 83, eladás 66, juh 178, eladás 172. Marhabőr 9000—9500 borjubőr 11000, faggyu 2000—6000. A vásár élénk volt.

Sertésvásár. Felhajtás 660. Eladt 200. Könnyű sertés 7000, közép 7200—7400. I. r. 7600—7800, zsír 11500, szalonna 9000, lebutott hus 9—9200, szalonnás félsertés 8700—9100. A vásár közepes volt.

Főszerkesztő: xeréri Pósch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik fejlődőtelen kis leányunk elhalálozása alkalmával fájdalmunkat bármiképpen enyhíteni szivesek voltak, fogadják hálás köszönetünket.

Gálos Károly és neje.

Apróhirdetések

Minden szó 40 korona, vastagabb betűvel 80 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokban 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Tarka ruha, valamint fehérneű javításokat olcsó áron vállal k. Z. Gizella, Magyar-utca 21.

Gyakornokot (vagy gyakornőnőt) felvesz bolyteli cég. Ajánlatokat a kiadóba kér »Kezdő« jelig rc.

Csépléshez és gázolaj nélkül mindenmagyisége kapható Teutsch Gusztáv drogériában. 7316

Kiadom, vagy eladom vízmű lakóhasználattal a város közelében levő szán czukkel. Cserét begyen levő s bold olvasó szőlőrest lakóházak alkalmas épülete és a szőlővel. Rendszeres termés 50 hektóliter. A szőlővel 150 hektóliter fedésű is zdhatók. Miklós Gyula.

Cukorkákon kívülmobil és favágó fűrész hosszt, használt, de jókarban levő megvetelre keresetnek. Cím a kiadóban 7033

BUZÁT, ROZSOT, zabot, árpát és tengerit vásárolunk legmagasabb napi áron

Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa

Sürgönycím: Futura. Telefonszám: 183.

NEM FÁJ FEJE

és a lába, ha a Dák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben rendelt kizárólag előrendű anyagból készült

ARGENT-féle cipőt hord

Javítások gyorsan eszközöltetnek.

Kézzel varrott duplatalpu

SZANDAL már megrendelhető

HIRDESSEN a Zalai Közlönyben

FÉRFI-SZÖVETEK és TÉLIKABÁT-SZÖVETEK óriási választékban

FÜRST JÓZSEF divatáruháza a „Kákcritag" ház

NAGYKANIZSA

Telefonszám 385. Központ szálloda.

Nagykanizsai Autóforgalmi R. T. felszámolás alatt.

Közhírré tesszük, hogy a Nagykanizsai Autóforgalmi R. T. 1923 évi május hó 9. napján tartott közgyűlésén a társaság felszámolását kimondotta s a vonatkozó közgyűlési határozatot a nagykanizsai kir. törvényszék mint cégbiróság Ct. 503/1923.-3. számu végzésével jóváhagyta.

A törvény értelmében felhivunk tehát mindenkit, aki a Nagykanizsai Autóforgalmi R. T. ellen követelésel bir, vagy ilyet támasztani vél, hogy ebbeli igényét a jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számitott **hat hónap alatt** a társaság ellen érvényesitse, minthogy különben a társasági vagyon felosztását erre való tekintet nélkül foganatositjuk.

Nagykanizsa, 1923. augusztus 15

A felszámoló bizottság.

13141/1923.

Árverési hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa a város tulajdonát képező, Blau Lajos nagykanizsai lakostól vett, Zrinyi-utca 25. számu házat az utcaszabályozási vonalon kivül fekvő tartozékaival együtt a városháza tanácstermében **folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor** nyilvános szóbeli árverésen készpénzfizetés mellett eladja. A kikiáltási ár 2 (kettő) millió korona, melynek 10%-át árverezők bánatpénz gyanánt az árverést vezető kezelhez ajánlattevés előtt letenni tartoznak. A vevő szeptember hó 7-ig bezárólag a házat es tartozékait saját költségén lebontatni és anyagait ez időre elszállitani tartozik. Egyéb feltételek a v. kiadóban hétköznap délelőtt 10-től 12 óráig megtudhatók. — Az ajánlatok feletti döntést a városi tanács tenntartja.

A Városi Tanács.

Nagykanizsa, 1923. aug. 22.

Polgármester.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE

vízvezeték berendezési vállalata

Főkirlet és műhely: NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.

Fiókirlet: BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13

Elvállalunk vízvezeték berendezési munkálatokat, mint modern fürdőszobák, mosdó és closett berendezéseket, derítő-szekrényeket, vízvezeték berendezések, csatornázások, szivó-nyomó kutak, hőlégvezetékek, vízvezeték és szeszfűtő automatikusan működő szivattyu berendezéseket, központi fűtés és melegvíz berendezéseket saját terveszésünk szerint.

Raktáron tartunk: [illegible] csőveket, rézarmaturákat, [illegible] kályhákat, lavoarokat, mosdókat és closettokat, mosdóasztalokat, [illegible] fürdőkádakat, [illegible] szemüvegesett konyha edényeket, bordázatt elemek, szélő permatezőket.

Javításokat és átalakitási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközölünk.

Mig a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik!

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, HÁZINYULBŐRT, juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó vadbőröket a legmagasabb napi árban vesz FORGÁCS REZSŐ, NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

7

62. évfolyam 192. szám. 1923. augusztus 26. Vasárnap Vasárnapi szám 200 korona.

Vallai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VIII. ker. Akácfa-utca 32. sz. Telefonszám: József 73—61.

Előfizetési ára: Egy hónra 3000 K, negyedévre 9000 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

Egész Európában

ujból akcióba léptek a kommunisták.

A tháviró nap nap után hoz hírt a kontinens különböző városaiból, hogy a kommunisták a fennálló társadalmi rend ellen izgatnak, sztrájkokat szerveznek és zavarognak. Kisérleteiket természetesen mindenütt elnyomják, ez azonban nem mindig megy végbe vérontás nélkül. Igg ma Athénből jelentik, hogy a kommunista sztrájkolok összetüztek a katonasággal. Két ember meghalt, heten megsebesültek. Ujabb jelentés szerint a sztrájk ellanyhulóban van. Szalonikiben a sztrájk meghiusult, mert a munkások vezető szervezetei vonakodtak a sztrájkhoz csatlakozni. Pireusban tegnap a kommunista sztrájkolok és a csapatok közt véres összeütközésre került sor.

A spanyolországi Bilbaoban a kommunisták sikertelenül igyekeztek általános sztrájkot rendezni. Egy őr revolverlövés következtében meghalt. A rendőrség viszonozta a tüzelést és több tüntetőt megsebesitett. A rendet végül helyreállitották.

Párisban a kommunista jellegü Humanité közlése szerint a gázmunkások szakszervezete elhatározta, hogy bérkövetéleseinek visszautasitása miatt sztrájkba lép.

A madridi ~~kommunista munkások~~ tegnap a sztrájkoló bánya munkásokkal való szolidaritásuk kifejezésére 24 órás általános sztrájkot akartak rendezni. Ez részben sikerrel is járt, mire a kommunisták meg akarták akasztani a közuti vasut forgalmát. Revolverből lőttek a villamoskocsikra s eközben egy kocsivezetőt megöltek. A csendőrség is használta fegyverét és több támadót megsebesitett.

Sztrájkoló bányamunkások be akartak nyomulni a városba, hogy tüntetést rendezzenek, de a rendőrség utjukat állta. Madridban tegnap este a kormány tagjai váratlanul minisztertanácsra ültek össze a hadügyminiszteriumban. Utána közölte a miniszterelnök, hogy a minisztertanács a Malugában délután történt incidenssel foglalkozott. Malagában gyalogosok, akiket hajón Mellilába akartak szállitani, nehézségeket csináltak. Lövések dördültek el, egy tiszt életét vesztette. A katonai hatóságoknak sikerült a fegyelmet és a rendet helyreállitani.

Élet vagy halál?

A korona stabilizálódott Zürichben, látszólag megállt a 3·25 centime-os árfolyamon, sajnálattal kell mégis tapasztalni, hogy a drágaság emelkedése nem vette figyelembe a lemorzsolódás stagnációlát. — A drágulás ugyszólván minden árura és értékre kiterjedő érvénnyel egyre tart, megszégyenitve és tulspekulálva a 3·25-ös zürichi jegyzést, olyan mértékben, amely lassanként elnyelés sel fenyegeti az egész gazdasági organizációt.

A panasz, amelynek most hangot adunk, nem uj, sőt talán egy kissé el is csépelt már. — Ámde nem lehet elégszer hangoztatni azt a közveszélyes és szinte öntudatos aknamunkát, amely benn, az ország határain belül teszi tönkre a korona értékét, kitermelve a spekuláció összes csökevényelt s végeredményképen elénk állitja a teljes gazdasági összeomlási. Két sujyos és visszadöbbentő példa máris előttünk van, Ausztria és a most haldokló Németország elég mementó lehetne a speculáció lovagjainak arra, hogy megfékezzék az iramot. Csodálatos dolog, hogy a gazdasági életet uralta spekulativ agyvelők nem jönnek rá arra az egyszerü lételre, hogy ha tönkremegy az ország, akkor tönkremegy a spekuláció is. A hullahegyeken nem lehet virágzó és boldog életet teremteni, már pedig a magyar gazdasági élet lassanként csakugyan a hullahegyekhez lesz hasonló.

Az bizonyos, hogy a Bethlen kormány mindent elkövetett és elkövet ezidőszerint is, hogy a luisságba vitt harácsolásnak gátat vessen. Ez a korrekt és minden tekinteiben helyeselhető törekvés azonban természetszerüleg nem mutathatta fel a megkivánható eredményt, nem pedig azért, mert ma a spekuláció lovagjainak hatalmas táborával szemben talán minden küzdelem hiábavaló.

Örökérvényü és megdönthetetlen közgazdasági igazságok pusztulnak el nap nap után a viharos gazdasági élet hullámverésében. Elpusztul ezenkivül a munkakedv, a tisztességes, csöndes egzisztencialákba vetett bizalom, átalakul és még hozzá ethikailag rettenetesen deformálódik az emberi gondolkodásmód a szegénység és gazdagság megrendiltő találkozásánál. — Uj, nagy viharok előjeleit látják azok, akik a dolgok és események mögé tudnak tekinteni s akkor, amidőn kiáltva int felénk az osztrák és német példa, mi magyarok mégsem tudjuk levonni a tanulságokat.

Legyünk csak őszinték, egy ország gazdasági egészségét és békéjét csak a nyugodt munka, a munka és a tőke relative arányos helyzete, a szociális problémák megoldása hozhatja létre. Ehelyett nálunk a spekuláció tultengését könyvelhetjük csak el gazdasági helyzetünk domináló eredményeképen s ezt tudva, nem kell nagy jóstehetség ahhoz, hogy megmondhassuk, mi következik.

Nagyon helyesen cselekedett tehát akkor a kormány, amidőn erélyesen sikraszállt a spekuláció és az árdrágitás ellen. Annak a hatalmas lendületnek, mely az uzsorahienák ellen most megindult, nem is szabad elgyöngülnie.

Még nem késő az igyekezet, de lehet, hogy holnap már késő lesz, s éppen ezért az egész ország szivszorongva nézi a kormány és a spekuláció harcát, mert ettől függ a magyar jövő mikénti alakulása: az élet, vagy a halál.

A nemzetgyülés programja.

Budapest, augusztus 25. (Telefonjelentés.) A nemzetgyülés ma nem tartott ülést, az eddigi szokástól eltérően azonban hétfőn folytatja tárgyalásait, ami annak a jele, hogy a kormány mielőbb be akarja fejeztetni a mostani ülésszakot. Az épitési törvényjavaslat után még a tisztviselői létszámcsökkentéséről szóló törvényjavaslatnál várható nagyobb vita. Azután a Délvasutl egyezményről és a bortörvény módositásáról szóló javaslatokat, továbbá Lendvai István mentelmi ügyét kell még a nemzetgyülésnek elintéznie. Minthogy a kisebb javaslatok már gyorsabb tempóban intézhetők el, valószinü, hogy a Ház szeptember elején megkezdheti szünetét, mert hiszen immár bizonyos, hogy a fajvédőknek az az akciója, amellyel a földbirtoknovellát még szünet előtt akarják napirendre tüzetni, sikerrel nem járhat.

Lendvai István ügye a mentelmi bizottság előtt.

Budapest, aug. 25. (Főváros szerkesztőségünktől.) A mentelmi bizottság folyó hó 27-én délután ½5 órakor ülést tart, melyen Lendvai István nemzetgyülési képviselő mentelmi ügyét tárgyalják.

Az épitkezés előmozditásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Budapest, aug. 25. (Telefonjelentés.) A nemzetgyülés elhatározásától eltérően már hétfőn ülést tart, melyen folytatják az épitkezés elő mozditásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ugyanakkor ezt a javaslatot részletes tárgyalás alá is fogják venni. A megállapitott napirend szerint ezután a tisztviselők létszámcsökkentéséről szóló törvényjavaslat általános tárgyalására kerül a sor. Ennek a javaslatnak a tárgyalása a jelek szerint igénybe venni a jövő hetet is, sőt valószinü, hogy a következő héten is ezzel foglalkoznak.

Sztrájk a malomiparban.

Budapest, aug. 25. (Telefonjelentés.) Ma reggel a főkapitányságon Andréka Károly főkapitányhelyettesnek telefonon jelentették, hogy a malomiparban kitört a sztrájk. A malommunkásság az utóbbi napokban a munkaadókkal szemben 90% béremelést kértek. A munkaadók erre nem válaszoltak, mire a sztrájk kitört. A sztrájk teljesen csendes. Rendzavarás nem történt és az egyeztető tárgyalások megindultak. A tárgyalások előreláthatólag két napig elhuzódnak és valószinü, hogy hétfőn a munka már zavartalanul folyik tovább.

A kormány a köztisztviselőkért.

Budapest, aug. 25. (Telefon.) A kormány annak idején elhatározta, hogy minden hónap utolsó minisztertanácsában fogja a következő hónapra szóló illetményeket az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére megállapitani olyképen, hogy az illetményben állandó arányban tartassanak a korona julius havi uj fizetésrendezés idejében fennállott értékével. Ennek a megállapodásnak megfelelően a tegnapi minisztertanács foglalkozott a szeptember hóra szóló illetmények megállapitásával és bár a korona értéke augusztus 1 óta állandóságot mutat a szeptemberi illetményeket a julius havi illetmények 240 százalékban állapitotta meg, ami az augusztus hóra megállapitott illetményekkel szemben 20 százalék többletet jelent. Továbbá elhatározta a minisztertanács, hogy a jelenlegi összeget ötszörösére emeli fel szeptember 1 től kezdve azoknál a napidijaknál, amelyek az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére hivatalos kiküldetés alkalmával járnak. Ugyancsak az eddigi összegek ötszörösére emeli fel a hivatalos időn tul teljesitett szolgálat órabéreinek összegeit.

Emelik a nyugállományu havidijasok ellátási diját.

Budapest, aug. 25. (Telefon.) A kormány ma kiadott rendeletével ujra szabályozza a m. kir. honvédség nyugállományu havidijasai és legénységi állományu egyéneinek, valamint ezek özvegyeinek és árváinak ellátási diját. — A rendelet a Budapesti Közlöny vasárnapi számában jelenik meg.

Megállapitották a kisantant hadseregeinek létszámát.

Páris, aug. 25. (Szikratávirat.) A kisantant hadseregének békelétszámát az Echo de Paris értesülése szerint a következőképen állapitották meg: Románia békelétszáma 170.000, Csehországé 150.000, Jugoszláviáé 135.000 ember. Mozgósitás esetén a lap teoretikus kiszámitása szerint Románia hadserege két milliónégyszázezer, Csehországé egymillió és Jugoszláviáé nyolcszázezer fő lehet.

Vármegyei katolikus nagygyülés Nagykanizsán.

Megállapitották a katolikus felsőtemplom fölszentelésének és Zalavármegye katolikus nagygyülésének végleges időpontját. — Dr. Batthiány-Strattmann László herceg a nagygyülés fövédnöke.

Nagykanizsa, augusztus 25 *(Saját tudósitónktól)*

A nagykanizsai katolikus hitközség képviselőtestületének több tagjából és a kanizsai katolikus társadalom vezetőegyéniségeiből alakult vármegyei katolikus nagygyülést előkészitő bizottság most tartotta ülését *Gazdag* Ferenc püspöki biztos elnöklete alatt, amelyen véglegesen megállapitották a renoválás alatt álló felsőtemplom felszentelésének és az evvel kapcsolatosan tervezett vármegyei katolikus nagygyülés időpontját és programját.

A felsőtemplom renoválási munkálatai, hála a derék *Homonay* mester lelkes buzgalmának, annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy a templom felszentelését a jövő hó végén meg lehet tartani. A felszentelés napját az előkészitő bizottság szeptember 30 ban állapitotta meg.

A vármegyei katolikus nagygyülés, amely a vidék egyik legnagyobb és legimpozánsabb nagygyülése lesz, szeptember 29-én és 30 án lesz megtartva.

A nagygyülés fővédnöke Dr. *Batthiány-Strattmann* László herceg, a magyar katolikus világ kimagasló egyénisége, Dr. *Kállay* Tibor pénzügyminiszter, mint Nagykanizsa város nemzetgyülési képviselője, Dr. *Rott* Nándor megyéspüspök, Dr. *Tarányi* Ferenc főispán Azonkivül számos védnök, melyek a megyei és városi közélet és a katolikusság jelesciből kerültek ki.

Szeptember 28 án, pénteken délután érkeznek Kanizsára a vendégek, a megye és a távolabbi vidék résztvevői. 29-én szombaton reggel 9 órakor ünnepélyes nagy Istentisztelet diszes papi asszisztenciával, valószinüleg Dr. Rott megyéspüspök személyesen fog celebrálni. Délután a Keresztényszocialisták, a Katolikus Köztisztviselők, a Katolikus Iparosok és a többi intézmények és társulatok szakülései. Este a Polgári Egyletben nagyszabásu diszelőadás, melyet Dr. *Mutschenbacher* Edvin kir. törvényszéki tanácselnök rendez. Szeptember 30-án, vasárnap reggel 9 órakor végzi a megyéspüspök a templom felszentelését Közvetlen utána a felsőtemplom előtti téren kezdődik a nagygyülés, amelyen a magyar katolikusság országos vezérei fognak beszélni a legégetőbb katolikus problémákról. Délután 3 órakor nagygyülés Kiskanizsán, 5 órakor pedig nagyszabásu szentségi körmenet a város fő utvonalain.

A szónokokról, a gyülésről és az ünnepély részletes programjáról legközelebb kimeritően.

Az előkészületi, illetve szervezői munkák lázas buzgalommal folynak a püspöki biztos vezetésével.

Százezrekbe kerül a tanulás.

A legolcsóbb elemi iskolai könyv 1400 koronába kerül, — 85 koronás irótoll.

Közeledik szeptember elseje, amikor is benépesülnek az iskolák padjai és a serdülő ifjak ujra tanuláshoz látnak. Drága mulatság is mostanában a tanulás. A drágaság nem kimélte meg az iskolai könyveket, füzeteket és irószereket sem. A tankönyvek árát maguk a kereskedők sem tudják, mivel a nyomdai anyagok ára napról-napra emelkedik és a fővárosi tankönyv kiadó vállalatok még nem közölték a vidéki könyvkereskedőkkel az árakat.

A tankönyvek árát a kiadók számitásai alapján a kultuszminisztérium állapitja meg. A kiadók a tankönyv árát ivenként 400—500 koronában kérték megállapitani, vagyis eddig a legolcsóbb elemi iskolai könyv is legalább 1400 koronába, mig egy vastagabb középiskolai tankönyv 10.000 koronába kerül.

Ugyanilyenek az iskolaszerek árai is. A régi krajcáros füzet 170—200 korona, a vastagabb jegyzetfüzet 2—3000 korona lesz. Az egészen rosszminőségü ceruza ára 300, kis üveg tinta 700, a törlőgummi 1000, a legolcsóbb toll 85, vágotthegyü, jobbminőségü már 145, a legolcsóbb tollszár 300, egy hatlapos szótárfüzet 280 a hatlapos hang jegyfüzet 360, a 40 lapos peplia füzet 1600, százlapos 3000, félives rajzpapir 350, jobbminőségü 500 korona lesz.

A rajztábla, fejes vonalzó, mindennemü faáru, palatábla, palavesző árát még ki sem kalkulálták. Ha tehát még a tandijat nem is számitjuk, akkor is minden szülő elkészülhet arra, hogy legalább 100.000 koronát kell fizetnie tankönyvekre és iskolai szerekre.

Valuták és devizák:

Napoleon 68800, Font (London) 87400 89800, Dollár (New-York) 19800—19900 Francia frank (Paris) 1090-1120, Márka (Berlin) 35 65, Olasz lira (Milano) 825—860, Osztrák kor. (Bécs) 26·85—28·25, Lei (Bukarest) 8660 - 9250, Szokol 568—592 Svájci frank (Zürich) 3440 - 3560, Dinár (Zágráb) 195—2·3·0, Lengyel márka (Varsó) 830-930 Amsterdam 7500. — Koppenhága 356 —3580. Krisztiánia 3110-3130, Stockholm 5070-5250

Aranyoltár.

Irta: **Barbarits Lajos.**

Egyszer egy oltáron kialudtak a lángok. Nem maguktól. Nem a nyugalmak csendjébe oszlón, mint ahogy a kandalló lángja szunnyad el, mikor néha egyedül révedez bele a tekintetünk s valaki eszünkbe jut édesen, fajón. Mikor a parázsból álmok születnek, vágyak duruzsolnak. Nem igy. Hanem viharok csaptak a kis aranyoltár felett. És porbahullott sok sok hófehér liliom. Ábrándok mese ligete helyén üres szomoru pusztaság maradt. Száz kicsi vágy — száz trobadour, hiába védte rózsaszirmok illatával, kegyelmet kérőn, dacosan. Meghalt mind a száz kicsi vágy.

A kegyetlen nagyur, a halál fejü örök-ellenség: az Élet megsokalta, amit tőle kapott, amit tőle lopott a kis aranyoltár hittel áldozója. Megirigyelte, hogy épitett álmokból gyönyörü palotát, hogy belegyüjtsön illatot, csókot, mosolyt sokat.

Most visszavett mindent.

A kis aranyoltár majdnem összetörve. Lángfának bolondos boldog lobogása durván, tán örökre kioltva Hurok szakadtan — virágok letiporva — csillagok biztató ragyogása kialudva.

S ahol eddig tavaszi nóták muzsikája zsongott a nagy, boldogsággal glóriázott életakarásba, ott most könnytelen néma zokogás visszhangja kisért, mint késő nyári alkonyatkor nagy viharok felhőinek elő szele. Mint távoli, tompa mennydörgés kisérteties átvonaglása a csend del letakart, pihenni akaró természeten.

A kis aranyoltár már betegen, fáradtan, egykedvüen, árván egyedül borongott az előtte rohanó életbe. De nem kapaszkodott bele. Ha felkapta egy forgószél, nem törődött vele, hol dobja megint le. Hullámok szirtre sodorták — viharok ujra partra vetették. És ő csak hagyta — türte.

És megkopott, megfakult. De belegyökerezett, otthonra talált a kis aranyoltáron a kialudt tüzek helyén a csendes, könnytelen szenvedés. Emlékezés egy viharra. A legkeservesebbre Amikor meghalt a tavasz, a vágy, az akarás, a csók — minden.

S mig semmivel sem törődve hagyta magát hurcolni az élettől — ami még megmaradt régi virágok illatára emlékeztető, a nagy katasztrófa idején elpusztult ezernyi szépből: titkos értelmü betük szépen belevésve, festett álom képekből megmaradt szinek, elrejtett gyöngyszemek ragyogása — azalatt ezek is egyenként elmosódtak, letöredeztek, elvesztek a kis aranyoltárról. Mert nem vigyázott rájuk. Bánta is ő már, ha mind elvesznek, mind elkopnak is a megtépve, összekuszálva is gyönyörü arabeszkek, csodavirágokból szőtt tarka cirádák fájó, emlékidéző maradványai. Pusztulni hagyott mindent, ami szép. Hisz a legszebb, a legigazibb már ugyis elpusztult. Meghalt.

Egyszer aztán — hogyan — hogyan sem? — liliomarcu, ősz szemü leány állt meg a kis aranyoltár romjainál. Az ő szive is kis aranyoltár volt. De ott nagy, szent szerelem élettmádó tüzei égtek. Itt tavasz volt. Illatok ünnepe: Virágfakadás Sok boldogság, szépséglátó lelkének minden álma ott élt a szemében, a kacajában, a szavai simogatásában.

A kis aranyoltár kábultan borzadt össze!? Hát csak neki kell romokba dőlve várni azt, amit neki szánt a sors. Ő már nem tudna uj tüzek lobogásán gyulni lángra? His en olyan szép a tüzlelkü, látószemü leány. Szegény! Ő még nem tudja, mi az a vihar. Majd a vihar után ő is ködszemü lesz. Hiába is minden!

De jött a leány. Száz szinbe rejtett, száz dalba szórt, millió harmatcseppen rezdülő minden szépet a lelkében hozott. Álmodások mögött jött. Varázs hegedüvel kisérte a csend. Uj tüzek élni — akarásával indult nemrég. Véletlenül ért ide. Megbotlott benn és lehajolt hozzá lágyan, becézgetve, simogatva. És sajnálta nagyon. És megnézte jól. Nem hagyta ott. Azt hitte: egy két pillanat. Mint ahogy lefogják a szemét egy halottnak. Észre sem vette, hogy lassan sárga leveleket is kergetett már a hüvös őszelő szél. S a tépett, összetört aranyoltár lassan megtanult ujra hinni, nézni,

Kiss Béla a cinkotai tömeggyilkos Nagy János álnév alatt hét lányt ölt meg ujra a — New-York Americanban

Ma érkezett hozzánk a New York Americannak augusztus 13. száma. A szenzációt kedvelő ujságban hatalmas és feltűnő cikk volt Budapestről, augusztus 11-én keltezett távirat formájában.

Részletesen elmondja a cikk, hogy Cinkotán egy lelkiismeretlen gazember hét leányt ölt meg csak azért, hogy levágja a hajukat és a hajat eladva pénzt szerezzen magának. A meggyilkolt leányok mind előkelő familiából származtak, egyik közülük egy volt polgármester huga. A tömeggyilkos neve Nagy János, volt rendőrtiszt, aki csak a legszebb hajjal ékeskedő leányokat választotta ki erre a célra. Az egyiknek közülük olyan remek vörös haja volt, hogy sok világhirü festő direkt Cinkotára ment lakni, míg termés etesen a leány életében, aki cinkotai volt. Mindennap élvezni akarták a csudálatos látványt. Nagy János a hullákat bádoghordókban helyezte el s csak hosszu idő után találták meg a hordókat és fedezték föl a gyilkosságot.

Hát igy a New-York American.

Kiss Bélát egyszerűen megteszi a saját napszámosának. A napszámost kinevezi rendőrtisztnek a hogy annál érdekesebb legyen a dolog, a háztartás egyszerű alkalmazottait urilányokká lépteti elő, gyönyörű hajjal áldja meg őket és ezt adja a tömeggyilkosság okául.

Az a csekély tévedés meg alig érdemel szót, hogy az egész história körülbelül kilenc esztendeje játszódott le és nem 1923. augusztus 11-én.

Ha csak egy kis szerencsénk lesz és élünk odáig, már nemsokára, négy-öt év mulva olvashatjuk a New-York Americanban, hogy Magyarországon kitört a forradalom és Tisza István grófot szép szakálla miatt meggyilkolták, 1933 táján pedig már élvezettel szemléljük a mai idők kaleidoszkopszerűen változatos képeit a New York American hasábjain.

Adja Isten, hogy megérjük mi is és a New York American is.

Mélységek Asszonya.

De minden mélyeken az Asszony él,
Az Asszonyom, akit a messze ringat
Örök vetés a hó alatt, ha tél
Takarja el tavaszi álmainkat.

Kicsi füvekben munkáló erő,
Szüzek szemén a láng, ha félve lobban,
De néha friss szelekből zúg elő
S Ő foszforeszkál fönn a csillagokban.

Bibor borok alján a mámor, a
Beteg láz verte homlokán az álom,
Az anyánk régi, régi mosolya . . .
Hugom, ugy-e, szeretted az Anyádon?

És mindenütt csak Őt találom, Őt,
Holdas vizen, kábító orgonákon
S letérdelek egy kis virág előtt:
Imádom és imádon és imádom.

Béky Zoltán.

Magyar kender.

Most, amikor kezd a ruha rongyokban lógni a félországról, sóhajtva gondolunk vissza azokra a boldog időkre, mikor még házi szőttesekben fehér lett a falu vasárnaponkint s amikor nem jött még divatba a külföld ócska plundrája. — A nemzeti szokások elhanyagolása, a lustaság és a kényelem azonban odáig vittek bennünket, hogy elhanyagoltuk a magunk becsületes készitményeit és holmi cseh rongyokba bujtunk, — amelyek bár olcsók és divatosak, de annál értéktelenebbek voltak. Ma is találunk faluhelyen olyan kender- és lenvásznakat, amiket még dédöreganyánk tilolt, rokkázott és a falusi takács szőtt meg a lábtós gépen. Hol vannak ezek a jó idők? Takács mesterembert lámpással sem találunk már, megölte a mesterségüket a gyár, kiüldözte őket a gépipar, csak két kezük becsületes munkáját látjuk imitt-amott viszont. A hazai kender vagy len külföldre kerül, ott dolgozzák fel a magyar föld verejtékkel termelt anyagát és hozzák be drága idegen valutáért a kész anyagot. Lassankint azonban eljutottunk odáig, hogy a saját kenderünkből, lenünkből készült vásznat nem tudjuk megfizetni s a régi ruhák toldásából, foldozásából élünk. Amiről eddig a kényelem leszoktatott, majd rávisz megint a nyomoruság, hogy megint saját magunk készitsük ki a magunk termelte fonalas növényeket. — Mig idáig eljutunk, vissza kell idézni emlékezetünkbe mindazt, amit az öregek már tudtak, hogy mi is az a kender, a len, hol terem jól, mint kell vele bánni stb? A kender kétlaki növény, azaz külön van a virágos hímkender és külön a magtermő nőkender. Szereti a meleg, száraz éghajlatot, azért a délibb vidéken szépen díszlik, de megterem minden síkvidéken, ha a földje nem nagyon sovány, tulkötött vagy tullaza. Leg nagyobbra nő a humuszos, mélyrétegü talajon, iszapföldön. A roszszabb talajon kevesebb terem, de viszont ez azzal kárpótol, hogy finomabb a rostja és könnyebben munkálható. Ugyanazon a talajon 2 3 szor is termeszthetjük egymásután. Előtte ajánlatos kapásféléket vetni, utána pedig szépen díszlik az őszi gabona. A talajt jó mély őszi szántással készitjük elő, kora tavasszal fogasolunk, vetés előtt porhanyitjuk a földet. Őszi szántás előtt istállótrágyát szórunk szét a földön, mit még őszszel alá is szántunk. Termesztésére legajánlatosabb az olasz kender, ennek a magvait kell tehát termeszteni, vagy ha ez nem sikerülne, akkor beszerezni. A magvakat, tekintettel, hogy a kender nagyon érzékeny a fagy iránt, április elején vetjük, legokosabban gabonavetőgéppel, rendes sortávolságra és 4—6 cm mélységre. Kataszteri holdankint 40—50 kgr. mag elegendő. Ha házi feldolgozásra akarunk kendert vetni, akkor 70—80 kgr. mag is kell, mert sürün vetve, finomabb fonalat ad. A fejlődő növény ápolást nem igényel, legfeljebb fiatal korában védjük a madarak ellen madárijesztőkkel és irtjuk ki a káros gyomnövényeket. A kender betakaritása — ha házi használatra termesztettük — kétféleképen történik. A finom fonal számára való növényt virágos korában nyüvik le, mig a többit már csak akkor, mikor a magvai is eléggé kifejlődtek. Eladásra, gyárnak szánt kendert, mind a két nemüt, virágjában aratják. Az aratást sarlóval, vagy nádvágó késsel végezzük, ügyelve arra, hogy minél alacsonyabb tarlót hagyjunk. A levágott nyalábokat összekötjük és száritjuk. Ügyelni kell arra, hogy a kendert eső ne érje, mert megfeketedik a szára. — A kiszáradt nyalábokról a leveleket lerázzuk és kévébe kötjük. Ajánlatos a kévéket vagy már a nyalábokat is magasságuk szerint osztályozva összerakni, mert igy tökéletesebben tudjuk kiáztatni. A kévéket a tökéletes kiszáradásig kupokba rakjuk 50—60 darabonkint s ha teljesen kiszáradt és nem áztatjuk utána rögtön, akkor kazalozzuk, ügyelve arra, hogy a kazal be ne ázzék, ezért a tetejét jó vastagon behintjük szalmával.

A kender kikészitése az áztatással kezdődik. Célja, hogy a fonálnak való rostanyagot összetartó enyvet kiáztassuk, kilugozzuk. A legalkalmasabb erre a langyos meleglágy folyóviz. Iszapos vagy álló vizben a kender megfeketedik. Az áztatást végezhetjük nyáron vagy tavaszszal s az időtartama változó, rend, szerint 5—10 napig tart. Áztatás után ujból száritjuk a kendert, majd utána megtörjük, megtiloljuk az erre szolgáló kendertilolón, ami által a fás részeket a fonalakról letisztitjuk. Tilolás után jön a végleges tisztitás, amely a gerebenen történik. A gereben egy szögekkel kivert eszköz, erre csapkodjuk, ennek fogai között huzkodjuk át a szálakat, amivel nemcsak tisztitjuk a kendert, hanem a szálakat kisimitjuk s rendezzük a fonalakat. A további készités már a házi takácsművészet körébe tartozik, amikor a rokka vagy a guzsal lágy pergése mellett sodródik a finom fonál az ügyes asszonyi ujjak között, hogy megvesse az alapját a becsületes hazai szövetnek, a patyolat gyolcsnak.

ujra sirni, ujra akarni. Később már álmodni, kacagni, feledni is.

Megmutatta a lelkében örvénylő mélységeket, a szivében tobzódó tavasz minden világát, minden illatát. Es mutatott egy virágot, mely szebb, féltettebb volt minden más virágnál; amelynek illata altengte az egész tavaszt, bemuzsikálta az egész lelkét, a szivét, az ajkát, az álmait, az életét. Szerelemnek nevezte el ezt a csoda-virágot.

S a kis aranyoltár emlékezni kezdett. S bár köröskörül ősz volt, ő tavaszi sugarakat érzett remegni a levegőben.

Mert mindig vele volt, altatgatta, ébresztgette, vele kacagott, vele járt álom-ország csodái-közt a liliomos leány.

S a kis aranyoltár fázva, félve bujt meg, ha néha néha egyedül maradt. Féltette a visszakapott életét, a lelkét. Mert az ott gyökerezett meg, onnát táplálkozott, ahol a szép csoda-virág pompázott, amit szerelemnek nevezett a tavasz lelkü leány. Mert az ő életének nélkülözhetetlen levegője lett annak a tavasznak az illata, azoknak az álmoknak az édessége, melyek ott fakadtak a csudavirág árnyékában.

Egy napon aztán uj láng lobogott fel a kis aranyoltáron. Nem volt már akkor beteg, fáradt, nem volt rombadőlni induló. Lett ujra élni akaró, ujra régi tüzekkel játszó, ragyogó kis aranyoltár. Ahol vidáman, boldogságkövetelőn, harcoskedvüen, önmagabizón, hatalmasan lobogott fel a láng.

Ujra tavasz lett a szürkére fakadt, letarolt, szomoru mezőkön köröskörül. Százvirágu réten száz napsugár kergetőzött.

Es — íme — a tavasz közepén uj csuda virág illata remeg és belecsilingel valami vidám kacagás.

Egy csuda virág. Amilyen az uj tüzgyujtó leány tavaszában van még egy.

Egy csuda-virág, ami táncrahivja a kis aranyoltár ujszülött lángjait és betölt illatával, melegével, muzsikájával mindent.

Egy csuda virág, — amit szerelemnek hivnak.

S a kis aranyoltár már nem emlékezett.

Boldogok voltak. Együtt szivták a tavasz illatát. Együtt járták be a nagy tündéri álompalotát. Együtt csókolták mézét a sohasem hervadó csudar világnak.

Egy napon aztán az ősz-szemü leány csokorba fűzte a tavasz sok szép virágát. A csokorba belekötötte szószólónak a csuda-virág legszebb, legédesebb illatu szálát. Es — mint aki elérte az életet, az örök célt — letette áldozatul a szerelem oltárára.

De az az oltár nem a kis aranyoltár volt.

Hanem egy másik. Szép, csillogó, sokatigérő oltár. Ami talán nem is arany.

S a kis aranyoltár ujra emlékezett, mikor egy reggel hiába kereste a tüzet, a tavaszt, a csuda-virágot.

Egy illat mintha még ott lebegett volna a haldoklásban.

A csuda virág illata talán.

De a kis aranyoltár árván, egyedül, rombadőlni indulón, fáradtan hagyta rohanni az életet ujra maga előtt.

Álom volt.

Zürichi zárlat:

Berlin 115, Amsterdam Hollandia 218 00, New-York 553 00, London 2530, Páris 3130, Milano 2390 00, Prága 1626 00, Budapest 03¹/₄, Zágráb 567 60, Varsó 24, Wien 0 78, Szófia 490, Osztrák bély. 0 78 00.

Nemesfémek: Ezüst 1 koronás 2350, ezüst forintos 6300, ezüst 5 koronás 12000. Arany 10 koronás 63,000, arany 20 koronás 126,000, arany dukát 71,000.

A TŐZSDE

nyitási és záró árfolyamai, valamint a valuta és gabona hivatalos tájékoztató árai megtekinthetők lapunk kiadóhivatalának Fő ut 13. szám alatti kirakatában.

HIREK.

Igen...

Ősz volt. . Régi francia könyvben lapozgatt m u tamelyik ősapám hagyta rám

Ódon érzelmes történet volt a szerelmes marquise ról, aki inkább meghal, de mégsem meg nem adja. Künn eső verte az ablakot és szél zuhant az októberi utcákra, bent hallgatott a csönd és ültem a sápadt villanyfényben és indultam vissza a multba hulló utakon a hercegnő októbere felé.

S az egyik oldalon... Kellen találkoznak és az asszony szájáért imádkozik... itt, fönt, a lázadó sorok fölött négy betű tüzelt elém, négy betű, egy szó: Igen...

Hajszálhoz hasonló női irás. Lágy és elomló betük... igen...

Letettem a könyvet. Néztem a kályha vöt lobogását és messzegondoltam el. Én boldog ősapám, aki beteg és arany szivvel hulltál egy asszony elé, aki néha, őszi alkonyon kezére dobtad egy csókban az életed, aki alázatos szivvel békéltél Elébe, itt ömlött öledbe a vágyakért hullatott arany .. igen .. mondta Ó és megölelted, mint férfi e red- évek óta öleli az asszonyt és ..

Ősz van... figyelem a kályha avarszinü parap in a táncoló koboldokat. Nevetve intenek felém ... és ha nem? ...

Ha vissza küldték a könyvet s te soha nem nyitottad fel azután? . .

Talán te voltál, aki a novemberi hajnalon a melledbe küldted a golyót.

És feküdt a könyv és megsimogattad néha, mert az Ó keze érte. Es nem nyitottad fel, hogy megtaláld életet értelmét, amit a négy betű takart.

En nyugtalan szemü apám sajnállak és a mélybe révült századokon át a kezem nyujtom feléd.

A vénnyadt, temetők felé induló őszi éjszakában

— **Naptár:** Aug. 26. Zefyrin, Aug. 27. József.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint változékony idő, sok helyütt esővel vagy zivatarral, megélénkülő széllel és hősülyedéssel várható.

— **Esküvő.** Pálfiszegi *Pálffy* László és vészi *Véssy* Ilona leánya *Margit*, folyó évi augusztus hó 29 én fél 12 órakor tartja esküvőjét, özv. *Cserlán* Károlyné, szentmargittal és lovászi Sümeghy Magdolna *Elek* fiával a pacsai plébánia templomban.

— **Az állami elemi iskoláknál a pótbeiratás** idein szeptember 1- és 3 ikán; a Veni Sankte 4 én reggel van. Az állami elemi iskolába kötelesek most beiratkozni még azon 12—14 éves gyermekek is, akik sem a gimnázium, sem a polgári iskolába be nem iratkoztak és nem iparos vagy kereskedő tanoncok.

— **Az izraelita elemi iskolákba** a pótbeiratás folyó hó 29, 30 és 31 én tartják délelőtt 9—12 ig. Aki a gyermekét még nem iratta volna be, az a jelzett napokon okvetlen irassa be.

— **A szüreti mulatság.** Közeledik az ősz és elérkezik az őszi mulatságok ideje. Mint már évek óta, ugy ezen évben is a sort a Katolikus Legényegylet kezdi meg a közönség által- méltán kedvelt szüreti mulatságával. Mint értesülünk ez a mulatság szeptember hó 8 ára van tervezve és a szokásos keretekben lesz megtartva. A nem táncoló közönség szórakoztatására, külön szórakoztató programmal fognak gondoskodni, hogy az idei mulatság éppen olyan kedves legyen, mint a többiek voltak és a kedélyes otthoniasság, amely a Legényegylet mulatságait általában, de különösen a szüreti mulatságot jellemezte, most is meg legyen. A mulatság iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Ujabb részletek Ferenc Ferdinánd meggyilkolásáról.

Szerb történetiró a forradalmi szervezetekről és a világháboru kitöréséről.

Előbb Belgrádban, majd Frankfurt am Mainban, német forditásban is megjelent Sztanoje Sztanojevics szerb egyetemi tanár Ferenc Ferdinánd főherceg meggyilkolása c. könyve.

A vékony kis kötet szerb látószögből adja a világháboru kitörését megelőző eseményeket s természetesen Ferenc Ferdinánd meggyilkolásának politikai hátterét és körülményeit.

Azokban a fejezetekben, ahol a világháboru kirobbanásának közvetlen és látható okával foglalkozik, hosszasan fejtegeti a boszniai fiatalság pszichológiáját s azt a milieut, amely alkalmas volt azoknak az egyesületeknek a megszervezésére, ahonnan kikerültek a gyilkosok.

Ezenkivül nagy sulyt fektet a szerb tisztikar ismertetésére és ez alkalommal visszanyul egészen Milán királynak az idejéig.

Milán uralkodása alatt általános volt az elégedetlenség Szerbiában. Milán nem szerette a radikális pártot és ellene volt a demokratikus reformoknak, ugy, mint az orosz orientálódásnak. De a nép más véleményen volt. Az elégedetlenség nőttön nőtt, kivált a tisztikarban, annak dacára is, hogy Milán, Sándor javára lemondott a trónról és mindent betetőzött Sándor király házassága, aki egy kétes multu, nála idősebb volt udvarhölgyet vett feleségül.

Ez robbantotta ki az elégületlenséget annyira, hogy mintegy 80 tiszt és egy-két polgár összeesküdött a királyi pár élete ellen. S az összeesküvés eredményes volt az ő szempontjukból: Sándor király meghalt.

Az összeesküvő csoport a királygyilkosság után kevés ideig maradt együtt. A következő hasonló szellemü egyesülés az 1908 as okkupáció után történt. Megalapitották a Narodna Obranát Branislav Nusics iró kezdeményezésére. Kimondott célja az volt, hogy a szerb nemzeti érdekeket védjék és propagálják az annektált tartományokban. Két évvel később alakult a titkosan működő, a Narodna Obranánál sokkal aktivebb és forradalmibb szervezet, az „Egyesülés vagy halál."

Ennek az egyesületnek lelke és vezetője Dragutin Dimitrijevics százados volt. Becsvágyó, hiu ember, aki emellett müvelt, tehetséges és hatalmas szervező erő.

Állandóan merényletet és összeesküvést tervez. 1903-ban mozgatója a Sándor király elleni összeesküvésnek, 1901-ban kiküld valakit a Habsburg császár vagy a trónörökös meggyilkolására, 1914-ben a bolgár király meggyilkolásáról tárgyal egy bolgár, titokban működő forradalmi szervezettel, ugyanebben az évben ő szervezi a Ferenc Ferdinánd elleni merényletet, 1916 ban Konstantin görög király meggyilkolására rendel ki embert és még ebben az évben merényletet sző Sándor szerb trónörökös ellen. Ez volt a veszte. — 1917-ben a szaloniki fronton főbe lötték.

Dimitrijevics és Tankosics már 1911 ben megkisérelték az osztrák-magyar uralkodó vagy a trónörökös meggyilkolását. Egy Zsiva Jovanovics nevü bánáti szerb, aki gyógyithatatlan tüdőbajban szenvedett, vállalkozott a merényletre. El is utazott Bécsbe, de vissza nem érkezett többé: Állitólag elfogták és őrökre ártalmatlanná tették. De azon a tényen kivül, hogy Szerbiába nem tért vissza, semmi pozitivumot nem tudtak meg a sorsáról.

Az események kialakulásában elsőrendü fontosságu volt II. Vilmos német császár és Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökös találkozása.

Fantasztikus és izgató hirek keringtek Szerbiában arról a találkozásról s az orosz kormány izgató hiradásai csak növelték az izgalmat.

Amikor az osztrák-magyar hadsereg megkezdte boszniai nagy gyakorlatát és Szerbiába az a hir érkezett, hogy a trónörökös Szarajevóba készül, — az iró szerint — Dimitrijevics meg volt győződve arról, hogy a monarchia Szerbia megtámadását késziti elő.

Ebben az időben jelentkezett Tankovicsnál két fiatalember egy ifjusági egyesület nevében azzal, hogy elhatározták Ferenc Ferdinánd meggyilkolását Szarajevóban. (?) Tanácsot és utasitást kértek Tankovics közölte ezt Dimitrijevicscsel, aki arra utasitotta Tankovicsot, hogy szerezzen fegyvert a fiatalembereknek. Tiz nap alatt meg is történt. A két fiatalember elutazott és Szarajevóban Danilo Ilics tanuló tervei szerint a merényletet végrehajtották.

S azon a napon uj fejezete kezdődött a világtörténelemnek. Vérrel, könnyel irt lapok. Borzalmak és halál és ki tudja, mikor lesz vége.

— **A mezőgazdasági kisbaszonbérletek kivételes meghosszabbitása és a legelőterületek biztositása.** A m. kir. minisztérium az 1922. évi XVII. tc 6 ik § ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

„A mezőgazdasági kishaszonbérletek kivételes meghosszabbitása és a legelőterületek biztositása tárgyában 5.751/1922/M. E szám alatt kibocsátott (a Budapesti Közlöny 1922. évi julius hó 9. napján megjelent 155. számában kihirdetett) rendeletnek rendelkezéseit a jelen rendelet életbeléptetését követő gazdasági években is megfelelően alkalmazni kell azzal a kiegészitéssel, hogy a rendelet hatálya alá eső kishaszonbérletek, részesmivelések és legelőhaszonbérletek a jelen rendelet erejénél fogva csak annak a gazdasági évnek a végéig hosszabbodnak meg, amelyben a földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó rendelkezésekről szóló 1920. tc.-ben szabályozott megváltási eljárás során az illető községben a földbirtokviszonyok a szerzett föld birtokból alakuló uj részletek birtokbaadásával rendezést nyernek, illetve amelyben az Országos Földbirtokrendező Biróság megállapitja, hogy az illető községben az említett törvényen alapuló megváltási eljárásnak szüksége fenn nem forog, vagy helye nincsen. Az 5751/1923 M. E. számu rendelet értelmében hozott határozatok végrehajtása iránt a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága, szükség esetében az Országos Földbirtokrendező Biróság intézkedik."

— **Anyakönyvi hirek.** 1923. augusztus 19 től 25-ig születés 11, ebből 5 fiu, 6 leány. *Házasságot kötött:* Tóth Ferenc napszámos Szálinger Máriával. — *Halálozás:* Horváth Béla 13 éves fulladás, Klein Vilmos 8 éves fulladás, Szerdahelyi József 2 éves bélhurut, Horváth Lajos 11 hónapos bélhurut, Krénusz Mihály földmüves fulladás, öngyilkosság, Holczer Jakab nyug. dv. főkalauz 74 éves aggkori végkimerülés, Zolder József kőmüves 24 éves tüdőgümőkór, Mogor József napszámos 60 éves veselob, Rudolf Anna 2 éves hörghurut, Horváth János cipész segéd 2) éves agyalapi törés, öngyilkosság, Galos Ilona 2 éves agyhártyalob, özv. Fülöp Jánosné Pavics Katalin 70 éves aggkori végkimerülés, Krisztian Ferenc földmüves 75 éves aggkori végkimerülés, Benkő Julianna 13 éves tudőhurut, Szőllősi József déli vasuti hivatalszolga 51 éves tüdőlob, Fassul György cipész 62 éves vérhas.

— **Orvosi hir.** Van szerencsém értesiteni, hogy Keszthelyen, Balaton-u. 13. sz. alatt folytatott fogászati gyakorlatomat a mai naptól kezdve dr. *Mosonyi* Dezső fogorvos folytatja. Tisztelettel *Vajda* Nándor.

— **Miklós orosz cár él?** A „Gazette de Charleroi" cimü belga lap a világhirü iró, Lucien Barré tollából azt a szenzációs hirt közölte, hogy Miklós, a Leninék szovjetje által egész családjával kiirtott orosz cár él, sőt él a családja is, egy eldugott kis francia faluckában Les Chouxban Gourovitel és Mihály nagyherceg Luyokx álnéven. A cikkben Barré azt is irta, hogy az ifju cárevics nemrég meglátogatta apját, akivel két napot töltött együtt. A belga lap cikke természetesen alaposan felkavarta a francia sajtót ugy, hogy a párisi lapok riportereinek egész serege utazott gyorsvonatokon automobilokon és repülőgépeken azonnal a kis faluba. A riporterek azonban hosszu orral tértek vissza a kirándulásról, megállapitották, hogy Les Choux falunak mindössze 700 lakósa van, akik között nem található meg se Miklós cár, se a nagyherceg.

— **A százszázalékos** idegsokkos hadirokkantnak *Lehrmann* Ferenc és asztaltársasága 5000 koronát adományozott.

— **A lengyel lapok magyarbarát propagandát fejtenek ki.** Varsóból jelentik: A magyar külföldi közönnel kapcsolatban az egész lengyel sajtó a szó teljes értelmében vett magyarbarát propagandát fejt ki. Majd mindegyik lap vezércikkben foglalkozik Magyarország gazdasági és a kisantanthoz viszonyitott politikai helyzetével, dicsőiti a magyar nemzet kiválóságát, vitézségét és lelki nemességét és rámutatnak arra, hogy a két nemzet szoros barátságát nem befolyásolhatja az a

kényszerhelyzet sem, amely a gyü lőletes Csehszlovákia közbeékelő désével teremtődött. A lengyelek ősi hagyományaikból is tudják, hogy a leghivebb társuk a hazaszerető magyar nép. Ezt a hagyományos érzést nemcsak fenntartani, de ápolni is kell mindkét részről még akkor is, ha a sváb a litvánnal fog össze és a bolsevikí a falba is veri fejét.

— **Orvosi hir.** Dr. *Mosonyi* Dezső orvosi gyakorlatát Keszthelyen, Balaton-u. 13. szám alatt megkezdte.

— **Kétheti államfogház a Himnusz miatt.** Ungvárról jelentik: A cseh államhatóságok eljárást inditottak dr. Korláth Endre és kilenc társa ellen, mert a Szent Istvánnapi istentisztelet alkalmából a magyar Himnuszt énekelték. Az elsőfoku biróság izgatást látott a Himnusz éneklésében és ezért elitélte a „vádlottakat". A tábla és a törvényszék az itéletet megsem misitette és a vádlottakat felmentette a vád alól. Ügyészi felebbezés folytán az egész bünakta a legfelsőbb biróság elé került, amely az összes vádlottakat két-két heti államfogházra és 200 csehkorona pénzbüntetésre itélte el. Az itélet óriási elkeseredést keltett az egész Felvidéken.

— **Németország jóvátételt kér a Ruhr-vidéki rombolásokért.** Berlinből jelentik: Nagy feltünést keltett a berlini „Dez" hatalmas cikksorozata, amely lapról tudvalevő, hogy Stinnes orgánuma. A „Dez" a francia erőszakos jóvátételi annexió kapcsán a következőket irja többek közt: „Ami a Ruhr-megszállást, mint jóvátételi zálogbiztositást illeti, mi tökéletesen ugyanazon véleményen vagyunk, amelyen Poincaré. De a Ruhr-akció jogossága eo-ipso magában foglalja Németországnak jogi igényét is a jóvátételre a rajtaütés következtében okozott hatalmas állami károk tekintetében. Az ügynek tehát Németország számára igen konkrét oldala van, amit minden jogosság dacára nem kivánunk egyelőre forszirozni, nehogy ezzel még jobban komplikáljuk az ódiosus ügyből való kivezetés lehetőségeit".

— **A román kormány támadja az angol „kellemetlen" vezérpolitikusokat.** Bukarestből jelentik: Az egész világsajtóban példa nélkül áll a maga nemében a román kormány félhivatalosa, a „Viitorul" cimü sajtótermék. Minden számának vannak ugynevezett kormánysugalta szenzációi. Igy tegnap az egyik legkiválóbb angol vezérpolitikust „leplezte le", abból kifolyólag, hogy kormánya pénzügyminiszterének se francia, még kevésbbé angol kölcsönt nem sikerül kierőszakolnia és minden ujabb és ujabb kisérlete lord Newton határozott ellenkezésén bukott meg. Most megbosszulja magát a félhivatalos és a következőket közli: „Mindjárt érthetővé válik a hires

Anglia és a kisántánt diplomáciai harca a magyar kölcsön körül.

London, aug. 25. (Szikratávirat.) A Daily News jelenti, hogy a kisántánt és Anglia között élénk diplomáciai tárgyalások folynak, melyeknek célja az, hogy elháritsák a magyar kölcsön elé támasztott nehézségeket. Londonban az a felfogás, hogy a kisántánt a magyar kölcsön ellenzésével oly szerencsétlen helyzetbe sodorja Magyarországot, amelynek következményeit Magyarország szomszédai is meg fogják érezni. Elénken érdekli ez az ügy az angol pénzügyi köröket és a londoni Cityben a kisántántnak nem egy képviselője kapta azt a kijelentést, hogyha a magyar kölcsönt meggátolják, ők sem számithatnak függő kölcsönre.

magyarbarát lord Newton szimpátiája Magyarország iránt, ha ismeretessé lesz, hogy ez az előkelő angol főur — nagyváradi születésü magyar zsidó. Azelőtt Neustadt Mórícnak hivták, apját Neustadt Jakabnak, aki gazdag korcsmáros volt, amikor Angliába kivándorolt. Ott vagyonát óriásira szaporitotta, ugy, hogy magának az akkori walesi hercegnek is adhatott kölcsönöket, ezért hálából, hogy VII. Edward néven király lett, a Newton nevet és a lordi méltóságot adományozta Neustadtéknak. — Ezzel szemben az egész bukaresti sajtó sulyos történelmi bizonyitékokat hord fel Newton lord származásáról és megállapitja a kitünő „Viitorul"-ról a megállapitandókat.

— **A román postát kizárják a nemzetközi postaunioból.** Bukarestből jelentik: A bukaresti „Universul" cimü lap óriási izgalmat keltő leleplezést közöl arról a felszólitó okmányról, amelyet a napokban kapott a román kormány a nemzetközi postauniotól. A lap szószerint a következőket irja erről: „1919. óta egyre figyelmeztettük a kormányokat arra a rémületes felfordulásra, ami a román posta- és távirdaszolgálat körül uralkodik. A posta nem szállitja el idejében a feladott leveleket, de azok gyakran el is kallódnak az ottani állandó fejetlenségben. A lapokat és folyóiratokat ellopkodják. A táviratokat a legjobb esetben is csak napok mulva hordják ki, de igen gyakran elcserélt szöveggel. A pénzutalvány forgalomban a legnagyobb zavarok uralkodnak. Telefonról pedig csak fenntartással lehet beszélni. Az ilyen állapotok miatt természetesen nem csupán a belföld szenved, hanem a külföldi érdekeltségek is károsodnak. Érthető igy, hogy komoly figyelmeztetés érkezett a kormányhoz a nemzetközi postauniotól, hogyha nem csinál alapos rendet, kirekesztik Romániát."

— **Egy német kormány se helyezkedhetik a kapituláció álláspontjára.** Berlinből jelentik: A „Zeit", amely lap tudvalévően az uj Stresemann-kabinet félhivatalos orgánuma, óriási feltünést keltő cikket irt az uj német kormány programjáról, a következők szerint: „A német birodalmat nem csak legyőzték, de meg is korbácsolták. Ennek a büszke nemzetnek nem lehet tehát olyan kormánya, amely a kapituláció álláspontjára helyezkedhessék. Legfőbb célja Stresemannak az, hogy az ország teljesen lerombolt pénzügyét erején felül is felépitse, ami után ujult erővel fogja felvenni a harcot az ellenséges külfölddel." A cikk természetesen a legkinosabb feltünést Párisban keltette, ahol már egy teljes német kapitulációval számoltak. Igyekezett is a francia kormány sürgősen válaszoltatni félhivatalosa, a „Temps" utján a német félhivatalos cikkére, igen jellemzően a következőkben: „A német kormánylap megfujta ujra a harci riadót akkor, midőn a francia politika kétségtelen tanuságot tett és tesz a békülékenységéről. Figyelmébe ajánljuk tehát a harcos lapnak a nemsokára megjelenő „Sárga könyvet", amelynek 23-ik és 25-ik fejezeteiben a francia kormány a jóvátétel behajtásának olyan módozatait sorolja fel, a mellyel mindenkit kielégithet.

— **Radics londoni utja megpecsételte a belgrádi kormány helyzetét.** Londonból jelentik: Radics horvát köztársasági parasztpárti vezér londoni tartózkodásának kényszerü okaival élénken foglalkozik az egész angol sajtó. Igy nyilvánosságra került, hogy Radicsnak már régebb keletü komoly összeköttetései voltak a hivatalos angol politikához. Egy év előtt a Buxton testvérek, akik a balkáni viszonyok előadói és akik diplomáciai megbizásból hosszu ideig tartózkodtak Jugoszláviában, többször tettek látogatást a horvát vezérpolitikusnál és tárgyalásokat folytattak vele. Később egy angol diplomáciai misszió kérte Radicsot, hogy foglalja memorandumba a horvát nép követeléseit, amit aztán Bonar Law akkori miniszterelnökhöz juttattak el, aki ebben az ügyben meg is hivta magához Radicsot. A meghivást politikai okok akadályozták meg akkor, mig a legutóbb kapott angol meghivást Radics annál is inkább elfogadta, mivel a jugoszláv kormány elfogató parancsot adott ki ellene. Az angol sajtó a Radics üldözésével kapcsolatosan megállapitja, hogy a belgrádi kormány megsértette a genfi konvenciót, amiért és az általános külpolitikai helyzetéből is kifolyólag meg van pecsételve sorsa. Ugy hirlik, hogy az angol kormányelnök nem kiván találkozni Pasiccsal jugoszláv miniszterelnökkel, aki tudvalevően párisi utja folytatásaként Londonba is át akart utazni.

— **A százszázalékos, idegsokkos hadirokkant** jelentkezzék este szerkesztőnknél.

— **Prágai nemzetközi vásár** szept. 2—9 ig. Igazolványok (33% vasuti engedm., kedvezményes vizum) Tanzer Miksa, Budapest, VII., Akácfa u. 50. által.

— **Uránia.** Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: „*Beatrix*". Öt fejezet egy régi krónikából, az engesztelhetetlen gyülöletről, megváltó szeretetről és a halálról. Svéd film, telve festői szépségekkel, komoly tartalommal, a szive ellenére házasságra kényszeritett asszony örök tragédiájával. Svéd film, telve festői szépségekkel. — Szeptember 1 és 2-án: „*Cezarina*" első része. — Előjegyzéseket 3 13 telefonszámon elfogad a pénztár.

— **Fiuinternátus Szombathelyen.** Jövő tanévre szóló fölvételek megkezdődtek, Kőszegi u. 49.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, soknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megtelelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

Bethlen miniszterelnök Prágában

Budapest, aug. 25. (Telefonjelentés.) Bethlen István gróf miniszterelnök a jövő hét elején Balatonföldvárról visszautazik Budapestre és szeptember 1-én, egyes hirek szerint, Kállay pénzügyminiszterrel együtt Prágába utazik.

Olasz és magyar érdekszövetség.

Róma, aug. 25. (Távirat.) A Corriere Italiana Olaszország és Magyarország politikai viszonyáról cikket közöl és kimutatja, hogy Közép- és Keleteurópa problemájának kulcsát Magyarország alkotja. Olaszországnak előnye, hogy Magyarországgal érdekszövetségben álljon, amelyet elvi kérdéseken kivül a rokonszenv is erősit.

Politikai bombamerénylet Sarajevóban.

Grácz, aug. 25. (Telefonjelentés.) A Grazer Tagespost jelenti Sarajevóból: Egy fiatalember tegnap dr. Spacho, a bosnyák mohamedánok vezére felé bombát vetett, majd elmenekült. Senki sem sérült meg. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kézrekeritse a tettest.

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek.

Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék!**

Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az „Arany Kakas"-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér 21. szerezhető be.

Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától.

SPORTÉLET.

A Tatabányai Sportclub Nagykanizsán.

TSC—NTE bajnoki mérkőzés.

Nagy napja van ma a kanizsai sportnak. A Nagykanizsai Torna egylet Tatabánya híres csapatát látja vendégül. A TSC-t nem kell bemutatni a kanizsai sportközönségnek. Eredményeiről mindenütt ismerik. Békében hosszu éveken át nyerte a legjobb vidéki csapat cimet, de fellendült a háboru után is és a SzAK-nak legerősebb, s tegyük hozzá mindiárt, győzelmes riválisa lett. Az 1921—22. bajnoki szezonban a SzAK előtt Dunántul bajnokságát nyerte. Diadalmasan haladt a 1922—23 as bajnoki kampányban is, már 6 teljes pont előnnyel vezetett az összes csapatok előtt, amikor idén tavasszal visszalépett a bajnokságtól, mert a kerület adminisztrativ működését tendenciózusnak látta maga ellen. Visszalépése az egész ország sportköreiben nagy port vert fel, de a TSC kitartott álláspontja mellett, nem folytatta a bajnokiakat s a SzAK lett a bajnok, pedig Tatabánya már behozhatatlan előnnyel vezetett. A legszankvinikusabb sportközönséggel rendelkező egylet a TSC, nagy kvalitása mellett ez a körülmény is gyakran téma-tárgyat szolgáltatott fővárosi és vidéki sportlapoknak egyaránt. Sehol másutt nem tudják a helyi csapatot ugy buzditani s a birót ugy megverni, mint ahogyan azt Tatabányán tudják és szokták. Az első dicsérendő, a másodikat pedig a sportközönség 90 százaléka bizonyára — megértéssel tudja méltányolni. A mult héten felvidéki turán volt a TSC, kassai és ungvári csapatokkal mérkőzött győzelmesen, pedig ezek a csapatok az odaránduló fővárosi csapatoknak is kellemetlen meglepetést szoktak szerezni. Nagy formában van tehát a TSC, melynek ma délutáni első kanizsai szereplése annál érdekesebb és izgalmasabb sportot fog nyujtani, mert az NTE mult heti szereplése után bizonyára fokozott ambicióval fekszik bele a játékba. A helyi pálya előnyeit s a közönség buzditását is figyelembe véve, tán sikerül az NTE-nek eldöntetlent kicsikarni, annál is inkább, mert az NTE a legerősebb csapatokkal szemben szokta legjobb formáját kijátszani. A mérkőzés 5 órakor kezdődik a szesz gyár melletti sportpályán.

MEGÉRKEZTEK
a legujabb párisi és bécsi divat szerinti
NŐI KALAP FORMÁK
a
GYENES ÉS VIDA KALAPGYÁRBA
Férfi és női kalapok átalakitását, festését és tisztitását elvállalják.
Gyüjtőtelep és detail eladás:
Brónyai L. cégnél Kazinczy-utca

Mig a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik.

A gazdasági tárgyalások befejezésével helyreállott a békeállapot Olaszország és Magyarország között.

Budapest, augusztus 25

Fővárosi szerkesztőségünktől.

Megirtuk annak idején, hogy a magyar kormány kezdeményezésére olasz-magyar gazdasági tárgyalások indultak meg ez év juniusában, amelyek ma eredményesen be is fejeződtek. Ennek az egyezségnek azért van nagy jelentősége ránk nézve, mert ez lett az első érdemleges gazdasági egyezség a volt ellenséges államok és Magyarország között, amivel a két államban helyre állt a normális békeállapot.

Az eseményről illetékes helyen a következők szerint informálták munkatársunkat:

— Ennek az Olaszországgal kötött gazdasági egyezségnek valóban messze kiható jelentősége van. Elsősorban az, hogy megtörtént vele az első lépés az igazi békeállapot felé és ezzel Magyarország kijutott abból az izoláltságból, amibe a környező szomszédok kényszeritették de igen komoly következményeket fog jelenteni már a legközelebbi jövőben is a magyar korona külföldi poziciójára az olasz-magyar békeviszony, mert Olaszország felé normális kapcsolat létesült és igy akadály nélkül áramolhat bele a magyar gazdasági élet a nemzetközi nagy gazdasági vérkeringésbe.

— A tárgyalásokat a magyar kormány kezdeményezte, mint ahogy az összes környező államoknál is felajánlotta erre való teljes készségét minden eredmény nélkül eddig. Az olasz magyar tárgyalások ez év juniusában kezdődtek, azon a legaprólékosabb megbeszélések folytak le a két ország kölcsönös gazdasági érdekeiről és most, hogy a tárgyalások befejeződtek, a megegyezésről szóló jegyzőkönyveket a két állam delegátusai ratifikálás végett felterjesztették kormányaikhoz. A ratifikálás a legközelebb megtörténik, amivel a megegyezés érvénybe lép.

— A gazdasági egyezségnek legfontosabb része az, amely szerint Olaszország és Magyarország kölcsönösen felszabaditják azokat a magán és állami tulajdonokat, amiket a háboru alatt szekvesztráltak. Természetes azonban, hogy a tulajdonok felszabadulásakor a tulajdonosok, értve a régi birtokosokat, egységes kulcs alapján megváltási dijakat tartoznak fizetni, még pedig olykép, hogy az ötvenezer líra értéket meg nem haladó tulajdonok díjtalanul szállnak vissza a régi birtokosok tulajdonába, az ezen felülieknek megváltási diját pedig a két állam egymásnak esetleg egy összegben megtériti és az egyesektől részletadótörlesztésként hajtja be.

— Fontos a megállapodás azon passzusa is, amelyben szabályozódott az egyes nacionális vállalatoknak az egymás államterületén lévő affiliációinak adózási illetékessége. Eszerint magyarországi székhelylyel biró vállalatok olaszországi fiókjai a vállalatok székhelyén tartoznak ottani fiókjaik adóit is beszolgáltatni, ez esetben a magyar államkincstár javára, viszont ugyanigy az olasz vállalatok magyarországi fiókjai az olasz államkincstár javára fizetik adójukat, még pedig a székhelyeken érvényes adókulcs és forgalomban lévő pénznem alapján.

— A megegyezés rendelkezik még az egymás hadikölcsön kötvényeinek kártalanitásáról, a háboru előtti nyilvános adósságok törlesztési kötelezettségéről és a nacionalizálások kölcsönös megszüntetéséről, illetve a nacionálizált vállalatok visszahelyezéséről. A kölcsönös kereskedelmi kapcsolat pedig rekompenzációs alapon létesül és indul meg a ratifikálás után.

— Szó van még arról is, amely igen fontos momentum, hogy az egyezmény ratifikálásakor a két megegyezett állam kölcsönösen meg szünteti az utlevélkényszert is.

Stresemann beszéde „lényeges közeledés az angol és francia álláspont között."

Páris, aug. 25. (Szikra.) Philippe Millet a Petit Parisienben azt irja a kancellár beszédéről, hogy minden elismerést megérdemel, mert honfitársainak fejébe véste, hogy ne számitsanak a szövetségesek összeveszésére. Kár, hogy nem tudta magát elszánni arra az elhatározásra, hogy bejelentse a passziv ellenállás megszüntetését, amivel elérte volna azt, amit Poincaré igért, a Ruhr-megszállás teljes módosulását. Ezzel aztán a tárgyalások utja is megnyilt volna. — A Figaro nagy diplomáciai ügyességet lát Stresemann beszédében és üdvözli azt, mert lényeges közeledést hozott a német és francia álláspont között. — Az Oeuvre ugy találja, hogy Németország sokkal kevesebb áldozattal sokkal többre ment volna, ha idejében igyekezett volna a jóvátételeket rendezni. Stresemann beszéde kedvező fordulat, fájdalom, hiányzik belőle a legfontosabb, a passziv ellenállás megszüntetésének bejelentése. Éppen ezért félő, hogy a kedvező benyomás marad kedvező benyomás. — A szocialista Populaire már nem ennyire optimista. Nem hiszi, hogy Stresemann beszéde meghozza a kedvező megoldást és felszólitja a francia kormányt, hogy tegyen meg minden lehetőt és mielőbb igyekezzék a német kormánnyal közvetlen tárgyalásokat kezdeni.

Az angolbarát Radics.

Belgrád, aug. 25. (Távirat.) Jankovits miniszter a sajtó képviselői előtt elmondta, hogy Radics 22-ről 23-ra virradó éjjel lépte át a határt utlevél nélkül. Bécsben tárgyalásokat folytatott azon forradalmi bizottság kiküldöttjével, akiknek mozgalma a Jugoszláv állam ellen irányul. Hir szerint jelenleg Londonban tartózkodik, ami Radics politikai felfogása volt, mert az angol követség tagjai közül többekkel tárgyalásokat folytatott, mig a háboru alatt az angol ellenes politika hive volt. Zágrábban visszamaradt hivei folytatják Radics akcióját és Horvátország önállóságára törekszenek. Minden intézkedés megtörtént azonban, hogy az állam törvényes alkotmánya és integritása ellen irányuló mozgalmukat a törvény teljes szigoruságával sujtsák.

Hivatalos jelentés a romániai vasuti katasztrófák káráról

Bukarestből jelentik: A román államvasutak igazgatósága hivatalos jelentést adott ki arról a kárról, amit az ez év első felében történt vasuti katasztrófák okoztak az államkincstárnak. Eszerint a vasuti szerencsétlenségek alkalmával összetört mozdonyok, kocsik és egyéb értékek kárának összege kerek ötszázhuszmillió lei, amivel szemben az egyes bukaresti lapok szakértői véleményeket hoznak és megállapitják, hogy a kár a hivatalos kimutatásnál jóval nagyobb, meghaladja a kétmilliárd leit, ami sehonnan se térül meg, de sulyosan terheli a vasut költségvetését.

•

Ehhez a hirhez fűzzük a következő kis adomát, ami jellemző a romániai vasutakra — természetesen az utazóközönség bőrére: Három diplomata egy angol, egy francia és egy oláh vitatkoznak egymással azon, hogy melyik országának van a leggyorsabb vasutja.

— Nálunk olyan gyorsan járnak a vonatok, hogy a telefonpóznák őserdőnek látszanak — kezdi az angol.

— Az semmi — dicsekszik a francia — nálunk a vonatból világvárosnak látszanak az őrházak.

— Uraim — inti le őket az oláh — ez semmi. Nálunk 8 órakor felül az ember a gyorsvonatra Bukarestben és tiz perc mulva már a' — másvilágon van.

KÖZGAZDASÁG.

Jó vetőmag, vetésgondozás, kellő időben való cséplés, a nagyobb hozam feltételei.

Hogyha nagy eredménytől akarunk elszámolni, akkor a vetőmagot alaposan meg kell választani és a birtokunkban levő, legjobb, legszebb, legnagyobb szemü magot kell elvetni, feltéve, hogy az teljesen gyommentes, léhaszemeket és töröttеket se tartalmazzon és kitünően csirakėpes legyen, hogy minden szem kikeljen s bujan fejlődve, sok utódot adjon gazdájának.

Kinek módja van hozzá, az vásároljon megbizható cégtől, vagy termelőtől, bőventermő és a vidék éghajlati s talajviszonyainak megfelelő nemesitett vetőmagot és ne mulassza el azt vetés előtt üszög ellen csávázni (pácolni), de ugy, hogy ezzel a csirázó képessége ne szenvedjen. Egyáltalán csiráztatási próba nélkül nem szabadna semmiféle magot elvetni. A tenyészidő alatt is kell gondozni a gabonavetést és mikor az 9—10 cm-nyi magasságot ért el, meg kell foga-

ANGOL SZÖVETEK
nagyobb mennyiségben férfiruhákra, Costümökra, férfi- és női-kabátokra érkeztek az őszi saisonra
KIRSCHNER MÓR
divatáruháza
Telefon 2-43. Fő-ut 3. Telefon 2-43.

suini, hogy ezzel a mivelettel meglazitsuk a netán megülepedett talajfelületet s ne engedjük létre jönni a hajszálcsövességet, de egyben a csirában lévő, vagy kikelt gyomokat is tönkre tegyük.

Utóbb pedig gyomlálással (kézzel való kilépéssel, vagy fecskefarku vasvéggel ellátott bottal való kiszurkálással, irtsuk ki a gyomokat); esetleg 15—2o százalékos vasgálic oldattal való permetezéssel semmisitsük meg a gaznövényeket, kivált a vadrepcét, vadmustárt és vadzabot, csak arra ügyelve, hogy ez a munka akkor hajtassék végre, mikor a gyomok még kicsinyek, gyengék és alig van 4 levelük. Állati és növényi kártevőket irtsuk a rovartani- és a növénytani állomás utasitásai szerint.

Végül még az aratás által is növelhetjük termésátlagainkat, ha betartjuk a következő szabályokat: sárga- vagy viasz-éréskor arassuk a gabonát, mert akkor kapjuk magjából a legnagyobb tömeget, t. i. ilyenkor nem száradnak ki már jobban a szemek s nincs vizveszteségük, mig a teljesen vágott gabona igen sokat veszit beszáradás által sulyából; éppen igy a tulérett mag is összeaszik, összetöpped, mint a mazsolaszőlő s az eredmény: silány kinézésü, könnyü szem. Akár géppel, akár kaszával aratunk, vigyázzunk, hogy lehetőleg kevés legyen a pergés s ennek elérésére tanácsos megfelelő magféléket termeszteni t. i. melyeknek pergése minimális. A rozsda is sokszor nagy kárt okoz, azért rozdamentes fajtákat termeszszünk.

Arra is ügyeljünk, hogy a kevés gabona behordásánál se peregjen s ez meggátlandó, a járműre való fel- és arról való lerakásnál kellő gondossággal, kiméléttel járjon el a személyzet s ha szükségesnek látszik, ponyvát helyezzen el a szekér fenekére és oldalaira. Az asztag körül, hol a kocsik állnak, tisztára saraboljuk el a növényzetet, hogy a mégis lehuiló magvakat összesöpörhessük. Védekezzünk a szemet dézsmáló madarak s egerek ellen, mig cséplésre nem kerül a gabona. De még a cséplés is növelheti a hozamot, ha azt kellő körültekintéssel s gonddal végezzük, t. i. ha ügyelünk arra, hogy az utolsó szemig ki legyen csépelve minden kalász tartama s hogy az immár kicsépelt szemekből egy se jusson a szalma, törek vagy polyva közé, hanem mind, valamennyi belekerüljön a zsákba s ebből a magtárba, tisztán, gyommentesen. A magtárban legyen a gabona száraz, szellős helyen s ne tulmagas garmadákban, hogy levegő járja s meg ne dohosodják vagy penészedjék; azért, ha a felhalmozást el nem kerülhetjük, rakjunk 5o—6o cm-nyi magasságban átlyugatott csöveket a garmadákba, hogy ezeken a levegő hozzá jusson a rakás minden rétegéhez, a legbelsőbbhöz is.

Az elsorolt tanácsokat követők eljutnak a többtermelés révébe.

Az épitő-ipari értékpapirok elérték az aranyparitást.

A budapesti értéktőzsde legutóbbi ellanyhulása alkalmával a piac legjobban dédelgetett értékei és legjobban aranyértékünek tartott papirjai is 20—30 sőt 40 százalékos értékcsökkenést szenvedtek. Feltünést keltett ez alkalommal, hogy az exoták piacára csak bevezetett „Ujpesti Betonáru és Keramiaigyár" részvényei a legnagyobb derutban is szilárdan tartották árfolyamukat és csakhamar ujabb árnyereségre tettek szert. Fővárosi tőzsdei körökből nyert információnk alapján a papir szilárd fekvésének elsősorban belső értéke, de *főként a most megindult óriási épitési konjunktura mozditja elő.* — A gyár 1917-ben alakult és 1923 ban alakitották át a somorjai Lukachich Géza báró ny. altábornagy elnöklete alatt és Kálmán Gusztáv v. b. t. t. alelnökletével részvénytársasággá. Jelenleg állandóan 200—230 munkást foglalkoztat 13664 négyszögől terjedelmü *saját telepén*, illetve kavics és homokbányáiban. Körülbelül 300,000 köbméter kavics áll rendelkezésére, ami a kavics mai 6800 koronás árértékénél maga kétmilliárdnál nagyobb összeget reprezentál.

Betonosztálya mindennemü épitési anyagok gyártásával foglalkozik, kerámiai osztálya legfőkép kőépitő szekrényeket gyárt, amelyeket kizárólag külföldre szállit. A gyárnak ez a speciális cikke ma már Holland Indiában éppen anynyira ismeretes, mint Északamerikában és miután az óriás szállitási költségek ellenére is dollárban 60 százalékkal olcsóbb, mint a régebben bevezetett Richter-féle épitőszekrények, a további elterjedés biztositottnak tekinthető. — Csak nemrégen vállalta el a gyár amerikai képviseletét *Molnár* Lipót, az amerikai Magyar Kereskedelmi Kamara titkára és máris több vagon épitőszekrényt rendelt meg, amelyek ára természetesen dollárban érkezik vissza hazánkba. — Maga ez a körülmény, hogy a gyár csaknem kizárólag exportra dolgozik, eléggé magyarázza papirjának szilárd helyzetét és azok, akik állandó értékü részvényekbe akarták pénzüket fektetni, a részvény belső, ugynevezett tömegértékénél fogva is jól járnak, mert a gyárhoz tartozó telkek ára négyszögölenkint 40 aranykoronára tehető és az ujonnan épülő szárny épitési költsége maga egymilliárd koronára rug. Ennek elkészülte után ötszáz munkást fog foglalkoztatni.

Utolsó érv még, de a papir hiveinek legerősebb érve az, hogy a gyár igazgatósága az őszi tőzsdeszezonban kérelmezi részvényeinek a tőzsdén való kotirozását is. A papir tőzsdei irányitását a budapesti értékpiacon kitünően ismert előkelő tőzsdecég, a Kemény Pál és Társa (V., Géza-utca 3) látja el.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

A ma délelőtti magánforgalmat az üzlettelenség jellemezte. A déli órákban nagyon megélénkült a kereslet, a forgalom azonban szük keretek között mozgott. Legnagyobb keresletnek a Pesti Hazai Első tp. örvendett, árfolyamát lemét javitotta, mely délfelé 98oo ig söt afölé is emelkedett.

Az irányzat a magánforgalom elején bizakodó, később szilárd volt.

Magánforgalom is szilárd. Angol Magyar 148—5o, Hazai 4oo—1o, Magyar hitel 81o—25, Olasz bank 76, Olasz hitel 225, Salgó 8oo, Rima 22o, Közuti 5o, Államvasut 62o, Ingatlan 32o, Egy. Bpesti fővárosi 32o—4o, Pesti hazai első 75oo—9ooo, Nagybátonyi 31o—2o, Láng 248, Lipták 45—5o, Acél 48o, Belga 28o, Rex Lloyd 29, Flóra 27o, Királyautó 21—22, Cukor 38oo—9oo, Lámpa 32o, Östermelő 46o, Pamut 42o, Gummi 265, Georgia 155o, Vandel 78, Villányi 6o, Mezőhegyesi 41o, Lichtig 3o—31, Uj ofa 76, Viktoria butor 24, Mftr. 5oo.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 79500 - 80500, egyéb 79000 80000 rozs 61000-61500 takarmányárpa 64000-67000 sör 0000-0000 zab 64000-65000 tengeri 71000—72000, repce 142500, korpa 39000 40000, köles — —.

A buza Budapesten lanyhán tendált, mindössze 1 tételt kötöttek 8oo koronás árfolyamon. A malomkartell a malommunkások sztrájkja miatt vásárlásait beszüntette. Vidéken jól tendált a buza, tiszavidéki áruban 78o K-val jött létre kötés. 1 tételt Szatmárból 78o K-ért adtak el, Hajdumegyéből 77o K-ért. Roza állomáson 5o5—15, tengeri Budapesten 7oo—72o. Zab keresett volt, ára emelkedett. 1 tétel vidéki állomásról 6oo, Budapesten 65o korona volt. A repce ára változatlan, mig a korpáé emelkedett.

Lisztpiac. Buzadara 14oo—15oo, oo ás liszt 135o—145o, o-ás liszt 125o—35o, 2 es liszt 121o—125o, 6-os liszt 85o—95o, 8 as liszt 4oo—45o, Buzakorpa 34o—4oo, 75 százalékos rozsliszt 78o.

Vetőmagpiac. Lucerna fehér bárcás 78oo (áru), Lucerna vörös 7ooo, Biborhere 123o, Bükköny tiszta tavaszi 9oo, Bükköny zabos 7oo—8oo, Bükköny szöszös 15oo—25oo, Cirokmag 25o—3oo, Borsó 8oo—9oo, Viktoria borsó 12oo—3oo, Vell borsó 1ooo—12oo, Bab fehér 11oo—12oo, Mák 3ooo—38oo, Mustár 1ooo—2ooo.

Szénavásár. Felhozatal 355 szekéren 4615 q. Elegendő kinálat mellett élénk volt a kereslet. Az árak a vásár folyamán emelkedtek. Réti széna I, r. 1965o—26oo, II. r. 1375o—1935o, III. r. 8ooo—1365o. Nádtakarmány zöldszáron 55oo—8ooo, Zabos bükköny 23ooo, Alom szalma 9—12ooo, 1 kéve zsupp szalma 45o—6oo.

Marhahus I. r. egészban 66oo—83oo, hátulja 74oo—88oo, eleje 65oo—8ooo, II. r. egészben 54oo—63oo, hátulja 58oo—68oo, eleje 47oo—53oo. Növendék marha I. r. 7ooo—72oo, borju (ölött bőrbe) 78oo—85oo. Készlet nagymarha 15, eladás 11, növendék marha 4, eladás 4, borju 25, eladás 15. Bőr átvétel nem volt. A vásár vontatott volt.

Sertésvásár. Felhajtás 2oo, elkelt 12o. Zsir 12ooo, szalonna 9ooo, lehuzott hus 9ooo—92oo. Árak a tegnapiak, irányzat vontatott.

Ferencvárosi sertésvásár. Szabadvásári maradvány 131, érkezett 94, eladtak 4o darabot. Zsirsertés fiatal nehéz 765o—79oo. Zártvásári maradvány 12, érkezett 29, eladtak 8 at. Zsirsertés fiatal nehéz 76oo—77oo.

Főszerkesztő: zoéri Pósch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Apróhirdetések

Minden szó 40 korona, vastagabb betüvel 80 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó

Keresek megvételre másfél, vagy két hektoliteres uj, vagy igen jó karban levő fehér boros hordót. Cim a kiadóban.

Gyakornokot (esetleg gyakornoknőt) felvesz helybeli cég. Ajánlatokat a kiadóba kér »Kezdő« jeligére.

Cséplőbenzin és gázolaj minden mennyiségben kapható Teutsch Gusztáv drogériájában. 7516

Cséplőgép lokomobil és favágó fürész bozsé, használt, de jókarban levő megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 8033

Gyapjut veszünk termelőktől Gyenes és Vida kalapgyár, Nagykanizsa. 7937

Tarka ruha, valamint fehérnemű javitásokat olcsó árért vállalok. Z. Gizella, Magyar-utca 24.

Üres üvegeket vesz a legmagasabb napi áron Mussel és Friedenthal. 7934

Veszek használt, de lehetőleg jobb állapotban levő fél fedelű felülőt, nagyobb termetre. Cimet a kiadóba kérek.

Bejáró takaritónőt a reggeli órákra felveszek. Kára Jolánka, Kazinczy-utca 5. 8067

Iskolai tanuló teljes ellátásra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Fiatal, nőtlen házaszolga felvétetik Sternberger Gyula festékkereskedésében.

Eladó ház Nagyatádon a főtéren üzlethelyiséggel, (jelenleg bőrkereskedés) 4 szobával, konyhával, kerttel. — Árajánlatok Tihanyi Rezső Szombathely, Rózsa-utca 39. küldendők. 8002

Két kisebb szobát elcserélnék nagyobbal, magas lépcsős mellett. Cim Jancsecz cipőüzletében. 8004

Műszerész-tanonc Brandl Sándor műszerészeti műhelyébe Deák-tér 2. azonnal felvétetik.

Eladó egy nagy fallitükör, egy uj varrógép, egy nagy tok lábbal, két nagy Rákóczi kép Polgár Sándornál, Rákóczi-utca 23. 8077

Egy jókarban levő sertésól kerestetik Magyar-utca 46. szám.

Jóházból való két fiu gyakornoknak felvétetik Teutsch drogériában. 8072

Kis kertes házat keresek két szoba beköltözhetőséggel megvételre, vagy bérbe, lelépést fizetek. Ajánlatok »Október« jeligére a kiadóba kérek.

Nagy üzleti jégszekrény — henteseknek is alkalmas — eladó. Teutsch drogériában. 8073

Egy jómunkás cipész, vagy csizmadia segéd azonnal felvétetik állandó vegyes munkára. Ugyanott egy ványoló szép rézlemezzel eladó. Özv. Dávid Istvánné, volt kis gyár oldalán. 8074

Egy szoba és konyha berendezés azonnal eladó. Vörösmarthy-utca 25. szám.

Sipos Andor csemegeüzletében egy tanuló felvétetik.

Mig a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik!

Nagy mennyiségű **SZÖRME-ÁRU** érkezett Lipcséből.

Vételkényszer nélkül megtekinthető
FORGÁCS REZSŐ, harisnyaáruk és szőrmeáruházában **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Nagykanizsai Autóforgalmi R. T. felszámolás alatt.

Közhirré tesszük, hogy a Nagykanizsi Autóforgalmi R. T. 1923 évi május hó 9. napján tartott közgyűlésén a társaság felszámolását kimondotta s a vonalkozó közgyűlési határozatot a nagykanizsai kir. törvényszék mint cégbíróság Cl. 503/1923.-3. számu végzésével jóváhagyta.

A törvény értelmében felhivunk tehát mindenkit, aki a Nagykanizsai Autóforgalmi R. T. ellen követeléssel bir, vagy ilyet támasztani vél, hogy ebbeli igényét a jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számitott **hat hónap alatt** a társaság ellen érvényesitse, minthogy különben a társasági vagyon felosztását erre való tekintet nélkül foganatositjuk.

Nagykanizsa, 1923. augusztus 15

A felszámoló bizottság.

25—30 éves, keresztény fűszer- és vas-szakmában járatos

kereskedősegéd

azonnali belépésre irodai alkalmazást nyerhet a

Hangya nagykanizsai kirendeltségénél.

ÜVEGEZÉST ugy helyben, mint vidéken a legolcsóbban vállalok. Mindennemü üvegáru a legjutányosabban beszerezhető!

GAÁL LÁSZLÓ
üvegkereskedése
Eötvös-tér 5. szám alatt
Köhler vaskereskedővel szemben.

Szabó Antal
fegyver, lőszer és sportfelszerelés
Vadászfegyverek, töltények és felszerelési tárgyak.
Kerékpárok ujak és használt k vétele és eladása.
Motorkerékpárok, kerékpárgummik.
Fényképészeti szaklizlet.
Tenis, futball és atlétikai felszerelések. 5096

Nagybani árakat számitunk, **ha kicsinyben vásárol is.**
KEMÉNY ÉS FEICHMANN BUDAPEST,
Rákóczi-ut 85. Keleti pályaudvar közelében.
Kámzli és divatáruk, selyek, kanevászok, batonok, fésnek, férfi és női selyeket stb... stb.
Vászon- és siffonárok nagy raktára. 7797

ABADIE
valódi franciaszivarka-hüvely

NYÁRON

BRÁZAY családi szappan szegényeknek — gazdagnak! **BRÁZAY** családi szappan kitünő minőségű! **BRÁZAY** családi szappan gazdagoknak, olcsó!

Hölgyeim és Uraim!
Mély tisztelettel ajánlunk Önöknek:
Rombargi sárgyezerkő mindennemű fehérneműre eltálmas pontosságunk 6530 K-ért.
310 db fehérlitett, bőrcserés lapaddt drb-ket 32,320 koronáért.
140 cm. szélesi tárt fehérneműszőnyeget kitünő minőségi, mtrként 41,820 K Kérjük tekintse meg raktárainkat, vizsgálja meg árainkat.
Gyönyörű modern, duplaszéles női ezüstet mértanja 19,320 korona.
Selyemkötött barlast, fésűfélékönyvszámok, szőrmé, zaginok, kabátok mazadatok, hamvasok, tőrtélkötők, abrosok, pohártörlők és gyönyörű himzett kész nők fehérneműek minden alkalomra kaphatók ezen.
Olcsó maradékvásár, CSÁK AZ UDVARBAN.
Budapest, Király-utca 28. Pesti-u. sarok. 7795

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Deák-tér 1. sz. alatti cipő-Oxiolban
rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt hord.
Javitások gyorsan eszközöltetnek.
Készel varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendelhető

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk **legmagasabb** napi áron.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycím: Szövetkezet. Telefonszám: 198.

KOLLARIT BŐRLEMEZ
GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK, MALMOK BŐRFEDÉSÉRE ÉS RÉGI, ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A LEGALKALMASABB
Kapható FISCHER ÉS BÁDER cégnél
NAGYKANIZSA, FŐ-UT 9.

Villanyfelszerelési cikkek.
Zsinorok, horgok, **villanykörték,** minden fesztültségben, csillárok, müvészi **selyem** lámpaernyők. Szüksége esetén legolcsóbban szerezhető be **Szilágyinál**
Budapest, VIII., Népszinház-u. 27.
Keleti pályaudvar közelében. 7796

Valour és filc
női kalapok
átalakitását és festését, valamint **fehér kalapok** tisztitását elvállaljuk és azokat a legujabb divatu formákra elkészitjük.
Megrendelésre készitünk
uj női kalapokat divatszinekben!
TOTOLA és PACSIRSZKY
kalaposmesterek
Nagykanizsa, Eötvös-tér 25.
Vidéki megrendeléset gyorsan és pontosan eszközünk!

12969/1923.

Hirdetmény.

A csurgói főszolgabiró átirata szerint Bagolásáncon f. évi julius 28-án egy kutyán veszettség állapittatott meg. Ezért a 40.000/1888. sz. F. M. rendelet 1888. § a alapján Nagykanizsa város területén fent irt naptól kezdődő **90 napi** ebzárlatot rendelek el. Minden kutya megkötve tartandó, vagy biztos szájkosárral ellátva, pórázon vezetendő, a szabadon talált ebek kiirtatnak.

Nagykanizsa, 1923 aug. 22.

Polgármester.

HIRDESSEN a **Zalai Közlönyben**

Iskolakönyvek bekötését
legolcsóbb árban vállalja
lapunk nyomdája
Fő-ut 5. szám alatt.

Pályázati hirdetés.

Felsőrajki r. k. egyházközségi képviselőtestület pályázatot hirdet plebánia-lak és gazdasági épületei felépitésére. Pályázat **szeptember hó 9-én délelőtt 11 órakor** tartatik meg. Csak zárt ajánlatok 5%-os óvadék letéte mellett vétetnek figyelembe. A kitüzött terminus után érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek. A beérkezett pályázók között fenntartja a hitközség szabad választását. Tervek és költségvetések a plebánián mindenkor megtekinthetők.

Felsőrajk, 1923. aug. 24.

Wache Ernő
lelkész.

Nem marad jelszó
a többie melle, ha a Hatvani Növénynemes.tő Részv.-Társ
eredeti hatvani
nemesitett őszi buza és rozs
vetőmagjait veti, mert azok tapasztalat szerint kal holdanként 150—400 kg termésfölöslelet biztositanak Rendelje meg az őszi vetőmagot azonnal az egyedárusitó
Magyar Magtenyésztési R.-T.-nél Budapest, IV., Szép-u. 1.
Telefon: 88-83—84. szám.
Sürgönycim: Granárium.
Ugyanott s jót tenyésztési és szavatoltan faj iszta, jó csiraképességü gazdasági, konyakerti és virágmagvak
Árjegyzék ingyen!

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésben
kaphatók.
FIGYELEM! A legujabb alakú forgalmi adókönyvnek a következő **napi zárlati** rovatokat kell tartalmaznia:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, HÁZINYULBŐRT, juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz **FORGÁCS REZSŐ,** NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdajában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 193. szám. Nagykanizsa, 1923 augusztus 28 Kedd Egyes szám ára 150 korona.

Zalai Közlöny

Keszpénzzel bermentesítve „Zalai Közlöny"

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 18. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII., ker. Akácfa-utca 32. sz. Telefonszám: József 72—61.

Előfizetési ára: Egy hóra 3000 K, negyedévre 9000 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

Nemzeti Muzeum Budapest

Poincaré — Baldwin.

Az Anglia és Franciaország részéről a nagyvilág számára most megint egyszer lejátszódó nagy szinjáték folyamán valaminek történnie kellett a kulisszák mögött, amiről csak a beavatottaknak lehet tudomásuk s amiről a külvilág számára csak sokkal később vagy sohasem fog lehullni a lepel. Már lapunk legutóbbi számában emlitettük e helyütt, hogy Párisból — még mindig az angol—francia jegyzékváltás perfektté vált volna — Baldwinnak Párisban Poincaréval teendő közeli látogatása hirét korpolitálják s mint rendkivüli tünetet kiemeltük, hogy a tervezett látogatást Londonból is megerősitik. Miután időközben Londonban megtörtént a francia válaszjegyzék átnyujtása s ezt, valamint a tervezett párisi találkozót a tegnap megjelent francia lapok már kommentálják, ma már innen a távolból is konstatálni lehet, hogy a válasz átnyujtását megelőzőleg valami jelentős dolognak kellett történnie. A francia sajtó ugyanis — bár még félénken és határozatlanul — ugy kommentálja Poincarénak a kemény angol jegyzékre adott válaszát, hogy az, ha konkrétumaiban egyelőre még nem elfogadható Anglia részéről, mégis alkalmat és módot nyujt arra, hogy közvetlen tárgyalások utján a megegyezés utja egyengettessék. Majdnem az egész francia sajtó kapcsolatba hozza e tényt Baldwin párisi utjával s ama reményének ad kifejezést, hogy Anglia és Franciaország miniszterelnökei közös engedékenységgel képesek lesznek oly jóvátételi tervet kidolgozni, mely a szövetségesek mindegyikét kielégiti és a szakitást elkerülhetővé teszi. A francia sajtó e tekintetben bizik az uj német kancellár és kormányának magatartásában, feltevén ezekről, hogy nem helyezkednek Cuno merev és törhetetlenül merev álláspontjára. Itt azonban alighanem egy kis csalódás fogja érni a franciákat, mert Stresemann eddigi intézkedései a legcsekélyebb mértékben sem mutatnak arra, hogy a német ellenállást feladni, vagy gyengiteni szándékoznék. Ellenkezőleg, épp azok az órlási erőfeszitések, melyeket az uj német kormány a gazdasági összeomlás elháritása végett tesz, annak bizonyitékai, hogy nem akar behódolni a franciáknak. Az egészből különben az érdemel csak figyelmet, hogy a franciák illetőleg Poincaré a Ruhr-problémát feltevése óta ezuttal elsőizben mutatnak némi hajlandóságot az engedékenységre, noha eddig erről hallani sem akartak. A dolog majdnem ugy fest, hogy a franciák visszavonulót fuvatnak, de hogy a dolog ne legyen feltünő és ne ártson a presztizsnek, kénytelenek voltak megrendezni a váratlan találkozót Baldwin és Poincaré közt.

Az uzsorabiróság gyorsitott eljárásának első napja.

Auspitz Jenő főpincért egy hónapi fogházra ítélték és azonnal letartóztatták.

Budapest, augusztus 27. Az árdrágitók felett itélkező uzsorabiróság a gyorsitott eljárás szerint ma kezdte meg tárgyalásait. A mai első tárgyalási napon egész sor árdrágitás került a biróság elé. Érdekes, hogy a beidézett árdrágitók közül többen különböző cimeken távolmaradtak, nyilván féltek a uzsorabirósági elsőfokú tárgyalási naptól s mason akarták kitapasztalni, hogyan megy o't a dolog. A beidézett árdrágitók közül többek közt Melliger Lipót szállitó, Deutsinger Ernő stb. nem jelent meg. A megjelent vádlottak közül elsőnek Auspitz Jenő főpincér ügyét tárgyalták. Azzal vádolják, hogy május 16 án egy csésze kávéért és egy darab kenyérért az előirásos 140 korona helyett 170 koronát számitott. Auspitz bejsmerte a vádat, azt adja magyarázatul, hogy 10—10 koronát fogott le borravalónak, 6 korona sprópénze pedig nem volt. Addig vétkezik, mert vesztl tulságosan komolyan a vádat.

Utána a feljelentést hallgatják ki, Ságl Elemér nyugalmazott Máv főmérnök azt mondja, hogy ő nem adott felhatalmazást a borravaló levonására. A biróság visszavonul az itélet meghozatalára. Rövidesen kihirdetik a biróság ítéletét, mely Auspitzot vétkesnek találta a egyhónapi fogházra és ötvenezer korona pénzbüntetésre és az itélet kirugaszlására itélte. Auspitzot azonnal letartóztatták.

Batthyány és Gömbös.

Budapest, aug. 27. (Telefon.) A folyosón ma pertraktáltak Batthyánynak Gömbös Gyula kabinetalakitási törekvéseire tett nyilatkozatát, Batthyány nyilatkozata felett hallgatással napirendre térni nem lehet, mert Batthyány nyilatkozatának lényegében két sulyos vádat emel Gömbös Gyula ellen.

Pallavicini őrgróf tárgyalásai.

Budapest, aug. 27. (Telefon.) A Házban ma megjelent Pallavicini őrgróf is, akinek magatartását, tekintettel az Andrásyval való szoros viszonyára, élénk figyelemmel kisérik politikai körökben. Ma is hosszas tanácskozás volt, amelyen Gömbös Gyula Fridrich István és Pallavicini György őrgróf vettek részt.

Szervezkednek a fajvédők.

Budapest, aug. 27. A fajvédő blokk folytatja a maga kis körében szervezkedését, a parlement társalgójában állandó tanácskozás folyik Gömbös Gyula, Haller István és Fridrich István között.

Az egységespárt ülést tart.

Budapest, aug. 27. (Telefon.) Holnap az egységespárt értekezletet tart este 7 órai kezdettel.

A malomsztrájk.

Budapest, aug. 27. (Telefon.) A malomsztrájk következtében ma csak három malom volt üzemben Budapesten, még pedig a Henger malom, a Schmidt és a Császármalom.

Cáfol a szerb kormány.

Belgrád, aug. 27. (Avala.) A szerb királyi követség felkérte a M. T. I.-t az alábbi sorok közlésére:

Egyes magyar lapok azt a hirt közölték, hogy a Szerb-Horvát-Sloven államok nagyon erős jegyzéket intéztek az angol kormányhoz Redics István utleveleinek a budapesti angol követ és a zágrábi angol konzul által történt állitólagos támogatása ügyében.

A budapesti Szerb Horvát-Sloven királyi követséget felhatalmazták, hogy mindezeket a hireket teljesen valótlanoknak nyilvánitva és a legerélyesebben megcáfolja.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, aug. 27. A nemzetgyülés mai ülését ½12 órakor nyitotta meg Szeitovszky Béla elnök. Az elnöki előterjesztés során jelenti, hogy Landval István nemzetgyülési képviselő ügyében két mentelmi megkeresés érkezett az ügyészségtől. A mentelmi ügyeket áttesszik a mentelmi bizottsághoz.

Áttérnek az uj épitkezésekről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalására. Az első szakasz bevezető részét Gaál Gaszton módositásával és Barthos Endre stiláris módositásával fogadják el. Szakáts Endre és Eckhardt Tibor módositását elvetik. A szakasz d) pontjához Gaál Gaszton szól hozzá és kéri a pont törlését. Vass József népjóléti miniszter kéri a szakasz elfogadását. A Ház ugy határoz. Az l) pontnál ismét Gaál Gaszton szólal fel, kéri a pont törlését. Vass József népjóléti miniszter kéri a pont változatlan elfogadását. A Ház a pontot eredeti szövegezésében fogadja el. Az első pontnál Gaál Gaszton a bekezdés törlését kéri, Vass József felszólalása után a Ház a szakaszt módositás nélkül fogadja el. Gaál Gaszton a 9-ik pontnál kéri a szakasz törlését. A pénzügyminiszter megértette szi Gaál Gaszton indokolását a a Ház ezt a bekezdést törölte.

Temesváry Imre előadó ajánl módositást a h) ponthoz. Gaál Gaszton furcsának tartja, hogy a törvényjavaslatban precedenst állitanak az adócsalás és az adóelitkolás büntetlenségére. A pénzügyminiszter hozzájárul Gaál Gaszton módositásához, a bekezdést igy fogadják el. Az utolsó bekezdésnél Temesváry előadó benyujtja módositását. Gaál Gaszton és Bartos János stiláris módositást ajánlanak, Zsilinszky Endre pedig uj bekezdés beiktatását kéri. Ezután elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után Vass József népjóléti miniszter a szakasz legelső bekezdésének szövegezésével szemben uj szöveget ajánl, melynek következtében előbb Gaál Gaszton az előadó és Zsilinszky Endre visszavonják módositásukat. A Ház a bekezdést a miniszter által javasolt módositással és Barthos János stiláris módositásával fogadja el. Temesváry előadó a régi második szakasz helyett uj második szakaszt inditványoz, Zsilinszky Endre uj szakaszt inditványoz a pontokra és előadó inditványával szemben. Szakáts Endre az előadó módositása mellett foglal állást. Vass József kéri az előadó módositásának elfogadását. A Ház ugy határoz. Zsilinszky uj harmadik szakasz beiktatását javasolja, melyben a valorizáció kimondását

kéri. Vass József népjóléti miniszter kijelenti, hogy a kormánynak meg van a módja arra, hogy intézkedjék a valorizáció tekintetében. Kérésére a Ház Zsilinszky javaslatát elveti. Zsilinszky ujabb negyedik szakasz beiktatását javasolja, amihez a népjóléti miniszter is hozzájárul és a Ház is elfogadja. Ezzel részleteiben és összességében is elfogadják az épitkezésről szóló törvényjavaslatot.

Etután áttérnek a Déli Vasut Társasággal kötött megegyezés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására. Horváth István előadó részletesen megindokolja a javaslatot. A Ház általánosságban és részleteiben is vita nélkül fogadja el.

A közszolgálati alkalmazottak létszámcsökkenéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását kezdik meg ezután.

Szabó Sándor előadó ismerteti a javaslatot. Hangsulyozza, hogy a kormány nem akarja az elbocsátandókat megbélyegezni. Mondja ki a nemzetgyülés és mondja ki a javaslat, hogy a szülő és gyermek, férj és feleség ugyanabból a szolgálatból el nem bocsájtható. A bizottság megtárgyalta a kérdést. Hegymegi Kiss Pál szólal fel. A kormánynak már három évvel ezelőtt be kellett volna nyujtani a mostani törvényjavaslatot. Felekezeti iskolákat azerinte nem szabad csökkenteni. A javaslatot nem fogadja el. Az elnök napirendi indítványa szerint a legközelebbi ülés kedden délelőtt 10 órakor lesz.

A vendéglői ipar nehézségei.

Kommentár nélkül adjuk le nagy vonásokban a „Vendéglős" c. szaklap egyik közleményét, amely az árdrágitás vádja ellen védekezik.

A feltétes főzelék árát veszi kiindulló pontnak és bizonyitja, hogy a vendéglői árak emelkedése csak természetes folyománya a piac drágulásának a hogy a 150 koronával emelt feltétes főzelékre ma ráfizet a vendéglős.

1 kgr. burgonya (a legolcsóbb főzelék)	K 240
5 dekagramm zsir	K 650
10 dekagramm liszt	K 120
Különféle füszer	K 50
Összesen	K 1060

Ebből az összetételből 5 adagot lehet kihozni. Egy adag üres főzelék tehát *1060 : 5 = 212.*

Feltétnek 6 deka szalonna, ami 10 deka nyersbusnak felel meg a 9000 korona (átlag árban számitva) = 900 korona.

1 adag üres főzelék	K 212
Feltét rá	K 900
	= K 1112
30% regie	K 334
	= K 1446
3% forgalmiadó	K 43
Összesen	K 1489

A vendéglősök pedig 1000 koronáért adják a feltétes főzeléket.

Drága a vendéglő, — folytatja tovább — de azoknak, akik idei libát és ananászos ételeket fogyasztanak. Mert minden egyes cikknél nem fizethet rá a vendéglős.

Ők az adóval leginkább megterhelt polgárok és nem birván az általános drágulással lépést tartani, napról napra kevesebb lesz a vendéglősök és kávések száma.

Ezeket irja a „Vendéglős":

„Mi a fogyasztóra bizzuk a helyeslő vagy ellenvélemények leadását.

Dr. Gárdonyi Lajos keszthelyi szerkesztő sajtópere.

A dr. Kenedi-büntetőtanács elrendelte a bizonyitás kiegészitését.

(Saját tudósitónktól.)

Nagykanizsa, aug. 27.

Érdekes sajtóperrel második tárgyalása folyt le tegnap á nagykanizsai törvényszék dr. Kenedi büntetőtanácsa előtt. Ismeretes még olvasóink előtt az a per amit *Lunova* Jenő a keszthelyi dohánynagyáruda társtulajdonosa inditott dr. *Gárdonyi* Lajos a „Keszthelyi Ujság" volt szerkesztője ellen, mert a mult év egyik számában egy nyilatkozatban azt jelentette ki, hogy „aljas rágalom" mintha ő *Lunova* dohánynagyáruda társtulajdonos ellen intrikált volna. Ugyanis, több feljelentés érkezett a keszthelyi pénzügyőri szakaszhoz, melyek különböző szabálytalansággal vádolták a keszthelyi dohánynagyárudát. A pénzügyi főbiztos erre elrendelte és megejtette a szokásos vizsgálatot, amely a biróság kezel közötti levő akták szerint — belgazolták a vádakat. *Lunova* dohánynagyáruda társtulajdonos erre többek előtt azt a kijelentést tette, hogy az egész dr. Gárdonyi Lajos szerkesztő által inditott hajsza, az ő egzistenciális tönkretételére. Mikor Lunova ezen kijelentései dr. Gárdonyi fülelhez jutottak, Gárdonyi mint volt katonatiszt, a tiszti becsületügyi választmány elé vitte az ügyet, hol teljesen tisztázódott, majd lapjában a Keszthelyi Ujságban főntemlitett nyilatkozatot tette közzé, mellyel védekezni akart Lunova kijelentései ellen. Lunova a nyilatkozat megjelenése után az 1914. évi 40. tc 1. § ának 2. bekezdésébe ütköző nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás vétsége miatt feljelentést tett dr. Gárdonyi szerkesztő ellen. A biróságnál már egy izben volt ebben az ügyben tárgyalás. Tegnap volt a második folytatólagos tárgyalás, mely iránt főleg a sajtó körében igen élénk érdeklődés nyilvánult meg.

Dr. Kenedi elnök, táblabiró kérdésére dr. Gárdonyi vállalja a nyilatkozat szerzőségét, nem érzi magát bünösnek, tartozott a nyilatkozat megirásával a keszthelyi társadalomnak azokkal a hirekkel szemben, melyeket Lunova róla hiresztelt, mintha ő kiakarná őt turni a dohánynagyárudából. Semmiféle sértő szándékai ezzel nem voltak.

Dr. Kenedi kijelenti, hogy a nagyárudáról szóló vádak belgazolódtak — a kezel közötti levő iratok szerint. Egyerkedésre hivja fel a feleket. Dr. Gárdonyi készséggel hajlandó egyezségre. Főmagánvádló ügyvédje dr. *Fried* képviseletében dr. *Fodor* Antal a legmeszszebbmenő elégtételt kér. Hirlapi nyilatkozatok alakjában. Ez azonban oly sulyos szövegezésű, hogy dr. Gárdonyi Lajos — igaza tudatában — képtelen volt elfogadni. Erre a tárgyalás rendes menete folytatódott.

Dr. *Imrik* József Gárdonyi szerkesztő védőügyvédje ujabbi tanuk kihallgatását, illetve *a bizonyitás kiegészitését* kéri arra vonatkozólag, hogy főmagánvádló igenis többek előtt megtette azon kijelentéseit, hogy dr. Gárdonyi szerkesztő ki akarja őt turni a dohánynagyárudából — amely kijelentések ellen dr. Gárdonyi kénytelen volt lapjában védekezni.

A biróság határozathozatalra vonult vissza, majd kihirdette, hogy helyt ad a bizonyitás kiegészitése iránti kérelemnek és erre dr. Gárdonyinak nyolc napi határidőt adott. Ellenben elvetette dr. Fodor Antal főmagánvádló ügyvédjének ujabb tanuk kihallgatása iránti kérelmét.

Külföldre csak az állami munkaközvetitő hivatal fog munkásokat közvetithetni.

Védekezés a szakmunkáskivándorlás ellen. — Andor Endre dr. államtitkár, az országos munkaközvetitő hivatal elnöke az általános munkahelyzetről.

Budapest, aug. 27. (Főrárosi szerkesztőségünktől.)

A sulyos gazdasági viszonyok között az összes illetékes tényezőknek nagy gondot okoz az összel fenyegető munkahiány. A munkanélküliség csökkentése érdekében igyekszik a kormány a legsürgősebben törvényerőre emelni az épitkezési javaslatot, amely körülbelül 30 iparág munkanélkülijeit juttathatja munkaalkalomhoz. Ilyen körülmények között érthető, de igen sulyos és veszedelmes jelenség volt észlelhető az utóbbi hetekben. Egyes iparágak munkásai ugyanis tömegesen vándoroltak ki, csaknem minden esetben idegen ügynökök titkos toborzásának következtében. Ez a jelenség különben nemcsak nálunk mutatkozott, hanem legveszedelmesebben Csehszlovákiában, ahonnan seregestől mentek a munkások legtöbbnyire Franciaországba.

Ezzel a szimptomával különben nemzetközi fórum is foglalkozott nemrég. A magyarországi munkapiac helyzetéről és külföldi munkaalkalmakról ezért kérdést intéztünk dr. Andor Endre államtitkárhoz, az Országos Munkaközvetitő Hivatal elnökéhez, aki a következőkben informálta munkatársunkat:

— A népjóléti miniszter épitési törvénye amellett, hogy a már türhetetlen lakásnyomort fogja enyhiteni, szolgálja a nagy munkanélküliség enyhitését is. Mert amely pillanatban törvénykényszerrel megindulnak az épitetési munkálatok, körülbelül 30 iparág munkanélküljei találhatnak elhelyezést az épitkezések körül, amik nemcsak Budapesten kezdődnek, de az egész országban. A munkanélküliség aránya tehát tetemesen csökken majd ezáltal, ami aktuálissá teszi a most készülő állami védekezést a munkáskivándorlás ellen.

— A népjóléti miniszterium ugyanis rendelet tervezeten dolgozik, amelynek célja magakadályozni az immár katasztrófálissá vált azaknmunkáskivándorlást. A rendelet kifejezetten a washingtoni munkakongresszus nyilvánitott álláspontjára helyezkedik, amely kimondja a mindenütt elterjedt munkatoborzások ügyében, hogy az idegen államok területén való munkástoborzás tilos és ilyen jelenségeket az illető államok saját törvényes eszközeikkel büntethetnek.

— A készülő rendelet értelmében a kormány a hatósági munkaközvetitőket fogja kizárólagossággal megbizni azzal, hogy külföldi munkáskereslet esetén magyarországi munkást közvetithessen, viszont belföldi munkásszükség esetében külföldi munkást hivjon be. Ezzel gátat emel egyrészt a magyar munkások kivándorlásának, de megvédi a magyar munkapiacot is bármely külföldi munkásinvázióitól.

— Ez a helyzet komolyan lesz aktuálissá egyrészt a nemsokára meginduló épitkezésekkel, másrészt azzal, hogy a magyarországi iparvállalatok a hozzájuk érkező tömeges külföldi megrendelések következtében rövidesen fokozottabb üzemmel fogják a munkát felvenni, tehát a gazdasági viszonyok az intenzivebb exporttal is feljavulnak.

— A kormánynak egyébként régi elhatározása, hogy — amint ez a külföld legtöbb országában már meg is van — a magyarországi munkaközvetitést átteleptse a hatósági munkaközvetitőhöz. Ez volna az egyedül üdvös megoldás, a mivel a kormány teljes áttekintést fog nyerhetni az ország munkahelyzetéről és ez alapon intézkedhetik is magának a munkásságnak javára. — De a centrális munkaközvetités, amelynek adminisztrációja az egyszerű kartoték rendszeren épül, igy a leggyorsabb és legbiztosabb is volna, javára szolgálna az összmunkásságnak épugy, mint a munkáltatóknak. Én bizonyosra veszem, hogy ez a helyzet la bekövetkezik nemsokára.

Az uj párisi divat.

A tunika feltámadása. — Kék, barna és fekete az uralkodó szinek. — Egyszinü ruhák.

Párisban ugyan még erősen tüz az augusztusi nap, a párisi szezont még olvad, de a nagy divatszalonok tulajdonosai már a télldivatról tanakodnak. Ugylátszik, hogy az idén a divat nem lesz egyöntetű és a maga bizárságában és kedvteléseiben nem lesz diktatórikus jellegű. A hölgyeknek nem kell majd feltétlenül meghajolniok egy nekik nem tetsző ruha előtt és az egyéni izlés is szóhoz jut a téli öltözködésnél.

A tunika — amely renaissancát élt az idén — nagy választékot enged majd a szoknya terén, mert a szoknya lehet hosszu vagy rövid, széles avagy szük, anélkül, hogy az összbenyomás kárára lenne. A tunika egyébként is szabadon engedi a divatreátorok fantáziáját, lehet bársonyból vagy selyemből, hímzésekkel tarkitva, hosszu vagy rövid ujakkal a mintegy kisebbszerü müdarab hirdeti majd a francia izlést mindenütt.

Valószinü, hogy a jövendő téli divat nem lesz masszív és a nehézség törvényét még ott is áthidalja, ahol a szörmék lépnek jogaikba. — Az uralkodó szin kék, barna és fekete lesz. Legtöbbnyire egyszinü ruhák készülnek a párisi szalonokban.

Az estélyi ruhákon gyakori kedvelt díszlesz a müvirág, óriási liliomok csüst alapon, kecses ciklámenek, zöldes selymek, aranyszálakból szőtt rózsák fehér kelmét és száz más virágzó, csillogó lehetősége a diszitésnek.

Külön fejezetet igényel a gyermekdivat, amely nagyon mostohán bánt az idén a lánykákkal és fiucskákkal. Ami a kisleányok ruházkodását illeti, ebben az évben le kell mondani arról, hogy a felnőttek divatját szolgallag leutánozzák és a lánykákból a mamájuk miniatür kiadását csinálják, mert egy divat sötét szinekben és a pazar kelméből készült tunika bizony egyáltalán nem való gyermekeknek.

A szerbek visszaadnák a Muraközt?

Siklósra, Mohácsra, Villányra stratégiai okokból szükségük van.

Pár héttel ezelőtt több ellenzéki képviselő azt hajtogatta a parlamentben, hogy a kormányzat átalakítása ellenében területeket adnának vissza az utódállamok. Pályi Ede is ilyesféléket írt Masarykkal folytatott beszélgetéséről, továbbá Kondor Bernát volt népbiztos előtt állítólag ennek lehetőségéről nyilatkozott Belgrádban Pasics miniszterelnök is.

Amikor azonban komoly formában érdeklődtünk a híresztelések valódisága iránt, kiderült, hogy mindez csak hangulatkeltés volt, mert minden engedményben a kisántánt a békeszerződések áttörését látja.

Most azonban a „Brassói Lapok" szerint feléledtek ezek a hírek. Állítólag Jugoszlávia Olaszország javára lemondana a vitás területekről, sőt a békesség kedvéért területi engedményeket adna Ausztriának, sőt Magyarországnak is. Ausztria bizonyos karinthiai területeket kapna vissza, mi pedig Csáktornyát és vidékét. Hajlandó volna a hírek szerint a szerb kormány bizonyos bácskai városokat elcserélni Siklós, Mohács és Villány ellenében, amely részekre a szerbeknek stratégiai okokból lenne szükségük. Ezeknek a felkeltett híreknek természetesen nem lehet jelentőséget tulajdonítani a hivatalos helyen még kifejezésre nem jutottak.

Nincs szebb, mint a családi élet.

A newyorki East Side egyik szük kis hálószobájában revolverrel, késsel, baltával halálos párbajt vivott egy öreg olasz házaspár. Mindketten meghaltak. A 435 East 14-th Street-i ház lakói éjjel revolverlövésekre ébredtek fel és rendőröket hivtak. A rendőröknek azt mondták, hogy az egyik lakásban egy őrült ember provokoz. Egy rendőr az ablakon, a másik az ajtón át közelitette meg a lakást, amely majdnem teljesen sötét volt, csak a hálószobából szürődött ki világosság. A rendőrök bementek a hálószobába. Az ágyon halva feküdt a 61 éves Mrs. Theresa Giordano, mellette pedig a 63 éves Anthony Giordano. Amikor a rendőr belépett, Giordano a mellette heverő revolver után nyult, de a rendőr még idejében kiütötte a kezéből. Pár perc mulva Giordano is meghalt.

Az orvosi és rendőri vizsgálat megállapitotta, hogy az öreg házasok valóságos párbajt vivott. Az asszony mellett éles kés feküdt, a férfi mellett véres balta. Azonkivül az ágyon találtak két revolvert is. A két revolverrel vagy 8—10 lövést adtak egymásra. Az asszony testét is lövés és pár késszurás érte, a férfi nyakán egy borzalmas vágás volt és a testén pár lövés nyoma. A szomszéd lakásban lakik a házaspár lánya, aki azonban nem tudott semmit mondani az eset részleteiről. A szomszédok csak annyit tudtak, hogy az olasz házaspár az utóbbi időben sokat veszekedett és az utolsó veszekedésnél mindketten valószinüleg megvadultak.

Míg a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik.

Miért sikerült az osztrák korona stabilizációja

Nagykanizsa, augusztus 27, — *Saját tudósitónktól.* —

Egy angol ujságiró kijelentését olvashatjuk a lapokban, mely szerint Ausztria már kifelé tart azon az uton, melynek határkövei a világháboru vérzivatara, meg a téveszmék anarchiája festett vörösre, meg feketére.

Ezzel a gondolattal ha nézegetjük a kirakatokban az Archimedesi csavarként, mindig felfelé szökő árakat, az életünk mindig fokozódó nyomoruságát, önkénytelen is felvetődik bennünk a kérdés, hogy miért is sikerült az Ausztriának, amiért mi még mindig küzdünk, a vizbefuló makacsságával.

De kissé tovább tekintve, még a miénknél is szomorubb, tragikusabb haláltáncot látunk, amit a márka jár, lejebb és lejebb csuszva a lejtőn a kiszámithatatlan mélységü örvénybe.

Szinte önkénytelen kinálkozik az összehasonlitás e három nemzet sorsa között, akiket először a közös érdek, most meg a közös balsors hoz egymáshoz közel. Mikor a közös érdek a tragédiához vezette a „központi hatalmakat" és ugy látszott, hogy a halálosnak látszó csapást legmegingathatatlanabbul a német birodalom állja majd ki. — Hiszen mögötte állott a Ruhrvidék, a gabonaexport s a Hamburg-Amerikai vonal egyik végpontja, mely Európa kereskedelmének ütőere.

Mi — szegény magunkra hagyott magyarok, a sokat emlegetett turáni átok, a széthuzás által sok sok hasznos, üdvös célra érdemes erőt pazarolva, vérezve a megcsonkitás által, mégis mintegy fölénnyel néztük a porban fetrengő Ausztriát, melynek bankóprészéről, mint a termékenység non plusz ultrájáról beszéltek a tavaly szeptemberben a mi koronánk több mint ötvenszeresét érte az osztrák valutának.

Mikor aztán a szimfónia utolsó tétele gyászindulóvá vált és akkordjai arra a lejtőre inditották a magyar koronát, melynek elrettentő példáját mutatja a márkajegyzés harmadik nullája, már szinte apatikusan gondoltunk arra, hogy majd leérünk az osztrák koronáig. — De most előttünk áll az ut folytatása, a harmadik nulla, a német határ elzárása, meg a nagy khaosz, amit ez okozott és vele szemben a szomszédunk, a lenézett Ausztria felemelkedése a nyomorból.

Nem tekinthetjük mi fel arra a piedesztálra, melyen a font, a dollár, meg a többi valuták tündökölnek, hanem nézzük az osztrák koronát, mellyel az osztrák vasutak a jövő évben már nyereséggel dolgozhatnak.

Először az a körülmény vonja magára a figyelmet, hogy a magyar koronát Ausztriában mindig kevesebbre értékelik, mint bármely más világpiacon. Ennek oka kizárólag abban rejlik, hogy a magyar exportőr mindig idegen valutában köti üzleteit, mig az osztrák üzletemberek nem estek annyira áldozatul a valutaspekulációnak és a rengeteg papirkorona árán egyetlen mentőeszközük, iparuk exportképességét annyira sikerült fokozniok, hogy a kivitel és behozatal mérlege mindinkább a behozatal felé billen.

Ha az ujonnan keletkező vállalatokat figyeljük Ausztriában és nálunk, mindjárt feltünik, hogy mig ott inkább a nagytőkék produktiv felhasználását célzó üzemek, gyárak, terményértékesitő alakulatok vannak tulsulyban, addig nálunk a váltóüzletek, bankbizományi irodák s egyébb, a spekuláció céljait szolgáló exisztenciák csalogatják az embereket a gyors meggazdagodás üdvözitő célja felé. (Folyt. köv.)

HIREK.

Az én világom . . .

Enyém a napfény kacagó pompája,
A tündöklő, rezgő, játszi napsugár...
Enyém az öröm bugó kacagása,
A zene, a dal, a fény, a fellegvár...
Enyém az élet . . .

Mámoréhes szemü parázsló éjszaka
Minden vonaglása szivemben dobog,
Enyém a szerelem minden édes kinja,
Morcangoló kéje bennem háborog . . .
Enyém a mámor . . .

Holdfényes temetőn kisértetek tánca,
Lelkemben ugy rémit, hivogatva int,
Előttem a végzet gyilkos vigyorgása,
A halál kutyája hörögve vonit . . .
Enyém a halál . . .

U. László.

— **Naptár:** Aug. 28. Ágoston.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint zivataros esők várhatók hősülyedéssel.

— **A kir. törvényszék elnöke visszatért szabadságáról.** Dr. Eöri *Szabó* Jenő kuriai biró, a kir. törvényszék elnöke a tegnapi napon szabadságáról visszatérve ujból elfoglalta hivatalát.

— **Szabadság.** Dr. *Kenedi* Imre táblabiró, kir. törvényszéki tanácselnök a mai nap megkezdte szokásos hat heti nyári szabadságát.

— **Kinevezés.** Angyal Nándor századost a Kormányzó Ur Ő Főméltósága őrnaggyá nevezte ki.

— **Az államvasutakon nem lesz IV. osztály.** Egyelőre nem lesz negyedik osztály a vasuti kocsikon, mert nincs kellő felszerelési anyag.

— **A Ker. Szocialista Egyesület gyülése.** A Keresztény Szociális Egyesület szeptember 2-án (vasárnap) délután négy órakor a Keresztény Otthonban nyilvános gyülést tart, melyre minden keresztény polgártársat, munkást és munkaadót egyaránt szivesen elvár az ideiglenes vezetőség. A gyülés programmjának főbb pontjai: alapszabályok részletes ismertetése és tisztikar választása.

— **A falu kulturája.** A komárvárosi önk. tüzoltóegyesület f. hó 19-én mükedvelői előadást tartott. Szinre került Tóth Edének „A tolonc" cimü népszinmüve. A szereplők oly tökéletességgel játszottak, hogy a jelenlevő nagyszámu közönség osztatlan elismerésében részesültek. Különösen kitüntek: Könyves János — Kontra, Könyves György — Miklós, Poór György — Mowcsák, Molnár Kati — Liszka, Draskovits Lujza — Kontráné és Németh Gizella — Ördög Sára szerepében. Rendezte: Draskovits Márton kántortanitó, főparancsnok, kinek fáradhatatlan tevékenységét az egész község hálája kiséri.

— **Orvosi hir.** Dr. *Ney* Hugó orvos, Fő ut 23 szabadságáról megérkezett és rendelését ismét megkezdte.

— **A Keszthelyvidéki Takarékpénztár R.-T.** aug. 20-ra összehivott rendkivüli közgyülésén a „Pénzintézeti Központ" hozzájárulásával alaptőkéjét 12,000.000 koronára emelte. Kibocsátásra kerül tehát 9000 drb uj részvény egyenkint 1000 K. névértékben. A régi részvényesek elővételi jogaikat szeptember 20-ig gyakorolhatják: minden régi részvényre 3 drb uj: 2000 koronás árfolyamértékkel, melyhez fizetendő még 300 K. kibocsátási költség és január 1-től az időközi kamatok. A névértéken felüli árfolyamkülönbözet a tartalékalapot gyarapitja.

— **Keszthelyi naivitás.** Ha nem szem és fültanu lettem volna, azt hinném, tréfás kedvében találta ki valaki. Még a nagyvásárkor volt, hogy az egyik vidékről jött szabómester sátrába nagy, hangos „adjon az Isten jónapot"-tal belép egy jó magyar arcu kiskeszthelyi gazdaember. Kaszát vett a vásáron, meg talpat. Meg egy téli melegkendőt az asszonynak. Aztán, hogy elvetődött erre, eszébe jutott, hogy 1914-ben adós maradt a mesternek 6 koronával kint Apátiban, ahol az üzlet van. Régen volt; ott kinn volt munkán, aztán egy ünnepi pantallót csináltatott. Sok minden volt azóta. Háboru és minden. Hát most fizetni akar. Hat koronát vesz elő nagy komolyan. Szép rózsaszin kétkoronásokat. A mester világért sem akarta elfogadni. Kocolódtak. Ha még buzavalutában adná! Kitenne 20.000 koronát. Az meg sok. Nagy nehezen egyeztek meg aztán abban, hogy vásár után benéznek együtt a „Stampedli"-be és ott isszák meg az áldomást az olcsón letörlesztett adósságon.

— **Villámcsapás.** Kovács Antal csopaki villájában egy nyaraló családot borzalmas villámcsapás ébresztette fel szombat reggel 1/2 6 órakor. A család a nagy ijedelemből magához térve, kiment a konyhába, hol cselédleányuk halva feküdt az összetört konyhabutorzat között. A villám ledöntötte a ház kéményét s azután a konyhába csapott be, hol megölte a leányt és az egész házat felgyujtotta. Szerencsére, a közelben munkások dolgoztak, akik a tüzet eloltották.

— **A felsőtemplom harangjaira** *Simon* József vendéglős 60 *Baj* Károly vendéglős 5000—500. koronát adományozott.

— **Nemcsak a kofákat állitják az uzsorabiróság elé.** A nemzetgyülés igazságügyi bizottságának mai ülésén Nagy Emil igazságügyminiszter kijelentette, hogy részletkérdésekben készséggel bocsátkozik eszmecserébe és különösen az elsőfoku biráskodás minden kiépitésébe belemegy, hogy ártatlant el ne itélhessenek. Egyébként azonban tárcáját köti a rendelethez. Végül azokra a kifogásokra válaszolt a miniszter, hogy az uzsorabiróság csak apró embereket itélt el és nem teszi rá a kezét a kartellekre és más hasonló árdrágitó illetményekre. Hangsulyozta, hogy amennyiben adatokat adnak a kezébe, előtte nem lesz sem befolyás, sem gazdasági hatalmasság, amely ellen be ne adassa az ügyészi vádiratot, ha meggyőződik arról, hogy bünösen árdrágitó. Legyen mindenki meggyőződve arról, hogy nemcsak kofákat fog az uzsorabiróság elé vinni az ügyészség. Garanciát vállal az iránt, hogy a törvény szigora egyformán fog lecsapni mindenkire, aki ellen a vádolásra kellő tényálladék rendelkezésre fog állani.

— **Egyetemi tandij.** 60.000 korona lesz az egyetemeken a félévi tandij.

— **Szeptembertől már tízszázalékos adópótlékot kell fizetni havonkint az adóhátralék után.** Az adóvalorizációra vonatkozó rendelet még a törvény életbelépte előtt fogja az általános intézkedéseket közölni az illetékes pénzügyi hatóságokkal. A törvényjavaslat 2. §-a ugy intézkedik, hogy aki a terhére előirt köztartozásokat a megállapitott határidőig be nem fizette, a késedelem minden megkezdett hó napjára a hátralékos összeg 1o százalékát köteles adópótlék cimén megfizetni. A törvény életbelépte előtt esedékessé vált összegek után a törvény életbeléptét követő hónap első napjáig a rendes késedelmi kamat, a további időre pedig a 1o százalékos adópótlék jár. Minthogy a javaslatot a nemzetgyülés már letárgyalta és valószinü, hogy még ebben a hónapban az Országos Törvénytárba kerül, igy tehát már szeptember elsejétől az eddig esedékessé vált adóösszegek után már le kell róni a 1o százalékos adópótlékot.

— **A Ruhr-megszállás sulyos veszteségeket okoz Angliának.** Londonból jelentik: Az angol munkaügyi és kereskedelmi minisztériumok statisztikai hivatala kormányutasitásra külön statisztikai kimutatást készitett arról, hogy a Ruhr-megszállás következményei mennyire hatottak az angol kereskedelmi mérlegre. Eszerint csupán a juniusi mérleg is 12 és félmillió fonttal mutat ki csökkenést az importnál és 5 és félmillió fonttal az exportnál a juniusi hónap eredményeivel szemben. Az általános kimutatást még nem publikálták, azt diplomáciai okmánynak készül az angol kormány felhasználni a francia Ruhr-politika ellen.

— **Stresemann birodalmi kancellár beszéde mérsékelt hangu.** Stresemann birodalmi kancellár beszédét a sajtó kedvezően fogadta. A beszéd formáját mérsékeltnek mondják, ugy, hogy nincs agresszív éle. A francia ujságok szerint a kancellár heveskedés nélkül beszélt a Ruhr-vidék megszállásáról és a Rajna kérdésről. Felemlitik a lapok, hogy a kancellár megemlékezett a passzív ellenállás ügyében várt fordulatról. Másrészt megelégedéssel utalnak a kancellár ama megállapitására, hogy politikájában nem számit a szövetségesek meghasonlására.

— **Elrontott váltóürlapok kicserélési dija.** A pénzügyminiszter az elrontott, sérült és megrongált kincstári váltóürlapok kicserélésekor a cserébe adott váltóürlapok után előállitási költség fejében fizetendő megtéritést az eddigi 20 korona helyett 50 koronában állapitotta meg.

— **Az ápolási dijat** a zalaegerszegi közkórházban napi 1800 koronában állapitották meg.

Az NTE fényes győzelme.

NTE—TSC 1:0 (0:0).

A tatabányai csapat veresége csak azoknak meglepetés, akik a mérkőzést nem látták. Az NTE oly szép és jóval több gólt érdemlő játékot produkált, hogy az előtt meg kellett hajolnia a kiváló tatabányai csapatnak. Ambició, lelkesedés és összjáték jellemezte az NTE játékát, a szerencse azonban (pedig a futballban ez sokat jelent!) a tatabányaiak mellé szegődött. Az NTE szinte példátlanul álló balszerencséje mentette meg csak a tatabányaiakat legalább még két góltól. A legkedvezőbb kilátásokkal indul az NTE a jövő vasárnapi SzAK meccs elé; ha a szerencse egyik félt sem segiti, bizonyára a SzAK is vereséget szenved! A játék a nagy sőssel játszó NTE fölényének jegyében folyt, a halfsor is kitünően támogatta a csatársort, a lövéseket azonban nem kisérte szerencse. Még a megitelt tizenegyest is kivédte a TSC. A második félidő is eredmény nélkül végződött volna, pedig lövés lövést, korner kornert ér, ha a kitünő formában lévő *Hirschler* félpályáról be nem viszi a labdát a kapuba. Talán tudatában volt annak, hogy az egyébként kitünően játszó belső csatárait ezen a meccsen kapu előtt nem kiséri szerencse. Kellemes meglepetés volt a Windisch helyén centerhalfot játszó tartalék *Tamás* eredményes és agilis játéka. *Csiszár* SzAK körültekintéssel vezette az erős mérkőzést, melyet régen látott nagyszámu közönség nézett végig.

— **Nem drágul meg a trafik.** Azon hirekre vonatkozólag, minthe augusztus 27-én megdrágulna a trafik, a legilletékesebb helyen azt a felvilágositást kaptuk, hogy ez a hir nem felel meg a valóságnak. A trafikdrágulás — legalább is egyelőre — nem kisért még.

— **Kiállitás Balatonfüreden.** A Balatoni Szövetség szeptember 15-től 23-ig terjedő időben Balatonfüreden borászati, kertészeti és iparkiállitást rendez a gyógyépület termeiben.

— **Veszettnek hitték egy epileptikus embert.** Kolozsvárról jelentik: Miklós Mihály bethlenszentmiklósi legénynek valami ügyben Sárd községbe kellett menni. A község határában azonban elfogták epileptikus görcsök, összeesett és percekig fetrengett az utcán. Néhány arra haladó sárdi gazda látva a görcsökkel kinlódó legényt, azt hitte, hogy veszettség tört ki rajta, összecsőditette a falubelieket, akik üldözni kezdték Miklós Mihályt. Irtózatos hajsza keletkezett. Miklós, akinek fogalma se volt az üldözés okáról, kétségbeesetten menekült kerteken keresztül. Üldözői azonban mindenütt nyomában voltak. A legválságosabb pillanatban sietett segitségére a szorongatottnak a falu melletti uradalom intézője, aki védelmére kelt és ezzel megmentette a biztos agyonveréstől. A falu környékén ugyanis dühöng a veszettség, ami emberekre is átterjedt és ami ellen igy védekeznek most a derék sárdiak.

— **Közgyülés.** A Keresztény Szocialis Egyesület rendkivüli közgyülést tart szeptember 2-án, vasárnap délután 4 órakor a Keresztény Otthonban. Tárgy: Alapszabály módositás. *Az elnökség.*

— **Uj divatlapok** nagy választékban Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében.

— **Farkas kutya** kölyök elveszett. Aki visszahozza, jutalomban részesül, Preisz fő ut 22.

— **Füszerkereskedők figyelmébe.** Folyó hó 27-iki hatállyal a kristálycukor ára kgként 5400, kockacukor 5500 koronában lett megállapitva. *Az ármegállapitó bizottság.*

— **Az áll. eng. zeneiskola** beiratásai szeptember 1-től délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig. Tandij kezdőknek havi 1500 korona.

— **Az Uránia** az elmult idők egyik legnagyobb sikerü darabját, a Császárnét tüzte legközelebbi müsorára. Az óriási filmet 4 részre, 24 felvonásra összevonva fogja bemutatni. I.—II. rész együtt szombat és vasárnap megy másfélórás müsor keretében. A müsor hosszasága miatt a játék órák megváltoztak, kérjük közönségünket, hogy a játék órákra és a pontos kezdésre legyen figyelemmel. Jegyek szerdától átvehetők.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és disztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinu és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

SPORTÉLET.

Futballmérkőzés.

Transdanubia ifj. I.—Kiskomáromi S. E. I. 7:0 (5:0). — A kanizsai csapat állandóan fölényben volt. A gólokon Dobó (4), Lidlitt (1), Hermann (1), Gerics (1) osztozkodtak. — Biró: *Takács*, Kiskomárom.

Győr: DAC—SzAK 1:1 (0:1).

Szombathely: S SE—SFAC 1:0 (0:0).

Székesfehérvár: DV—MÁV 5:4 (1:2).

A TŐZSDE

nyitási és záró árfolyamai, valamint a valuta és gabona hivatalos tájékoztató árai megtekinthetők lapunk kiadóhivatalának Fő ut 13. szám alatti kirakatában.

KÖZGAZDASÁG.

Egy budapesti bank pályafutása.

Egy hatalmas arányokban neki lendült erős kezekkel és teremtő erővel páratlan karriert futott pénzintézetről kell megemlékeznünk, amely iskolapéldája annak, hogy ebben a csonka országban a mindenki előtt kézenfekvő lehetőségek, természeti kincsek céltudatos felkutatásaival és tervszerü feltárásával miként lehet és miként kell dolgoznunk az ország ujjáépitésén.

A Duna Lloyd bank r. t. ez a pompásan vezetett pénzintézet, melynek pályafutása egy folyton és merészen felfelé emelkedő ív.

Sok pénzintézetünk van, amelynek három-négy évtizedes müködése dacára is elmaradt a fiatalos erővel megindult ujabb alapitásu Duna Lloyd mögött éppen azért, mert nem értette meg a szokatlan és rendkivüli módon felfokozott igényü kor szavát.

A laikus emberek csak azt látják, hogy a bank Deák Ferenc-utcai helyiségeiben tisztviselők tömege forgolódik, azonban a beavatottak már tudják, hogy a falak közt a teremtő élet lüktet, mert hiszen a magyar iparvállalatok egész sora került már ennek a banknak az érdekkörébe. Gazdag széntelepeket szerzett meg ügyesen és előnyösen, beléfurta magát ugyszólván a régi nagy szénbányák közvetlen szomszédságába és ma már az ország két legnagyobb szénmedencéjének a salgótarjáni és a dunántuli szeneknek nagy részét ez a vállalat hozza felszinre. A bányák megszerzését oly időben és oly szerencsés körülmények között bonyolitotta le, hogy ezek ma milliárdos aktivumot képeznek a bank számadásaiban. Van bőrgyára, melynek gyártmányai lassanként nemcsak kiszoritják a külföldi bőröket, hanem elsőrangu minőségükkel már a külföldre is konkurrálnak. Ezenkivül a vállalatok egész sora a bank kezébe került, igy elektromos kohó müve az acél és vasöntés terén lenditi fel a magyar nagyipart, van régi hatalmas nyomdája, kaolin földje, cementbányája. Már alig van iparág, ahol a Duna Lloyd kezét ott nem találjuk, amit teremteni akar és teremteni tud. Talán a legügyesebb vállalkozása az volt, amikor *Hefty* Richardot sikerült a bank vezérigazgatójául megnyernie, mert Hefty törhetetlen energiával, szerencsés üzleti szimattal és tehetséggel kezdemé-

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek.

Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék!**

Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az „Arany Kakas"-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér 21.

Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától. szerezhető be

nyesi és vissza kereszül az intézet vállalkozásait. Így kell dolgozni egy tönkrement országban a gazdasági önállóságért! Ha hasonló erejű és céltudatos intézményeink termének, nem aggasztana senkit a jövő, mert ime lehet pénzintézetet alapítani ugy is, hogy necsak a saját érdeke legyen mindig előtérben, hanem az ország ujjáépítésében egy pontosan működő hatalmas erejü gépezetet alkosson, melynek nyomán virágzó ipar, igazi gazdaság és jólét teremjen.

Ujabb bőséges esőre volna szükség. — Jó burgonya és közepes szőlőtermés várható.

A földmüvelésügyi minisztérium által most kiadott vetésjelentés szerint a legutóbbi két hét alatt az időjárás a normálisnál hűvösebb és helyenként esős volt. Augusztus 16 án országos, 18-án pedig majdnem országos eső esett.

A gazdasági munkák közül a gabonamúlek behordását nagyjából befejezték. A cséplést is elvégezték a kisgazdáknál, a nagybirtokon még helyenként folyamatban van. — A gazdasági munkák akadálytalan bevégzése és a még kintlevő termények érése szempontjából ujabb bőséges esőre volna szükség. A tengerivetések állása különböző. Egyes helyeken szépen fejlődött, de vannak vidékek, ahol a termés jóval gyengébbnek mutatkozik. Összesen tizenhárommillió ötszázezer métermázsa tengeri várható. A burgonya a szárazság miatt egyes helyeken sokat szenvedett, a legutóbbi eső után azonban sok helyen felfrissült. A statisztikai hivatal adatai szerint a tavalyinál körülbelül négymillió métermázsával több burgonya fog teremni.

A cukorrépavetések fejlődése a szárazság következtében megakadt. A Duna jobbpartján az esők jó hatással voltak a vetésekre. További esők lényegesen emelnék a terméskilátásokat. Az idén körülbelül egymillió métermázsával több cukorrépatermés várható, mint tavaly.

A kerti vetemények terméskilátása az északi vármegyék kivételével jó. A bab szedése és cséplése folyamatban van és országos átlagban közepes termés lesz, éppenugy, mint lencsében és borsóban. A káposzta az esőjárta vidéken jó terméssel biztat, a többi helyeken esőt kiván. A kender és len közepes eredményt adott. A dohány fejlődése a szárazság miatt visszamaradt. Sok az apró és fejletlen levél.

A gyümölcsfélék közül az alma, körte, szilva, kiéglő termést ad, a dinnye érésben van, általában apró, mennyiségre azonban elegendő termést ad.

A szőlő fejlődése a tartós nagy szárazság miatt általában visszaesést mutat. Szórványosan liszthamat lépett fel, fürtperonoszpora helyenként mutatkozik. Közepes termés várható, a borkereslet általában lanyha, a borkínálat pedig szórványos

A buza árának leszorítása

miatt panaszkodnak a gazdák. Azt mondják, hogy ma, amikor az arany husz korona 130—140,000 K körül mozog, a 70—80,000 koronás buza árak csak mesterséges leszorítás eredménye lehet s valószinűnek tartják, hogy ha a közeljövőben a helyzet meg nem változik, a mezőgazdaságra katasztrófális hatással lehet.

Emelkedni fog a rozs ára — legalább is a tőzsdei spekuláció

egyes tünetei után itélve. Az utóbbi időben a buza helyett ugyanis a rozsra vetette magát a nagykereskedelem s a malomkoncentráció.

Veszedelemben a cseh piac

a magyar liszt számára. Az amerikai malomérdekeltségek mindent elkövetnek, hogy a magyar lisztet a cseh piacról leszorítsák és az amerikai lisztet Csehországba bevezessék.

Zürichi zárlat:

Berlin 100, Amsterdam Hollandia 217·00, New-York 550·00, London 2520, Párts 3145, Milano 2395·00, Prága 1620·00, Budapest 03·1/16, Zágráb 575·00, Varsó 24, Wien 0·78, Szófia 505, Osztrák bélyegy 0·78·00

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

Délelőtti magánforgalom irányzata szilárd, az arbitrázs értékeket keresték. Salgó 820, Rima 230, Állam vasut 630, kereskedelmi bank 1630, Angol—Magyar 150, Magyar hitel 840, Osztrák hitel 230, Kőszén 3000, Pesti Hazai Első tp. 11000, Egyesült Budapest Fővárosi tp. 460, Georgia 1500, Lloyd bank 50, Olasz bank 70, Ingatlan 360, Kosztpénz 12 százalék.

Délutáni magánforgalom irányzata igen szilárd. Magyar hitel 850, Osztrák hitel 220, Salgó 840, Pesti Hazai Első tp. 11000, Lloyd bank 50, Fővárosi tp. 380, Hazai bank 420, kereskedelmi bank 1830, Mercur bank 55, Olasz bank 73, Angol—Magyar 150, Államvasut 630, Magyar általános tp. 230, Atheneum 255, Pallas 90, Lichtig 33, Hofher 245, Kühne 150, Kőszén 3050, Szikra 148, Ostermelő 480, Gutmann 650, Georgia 1600.

Esti magánforgalom irányzata továbbra is szilárd. Magyar hitel 870, Salgó 845, Osztrák hitel 230, Rima 225, Kőszén 3300, Angol—Magyar 160, Pesti Hazai Első tp. 11000, Fővárosi tp. 450—460, Telefon 720, Izzó 720, Nova 145, Leszámitoló 178, Hermes, 100, Georgia 1525, Ostermelő 475, Haltenyésztő 17.

Valuták és devizák:

Napoleon 68800, Font (London) 67400—68800, Dollár (New-York) 19300—19900, Francia frank (Paris) 1105-1141, Márka (Berlin) 35—55, Olasz lira (Milano) 830—865, Osztrák kor. (Bécs) 28·80—28·20, Lei (Bukarest) 8500—9200, Szokol 568—592 Svájci frank (Zürich) 3440—3580, Dinár (Zágráb) 198—208·0, Lengyel márka (Varsó) 350-950. Amsterdam 7500. — Koppenhága 358 /—3680. Kristiánia 3110-3230, Stockholm 5075-5255

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 80000 81000, egyéb 79000 80000 rozs 51000-52000 takarmányárpa 54000-57000 sör 0000-0000 zab 64000-68000 tengeri 71500—72500, repce 142000, korpa 41000 - 42000, köles —'—.

A mai terménytőzsde irányzata szilárd volt. A malommunkás sztrájk általánossá vált. A budapesti malmok a buzát 800 K-val vásárolták, később azonban 820 K-nás árfolyamon főleg a Hungária malom vásárolt, nagyobb mennyiségüt, mintegy 11 vagont. Budapesti paritásban 810—20, vidéki áru árfolyama még mindig disparitásban áll. — Allomási buza árfolyama több esetben 780—790 K közötti mozog és csak két tétel fordult elő 760—770 K-nás árfolyamon. Szatmármagyéből 1 tétel 760 al cserélt gazdát, mig tiszai állomási áruért 790 K-nát fizettek. Rozsot 510 K-ért, Budapestről 410 K-ért, vidéki paritásban kötöttek. Tengeriben élénk érdeklődés mutatkozott, hivatalos árfolyama 500 K-val emelkedett. Állomáson 680—690, Budapesten 720 K-val történt kötés. Sörárpában csekély volt az üzlet, állomási áruért 630 koronát fizettek. Zab vidéki áru alig került eladásra. Budapesten árfolyama emelkedett, amennyiben 660 koronával fizették. Vidéki jobb minőségi áru 600—610 K-val került forgalomba. Korpa szilárd, árfolyama emelkedett.

Malomegyesületi lisztárak. Buzalisztek: 0-ás liszt 1545, 2 es liszt 1465, 6-os liszt 1155, 7 és felen liszt 1005, 8-as takarmányliszt 560, Korpa 495. Rozslisztek: 0-ás 1055, 1-es liszt 960, takarmányliszt 560, korpa 495.

Lisztpiac. Buzadara 1500—600, 00-ás liszt 1400—500, 0-ás liszt 1300—400, 2 es liszt 1200—300, 6 os 900—1000, 8 as liszt 400—420, buzakorpa 350—70, 75 százalékos rozslisztt 750—850.

Budapest Newyorkban 56, Prágában 19, Bécsben 39o, Berlinben 32o.

Vágómarhavásár. Felhajtottak 623 drb. hazai vágómarhát. A bécsi vevők a vásárt nem keresték fel, kereslet csekély volt, árak az összes minőségeknél 200—400 K-val estek.

Hizott magyar ökör jobb 4100—600, közepes 3100—900, silányabb

ANGOL SZÖVETEK

nagyobb mennyiségben férfiruhákra, Costümökre, férfi- és nőikabátokra érkeztek az őszi saisonra.

KIRSCHNER MÓR divatáruháza

Telefon: 243. Fő-ut 3. szám Telefon: 243.

Nagy mennyiségű **SZŐRME-ÁRU** érkezett Lipcséből.

Vételkényszer nélkül megtekinthető
FORGÁCS REZSŐ, berlini szőrme- és szőcstárudházában **Nagykanizsa, Fő-ut 22.**
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

2000—900. Bika jobb 4000—4500, Bivaly 3000—4000, Magyar tehén 3300—4100, Tarka tehén 2100—3000, Növendékmarha 2400—3000,

Marhahusvásár. Marhahus I. r. egészben 6600—8300, hátulja 6700—8800, eleje 6500—8000, II. r. egészben 5500—6300, hátulja 5800—6800, borju (ölött bőrbe) 6750—8600, juh I. r. 5—5600, II. r. 4500—800. Készlet nagymarha 95, eladás 60, növendék marha 5, eladás 4, borju 32, eladás 20, bika 200, eladás 170. Marhabőr 9400—500, faggyu 3000—6000,

Sertésvásár. Felhajtás 2000, elkelt 900. Könnyű sertés 7000—7300, közép 7400—500, nehéz sertés 7700—800. Zsir 11500, szalonna 9000, lehuzott hus 8700—9000, szalonna félsertés 8600—900. A vásár irányzata közepes volt.

Ferencvárosi sertésvásár. Szabadvásári maradvány 695, érkezett 763, eladtak 150 darabot. Árak: Fiatal zsirsertés könnyű 6800—7600, fiatal zsirsertés nehéz 7700—8000. Zsir 11500, szalonna 9000, lehuzott hus 8700—9000, szalonna félsertés 8600—900. A vásár irányzata közepes volt.

Ferencvárosi sertésvásár. Szabadvásári maradvány 695, érkezett 763, eladtak 150 darabot. Árak: Fiatal zsirsertés könnyű 6800—7600, fiatal zsirsertés nehéz 7700—8000. Zártvásári maradvány 245, érkezett 168, eladtak 30 darabot. Árak: Fiatal zsirsertés könnyű 6520—6800, fiatal zsirsertés nehéz 7200—8000.

Főszerkesztő: **zeéri Pósch Géza.**
Felelős szerkesztő: **Benedek Rezső.**
Kiadó: **Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.**

Apróhirdetések

Minden szó 100 korona, vastagabb betűvel 200 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó.

Nagy fáleti jégszekrény — bontecskok is eladó — eladó. Teutsch drogériában. 8073

Jobbféle való kettős gyakornoknak felvéttetik Teutsch drogériában. 8072

Tarka ruha, valamint fehérneműt javitásokat rövid árért vállalok. Z. Gizella, Magyar-utca 24.

Munkaügyirodánat Csengery-ut 7. szám alatt. Raposka földeket, helyeket ál. Müllnffer Kálmán mezőgazdasági kézikönyv. 8078

Német vizsla betanitva, 5 éves szerszámtanyasa csekély összegért eladó. Villányi Antal, Csengery-ut 13.

3 iskolásfiu vagy leány az iskolaidőre teljes ellátást nyerhet Király-utca 4. Trafik. 8077

Szakácsnőnek betanitok egyszerűbb ételeket, jobb 50 éves inalligens nő a m. kir. állami szerencsésnek. 8088

Kiadóhelyiségek bútorozott egyszobálló vetőjük 50 éves inalligens nő a m. kir. állami szerencsésnek. 8089

Ellenőrzőnek hasonnőtársaságnak kettős vagyon bucsu és tőkeadó árért. Tőke ingatlanra való betáblázással biztositandó. Irásbeli ajánlatokat ma 5 óráig a kiadóhivatalba kérek. 70'9

Cipészsegéd jó munkára felvéttetik Hellmann, Fő-ut 25.

Kalapok legnagyobb választékban kaphatók Kaufmann Károly czégnél a Fekete Golyóban. Telefon 378.

Vennék használt, de legjobb állapotban levő fűrészfűtőtőt, nagyobb teremre. Cimet a kiadóba kérek.

Meghivó.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán **1923. évi szeptember 8-án delelott 11 órakor** saját helyiségében

rendkivüli közgyülést

tart, melyre a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghivja az

Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az alapitó okmány módositása.
2. Az alapszabályok módositása.

Jegyzet: Az alapszabályok 13. §-a szerint szavazatképes részvényesek azok, kik legalább 5 nappal a közgyülés megtartása előtt le nem járt szelvényekkel együtt oly részvényt vagy részvényeket mutatnak fel az intézetnél, melyek legalább hacsak egy hónap a közgyülés napját megelőzőleg vannak a nevükre.

A részvényesek felmutatásáról elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyülésen való részvételre.

Nyilvános árverés.
Ma d. u. 3 órakor 1 szoba és konyhabútor darabonkint is a legtöbbet igérőnek eladatik Vörösmarty-u. 25. sz. alatt

Két szoba konyhás lakást keresek lépésért Villányi Czengery-utca 43. 8090

Hirneves gyógyszerek, pasztaták, hajszeszek és mindennemű szépségápolási czikkek, Kaufmann Károly czégnél a Fekete Golyóban, telefon 378. Ottó sétalovaglás!

Jó házból való fiu tanulónak felvéttetik Mandl Márton ötvös, vegyes és galvanokereskedésében Tükör-ut. 80'1

Bendszerszéki, vasuti, csengetőszegi, pénzügyőri, tűzoltó és mindennemű egyenruhákat ellátok Kaufmann Károly czégnél a Fekete Golyóban. Telefon 378. Vallet ülőlejczek.

Ügyes bankszolga
felvéttetik
Grosz és Társánál Sugár-u. 1.

✝

Magyesy Ferenc és neje
ugy magunk, valamint gyermekeink nevében fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk szeretett leányunk

Megyesy Teréz

az Ur szent akaratában való megnyugvással s a halottak szentségeinek ájtatos felvétele utáni csendes elhunytát

Szeretteinket augusztus 27-én d. u. 5 órakor temettük.

A szentmise áldozat augusztus 28-án d. e. 10 órakor fog az Urnak bemutatni a megboldogult lelkiüdvéért.

Imádkozzunk érette!

Ajánlunk legolcsóbban, mig készletünk tart:

Szuperfosztátot julius, augusztus, szeptemberi szállitásra, vevő tetszése szerint

40%-os Kálisót, Kainitot, továbbá

Mésznitrogént, Kénsavas-Ammoniákot,

egész vagontételekben közvetlen a gyárból és kisebb mennyiség vásárlásánál

itteni raktárunkból

szállitva.

Melis és Pintér, Szombathely
Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társ. képviselője.

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Deák-tér 1. sz. alatti
cipő-illzlelben
rendelt kizárólag eldrendű anyag, bőtkésült
ARGENT féle
cipőt hord
Javitások gyorsan eszközöltetnek
Kézzel varrott duplatalpu
SZANDAL már megrendelhető

ÉKSZEREIT mielőtt értékesitené, saját érdekében nézze meg a kirakatunkban lévő napi árakat. Minden féle ékszereket **órlánt** árban veszünk.
GELLÉRT TESTVÉREK
Budapest, VI., Eötvös-u. 6. szám.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk **legmagasabb** napi áron.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönycim: Futura. Telefonszám: 133.

Az uj forgalmi adókönyvek
melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek
Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében
kaphatók.
FIGYELEM! A nagyobb alakú forgalmi adókönyvnek a következő napi sárlati rovatokat kell tartalmazni:
bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

Mig a kereskedő pihen,
helyette a reklám dolgozik!

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz **FORGÁCS REZSŐ,** NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

Közpénzügyi Leltmentesítve „Zalai Közlöny"
Nemzeti Muzeum
Budapest

1923. augusztus 29. Szerda — Egyes szám ára 150 korona.

Zalai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-ut 18. Telefonszám: Zalaegerszeg 72. szám.
Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 32. sz. Telefonszám: József 12—61.
Előfizetési ára: Egy hóra 3000 M, negyedévre 9000 M. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

A létszámcsökkentés

Az államháztartás egyre növekvő terhei kényszeritették a Bethlen-kormányt arra, hogy a köztisztviselői létszámapasztás gondolatát felvesse és ezt a kevésbé szimpatikus tervet meg is valósitsa. A köztisztviselői létszámapasztásra a belső okokon kivül külső erőtényezők is felhivták a kormányt, s igy született meg a létszámredukció első formája, a B. lista.

A későbbi idők fejleményei a B. listán kivül szükségessé tették a létszámapasztás ujabb keresztülvitelét és ennek az ujabb és valljuk be — fájdalmas intézkedésnek a lelárgyalása most került a Ház plénuma elé. Ugy a kormánypárt, mint az ellenzék megegyezik abban, hogy annyi köztisztviselőt, amennyi ezidőszerint Magyarországon dolgozik, *megtartani nem lehet*, ámde általános az az óhaj, hogy az elkerülhetetlen viviszekció inkább azokat érje, akik a közszolgálatból való elbocsátást a legkevésbé fogják megérezni, s igy a tehermentesités ne keltsen antiszociális helyzetet.

Ezeken a hasábokon már több izben foglalkoztunk a létszámcsökkentés gondolatával, s álláspontunk döntően egyezett a kormánynak idevágó felfogásával. Hisszük, hogy a ma tárgyalásra került törvényjavaslat az esetleges kételyeket teljesen el fogja simitani és minden rázkódtatás nélkül viszi véghez a nagy operációt. A törvényjavaslat szellemén átérzik a kormány gondossága és lelkiismeretessége, különösen akkor, midőn az elbocsátás végső dátumát 1924. junius 30-ban állapitotta meg, módot nyujtván ezáltal a megfelelő elhelyezkedésre azoknak, akiknek majd menniök kell. 1924. junius 30 án választhatnak az elbocsátandó köztisztviselők a végkielégités vagy a nyugdijazás között, addig is, hogy elhelyezkedésükre elég idő legyen már ez év szeptember 30-án szabadságolják őket — illetményeik folyósitása mellett — addig, amig a végkielégités vagy a nyugdijazás ideje el nem következik.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a köztisztviselők tábora a kormány minden tekintetben humánus és nagygondolatu elhatározását magáévá teszi és ugy fogadja a létszámapasztás keresztülvitelét, — ahogy azt fogadnia kell.

Benes inditványozni fogja,

hogy a népszövetség Ausztria mintájára vegye gondjába Magyarország pénzügyi talpraállitását.

Paris, aug. 28. (Sürkra távirat.) Az Echo National Benes római utjával foglalkozva a következőket irja: Benest elsőrenden a magyar kölcsön kérdés foglalkoztatja. Azt hiszik, hogy Benes hajlandó felhivni a népszövetséget arra, hogy tegye meg Magyarország érdekében azt, amit Ausztria érdekében akkorra megtett, vagyis vegye gondjába Magyarország pénzügyi talpraállitását. Bizonyos, hogy a magyar állam helyzete igen sulyos és a korona értékének stabilizálása gyors orvoslást kiván. A népszövetség legkiselebbi gyülése kétségkivül kellő figyelmet fog szentelni annak a kérdésnek, hogy Magyarország pénzügyi összeroppanását ezen a módon, vagy pedig valamilyen más módon megelőzzék.

A római „Tribuna" és az „Impero" Benes cseh külügyminiszter római utjának várható eredményéről a következő prognózist adja: Magyarországot az osztrák mintára kölcsönhöz juttatják. A Lengyelország és Csehország közti egyezség alapjait lerakják. Olasszország és Csehország között uj kereskedelmi szerződés készül, amely Olasszországnak megadja az előbbi szerződésből hiányzó garanciákat és privilégiumokat. Az orosz és a balkán kérdés szintén szőnyegre kerül. Röviden összefoglalva: a Chigi-palotában befejezést nyer a olasszal értekezlet.

Ötmillió márka egy kiló sertéshus Berlinben.

Berlin, aug. 28. (Telefonjelentés.) Az élelmiszerellátás terén tegnap óta óriási zavar van. Minden élelmiszer eltünik a piacról és a dollár kurzusának emelkedésével olyan horribilis árakat kérnak, hogy alig lehet megfizetni. Tegnap óta a tojás ára darabonkint 150—160.000 márka. Hihatetlen összeget kérnek a sajtért és a margarinért. — A marhahus, a borjuhus és a sertéshus kilogramja három-ötmillió márka. A vaj kilogramjáért négymillió márkát kérnak.

A Ruhr-vidékről 80 bányászcsaládot kiutasitottak.

Berlin, augusztus 28. Kölni jelentés szerint a belga megszállók mintegy 80 bányászcsaládot utasitottak ki. — A belgák parancsa ugyanis ugy hangzott, hogy a bányászok vagy uirra megkezdik a munkát, vagy pedig kötelesek elköltözni. A munkások inkább a kivándorlást választották.

Megszünt a görög sztrájk.

Athén, aug. 28. (Rádiógramm.) Az általános sztrájk véget ért. A kormány megigérte, hogy a szakszervezetek feloszlatásáról szóló rendelkezését bizonyos feltételek mellett visszavonja.

A portugál munkások sztrájkja.

Lisszabon, aug. 28. (Rádiógram.) A munkások szakszervezetei az élelmiszerek folytonos drágulása miatt elhatározták, hogy általános sztrájkot kezdenek. A dohánygyári munkások és a dokkmunkások már meg is szüntették a munkát.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, aug. 28. A mai ülést 10 óra 20 perckor nyitotta meg Huszár Károly elnök. Az elnöki előterjesztések után a Ház harmadszor olvasásban is elfogadta a lakásépitésről szóló törvényjavaslatot. Bethos Endre sürgős módon elfogadta a Déli Vasút Társaság tárgyában létrejött megegyezésről szóló törvényjavaslatot. Ezután napirend szerint folytatják a közszolgálatban álló tisztviselők és más alkalmazottak létszámának csökkentéséről és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről szóló javaslat általános tárgyalását.

Meday Gyula: A tisztviselők sorsát nem szabad az egyéni érdekek szempontjából tekinteni. — Nagy értékekről, nagy müveltségről, igig-vérig magyar intelligenciáju törhetetlen hazafiak sorsáról van szó. Ezt a müveltséget a nemzet eleven vagyonának kell tekinteni és nem szabad könnyelmüen eltékozolni és elpazarolni. Arra kell törekedni, hogy az a müveltség a magyar közgazdasági és kulturális élet javára felhasználtassék. Különösen a törvényjavaslat IV. tételének 16-ik szakaszával kivánt foglalkozni, mely felhatalmazza a kultuszminisztert, hogy egyes felekezeti tanárok, tanitók és óvónőktől az állami segélyt megvonja és ugyanezen egyes intézményektől is. — A kultuszminiszter kijelentette ugyan, hogy a tanfelügyelők és állami iskolai tanitók és óvónőkkel szemben ezt a rendelkezést nem fogja életbeléptetni. Mindazonáltal a felekezeti iskolai segélyek megvonása ellentétben áll az 1848. évi XX. t. c. 3. § val. Tarthatatlannak tartja, hogy a magyar alföld alsómagyarságában csak a gazdasági müveltséget akarják megbecsülni. Kéri a kultuszminisztert, hogy szakat a fontos szempontokat vegye figyelembe. 5 perc szünetet kér, melyet az Elnök megad; az ülést ezután tovább folytatják. — Szünet után Meday folytatja. A zsidókérdésben kulturális kérdést lát. A zsidóságnak háromezer éves kulturális elnyomja a magyarságnak alig 50—60 ezer tendős nemzeti kulturáját. A keresztények között sajnos alig van meg az összetartás, ami a zsidóság közöt meg van. A népoktatási ugy kell kifejlesztení, hogy Magyarországon 5—10 év multva ne legyen analfabéta. Sajnos jelenleg a keresztények között nagyon sok analfabéta van, mig a zsidók között egy sincs. Örömmel üdvözli a kultuszminiszter erre vonatkozó intézkedését. Meg kell szeretteteni a földet a magyar néppel, hozzá kell szoktatni ahhoz, hogy könyveket szeressen. Igazán szégyen, hogy nyersanyagunkat és terményeinket külföldre visik és mint kész árukat drágán vásároljuk onnan vissza. Budapest környékére nem kellene több gyárat épiteni, hanem a vidéken volna rá inkább szükség. Beszédét azzal fejezi be, hogy a kormánypárt iránt bizalommal van, s javaslatot elfogadja. A kormánypárt a szónokot hevesen megéljenzi.

Peres János: A törvényjavaslatnak két nagy hibája van, az egyik az, hogy nem gondoskodik az elbocsájtott tisztviselők elhelyezéséről. A létszámcsökkentést először is az államnak kell végrehajtani saját hivatalaiban, vidéken kevés is a tisztviselő. Feltétlenül szaporitani kell a főszolgabirói és járási székhelyeken. A csonkavármegyék tulsó falán magyarok laknak, a határkiigazitásoknál azt figyelemba kell venni, azoknak visszacsatolásához feltétlen jogunk van. A határkiigazitási munkálatok kigunyolásai

voltak a megkötözött magyar népnek. Egy határozati javaslatot nyujt be a törvényjavaslat 10. és 16. §-ra vonatkozóan. A törvényjavaslatot nem fogadja el. Putnoki Móric a következő felszólaló.

Szerinte a törvényjavaslat igen sok egzisztenciát sujt. Kéri a nemzetgyűlést, hogy a javaslatot függessze fel a csonka vármegyékre, különösen Gömör- és Kishont csonkavármegyékre vonatkozóan. A létszámapasztásra máskülönben szükség van és ezért a törvényjavaslatot a módositások figyelembevételével elfogadja.

Homonnay Tivadar: A közszolgálati alkalmazottak körében nagy a nyugtalanság a létszámcsökkentés miatt. Kétségtelen, hogy a létszámot apasztani kell, csak az a kérdés, hogy mily mérvű legyen ez az apasztás és kik legyenek az elbocsátandók. Azt helyesnek tartja, hogy az alkalmazottak 20 százalékát bocsátják el, minek legyen az államnak több alkalmazottja, mint amennyire feltétlen szüksége van. Nem kell sem több, sem kevesebb. Ennek az országnak a jelen időkben összehasonlíthatatlanul több tisztviselője van, mint volt békében. Ezt világítja meg az országnak összeállított 1922—23. évi költségvetése is. Elbocsátandóknak azokat tartja, kik hivatalukat állandóan elhanyagolják, vagy pedig olyan anyagi eszközökkel rendelkeznek, hogy hivataluk nélkül is megélhetnek, kiknek szolgálati idejük öt évnél kevesebb nőttenek a végül kik teljes szolgálati idejüket kitöltötték. Minden körülmények között megtartandók a kiváló szolgálatot teljesitő alkalmazottak. Át kell nézni minden egyes elbocsátandónak működési körét 5 évre visszamenőleg és akkor kitünik, hogy ki végzett kifogástalan munkát. — A javaslatot különben nem fogadja el. Szijj Bálint kéri beszédének holnapra való halasztását. Szeitovszky Béla elnök felhatalmazást kér arra, hogy a lausannei béke alkalmából a török nemzetet üdvözölje. A Ház hozzájárul. Elnök ezután napirendi indítványt tesz, mely szerint a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz. Folytatják a mai napirend tárgyalását. Az ülés két órakor ért véget.

Főurak, éthordók, borfiuk, a közönség és a borravaló.

Tegnap előtt láttam az egyik étteremben. Az ur vacsorázott. Valami disznósültet, uborkával, sajttal és dinnyével a végén. Mindezt alátámasztva megfelelő mennyiségü kenyérrel S böven leöntve sörökkel az egész maszszál. Vacsora után még pár pótsört fogyasztott el. Azután vége volt. Recsegő hangon hivta a főurat. Fizetett.

Pontosan nem tudom mennyit. De 10.000 koronából két ezrest kapott vissza és valami aprópénzt. Megszámolta és büszke lengetéssel 50 koronát nyujtott át a főurnak. Az angol peerhez hasonlatos merev arccal átvette. Megköszönte. Eltelte. Elment. Hogy közben mit gondolt, azt csak Isten tudja, aki a sziveket és veséket vizsgálja. De gondolom én is. És ki nem gondolja?

Azután, kissé vastag barátunk fölemelkedett és tovatünt az éccakában mint egy jelenség — Látható nyomát pedig 10 korona alakjában hagyta hátra az asztalon.

Az éthordó az asztalhoz suhant, felvette a 10 koronát és zsebre tette, közben az égre nézett és az ajka mozgott. Imádkozott valószinüen. — A borfiu pedig sötét tekintettel állt a sarokban.

Hát kérem. Ez a kedvelt polgártársunk leült és megvacsorázott. Először odament az éthordó és étlapot adott elé, várt amig hosszas habozás után kiválasztotta a polgártárs a vacsorát. Másodszor hozta a kiválasztott dolgot. Harmadszor sajtot vitt. Negyedszer dinnyét vitt. Azután a borfiu. Először odament megkérdezni mit óhajt urasága. Másodszor hozta a sört. És igy tovább. Hatodszorra szállitotta be az ötödik pohár sört.

És mindezért kapott az éthordó 10 koronát, azaz 0.25 fillért. Az áldott békeidőkön, mikor 50—60—70 korona volt egy pincér havi fizetése *(ma ezer—ezerötszáz korona)* normális vacsora után, normális ember 10 fillért adott az éthordónak, 4 fillért a borfiunak az asztalon hagyott. A főpincérrel esetleg 20 fillérben egyezett ki.

A borfiu 4 fillérért vett két skatulya gyufát. Az éthordó, ha szabadnapján kiment a zöldbe három tojást vett uzsonnára. A főpincér már rengeteg dolgot kapott husz fillérért. Többek között emlitsük meg egy gallért.

S ma, 300 korona két skatulya gyufa. S a borfiu nem kapott semmit. 1050 korona három tojás; az éthordó kapott 10 koronát. 4000—5000 korona egy gallér. A főpincér pedig 30 koronával lett gazdagabb.

Ugyan mit kapni ma 10 koronáért? — Mondják csak meg Uraim. — És Ön is válaszoljon Uram, aki otthagyta a liz koronát az asztalon s aki különben, mint hallottam sokszoros millionos. Csönd. Nem felel senki.

S mit kapni 30 koronáért? Egy magyar cigarettát. De már nem sokáig.

Igaz, hogy a pincérek a vendéglőben étkeznek. Igaz, hogy 1500 korona fizetést is kapnak. De istenem, drága a ruha, drága a cipő s meddig kell gyüjteni a 10 koronákat, amig egy pár rosszabb fajta 100 000 koronás cipőt ludnak venni?

És soknak családja van. Az asszonynak, a gyerekeknek nem elég, ha férjük, az apjuk eszik a vendéglőben. Ha egy lélek is a házaspár, de mindenképpen két test, két gyomor és négy láb.

Erőltessük meg kissé magunkat. Békeparitásra nem lehet emelni a borravalókat, de 10 és 30 koronákkal ne vadlisuk el a pincérek figyelmes seregét.

És ezekkel kapcsolatban még egy dolog.

Különböző főpincéreknél számtalan cédulát láttam hosszu számsorokkal és egy-egy névvel.

Megkérdeztem, hogy talán emlékül rakják el egyes jól vacsorázó urak számláit?

Nem, volt a mélabus felelet. Ez az adósok tömege. Egy évig visszamenőleg. Olyanok, akik már meghaltak, eltüntek Nagykanizsáról, vagy itt vannak, de óvatosan kerülik az étterem tájékát.

— Mennyi lehet az össz számlák összege? kérdeztem.

Körülbelül 90 000—111.000 korona volt a válasz, itt is, ott is.

S ezt természetesen a főpincér térili vissza a gazdának. De miből?... Isten tudja.

Az adósok valószinüleg nem gondolkodnak rajta, *(Y.)*

Sztrájkot kezdtek Prágában a Franco Roumain pilótái.

Prága, aug. 28. (Rádiógram) A Franco Roumain Repülő Részvénytársaság pilótái, akik a budapest—párisi személyforgalmat lebonyolitják, sztrájkba léptek és elhagyták Prágát, hogy Strasaburgba utaszanak. Kijelentették, hogy nem kezdik ujból munkájukat, mig Németországgal olyan megegyezés nem jön létre, hogy a pilótáknak szabad legyen Németországban is leszállaniok. Ha most a repülők Németország területén leszálani kénytelenek, a német hatóságok elkobozzák gépeiket és zaklatják a pilótákat.

Egy őszi éjszaka meséje.

Irta: Barbartta Lajos.

Kató azok közül való volt, akiknek szemében akkor is valami viszszafelé néző szomoruság árnyéka bolyong amikor legőszintébben próbálnak kacagni. Akiknek nem tudunk a szembe nézni, csak az életet vádolón.

Mintha szürke őszi délután egy nagyon szomoru regényt olvasott volna s azóta ott maradt szemében az utolsó lap után lelkébe feledkezett könnyes visszatekintés.

Az élettől nem kapott semmit. Csak azt, hogy mindent szeretne neki megbocsátani. Az ő megtépett, szegény, kicsi fiatalságát, amiből önéki semmi sem jutott. Az álmokból is csak az ébredés. Azt a sok nyomoruságot, ami ráfeküdt a lelkére és kiszivta, lassan beletörte a mindennapi gondok: a pénz korai robotjába.

Ha legalább nem kellett volna látnia az elmult jövőtből megmaradt romokat, amik hiába szintelenedtek bele a szegénység, a nélkülözés levegőjébe. Fájt néki mind. Itt-ott egy megtöredezett márvány. Pár régi, már hivatástalan díszes, szép holmi, amik mintha idegenkedve keresték volna régi helyüket az alacsony szobákban, a nyomorbaindulás elhasznált, gyűrött levegőjében.

Katónak irodába kellett járnia. Mert a kicsinyek már ünnepdélutánokon is mezitláb maradtak. Az édesapja keresete alig volt elég arra, hogy ellüzze az átokként kisértő rémet: az éhséget. A lelkének kin, a vágyának idegen volt minden, ami körülvette, hogy megfojtsa lázongó, fiatal életét, amit valamikor olyan bátran akart vinni a jövő elébe. Magasba induló lelkét bilincsbeverte a pénz, a gyülölt, a hatalmas, az átkozott bálvány. — Amely megváltója lehetne s most mégis hóhéra lett az ő tizennyolc éves életének.

De Kató nem panaszkodott sohs. Nem is volt kinek — senki. Csak a szeme — az szomoru volt, ha kacagott is az ajka. Járta egyformán, unoian a megszokott utat. Irta a lélektelen aktákat, leveleket. Néha ugy érezte, hogy az irógép monoton kopogása megbujik a lelkében és el akarja hiteini vele, hogy ez az élet, hogy mindnek ilyen szomoru a szeme, aki többet vár tőle. Kató nem hitte el neki. Hogy minden csak gépies, harcos, egyforma áldozás a pénz oltára körül. Hogy más minden üres, bolondos délibáb-kergetés Nem hitte el neki. O még hinni akart. És titkon, szomorun, régóta hitte, hogy olyant is lehet álmodni néha, ami valamikor valóra válhatik. Hogy van még valaki, aki jön ezen az uton és egyszer majd elindul feléje, hogy ellüzze a fáradt őszi árnyékokat és megfürdesse a lelkét uj tavasz ráváró virágai illatában.

Ez a hit volt az élete; szomoruságának remegő, biztató egyetlen szivárványa. Ez a hit volt az imádsága, az álma, mindene.

Tavasz volt. Katónak nem hozott semmit. Csak reggel robotbaindulón szivta be nehéz sóhajjai az életre ébredő, csalogató üde-zöld levegőt, amibe mozdulatlan nyujtózkodtak bele lassan zöldbebomló fák. Mintha őt is hivogatták volna. Mintha az ő szivében is tolakodón feszült volna meg valami, ami élni, virágba-fakadni, napsugarakkal táncolni szeretett volna.

És ilyenkor még szomorubb lett a szeme. S a hite még követelőbb.

Egy reggel sápadt, szenvedő arcu fiatalember ült az egyik szinháztéri padon a csupa illat, csupa napsugár ragyogásban. Kató minden reggel erre járt, meg erre jött délben. De még sohsem látta. A tekintete kuszán révedt a semmibe, mintha nemrég lidérces álomból ébredt volna. Balkarja felkötve a mellére. Néha kis fölő köhögés tolakodott fel a torkára s ilyenkor fáradtan azoritotta felkötött kezét a szive fölé.

Fiatal volt. Előtte táncolt az élet, a tavasz. És ő szenvedett. És a szenvedése, a szomoru, bágyadt szemei glóriába vonták az arcát. Vajjon mi alszik a szeme mögött? A kálváriájárók csendjét hordozó ajka mögött?

Ha az iroda egy pillanatra elné mult és az irógép sem kopogott bele a hivatalos falakról leunatkozó csendbe, olyankor megjelent valahol Kató szempillái mögött a szenvedő arca. Ahogy nézett felzavart, hirtelen, kérdő nagy szemeivel. Sokáig. Mint akkor. Egy pillanatra le kellett csuknia a szemét, hogy elkergesse. Ujra elősápadt az alvó homályból. És nézett hosszan, utána feledkezőn. Ahogy reggel nézett fel Katóra.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Előfizetőinkhez.

Felkérjük mindazon vidéki előfizetőinket, kik előfizetésüket szeptember hóra még nem hosszabbitották meg, hogy az összeget saját érdekükben azonnal beküldeni sziveskedjenek.

A „Zalai Közlöny" előfizetési ára:

Egy hónapra . 3000 K
Egy negyedévre 9000 K

A kiadóhivatal.

— **Naptár:** Aug. 29. K. Ján. f.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint száraz idő várható, később hősülyedéssel.

— **Fráter Márián távozása.** Ki ne ismerné az örökké vidám kedélyü, örökké mosolygó Márián testvért, a ferencesek templomának gondozóját, a gyermekek kedvencét? Több mint nyolc éve, hogy a ferenciek rendfőnöke Kanizsára helyezte s ezen idő alatt a kanizsai katolikusok igazi *barátja* lett, mindenütt, ahol csak megfordult, tisztelték és szerették az alázatos lelkü, derüs kedélyü szerzetest, mig most a rendfőnök az esztergomi rendházba helyezte át. Márián testvér ma itt hagyje Kanizsát, hogy uj állomáshelyére költözzék. A kanizsai katolikus hivek meleg szeretettel bucsuznak a derék Márián testvértől és sok sok baráti szivet kivánnak neki az esztergomi rendház csendes magányába.

— **Áthelyezett polgári iskolai tanárok.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Horváthné Kenedy Erzsébet nagykanizsai polgári iskolai tanárt a dunaharaszti i, Rachl Mihály balatonfüredi tanárt a tokaji és Neff János tanárt Kalocsáról a balatonfüredi polgári iskolához helyezte át.

— **Tanitói áthelyezések.** A kultuszminiszter a következő állami tanitói áthelyezéseket rendelte el: Thoma Károlyt Zalaszabarról Szabadka Kelébiára, Hajnal Ernőt Kálócfakozmadombjáról Górácára, Ferenci Eilát Szentgyörgyvárról Szentadorjánra, Sebestyén Jankát Zalabaksáról Zalaegerszegre, Faludiné Mészárics Annát Zalahalápról Nagykanizsára, Vargyas Jenőt Nagyrácséről Magyyesegyházra.

— **Beszüntetett postahivatal.** A soproni m. kir. posta- és távirdaigazgatóság a Veszprémvármegyében fekvő Balatonvilágos fürdőtelepen életbelépett időszaki posta- és távbeszélő hivatal működését folyó évi augusztus hó végével beszünteti.

— **Badacsonytomaj és Tapolca diszpolgára.** Vitéz Csala Gergely községbiró inditványára — Diszel és Sáska községek után — Forster Eleket, a tapolcai kerület nemzetgyülési képviselőjét Badacsonytomaj község, Sebestyén Gyula tapolcai igazgató-tanitó inditványára pedig — a tegnapi tapolcai rendkivüli közgyülésen — Tapolca nagyközség diszpolgárává választották meg.

— **A földadó kedvezményes befizetése.** A földadótörvény értelmében az az adózó, aki valamelyik költségvetési év október 31-ig egész évi földadóját előre befizeti, 5% engedményben részesül. Ez a kedvezmény az olyan földbirtokosnát, akinek az ingatlana összes kataszteri tiszta jövedelme 200 K-t meg nem halad, 20%-ra, ha 50 K-t meg nem halad, 30%-ra emelkedik. Ez a 20 és 30%-os kedvezmény az illető birtokosokat akkor is megilleti, ha évi földadójuknak legalább fele összegét egyszerre október 31-ig, a hátralékot pedig március 31-ig egy összegben befizeti. A törvény ezen világos rendelkezése értelmében tehát földadót kedvezményesen általában csakis julius—október hónapokban, kivételesen pedig az évi földadó felét november—március hónapokban lehet fizetni. A földadónak a kedvezményes fizetése azonban nem történhetik meg addig, mig az adózónak a mult évről egyéb adótartozásai vannak. Csak ha minden adótartozása ki van fizetve, akkor lehet a földadót a fent emlitett időpontokig befizetni abból a célból, hogy az adózó a 20, illetve 50% adókedvezményt élvezhesse. A gazdák ez évi október 31-ig a megállapitott 30.000 koronás árban fizethetik le a kedvezményes földadót. Ezt az alkalmat mindenki lehetőleg igyekezzék kihasználni, mert az adóbefizetés ideje nem lesz meghosszabbitva s annak letelte után már nem a 30 000 koronás, hanem egy jóval magasabb buzaáralapon lehet csak az adót befizetni s ezenkivül adópótlékkal is sujtatnak az ilyenek. Tehát minden gazdának a saját jól felfogott érdeke, hogy a földadóját október 31-ig befizesse.

— **Aljegyzőválasztás Söjtörön.** Söjtörön aljegyzőnek Varga Istvánt, Varga István zalaegerszegi csendőrtiszthelyettesnek fiát választották meg.

Miért sikerült az osztrák korona stabilizációja

Nagykanizsa, augusztus 28. *— Saját tudósitónktól. —*

II.

Hogy milyen hátrányosan befolyásolja a gazdasági élet fejlődését a tisztán spekulációs célokat szolgáló, tranzakcióval foglalkozó vállalatok tultengése, a legtisztábban mutatja a nagy pénzhiány, mely mindenáron káros hatását és melynek az ugynevezett „kosztpénz" szédületes karrierját köszönheti. Az osztrák korona legnagyobb krizis idején sem volt a kosztpénz 4—5 százaléknál drágábbb, mig nálunk már 16, sőt 2o százalékot is el lehet érni.

Egy nagy nemzetgazdász, Ricardo, a gazdasági élet alapjául az egyént, a homo oeconomikust vette, mely egyértelmü a néplélekkel és ezt analizálva, tisztában lehetünk valamely nép gazdasági rátermettségével is.

Az osztrák kereskedőket mindig szolid, kizárólag legális utakon, tisztességes keresetre törekvő üzletembereknek ismerték s ha ezt a jellemvonásukat a spekulációt támogató viszonyok erős kisértésnek tették ki, mint apáról fiura szálló hagyomány, most is bennük él, vezetőfonálul szolgálva üzleti tevékenységükben és bizalmat keltve az osztrák kereskedelem iránt.

A magyar kereskedőosztály (itt nem az őstermelő és exportőr közti üzleti tevékenységre célzok) nagyobbára már a huszadik század szülöttje s a fiatal gazdasági élet nem tudott hagyományokkal gátat vetni a politikai élet nyomán kelt hullámoknak s teljesen a valuta- és börzespekulációra adta magát, amely körülményt élénken illusztrálja a társadalom minden rétegéből rekrutálódó tömeg, amely izgatottan várja a tőzsdeárfolyamok naponkénti kialakulását. — Pedig ilyen viszonyok közt, amikor a gavallér ideálja helyett Ganz-Danubiusokról álmodik s a kereskedő 3oo percentnél kevesebb nyereséggel kecsegtető üzletekbe nem is bocsátkozik, valutajavitó — ezzel egyértelmü — nemzetmentő munkálatokon bizony megtörik bármely tiszti munka, amit a pénzügyminiszter folytat.

Ez a mohó nyereségvágy, a hirtelen meggazdagodás vágya sodor bennünket a harmadik zérus felé és ezért sikerült az osztrák korona stabilizációja, mert a jól felfogott közös érdek tudata lassanként ujra komoly munkára serkentette az embereket.

Ha nem pár jól bevágott spekulációval, hanem produktiv munkával keresné a magyar kereskedő társadalom a munkája gyümölcsét, akkor ott künn is többre értékelnék a még nálunk is lenézett magyar koronát.

Csak az a pénz néz jövő elé, melynek támasza nem az arany borju körüli bachanália, hanem a munka, az államérdek megértése és egy kicsi, nagyon kicsi altroizmus.

Ezért sikerült stabilizálni az osztrák koronát, mely lassan halad felfelé és ilyen feltételekkel kerülhetjük el mi, lefelé való utunkban a fölfelé törekvő osztrák koronával való találkozást. De ehhez próbálta kellene...

— **Feljelentett kereskedők.** Az ellenőrző rendőrközegek több kanizsai kereskedőt feljelentettek azért, mert kirakatukban nem tették közzé az árjelzést.

— **Világfürdővé fejlesztik Tihanyt.** Tárgyalások indultak meg Tihany világfürdővé fejlesztéséről. 80 hold területen absolut művészi terveket kivánnak megvalósitani. Még az ősszel törvényt fognak hozni a balatonvidéki kisajátitásról. Ujból felveszik a tárgyalásokat a svájci konzorciummal.

— **Falvakban vasárnapon kint délig zárva lesznek a korcsmák.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint a tizezer léleknél kevesebbet számláló községekben vasárnaponkint déli 12 óráig minden szeszesitalt árusitó üzlet zárva tartandó. Megnyugvással vesszük tudomásul a belügyminiszter rendeletét, mely elvonja az embereket a vasárnapi mise idején a korcsmázástól.

— **Üzemben a pécsi dohánygyár.** A pécsi dohánygyár a közelmultban ismét felvette üzemét. A békebeli teljes apparátussal természetesen nem tudnak most még dolgozni, de tervük oda irányul, hogy idővel semmivel se maradjanak annak mögötte. A gyár jelenleg már százon felüli munkással dolgozik. Tehát máris tekintélyes nagyságu munkaerőt foglalkoztat.

— **Elfogott katonaszökevény.** Simon Pál dióskáli legény még a mult év őszén önként állott be katonának. Ugy látszik azonban megunta a gyöngyéletet s megszökött. A csendőrség sokáig nyomozta, mignem megtudta, hogy otthon körül és a hegyben bujdosik. A járőrök többször keresték, de mindenkor hült helyét találták. Sőt a falubeliek előtt dicsekedve mondotta: „Nincs olyan csöndér, ki engem elfogjon." Ugy látszik, hogy a falu népe is segitett, mert ha a járőr jött, mintha a föld alá sülyedt volna. A derék csendőrök azonban mégis meglepték. Éppen alva találták, mire felébredt, a vaskarperecces kezével dörzsölhette álmos szemeit. Erős fedezettel kisérték be az őrségre.

— **Megszünt járvány.** Zalaapáti községben a hasihagymáz járványosan lépett fel. Sok megbetegedés történt, a gyors és hathatós óvintézkedésnek köszönhető, hogy csak egyetlen haláleset fordult elő.

— **Iparengedélyek.** A pacsai járás területére a folyó év első felében 67 uj iparengedély adatott ki. Nagyobbrészt képesitéshez kötött engedélyek, az iparügy virágzását hirdeti.

— **800 korona egy fél liter tojás Keszthelyen.** Keszthelyen ilyenkor szezon-időben sok csodabogár előadja magát, de még ezek közt is egy kuriózum a mai eset: — 800 koronáért egy fél liter tojás. Láttam már sok mindent fél literrel mérni. Kusztorát is. (Erre felé bugyli-bicskának hivják ezt a szerszámot.) De tojást — azt hát még soha.

Ugy történt az eset, hogy egy vonyarci menyecske hatalmas kosárral a fején érkezett meg reggel a piacra. 2oo tojást hozott. Isten és ember előtt 3o,ooo korona. Kicsit későn ért be olyan messziről, alig akadt egy helye a piacon végig vaslábakra állitott áruló padkákon. Szoritottak neki hamarosan helyet, jött a helypénzszedő és azután jött az első vevő. Nekiállt a menyecske kibontani a kosarat, hogy napvilágot lásson a drága kincs: a tojás. Egyszerre csak — szük volt a hely — lebillent a kosár és 2oo tojás gurult szanaszét a járda kőkockáin. Igaz, hogy egy sem gurult messze — de épen sem maradt több 15—2o darabnál. Sirt-ritt a menyecske. Azt se tudta, mihez fogjon. Végül is kezébe nyomtak egy fél litert és azzal kezdte meregetni egy-két alkalmi vevő fazekába, poharába a pórul-járt kincs gyászos maradványait. — Igy lett Keszthelyen 8oo korona egy fél liter tojás.

— **Halálosvégü verekedés Nagykutason.** Ma reggel jelentkezett a zalaegerszegi csendőrségen Sós József nagykutasi lakos és előadta, hogy Vincze Józsefet Nagykutason agyonütötte. Vallomása szerint tegnap este 11 óra felé a kocsmából hazafelé menet összeszólalkozott Vincze Józseffel s a tettlegesség során botjával ugy sujtott néhányszor a szerencsétlen teremtés fejére, hogy az ott a helyszinen (a templom körül) szörnyethalt. Zalaegerszegről csendőrjárat ment ki a helyszinre. Sós Józsefet letartóztatták.

— **A románok megvonták a nagyváradi Orsolyaszüzek tanitóképzőjének nyilvánossági jogát.** Nagyváradról jelentik: A románok által a kisebbségi iskolák ellen folytatott irtóháborunak ujabb áldozata van. A közoktatásügyi minisztérium legutóbbi rendeletével megvonta a nyilvánossági jogot a nagyváradi Orsolyaszüzek tanitónőképző intézetétől. A rendelkezés indokolását még nem hozták nyilvánosságra.

— **Folyószámlavezetésben** teljesen jártas tisztviselő azonnali alkalmazást nyerhet a *Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaságnál Nagykanizsán.* — Sajátkezüleg írt ajánlatok az intézet igazgatóságához küldendők.

— **Dióskáli véres bucsu.** A kések kiköszörülve, sejthető, hogy bucsura készülnek. Az idei bucsu sem maradhatott vér nélkül a jó ibert termő Pogányvári hegy aljában huzódó Dióskálon .... A vérbosszu... akárcsak a legvadabb balkáni népeknél, ütötte fel ujabban a fejét. Acs Kálmán 19 éves és Szladovics József 21 éves gyerkőcök véres emlékü bucsut szereztek községüknek Készültek rá, készültek, hogy Deli Imrén és Deli Simonon kitöltsék bosszujukat — azaz visszaadják a kölcsönt. A tikkasztó hőségben délután a korcsmaudvaron gyült össze a fiatalság, zene nincs, tehát csak ugy a maguk módja szerint mulatgattak. Acs és Szladovics ürügyet kerestek s csakhamar előkerültek a kések. Először az egyik Delit, azután a másikra került a sor. Az édesanyjuk, Deli Jánosné, ki gyermekei védelmére sietett, neki is jutott a szurásból. A további borzalmas vérengzésnek a pacsai csendőrök gyors és erélyes fellépése tudott csak gátat vetni. A sebesülteket hordágyon, eszméletlen állapotban vitték haza. A gyors orvosi segély mentette meg őket az elvérzéstől. Jellemző, hogy annyi szurt seb volt, hogy az első bekötözéshez több mint 50.000 korona értékü kötszert használtak el.

— **A munkapiac elmult hete.** A m. kir. állami munkaközvetitő hivatal az elmult héten 1847 munkahelyet és 2904 munkakeresőt tartott nyilván. A munkapiac helyzete tehát kedvezőtlen volt. Vidékenkint a helyzet kedvező volt Pécsett és Szombathelyen, a legkedvezőtlenebb pedig a fővárosban, Debrecenben és Győrött.

— **A románok kisajátitják az erdélyi Andrássy birtokokat.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári elsőfoku agrárbizottság néhány héttel ezelőtt kezdte meg az Andrássyak birtokában lévő erdőségek kisajátitási munkálatait. A bizottság tagjai most járják be a huszonnégyezer holdat kitevő és két vármegyére terjedő Andrássy birtokot. A szemle befejezése után teszi meg a bizottság a kisajátitásra vonatkozó előterjesztést.

— **Elkobozzák Rakovszky népbiztos romániai birtokait.** Constanzából jelentik: Az ügyészség elkobzási eljárást indított Rakovszky szovjet-népbiztos ellen, akinek ghelengici ben nagy kiterjedésü birtokai vannak. A népbiztos vagyonát az állam fogja átvenni és olyanok között fogják felosztani, akik a háboruban kitüntették magukat.

Mig a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik.

A törökök „szent" háborut hirdetnek az orosz és a muzulmán vörösök ellen.

Belgrád, aug. 28. (Express távirat.) A turkesztáni felkelésről a Pravda a következő részleteket közli: Pár héttel ezelőtt keleti Bokharába érkezett Enver basa egyik legközelebbi barátja és bajtársa, Hod el Szami bég, aki itt Szelim basa álnéven azonnal hozzálátott a külö böző (török) törzsek széttagolt különitményeinek szervezéséhez. A különitmények parancsnokságainak tanácskozásán elhatározták, hogy harcot inditanak Bokhara, Chiva, Fergan, Szamarkand és Transkaspia felszabaditásáért az orosz és muzulmán kommunisták ellen. E célból felvilágositják az összes igazhitü muzulmánokat, hogy az összes muzulmán erőket egyesiteni kell. Minden muzulmán tartozik az Izlám zászlaja alá fegyverbe állani. E határozat után a felkelés nyiltan kitört. A szent háboru vezetői Hodzsa Szami bég, aki Enver basa törekvéseinek folytatója és meggyőződéses pán török, Uszman Hodzsajev, aki Enver basa volt konstantinápolyi tanitója és a pánizlám egyik apostola, Kuhy Muhamedov, aki a konstantinápolyi archeológiai intézet tanfolyamát jeles sikerrel végezte, Emir, aki Enver basa nagybátyja, továbbá Ibrahim bég.

— **Kormányzóságokra osztják fel Romániát.** Bukarestből jelentik: A kormány jólinformált körök értesülése szerint azzal a tervvel foglalkozik, hogy messzemenően megreformálja az ország közigazgatását. A reformot néhai Carp Péter terveinek megfelelően, orosz mintára hajtanák végre, amennyiben az országot nyolc kormányzóságra osztanák fel, amelyek katonai vezetése alatt fognak állani. A bánsági kormányzóság vezetőjéte hir szerint már ki is jelölték Cavranecul tábornok személyében.

— **A kolumbácsi legyek Jugoszláviai pusztitásairól statisztika jelent meg.** Szabadkáról jelentik: Jelentettük annak idején, hogy a romániai területekről átkerült kolumbácsi legyek páratlan pusztitásokat visznek végbe a bácskai és egyáltalán az egész Vajdaság állatállományában. Erről csupán a bejelentett esetek alapján most hivatalos statisztika készült, amelynek számtáblázata tehát hozzávetőleges. Ezszerint a földmivelésügyi minisztérium megállapitja hivatalosan, hogy ez évben a kolumbácsi legyek 10 700 szarvasmarhát, 167 lovat, 50 öszvért, 1353 juhot, 3065 sertést és 1640 kecskét pusztitottak el.

— **Négyszer nősült — egy tizenhatesztendős parasztgyerek.** Zomborból jelentik: Ripanje községben egy Petrovics Joan nevü tizenhatéves parasztfiu került a hatóságok elé, mert feleségét, alig néhány nappal az esküvő után félholtra verte. A legény letartóztatása után rövid időközben még három nő jelentkezett a hatóságoknál, ahol elősadták, hogy Petrovics nekik is férjük volt, de esetenkint csak két három hétig. Megállapitották, hogy Petrovics négyszer kötött házasságot, mind a négy feleségét párnapi együttélés után alaposan elverte és uj asszony után nézett. Az eljárást a tehetséges kezdő kékszakáll ellen természetesen megindították.

— **Baranyaban senki se kap utlevelet külföldi utazáshoz.** Szabadkáról jelentik: A drávamenti magyar és német anyanyelvü polgárok hónapokon keresztül hiába tesznek kisérletet aziránt, hogy sürgős utjaikhoz utlevelet kaphassanak valamely jugoszláv utlevélhatóságnál. A dárdai főszolgabiró, mint a közigazgatási kerület egyeduralkodója, a nemzetiségekhez tartozó lakosok minden utlevél kérelmét visszatartja, vagy egyszerüen saját hatáskörben visszautasitja, megjegyzésként pedig azt irja rá a kérelmező felterjesztésekre, hogy a magyar és német polgárok egytől egyig gyanusak és valamennyien megbizhatatlanok. A magyar kisebbségek sérelmeiket most a Magyar Párt utján terjesztik fel Belgrádba.

— **Megszünt a „Fliegende Blätter".** A lapkiadóvállalatok nemcsak Magyarországon küzdenek mérhetetlen nehézségekkel, hogy lapjaikat fenntarthassák, hanem ugyanez a helyzet Németországban is. Ott is sulyos ráfizetéssel adják ki a lapokat, de ez sem mehet a végletekig. Szomoru hirt kaptunk most Németországból. A kedves „Fliegende Blätter", ez a finoman csipkelődő élclap, a mely nagyapánknak kedves olvasmánya volt — megszünt. — Sok-sok évtizedeken keresztül forgott nemcsak a németek, hanem egész Európában a szelid humort szeretők kezén ez a lap s most kénytelen a kiadója bezárni a nyomda ajtaját, amelyen keresztül mindig örömet, kacagást hozva repültek ki a „Fliegende Blätter" példányainak százezrei. Ez a mai kor sanyaruságának eredménye. S ezt az alkalmat fel kell használnunk arra, hogy olvasóinkat figyelmeztessük: sajtó nélkül nincsen kultura, kultura nélkül nincsen boldogulás s boldogulni csak ugy lehet, ha egymás baján segiteni iparkodunk.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és dísztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2 szám. (Fő-ut és Sugár ut sarok.)

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagtól készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Az Uránia** az elmult idő egyik legnagyobb sikerü darabját a Cezarinát tüzte legközelebbi műsorára. Az óriási filmet 4 részre 24 felvonásra összevonva fogja bemutatni. I.—II. rész együtt szombat és vasárnap megy másfélórás műsor keretében. A müsor hosszaság miatt a játék órák megváltoztak kérjük közönségünket, hogy a játékórákra és a pontos kezdésre legyen figyelemmel. Jegyek szerdától átvehetők.

— **Tankönyv előjegyzéseke** minden iskola részére elfogad Fischer Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

A TŐZSDE

nyitási és zaró árfolyamai valamint a valuta és gabona hivatalos tájékoztató ára megtekinthetők lapunk kiadóhivatalának Fő ut 13. szám alatti kirakatában.

Átadták a belga válaszjegyzéket

London, aug. 28. (Szikratávirat A legutóbbi britt jegyzékre adot belga válasz hétfőn este programszerüen megérkezett Londonba. A válasz azt a kérdést veti fel, hogy a szövetségesek legközelebb nem tarthatnának e egy értekezletet.

Lezuhant a párls—londoni utasszállító repülőgép.

London, aug. 28. Tegnap Ke grófságban lezuhant egy franc utasszállitó repülőgép, amely Pár és London között bonyolitotta a forgalmat. — Tizenegy szemé utazott a gépen. Egy Günth nevü francia kereskedő azonn meghalt, hat utast kórházba szá litottak.

Züriohi zárlat:

Berlin 00, Amsterdam Hollandia 217 New-York 551·00, London 2620, P 3165, Milano 2397 50, Prága 1622 50, Bud pest 03 ½, Zágráb 676 00, Varsó 24, W 0 78, Szófia 505, Osztrák bély. 0 78 00

KÖZGAZDASÁG

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

A mai értéktőzsdén a szili irányzat nem egyformán érvén sült az összes papirokról, m mig a bankértékek árfolyamát hajtották, addig az ipari papi egy néhány kivételével gyeng tendált. A bankpapirokat bé biztatásra vásárolták, ezért szil dultak meg. Helyi üzletben is lentékenyen vásárolták, igy néh lyik 15—50 százalékos emelked is ért el. Gyengültek a fapapir melyek kisebb nagyobb árvesz ségeket szenvedtek. Zárlatfelé em kedtek az árfolyamok, a hangu barátságos, a forgalom rendkí élénk, az irányzat szilárd.

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek.

Olcsó árak! Telefon: 374. Óriási választék!

Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az „Arany Kakas"-hoz Nagykanizsa Erzsébet-tér 21. szerezhető be.

Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától.

A budapesti tőzsde záró árfolyamai

A budapesti tőzsde délután 1 órai záróárfolyamai a következők:

Államadóssági kötvények

Aranyjáradék	—
4% kor. jár.	—
4% koronajár.	—
6% hadik.	—
5½% hadik.	—
4% nem. n. kor. jár.	—

Bankok

Ang.-M. b.	185000
Hazai	610000
Agrár	90000
Magy. Hit.	915000
Jelzálog	85000
Leszámit.	183000
Ol.-M. bank	67000
Osztr. Hit.	203000
Salgó	780000
Rima	200000
Közuti	40000
Városi	61000
Délivasut	145000
Államvasut	540000
Nova	167000
Angol	—
B. Agrár	85000
Iparbank	—
Földhiteib.	440000
Hermes	90000
Horv. szl. j b.	80000
Ingatlan	495000
M.-Cseh ipar b.	65000
Forgalmi	88000
Kar. Hitel	58000
Magyar-Német	45000
Közp. Jelzál.	39000
Városi bank	45000
Merkur	60000
Nemz. b. és tak.	75000
Kereek. B.	1950000
Lloyd bank	52000

Takarékpénztárak

Belvárosi tp.	103000
Lipótvárosi	49000
Fővárosi	650000
Kőbány. Tak.	36000
Által. Tak.	340000
M. orsz. közp.	550000
Hazai első	10000000

Biztosítók:

Első M. Bizt.	10750000
Foncière	500000
Magy. Franc.	550000
Jég	260000
Pannonia b.	2000000

Malmok

Bora.-M.	260000
Concordia	115000
Békéscsabai	100000
Budapesti	258000
Törökszentiklós	55000
Gizella	120000
Hungária	120000
Királymalom	94000
Viktória	410000
Tr. Danubia	95000
Union gőzm.	—

Bányák és téglagyárak

Beocsini	900000
Bora. szén	425000
Szentlőr.	175000
Cement	290000
Északi szén	—
Ászkvári	490000
Kohó	950000
István tégla	55000
Kőb. gőzt.	—
Drasche	445000
Magocsit	2200000
Aszfalt	90000
Ált. Kősz.	3175000
Kerámia	110000
Nagybát.	355000
Ujlaki	250000
Urikányi	1200000
Brck m.	120000
Bauxid	300000

Nyomdák

Athenaeum	230000
Franklin	2000000
Globus	65000
Kunossy	37000
Pallas	88000
Révai	90000
Rigler	73000
Stephaneum	57000

Vasművek és gép gyárak

Kóburg	70000
Csáky	70000
Gazd. Gy.	190000
Fegyver	1300000
Franki	85000
Ganz-Dan.	25000000
Ganz-Vill.	2150000
Gép és vasut	110000
Győrffy	130000
Hofherr	260000
Kaszab	100000
Kühne	122000
Láng	250000
Lipták	47000
Mág	96000
Magyar acél	400000
Balga fém	230000
Motor	110000
Ólomárugyár	43000
Vegyipar	55000
Vagongyár	158000
Roessemann	80000
Schlick	240000
Schuller	90000
Teudloff	143000
Wörner	45000
Chaudoir	245000
Rex-Lloyd	22000
Fábián vas	30000
Czinner	19500
Interrex.	78000

Különféle vállalatok

Légszesz	1200000
Bárdi	43000
Baróti	25000
Bőni	143000
Brassói	600000
Chinoin	68000
Danica	168000
Diana	26000
Egiaz	59000
Egy. Izzó	650000
Textil	32000
Gyapjumosó	160000
Papir	74000
Részvénysör	315000
Szövő Kötő	80000
Spódium	480000
Temesi sz.	135000
Dorogi	73000
Délcukor	625000
Star	—
Felten	—
Fiumei riza	—
Flóra	247000
Fővárosi sör	80000
Goldberg.	135000
Gschwindt	430000
Halkerek	115000
Műtrágy.	570000
Horvát cuk.	1000000
Hungária	—
Juta	300000
Kábel	—
Karton	155000
Keglevich	39000
Keleti Murányi	75000
Királyautó	21500
Királysor	100000
Klein	35000
Klotild	175000
Polgári sör	500000
Krausz szesz	105000
Liget szan.	21500
M. Cukor	3350000
Lámpa	340000
Auer	550000
K. és lenipar	100000
Ostermelő	515000
Pamut	370000
Gumi	235000
Szalámi	32000
Vasuti forg.	235000
Marosi pet.	125000
Mezőg. ip.	136000
Óceán	62000
Olajipar	165000
Pann. sör	64000
Phőbus	56000
Rothmüller	68000
Dtull sertés	95000
Vander	72000
Lukács	22000
Ált. Gáz	45000
Püspöki	65000
Royal szálló	290000
Schwartzer.	100000
Szeg. kender	630000
Szikra	140000
Stummer	1650000
Telefon	225000
Tem. sör	130000
Tokaji	140000
Török	33000
Turul cipő	—
Unió szinh.	32000
Várm. mezőg.	23000
Vasm. vill.	65000
Vill. pezsgő	54000
Zsigyvapálf.	160000
Mezőh. cukor	410000
Kissling	45000
Mérleg	70000

Faipari vállalatok

Merkurfa	28000
Cserző	29000
Dunaharaszti	30000
Egyes. fa	40000
Foresta	—
Fournier	—
Gutmann	540000
Hazai fa	195000
Honi fa	40000
Kőrösbányai	20000
Különl. épit.	29500
Lignum (hift)	120000
Magyar ált. fa	—
Amerikai fa	60000
Erdő	19000
M. Lloyd	—
Malomsoky	28000
Nemzeti fa	250000
Lichtig	25000
Uj Ofa	703000
Orsz. fa	—
Rézbányai	90000
Szlavónia	100000
Union	2650000
Vik. butor	32000
Zabolai	230000
Zentai	24000
Mftr.	480000

Közlekedési vállalatok

Adria	800000
Atlantika	66000
Levante	900000
Bur	28000
Miskolci vill.	58000
Tiszt	178000

Utótőzsdén további szilárdulás volt észrevehető, élénk vételkedv mellett. Spodium 500, Nagybátonyi 358—60, Államvasut 550—70, Nova 166, Magyar hitel 940—60, Osztrák hitel 209, Schlick 240, Ó'om 51, Kereskedelmi bank 20.000, Cukor 3800, Kőszén 3125, Wörner 47500, Ganz vallalat 2252.

Hivatalosan nem jegyzett árfolyamok: Warrensdorfi 3200—800, Kopeczky 5500—6500, Pharmacia 7000—7500, Böhm hordó 5000—6000, Székely és Gerő 5200—800, Bródl vagon 75—83000, Fabank 12—17000, Budapesti bank 16500—17500, Foresta 50—60, Juszt Izzó 13—16, Concordia 24—27, Corvin 2800—3200, Kéve 3400—4000, Mezőgazdasági hitel 21—23, Salgó szén 30—33500, Corvin gép 11—14, Ujságüzem 18—21, Kerancsberényi 17—19, Hangya ipar 35—38

Délutáni magánforgalom irányzata szilárd, de üzlettelen. Magyar hitel 945, Salgó 790, Kőszén 3000, Osztrák hitel 210, Rima 220, Cukor 3400, Ganz villamos 2200, Pesti Hazai Első tp. 10500, Lloyd bank 52, Mftr. 475, Mezőhegyesi 400.

Valuták és devizák:

Napoleon 6[illegible]800, Font (London) 87400 89800, Dollár (New-York) 19300—19900 Francia frank (Paris) 1105-1141, Márka (Berlin) 35 55, Olasz lira (Milano) 330—865 Osztrák kor. (Bécs) 28·85—28·25, Lei (Bukarest) 8250 9.50, Szokol 588—592 Svájci frank (Zürich) 3140 - 3560, Dinár (Zágráb) 198—208·0, Lengyel márka (Varsó) 850-950. Amsterdam 7500 — Koppenhága 358[illegible]—3680. Kristiánia 3110-3230, Stockholm 5076-5256

Nemestémek: Ezüst 1 koronás 2175—2315, ezüst forintos 5330—6215, ezüst 5 koronás 1113o—1185o. Arany 1o koronás 65[illegible]oo—675ooo.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 800 0 81000, egyéb 79000 80600 rozs 62000-63100 (akármány árp 54600-57000 sör 0000-0000 zab 64000-66000 tengeri 715 0—72500, repce 142000, korpa 41000 41000, köles —'—.

A mai terménytőzsde irányzata szilárd, az árak tartottak. A budapesti malmok még nem vásárolnak, a vidéki malmok vásárló kedve nagy, tiszavidéki áruért budapesti paritásban 800 K-nát is fizettek volna, kötés 790 K-val jött létre. Rozsban csekély volt a forgalom. Budapesten 520—40, Dunántulon 480 K. Zab 570—80 K Budapesten, állomáson 540. — Tőrtént kötés budapesti áruban 640 K-val is. Tengeriben nem volt üzlet, budapesti paritásban 710—720 K nát fizettek, vidéki áru nem volt. A korpa árfolyama 1000 K-val esett.

Sertésvásár: Felhajtás 800, elkelt 500. Könnyű sertés 6900—7200, közép 6600—7500, l. r. 7700—800. Zsir 11·5—1200, szalonna 8700—900, hus 8600—9000.

Ferencvárosi sertésvásár, Szabadvásári maradvány 549, érkezett 129, eladtak 120 darabot. Zsirsertés fiatal nehéz 7700—8000. Zártvásáron eladtak 80 darabot. Zsirsertés fiatal könnyű 7700, zsirsertés fiatal nehéz 8100.

Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Sugár-tér 1. sz. alatti
cipő-Csalatban
rendelt kizárólag eladásradó anyagból készült
ARGENT-féle
cipőt hord.
Javitások gyorsan szakszerűen.
Kézzel varrott duplatalpo
SZANDAL már megrendelhető

TÜZIFA
hasáb és apritott a napi árnál
jóval olcsóbban
kapható.
Ugyancsak állandó raktárt tartok tölgy, kőris, bükk, fenyő, nyár padlókban.
STRÉM KÁROLY

Értesités.
Eötvös-tér 32. sz. házban (Rosenthal Géza féle üzletben) elárusitó helyet létesitettünk, ahol Király-kenyér és apró sütemény állandóan kapható.
Piactéri kioszkunkban, valamint uj fióküzletünkben eladási áraink ezidőszerint a következők:
Fehér buzakenyér kilója . . . . . K 1000.—
Király-kenyér „ . . . . . „ 900.—
Apró sütemény (zsemlye, kifli, sóskifli) darabonkint . . . . . „ 72.—
Király-Sörfőzde Részvénytársaság Gőzsütődéje
Nagykanizsa

Nagy mennyiségű SZÖRME-ÁRU érkezett Lipcséből. Vételkényszer nélkül megtekinthető FORGÁCS REZSŐ, bőrfiai szőrme- és szőrmeáruházában Nagykanizsa, Fő-ut 22.
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Apróhirdetések

Minden első 100 koronára, vastagabb betűvel 200 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó.

Szakácznőnek keresteik egyedülálló legfeljebb 50 éves intelligens nő a m. kir. állami szemlőházban. 8086

Nagy falusi jégszekrény — hentesnek is alkalmas — eladó. Teutsch dögészben. 8073

Gyapjút vesszünk termelőtől Gyrmos és Vida kalapgyár, Nagykanizsa. 7923

Egy kétajtós kemencefazsa réty lisztet eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Egy diófa ebédlőa-ztal 6 székkel eladó Storm Károlynál Sugár ut 20.

Ebédnőnek és kézipénztárosnőnek kiseértőt keres 1923. november 1-ig a homokkomárom gazdaság. Telefon 104. 8112

Egy takarítónő felvétetik Bajza utca 6. szám alatt a hátsólépcsőnél.

Iskolából való két fiú gyakornoknak felvétetik Teutsch dögészben. 8071

Tarka szőnyeg, valamint fehérnemű javítások olcsó árért vállalnak. Z. Gizella, Magyar-utca 24.

Elcsavarodott Batthyány-utcai utcai kétszárnyat la hásonnal három szobásra nagy lépcsősel. Bővebbet a kiadóban.

Keresek egy napi alatti betonozott szobát szobahelyre. Ajánlatokat hőpontú kávéház pénztárához kérek. Julige 30000 8109

ÜVEGEZÉST ugy helyben, mint a vidéken a legolcsóbban vállalok. Mindennemű üvegáru a legjutányosabban beszerezhető
GAÁL LÁSZLÓ
üvegkereskedése
Eötvös-tér 5. szám alatt
Kőhler vaskereskedővel szemben.

ANGOL SZÖVETEK

nagyobb mennyiségben férfiruhákra, Costümökre, férfi- és nőikabátokra érkeztek az őszi saisonra.

KIRSCHNER MÓR divatáruháza

Telefon: 243. **Fő-ut 3. szám** Telefon: 243.

Villanyfelszerelési cikkek.
Zsinorok, huzalok, villanykörték, minden fesszültségben, csillárok, muvészi selyem lámpaernyők. Szükségleteit legolcsóbban szerezheti be **Szilágyinál**
Budapest, VIII., Népszínház-u. 27.
Keleti pályaudvar közelében. 7296

Nagybani árakat számitunk, ha kiszinyben vásárol is.
KEMÉNY ÉS FISCHMANN BUDAPEST,
Rákóczi-ut 50. Keleti pályaudvar közelében.
Kémiai és divatáruk, sálak, kendők, kartonok, ágyneműk, férfi és női szövetek stb., stb.
Vászon- és díszfonáruk nagy raktára. 7797

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
vízvezeték berendező vállalata
Főüzlet és műhely: NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.
Fióküzlet: BUDAPEST, VI., Ó-utca 36. — Telefon: 151-13.
Elvállalunk mindennemű vízvezeték berendezési munkálatokat, ugymint modern fürdőszoba-berendezéseket és closetberendezéseket, derítő és csatornaviszonylatú berendezéseket, csatornázásokat, szivó-nyomó kutak, hűtő ház vízvezeték rendére szolgáló automatikusan működő szivattyu berendezéseket, háztpontú fűtés és melegvíz berendezéseket saját tervezőink szerint.
Raktáron tartunk: mindennemű vízvezeték cikkeket és szerelvényeket, öntött fürdőkádakat, vas- és zománcozott és bádog fürdőkádakat, vécéürés fürdőkályhákat, fa- és vas mosdókat és closetokat, mindennemű hástartási cikkeket, bádogáruk, zománcozott konyha edényeket, horzsavati cikkek, szélfi permetezőket.
Javításokat és átalakitási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközölünk.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Szőgyörhm: Nutura. Telefonszám: 193.

Mig a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik!

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó vadbőröket a legmagasabb napi árban vesz
FORGÁCS REZSŐ,
NAGYKANIZSAN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

62. évfolyam 195. szám. Muzeum Budapest 1923 augusztus 30. Csütörtök Egyes szám ára 150 korona.

Vasárnapi Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Hő-ut 13. Interurban-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 22. sz. Telefonszám: József 72-61.

Előfizetési ára: Egy hóra 3000 K, negyedévre 9000 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

A magyar kölcsön.

Bethlen István gróf miniszterelnök erélyes genfi fellépése ugylátszik megtette a kivánt és várt hatást: külföldi viszonylatokban igen előnyösen kezd kibontakozni a magyar kölcsön ügye Ugy Jugoszlávia, mint Románia, valamint Csehország részéről kedvező és eredményes lépések történtek és igy valószinü, hogy Bethlen gróf és Benes cseh külügyminiszter genfi találkozása után minden akadály elhárul a magyar kölcsön folyósitása elől. A kisántánt hangulatváltozásának kétségenkivül messzemenő okai vannak, s bizonyos, hogy Anglia határozott fellépése adta meg a részükről való közeledési lehetőséget s bizonyára a nagy angol nemzet elhatározása volt, hogy a magyar kölcsön ügye végre döntő stádiumba jusson.

Valljuk meg, a kisántánt jobb belátásának az ideje éppen esedékes volt már, mert ha nem is a tizenkettedik, de mindenesetre a tizenegyedik órában történt meg a szükséges közeledés. Noha Magyarország ezidőszerint még messze áll Ausztria volt gazdasági dezorganizációjától, az ántánt terve mégis az, hogy Ausztriára alkalmazott mentőelvét Magyarországgal szemben is alkalmazza. Reméljük, hogy ezeknek az elveknek a megvalósulása esetén Magyarország a legrövidebb időn belül eléri a gazdasági konszolidáció sima utját, hamarább és eredményesebben, mint a már régóta segitett Ausztria.

Mindenesetre jelentős külpolitikai eredményként lehet már most is elkönyvelni a magyar kölcsön ügyének kedvező elintézését. A kormány sikeresen oldotta meg a magyar élet és a magyar jövendő eme nagy problemáját, s akkor, amikor végre megnyilhat előttünk a gazdasági emelkedés lehetősége, minden párt szemponton felülemelkedve az elismerés pálmáját kell átnyujtanunk gróf Bethlen István miniszterelnöknek és Kállay Tibor pénzügyminiszternek, mert hiszen ők voltak azok, akik hosszu és fáradtságos külföldi konferenciázások után a magyar kölcsön ügyét előkészitették és az ellenséges felfogásu külföldi pénzpiacon a magyarság gazdasági helyzetét ebben a formában szanálták.

Az albán határ megállapitására kiküldött olasz bizottságot legyilkolták.

Róma, aug. 29. Az albán határ megállapitására kiküldött bizottság olasz delegációjának tagjait, mint már jelentettük, a Janinából Santi-Qarantába vezető uton meggyilkolták. A bizottság fotitkára kimenő táviratot küldött Párisba a gyilkosság körülményeiről. A tett színhelyén az ut sürü erdőn halad keresztül. A menet élén az albán megbizott haladt Az olasz megbizottakat vivő automobil, amely nyomon követte, egy helyütt kénytelen volt megállni, mert egy ledöntött fatörzs eltávolitásán bajlódtak, hirtelen puskalövések dördültek el. A közeli görög határőrs 30 - 40 lövést hallott. Corti orvos nyomban meghalt. A többiek futásnak eredtek, de a golyók őket is leteritették. Bolzari, a görög megbizott, aki nagyobb távolságban követte az olasz automobilt, a hely szinere érve, már csak holttesteket talált. A támadók nyomtalanul eltüntek. A titkár jelentése szerint kétségtelenül politikai büncselekményről van szó, mert az áldozatoknak semmiféle értéktárgya nem tünt el. A gyilkosok kilétét teljes homály fedi és a vizsgálat eddig még nem járt semmiféle eredménnyel.

A magyar nemzetgyülés üdvözlő távirata az angoral nemzetgyüléshez.

Budapest, aug. 29. A magyar nemzetgyülés augusztus 28 iki ülésében hozott határozata alapján Szeltovszky Béla, a nemzetgyülés elnöke a következő táviratot intézte a török nagy nemzetgyüléshez: „A Nagynemzetgyülésnek Angora! A magyar nemzetgyülés a lausannei béke ratifikálása alkalmából üdvözli a testvérnemzet Nagynemzetgyülését. Ez a béke, amely a háboru és a nagy küzdelmek annyi évének vet véget, visszaadja a török nemzetnek a módot arra, hogy a dicsőséges nemzet jövő felvirágoztatására szentelhesse magát. *Szeltovszky Béla*, a magyar nemzetgyülés elnöke".

Legközelebb uj lakásrendelet jelenik meg.

Budapest, aug. 29. (Telefonjelentés.) A háztulajdonosok tegnapi küldöttsége arra kérte a népjóléti miniszternek, hogy a változott viszonyokhoz képest adjon ki uj lakásrendeletet. A miniszter hir szerint belátta egy uj lakásrendelet kiadásának szükségességét és ugy a rendelet legközelebb meg fog jelenni. Az uj rendelet szabályozni fogja a házbéreket és megengedi a novemberi házbér felemelését. A házbéremelés méreteiről nincs semmiféle konkrét adat. Bizonyos, hogy Vass József népjóléti miniszter az összes érdekeltségek bevonásával fogja ezt a kérdést megoldani.

Daruváry Géza külügyminiszter nyilatkozata erősitette meg a kormány iránti bizalmat.

Budapest, aug. 29. (Telefonjelentés.) A nemzetgyülés folyosóján kifejlődött diskusszió tárgyául főképp Daruváry Géza külügyminisztertnek a pártértekezleten mondott beszéde szolgált. Az egységespárti politikusok között általános az a vélemény, hogy Daruváry Géza külügyminiszter tegnapi nyilatkozata a leghatározottabb formában mutat rá a kormány politikai plattformjának változatlanságára és azzal erősitette a kormány iránti bizalmat.

Felfüggesztették Ulain és Lendvai mentelmi jogát.

Budapest, aug. 29. Csak az év végével lép életbe a telefontarifa reformja, mely szerint az elszámolásokat beszélgetésenként eszközlik.

A telefontarifa reformja ez év végén kezdődik meg.

A miniszterelnök visszatér szabadságáról.

Budapest, aug. 29. Bethlen István gróf miniszterelnök Balatonföldvárról vagy ma, vagy holnap este érkezik Budapestre. Erről hiteles értesités még nincs. — Ugyszintén a Genfbe utazásának közelebbi programja sincs még megállapitva.

Vass József népjóléti miniszter beszámolója.

Budapest, aug. 29. (Telefonjelentés.) Vass József népjóléti miniszter szeptember hó elején tartja beszámolóját Zalaszentgróton, ahol fontos politikai nyilatkozatok fognak elhangzani.

Anglia csak ugy tárgyal tovább szövetségeselvei, ha azok megfelelő magatartást tanusitanak.

London, augusztus 29. (Szikratávirat.) Mértékadó helyen elismerik a belga válasz nagy szivélyességét. A szövetségesek közti tárgyalások folytatásra néva a Reuter iroda megjegyzi, hogy Anglia csak akkor járulna hozzá az ujabb tárgyalásokhoz, ha a szövetségesek világosan kifejeznék a megegyezésre irányuló óhajtásukat és a helyzet követeléseinek megfelelő magatartást tanusitanak.

A nemzetgyülés ülése.

Budapest, aug. 29. A nemzetgyülés mai ülését $^{3}/_{4}$11 órakor nyitotta meg *Szeltovszky* Béla elnök. Az elnöki előterjesztés után az indítványok és interpellációk könyvét olvasták fel. Az interpellációkra $^{1}/_{2}$2 órakor térnek át. Napirend szerint következik a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak létszámcsökkentéséről szóló törvényjavaslat általános vitájának folytatása.

Az első felszólaló *Szijj* Bálint. Ajánlja a belügyminisztertnek, hogy szüntessék meg a tisztviselőknek természetbeni ellátását. A kormány csak akkor gondolt létszám redukcióra, mikor a bankóprés inflácója miatt a drágaság már elviselhetetlenné vált. A tisztviselők létszámának, legalább is 50 százalékos csökkentését ajánlja. Helyesli, hogy a vagyonos tisztviselőket elbocsátják. Foglalkozik a kisgazdák helyzetével. A javaslatot elfogadja abban a remélyben, hogy a 11. §. 2. pontjának módositását a kormány is elfogadja.

Várnay Dániel kifogásolja a kormányzósági kiadásokat, leginkább azt, hogy a kormányzóságnak 218 főből álló palota őrsége van. Határozati javaslatot nyujt be, mely szerint utasitsa a nemzetgyülés a

kormányt, hogy a létszámcsökkentésről legkésőbb 1923. nov. 30 ig tegyen részletes jelentést a nemzetgyülésnek. Helyesli a felekezeti iskolák megszuntetését. A javaslatot nem fogadja el.

Utána *Klebelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter szólalt fel. Több lapban közlemény jelent meg, mely az EME-nek VIII. ülésén Kádár Lehel által felhozott vádakat tartalmazta. A közleményben név nincs megemlitve, de nyiltan szó van egy Klebelsberg Jenőről, kinek ő volna az unokabátyja. Klebelsberg Jenőt nem ismer, igy tehát őt (minisztert) vád nem érheti.

Perlaky György a következő szónok. A 20 százalékos csökkentést nem tartja kielégitőnek. Első sorban a vagyonosokat bocsássák el, a javaslatot általánosságban elfogadja.

Giesswein Sándor kifogásolja, hogy a létszámcsökkentésre csak most gondol a kormány. Nem helyesli, hogy a tanitókat a főispán hatáskörébe utalják. Tiltakozik az ellen, hogy Mosonvármegyét idegen vármegyébe olvasszák be. A javaslatot nem fogadja el.

Mikovényi Jenő előadó a mentelmi bizottság jelentését jelenti be Ulain Ferenc és Lendvai István mentelmi ügyében és kéri a sürgősség kimondását. A Ház igy határoz. Az elnök napirendi inditványt tesz, mely szerint a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

Folytatják a mai anyagot és Ulain, Lendvai, majd Kiss Menyhért mentelmi ügyét veszik tárgyalás alá. Ezután az interpellációk következnek. Az első interpelláló Perlaky György. A trafik bevásárlásokra való kölcsön folytatását kéri. Kiadják a pénzügyminiszternek. Szilágyi Lajos eláll interpellációjától. Hegedüs György a gazdasági munkások bérének szabályozása ügyében interpellál. Nagyatádi Szabó István válaszol. A Ház mindkettőt tudomásul veszi. Hegedüs György a pénzügyminiszterhez is intéz interpellációt a vámőr legénység ügyében. Kiadják a pénzügyminiszternek. A jegyzőkönyv hitelesitése után a mai ülés délután 3 órakor ért véget.

Míg a kereskedő pihen, helyette a reklám dolgozik.

A jugoszláv kormány lépéseket tett a kisántántnál a magyar kölcsön érdekében.

Budapest, augusztus 29. *(Fővárosi szerkesztőségünktől)*

Belgrádból jelentik: Feltünő fordulatot vett az egész belgrádi sajtó a magyar ügyekben eddig mutatott felfogásában. Már napok óta a legbarátságosabb hangnemben tárgyalja Magyarország gazdasági viszonyait, amely barátságos hangot egy most nyilvánosságra hozott félhivatalos jelentés magyaráz élénken. A közlemény a következő: A jugoszláv kormánynak Magyarország iránti békés szándéka a magyar kölcsön kérdésében fog először kétségtelenül megnyilvánulni. Elhatározta ugyanis a kormány, hogy támogatja Magyarországnak a kölcsönmegszerzésére való akcióját, ha Magyarország megadja a kivánt könnyü garanciákat. Pasics miniszterelnök ebben az értelemben interveniált is már a prágai és bukaresti kormánynál. Ez az irány változás természetesen függ Magyarország további magatartásától is.

A legutóbbi időben a magyar politikában kedvező helyzet alakult ki és igen kedvező hatást keltett a zalaegerszegi internáló táborban volt jugoszláv állampolgárok szabadonbocsátása. A belgrádi kormány kivánságára ül össze már szeptember 15-ikén a kisántánt konferencia, amely folytatása lesz a szinajai értekezletnek a magyar kölcsön és a jóvátétel megbeszélése szempontjából.

Juturna-láz Keszthelyen.

Az idei saison egy uj járművet honositott meg a Balatonon: a *Juturnát*. A Balaton nyujtotta sok szórakozásnak nagyobbára árnyoldalai vannak. A csónak felborulhat, a vitorlás méginkább. A fürdést rontja a hinár, az iszap, meg hátha jön egy hirtelen mélység, vagy még hirtelenebb görcs. A horgászás is unalmas, különösképp ha csak horognyelet fog az ember. Már pedig a partokon most fogni nem lehet, mert több a horgász a molón, a fürdőház körül, mindenütt, mint a hal.

Mindezen segiteni akart *Kőszeghy* Károly budapesti főmérnök, mikor engedélyt nyert a várostól, 18 milliós befektetéssel, találmányát a keszthelyi strandon értékesiteni. A találmány a következő: kis bádogskatulya, két összehuzott térdű ember fér bele szemközt. Az oldalán végig levegővel telt hosszu, kuposan végződő bádoghengerek. Ezek lehetetlenné teszik a felborulást, mint uszóhólyagok szerepelnek. Van aztán benne két kis hajtókar, amivel, mint a kukoricadarálót, lehet hajtani az egész kis alkotmány külső oldalára szerelt lapátkerekeket: egyszerre jobbról egyet és balról egyet. Vannak köztük olyanok, amiknek a feneke csak ülő-rács, tovább semmi. Ezek a fürdő Juturnák. Derékig ül az ember a vizben és közben hajtja, tekeri a hajtókarokat és megy előre.

Legnagyobb és egyetlen előnyük, hogy feltétlen biztosak. Apró gyerekek járnak rajt, meg nagyok, akik félnek a nagy viztől. Meg akiknek telik minden kuriózumra.

Gyönyörü kis pavillont építtetett a néplesen „juh-turó"-nak nevezett eddig 25 drb. Juturna kikötője részére a vállalat. A strandon a fürdőház és az egyik csónakda közt. Olyan, mint egy fehér világoskék cukorsütemény. Kezdetben sehogyan sem indult az „üzem". De amint belekóstoltak a pénzük hovafordításán töprengő s ezért mindenre kész fürdősök, akkor divat lett egyszeriben s azóta versenytársa lett a csónakdáknak.

Rossz nyelvek „gürcölde"-nek is elnevezték. Mert a kis áttétel miatt gyorsan kell hajtani összekuporodva, mert a hely is kicsi és mégis nagyon lassan megy. Lassan de jól. És ami fő: biztosan. Nagyon jó intézmény ez a pesti aszfalthoz szokott idegeknek. Mert hát a viznek mégis csak nincs gerendája.

A feltaláló most dolgozik találmánya tökéletesebbé tételén, hogy a mostani szezonban kitapasztalt hibákat, különösen a lassuságot kiküszöbölje.

A keszthelyi strand csak nyert vele. Nem kellett megbánni a megadott engedélyt. A fürdősöknek uj szórakozás, a többinek kedves és mulatságos látvány. Akinek pénz kell, kap érte. Akinek nem kell, odaadhatja érte. Hogy ez a két lehetőség fokozódjék, érdeke a fürdővárosnak, a part elevenebb, mozgalmasabb, ujabb és ujabb szórakozást váró életének — egy momentuma nagy természeti kincsünk: a Balaton minél tökéletesebb kihasználásának.

A Revue de Genéve az erdélyi állapotokról.

A Revue de Genéve ban, amely Európa egyik legkitünőbb nemzetközi politikai szemléje, nemrég Jorga Miklós bukaresti egyetemi tanár cikket irt az erdélyi magyarok helyzetéről. Cikkében természetesen igyekezett a legkedvezőbb szinüre festeni az erdélyi állapotokat. Válaszul a folyóirat legujabb számában Kende Gábor iról név alatt egy erdélyi magyar hosszabb cikkben igazitja helyre Jorga állitásait és pontról-pontra kimutatja azok tarthatatlanságát. — Cáfoló adataiban jórészt az Oláhországban járt angol hirlapirók megállapitásaira és maguknak a régi királyságbeli, illetve az erdélyi románoknak kijelentéseire támaszkodik. — Részletesen kiterjeszkedik az erdélyi birtokreformra, melynek célja, mint irja: nem gazdasági volt, hanem politikai, nevezetesen arra irányult, hogy a magyar fajt tönkretegyék és elüzzék. A magyar birtokosok kezén alig hagytak valamit és a kisajátitott földek után nevetségesen csekély összeget fizettek. — azt is csak papiron. Emellett elkobozták a magyar állampolgárság javára optált erdélyiek birtokait, amivel durván megsértették a nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket.

Az elmulás szonettje.

—

Rózsa, hugom, alázd meg a fejed
A gőg után, mosolyt se dobj a rögre
Elmulnak im az énarcu ködökbe
A mályvaszinü nyári reggelek.

•

Lehullanak a nyári lobogók,
A sereget, ami a napba lázadt
Már könny veri és hódoló alázat
S ugy futnak el, mint megriadt fo-
lyók.

Mert jön az ősz és bágyadtan esőz,
A kertbe lép a sáppadt uri ősz
És fél a föld, az elnémult gyerek.

•

A szive most fog tétován megállni,
Hogy a fakó világra zengenek
Az ősz rideg, halálos orgonái.

Béky Zoltán.

—

Egy őszi éjszaka mesélte.

(2) Irta: **Barbarits Lajos.**

Másnap is ott volt. Még azután is — mindig. Könyv volt a kezében. De mintha csak a szeme olvasta volna a betüket. A lelke temetni járt nagy szenvedések lassan muló emlékei közt. Fáradtan, lassan járt, bottal. Mint ahogyan koporsó után mennek megtört, csak titokban, belül zokogó emberek. Nemrég kiállott nagy — nagy betegség láza csillant néha a szemén, amint mohón köszöntötte ujra a tavaszt, amit azt hitte, soha sem fog köszönteni többet.

Kató egy reggel nem találta ott. Máskor csak kivülről szokott elmenni a sétány mellett, mint ahogy sóhajtva megyünk el százszor a boldogság mellett. Most érezte, jó lenne bemenni, leülni arra az üresen maradt padra és nem menni irodába. Csak becsukni a szemét a sok pajkos napsugár elé. És várni — várni.

Egész nap rossz kedve volt aztán. Mintha valami hiányzott volna. Mindig kisértette az a szomoru arc. Sápadt, szenvedő, magányos, szegény. És Kató lél egyedül maradni a gondolataival, a csenddel, ami most olyan bágyadttá tette egyetlen szabad ünnep délutánját. Irni akart a kis hugának, de csak a megszólitásig jutott. Tekintete belerévedt az üres levélpapirba, mint ahogy felhős őszi délutánon néz az ember a szürke egyhanguságba. Egy arc jelent meg a papiron. Ijedten tette félre az irást. Olvasni próbált. Háromszor is elkezdett egy oldalt. Elmaradozva, csak a szemével halmozta össze a kusza betüket.

Mintha régen valamikor — álmában talán — látta volna ezt az arcot. Olyan jó lenne tudni, hol találkozott ilyen nagyon az élettel. Megkérdezni, hol, miért fáj. — Olyan jó lenne.

Becsapta a könyvet. Az udvaron beszélgetett az édes anyja valakivel. Öreg néni mesélt végtelen mesét. Mindegy. De jó volt hangokat hallani. Csakhogy elkergesse a csendet. A vasárnap délutánt. A járásbiróék bejáró asszonya volt. Jeszszenszkyéké. Azok fiáról szólt a mese. Pesti ur: joghallgató. Most jött meg nemrég.

„. . . aztán, tudja, hogy volt, hogy annak a lánya lett volna a menyasszonya: a Jolán. El is játszották ám, de olyan gyönyörüen, mintha igazából lett volna. Aztán utána is a Bandi fiatal ur mindig csak a Jolánnal akart táncolni. Későbben jött egy magas fiatal ember. Egyenesen a Jolán kisasszonyhoz. Nem is táncolt az mással. Azt mondta: az unokatestvérje. Szünetben a Bandi fiatal ur kihivta sétálni a Jolánt. Egy negyedóra se telt bele, jöttek vissza.

A Jolánnak igen jó kedve volt, — de szegény fiatal ur akkor már sáppadt volt, mint a halál. Aztán mulatott egymaga reggelig. Még a hegedüt is elvette a cigánytól, aztán belevágta abba a gyönyörü lógó villanyba, mert valamit nem akart elhuzni neki. Otthon a szobájában aztán csak beült az ablakba és nézett le az utcára. Világos is volt

Erdély valódi helyzetének feltárása után a cikkíró a következő megállapitást vonja le:

Erdélynek a magyar uralom idejében olyan egyeteme volt, amelynek tudományos munkáját egész Európa ismerte; voltak középiskolái és elemi iskolái, emlékművei, konyvtárai, csinos városai, működő szén-, arany-, ezüst- és sóbányái: egyezóval európai ország volt Erdély. Négy évi oláh uralom elegendő volt ahhoz, hogy egyetemét tönkretegyék, iskoláinak jórészét bezárják, szobrait lerombolják, a könyvtárait elpusztitsák, általános termelését megakasszák, forgalmi rendszerét lezülleszék, a népet elszegényitsék és magukat az erdélyi oláhokat is szerencsétlenné tegyék.

HIREK.

Augusztus végen

már haldokolva ragyog a nap es ez a bággyadt sugárzás máris előreveti a szikár lovon közelgő bánatosarcu ősz merev árnyékát. A hegyoldalakon aranyosra érett a szőlőgerezd, élénk és kacajos élet csendül a borpincék tájékán: de benn a kősziuu város kősziuű emberforgatagában ebből a készülődő szüreti hangulatból nem lehet érezni semmit. Szikár lován közelg az ősz és sápposztó gondolatok redőznek minden homlokot s a ködbe temetkező éjszakák csendjén mint régenhallott mese refrénje, dalol és követel a holnap gondja: mi lesz, hát mi lesz? Paradicsombefőzés, bevásárlások a télre, a többszázezerkoronás fa-probléma, az iskolai beiratások . . . Mi lesz, mi lesz? Talán gondolni sem jó erre, hiszen milliókat nyelne el a kongó spájz és az üres fahád, gondolni sem jó erre, mert hiszen a senyvedt nyár után az ősz sem hozott semmi mást a gondokon kivül. Aranyos és borbafulo, jókedvű ősz elé csak azok néznek, akik Ganz Danubiusokkal terhelték meg zsebüket és idejében teranváltják milliárdjaikat, azokat a milliárdokat, amelyeket a tőzsde vitt el máshonnén nekik. — Augusztus vége van itt és szikár lován közelg az ősz. Poéták, elő a fűzfahegedűvel és ha már semmink sincsen, legalább hadd szóljanak a fűzfa dalok, most, augusztus végén . . .

A „legjobb vidéki csapat“ Nagykanizsán.

SzAK — NTE.

Nagyszerü sporteredményben lesz része vasárnap sportközönségünknek. A szezon legérdekesebb, egész Dunántult érdeklő s kétségkivül a bajnokság végső eredményére is erősen befolyással levő mérkőzés közül ugyanis lebonyolitásra vasárnap a szeszgyármelletti pályán: *Dunántul bajnokcsapatát,* az 1923. évben a *„legjobb vidéki csapat“* cimet nyert SzAK-ot látja vendégül az NTE. A Szombathelyi Atlétikai Club szereplése mindig ünnepe volt a kanizsai sportnak. — Az NTE - SzAK mérkőzéseket azok is végig szokták nézni, akiket egyébként nem érdekel a sport. Bizonyára most is igy lesz ez, de az igazi sportközönséget kétségkivül utolsó szálig a pályára fogja csalni ez a meccs. Hogyne, hisz azután a kitünő start után, amit az NTE az SzSE és TSC-vel szemben vett, könnyen megismétlődhetik a tavalyi eset, hogy a SzAK — vereséggel tér vissza Szombathelyre! És ez a körülmény fogja adni az egész mérkőzés jellegzetességét. Az NTE tavalyi bravurját igyekszik megismételni, a SzAK viszont revánsot akar venni, azt akarja bebizonyitani, hogy az NTE-nek is meg kell hajolnia tudása előtt. Mert az NTE-t még nem sikerült legyőznie, mióta együtt játszanak a bajnokságban! . . . Sikerül-e a SzAK terve, — a nagykanizsai fiukon mulik. Ha most is oly tüzzel, agilitással és számitással játszanak, mint Tatabánya ellen, akkor legfeljebb — csak egy pontot vihet haza a SzAK. — Emelni fogja a mérkőzés érdekességét és kétségkivül még nyiltabbá teszi az eredményt az a körülmény, hogy az NTE megerősitett védelemmel áll ki, s az is lehetséges, hogy csatársorát is erősitheti, ha kedvezően dől el péntekig egy folyamatban levő leigazolás. Ez esetben ugyanis a momentán gyengébb formában levő balszél helyén is tip-top formában levő játékos szerepelne. Az NTE csapatösszeállitása a következő lesz: Modrovics, — Windisch, Harangozó, — Skerlák, Tamás, Kohn, — Hirschler, Dezső, Palkó, Bakonyi és Helfer vagy Göllesz.

Ez a csapat győzhet, — ha akar!

— **Naptár:** Aug. 30. L. Róza.

— **Képviselői beszámoló.** A tapolcai kerület nemzetgyülési képviselője: Forster Elek szeptember hónap folyamán több helyen beszámolót fog tartani kerületében.

— **Hivatal átvétel.** Megirtuk már, hogy Kovács Károly pacsai főszolgabiró nyugdijazását kérte, az alispán fel is mentette hivatalától. A pacsai járási főszolgabirói állást dr. Kerde Peter már át is vette.

— **Fogynak a lakások.** A város kimutatást adott a lakhatatlanná vált és ennek következtében rendeletre lebontott lakásokról. — 1917. évben 12, 1918. évben 15, 1819. évben 25, 1920. évben 29, 1921. évben 30, 1922. évben 60, 1923 augusztus 1-ig 25 lakás.

— **Kitüntetett munkás.** Alsópáhokon egy munkást ünnepelt a község egész népe. De nemcsak a falu, hanem az egész járás vezető helyen álló férfiai ott voltak a lélekemelő ünnepségen. Megirtuk már, hogy Szabó Sándor mezőgazdasági munkást a földmivelési miniszter diszoklevéllel és pénzbeli 1000 K jutalommal tüntette ki. A járás gazdatársadalma kiegészitette ezt az összeget 15.000 koronára. Az ünnepély megkezdése előtt a r. kath. plebánia templomban ünnepélyes mise volt. Ezen az alsópáhoki dalárda Ágoston Imre ottani tanitó vezetésével saját szerzeményü latin miséjét énekelte. — Majd Bottka Andor, a keszthelyi járás főszolgabirája megnyitotta az ünnepélyt, melynek keretében Szentmihályi Dezső földbirtokos, a Zalamegyei Gazdasági Egyesület alelnöke üdvözlő beszéd kiséretében adta át az ünnepeltnek kitüntetése dokumentumait. Szabó Sándor elfogódottan, boldogan mondott köszönetet. Az ifjusági dalárda „Hiszekegy“-e után az alsópáhoki körjegyző az ünnepélyt bezárta.

— **Hat ember fulladt a Balatonba.** Balatonbogláron a napokban dult hatalmas vihar vizen érl egy vitorlázó nyolc tagu társaságot: férfiak, nők vegyest. A vihar a vitorlást felboritotta. Eddig csak ketten menekültek meg. A többiek minden emberi számitás szerint belepusztultak a Balatonba.

— **A legujabb divat Zalaegerszegen.** A divat őrültségeit már annyira megszoktuk, hogy az ujabb őrültségeket nem is igen vesszük észre. A legujabb divatról, amely eddig legfeljebb csak a fürdőhelyeken orgiázott, meg kell emlékeznünk, annyival is inkább, mert ezuttal valószinüleg mi vagyunk a kezdeményezők, azaz a zalaegerszegieknek jutott eszébe annak felkapása. A legujabb divat a harisnya viselés különös módja, mely abban nyilvánul, hogy — nem viselnek a lányok harisnyát. Hajlandók vagyunk igazat adni a költőknek, kik „isteni“ lábakról zengedeznek, de — ugy gondoljuk — a költők is csak harisnyával bevont lábakat dicsőitenek és nem meztelen lábszárakat. Ha a szükség indokolná az uj divatot, nagynehezen talán belenyugodnánk, de igy, szó ami szó, ízléstelennek találjuk. Ha igy megy tovább, (térden felüli szoknya, derékig kivágás, röntgen szoknya, meztelen láb) nagyon furcsa dolgokat érhetünk meg. Kérdezzük: hol a jóizlés és hol vannak a — mamák,?!

— **Sertés exportvásár.** A Barcsi Sertéshizlaló Részvénytársaság Barcson f. évi szeptember havában sertésexportvásárt tart és pedig hetenkint 2 napon. Az ország ezen legrégibb sertéshizlalója rendkivül kedvező földrajzi fekvésénél fogva, különösen pedig vasuti közlekedési szempontból hivatva van a hizott anyagnak legjobb áron leendő értékesitésére. Főleg Baranya-, Somogy-, Zala- és Tolnamegyék sertéshizlaló földbirtokosai, gazdái, kisgazdái és egyéb ipari hizlalók saját jól felfogott érdekükben helyesen cselekszenek, ha hizott sertéseiket exporteladás céljából a Barcsi Sertéshizlalóba szállitják. — Ugy vagyunk értesülve, hogy különösen a csehországi és németausztriai sertéskereskedők és nagyvágók nagy érdeklődéssel várják az exportvásár megnyitását. Egyebekben a Barcsi Sertéshizlaló R. T. a hizott sertések tulajdonosainak ugyanazon előnyöket nyujtja, mint a nagytétényi és győri sertéshizlalók. Felvilágositásokkal készségesen szolgál a Barcsi Sertéshizlaló R. T. igazgatósága.

— **Adomány.** N. N. vasutasné a felsőtemplom és az alsótemplom harangjaira 1500—1500 koronát adományozott.

— **Az Uránia** az elmult idők egyik legnagyobb sikerü darabját, a Cezarinát tüzte legközelebbi műsorára. Az óriási filmet 4 részre, 24 felvonásra összevonva fogja bemutatni. I.—II. rész együtt szombat és vasárnap megy másfélórás műsor keretében. A műsor hosszasága miatt a játék órák megváltoztak, kérjük közönségünket, hogy a játék órákra és a pontos kezdésre legyen figyelemmel. Jegyek átvehetők.

már egészen. Aztán mentek haza Jolánék is a bálból: A Jolán karonfogva azzal a magas, fekete urral. Mert hogy az a vőlegénye volt. Hát aztán ezért lőtte mellbe magát a szegény fiatal ur. Még délelőtt jött a sürgöny. Bizony csak egy hajszalon mult, hogy bele nem pusztult. Most itthon van. Rá se ismerni szegényre. Pedig ez még az ősszel volt, tavaly. — Bizony — bizony! Ezek a fiatalok!“

És rosszalólag, öregesen tekergette a fejét, mig csontos tenyerével leveregette a láthatatlan port a minden vasárnap frissen hajtogatott fényes-sötétkék ünnepi kötényéről.

— Katónak egyszerre a torkára ült a zokogás. Öntudatlanul támolygott vissza a szobába, levágta magát a nyomortól megtépázott díványra és görcsösen, vadul, a lelkét marcangolón rázta a testát a megváltó, jóleső, kinos zokogás.

Tudta már, mi fáj az ő szenvedő emberének. Tudta már, hogy járja az ő szomoru, szenvedő lelkének is. Tudta már, hogy elérhetetlen messze van tőle a gazdag, büszke járásbiróék fia. Pedig olyan közel érezte magához, az álmaihoz, a kálváriájához. Pedig ugy — ugy szerette! Ugy akarta! Ugy várta.

Másnap Kató nem ment arra a sétány felé.

Még azután se többet.

Lassan őszre fordult az idő. Kató Tárnokra indult pár napra, hogy hirt vigyen a kis hugáról, akit három éves korától nevelnek a jó sorban lévő rokonok. Azóta nem is látta. Repülni szeretett volna odáig. Hüvös őszi éjszaka szállt fel a világitás nélkül fedett vicinálisra. — Talált egy üres szakaszt. Olyan jól esett egyedül lennie a sötétséggel és bámulni ki a messze soha elmaradó éjszakába, a megzavart csenddel bolondosan játszó szikrazápor robogó tündér táncába.

Egyszer csak, mintha egy nagy, elszabadult szikra betévedt volna, imbolyogva megállt a folyosón, a fülke ajtó előtt. Egy férfi huzza félre idegesen az ajtót, berántja maga után s mint aki egyedül tudja magát, kényelmesen elhelyezkedik. Ugylátszik már előbbi utas. Mélyet, hosszut sziv a szivarján. És ennél a kis tapogatózó, bátortalan fénynél veszi észre Katót. Valami kis leplezett csalódással, de udvariasan fordul feléje:

— Parancsolja kérem, hogy eloltsam a szivaromat? Igazán bocsánatot kérek, de azt hittem, egyedül vagyok. Ez a sötétség . . .

— Tessék csak folytatni — nem tesz semmit.

De azért kissé kényelmetlennek kezdte érezni Kató is a helyzetet. Mikor ő ugy szeretett volna egyedül lenni. A férfi meg közelebb huzódott az ablakhoz és lassan, bizonytalanul, témát keresőn megindult a beszélgetés.

Fekete köntösében borzongva bujt meg a fekete őszi éjjel, amint végigzakatolt benne a feketén robogó vaskolosszus. Kató a szikra esőn át, a vonatrobogás ritmikus, altató muzsikáján keresztül félig lehunyt szemmel, néha messze-messze gondolón, emlék temetőn, tavasz-siratón hallgatta-hallgatta csak a sohase látott ember meséjét. Mintha nem is az, hanem az őszi éjszaka mesélte volna.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelentése szerint tulnyomóan derült és száraz idő várható későbbi hőemelkedéssel.

— **Keszthelyi partról.** Szép és idillikus valami visszagondolni a gyermekkori bibliában látott paradicsomkert Ádám és Évájára. De már kevésbé szép és kevésbé idillikus ünnepdélutánokon, sőt hétköznap is minden alkonyattájban felkeresni a keszthelyi közönség legkedvesebb sétahelyének pihenőjét, azt a helyet, ahová szépet keresni járnak sokan ábrándozók, finom lelkületüek, szomoruak, szalmaözvegyek, poéták és szerelmesek. Aki lejön a parkba — pedig mindenki lemegy — az mind megfordul itt. Es nagyon sokszor megfordul a szó szoros értelmében és otthagy minden ezernyi szépet, holdvilágot, aranyhidon ringatózó esti csendet, vagy ünnepdélutáni szinekbe öltözött vizet és messze partot és fut fut vissza a park sürgő-forgó embereinek a zajába, exotikus szinek közé, toalettek sétakiállitásába, abba a furcsa hang-, viselet-, modor-, szóval emberchaosba, ami a strand-korzó.

Mert Keszthelyen uj divat kapott lábra. Vasárnap délután, hétköznap meg 6 óra után a molóra, pont ide, a legforgalmasabb helyre járnak fürödni a munkából a legények meg inasok. Isteni nyugalommal öltöznek, vetkőznek. Van, aki nem is ö'tözik, csak vetkőzik s máris benn lubickol a vizben. De mind felmászkál a móló karfáira, hogy onnét ugráljon fejest, vagy ha fázik már, rendezzen látványosságul egy kis birkózást, vagy versenyfutást a molón.

Férfiemberek még csak elnézzük, habár a jóizlésünk sokszor keserves próbákra kényszerül egy és más látványtól. De hisz épp a gyengédebb nem kedvenc helye a móló. Ez mintegy a Balaton minden gyönyörüségeinek a páholya. Hogy vihesse már most jóérzésü férfi-ember ide az asszonyát, a szerelmét, a leányait? Puc'ran fürdöző, hancurozó, mosdatlan száju inasgyerekek közé? Hiszen annyi durvaság, /a mindennapok annyi csunya prózaisága vesz körül bennünket amugy is. Mért kell azzal találkozni ott is, ahova szépet keresőn menekülünk a Balaton fölé, az alkonyuló ég alá?

Nem volt ez máskor igy. Es nem szabad, hogy igy legyen. Elég nagy a keszthelyi part: mindenki elfér fürödni ott. Csak egy erélyes intézkedés hiányzik, hogy ezek a néhányan is elférjenek.

Vagy talán onnét meritenek ihletet ők, hogy a szigetfürdő egynémely férfi és női vakmerői sem viselkednek sokkal különben, mikor strand korzó idején futkoznak fürdő-toalettekben a fürdőháztól a sétányon át a szállodákba és vissza?

Mindegy, hogyan, miért. Esztétikai és erkölcsi érzékkel sujtottak, soknak nem lenne szabad, hogy ilyen emlékeket vigyenek el magukkal a zalai Balaton-partról, zalai nemtörődömségről, zalai kulturáról.

— **A szén uj árai.** Az orsz. központi árvizsgáló bizottság elnöke a szén bányai árát aug. 21 től a következőleg állapitotta meg: MAK tatabányai darabos 119oo, akna 1o7oo, tokod dorogi akna 136oo, ebszönyi akna 9ooo, salgótarjáni darabos 136oo, akna 11ooo, dorog-annavölgyi darabos 147oo, rostált akna 143oo, akna 138oo, környei darabos 149oo, akna 134oo tatabányai brikett 216oo K.

Románia hozzájárul a magyar zálogjogok felfüggesztéséhez.

Budapest, augusztus 29. Főv. szerkesztőségünktől.

Bukarestből jelentik: Hüen tükrözi vissza a bukaresti „Adeverul" cimü lap legutóbbi vezércikkének felfogása azt a hangulatot, amely uralkodóvá vált Romániában a magyar kölcsönügy kérdésében. A cikk főbb része a következő: „A kisántánt a három érdekelt állam reális és közös szükséglete alapján alakult a szövetség. Nem irányul senki ellen, hanem a szerződő államok érdekében működik. Ilyen alapon kell a sinajai konferenciának azt a határozatát is megitélni, amely Magyarország külföldi kölcsönére vonatkozik. Magyarország kérelmét eredetileg Anglia támogatta, a kisántánt közbelépésére azonban ez nem sikerült. Vajjon a kisántántnak érdeke-e Magyarországon anarchiát provokálni? Nem, mert egy ilyen állapot a legkedvezőbb terrénum legszélsőségesebb agitációk részere, ami a szomszédokra nézve is nagyon veszélyes. Ezért a kisántánt is ugy határozott, hogy hozzájárul a zálogjogok felfüggesztéséhez Azonban azzal a feltétellel, hogy ellenőrzést gyakorolhasson nem afelett a mód felett, hogyan költi el Magyarország a kölcsönt, hanem csupán afölött a tény felett, hogy nem költi fegyverkezésre és a kisantant ellen való készulődésre. Semmi sem természetesebb és logikusabb ennél az álláspontnál. Ezzel a feltétellel különben a kisántánt nem is kér semmi ujat, mert az megfelel a trianoni szerződés 133. és 139. szakaszainak a katonai ellenőrzésre vonatkozólag. A kisántánt csupán ennek a szerződésnek egy kis hézagját akarja áthidalni, hogy tudniillik a leginkább érdekelt szövetséges államok tagjai legyenek az ellenőrző bizottságnak

— **Masaryk magyar beszéde Léván.** Masaryk elnök nemrégiben meglátogatta a zólyommegyei Léva városát, ahol egy néphez intézett beszédben az elnök kijelentette, hogy a demokrácia az általános munkakötelezettséget jelenti A földön heverő ellenséget nem szabad ütlegelnünk. A nép akkor terjesztheti ki jelleme sajátságait és akkor tesz szert autonomiára, ha ért ahhoz, hogyan irányitsa saját magát Léván, ahol a város polgármestere magyar nyelven mondott üdvözlő beszédet, az elnök ugyancsak magyarul válaszolt. Ugyanugy gondolkozzanak a demokráciáról, mint én. Demokratikus államban kötelességteljesitő polgárok között nincsen különbség. Szivesen elhiszem, hogy a magyar polgárság lojális, ugy önöknek, mint polgártársaiknak minden jót kivánok Végezetül az elnöknek memorandumot nyujtottak át, melyben kérik a magyar gimnázium visszaállitását.

— **A volt török szultán nem kap állami amnesztiát.** Konstantinápolyból jelentik: „Az angorai kormány a lausannei béke aláirásának és a békeállapot bekövetkezésének emlékére általános amnesztiát hirdetett. Ujabban azonban listát tett közzé azok névsorával, akiket nem von az általános amnesztia kedvezései alá. A lista élén a volt török szultán neve szerepel, mögötte az utolsó nagyvezér és utána sorban mindazok, akik a sevresi békeokmányt aláirták és ratifikálták, összesen százötvenen. A kiadott névjegyzéket utcai falragaszok és a sajtó utján publikálták.

— **Óriási erdőtüzek Délfranciaországban.** Párisból jelentik: A változatlanul nagy nyárutói hőség Délfranciaországban óriási pusztitásokat visz véghez. Hatalmas erdőtüzek napirenden vannak, amiket csak a legnagyobb erőfeszitéssel lehet lokalizálni. Eddig teljesen elpusztult több, mint 3o ezer hold fenyő és parafaerdőség, valamint ezek közelében levő falvak és nyaralók. Az elhamvadt nyári kastélyok közt van Carolous Duran hires francia festőnek és Franklin Bouillon képviselőnek pazar fénnyel berendezett villája is. A károkat külön kárbecslő bizottságok kisérelik megállapitani.

— **Elveszi a jugoszláv kormány a szerb telepesektől megmüveletlen földjeiket.** — Belgrádból jelentik: Az ország egyes részeiből, különösen a Vajdaságból kapott jelentések alapján a jugoszláv agrárreformminiszter szigoru rendeletet adott ki, amely szerint azoktól az ideiglenes birtokosoktól, akik az agrárreform végrehajtása kapcsán földet kaptak, illetve kihasitott birtokrészekre telepitettek és akik kapott földjeiket bérbe adják, felesbe müvelik vagy egyáltalán nem müvelik, azonnal, minden kártérités nélkül elveszik a birtokot. E a rendelet kétségtelen csődjét jelenti a jugoszláv telepitési politikának.

— **A sajtószabadság csehszlovákiában.** Pozsonyból jelentik: Mintegy két hétig tartó szünetelés után ismét megjelent Hlinka lapja. A vezércikkben a szerkesztőség bejelenti, hogy előfizetői száma a folytonos elkobzások miatt nagyon megcsökkent. — A lapot ugyanis nem egészen egy esztendő alatt ötvenegyszer kobozták el a cseh hatóságok. Az állandó üldöztetés azonban nem téritheti el a lapot irányától és továbbra is erélyesen állást foglal a tót autonómia mellett azonositva magát Tuka dr. programjával.

— **A csehek kiszoritják a délszlávokat a szerb tengerpartról.** Zágrábból jelentik: A horvát lakosság körében nagy elkeseredést kelt a csehek egyre növekvő inváziója. A csehek valósággal elárasztották az utóbbi időben Dubrovnikot és környékét. A szerb kormány a csehek letelepülését, — tekintettel a Csehszlovákia és Jugoszlávia között fennálló szövetségre, — támogatni kénytelen, a csehek pedig ezt a támogatást alaposan igénybe is veszik. Amellett a bevándorlók a helyi lakosság érdekeire egyáltalán nincsenek tekintettel, háztartásaik, házi üzemeik összes felszereléseit Csehszlovákiából magukkal hozzák és mindenünnen kiszoritják a benszülötteket. Valósággal kisajátitották már a tengert is, hajóik csak a cseh lobogót használhatják, ami könnyen a lakosság általános felkelésére vezethet. A lapok szerint a hivatlan vendégek már már a belpolitikába is beleavatkoznak, ami ellen a kormány sürgős közbelépését sürgetik.

— **A Nagykanizsai Polgári Egylet** f. év. szeptember 16 án délelőtt 11 órakor rendkivüli közgyülést tart. Tárgysorozat: 1. Tagsági dij felemelése. 2. Stern Gábor és társai felebbezése. 3. Netáni inditványok.

— **Európa buzatermése elérte a békenivót.** Ismeretes, hogy az 1923-as évben az egész világon jó termés igérkezik. Főleg a gabonatermelő országok terméseredménye lesz nagy. Az Északamerikai Egyesült Allamok buzatermését 856 millió bushel kivitelifeleslegre lehet becsülni. Kanada buzatermése is rekordnak igérkezik. Az amerikai terméshez hasonlóan egyes európai államokban is elsőrangu lesz a gabonatermés. A római Mezőgazdasági Intézet becslése szerint 65·7 millió quartert fog kitenni Európa ezévi terméseredménye. Tehát végre elértük a világ békei termelésének nivóját.

— **„A magyar propaganda aláássa a cseh köztársaság külföldi tekintélyét."** A nemrégen torvényerőre emelkedett magyar kisebbségi rendeletről az egész külföldi sajtó nagy objektivitással emlékezett meg, kiemelve, hogy jelenleg Magyarország tartja leginkább tiszteletben a területén lakó kisebbségek jogait. Ez a körülmény kinos feltünést keltett Csehszlovákia hivatalos tényezőinél, akik a dolgot — amint azt Prágából jelentik — a magyar propaganda sikerének tüntetik fel. A kormányhoz közelálló „Szlovenszka Politika" cimü lap legutóbbi vezércikkében azt irja, hogy a magyarok a kisebbségi rendelettel kapcsolatban nagy propagandát fejtettek ki a külföldi sajtóban. Ez a propaganda, amelynek eredményeként az egyes lapok, főleg Németországban Magyarországot követendő például állitották az utódállamok elé, aláássa a cseh köztársaság tekintélyét külföldi hivei előtt.

— **A bolgár forradalmi kormány helyzete megingott.** Belgrádból jelentik: A belgrádi „Tribuna" megbizható helyről vett értesülés alapján közli, hogy a bolgár Cankow kormány helyzete megingott. A kormányt támogató tisztek ugyanis bejelentették bizalmatlanságukat a folytatott eredménytelen politika miatt és ezért megvonták attól feltétlen támogatásukat.

Ugy hirlik, hogy a Cankow kormány e jelenségek kényszeritő hatása alatt már a napokban benyujtja lemondását. Beafontos bolgár politikusok azt hiszik, hogy Cankow utódjául Lazarow tábornok van kiszemelve, akinek személyes irányitásával ment végbe az ismeretes bolgár puccs akció és aki ezért a legnagyobb népszerüségnek örvend Szófiában. A tábornok-miniszterelnök uralma egyet jelentene a bolgár aspirációk kiterjedésével. Tehát a béke felborulásának veszélye ujból fennforog, amiért — állitólag — a jugoszláv kormány meg is tette határai intenziv védelme érdekében a kellő óvintézkedéseket.

— **Egy magyar „menekült" kártérítési pert indít a jugoszláv hatóság ellen, mert átdobták a határon.** Szabadkáról jelentik: Néhány héttel ezelőtt a jugoszláv határon átdobták két, a kommunizmus alatt nagy és vérea szerepet játszott embert, Bencze Józsefet és Hajdinák Aladárt. Mind kettőt a magyar hatóságok átvették és folyamatba tették ellenük a büntető eljárást. Benczének valamilyen uton módon sikerült megszökniök és most ujra jugoszláv területen van. Tekintettel arra, hogy annak idején klutasitását a batinai főszolgabiró felettes hatósága meg kérdezése nélkül foganatositotta, ami miatt a főszolgabiró ellen fegyelmit is indítottak, Bencze most kártérítési pert is indított Mihajlovics főszolgabiró ellen a klutasítás folytán szenvedett kára miatt. A per elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brilliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és disztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok.)

— **Próbálja meg ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötődében bőkezű anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szini és minőségu pamutból bármikor megfejelhetők. Szombathely, Savi Kálmán utca 6.

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

Előfizetőinkhez.

Felkérjük mindazon vidéki előfizetőinket, kik előfizetésüket szeptember hóra még nem hosszabbitották meg, hogy az összeget saját erdekükben azonnal beküldeni szíveskedjenek.

A „Zalai Közlöny" előfizetési ára:

Egy hónapra . 3000 K
Egy negyedévre 9000 K

A kiadóhivatal.

KÖZGAZDASÁG.

Exportképtelen a magyar paprika.

Hetek óta egyre erősebb panaszok hangzanak a szegedi paprikakereskedelem köréből, hogy a spanyol paprika folyton növekvő versenye következtében a magyar paprika a külföldön csaknem teljesen versenyképtelenné vált. Az édesnemes paprika ára Szegeden 22—26000 korona körül mozog, ezzel szemben a spanyolok abban a helyzetben vannak, hogy 1. spanyol árura 4—6000 koronáért tegyenek ajánlatot. Noha a külföldi vevők nagyrésza már ismeri a két féle áru közötti különbséget, es a nagy árdifferencia mégis arra készteti őket, hogy magyar áru helyett spanyol paprikát vásároljanak. — Csehszlovákiában a spanyol paprika a mienket már nagyrészt kiszoritotta, sőt a Szeged közvetlen szomszédságában levő, de jugoszláv uralom alatt álló Horgoson is megjelent a spanyol paprika. Ez a szomoru helyzet a földmivelésügyi miniszterlumot arra inditotta, hogy lépéseket tegyen a magyar paprika érdekében és augusztus 26-án megjelent 42822. számu rendeletével a paprika kivitelét teljesen szabaddá tette. Az exportőr cégek mindössze a gyógy- és ipari növény forgalmi irodának minősitése bizonyitványát tartoznak a kivitel alkalmával bemutatni.

Ezzel azonban a paprikának kivitelén bajon segitve nincs és éppen ezért a szegedi paprikaérdekeltek vasárnap értekezletre gyültek össze a ezen az értekezleten rámutattak arra, hogy a magyar paprika és gyógynövény kivitelt igen sulyosan terheli az a körülmény, hogy mig a spanyol exportőrök a külföldre eladott áru egész értéke felett szabadon rendelkezhetnek, addig a magyar exportőrök devizálkat a tényleges értékelésnek meg nem felelő árfolyamon tartoznak a devizaközpontnak beszolgáltatni. — Minthogy a kormány más nehéz helyzetben levő kiviteli kereskedelmi ágakat mentesitette a devizabeszolgáltatás kötelezettsége alól, elhatározták, hogy a kamara utján azt a kérést intézik a földmivelésügyi miniszterlumhoz, hogy a paprika és gyógynövény kiviteleinél is a devizabeszolgáltatás kötelezettsége alól a mentességet eszközölje ki. A kamara ebben az ügyben felterjesztést is intézett a földmivelésügyi miniszter urhoz.

A TŐZSDE HIREI.

(Saját tudósitónk telefonjelentése.)

A délelőtti magánforgalom irányzata élénk volt, a bankértékeket kerestek Salgó 810, Államvasut 540, Magyar hitel 955—60, Rima 210, Angol—Magyar 185—90, Kereskedelmi bank 1880—1900, Osztrák hitel 210, Kőszén 3150, Cukor 3700, Gsorgia 1350—1400, Mezőhegyesi 470—80, Leszámitoló 195, Harmsa 150, Magyar Általános tp. 530, Hofherr 260, Flóra 320, Fővárosi tp. 650—60, Pesti Hazai Első tp. 10250.

A déli magánforgalom irányzata szilárd, főleg a bankpapirokat keresték, melyek megjavitották árfolyamukat. Legnagyobb kereslettek örvendtek a Leszámitoló, a Fővárosi tp. és a Kereskedelmi bank. Az Ipari értékeket elhanyagolták.

Főváros! tp. 650—60, Angol—Magyar 190—95, Leszámitoló 198—205, Városi 46—67, Lipótvárosi 46, Kereskedelmi hitel 58, Kereskedelmi bank 1880—1900, Hazai 600, Lipták 47, Viktória 32—34, Levante 900—910, Atlantika 70, Trust 195, Királyautó 21—22, Spodium 520, Gsorgia 1500, Első Budapesti gőzm. 285, Győrffy 140, Ostermelő 535, Atheneum 270, Dunaharaszti 41—43, Csáky 85, Baráti ercsz 23—24.

Irányzat a délutáni órákban egy árnyalattal elgyengült, továbbra is a bankpapirok voltak tartottak, Magyar hitel 965, Salgó 765, Rima 205, Államvasut 530, Angol-Magyar 192, Leszámitoló 210, Hazai 580, Horvát-szlavon 85, Viktoria 410.

Délutáni magánforgalom irányzata változtatott, körülbelül a tegnapi tőzsde zárlat árfolyamai maradtak. Üzlet kevés volt, az árfolyamok egy árnyalattal gyengültek. Kőszén 3075, Magyar hitel 970, Osztrák hitel 208, Cukor 3650, Déli 155, Rima 208, Leszámitoló 210, Kereskedelmi bank 1900, Salgó 765, Államvasut 540, Flóra 340, Pesti Hazai 10,000.

Valuták és devizák:

Napoleon 68800, Font (London) 87200 89800, Dollár (New-York) 19300—19900 Francia frank (Paris) 1108-1144, Márka (Berlin) 25 - 45, Olasz lira (Milano) 831—860, Osztrák kor. (Bécs) 27·20—28·80, Lei (Bukarest) 8250—9150, Szokol 568—592 Svájci frank (Zürich) 3440 - 3560, Dinár (Zágráb) 200-220·8, Lengyel márka (Varsó) 800-900. Amsterdam 7600. — Koppenhága 358 1—3630. Kristiánia 3110-3230, Stockholm 5092-5282

Zürichi zárlat:

Berlin 83, Amsterdam Hollandia 217 85, New-York 554 25, London 2530. Párizs 3175, Milano 2397 50, Prága 1632-50, Budapest 03·1/4, Zágráb 582 50, Varsó 24, Wien 0 78 1/4, Szofia 550, Osztrák bély. 0.78 00.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 80500 -81500, egyéb 80000 80600 rozs 51000-52000 takarmányárpa 54000-57,000 sör 0000-0000 zab 63000-65000 tengeri 71500—72500, repce 142500, korp a 40000 - 41000, köles —'—.

Az irányzat már nyitáskor gyengébb volt, ugy, hogy buzát budapesti parlitásban 810 K-val kötöttek. A malmok a tegnapinál kevesebbet kötöttek Állomáson ma 750 K-val történt kötés. Szalmármegyéből pedig 740 K-val Roza gyengén tendált, árfolyama 1000 K-val visszaesett. Budapesten 520, vidéken 470 korona volt. Árpafélék piacán már a sörárpát is jegyezték, Budapesten 640—50, állomáson 580—600 K-val. A zab ára 1000 K val esett, Budapesten 630—40. Tengeri változatlan, repce és korpa szintén változatlan, kölés nem volt.

Lisztpiac. Buzadara 1500—1600, 00-ás liszt 1400—1500, 0-ás liszt 1300—1400, 2-es liszt 1200—1300, 6 os liszt 900—1000, 8 as liszt 400—420, buzakorpa 350—370, 75 százalékos rozsliszt 700—800.

Velőmagpiac. Lucerna fehér 7800, vörös 7000, nyers 3500, Biborhere 1200—1300, Fehérhere 6000, Baltacim 900, Bükköny tiszta tavaszi 900—1000, zabos 700—800, szőrös 1500—2500, Cirokmag 750, Őszi borsó 8—900, Viktoria borsó 1100—1200, Vetőborsó 1050—1150, Fehér bab 1100—1200, Tarka bab 900—1000, Mák 3000—3500, Káposzta repce 1200—1300, Muharmag 1000—2000.

Szénavásár. Felhozatal 376 szekéren 4888 q. Árak: Rétiszéna I. rendű 6 1945o—26000, II. rendű 6 1375o—19000, III. rendű 8000—12000, Nádtakarmány zöld száraz 5500—8000, Muharszéna 24000—29000, Lucernaszéna 29000—38000, Alomszalma 9000—12000, Zsupszalma 12000—14000, 1 kéve zsupszalma 450—600. A kinálat elegendő volt, a kereslet élénk. A vevők nagy száma miatt a vásár folyamán nem volt az árakban változás.

Marhahusvásár. A vásár irányzata lanyha. Marhahus I. r. egészben 6200—7900, hátulja 7000—8400, eleje 6500—7600, II. r. egészben 5000—5900, hátulja 4300—4900, Növendék marha I. r. 8000, borju (bőtt bőrb) 6300. Készlet nagymarha 57, eladás 36. Növendék marha 6, eladás 3, Borju 62, eladás 32. Marhabőr 9500—10000, Borjubőr 11000—1200, Faggyu 3000—6000.

Sertésvásár: A vásár irányzata lanyha. Felhajtás 1100, Elkelt 500. Könnyű sertés 7000—9200, közép 7400—7500, I. r. 7700—8000. Zsir 11500, szalonna 9000, lehuzott hus 8200—8800, szalonná félsertés 8700—9200.

Ferencvárosi sertésvásár. Szabad vásári maradvány 558, érkezett 388, eladtak 120 darabot. Árak: Zsiraertés fiatal könnyű 7000—600, nehéz 7700—8100. Zártvásári maradvány 64. érkezett 9, eladtak 50 darabot. Árak: Zsiraertés fiatal könnyű 7200—7700.

Főszerkesztő: xaári Pösch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppeny és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek.

Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék!**

Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az „Arany Kakas"-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér 21. szerezhető be.

Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától.

Nagy mennyiségű **SZŐRME-ÁRU** érkezett Lipcséből.

Vételkényszer nélkül megtekinthető FORGÁCS REZSŐ, berlini szőrme- és szőrmeáruházában Nagykanizsa, Fő-út 22.

Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

Apróhirdetések

Minden szó 100 koronán, vastagabb betűvel 200 koronán. Átlépt keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó.

Kiesszerűnem Batthyány-utcai bútorozás ucsi lakásomat három szobára nagy kiépítéssel. Bővebbet a kiadóban.

Csépiógarnitura 600 az 5 és fél III. gőzkocsiért teljes felszerelésel emeritiba vasúrszándoklás miatt jutányos áron eladó. H. Kovács, Somogyszentmiklós.

Keresek egy kapu alatti boltorosot szobát szomszédsz. Ajánlatokat központi Levélbe pénztárba kérek. Jelige 3000 12-9

Nagy fiúeti jó szekrény — hentesnek is alkalmas — eladó. Teutsch drogériában. 8073

Jó szőrmét — kit és fa gyakorolnak felvétetik Teutsch drogériában. 8074

NEM FÁJ FEJE

és a lába, ha a Csák-tár 1. sz. alatti cipő-üzletben rendelt kizárólag elsőrendű anyagból készült **ARGENT**-tele cipőt hord.

Javítások gyorsan, eszközöltetnek.

Kézzel varrott duplatalpu **SZANDAL** már megrendelhető

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem b. vevőimet, hogy műhelyemet **Csányi László-u. 22. sz. alá** helyeztem át.

Vevőim szíves pártfogását továbbra is kérve maradok tisztelettel

Takács András cipészmester

10360—1923.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur az állami szükségleteken felül maradó facsemete-feleslegeket az ezirán folyamodó birtokosoknak ki fogja adatni. Feltételek a v. kiadóhivatalban megtekinthetők.

Nagykanizsa, 1923. augusztus hó 25-én.

Polgármester.

HIRDESSEN

Zalai Közlönyben

13333—1923.

Hirdetmény.

A Nádor-utcában egy liba találtatott. Igazolt tulajdonosa 8 napon belül a tartási költségek megtéritése ellenében átveheti I. em. 21. ajtó.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1923. augusztus hó 28-án.

Polgármester.

Iskolakönyvek bekötését

legolcsóbb árban vállalja lapunk nyomdája

Fő-ut 5. szám alatt.

BUZÁT, ROZSOT,

zabot, árpát és tengerit vásárolunk **legmagasabb** napi áron.

Zalavármegyei Szövetkezeti Árufogalmi R. T., Nagykanizsa

Sürgönycím: Notora. Telefonszám: 132.

Az uj forgalmi adókönyvek

melyek pontosan a forgalmi adóhivatal előirásának megfelelnek

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésben kaphatók.

FIGYELEM! A nagyobb alaku forgalmi adókönyvnek a következő **napi záróti** rovatokat kell tartalmazni:

bevétel
pénztárkönyv
napló
árucsere
összesen
adómentes
adóköteles

ANGOL SZÖVETEK

! nagyobb mennyiségben férfiruhákra, Costümökre, férfi- és nőikabátokra érkeztek az őszi saisonra. !

KIRSCHNER MÓR divatáruháza

Telefon: 243. Fő-ut 3. szám Telefon: 243.

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket** a legmagasabb napi árban vesz **FORGÁCS REZSŐ** NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.

1923. augusz. ...olyam 196. szám. ...zsa, 1923. augusztus 31. Péntek Egyes szám ára 150 korona.

Mesteréget ... Budapest

Nagy Magyar Napilap

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő-út 13. Interurban-Telefon 78. szám. Budapesti szerkesztőség: VII. ker. Akácfa-utca 32. sz. Telefonszám József 73—61. Előfizetési ára: Egy hóra 3000 K, negyedévre 9000 K. Budapesten kapható Anker-köz 2. sz. dohányárudában

Daszkalov.

Stambulijszky romboló politikája még a diktátor halála után is áldozatot követel: Prága Schmichow nevű városrészében egy Szófiából Prágába érkezett fiatalember revolverlövésekkel megölte Rajkó Daszkalov volt prágai bolgár követet. Stambulijszky volt belügyminisztere, Daszkalov belügyminisztersége idejében vak eszköze és jobbkeze volt a diktátornak s kegyetlen rendelkezéseivel megkeserítette a bolgár lakosság életét. Ő volt az, aki Stambulijszky védelmére megszervezte a híres és hírhedt narancsszínű gárdát. Ám abban a mértékben, amint Stambulijszky sorozatosan megszegte az agrárpártnak tett ígéreteit, növekedett Daszkalov tekintélye a pártban, ugy, hogy a diktátor féltékenykedni kezdett s miniszterét kiturta a kormányból. A választások alkalmából jónak látta ismét kibékülni vele, de hogy hűvösre állítsa, kineveztette bolgár követnek Prágába. Mindenki emlékezhetik, hogy a bolgár ellenforradalomról Prágab l valótlan híreket terjesztettek, melyek szerint Cankovrél a bolgár lakosság tudni sem akar és Stambulijszky 200,000 paraszt élén Szófia ellen vonul, melynek elfoglalása biztosnak látszik. E hírek értelmi szerzője Daszkalov volt, aki a valóság kiderülte után sem szűnt meg propagandát csinálni a bolgár parasztok ellenforradalmának, ami persze nem sikerült, mert Cankov kormánya erősnek bizonyult s egyebekben is megmegszerezte a nagy- és kisántánt szimpátiáját. Daszkalov még akkor is, mikor az uj kormány kinevezte az uj prágai követet, ellenszegült annak, hogy elhagyja a követségi palotát, melyből végre is ugy kellett kidobni. Azóta Prágában élt mint emigráns s utódjával, Obov volt belügyminisztterrel együtt szőtte a terveket, hogy miként lehetne zavart csinálni Bulgáriában. A Stambulijszky-kormány többi minisztere börtönben van, Obovnak sikerült elmenekülnie s Daszkalov a forradalom eseményeinek idejében Prágában tartózkodott. Végzete azonban itt is elérte, mert egy fanatikus fiatalember, aki az izgága exminiszter törekvéseiben hazája veszedelmét látta, csak azért utazott el Prágába, hogy a veszedelmes politikust eltegye láb alól, ami sikerült is neki. Az egészben csak az a sajnálatos, hogy az Európaszerte megnyilvánuló izgalom közepett a politikai gyilkosság, *melyet mindig és minden körülmények között elítélünk — ujra divatba jött.*

Olaszország hadihajókat küldött a görög vizekre.

Milano, aug. 30. (Radio.) Tegnap a görög konzulatus előtt ó... tömeg gyűlt egybe, hogy tüntessen az Albániába küldött olasz misszió meggyilkolása miatt. A tömeg rohamot intézett az épület ellen és letépte a görög cimert.

Mussolini ma reggel négy óráig tanácskozott a hadügyminisztériumban több magasraugu tisztet, hogy megbes élje a szükséges intézkedéseket. Olaszország semmi esetre sem hagyja megtorlás nélkül a misszió tagjainak meggyilkolását.

A nápolyi Matino szerint az olasz kormány hadihajókat indított a görög partok felé, egyuttal megfelelő utasításokat adott athéni, párisi és londoni képviselőinek. Az eset nemzetközi jellegénél fogva Mussolini közös tiltakozásra hívta fel a szövetséges kormányokat, mivel a meggyilkolt tábornok és kiséről, mint a békeszerződés végrehajtói tartózkodtak Albániában. Ugyancsak a Tribunának jelentik, az olasz hadiflotta egy része parancsot kapott, hogy teljes hadi felszerelésben, lepecsételt parancsal álljon indulásra készen.

Benes római tárgyalásai a magyar kölcsön ügyében.

London, augusztus 30. (Sajtótávirat.) A Daily Telegraph értesülése szerint Benes cseh külügyminiszter Rómában tárgyalt De Stefani külügyminiszterrel. A beszélgetés tárgya a Magyarországnak folyósítandó kölcsön volt. A kisántánt ragaszkodik a sinajai határozathoz és Olaszország nem ro konszenvez a kisántánt politikájával, hanem szabadelvűbb eljárást kíván Magyarországgal szemben életbeléptetni. A Manchester Guardián szerint Angliában és Olaszországban nincs meg a hajlandóság arra, hogy a kisántántnak a magyar kölcsön ügyében ellenőrző szerepet juttassanak.

A miniszterelnök Genfi utja.

Budapest, aug. 30. (Telefonjelentés.) A genfi tanácskozások során alkalom nyílt arra, hogy az illetékes magyar tényezők, elsősorban pedig Bethlen István gróf miniszterelnök tanácskozást folytathassanak a külföldi, a magyar kölcsön szerepében fontos szerepet játszó államférfiakkal. Bethlen István gróf miniszterelnök genfi utazása mindenekelőtt azt a célt szolgálja, hogy a külföld illetékes faktorai előtt ismét feltérhassák Magyarország nehéz pénzügyi és gazdasági helyzetet és alkalom nyiljon a külföldi kölcsön folyósításának sürgetésére. Bethlen István gróf miniszterelnök a párisi és londoni tapasztalatai alapján határozta el magát arra, hogy személyesen is résztvegyen a népszövetség genfi ülésén.

Rövid táviratok.

Budapest, aug. 30. (Telefonjelentés.) Erősen megcsappant a beiratkozók száma az egyetemeken.

Vázsonyi Vilmos a belügyminiszterrel tárgyal a fővárosi választások ügyében.

Kemál pasa Konstantinápoly kiürítése után Konstantinápolyba fog jönni.

A vasutasok aranyparitásos fizetést kívánnak. Értesülésünk szerint az aranyparitás szerint való fizetésrendezést jövő hó első napjaiban fogja a MÁV igazgatóságától kérni a vasutasok összessége.

A létszámcsökkentési törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Nemzetgyűlés. Budapest, aug. 27. *(Fővárosi tudósitónk telefonjelentése.)* A mai ülést $^{3}/_{4}$11 órakor nyitotta meg *Szeitovszky* Béla elnök. Az elnöki előterjesztések után jelenti, hogy *Szabó* József napirend előtti felszólalásra kért és a kapott engedélyt. Szabó József napirend előtti felszólalásában a házszabályokhoz kíván szólni. Tudomása szerint a házszabályok értelmében minden képviselőnek joga van a napirenden levő tárgyakhoz egyszer hozzászólni, az általános vita keretében. Ezt a szabályt az elnök tévesen magyarázza, ugyanis neki és több képviselő társának kellett volna felszólalni, azonban kijelentették, hogy előttük még 5—6 an vannak feliratkozva és tekintettel arra, hogy beszédükkel még nem készültek el, elálltak a szótól. Ezt a legközelebbi ülésen ujra feliratkoznak és a mai ülésen ujra felszólalhatnak. Erre már volt is precedens, Huszár Károly elnöklete alatt, az előbbi nemzetgyűlési ciklusban, az indemnitási vitával kapcsolatban. Ekkor Vie.ián István, Széchenyi Viktor gróf fel voltak iratkozva, de az idő előrehaladottságára való tekintettel, elállottak a szótól. 3—4 nap multva azonban ujra feliratkoztak és Huszár Károly megengedte a felszólalást. Erre a precedensre hivatko.v, kérdi az elnöktől, hogy történhetett meg, hogy ők, akik most feliratkoztak, nem szólhatnak hozzá a tárgyalás alatt levő törvényjavaslathoz. Itt nem arról van szó, hogy ő felszólalását elmondja e vagy sem. Az országnak nem elsőrendű érdeke, hogy ő feltétlenül elmondja beszédét, azonban saját esetéből kifolyólag is a képviselői szólásszabadság megértését látja ebben az esetben. Ismételten kérdi az elnöktől, hogyan akolja meg, hogy tőlük a felszólalást megtagadja.

Szeitovszky Béla elnök szólal fel. A házszabályok kimondják, hogy minden képviselő hozzászólhat a napirenden levő tárgyhoz, de köteles a jegyzőnél jelentkezni, sőt a házszabályok kimondják azt is, hogy a felszólalás előtt $^{1}/_{2}$ órával a képviselő az elnöknél jelentkezhet és bejelentheti, hogy erre a napra elállt a szólás jogától, de azok a képviselők, akik ezeket a feltételeket elmulasszák és bevárják, hogy az elnök szólásra szólítja őket és kijelentik, hogy nem óhajtanak felszólalni, olyká teszik elállásukat, mintha a szótól végleg elálltak volna. Kéri válaszának tudomásul vételét.

A létszámcsökkentésről szóló törvényjavaslat következik ezután napirend szerint.

Az első szónok *Szilágyi* Lajos. Az ország érdeke, hogy részben nagy pénzügyi terhektől szabaduljon, részben pedig, hogy a bonyolult adminisztráció egyszerübbé váljék. Elismeri, hogy a felesleges tisztviselőket el kell bocsájtani a kormánynak, de hajtsák is már egyszer végre ezt a létszámcsökkentést, ne legyen örökös bizonytalanság, ne rettegjenek a tisztviselők, hogy vajjon kiket fog az állam elbocsájtani. A hadviseltek és a hadirokkantak helyzete nincsen tisztázva a javaslatban. Kéri a kormányt, hogy ne sujtsa azokat, akiknek magasabb iskolai képzettségük van. Nincsen kimondva, hogy az elbocsájtott tisztviselőknek a kormány mennyit fizet. Ez a törvényjavaslat a csonkavármegyék tisztviselőire nézve katasztrófális. Az eddig elbocsájtott tisztviselők 90%-a nem tudott elhelyezkedni. Szilágyi határozati javaslatot nyujt be, amelyben kéri, hogy a kormány a tisztviselők fizetésrendezése alkalmából ne a korona jelenlegi állását vegye irányadóul, hanem a *korona belső vásárló erejét*. (Homonnay közbeszól: augusztusra is ter jesszék ki.

Szilágyi 5 perc szünetet kér, amit az elnök megad.

Gömbös és Rassay között vita folyik. Szünet után

a *Huszár* Károly nyitja meg az ülést. Szilágyi engedélyt kér, hogy eltérhessen a tárgytól. A Ház megadja. A Szózat és Nép cimü lapokban olyan közlemény jelent meg, hogy ő a kormány felé közeledik, már egy államtitkári állást helyeztek neki kilátásba. Tiltakozik ez ellen.

Gömbös Gyula személyes kérdésben szólal fel és reflektál Szilágyi Lajos beszédére. *Strausz* István szólal fel. Reméli, hogy a belügyminiszter a létszámcsökkentésben csak tárgyi szempontok szerint jár el. A felekezeti iskoláktól nem lehet megvonni az állami segélyt. Elnök napirendi inditványa szerint a legközelebbi ülése holnap 10-kor.

Olaszország haditénynek nyilvánitja Franciaország Ruhr-akcióját.

Budapest, augusztus 30. Föv. szerkesztőségünktől.

Rómából jelentik: Az olasz hivatalos politika állásfoglalásával kapcsolatban az egész olasz sajtó a francia-angol jegyzékváltások ügyével foglalkozik. A legujabb francia jegyzéket, az ugynevezett Sárga könyvet kommentálva megállapitják, hogy abban Olaszországról egy szó emlités nem történt, mintha Olaszország megszünt volna Németország hitelezője lenni, illetve Németország mintha csak a két nyugati államhatalommal tartoznék jóvátétellel. A jegyzék nyomán támadt teljesen franciaellenes hangulatot a kormány sugalmazásának lehet tekinteni és igy érthető feltünést kelt a lapok egyöntetü állásfoglalása a Ruhr-akció ügyében, amikor kijelentik kivétel nélkül vezetőhelyen, hogy Olaszország nem tud és nem is akar tudni bármilyen formában épülő független rajnai államról és megállapitja, hogy most már nyilvánvaló a franciák szándéka a német zálogok megszállásával. Ez a tett azonban kétségtelen haditény, amely a versaillesi szerződésen kivüli uj helyzetet teremtett. Ez aztán végkép arra kényszeriti Olaszországot, hogy eddigi vonatkozásait revizió alá vegye.

Keresztül a francia vonalon

— *Düsseldorfi levél.* —

A franciák minden eszközt felhasználnak, hogy az itteni lakosságot egy meggondolatlan, erőszakos lépésre birják. A Rajna Ruhr vidéki lakosság azonban politikailag sokkal iskolázottabb, semhogy ne látná át a franciák taktikáját. Az összes rendszabályok közül a legborzasztóbb és legtragikusabb a *határzárlat.*

A dolog sulyosságának megértéséhez szükséges tudni, hogy a Rajna-Ruhr vidék hozzávetőleg egy olyan nagy terület, mint a Duna Tisza köze, a világ egyik legsürübben lakott területe. A városok egymásba vannak épitve. Egyik ipartelep, kohómü, bánya a másik mellett van. Olyan távolságot, mint pl. Szeged—Budapest, közuti villamoson lehet megtenni. Sok munkás, ki Essenben dolgozik, az Barmenben, ki Düsseldorfban dolgozik, az Elberfelden — tehát nem megszállott területen lakik. Szombat délben, aki csak teheti, elutazik családjával a hegyek közé, hogy üdülést keressen. Mikor a franciák a határzárlatot elrendelték, tizezer és tizezer család volt távol az otthonától, kik máig, tehát már több, mint négy hete nem tudnak hazatérni. Munkások, kik a megszállt területen dolgoznak, nem tudnak munkahelyeikre jutni. Nagyon sok gyermek, kik nyaralni voltak, nem tudnak a szüleikhez visszatérni. — 15-én járt le az első határzárlat. Óriási tömeg lepte el a határállomásokat, hol azonban azt a felvilágositást kapták, hogy a határzárlatot augusztus elsejéig meghosszabbitották. Leirhatatlan jelenetek játszódtak le ezek között a szerencsétlen hazatérni akarók között. A gyermekek sirtak, jajgattak, az asszonyok hisztérikus görcsökbe estek, a férfiak kétségbeesetten bámultak maguk elé. Mindenki csak azt kérdezte: „Hát most mit tegyünk?" Az átszökés rendkivül életveszélyes, mert a franciák mindenkire rálőnek, aki csak a vonal közelébe ér. Át pedig senkit nem engednek. Egy idősebb hölgy, ki három kis gyermekével már több mint négy hete nem tud [illegible], sirva könyörgött a francia parancsnoknak, hogy engedje haza. Elmondja, hogy a férje mind a két szemére vak és otthon senki sincs, aki őt ápolja, aki enni adjon neki, azóta talán éhen is halt a magával tehetetlen nyomorék. Neki magának nincs már semmi pénze, hisz csak egy fél napra jött át. Minden hiába. A francia tiszt csak azt mondja: „Il est defendu" — meg van tiltva. Egy másik eset: Egy árvaház lakói, harminchat 5—12 év közötti gyermek két felügyelővel egy kirándulásra mentek több mint négy hete. Haza szeretnének menni, de nem engedik őket a franciák. A tulzsufolt határmenti városok nem tudnak nekik rendes lakást adni és a szegény kicsinyek közül többen sulyosan megbetegedtek. A többiek már szintén alig birják a nélkülözést. Minden hiába, a franciák nem engedik át őket. Igy tudnám még sokáig folytatni ezeket az apró, de egyenkint sulyos tragédiákat. Mikor megtudják, hogy külföldi ujságiró vagyok, valósággal megostromolnak, hogy segitsek rajtuk. Sajnos, azonban én nem tudok, sőt mikor jelentkeztem a francia őrnél, engem sem akartak átengedni — mondván, hogy ujságirókat nem engednek át, még akkor sem, ha az illető külföldi. — Hiába tiltakoztam és mondtam, hogy a berlini francia konzulátus megengedte nekem az utazást. Nem és nem! (Vége köv.)

Magyar problémák.

Mi magyarok csak ilyenek vagyunk. Irigyeljük, aki nálunknál gazdagabb, okosabb. Irigyeljük a gazdasági pályán müködőket. Miért?

Azért, mert ők, mint mindenki, a saját jólétükért s nem a mi jólétünkért dolgoznak?

Aki szorgalmas, törekvő, menjen olyan pályára, ahol lehet pénzt keresni és igyekezzen boldogulni.

Miért megy el hivatalnoknak, vasutra, adótisztnek, végrehajtónak, váltóőrnek? Mert ott kényelmes.

Menjen iparosnak, kereskedőnek!

Egy őszi éjszaka mesélte.

Irta: Barbaritta Lajos.

(Vége.)

Huszonnégy éves volt. És elhatározta, hogy nem megy vissza. Mert Pestet örökre megutálta. Hanem szótfogad az apjának és elveszi nagybátyja nevelt leányát és egyetlen örökösét. A kis Ellát. Még diákkorából neki szánta a család. A kis kócos pajtás kacagása bele csendül most is néha az elmosódó visszagondolásba. Később is, mikor ott töltötte a vakációkat. De nem volt szerelmes. Csak fütötte mindkettőjük vérét a titok, amit remegve éreztek ébredezni az idegeikben akkor. — Nyolcadikos volt. Azóta aztán alig is találkoztak. Csak egyszer az utolsó szigorlat utáni nyáron, amikor az utolsó hetek kétségbeesett, kissé megkésett nekifeszülései nyomán agyában kavargó chaost kipihenni ment oda. Bele felejteni a lelkében lázongva vibráló sok pesti zajt, viharos éjszakák cigányos, pezsgős, abszintes kimerültségét a jó nehéz falusi levegő békitő, nyugodt levegőjének simogatásában.

Ella nagy lány volt már akkor. Nyilt, őszinte, kissé ilus modora már nem tetszett. Valahogy eszébe juttatta sok futó fővárosi szerelmet. Sok mámoros, kósza kalandot. A sok könnyü nőt. Mert ő nem tudta másképen a szerelmet. S most a falu csendjében valami más után vágyódott.

De azért játszotta tovább a régi bizalmas, boldog, titkos kis regényt. Unatkozott volna is enélkül.

S mire a nyárnak vége lett, Ella szerelmes volt, ahogyan csak az tud szeretni, akinek az álmait még sohasem zavarta meg az élet, a szenvedés. A bolondos kis gyermekmese lángra lobbant s már égett kiolthatatlanul, követelőn, mindenre készen az ő tiszta, szép lelkében és várta, hitte, akarta a boldogságot, a szerelmet, aminek igéretét olyan édesen, megfeledkezőn csókolta lelkébe az elmult nyár, a gyönyörü álom.

Bucsuzáskor a férfi mintha egy kis lelkiismeretfurdalást érzett volna próbálkozni az utolsó csókban. Egy kicsit mintha sajnálta volna, hogy játszott a tüzzel és most nem tudja eloltani és nem tud vele lobogni sem. Talán mégsem kellett volna. De aztán hamar tultette rajt magát. Nem érdemes minden kicsiségből nagy dolgot csinálni. Nem szereti — ki tehet arról?

És most — most már végleg leszámolt a szerelemmel. Volt valaki, akit szeretett. Az a szemébe kacagott. Hát most megy és elveszi azt, akit nem szeret, nem tud szeretni. Beköltözik a nagybácsi birtokába. Többet ér ez minden szerelemnél. És a család tervei ünnepelhetnek.

És most már csak kineveti a szerelmet, a szerelmeseket, nem is olyan régen magát, Ellát is

*

A szivar végére ért. Messze az éjszaka közepén robogott a vonat. Mint egy rianás a végtelen csenden át

Kató borzadva hallgatta a sohase látott ember meséjét. A lelke rémülten tiltakozott ellene. Mintha ököllel ütötték volna vergődő, szegény szivére. Nem — nem lehet! Hazudik ez az ember. Csak a hitét akarja összetörni. Csak a legszentebb elképzeléseit akarja sárba tiporni. — Minden szava hófehér álmokat gyalázón szakadt a lelkére. Hogy ne maradjon ott semmi, ami annyi szenvedés közt is követeli, remélve várja a boldogságot, a szép, a ragyogó virágfakadást. Mit akar tőle — miért került az utjába ez az ember? Akitől először s talán utoljára csak a szivarja felparázsló fényénél látott egy-két sötétségbe bujdokló vonást. Két furcsa, mély szemet. Amilyen pedig csak az ő szenvedő szomoru, régi emberének volt. Jesszenszky Bandinak. Miért is nem lehet mellette most? Hogy védelmet keresőn bujhatna hozzá. Miért kellett örökre elmenniök egymás mellett régen, hogy soha többet ne lássák egymást? Miért? Igen — Ő meg tudna felelni ennek, a feketelelkü szélhámosnak. Mert ő is annak a kitagadottja, reménytelen álmodója, amit ez a nyomorult igy megszentségtelenit, igy magával ránt a piszokba, sárba.

Vagy miért nem siet jobban ez a vonat, hogy szabadulhatna már ettől a sötétségtől, ennek a lélektelen, rideg életkufárnak megalázó társaságából? Aki még egyre beszél. De ő már nem érti. Oda se figyel már. Vergődő szegény szivében szenvedő, szomoru embere arca ébred — tavaszra emlékezés.

Váltón zakatol át a vonat. Egy-két álmos, didergő lámpa őrzi a kis állomást.

Tárnok! — Kató megérkezett.

— Isten Önnel! — veti oda szárazon, röviden.

Az udvariasan ugrik fel. Meghajtja magát:

— Csókolom a kezét! Jesszenszky Bandi vagyok.

Borzadva, remegőn vergődő ujjait Kató egy pillanatra a férfi erős, tartóztató szoritásában felejti. Aztán vadul rántja el a kezét és szinte önmagába semmisülten támolyog ki a sötétségbe.

Mesterséget tanulni, kovács, lakatos, rőfös-, vas-, ruhakereskedés a van még hely, hol tehetséggel megy valamira, „uri“ jólétet teremthet magának, első az akarat!

Ki külföldre németül tanulni, menjen intelligens ember társaságába, de igyekezzék is megkedveltetni magát. Foglalkozást szeretni és nem sokat lumpolni, pénzt elverni, hanem a keresetet felhasználni vagy forgatni s igy öregségére sem fél attól, hogy esetleg másra szorul, családja is jólétbe él, embertársai szeretik, becsülik.

Részvénytársaságot, gyárat alapithat, mint meggazdagodott ember, autót, kocsit, lovakat tarthat. De a közönség bizalmát, ha megnyerte, ne éljen vele vissza, hanem biztositsa szolgálataiból.

Tanitani kell erre mindazokat, akik irigylik, szidják az iparos-kereskedő osztályt, mer persze kevesik a fix fizetésüket.

Jelszó igy a gazdasági pálya, akinek van ereje, kedve.

Fizikai munkásnak fontos, hogy üres órájában, szórakozzék, könyveket olvasson, de világot is látni. Üzletfeleiket ne hanyagolja el, mert akkor azok is hamarosan otthagyják, igy azután szegénységre jut, elfeledkeznek róla, kedve nem lesz életét folytatni! Ha van is gazdag rokon, az nem szeret szegény embert támogatni, még akkor sem igen, ha becsületes uton, de hibáján kivül ment tönkre.

Dolgozni kell s az eredmény meg van. Ha megnézzük körülöttünk a világot, Budapest, Bécs, öt-hat városi, látókörünk bővül, berendezett üzletek, műhelyek, cégeknél, minden érdeklődő ember tapasztalatokat szerez, felvilágoso idik s felvilágositják, hogy józanul, szorgalmasan, minden ország iparosa, kereskedője boldogul.

Bizni a jövőben, cselekedni. Letongyolt országunknak kulturáját emelni s igy talán lábra állhatunk.

Előfizetőinkhez és olvasóinkhoz!

Sajnálattal vagyunk kény-lenek t. előfizetőink és olva-ink nb. tudomására hozni, ogy a munkabérek ismét 40 százalékkal emelkedtek folyó ó 27-től kezdődőleg. A leg-bb vidéki lap négy oldalban lenik meg és hétköznap 150 orona. vasárnap 200 korona. zzel szemben mi hat tartalmas dalt adunk hétköznap, vasár-ap pedig nyolcat, méltányos hát és a munkabér emelést kintve jogos is, hogy a lap át felemeljük, mert különben nzis fenyegetné lapunkat. — lyó évi szeptember hó 1-től ap példányonkénti ára hét-nap 200 korona, vasár- és nepnap 250 korona, az elő-lesi dij egy hóra 4000 ko-a. harom hónapra 11,500 rona.

Teljes tisztelettel
a kiadóhivatal.

A TŐZSDE

ási és záró árfolyamai, mlat a valuta és gabona a os tájékoztató árai tekinthetők lapunk kiadó-. nak Fő ut 13. szám alatti kirakatában.

A hévizi gát

Idénykép Keszthelyről.

Keszthely, aug. 30. Hévizen hetek óta 1000 korona egy fürdőjegy. Akinek kibirja a rheumája, fizesse. De bizony a betegség nem válogatja szét az embereket semmiféle rang és rend és pénz szerint. A legigazibb betegek nagy százaléka nincs abban a helyzetben, hogy részt kérhessen abból az istenadta, egyetlen, csudálatos erejü vizből. A gátra, a kifolyó-csatornákhoz járnak, ahová nem jár senki paszlózni, ahová csak azok vár szorognak el, akiket igazán megkinzott az élet, akiknek igazán adatott a természet által mindenek gyógyulására. Messze az igazi forrástól, ahol már csak elfolyik a drága, kincsetérő viz, a gátnál, a levezetőknél fürdik Keszthely, Szentandrás és a közeli környék fáradt, beteg népe. Szabad ég alatt, legelők mentén, hidak tövében, ahol keresztezi a csatorna az utakat, té dig alig érő vizben, gazos, vadvirágos partokon. Mindegy önékik, hogy hetek óta 1000 korona egy fürdés. Nem fürödhettek ők ott akkor sem, mikor még csak 30 korona volt, nem is olyan régen. Most aztán ezeken a helyeken nem szabad fürdeni. Csak egy alig pár méteres szakaszon. Mert ez kárára van a partmenti kerteknek, réteknek, legelőknek. Nagyon humánus intézkedés ez. Elvégre egy sor kukoricát nem lehet egy tulajdonostól sem követelni azért, hogy pénztelen, nyomorék, beteg emberek gyógyulást keressenek Héviz felesleges vizében. Az elöljáróság nem nézhet el ilyen jogtiprást s minthogy mindenre kiterjed a figyelme, szigoru tilalmat állit fel ezügyben. Csendőrök járnak mindennap ezeken a helyeken. Megtörtént, hogy egy öregasszony nem mert kijönni a vizből, mikor erre felszólitották. Szegény csendőrök tanácstalanok voltak a renitens öregasszonnyal szemben. Szuronyosan nem mehetnek utána a vizbe. De hát mire való a m. kir. ész? A bünösnek bünhődnie kell. Felnyalábolták a parton levetett ruháit és beledobták a vizbe utána. Még ügyesebben oldották meg Szentandrás mellett. Véletlenül ott is asszony volt. Az nem akart kijönni. De fiatalabb volt, tehát feleselt a csendőrökkel. Felfogták szépen a hónuk alá a ruháját és elvitték azt az őrszobára. Egész okosan volt, mert az asszonynak előbb-utóbb mégis csak ki kellett jönnie a vizből s egy szál vizes ingében mehetett be a faluba. Hogy mi van ebben okosan? Egyszerüen az, hogy az igy bünhődött delikvensek aligha reszkirozzák meg mégegyszer, hogy megszegjék az elöljáróság szigoru és bölcs tilalmát.

HIREK.

DE MAJD . . .

Becsültelek, mint nagyszerüt: nagyon
Te neked irtam véremmel megirt;
Megannyi szerelmesen sirt dalom.

Tiszteltelek, mint szentet, hogy szokás
Imádkoztam érted megannyit,
Tiéd volt minden édes éjszakám!

Szerettelek, miként a szép tavaszt.
Ugy vártalak tégedet, a szepet
És fájó szivem majdnem megszakadt.

Ha drága biborok között jártam,
Tégedet kerestelek szüntelen,
Tiéd volt minden sóhajom, vágyam!

Ma már minden csak bus rémlátomás,
Elmult álmok után kóba ébredés,
De majd lesz egyszer nagy feltámadás

Maizner János.

— **Naptár:** Aug. 31. Rajm.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelentése szerint helyenként eső, megélénkülő szelekkel és hő mérséklet várható.

— **Fényes esküvő.** *Csertán* Elek duzsnaki földbirtokos ma esküdött örök hüséget Pacsán *Pálffy* Margitkának. *Pálffy* László volt főszolgabiró földbirtokos leányának. A templom gyönyörüen fel volt diszitve, a gyertyák fényárja ragyogta be. Az esketési szertartást a nászmisével dr. *Simon* György apátkanonok 4 pap segédletével végezte. Az esketési tanuk: *Bosnyák Géza* és *Farkas* Tibor voltak. Fél 12 órakor a fényesebbnél fényesebb fogatokon érkeztek a szükebb körü rokonság a templomba. Gyönyörü látvány volt, midőn a gyönyörü menyasszony fátyolos uszályát nővérének kis 2 éves gyermeke, mint kis apród — vitte. Az esküvőn az egész járás és helyi intelligenciája megjelent. Esketés előtt dr. *Simon* gyönyörü beszéddel üdvözölte az uj párt, rámutatva azon utra, melyen haladniok kell. Esküvő után a megjelentek szerencsekivánatait fogadta az uj pár, majd a szülői házhoz térve, a legszükebb keretek között gyültek a lakodalmi ebédhez. Sokáig emlékezetes marad ez a ritka pompával végbement gyönyörü esküvő.

— **Felelős szerkesztőnk** szabadságáról bevonult és holnap ismét átveszi a lap szerkesztését.

— **Kántortanitói választások.** *Söjtörön* nyugdijaztatás által megüresedett kántortanitói állásra 5 pályázó közül szótöbbséggel *Bagyari* János homokkomáromi kántortanitó lett megválasztva. *Boczföldén* Horváth Ferenc kántortanitó helyett — ki orosz fogságban van — *Kovács* István bezerédi oszt. tanitó lett egyhangulag megválasztva.

— **Áthelyezett polgári iskolai tanárnő.** A közoktatásügyi miniszter dr. *Horváthné* Kenedi Erzsébet nagykanizsai polgári isk. tanárnőt saját kérelmére a dunaharaszti polgári leányiskolához helyezte át.

— **Egyházkerületi felügyelő beiktatás.** A dunántuli evangelikus egyházkerület szeptember hó 13 ikán Sopronban tartandó egyházkerületi közgyülésén iktatja be hivatalába ujonnan választott egyházkerületi felügyelőjét: dr. *Mesterházy* Ernő földbirtokost. — Az ünnepélyes közgyülésen az állami és egyházi kiküldöttek is részt vesznek.

— **Vakmerő éjszakai látogatás.** Nyugodtan aludta éjszakai álmát *Szombath* József utbiztos és családja. Köztük két felnőtt fia. Mint nyáron át szokás: nyitott ablaknál. Es az éjszaka elvetemült tolvajai — véletlen zsákmányra vadászás közben-e, előre kiszemelték-e — nem tudni, elvetődtek erre és a teliholdas, világos éjjelen bemásztak az ablakon s az ágy melletti székre vetközött öltözet feketeruhát, fehérnemüt, mindent összepakkoltak. Hogy mennyire nem izgatta az ő hidegvérüket valamelyik férfi felébredése, bizonyitja az, hogy volt még idejük a fogasról is leakasztani egy csomó ruhanemüt, sőt még a szekrényt is felnyitották és abból is összeszedtek egy ölrevalót. Aztán, mint akik jól végezték dolgukat, csendben, hogy senkit ne zavarjanak éjszakai pihenésében, ugyanazon az uton, amelyen jöttek, eltávoztak. — Kirándulásuk emlékéül természetesen magukkal vitték az emlitett dolgokat is. — A csendőrség erélyesen nyomoz a tettesek után.

— **Baleset munka közben.** *Vastel* Károly bádogosmester és tanonca: *Vajda* József tegnap délelőtt folyamán a Kinizsi utca 6. számu ház tetején dolgozva a csatornát javitották. Munka közben azonban a létra, amely a csatornához állitott faládához támasztva volt a háztetőre fektetve, a láda félrebillenése következtében megcsuszott, ugy, hogy a rajta dolgozó bádogosmester és tanonca egyensulyukat vesztve, a tetőről a kövezetre estek. Vastel Károly arcán és jobb kezén sebesült meg sulyosabban, mig tanonca, a 19 éves Vajda József lábszártörést szenvedett. A mentők a két szerencsétlenül járt embert a közkórházba szállitották.

— **Elkapta a cséplőgép a lábát.** Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután Nagykapornakon. Herczeg János gépie csépelt és közben valami ok miatt megállott. Farsang János etető leszállott, elhárítani az akadályt, hogy tovább csépelhessenek. Ezalatt fenn a cséplőn az asztalt tisztogatták össze s az egyik leány a dob nyilását átforditotta. A gép megindult, Farsang oda sem nézve, lépett a megszokott helyre, nem véve észre, hogy a dob teljesen nyitva áll és belelépett a már erős forgásban levő dobba. A jobb lábát térdnél teljesen leszakitotta. Eszméletlen állapotban szállitották Pacsára, a hol dr. Tvarosak László térden felül amputálta. Életéhez kevés a remény. A hatóság szigoru vizsgálatot inditott annak megállapitása végett, hogy kit terhel a felelősség.

— **Uj kormányfőtanácsos.** A kormányzó Őfőméltósága a miniszterelnök előterjesztésére *Ocskay* Sándornak, a „Futura“ részvénytársaság vezértitkár igazgatójának, közhasznu tevékenysége elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsosi cimet adományozta.

— **Iskolai pótbeiratások.** A nagykanizsai I. körz. (központi) és II. körz. (Rozgonyi-utcai) m. kir. áll. elemi fiu és leányiskolákban az 1923/24. tanévi pótbeiratások szeptember 1 én (szombat) és 3 án (hétfő) délelőtt 8—1/2 12-ig és délután 2—5 ig tartatnak meg. Az ünnepélyes „Veni Sancte“ szeptember 5 én (szerda) reggel 1/2 9 órakor lesz megtartva az alsótemplomban. Szeptember 6-án (csütörtök) reggel 8 órakor megkezdődnek mindkét intézetben a rendes tanitások. Az igazgatóságok ezuton figyelmeztetik a szülők, gyámok-, gondviselőket, hogy a még be nem iratkozott tanköteles gyermekeiket (6—15. év) a fenti napokon feltétlenül beirassák, mert ellenesetben a törvény szigora fog velük szemben alkalmaztatni.

— **Az áll. eng. Zeneiskola** beiratásai d. e. 9—12 és d. u. 2—5 ig. Tandij kezdőknek havi 1500 korona.

— **Nyelviskola** (Zrinyi-u. 49.) Francia, angol, német nyelv. Külön női és gyermektanfolyamok. (Tandij havi 600 korona.)

— **Hulla a keszthelyi Balaton-parton.** Halál partnak lehetne nevezni ott a partot, tul a szabad fürdőn, a „tilalomfa" nál. Esztendő nem multa el, hogy ott ne történjék valami. Hogy oda el ne látogasson duhaj kedvében a fekete Nagyur.

Még a vörösök hydroplán kikötőt építettek ide. Ma más csak romjait mosogatják játszi hullámok. Szétszóródó követi lassan beröví a parti gyom, a nád. És azóta itt tanyát ő ott e pusztulás, a halál.

Három éve alucs még, mikor egy viharos délután egy felborult villa két gardász áldozatát tizenegyed napra itt vetette ki a víz. Nemsokára öreg bácsit gázolt el ugyanolt a vonat. Tavaly megint a vonat. Közel ide történt a fenékl összeütközés is a tavasszal. Meg a Balaton is kidobott megint valakit. Pár hete, hogy egy nő itt vetette magát a vonat elé, kereszül is ment rajt, de nem történt semmi baja. Megfogták, akkor meg leugrott a vonatról és belerohant a Balatonba. Alig tudta egy két bátor utas kimenteni. Két hete megint egy fiatal munkást itt tépett darabokra a vonat. Siettemtek megint egy áldozatát a Balatonnak, akit ittvetett partra a nagyokban támadt vihar hullámverése. Három napja előbb szegényes, kopott fésűrubát találtak szépen egy csomóba rakva a szabadfürdő partjon, hogy valaki levetette a otthagyta, amig lü ödni ment. Hogy mikor maradt ott az a ruha, kié volt, mi történt vele — semmit nem lehetett megállapitani. Csak harmadnap már negyon oszlásnak induló férfihullát találtak a hydroplán molónál a homokos parton, ahogy az utolsó, parthoz simuló kicsi fodrozása a vizrnek simogatva mosogatta a fellamerhetetlenségig enyészetbe torzuló holttest. Beszállitották a hulla házba. Kideriteni nem lehetett semmit. Szerencsétlenség, öngyilkosság-e — senki se tudja. Az orvosrendőri vizsgálat után eltemettek.

Halál parton, a tilalom fánál tovább susog a nád. A viz játszi kedvűen locsog végig a szanaszét guruló kikötő köveken, homokon. Halálos álmu csend ül nagy, sötét fák alkotyatba komoruló tövén.

Holtti torok pihenőjén gunyosan kreag az enyészet.

— **A törvényszék felhivása.** A nagykanizsai kir. törvényszék felhivja *Auer* Gyuláné Long Anna nagykanizsai volt lakost a házassági élettközösség visszaállitására.

— **Az óvódai beiratások** szeptember 1., 3., 4. és 5 én tartatnak. Beiratási dij 100, havi tandij 200 korona. Beiratható minden gyermek, ki a 3 ik életévét betöltötte. Beiratások kezdete d. e. 9-tól d. u. 5 ig. *Felügyelőbizottság.*

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, briliánsokat, érmeket, alpacca evőeszközöket és disztárgyakat a legmagasabb napi árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár út 2. szám. (Fő-út és Sugár ut sarok.)

Anglia hozzájárult a Fiume kérdésében küldött olasz ultimátomhoz.

Budapest, augusztus 30. Főv. szerkesztőségünktől.

Londonból jelentik: Tudvalevő, hogy az olasz kormány Mussolini miniszterelnök szignójával ultimátumot küldött a jugoszláv kormánynak, amely szerint az olasz kormány nem engedheti meg a fiumei kérdésnek Jugoszlávia részéről való álhatatos elodázását. Bejelenti, hogy amennyiben augusztus 31 ig nem nyujtana Jugoszlávia módot a békés megegyezésre, Olaszország szabad kezet nyer Fiume kérdésében. Ez pedig nem egyéb, mint a rapallói szerződés nullifikálása, végeredményben Fiume annektálása. Az ultimátum előtt az olasz kormány kikérte a barátságos hatalmak hozzájárulását, amit meg is kapott. Ezzel kapcsolatban ugyszólván az egész itáliai sajtó energikus hangon ir Jugoszlávia ellen. Legjellemzőbb a „Giornale d'Italia" szószerinti következő cikkrészlete: „Önérzetünk se engedi meg, hogy tovább is türjük azt, hogy Jugoszlávia az ő Balkántaktikájával a drága időt fecsérelgesse csupán a megállapodás komoly szándéka nélkül Most már Jugoszlávia dolga, hogy elhatározó lépésre szánja el magát. Gondolnia kellene arra, hogy szoros és biztos kapcsolatot teremtsen Itáliával, tekintettel külső- és belpolitikai problémáinak egyre növekvő veszedelmeire, amelyek közül elég megemliteni a horvát krizist, amely annyira akut stádiumba jutott, hogy Radics, a disszidensek vezére külföldre volt kénytelen menekülni és az angol kormány protekcióját kérni ügye érdekében."

— **A kéményseprés díját** országosan 300 koronára akarja emelni a magyar kéményseprők egyesülete.

— **Az italmérés korlátozása falnak.** A belügyminiszter rendelte, hogy a 10 000 léleknél kisebb lakosságu helyeken az italmérés vasár- és ünnepnapokon 5 órától 12 óráig szüneteljen. A vasuti vendéglők kivételt képernek a rendelkezés alól.

— **Pályázatok.** Több pénrügyőri fővigyázói állásra 14 nap alatt a kaposvári pénzügyigazgatósághoz. Il oszt. műszaki altiszti állásra a debreczeni egyetem belgyógyászati klinikán 10 nap alatt a rektorhoz.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harisnyakötőjében bőkebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinű és minőségű pamutból bármikor megismétlődnek, Szombathely, Szécsi Kálmán utca 6.

— **Tankönyv előjegyzéseket** minden iskola részére elfogad Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése Nagykanizsán.

TANÜGY.

Maximálták a tankönyvek árát.

Nemrégiben foglalkoztunk az iskolaszerek és könyvek rendkivül drága voltával. A kultuszminisztérium eszelleges árdráglátások el kerülése végett most megállapitotta a tankönyvek árát, melyek bizony még igy is meglehetős összegbe kerülnek. Egy polgári iskolai magyar nyelvtan például 1350 koronába kerül, a földrajzkönyv 2000, a természetrajz 2600 és átlagban 3000—4000 korona között váltakoznak a tankönyvek árai. Legdrágább a fizikakönyv, amely 9000 koronába kerül.

TÖRVÉNYSZÉK.

Késelő legények a törvényszék előtt.

Három rezi-i földmüves állott a nagykanizsai kir. törvényszék büntetőtanácsa előtt: *Hosszu* Lajos, *Süveges* János és *Dénes* József. A vádtanács, illetve a kir. ügyészség a Btk. 351. § ába ütköző és a 308. § a szerint minősülő sulyos testi sértés büntette miatt helyezte őket vád alá, mert a mult évben a rezi-i Süle féle korcsmában *Wilhelm* János kőfaragómestert megszurták. Hogy a három vádlott közül ki követte el a sulyos szurást, a nyomozásnak nem sikerült megállapitania.

Elnök kérdésére *Hosszu* Lajos nem ismeri el bűnösségét, noha a csendőrök előtt belamerő vallomást tett, hogy tényleg ő szurta meg Wilhelmet, mert az állitólag kijelentette volna, hogy „még ma valaki vérben fog fürödni". Hosszu most azt is tagadta, hogy egyáltalán a korcsmában volt. Tagadta, hogy ő szurta meg Wilhelmet.

Süveges János vádolott szerint — ha valaki bántotta Wilhelmet, az csak Dénes József lehetett.

Dénes József nem ismeri el a bűnösségét. Nem emlékszik arra, hogy kés lett volna nála, mert megszurták és a vér elborította.

Süveges szembemondja Dénesnek, hogy többször Wilhelm felé sujtott késével.

Wilhelm János kőfaragómester, jelenleg rezi-i lakos sértett, elődadja, hogyan történt a támadás, hogyan szurták meg. Hogy ki szurta meg — nem tudja, mert sokan álltak körülötte, legközelebb azonban Hosszu, Süveges és Dénes, akik-ől feltehető, hogy ők voltak a merénylők. Wilhelm eskü alatt terhelően vall mind a három vádlott, főleg Dénes ellen. Most is, amikor tárgyalásra jött, mások által sulyosan megfenyegették, hogy hazamenet a csontjait összeszedik.

A kir. törvényszék dr. *Malek* László védőbeszéde után *Hosszu* Lajost és *Dénes* Józsefet bűnösnek mondotta ki sulyos testisértés büntettében és ezért őket fejenként 8—8 havi börtönre itélte, *Süveges* Jánost ellenben a véd alól felmentette.

A kir. ügyész sulyosbitásért, a védő a bűnösség megállapitása miatt felebbezett.

SPORTÉLET.

Kaposvári Turul S. E.—Zrinyi T. E. 1:1 (1:1).

A Zrinyi fiatal csapata 3:1 arányban szenvedett vereséget a tavasz bemutató mérkőzésen a Turulétól. Azóta a csapat sokat fejlődött. A szorgalmas tréning is több jó csapattal való mérkőzés megholt gyümölcsét. Az elért eredmény nem hü kifejezője a játéknak, mert a Zrinyi volt a többet támadó fél és egy kis szerencsével, még ha más biró vezeti a mérkőzést, könnyen meg is nyerhették volna.

A Turul vezetősége igaz magyarosan vendégszeretettel vizonozta azt a fogadtatást, amelyben játékosait mi, kanizsaiak, itt tartózkodásuk alkalmával részesitettük. Amidőn ezt a legteljesebb mértékben elismerjük és megköszönjük, szeretnénk tal állapitjuk meg, hogy a Turul játékosoknak a pályán tanusitott magatartása sehogy sem illett ehhez a fogadtatáshoz.

— **Az Uránia** az elmult idő egyik legnagyobb sikerű darabját a Czárnőt tüzte legközelebbi műsorára. Az óriási filmet 4 rész 24 felvonásra összevonva fogja bemutatni. L—II rész együtt szombat és vasárnap megy másfélórás műsor keretében. A műsor hosszasága miatt a játék órák megváltozta kérjük közönségünket, hogy a játékórákra és a pontos kezdésre legyen figyelemmel. Jegyek átvehetők.

A TŐZSDE HIREI.

A mai tőzsdén nyitáskor az ajánlat mutatkozott, amit egyre azzal magyarázunk, hogy a korona pénz 12 százalékra emelkedett, másrészt azzal, hogy sokan nem bizva a további szárdulásban realizációs eladásokat eszközöltek. A spekuláció is eladásokat eszközölt és a kontremin nyugtalanitotta a piacot. Zárlatfelé a hangulat megjavult, mert az alacsony árfolyamokon sok vásárló akadt, azonban az árvesztesség igy 8—10 százalékig terjedt. A forgalom kezdetben csekély volt, zárlatkor azonban megélénkült. Kosztjuk 10—12 százalék.

Férfi ruha szövetek, férfi télikabát és átmeneti szövetek, női köppenyek és kabát Velourok, női kosztümkelmék, sötétkék és fekete szövetek

Olcsó árak! Telefon: 374. **Óriási választék**

Kisfaludi és Krausz divatnagyáruházában az **„Arany Kakas"**-hoz **Nagykanizsa** Erzsébet-tér szerezhető

Duplaszéles tiszta gyapjuszövet minden szinben 18000 koronától.

A budapesti tőzsde záró árfolyamai

A budapesti tőzsde délután 1 órai záróárfolyamai a következők:

Államadóssági kötvények

Aranyjáradék	—
4% kor. jár.	—
4% koronajár.	—
6% hadik.	—
5½% hadik.	—
4% nem. n. kor. jár.	—

Bankok

Ang.-M. b.	200000
Hazai	520000
Agrár	100000
Magy. Hit.	920000
Jelzálog	112000
Leszámit.	215000
Ol.-M. bank	58000
Osztr. Hit.	184000
Salgó	735000
Rima	170000
Közuti	30000
Városi	46000
Délivasut	144000
Államvasut	553000
Nova	137000
Angol	—
B. Agrár	88000
Iparbank	—
Földhitelb.	—
Hermes	120000
Horv. szl. j b.	80000
Ingatlan	525000
M.-Cseh Iparb	55000
Forgalmi	85000
Ker. Hitel	60000
Magyar-Német	50000
Közp. Jelzál.	55000
Városi bank	36000
Merkur	60000
Nemz. b. és tak.	90000
Keresk. B.	1735000
Lloyd bank	50000

Takarékpénztárak

Belvárosi tp.	125000
Lipótvárosi	35000
Fővárosi	470000
Kőbány. Tak.	50000
Által. Tak.	375000
M. orsz. közp.	—
Hazai első	7500000

Biztosítók:

Első M. Bizt.	7500000
Foncléra	600000
Magy. Franc.	—
Jég	270000
Pannonia b.	1500000

Malmok

Bcrs. M.	275000
Concordia	110000
Békéscsabai	135000
Budapesti	220000
Törökszmiklós	66000
Elzella	125000
Hungária	145000
Királymalom	95000
Viktória	360000
Tr. Danubia	91000
Union gőzm.	—

Bányák és téglagyárak

Eocsini	—
Bcrs. szén	330000
Szentlőr.	145000
Cement	245000
Északi szén	—
Szászvári	450000
Kohó	1000000
István tégla	48000
Kőb. gőzt.	275000
Drasche	420000
Magnezit	2250000

Aszfalt	90000
Ált. Kősz.	2650000
Kerámia	150000
Nagybát.	300000
Ujlaki	230000
Urikányi	1100000
Beck m.	135000
Bauxid	275000

Nyomdák

Athenaeum	220000
Franklin	1800000
Globus	54000
Kunossy	34000
Pallas	64000
Révai	80000
Rigler	65000
Stephaneum	51000

Vasművek és gépgyárak

Kóburg	62000
Csáky	59000
Gard. Ggy.	160000
Fegyver	1140000
Frankl	85000
Ganz-Dan.	27000000
Ganz Vill.	2100000
Gép és vasut	100000
Győrffy	145000
Hofherr	210000
Kaszab	85000
Kühne	100000
Láng	240000
Lipták	44000
Mág	93500
Magyar acél	300000
Belga fém	170000
Motor	108000
Ólomárugyár	37000
Vegyipar	45000
Vagongyár	145000
Roessemann	71000
Schlick	275000
Schuller	68000
Teudloff	122000
Wörner	45000
Chaudoir	250000
Rex-Lloyd	24000
Fábián vas	30000
Interrex.	54000

Különféle vállalatok

Légszesz	1000000
Bárdi	38000
Baróti	25000
Bóni	100000
Brassói	530000
Czinner	17000
Chinoin	84000
Danica	153000
Diana	25000
Eglsz	49000
Egy. Izzó	570000
Textil	27000
Gyapjumosó	115000
Papir	50000
Részvénysör	265000
Szövő Kötő	92000
Spódium	410000
Temesi sz.	—
Dorogi	78000
Délcukor	550000
Star	—
Felten	750000
Fiumei rizs	1400000
Flóra	260000
Fővárosi sör	65000
Goldberg.	110000
Gschwindt	420000
Halkeresk.	102000
Műtrágy.	520000
Horvát cuk.	800000
Hungária	—
Juta	275000
Kábel	—
Karton	140000
Keglevich	31000
Keleti Murányi	65000
Királyautó	18000
Királysör	98000
Klein	32000
Klotild	170000
Polgári sör	400000
Krausz szesz	96000
Liget szan.	33000
M. Cukor	3200000
Lámpa	290000
Auer	550000
K. és lenipar	110000
Őstermelő	480000
Pamut	330000
Gumi	240000
Szalámi	28000
Vasuti forg.	220000
Marosi pet.	160000
Mezőg. ip.	1210000
Oceán	54000
Olajipar	115000
Pann. sör	58000
Phöbus	56000
Rothmüller	50000
Drall sertés	80000
Vender	58000
Lukács	22000
Ált. Gáz	45000
Püspöki	70000
Royal szálló	270000
Schwartzer	—
Szeg. kender	530000
Szikra	135000
Stummer	1600000
Telefon	190000
Tem. sör	125000
Tokaji	115000
Török	33000
Turul cipő	—
Unió szinh.	25000
Várm. mezőg.	19500
Vasm. vill.	60000
Vill. pezsgő	54000
Zegyvapálf.	168000
Mezőh. cukor	363000
Kissling	49000
Mérleg	85000

Faipari vállalatok

Merkurfa	21500
Cserző	28000
Dunaharaszti	35000
Egyes. fa	37000
Foresta	—
Fournier	46000
Gutmann	475000
Hazai fa	180000
Honi fa	40000
Körösbányai	20500
Különl. épit.	28000
Lignum (hift)	—
Magyar ált. fa	—
Amerikai fa	56000
Erdő	—
M. Lloyd	—
Malomsoky	—
Nemzeti fa	240000
Lichtig	21000
Uj Ofa	605000
Orsz. fa	—
Rézbányai	103000
Szlavónia	106000
Union	1100000
Vik. butor	26000
Zabolai	180000
Zentai	200000
Mftr.	460000

Közlekedési vállalatok

Adria	775000
Atlantika	64000
Levante	1025000
Bur	39000
Miskolci vill.	58000
Tröszt	146000

Utótőzsde irányzata barátságos. A második árfolyamok prolongált árfolyamok. Fővárosi tp. 505—550, Pesti Hazai Első tp. 7600—8500, Nova 148—180, Magyar hitel 920—1040, Salgó 725—835, Leszámitoló 220—240, Fábián 31—34, Schlick 280—320, Lipták 40—48, Eglsz 48—54, Angol—Magyar 198—235, Foncière 600, Csáky 75, Flóra 260—300, Atlantica 64—70, Kereskedelmi bank 1700.

Nem hivatalos papirok. Budapesti bank 17—18, Fabank 15—17, Amerikai 72—68, Bródy 82—81, Foresta 30—40, Just izzó 14500—16500, Concordia 20—22, Corvin szinház 2800—3000, Devecseri 36—50, Hangya 38—40, Kéve 3400—4000, Mezőgazdasági hitel 20—24, Sajó szén 30—33, Corvin gép 7000—12500, Ujságüzem 18—19, Warnsdorfi 3200—3600, Kopeczky 6000—6500, Parmácia 7000—7500, Magyar—Német 70, Székely és Gerő 5750—6000, Hungária kalap 18—23, Cellini 7500—8000, Délkeleti 38—40, Unió Takarék 6300—7000.

Esti magánforgalom. A piac irányzata szilárd, egyes favorizált értékeket keresik. Levante 1500, Egy. főv. 600, Ált. Tak. 340, Földhitel 500—520, Magyar hitel 1100, Angol—Magyar 230, Leszámitoló 240, Olasz bank 72, Városi bank 38, Mercur 71, Osztrák hitel 215—220, Budapesti gőzmalom 250, Kőszén 3100, Cukor 3800, Salgó 750—755, Urikány 1300, Fegyver 1325, Ganz-Danubius 34000, Kaszab 110, Rima 212, Lipták 52.

Valuták és devizák:

Napoleon 63800, Font (London) 87200 88600, Dollár (New-York) 19300—19900 Francia frank (Paris) 1093-1129, Márka (Berlin) 20 40, Olasz líra (Milano) 827—862, Osztrák kor. (Bécs) 27·20—28·60, Lei (Bukarest) 8860 9160, Szokol 568—592 Svájci frank (Zurich) 3440—3560, Dinár (Zágráb) 208-210, Lengyel márka (Varsó) 800-900. Amsterdam 7500 — Koppenhága 356 — 3680. Krisztiánia 3110-3230, Stockholm 5091-5271

Zürichi zárlat:

Berlin 60, Amsterdam Hollandia 218 00, New-York 564 00, London 2530, Páris 8125, Milano 2382 60, Prága 1632·60, Budapest 03¹/₄, Zágráb 687 50, Varsó 29, Wien 0·78, Szófia 620, Osztrák bély. 0.78 00.

Termény jelentés:

Buza (Tiszavidéki) uj 68500 -80000, egyéb 78000 90000 rozs 61000-62000 takarmányárpa 64000-67000 sör 0000-0000 zab 61000-63000 tengeri 71500—72500, repce 141600, korpa 40000 - 41000, köles — —.

Irányzat kissé ellanyhult, árak olcsóbbodtak. A malomkoncentráció a sztrájk miatt még mindig nem vásárol. Buzát 780 K-val is bőven lehetett kapni, mig állomáson 740 K val kötöttek, de a kötések zöme 750 K körül mozgott. Rozsban nagyobb érdeklődés mutatkozott. A malomkoncentráció 510 K-val nem birt árut kapni. Általában ma az eladók voltak tulsulyban. Árpa változatlan. Zabban 3500 koronás árleszállítás történt. A tengeri teljesen változatlan, ugyszintén a repce és a korpa is.

Vetőmagpiac. Lucerna fehér 7800, Lucerna vörös 7000, Lucerna nyers 3500, Bíborhere 1200—300, fehér here 6000, Baltacin 900, Bükköny 900—1000, Bükköny zabos 700—800, Bükköny szöszös 1500—2500, Cirók 250—300, Őszi borsó 800—900, Viktória borsó 1150—250, Vető borsó 1050—1150, Fehérbab 900—1000, Mák 3200—500, Káposzta, repce 250—350.

Budapesti állatvásár. Marhahus I. r. egészben 6000—7700, hátulja 6800—8200, eleje 5900—7400, II. r. egészben 4800—5400, hátulja 5700—6200, eleje 6000—700. Növendék marha I. r. 5400—6000, csontozni való 3600—800, borju (élőtt bőrbe) 7500—9000, juh élőtt nyuzott I. r. 5000—5700, II. r. 5600—800. Készlet: Nagymarha 40, eladás 36, Növendék marha 15, eladás 1. Borju 82, eladás 62. Birka 164, eladás 141. Marhabőr 8800—9300, borjubőr 11—12000. Faggyu 2500—600. A vásár lanyha volt.

Sertésvásár. Felhajtás 1600, elkelt 700. Könnyü sertés 6800—7200, közép 7300. I. r. 7500—600. Zsir 11500, szalonna 9000, lehuzott hus 8400—8800, szalonás félsertés 8600—9000.

Ferencvárosi sertésvásár. Szabad vásári maradvány 649, felhajtás 284, eladva 163 Árak: Zsirsertés fiatal könnyü 7000—7600, nehéz 7700—8100. Zárt vásári maradvány 90, érkezett 4, eladtak 20 darabot. Könnyü sertés 7—7700.

Főszerkesztő: zoéri Pósch Géza.
Felelős szerkesztő: Benedek Rezső.
Kiadó: Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat.

Apróhirdetések

Minden szó 100 koronás, vastagabb betüvel 200 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény. Vasár- és ünnepnapokon 100 százalék felár. Legkisebb hirdetés 10 szó.

Cséplőgarnitura 600-as 5 és fél HP gőzlokomobil teljes felszereléssel amerikába visszavándorlás miatt jutányos áron eladó. B. Kotavek, Somogyszentmiklós.

[illegible] 1923. november 1-ig a homokkomáromi gazdaság. Telefon 144. 5111

Egy diófa ebédlőasztal 6 székkel eladó Szrém Károlynál Sugár ut 20. 5110

Keresek egy kapu alatti bútorozott szobát azonnalra. Ajánlatokat központi kávéház pénztárában kérek. Jelige 30000 5109

[illegible] utcai szoba konyhás lakásomat egy kétszobás modern lakásra. Cím a kiadóban. 5108

Könyvelést vállal szabad délutáni óráiban ipar-vállalat főkönyvelője. Cím a kiadóhivatalban. 5103

ÉKSZEREIT mielőtt értékesitené, saját érdekében nézze meg a kirakatunkban lévő napi árakat. Mindenféle ékszereket órlási árban veszünk.
GELLÉRT TESTVÉREK
Budapest, VI., Eötvös-u. 6. szám.

ÜVEGEZÉST ugy helyben, mint vidéken a legolcsóbban vállalok.
Mindennemű üvegaru a legjutányosabban beszerezhető
GAÁL LÁSZLÓ
üvegkereskedése
Eötvös-tér 5. szám alatt
Köhler vaskereskedővel szemben.

Varró és szabászati tanfolyam.

Szeptember 1-én megnyilik varrodámban az ujabb 3 hónapos varró- és szabászati tanfolyam, melyben minden i teljes kiképzést nyerhet ugy a női ruhavarrásban, mint a szabászatban
Íeliratom egyben a t. ügyfeleimnek [illegible] női szalonomra, melyben a legolcsóbb és legizlésesebb ruhák készülnek

BARON MICZI női divatterme
Városház-épület

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.

Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sürgönyeim: Futura. Telefonszám: 122.

Nagy mennyiségű **SZŐRME-ÁRU** érkezett Lipcséből.

Vételkényszer nélkül megtekinthető
FORGÁCS REZSŐ, berlini szőrme- és szőrmeárukészítő-házban **Nagykanizsa, Fő-út 22.**
Javítások, átalakítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek

NEM FÁJ FEJE
és a lába, ha
a Deák-tér 1. sz. alatti cipő-üzletben
rendelt kizárólag utántöltő anyagból készült
ARGENT féle
cipőt hord
Javítások gyorsan eszközöltetnek.
Készel vetett Juplatelpu
SZANDAL mar megrendelhető

Hirdessen a Zalai Közlönyben

KESZLER JENŐ* ÉS FIVÉRE
vízvezeték berendezési vállalata
Főüzlet és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. szám.**
Főüzlet: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13.**
Elvállalunk mindennemű vízvezeték berendezési munkálatokat, ugyanúgy mint modern fürdőszobák, mosdó és closetberendezéseket, darló és csapnyitóvezeték berendezések, csatornázások, nyitó-zárómű betek, hálóba kézi vízvezeték rendere szolgáló automatikusan működő szelvényes berendezésekat, háztartási fűtés és melegvíz berendezéseket saját tervezőink szerint.
Raktáron tartunk: mindennemű vízvezeték csőveket, rám armaturákat, öntöttkályhákat, fayence mosdók és closetokat, mindennemű háztartási cikkeket, bádogárukat, szaniteset konyha edényeket, bordszati cikkek, szélő permetezőket
Javításokat és átalakítási munkálatokat szakszerűen és olcsón eszközlünk.

Szabó Antal
fegyver, lőszer és sportüzlete
Vadászfegyverek, töltények és fulsze elő tárgyak.
Kerékpárok ujak és használtak vétele és eladása
Motorkerékpárok, kerékpárgummik.
Fényképészeti szaküzlet.
Tenis futball és atlétikai felszerelések. 7615

Ajánlunk legolcsóbban, míg készletünk tart:
Szuperfoszfátot jullus, augusztus, szeptemberi szállitásra, vevő tetszése szerint
40%-os Kálisót, Kainitot, továbbá
Mésznitrogént, Kénsavas-Ammoniákot,
egész vagontételekben közvetlen a gyárból és kisebb mennyiség vásárlásánál
itteni raktárunkból
szállitva.
Melis és Pintér, Szombathely
Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társ. képviselője. 7845

TÜZIFA
hasáb és apritott a napi árnál
jóval olcsóbban
kapható.
Ugyancsak állandó raktárt tartok **tölgy, kőris, bükk, fenyő, nyár padlókban.**
STRÉM KÁROLY

ANGOL SZÖVETEK

! nagyobb mennyiségben férfiruhákra, Costümökre, férfi- és nőikabátokra érkeztek az őszi saisonra. **!**

KIRSCHNER MÓR divatáruháza
Telefon: 243. **Fő-ut 3. szám** Telefon: 243.

Nyestet, rókát, vidrát, görényt, vadnyulat, **HÁZINYULBŐRT,** juh-, borju-, tehén- és lóbőrt, valamint minden e szakmába vágó **vadbőröket**
a legmagasabb napi árban vesz
FORGÁCS REZSŐ,
NAGYKANIZSÁN, FŐ-UT 22. SZ.

Nyomatott a Nagykanizsai Nyomda és Lapkiadó Vállalat könyvnyomdájában, Nagykanizsán.